

TESE DE DOUTORAMENTO

AS ÁRBORES SENLLEIRAS DE GALICIA. DIAGNÓSTICO DA SITUACIÓN ACTUAL E PROPOSTA DE LIÑAS DE ACTUACIÓN

José Gaspar Bernárdez Villegas

ANEXOS

ESCOLA DE DOUTORAMENTO INTERNACIONAL

PROGRAMA DE DOUTORAMENTO EN INVESTIGACIÓN AGRARIA E FORESTAL

LUGO

2020

ANEXO 1
FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

ÍNDICE

1A «Perona» do Paseo da Ferradura.....	296
2A Pradairo da Igrexa de Vilarpandín	300
3A «Pravia» de Vilalba	304
4A Castiñeiro de Indias do Xardín Artístico de Padrón.....	308
5A Ameneiro do Pazo de Maside	312
6A Araucaria do Brasil do Parque de Caldas de Reis.....	316
7A Araucaria araucana do Castelo de Soutomaior	320
8A Araucaria Excelsa da Casa de Tenreiro	324
9A Érbodo do Pazo de Mariñán.....	328
10A Calocedro do Pazo de Torrecedeira	332
11A Camelia «Pantalóns» do Pazo de Lens	336
12A Camelia Pazo de Santa Cruz.....	340
13A Camelias do Pazo de Torres de Agrelo	344
14A Matusalén de Camelias do Pazo de Castrelos.....	348
15A Camelia Reticulada do Pazo de Oca.....	352
16A Camelia Sasanqua do Pazo de Torres Agrelo	356
18A Castiñeiro da Capela.....	360
19A Castiñeiro do Val da Fonte	364
20A Castiñeiro de Pumbariños	368
21A Castiñeiro do Mola	372
22A Castiñeiro da Ribeira	376
23A Castiñeiro do Souto da Ramigoa.....	380
24A Castiñeiro da Regadiña.....	384
25A Castiñeiros de Peninvello	388
26A Casuarinas da Alameda da Praza de Compostela	392
27A Cedros do Himalaia dos Xardíns de Vicenti.....	396
28A Cedro do Líbano do Pazo de Lourizán	400
29A «Coroa de Cristo» do Xardín Histórico de Padrón	405
30A Camecíparis de Lawson da Casa da Puebla	409
31A Camecíparis de Lawson do Castelo de Soutomaior	413
32A Alcanforeiros do Pazo de Rubiáns	417
33A Laranxo «Obsceno» do Pazo de Brandariz.....	421

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

34A Criptomeria do Pazo de Santa Cruz	425
35A Criptomeria do Castelo de Soutomaior	429
36A Criptomeria Elegante do Pazo de Oca.....	433
37A Cunninghamia do Pazo de Gondomar	437
38A Cunninghamia do Parque-Xardín de Caldas de Reis	441
39A Ciprés de California da Misericordia	445
40A Ciprés de California do Pazo de Quintáns	449
41A Ciprés Mediterráneo da Capela do Salvador	453
42A Eucaliptos do Pazo de Mariñán.....	457
43A Eucalipto da Casa de Reimunde.....	461
44A Avó do Eucalipto de Chavín	465
45A Eucaliptos do Paseo da Ferradura	469
46A Eucaliptos do Pazo de Castrelos	473
47A Eucalipto do Maná da Casa de Ordax	477
48A Faias do Pazo de Castrelos	481
49A Figueira do Meco	485
50A Figueira da Casa-Museo de Rosalía de Castro	489
51A Freixo de Folla Estreita de Montepando.....	493
52A Freixo de Porta.....	497
53A Xinkgos do Pazo de Fonseca	501
54A Acivro do Pazo de Casanova	505
55A Cocotero de Chile do Pazo de Meirás	509
56A Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Santa Cruz.....	513
57A Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Castrelos	517
58A Magnolia Grandiflora de Santa Rita.....	521
59A Magnolias Grandifloras do Pazo de Rubiáns.....	525
61A Metasecuoia do Pazo de Lourizán.....	529
62A Metrosideros Excelso do Xardín da Torre de Andrade	533
63A Metrosideros Excelso do Xardín da Policía da Coruña.....	537
64A Oliveira do Paseo de Alfonso XII	541
65A Oliveiras do Cemiterio de Adina.....	545
66A Palmeira Datileira do Mosteiro de Herbón	549
67A Ombú do Centro Cultural de Santa Cruz.....	553
68A Ombú do Pazo de Santa Cruz	557
69A Piñeiro Bravo de Leiro	561

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

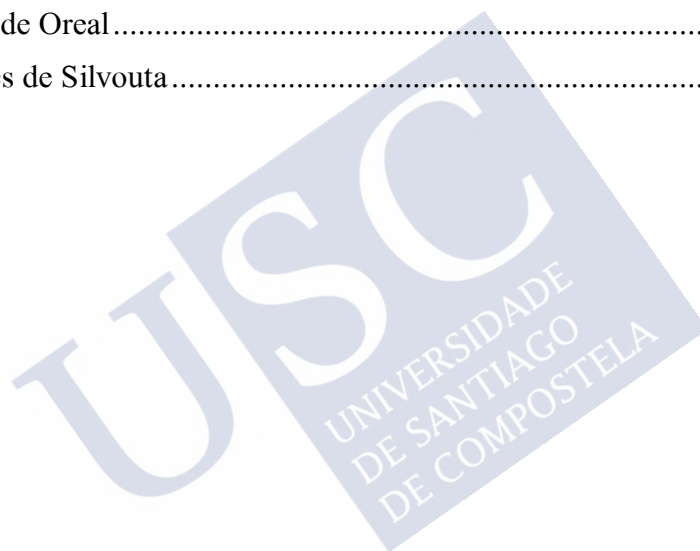
71A Piñeiro Insigne do Castelo de Santa Cruz	565
72A Plátano de Sombra do Pazo de Dompniñor	569
73A Douglasia Verde do Pazo de Casanova	573
74A Carballo Albar da Praza do Campo de Quindous	577
75A Rebolo da Praza do Campo de Quindous	581
76A Rebolo do Pazo da Pena	585
77A Carballo do Pazo de Vilardefrancos	589
78A Carballo de Ramos	594
79A Carballo do Viño ou Carballo de Pelete	598
80A Carballo da Capela de Santa Margarida	602
81A Carballa da Rocha	606
82A Carballo do Pazo de Cartelos	610
83A Carballo Grande de Bustelo de Abaixo	614
84A Carballo da Casa do Herdeiro	618
85A Carballos do Campo de Golf.....	622
86A Carballo de Mede	626
87A Carballo da Casa Grande	630
88A Carballo Grande do Mestre.....	634
89A Carballo Grande de Reboreda.....	638
90A Carballo Fastixiado do Pazo de Santa Cruz.....	642
91A Carballo Fastixiado do Xardín Histórico de Padrón	646
92A Aciñeira de Covas	650
93A Sobreira de Balboa	654
94A Sobreira do Pazo de Valiñas	658
95A Sobreira do Cristo de Arriba	662
96A Sobreira da Casa do Tristo.....	666
97A Secuoias Vermellas do Xardín Histórico de Padrón	670
98A Secuoia Vermella do Castelo de Soutomaior	674
99A Secuoia xigante do Pazo do Casal.....	678
100A Taxodios do Xardín de Artime.....	682
101A Teixo de Baldomir.....	686
102A Teixo da Igrexa de Córneas	690
103A Teixo da Casa de Tenreiro	694
104A Tuia Xigante do Pazo de Torres de Agrelo.....	698
105A Tileiro Prateado da Alameda do Campo da Estrela	702

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

106A Washingtonias Robustas do Pazo de Santa Cruz	706
107A Abeto branco de Carballal	710
108A Araucaria de Carballeira	714
109A Araucaria excelsa do Pazo de Rubiáns	718
110A Castiñeiro de Pexeiros	722
111A Castiñeiro de Cerdedelo	726
112A Castiñeiro de Trambolosríos	730
113A Castiñeiro de Santa Eufemia	734
114A Castiñeiro de Cádavos	738
115A Castiñeiro do Prado da Ponte	742
116A Castiñeiro de Placín	746
117A Abeleira do Pazo de Lourizán	750
118A Criptomeria xaponesa do Pazo de Lourizán	754
119A Dicksonia do Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	758
120A Freixo de folla estreita de Albarín	762
121A Ginkgo de Vilaboa	766
122A Nogueira de Licín	770
123A Magnolia de Oural	774
124A Metrosideros da Finca de Besada	778
125A Moreira negra de Cangas de Foz	782
126A Piñeiro de Alxén	786
128A Carballo da Portela	790
129A Carballo de Portacal	794
130A Carballo de Freán	798
131A Carballo de Vilatuxe	802
132A Carballo de Soutolongo	806
133A Pai dos Rebolos	810
134A Carballo de Luxís	814
135A Carballo de Cabanavella-I	818
136A Carballo de Cabanavella-II	822
137A Sobreira de Loña	826
138A Sobreira do Siador	830
140A Salgueiro da braña de Xafardán	834
141A Secuoia vermella do Pazo de Lourizán	838
142A Sófora xaponesa do Pazo de Lourizán	842

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

143A Teixo de Cereixido	846
144A Teixo de Carballido	850
145A Teixo de Fontaneira	854
146A Teixo de Balmonte	858
148A Cedro Atlántico do Pazo do Hórreo	862
149A Ombú do Castro	866
150A Castiñeiro de Soutogrande	870
151A Piñeiro manso do Pazo do Cabido.....	874
152A Carballo de Bermés	878
153A Sequoia da Alameda do Campo da Estrela	882
154A Cerquiño de Queguas	886
155A Castiñeiro de Oreal	890
156A Falso ciprés de Silvouta	894

1A «Perona» do Paseo da Ferradura

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Abies nordmanniana</i> (Steven) Spach
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Abeto do Cáucaso, abeto de Normandía
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Paseo da Ferradura
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	536847;4747470
O Paseo da Ferradura atópase rodeando a carballeira de Santa Susana e a Alameda, en pleno centro de Santiago de Compostela.	
Propiedade	
Nome	Concello de Santiago de Compostela
Enderezo	Pazo de Raxoi, s/n, 15705 Santiago de Compostela, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 54 23 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia eixo vertical. Ramificación monopódica
Trátase dun abeto cunha figura moi estilizada. O seu tronco non ten un gran diámetro e aséntase sobre unha base estreita para medrar con gran verticalidade. As ramificacións son colgantes, o que lle confire un porte moi fermoso e rechamante, con perfil piramidal e unha copa moi densamente ramificada. A ausencia de competencia con outras árbores e a súa situación, case illado no xardín, fan deste exemplar un dos máis fermosos do Paseo da Ferradura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	24,1
Circunferencia normal do tronco (m)	1,51
Circunferencia basal do tronco (m)	2,48
Altura de ramificación (m)	3,6
Diámetro de copa (m)	5,15 (5,20x5,10)
Superficie de copa (m²)	20,82
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	71 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido actuacións de poda polo que se ramifica desde a base.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, aínda que na actualidade comezan a verse exemplares novos en parques e xardíns

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” da UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o exemplar foi plantado por María Eva Duarte de Perón o 19 de xuño 1947	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Si, aparece citada no libro <i>Alamedas, xardíns e parques de Galicia</i> (1997) escrito por Carlos Rodríguez Dacal.	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pero nunha porcentaxe inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, inclínase lixeiramente cara a carballeira
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	156
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	2
Coefficiente en función da zona climática	85,86
Valor básico	13.105,15
Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	19.657,73
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* A base do exemplar está axardinada cun parterre de roseiras rodeado dunha pequena sebe de madreseiva de folla (<i>Lonicera nitida</i>). Propoñemos reducir a frecuencia de cavado ou facer un cambio de vexetación para diminuír os danos sobre as raíces superficiais do abeto.	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 1: Base do exemplar co alcorque cavado.

Figura 2: Ramas secas no tercio inferior da copa

2A Pradairo da Igrexa de Vilarpandín

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.
Familia	Aceraceae
Nome común	Pradairo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.03.2018
Lugar	Igrexa de Vilarpandín
Localidade	Vilarpandín
Concello	Navia de Suarna
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	663318;4757492
Desde a capital do concello, Pobra de Navia, tomamos a Rúa Rosalía de Castro e circulamos pola estrada comarcal que nos dirixe cara aos Ancares durante uns 3 quilómetros, ata que chegamos ao pobo de Vilarpandín. Á saída do pobo, en dirección Sevane, atopáremos a igrexa co monumental pradairo na súa entrada.	
Propiedade	
Nome	Diocese de Lugo
Enderezo	Praza Santa María, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	Telf: 982 23 11 43
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
O exemplar monumental da Igrexa de Vilarpandín ten unhas dimensións e porte impresionantes. O seu robusto tronco non se ramifica ata 2,5 m, onde se forma a cruz, a partir da cal nacen catro ramas de grandes dimensións que crecen verticalmente ata alcanzar unha altura de 19,6 m, formando unha copa aberta e moi ampla polas sucesivas ramificacións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,6
Circunferencia normal do tronco (m)	3,18
Circunferencia basal do tronco (m)	3,92
Altura de ramificación (m)	2,50
Diámetro de copa (m)	18,45 (17,70x19,20)
Superficie de copa (m²)	267,22
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Foi sometido a actuacións de poda no pasado. As feridas cicatrizan correctamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

ou relito		
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si, Árbore situada en terreo propiedade da igrexa, a carón da igrexa de Vilarpandín	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Na zona media da copa presenta algunhas ramas secas de pouca entidade nunha porcentaxe entre o 10 e o 15%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. En baixa cantidade na zona media da copa.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si. A base do tronco sitúase a 0,5 m dun muro de pedra que impide o completo desenvolvemento do sistema radical nesa dirección. Na outra dirección sitúase a estrada, algo máis afastada do pé, pero que tamén dificulta o desenvolvemento radical nesa dirección.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	318
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	12,27
Valor básico	7.551,19
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	9.438,99
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Instalar un panel de anuncios nas proximidades do exemplar para evitar que se craven máis puntas no tronco da árbore.	
* Actuacións encamiñadas a favorecer o correcto desenvolvemento radical.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar é utilizado como taboleiro de anuncios e no seu fuste aprécianse numerosos cravos con restos de papeis.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 3: Detalle do fuste con numerosas puntas e restos de carteis

Figura 4: Aspecto da base do exemplar, co muro ao carón e a estrada ao outro lado.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

3A «Pravia» de Vilalba

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.
Familia	Aceraceae
Nome común	Pradairo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.08.2018
Lugar	Praza Suso Gayoso
Localidade	Vilalba
Concello	Vilalba
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T606920;4794742
O exemplar atópase situado no centro de Vilalba, na praza Suso Gayoso.	
Propiedade	
Nome	Concello de Vilalba
Enderezo	Praza da Constitución, 1, 27800 Vilalba, Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982 51 03 05
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun exemplar cunha espectacular e característica morfoloxía. O fuste, que conta con tres metros e medio de perímetro basal, ramifícase a un metro e medio de altura en tres brazos de grandes dimensións, aínda que a primeira vista parece que son catro os brazos que saen da cruz, isto débese a que un destes brazos ramifícase moi pronto. A arquitectura da copa non é menos espectacular, xa que a súa forma en parasol lembra a dun piñeiro manso adulto, o que fai que sexa un exemplar único na xeografía galaica.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,50
Circunferencia normal do tronco (m)	5,15
Circunferencia basal do tronco (m)	3,55
Altura de ramificación (m)	1,50
Diámetro de copa (m)	11,85 (11,50x12,20)
Superficie de copa (m²)	110,23
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións de poda periódicas para manter o volume da copa controlado e conservar a característica forma redondeada da mesma
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que nunha porcentaxe moi baixa (aproximadamente o 5%) xa que o exemplar é sometido a actuacións de poda periódicas nas que se retiran as ramas mortas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientemente realizadas	
Problemas estruturais	Si, a copa está formada por tres grandes ramas que presentan un ángulo de inserción moi agudo co tronco. Estes problemas estruturais foron	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	parcialmente mitigados coa instalación dunha ancoraxe entre as ramas, con todo trátase dunha ancoraxe fixa con estruturas metálicas que debería ser substituída por un cableado dinámico.
Presenza de feridas	Si, pola ancoraxe estática que estrangula algunhas ramas e pola presenza de numerosos restos de instalacións eléctricas na copa
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, a inserción das ramas forma un ángulo moi agudo e presenta casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, producidas por podas reiteradas nalgúns puntos do fuste
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	<p>* Si, o sistema radical do exemplar ten un espazo moi limitado para o seu desenvolvemento ao atoparse a árbore nunha xardineira de pedra de dimensións moi reducidas para o seu volume radical.</p> <p>* Na base do exemplar instalouse unha xardineira con flor de tempada (begonias no momento da visita), isto non sería un problema pero o sistema de rega por goteo instalado prexudica o sistema radical da árbore e favorece a aparición de fungos radicais.</p>
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	510
Coeeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeeficiente en función da zona climática	12,27
Valor básico	19.201,53
Factor intrínseco, estado sanitario	0,7188
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	20.701,65

PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN
* Substituír a ancoraxe ríxida das ramas por un cableado dinámico
* Eliminar o sistema de rega na base do exemplar.
* Eliminar todos os restos de instalacións eléctricas na copa do exemplar
OBSERVACIÓNS

Figura 5: Xardineira na base do exemplar, con begonias e sistema de rega por goteo

Figura 6: Suxeición metálica na copa do exemplar

4A Castiñeiro de Indias do Xardín Artístico de Padrón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.
Familia	<i>Hippocastanaceae</i>
Nome común	Castiñeiro de Indias
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Xardín Artístico de Padrón
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	528102;4732057
O Xardín Histórico de Padrón sitúase na Avenida de Compostela, á beira da estrada N-550, no centro da Vila de Padrón, polo que o seu acceso realízase a pé desde a mesma vila.	
Propiedade	
Nome	Concello de Padrón
Enderezo	Rúa Costa do Carme, 0, 15910 Padrón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 81 04 51
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
É un exemplar de espectacular arquitectura. O seu corpulento tronco medra vertical, e a case cinco metros de altura fómase a cruz, composta por catro grandes brazos, aínda que un deles vólvese a ramificar case inmediatamente, polo que parecen cinco os brazos que forman a cruz. A súa copa medra libre de competencia polo que puido desenvolver toda a súa potencialidade, mostrando todo o seu esplendor e a forma característica da especie, cilíndrica, en columna e estreita se se compara con outras especies de altura similar.	
Dendrometría	
Altura total (m)	33,50
Circunferencia normal do tronco (m)	3,43
Circunferencia basal do tronco (m)	6,80
Altura de ramificación (m)	4,7
Diámetro de copa (m)	16,25 (15,40x17,10)
Superficie de copa (m²)	207,28 m²
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	90-100 anos
Historial de podas	Obsérvanse no exemplar cicatrices de actuacións de poda correctamente executadas nos brazos principais, a maior altura que a cruz
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie atópase na categoría de “vulnerable” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si. Aínda que o castiñeiro de Indias é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado no Xardín histórico de Padrón.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	O Xardín histórico de Padrón é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se adoitan deter neste e outros exemplares singulares.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o conxunto da Casa de Rosalía de Castro, Colexiata de Iria Flavia e Cemiterio de Adina, e o Xardín da Vila son BIC (Real Decreto 3260/1977) na categoría de Paisaxe Cultural	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Xardín histórico de Padrón e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de corpos frutíferos	Non
Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Non
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o exemplar inclínase levemente cara ao interior do parque
Problemas estruturais	Si, na cruz do exemplar obsérvase como o ángulo de inserción das ramas é moi agudo e hai casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan baixo a base atópase moi compacto, o que dificulta a actividade das raíces.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	343
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	42,64
Valor básico	30.462,84
Factor intrínseco, estado sanitario	0,70
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	32.366,77
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

* Na última visita realizada ao exemplar (setembro de 2019), mostra numerosas ramas secas e secrecións na parte baixa do fuste.

Figura 7: Chan compacto na base do exemplar

Figura 8: Secrecións na casca

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

5A Ameneiro do Pazo de Maside

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaernt. (<i>Alnus lusitanica</i> Vít, Douda & Mandák)
Familia	<i>Betulaceae</i>
Nome común	Ameneiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.09.2018
Lugar	Pazo de Maside
Localidade	Pantón
Concello	Pazo de Maside
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T613590;4706590
En Pantón tomamos a estrada N-120a en dirección a Monforte, na saída do pobo, á man dereita, atoparemos un cartel que indica Castelo de Maside, seguimos por esta vía 300 metros aproximadamente ata atopar a entrada do pazo, en cuxo interior está o monumental ameneiro.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estamos ante un ameneiro de grandes dimensións, coa base do tronco engrosada pola presenza de contrafortes verticais que soben ata a cruz, situada a escasa altura do chan, pois nos atopamos ante unha árbore que foi demoucada no pasado para aproveitar as súas follas e pequenas ramas como forraxe para o gando. A copa é de forma alongada pola competencia espacial coas demais árbores do espazo, e está formada por seis fustes que medran con moita verticalidade.	
Dendrometría	
Altura total (m)	27,40
Circunferencia normal do tronco (m)	4,45
Circunferencia basal do tronco (m)	5,08
Altura de ramificación (m)	1,30
Diámetro de copa (m)	14,55 (14,80x14,30)
Superficie de copa (m²)	166,18
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Hai anos que non se realizan actuacións de poda, no pasado era demoucado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o “Castelo de Ferreira” é BIC desde 1949 (Castelo de Ferreira, 22/04/49) Hai unha resolución de 21 de decembro de 2017, da Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, pola que se incoa o expediente para declarar bens de interese cultural a Ribeira Sacra, coa categoría de paisaxe cultural, e outros bens e manifestacións do patrimonio cultural material e inmaterial relacionados.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe baixa (<10%) nos ápices das ramas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na cruz, derivados de actuacións de poda deficientes realizadas no pasado
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base do tronco está moi próxima a dous muros de pedra para conducións de auga, que, por unha banda, proporcionan humidade ás raíces, e por outra limitan o seu desenvolvemento.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	445
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	10,71
Valor básico	12.795,95
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	14.395,46
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
Ten couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos, e hedra (<i>Hedera hibernica</i>) subindo polo tronco	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

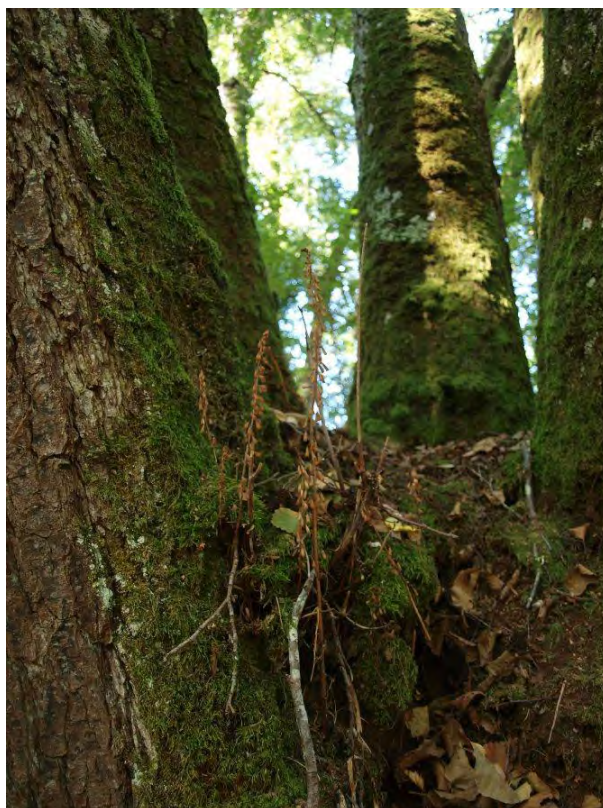

Figura 9: Couselos (*Umbilicus rupestris*) cruz

Figura 10: Cavidade na base

6A Araucaria do Brasil do Parque de Caldas de Reis

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Araucaria angustifolia</i> (Bertol.) O. Kuntze
Familia	<i>Araucariaceae</i>
Nome común	Araucaria de Brasil
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.05.2018
Lugar	Parque de Caldas de Reis
Localidade	Caldas de Reis
Concello	Caldas de Reis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	529637;4717080
O xardín sitúase no centro da Vila de Caldas de Reis, polo que o acceso realizarase a pé. Hai dúas formas de entrar ao xardín, desde a zona urbana, pola rúa peonil fronte ao xardín de palmeiras ou entrando pola Carballeira, Os dous espazos, xardín e carballeira, sitúanse entre a estrada N-550 e o río Umia.	
Propiedade	
Nome	Concello de Caldas de Reis
Enderezo	Rúa Ferrería, 1, 36650 Caldas de Reis, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 54 01 10
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
Trátase dunha árbore esvelta que responde á descrición típica da especie: fuste libre de ramaxe, ata uns 11 m, onde comeza a ramificarse e a formar a copa, sen dúbida un dos seus aspectos máis rechamantes pola súa singularidade. As ramas aparecen libres de follas ata a zona apical, conferíndolle ao exemplar o característico porte semellante a un candelabro. No tronco non se aprecian cicatrices de poda por tratarse dunha especie con boa poda natural. A vitalidade e estado sanitario do exemplar son óptimos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	33,10
Circunferencia normal do tronco (m)	2,15
Circunferencia basal do tronco (m)	3,10
Altura de ramificación (m)	11,20
Diámetro de copa (m)	15,80 (17,10x14,50)
Superficie de copa (m²)	195,96
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	130-140 anos
Historial de podas	A especie ten boa poda natural, con todo obsérvase unha rama seca colgada a media altura do exemplar que se debería retirar
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Na categoría de “En perigo crítico” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	O conxunto de parque xardín e carballeira de Caldas son Bens de Interese Cultural (BIC) na categoría de “ Paisaxe Cultural” (Decreto 2227/1962)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Detectouse a presenza de <i>Phytophthora cinnamomi</i> no chan en análises realizadas pola EFA en outubro de 2011 e marzo de 2012
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de ramas secas (%)	Si, hai unha pequena porcentaxe (10-15%) de ramas secas na zona media do fuste.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, hai varios tocos derivados de roturas de ramas na copa.
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	221
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	193,19
Valor básico	58.173,37
Factor intrínseco, estado sanitario	0,5
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	43.630,03
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Reparar varios tocos de difícil cicatrización na copa.	
*Retirar as ramas secas.	
OBSERVACIÓNS	
* Baixo a proxección horizontal da copa do exemplar, nos parterres axardinados, obsérvanse numerosas plántulas procedentes das súas sementes.	

Figura 11: Rexenerado na base do exemplar

7A Araucaria araucana do Castelo de Soutomaior

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Araucaria araucana</i> (Mol.) K. Koch
Familia	<i>Araucariaceae</i>
Nome común	Pehuén, araucaria de Chile, rabo de macaco
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Castelo de Soutomaior
Localidade	Rial
Concello	Soutomaior
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	535785;4686684
Desde Pontevedra circulamos 15 quilómetros en dirección Vigo pola estrada nacional N-550 ata chegar a Arcade, onde nos desviamos pola EP-2908 ata atopar o castelo, situado a 6 quilómetros aproximadamente.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica.
Excelente exemplar de tronco dereito e cuberto de cicatrices en verticilos, recordo das ramas que poboaron o seu fuste ata a base da copa, situada a 23 m de altura, que amosa ramas de distintos tamaños. Ao seu carón crece un pequeno exemplar, seguramente como rebento de raíz, que se instalou a pouca distancia da árbore orixinal, quizás querendo asegurar a súa continuidade nos xardíns do castelo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26
Circunferencia normal do tronco (m)	2,49
Circunferencia basal do tronco (m)	2,80
Altura de ramificación (m)	8,9
Diámetro de copa (m)	6,05 (6,30x5,80)
Superficie de copa (m²)	28,73
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-140 anos
Historial de podas	O exemplar ten boa poda natural polo que non necesita actuacións deste tipo. Non se observan ramas mortas, tocos nin roturas que aconsellen un tratamento.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a araucaria araucana atópase na categoría “en perigo” polo risco que corre de desaparecer na natureza.
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Relación con eventos históricos	Si. Ter pertencido o castelo á familia Sotomayor faíno moi interesante desde o punto de vista histórico, xa que a Casa dos Sotomayor era un potente bastión de nobreza e poder.
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non
Carácter simbólico	Non
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non
Citas literarias	Non
Relación con aspectos relixiosos	Non
Interese didáctico	Si. O Castelo de Soutomaior é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se adoitan deter neste e outros exemplares singulares.
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si. O Castelo de Soutomaior é BIC desde o 17 de outubro de 1995. O seu identificar é o RI-51-0008979. Ademais, en febreiro de 2012, o Castelo de Soutomaior foi recoñecido como Xardín de Excelencia Internacional de Camélias pola Sociedade Internacional da Camelia.
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Dendrocronoloxía	Non
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Castelo de Soutomaior e polas súas características dendrométricas.
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non
Resistencia a pragas e doenzas	Non
Contribución á conservación da biodiversidade	Non
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Na zona basal do fuste presenta sececi3ns de cor negra que poderían relacionarse con doenzas como a tinta
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos		Non
Vitalidade		Baixa
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)		Si, hai varias ramas coas puntas secas e presenta unha porcentaxe de ramas secas entre o 15 e o 20%
Presenza de tocos mal cicatrizados		Non
Problemas estruturais		Non
Presenza de feridas		Non
Síntomas de decaemento		Si, hai varias ramas coas puntas secas
Asimetría		Non
Defectos de fuste		
Inclinaci3n		Non
Problemas estruturais		Non
Engrosamentos anormais		Non
Zonas mortas, fendas profundas		Non
Presenza de cavidades		Non
Presenza de gretas		Non
Presenza de protuberancias		Non
Presenza de chup3ns		Si, a media altura do tronco presenta algúns rebentos
Presenza de feridas		Si, aínda que de pequeno tamaño presenta feridas provocadas pola fixaci3n de carteis de identificaci3n da especie. Na actualidade os carteis foron substituídos por outros non cravados ao fuste.
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces		Si, o chan est3 compactado e en ocasi3ns anegado, o que pode provocar problemas fúnxicos e fisiolóxicos ás raíces.
Zonas mortas/fendas profundas		Non
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo		Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo		Media
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo		Baixa
Probabilidade de caída arrancado		Baixa
Valoraci3n global do risco a curto prazo		Baixo
Valoraci3n económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar		252

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	193,19
Valor básico	75.246,50
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	84.652,31
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha drenaxe ou reducir a rega nese sector para evitar os problemas de asolagamento.	
* Rodear ao exemplar cun pequeno valado de madeira para evitar que o solo se compacte máis.	
OBSERVACIÓNS	
* A presenza de vexetación herbácea ata a base do fuste e as regas por aspersión son algunhas das principais causas de mortalidade de arborado singular.	

Figura 12: Placa identificativa cravada no tronco

Figura 13: Secrecións na zona baixa do fuste

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

8A Araucaria Excelsa da Casa de Tenreiro

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Araucaria heterophylla</i> (Salisb.) Franco
Familia	<i>Araucariaceae</i>
Nome común	Araucaria Excelsa
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	06.09.2018
Lugar	Casa Tenreiro
Localidade	Pontedeume
Concello	Pontedeume
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T567958;4805992
Desde o centro de Pontedeume tomamos a estrada de Esteiro (AC-144) durante un quilómetro, ata o cruzamento co paseo marítimo, a 100 metros, a man esquerda atópase a Finca Tenreiro coa monumental araucaria no seu interior.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
Na actualidade o exemplar ten unha porcentaxe moi elevada da súa copa completamente seco, polo que a súa faceta estética está totalmente diminuída.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,50
Circunferencia normal do tronco (m)	4,65
Circunferencia basal do tronco (m)	5,80
Altura de ramificación (m)	3,40
Diámetro de copa (m)	16,35 (15,90x16,80)
Superficie de copa (m²)	209,84
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra signos de ser podado nos últimos anos. Ten numerosas ramas partidas sen ningunha actuación restauradora.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “Vulnerable D2” da UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 50% do exemplar está seco.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona inferior da copa aprécianse varios tocos sen cicatrizar. A metade superior da copa está completamente chea de tocos sen cicatrizar.	
Problemas estruturais	Si, a metade da copa está morta, polo que pronto comezará a desprender ramas de grandes dimensións	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Si, o 50% da copa está seca.
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, na base do fuste hai madeira morta no interior dunha cavidade vertical
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, aínda que non se coñece con certeza a causa pola que a copa se vai secando paulatinamente, posiblemente se trate do a que dun fungo vascular.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Risco grave
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Alta
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	
Coeficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar perdeu as características que o fixeron merecedor de formar parte do catálogo, polo que se recomenda a súa descatalogación.	
* O exemplar secará totalmente e seguramente caerá en poucos anos, pero atópase nunha propiedade privada pechada ao público polo que se entende que a decisión de cortalo deberán tomala os propietarios do predio.	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 14: Gran parte da copa seca

Figura 15: Cavidade na base do fuste

9A Érbedo do Pazo de Mariñán

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Arbutus unedo</i> L.
Familia	<i>Ericaceae</i>
Nome común	Érbedo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Pazo de Mariñán
Localidade	Mariñán
Concello	Bergondo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T563662;4796487
Dende a praza do concello de Bergondo tomamos a estrada AC-164 en dirección a Ferrol, a 200 metros, na rotonda tomamos a primeira saída para enlazar coa estrada AC-161 pola que percorremos aproximadamente 200 metros ata o cruce, á nosa esquerda, coa CP-0805, seguimos por esta vía ata pasar baixo a autoestrada AP-9, e en fronte atopámonos co Pazo de Mariñán.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial A Coruña
Enderezo	Av. Porto da Coruña, nº2
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981080300
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estamos ante un érbedo de extraordinarias dimensións. O seu fuste, moi engrosado na base, atópase completamente oco e cuberto de cicatrices por roturas de ramas que foron desaparecendo. Desde a súa base brotan novas ramas que tentan cubrir os ocos das que se perderon. O fuste principal bifúrcase a dous metros de altura, formando unha copa asimétrica e sen unha forma ben definida.	
Dendrometría	
Altura total (m)	8,00
Circunferencia normal do tronco (m)	0,80; 2,42; 0,62
Circunferencia basal do tronco (m)	4,20
Altura de ramificación (m)	Basal
Diámetro de copa (m)	5,17 (4,95x5,40)
Superficie de copa (m²)	84,09
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar é podado con regularidade, pero hai moitas actuacións deficientes
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

relito		
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por centros escolares que se paran nesta e outras árbores do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC "Pazo de Láncara ou Mariñán cos seus parques e xardíns" Conxunto Histórico desde 1972 (BOE 241 - 07.10.1972)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Betanzos-Mandeco	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 50% da copa está seca	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, pola perda de ramas	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Si, algunhas das ramas principais medran inclinadas, pero é normal nesta especie
Problemas estruturais	Si, gran parte do fuste está seco e oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai varias cavidades con madeira morta
Presenza de cavidades	Si, sobre todo na zona baixa do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, pola perda de ramas sen actuacións correctoras
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto nun lado, e polo outro ten un muro de pedra, factores que limitan o desenvolvemento radical
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	50
Custo de transporte	20
Custo de preparación e plantación	50
Custo de poda	50
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración final (€)	8.797,37
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
* Realizar algunha actuación de restauración nas zonas secas da copa	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 16: Madeira morta no interior do fuste do érbedo

Figura 17: Chan compacto e muro de pedra nas proximidades da base

10A Calocedro do Pazo de Torrecedeira

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Calocedrus decurrens</i> (Torr.) Florin
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Libocedro de California ou cedro do incenso de California
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.08.2018
Lugar	Pazo de Torrecedeira
Localidade	Cedeira
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T630679;4680864
Saímos de Redondela pola estrada N-552, pola que circulamos aproximadamente un quilómetro ata a primeira rotonda na que tomamos a segunda saída cara a Cedeira, ata chegar á aldea Cruceiro. Desde este punto seguimos polo camiño Condese de Torrecedeira durante 200 metros ata a entrada do Pazo de Torrecedeira.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
A base do tronco está formada por grosos contrafortes que non desfiguran o seu contorno circular. O tronco forma a cruz a case dous metros de altura, ramificándose en media dúzia de potentes brazos, algúns dos cales comeza o seu crecemento horizontalmente, paralelo ao chan, erguéndose despois para configurar a característica arquitectura da copa en forma de candelabro, acadando a altura de 38 metros. A copa é equilibrada e o aspecto xeral moi bo, aínda que se aprecian algunhas pequenas ramas secas, o que non nos debe resultar estrano se temos en conta que esta árbore supera o século de vida, habendo quen asegura que está próxima aos douscentos anos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	37,90
Circunferencia normal do tronco (m)	7,05
Circunferencia basal do tronco (m)	8,00
Altura de ramificación (m)	1,90
Diámetro de copa (m)	13,10 (13,30x12,90)
Superficie de copa (m²)	134,71
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado na súa parte baixa, ata a altura da cruz, con actuacións ben realizadas en liñas xerais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Si, trátase dunha especie escasamente representada en Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo , indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, hai varias ramas secas na copa do exemplar que representan entre o 10 e o 15% da mesma	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, en número reducido á altura da cruz	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, a presenza de varias ramas secas na copa indica os primeiros síntomas do deterioro do exemplar
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, algunhas ramas da cruz forman ángulos de inserción moi agudos con casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Si, nas zonas próximas á cruz presenta algunhas gretas de pouca entidade
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	730
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	81,52
Valor básico	259.857,96
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	311.829,55
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 18: Ramas secas na copa do exemplar

Figura 19: Inserción das ramas e casca incluída

11A Camelia «Pantalóns» do Pazo de Lens

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Camellia japonica</i> L.
Familia	<i>Theaceae</i>
Nome común	Camelio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	25.09.2018
Lugar	Pazo de Lens-Ames
Localidade	Lens
Concello	Ames
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T525550;4751957
Desde Ames tomamos a estrada CP-0202 en dirección a Lens, pola que se percorren tres quilómetros aproximadamente, ata o cruce coa vía CP-0201, que tomamos á man esquerda, a 200 metros atopamos a poboación de Lens, tamén á man esquerda, no centro desta pequena localidade encóntrase o Pazo de Lens, en cuxo predio se atopa a monumental camelia.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral
No Pazo de Lens podemos contemplar a camelia de maiores dimensións de Galicia e seguramente unha das máis grandes de toda a xeografía española. O perímetro basal do seu tronco mide tres metros e medio, e bifúrcase a escasos centímetros do chan en dous grandes brazos que á altura do peito miden 1,86 e 1,78 metros de circunferencia. Ambos fustes medran con gran verticalidade, alcanzando o exemplar máis de 12 metros de altura, formando unha copa ancha e globosa de gran volumetría.	
Dendrometría	
Altura total (m)	12,30
Circunferencia normal do tronco (m)	1,86; 1,78
Circunferencia basal do tronco (m)	3,56
Altura de ramificación (m)	0,50
Diámetro de copa (m)	12,25 (12,10x12,40)
Superficie de copa (m²)	117,79
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-250 anos
Historial de podas	Non mostra signos de ter sido podada nos últimos tempos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pero nunha porcentaxe moi baixa, apenas o 5%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Si, a unión dos dous brazos principais forma un ángulo moi agudo e presenta casca incluída	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	500
Custo de transporte	250
Custo de preparación e plantación	300
Custo de poda	200
Custo de mantemento do alcorque	150
Outros custos de mantemento	150
Valoración final (€)	1.608.229,96
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Ten hedras (<i>Hedera hibernica</i>) subindo polos troncos e brións na copa	

Figura 20: Ángulo de inserción dos brazos moi agudo e hedra subindo por eles

12A Camelia Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Camellia japonica</i> L.
Familia	<i>Theaceae</i>
Nome común	Camelia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	27.09.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T546892;4735534
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241, onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herederos de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral
Destaca esta magnífica camelia nunha aliñación, no que debeu ser unha antiga sebe, que baixaba desde a fachada posterior do pazo ata a fervenza. A súa localización entre outras antigas camelias e cercana a magnolias de grandes dimensións que medran no outro lado do camiño, condicionaron notablemente o desenvolvemento da súa copa, que se atopa encaixada salvo pola súa cara sueste, por onde o desenvolvemento foi algo maior, pola ausencia de limitacións espaciais. Pola característica forma do tronco, cunha fisura vertical que chega desde as ramificacións ata a base, varios autores consideraron que se trataba de dúas camelias fusionadas, e non dun único individuo. De momento hai un único exemplar catalogado, pero os seus conxéneres, posiblemente plantados na mesma época, consideramos que son tamén merecentes de formar parte do catálogo, como unha formación monumental.	
Dendrometría	
Altura total (m)	9,80
Circunferencia normal do tronco (m)	1,15; 1,20; 0,95
Circunferencia basal do tronco (m)	2,10
Altura de ramificación (m)	1,10
Diámetro de copa (m)	6,40 (6,30x6,50)
Superficie de copa (m²)	32,15
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos.
Historial de podas	Todo o conxunto do arborado do pazo recibe tratamentos culturais, polo que os coidados sobre o mesmo son constantes.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o parque é visitado por numerosas persoas que se paran nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Hai indicios de presenza de insectos chupadores, ademais teñen fungos de negrilla ou fumagina
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, aínda que non son moitos obsérvanse tocos sen cicatrizar no interior da copa	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, a inserción das ramas, cun ángulo moi agudo, pode favorecer a rotura das mesmas.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o tronco divídese moi preto do chan e as ramas resultantes forman un ángulo de inserción moi agudo.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, aínda que só se observou unha, na cruz
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a presenza do camiño a escasos centímetros do pé da camelia favorece que o chan sexa moi compacto, dificultando o correcto desenvolvemento radical.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	500
Custo de transporte	250
Custo de preparación e plantación	300
Custo de poda	200
Custo de mantemento do alcorque	150
Outros custos de mantemento	150
Valoración final (€)	81.246,71
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

Figura 21: Toco seco no interior da copa

13A Camelias do Pazo de Torres de Agrelo

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Camellia japonica</i> L.
Familia	<i>Theaceae</i>
Nome común	Camelio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Pazo de Torres de Agrelo
Localidade	Asnelle d'Abaixo
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	532970;4682496
Desde Redondela tómasse a estrada N-550 en dirección Pontevedra durante tres quilómetros onde se vira á dereita no camiño Novesas-Cesantes, inmediatamente vólvese a virar á dereita polo camiño Agrelo-Cesantes, que nos dirixe directamente á entrada do pazo Torres de Agrelo.	
Propiedade	
Nome	Fernando Marcote Villar
Enderezo	Camino Torres de Agrelo, nº5. Anelle d'Abaixo. Redondela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986408021
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral.
Ambas camelias se ramifican case ao nivel do chan sobre anchas plataformas basais das que emerxen varios fustes aos que resulta difícil medir o perímetro. Os troncos medran de forma radial e inclínanse cara ao exterior polo que ambos conforman copas globosas de grandes dimensións e volumetría. Atópanse situados na terraza da fonte, rodeados de árbores de gran tamaño, o que obrigou ás camelias a medrar tamén en altura en busca de luz.	
Dendrometría	
Altura total (m)	13,10 e 12,80
Circunferencia normal do tronco (m)	Un exemplar ramifícase desde a base en moitos pés resultando imposible a medición do perímetro do tronco pola densidade dos mesmos. O outro exemplar ramifícase desde a base en cinco pés de 1,60; 1,35; 0,95; 0,95 e 1,20 m de perímetro normal.
Circunferencia basal do tronco (m)	4,30 y 4,05
Altura de ramificación (m)	0,30 y 0,22
Diámetro de copa (m)	13,30 y 14,30 (12,50x14,10 y 14,40x14,20)
Superficie de copa (m²)	138,85 y 160,52
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Ao atoparse nun espazo que recibe visitantes, os coidados sobre os exemplares e os seus acompañantes son constantes, polo que se realizan actuacións de

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	poda de forma periódica.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Si, presenza de <i>Phytophthora multivora</i> no chan (informe EFA primavera 2012)
	Fuste	Non
	Ramas	Si, presentan fungos de fumagina ou negrilla
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Si. Debido ao avanzado estado de descomposición dos mesmos non puideron ser identificados	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha contía moi baixa, inferior ao 10%.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes realizadas no pasado
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, pola competencia entre os distintos fustes que se ven obrigados a crecer cara ao exterior en busca de luz.
Problemas estruturais	Si, presentan varias bifurcacións con inserción moi aguda
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, derivadas de distintos tocos de poda mal cicatrizados
Presenza de gretas	Si, posúen gretas lonxitudinais ao longo dos troncos
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, aínda que en baixa cantidade na zona inferior dos fustes.
Presenza de feridas	Si, pola presenza de tocos mal cicatrizados
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, chan moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	500
Custo de transporte	250
Custo de preparación e plantación	300
Custo de poda	200
Custo de mantemento do alcorque	150
Outros custos de mantemento	150
Valoración final (€)	133.501,51
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É necesario actuar sobre o chan compacto e tomar algunha medida para evitar que se volva compactar.	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 22: Detalle da gran cantidade de fustes do primeiro exemplar

Figura 23: Chan moi compacto

14A Matusalén de Camelias do Pazo de Castrelos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Camellia japonica</i> L.
Familia	<i>Theaceae</i>
Nome común	Camelia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.05.2018
Lugar	Pazo de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	522563;4673674
O parque e Pazo de Castrelos están situados no centro urbano da cidade de Vigo, na zona sueste do concello. Desde a Praza de España circúlase pola Gran Vía ata a rotonda da avenida de América, na que se toma a avenida de Castrelos, que leva directamente ao parque.	
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral
Trátase dun exemplar de extraordinaria arquitectura. O fuste sitúase sobre unha base leñosa da que emerxen seis fustes cilíndricos e inclinados cara ao exterior en busca de luz e espazo para desenvolverse, conformando unha copa moi ampla e globosa que adquire grandes dimensións. Sitúase na fachada posterior do pazo, no interior do labirinto de buxo que forma un lenzo verde sobre o que destacan as súas flores rosadas.	
Dendrometría	
Altura total (m)	8,7
Circunferencia normal do tronco (m)	Do chan brotan 6 fustes, aínda que dous únense a pouca altura, quedando 5 fustes de 1,10; 2,10; 0,98; 1,45 e 1,15 m.
Circunferencia basal do tronco (m)	5,6
Altura de ramificación (m)	0,30
Diámetro de copa (m)	16 (16,40x15,60)
Superficie de copa (m²)	200,96
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-200 anos
Historial de podas	Todo o conxunto do arborado do parque recibe tratamentos culturais, polo que os coidados sobre o arborado son constantes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se paran nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Hai indicios de presenza de insectos chupadores, ademais teñen fungos de negrilla ou fumagina
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona alta da copa apréciase unha pequena porcentaxe de ramas secas.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, aínda que non son moitos obsérvanse tocos sen cicatrizar nas ramas principais	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, a inserción das ramas, cun ángulo moi agudo, pode favorecer a rotura das mesmas
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, o exemplar amosa pouco vigor e presenta necroses nalgúns follas.
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, todos os fustes do exemplar medran inclinados
Problemas estruturais	Si, as ramas teñen insercións en ángulos moi agudos nas que hai casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, derivadas de actuacións de poda deficientes realizadas no pasado
Presenza de gretas	Si, na parte baixa do tronco
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na parte baixa e media do tronco
Presenza de feridas	Si, na parte baixa do tronco
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, aínda que nos últimos anos o acceso ao exemplar está restrinxido por un valo, o chan está moi compacto e o exemplar presenta unha parte do sistema radical ao descuberto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	500
Custo de transporte	250
Custo de preparación e plantación	300
Custo de poda	200
Custo de mantemento do alcorque	150
Outros custos de mantemento	150
Valoración final (€)	81.246,71
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto e achegar materia orgánica	
OBSERVACIÓNS	
* Nalgúns das ramas principais colocáronse soportes metálicos para evitar a súa rotura.	

Figura 24: Chan moi compacto ao redor da base do exemplar

Figura 25: Numerosas feridas na zona baixa do fuste

15A Camelia Reticulada do Pazo de Oca

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Camellia reticulata</i> Lindl.
Familia	<i>Theaceae</i>
Nome común	Camelia Reticulada
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Oca
Localidade	Oca
Concello	A Estrada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	549513;4732768
Desde A Estrada circulamos pola N-640 en dirección Silleda ata que atopamos o cruce coa PO-2017, viramos á esquerda para tomar esta última vía e xa atoparemos indicacións que nos levan ata o Pazo de Oca, situado á beira desta estrada.	
Propiedade	
Nome	Fundación de la Casa Ducal de Medinaceli
Enderezo	Rúa Doutor Manuel de la Calle, 36680 A Estrada, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 58 74 35
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral
Trátase sen dúbida dun exemplar único da súa especie na xeografía galega, pois non se coñecen outros de dimensións destacadas. O seu tronco, de grandes dimensións para esta estirpe, ten unha gran fisura na base suxeita por dous grandes parafusos cruzados que impiden a crebatura do fuste. Bifúrcase a 1,3 metros de altura, aínda que recentemente perdeu un dos seus brazos principais. A súa copa é redondeada e de grandes dimensións aínda que actualmente está minguada en volume pola perda dun brazo comentada anteriormente.	
Dendrometría	
Altura total (m)	12,80
Circunferencia normal do tronco (m)	1,29
Circunferencia basal do tronco (m)	1,96
Altura de ramificación (m)	4,8 (o exemplar bifúrcase a 1,2 m de altura pero como perdeu un dos brazos que tiña pouco máis arriba desa bifurcación, tómasse a altura da primeira rama con vida)
Diámetro de copa (m)	7,35 (8,50x6,20)
Superficie de copa (m²)	42,4
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar foi obxecto de diversos coidados culturais durante os últimos anos, mesmo ten grandes parafusos de suxeición para evitar a rotura do tronco principal e as ramas. En xeral son

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	coidados ben realizados	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, está recollida como “Vulnerable B1+2 c” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se paran nesta e outras árbores/formacións singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Pazo de Oca está catalogado como BIC na categoría de monumento (Real Decreto 602/1982)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai indicios de presenza de insectos chupadores, como fumaxina e necroses nas follas
Presenza de corpos frutíferos	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Vitalidade	Media
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Non
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda dalgunhas ramas
Problemas estruturais	Si, as ramas forman un ángulo de inserción moi agudo, pero xa teñen un parafuso que as suxeita entre elas para evitar o desprendemento.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, pola perda dun dos brazos principais
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o tronco do exemplar está inclinado cara á capela
Problemas estruturais	Si, a base do fuste está crebada e suxeita con dous grandes parafusos
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, pola perda dalgunhas ramas
Presenza de gretas	Si, na parte basal do tronco. Instaláronse dous parafusos grandes cruzados para evitar a rotura
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na zona basal do fuste
Presenza de feridas	Si, pola perda dalgunhas ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Alta
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	200
Custo de transporte	20
Custo de preparación e plantación	50
Custo de poda	50
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración final (€)	19.510,35
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación reparadora sobre a zona de fractura da rama estrutural que se perdeu.	
* Realizar unha revisión anual sobre os parafusos de suxeición do fuste.	
OBSERVACIÓNS	

* O exemplar pertence á variedade "Captain Rawes"

Figura 26: Guía perdida recentemente

Figura 27: Fisura na base do exemplar e parafuso de suxeición

16A Camelia Sasanqua do Pazo de Torres Agrelo

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Camellia sasanqua</i> Thunb.
Familia	<i>Theaceae</i>
Nome común	Camelia sasanqua, té shulang
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Pazo de Torres de Agrelo
Localidade	Asnelle d'Abaixo
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	533002;4682400
Desde Redondela tómasse a estrada N-550 en dirección Pontevedra durante tres quilómetros onde se vira á dereita no camiño Novesas-Cesantes, inmediatamente vólvese a virar á dereita polo camiño Agrelo-Cesantes, que nos dirixe directamente á entrada do pazo Torres de Agrelo.	
Propiedade	
Nome	Fernando Marcote Villar
Enderezo	Camino Torres de Agrelo, nº5. Anelle d'Abaixo. Redondela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986408021
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral
Trátase dunha camelia de extraordinarias dimensións. O tronco presenta unha base moi ancha que se bifurca a pouca altura do chan en dous brazos que se ramifican rapidamente, formando unha copa ampla e globosa, de forma regular excepto por un lado no que a forte competencia exercida por outras camelias e unha criptomeria a obriga a adaptar a súa forma. Atópase nunha situación privilexiada, no Xardín do Miradoiro, o que facilita a súa localización e admiración por parte dos visitantes.	
Dendrometría	
Altura total (m)	9,6 m
Circunferencia normal do tronco (m)	2,09 m
Circunferencia basal do tronco (m)	1,70 m
Altura de ramificación (m)	0,80 m
Diámetro de copa (m)	10,7 m (12,50mX8,90m)
Superficie de copa (m²)	89,87 m²
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Ao atoparse nun espazo que recibe visitantes, os coidados sobre o exemplar e os seus acompañantes son constantes, polo que se realizan actuacións de poda de forma periódica.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de gran talla	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Atópase na categoría de “Preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, presenza de indicios de insectos chupadores e necroses derivadas da súa actividade. Tamén se aprecian fungos de fumagina ou negrilla.
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, varias ramas aparecen coas puntas secas. A	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	porcentaxe sitúase no intervalo 10-15%.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na parte baixa das ramas, preto do fuste, froito de actuacións de poda deficientemente executadas.
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si. O exemplar está a se atrincheirar, isto é, formando unha segunda copa a menor altura por problemas na circulación do zume, como resposta dificultades de desenvolvemento do sistema radical ao estar o chan moi compacto.
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, presenta algunhas insercións con ángulo moi agudo e casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, causadas por actuacións de poda deficientes executadas no pasado.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, presenta varios brotes de emerxencia na zona baixa do fuste.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan ao redor da camelia está moi compactado. Hai raíces descubertas pola erosión.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixo
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	500
Custo de transporte	250
Custo de preparación e plantación	300
Custo de poda	200
Custo de mantemento do alcorque	150
Outros custos de mantemento	150
Valoración final (€)	123.600,35
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É moi urxente actuar sobre o chan compacto e achegar mulch para favorecer o seu vigor.	
* Eliminar as pequenas ramas secas para mellorar a imaxe do exemplar.	

OBSERVACIÓNS

* O feito de que a copa se atrinchere indica un problema no sistema radical que hai que solucionar con urxencia para garantir a persistencia do exemplar.

Figura 28: Puntas das ramas secas

Figura 29: Numerosos chupóns ou braveiros na zona baixa do fuste

18A Castiñeiro da Capela

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.03.2018
Lugar	Igrexa de Baamonde
Localidade	Baamonde
Concello	Begonte
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	600093;4781084
Desde Begonte tómasse a N-VI en dirección Guitiriz, a sete quilómetros atópase a rotonda de entrada a Baamonde, tomando o saída número tres, pola que continúa a estrada N-VI, circulamos 200 metros ata atopar á dereita o soado castiñeiro, no atrio da igrexa parroquial.	
Propiedade	
Nome	Diocese de Lugo
Enderezo	Praza Santa María, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	Telf: 982 23 11 43
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Trátase dun exemplar de robusto tronco lixeiramente inclinado e que se bifurca a máis de dous metros do chan en dúas grandes ramas. Na súa base é posible apreciar a súa característica máis rechamante e que sen dúbida deu fama a este castiñeiro, unha gran cavidade que aloxa unha pequena capela dedicada á Virxe do Rosario. A orixe da capela data de 1971 cando o artista e escultor local Víctor Corral encerrouse no interior da cavidade para evitar que o castiñeiro fose derrubado nas obras de ampliación da N-VI, e nese encerro esculpiu a imaxe da Virxe na propia madeira do castiñeiro. A pesar de que foi obxecto de desmouchas no pasado puido recuperarse destas actuacións para formar unha copa ampla e de grandes dimensións, con forma de ovada a redondeada.	
Dendrometría	
Altura total (m)	13,30 m
Circunferencia normal do tronco (m)	6,62 m
Circunferencia basal do tronco (m)	7,15 m
Altura de ramificación (m)	2,30 m
Diámetro de copa (m)	11,95 m (11,50x12,40)
Superficie de copa (m²)	112,09 m²
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a distintas actuacións de poda no pasado. Algunhas encamiñadas a mellorar a súa saúde e seguridade e outras derivadas das actuacións do escultor Víctor Corral durante o seu “peche” no interior da cavidade do seu tronco.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si. Está a carón da igrexa de Santiago de Baamonde.	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe do 10-15%, na zona alta da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, ao longo do fuste e nas ramas principais, tanto por actuacións de poda deficientemente executadas como pola presenza de ramas que se secaron por ausencia de luz (poda natural).	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o fuste inclínase lixeiramente cara ao lado da estrada
Problemas estruturais	Si, a 2,30 m bifúrcase en dúas grandes ramas. Na bifurcación hai casca incluída.
Engrosamentos anormais	Non. Ten algúns engrosamentos polo fuste, aínda que, considéranse normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Zonas mortas, fendas profundas	Si, aínda que a maior parte de madeira morta foi eliminada para a realización das tallas que hai no seu interior.
Presenza de cavidades	Si, presenta unha gran cavidade na base, de máis de dous metros de altura e un de ancho.
Presenza de gretas	Si, baixo a bifurcación das ramas.
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a súa localización no atrio da igrexa e a súa singular historia favorecen que sexa un exemplar moi visitado, o que provoca que na súa contorna o chan está moi compacto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	670
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	124.475,37
Factor intrínseco, estado sanitario	0,78
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	146.842,04
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto e achegar mulch ou outra fonte de materia orgánica	
* Aumentar o radio do valado que rodea ao exemplar para aumentar a superficie libre de pisadas no seu perímetro	
* Eliminar as velas do interior do tronco, aínda que sexa moi improbable poden causar un lume dentro da cavidade convertida en capela.	
* Poda de eliminación de ramas secas para mellorar a seguridade baixo o exemplar, xa que é un lugar moi visitado.	
OBSERVACIÓNS	

* Sobre o tronco e no seu interior obsérvanse numerosas tallas e gravados.
* Sobre o tronco obsérvanse poboacións de couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e poliodios (<i>Polypodium</i> spp.)

Figura 30: Valado rodeando ao castiñeiro, situado demasiado preto do fuste

Figura 31: Algunhas das tallas realizadas por Víctor Corral

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

19A Castiñeiro do Val da Fonte

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	14.08.2018
Lugar	O Val da Fonte
Localidade	Paderne
Concello	Folgoso do Courel
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T648234;4724686
Saímos de Seoane do Courel pola estrada LU-651 en dirección O Cebreiro e a 200 metros do pobo tomamos un desvío á man esquerda que nos conduce pola estrada LU- P-5601 ata Paderne, deixando atrás os pobos de Meiraos e Vilasivil. Unha vez en Paderne, tomamos o antigo camiño de Paderne a Pedrafita do Cebreiro, e a 200 metros atoparemos o exemplar, á man dereita do camiño.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
Trátase dun castiñeiro demoucado que responde ao modelo de caracocha, tan frecuente nos soutos galegos, coa base moi ensanchada e totalmente oca. O seu tronco sitúase na parte baixa dun noiro e parte inferior do mesmo está mutilada, debido a actuacións encamiñadas a impedir o crecemento do fuste do exemplar cara o camiño. O interior do castiñeiro está a ser colonizado por numerosas especies herbáceas entre as que destacan os fentos, ben representados por polísticos (<i>Polystichum setiferum</i>), culandrillo menor (<i>Asplenium trichomanes</i>) ou o culandrillo negro (<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>). Sobre o tronco tamén medran especies vexetais como o arando (<i>Vaccinium myrtillus</i>) ou os polipodios (<i>Polypodium</i> sp.).	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,10
Circunferencia normal do tronco (m)	7,95
Circunferencia basal do tronco (m)	8,20
Altura de ramificación (m)	3,30
Diámetro de copa (m)	15,80 (16,10x15,50)
Superficie de copa (m²)	195,96
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	O exemplar é podado na parte baixa da copa, sobre todo na zona do camiño para facilitar o tránsito. As actuacións están deficientemente realizadas e ás veces

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	con ferramentas pouco adecuadas, como machadas	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase dentro da ZEC Os Ancares-Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona interior da copa por ausencia de luz, nunha porcentaxe inferior ao 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por perda de ramas e actuacións de poda deficientes e executadas con ferramentas pouco	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	apropiadas (machadas)
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, toda a base do exemplar está oca
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta no interior da cavidade basal
Presenza de cavidades	Si, toda a base do exemplar é unha gran cavidade
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero considéranse normais nesta especie
Presenza de chupóns	Si, na zona basal do fuste
Presenza de feridas	Si, polo paso de tractores polo camiño
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, unha parte importante do sistema radical está baixo o camiño, que se atopa moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Si, na base do tronco do exemplar atópanse feridas mecánicas polo paso de tractores
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	820
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	206.589,11
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	232.412,74
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar actuacións correctoras nos cortes de poda mal realizados.	
OBSERVACIÓNS	
* Dentro da cavidade basal hai polísticos (<i>Polystichum setiferum</i>), culandrillo menor (<i>Asplenium trichomanes</i>), culandrillo negro (<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>), violetas (<i>Viola riviniana</i>), hedras (<i>Hedera hibernica</i>), silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>), couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) ou xeranos (<i>Geranium robertianum</i>) entre outras.	
* Sobre o exemplar medran epífitas como hedras (<i>Hedera hibernica</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.)	
* O interior da cavidade basal foi tratado con lume	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 32: Numerosos rebentos na base do exemplar

Figura 33: Cavidade basal e tractor pasando moi cerca da base do fuste

20A Castiñeiro de Pumbariños

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	Castanea sativa Mill.
Familia	Fagaceae
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.01.2018
Lugar	Souto de Rozabales
Localidade	Rozabales
Concello	Manzaneda
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	644486;4685461
Saímos de Manzaneda pola estrada OU-0702 e circulamos por esta ata pasar o pobo de Rozabales, aproximadamente a un quilómetro do citado pobo atopamos os carteis que indican o desvío ao Souto de Rozabales, lugar onde se atopa o Castiñeiro de Pumbariños.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
O castiñeiro de Pumbariños posúe un fuste excepcional, con máis de 12 metros de perímetro á altura do peito, o que o converte nun dos exemplares de maior diámetro de Galicia. A dous metros e medio da base bifúrcase en dous grandes brazos que conforman a copa do secular castiñeiro. Aínda que no pasado foi obxecto de demoucados e podas severas, o seu estado se saúde e o seu vigor fannos ser optimistas en canto á súa persistencia no tempo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	16,8
Circunferencia normal do tronco (m)	13,18
Circunferencia basal do tronco (m)	12,34
Altura de ramificación (m)	2,4
Diámetro de copa (m)	18,8 (18,4x19,3)
Superficie de copa (m²)	279
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Estímase como próxima a 500 anos
Historial de podas	Trátase dun exemplar que foi demoucado no pasado, polo que presenta grandes feridas de poda na súa copa. Os tratamentos aos que se somete na actualidade (ou no pasado mais próximo) teñen por obxecto o saneamento das feridas provocadas no pasado, pero a gran envergadura dos cortes non vai a permitir a cicatrización dos mesmos.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	O exemplar medra nun bosque de gran importancia paisaxística, como o Souto de Rozabales de Manzaneda, declarado Monumento Natural.	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Integrante do Monumento Natural Souto de Rozabales (Decreto 78/2000, de 25 de febreiro).	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	O exemplar é sometido a coidados culturais nos que se eliminan as ramas mortas, polo que non se aprecian na copa máis que algunhas pequenas ramas secas (<10%).	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Aprécianse na copa gran cantidade de tocos mal cicatrizados, sobre todo en ramas de gran envergadura que formaban a estrutura do exemplar.
Problemas estruturais	Si. Varias ramas principais presentan cavidades e feridas de grandes dimensións.
Presenza de feridas	Si. Nunha das ramas principais ten unha gran ferida de 1,5 m de longo e 0,7 m de ancho. É de unha ferida antiga ben tratada polo que non vai dar problemas de estabilidade ou roturas. Outras feridas nas ramas teñen características semellantes a esta, sen representar un risco para a integridade do exemplar.
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si. Na cara oeste presenta unha cavidade de 4x0,8 m.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si. Presenta gran cantidade de protuberancias, consideradas normais para exemplares desta especie e avanzada idade.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1220
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	0.95
Coefficiente en función da zona climática	46.3
Valor básico	389.467,73
Factor intrínseco, estado sanitario	0.725
Factor corrector extrínseco	0.5
Valoración final (€)	423.546,16
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Unha vez instalado o valado para evitar a compactación do chan arredor da base do fuste, as propostas limítanse a eliminación periódica de ramaxe seca na copa para evitar riscos aos visitantes do castiñeiro.	

* Limitar ou controlar o peso e volume das ramificacións terciarias para evitar grandes pesos e pancas sobre as ramas secundarias, que é onde se concentran a maior parte das cavidades no exemplar.

OBSERVACIÓNS

* A pesar da idade e das grandes cavidades en fuste e ramas o exemplar presenta un estado moi bo.

Figura 34: Gran oquedade (4x0,6m) con madeira morta na cara oeste do exemplar

Figura 35: Corte de poda correctamente executado e tratado con betún de enxertar, oquedade desinfectada con lume e grande oquedade nunha das ramas secundarias do exemplar.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

21A Castiñeiro do Mola

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Souto de Mola
Localidade	Chaguazoso
Concello	A Mezquita
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T662115;4648705
Desde A Mezquita tomamos a estrada OU-311, pola que circulamos durante dous quilómetros ata atopar, a man dereita o cruce a Chaguazoso. No pobo tomamos o camiño que se dirixe ao Regueiro Chaguazoso, a 200 metros, a man esquerda do camiño atoparemos o monumental castiñeiro.	
Propiedade	
Nome	Fermín Borges e Antonio Sousa
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica
Trátase dun castiñeiro cun tronco de grandes dimensións que supera os 10 metros de perímetro medido á o altura do peito. Un lume para queimar as silvas que trapaban á súa copa deixou o monumental exemplar moi danado, na actualidade está practicamente morto.	
Dendrometría	
Altura total (m)	8,5 (a rama viva mide 4,4 metros de altura, a metade desta rama xa está morta)
Circunferencia normal do tronco (m)	10,30
Circunferencia basal do tronco (m)	12,40
Altura de ramificación (m)	4,10
Diámetro de copa (m)	5,45 (6,10x4,80)
Superficie de copa (m²)	8,55
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar non conserva ramas estruturais enteiras, polo que non se pode saber se foi podado no pasado. Tras a morte do exemplar as súas ramas foron cortadas case desde a cruz.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, a única rama viva do exemplar ten unha porcentaxe próxima ao 40% de partes mortas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Si, a única rama viva do exemplar vexeta con	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	dificultade
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o tronco do exemplar está oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	
Coefficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Descatalogar o exemplar xa que perdeu toda a súa singularidade e está practicamente morto	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar foi queimado accidentalmente polo seu propietario hai máis de 10 anos, tentando eliminar as silvas que medraban na súa base.	
* Non podemos asegurar que a rama que segue viva na copa pertenza ao exemplar, tamén pode derivar dunha castaña que xerminou na súa copa	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 36: Aspecto actual do Castiñeiro

Figura 37: Única zona viva da copa

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

22A Castiñeiro da Ribeira

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Souto da Ribeira
Localidade	Manzalvos
Concello	A Mezquita
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T664044;4648320
Desde A Mezquita circulamos pola estrada OU-311 durante dez quilómetros aproximadamente, ata chegar á vila de Manzalvos, na cal, 30 metros antes do indicativo da vía PK-13 tomamos un desvío á dereita por unha pista asfaltada que conduce a Chaguazoso, seguindo esta pista, na saída do pobo de Manzalvos atoparemos un cartel indicativo que anuncia o castiñeiro catalogado, nun souto á man esquerda da pista.	
Propiedade	
Nome	José Rodríguez Pérez
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
Trátase dun castiñeiro demoucado que foi obxecto de aproveitamento para madeira no pasado, na actualidade o aproveitamento límitanse á recollida de castañas. Apóiasse sobre un fuste imponente, engrosado por infinidade de nós, verrugas e tocos que lle confiren un aspecto espectacular. Non se ramifica ata superados os tres metros de altura, con dúas grandes ramas principais que se orientan cara ao noroeste e son responsables da formación da copa, xa que as demais ramas secaron. A copa é de reducidas dimensións pola morte e caída dalgunhas ramas principais. A pesares do paso dos anos e das mutilacións, roturas e podremias, segue sendo un excelente produtor de castaña tourona, variedade de gran tamaño e excelente calidade.	
Dendrometría	
Altura total (m)	11,10
Circunferencia normal do tronco (m)	10,55
Circunferencia basal do tronco (m)	10,30
Altura de ramificación (m)	3,60
Diámetro de copa (m)	17,70 (17,20x18,20)
Superficie de copa (m²)	245,93
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar foi demoucado no pasado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, a zona apical da maior parte das ramas está seca, así como unha das ramas principais. Estímase en torno ao 30%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de grandes ramas no pasado	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, presenta numerosas ramas secas e poucos brotes vivos
Asimetría	Si, a maior parte da copa desenvólvese cara ao sur
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, gran parte do fuste atópase seco
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1060
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	344.268,47
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	419.577,20
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación.	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 38: Madeira morta no fuste

Figura 39: Ramas secas na copa do exemplar

23A Castiñeiro do Souto da Ramigoa

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	13.08.2018
Lugar	Souto de A Ramigoa
Localidade	Armariz
Concello	Nogueira de Ramuín
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T605267;4692376
En Luintra tómase a estrada OU-0509 en dirección A Espartedo e Rubiacós, unha vez superados estes dous pequenos lugares chegamos a Loña do Monte, situada a nove quilómetros, onde tomamos a vía OU-0510, que nos conduce directamente á veciña aldea de Armariz, a tres quilómetros. Na aldea atopamos varios carteis que indican “Souto de San Ramón”, atopándose o castiñeiro a 200 metros, nunha pequena leira á man esquerda, rodeado de castiñeiros novos.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estamos ante un castiñeiro demoucado de grandes dimensións. O seu fuste é de baixa altura e atópase moi engrosado por estar recuberto de verrugas, nodosidades e protuberancias que contribúen a aumentar a súa espectacularidade. A tres metros e medio de altura aparecen as primeiras ramificacións, trátase de ramas de pequeno tamaño, por unha banda debido aos aproveitamentos aos que foi sometido ata hai pouco e por outro polo escaso vigor que esta ancián árbore presenta. Atópase no medio dun pequeno souto formado por castiñeiros moito máis novos e vigorosos, polo que hai gran competencia pola luz, os nutrientes e o espazo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	13,20
Circunferencia normal do tronco (m)	9,23
Circunferencia basal do tronco (m)	11,70
Altura de ramificación (m)	3,50
Diámetro de copa (m)	10,30 (8,50x12,10)
Superficie de copa (m²)	83,28
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a distintas actuacións de poda no pasado. Na actualidade tanto a árbore catalogada como o souto están abandonados
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase dentro da ZEC Canón do Sil	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non, nos exemplares novos do soto apréciase cancro (<i>Cryphonectria parasitica</i>), sen embargo o castiñeiro catalogado non ten
	Follas	Si, hai presenza de avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente un 40% da copa do exemplar está seca	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por rotura de ramas
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, a maior parte da copa non brota ou o fai con dificultade preto da base das ramas
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta no interior das cavidades
Presenza de cavidades	Si, posúe cavidades na inserción das ramas e unha gran cavidade vertical no fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero son consideradas normais
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade rodeando a base do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	950
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	276.825,44
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	332.190,52
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar con urxencia unha roza no soto e unha limpeza de ramas mortas no exemplar	
* Tratar contra a avespiña do castiñeiro	
* Realizar un seguimento periódico do exemplar, que se atopa nun estado bastante deficiente	
OBSERVACIÓNS	
* O soto está totalmente abandonado e con silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>) colonizándoo.	
* Foi imposible realizar fotografías de mellor calidade que as enviadas pola dificultade para desprazarse polo soto por mor da invasión de silvas.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 40: Silvas (*Rubus ulmifolius*) colonizando o souto e o exemplar

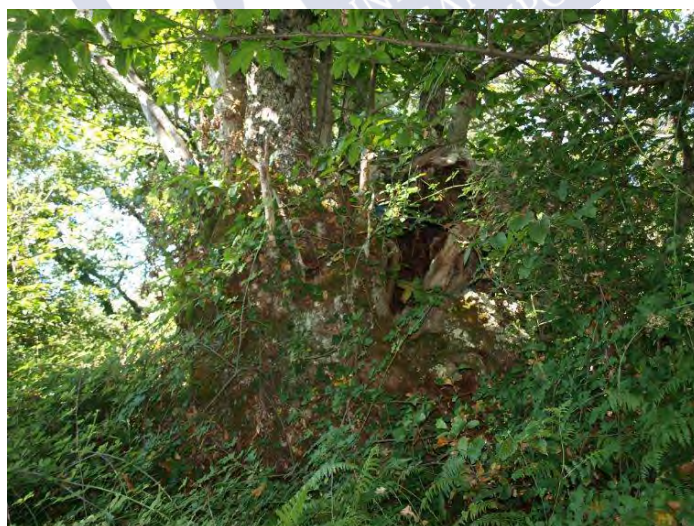

Figura 41: Gran cavidade baixo a inserción dunha rama

24A Castiñeiro da Regadiña

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.06.2018
Lugar	A Regadiña
Localidade	Medoia
Concello	A Pobra de Trives
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T645461;4688095
Desde A Pobra de Trives tomamos a estrada OU-636 e circulamos por ela dous quilómetros aproximadamente, ata o cruce coa vía OU-0701 que nos dirixe á poboación de Mendoia, 100 metros antes do pobo, a man dereita atoparemos o monumental castiñeiro.	
Propiedade	
Nome	Gloria y Marisa Fernández González
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica
A fisonomía do Castiñeiro da Regadiña preséntanos unha árbore con varios séculos de vida que, a duras penas, foi aguantando os embites ambientais e culturais para chegar ós nosos días. Ademais das consecuencias das demoucas e outros tratamentos culturais, sobre todo oquedades e podremias, tan frecuentes nos castiñeiros dos soutos galegos, o Castiñeiro da Regadiña amosa deficiencias estruturais producidas pola neve, os ventos e os raios, como muñóns, falta de pólas, descascamentos, etc., de xeito que a arquitectura da copa, formada por dous potentes brazos, está moi danada e minguada.	
Dendrometría	
Altura total (m)	7,40
Circunferencia normal do tronco (m)	12,40
Circunferencia basal do tronco (m)	11,90
Altura de ramificación (m)	2,20
Diámetro de copa (m)	4,20 (4,50x3,90) mediuse a parte viva do castiñeiro
Superficie de copa (m²)	13,84
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar perdeu todas as súas ramas estruturais, polo que non é posible saer se foi podado no pasado. A única rama viva non é sometida a tratamentos de poda.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Si, a única rama viva ten chancro do castiñeiro (<i>Cryphonectria parasitica</i>)
	Follas	Si, a única rama viva do exemplar ten avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, o 90% do exemplar está morto, quedando unicamente unha rama con vida.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Si, unha parte importante da rama viva perdeu as súas follas, ademais de presentar cancro e avespiña do castiñeiro
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, todo o interior do fuste é unha gran cavidade
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	
Coefficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar está morto e perdeu toda a súa singularidade polo que se propón a súa descatalogación	
OBSERVACIÓNS	
* Non podemos asegurar que a rama viva do exemplar pertence ao mesmo, pode ser tamén unha planta distinta nada dunha castaña que xerminou na súa base	
* O exemplar sufriu a caída dun raio que abriu o seu tronco en dúas metade, unidas unicamente por un anaco de madeira a modo de ponte, na actualidade este anaco de madeira xa non existe, polo que o tronco está separado en dúas partes independentes, e ambas están secas	

Figura 42: Chancro do castiñeiro (*Cryphonectria parasitica*) e avespiña do castiñeiro (*Dryocosmus kuriphilus*)

Figura 43: Fuste morto e dividido en dúas partes

25A Castiñeiros de Peninvello

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	19.07.2018
Lugar	Finca de A Cerca
Localidade	Peninvello
Concello	Xinzo de Limia
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T599257;4653904
Saímos de Xinzo de Limia pola estrada OU-301, en dirección a Bande, pola que percorremos sete quilómetros aproximadamente ata chegar ao cruce que indica A Lagoa, nese lugar debemos deixar o vehículo. A parella de castiñeiros atópase a 200 metros, nunha parcela pegada á estrada OU-301, na saída de Peninvello.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Son dous exemplares de arquitectura e dimensións semellantes, destacando o tamaño dos seus fustes, ambos con máis de dez metros de perímetro na base, pola gran concentración de tocos, verrugas e protuberancias, pero que apenas diminúe ata chegar á copa. Os dous exemplares foron demoucados a tres metros de altura para renovar as copas co fin de mellorar a produción de froito e obter de “varas”, termo usado para referirse ás enormes vigas que brotan desde a cruz.	
Dendrometría	
Altura total (m)	16,8; 16,9
Circunferencia normal do tronco (m)	9,55; 8,46
Circunferencia basal do tronco (m)	10,60; 10,80
Altura de ramificación (m)	2,90; 3,25
Diámetro de copa (m)	18,10 (18,30x17,9); 14,80 (15,50x14,10)
Superficie de copa (m²)	257,17; 171,94
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	400-500 anos
Historial de podas	Os exemplares foron demoucados no pasado, na actualidade o estado de ambos é de abandono e non se observan coidados nin actuacións recentes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, ambos sofren o ataque da avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe do 15-20%, na zona alta da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, ao longo do fuste e nas ramas principais, tanto por actuacións de poda deficientemente executadas como pola presenza de ramas que se secaron por ausencia de luz (poda natural).	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o fuste de ambos exemplares está oco
Engrosamentos anormais	Non. Ten algúns engrosamentos polo fuste, aínda que se consideran normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Zonas mortas, fendas profundas	Si, en ambos exemplares
Presenza de cavidades	Si, os dous teñen cavidades a través das cales se aprecia o interior dos fustes.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	900
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	223.757,06
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	251.726,69
Valoración parella final (€)	503.453,38 (251.726,69*2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar os dous exemplares contra a avespíña	
* Eliminar os brotes basais	
OBSERVACIÓNS	
* Ambos teñen multitude de flora epífita (<i>Polypodium</i> sp., <i>Umbilicus rupestris</i>) e plantas rubideiras (<i>Rubus ulmifolius</i> , <i>Bryonia dioica</i>) sobre os seus fustes	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 44: Cavidade nun dos fustes

Figura 45: Numerosos brotes basais rodeando o fuste

26A Casuarinas da Alameda da Praza de Compostela

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Casuarina equisetifolia</i> J.R. & G. Forst.
Familia	<i>Casuarinaceae</i>
Nome común	Casuarina, piñeiro australiano
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.05.2018
Lugar	Alameda de Compostela de Vigo
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	522909;4676531
A alameda sitúase moi próxima á ría, polo que hai moitas formas de acceder, se se pretende chegar en coche; circulando pola avenida de Beiramar tómase a saída cara á Praza da Estrela e circulando pola rúa Areal pasaremos ao carón da alameda. Se accedemos desde a Zona Franca circúlase pola rúa Cánovas del Castillo ata a rúa Olloqui, que nos leva directamente á alameda.	
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Trátase de catro exemplares de grandes dimensións asentados sobre grandes plataformas basais. Os seus troncos, que ramifican a distintas alturas, medran nalgúns casos inclinados, aproveitando os claros de luz entre as árbores veciñas, en moitos casos de maior tamaño e vigor que as casuarinas. As súas copas son moi permeables e pouco densas, irregulares e nalgúns casos asimétricas, consecuencia tamén da competencia espacial e pola luz, que nalgúns casos freou ou limitou a expansión das súas copas.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,1; 16,8
Circunferencia normal do tronco (m)	2,71; 2,68
Circunferencia basal do tronco (m)	3,61; 3,58
Altura de ramificación (m)	2,65; 2,90
Diámetro de copa (m)	15,20 (15,50x14,90); 17,25 (17,10x17,40)
Superficie de copa (m²)	181,36; 233,56
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares mostran signos de recibir tratamentos periódicos de podas, nalgúns casos deficientemente realizadas xa que se aprecian tocos sen cicatrizar e cortes de grandes dimensións.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación na Alameda de Compostela e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona apical das copas de todos os exemplares obsérvase unha pequena porcentaxe de ramaxe seca	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientemente realizadas
Problemas estruturais	Si, algunhas ramas se enxertan con ángulos moi agudos, o que pode provocar roturas no futuro
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, todos os exemplares teñen o fuste inclinado.
Problemas estruturais	Si, obsérvanse ramas con ángulos de inserción moi agudos e casca incluída entre o tronco e as ramas principais
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, algún exemplar presenta cavidades na parte baixa do fuste
Presenza de gretas	Si, algún exemplar presenta gretas na parte baixa do fuste
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, algún exemplar presenta feridas na parte baixa do fuste
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, chan moi compacto na base dos exemplares
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Medio
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Medio
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	275
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	22,76
Valor básico	10.524,01
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	11.839,52
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Eliminar as pequenas ramas secas para evitar riscos sobre os usuarios da alameda.	
OBSERVACIÓNS	
Coidamos que a especie está mal identificada, pois trátase de <i>Casuarina cunninghamiana</i> Miq. e non de <i>Casuarina equisetifolia</i> J. R. & G. Forst.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 46: Tronco inclinado nun dos exemplares

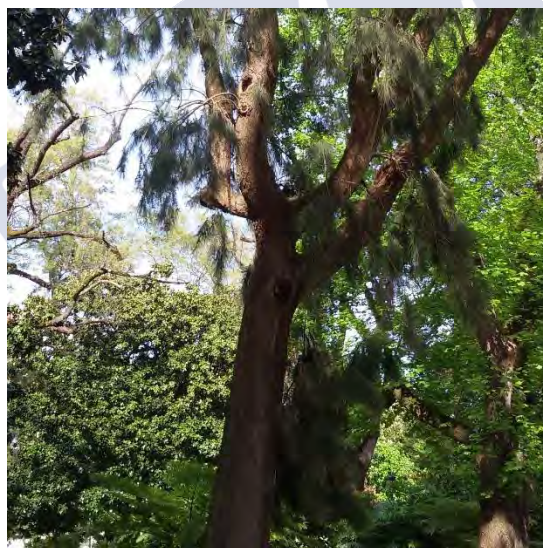

Figura 47: Grandes feridas de poda de difícil cicatrización

27A Cedros do Himalaia dos Xardíns de Vicente

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cedrus deodara</i> (D. Don) G. Don
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Cedros do Himalaia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.04.2018
Lugar	Xardíns de Vicente
Localidade	Pontevedra
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	529136:4697740
Os xardíns de Vicente sitúanse no centro de Pontevedra, fronte á alameda e na fachada traseira do edificio da Deputación de Pontevedra.	
Propiedade	
Nome	Concello de Pontevedra
Enderezo	Michelena, 30 - 36002 - Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 100 185 contacto@pontevedra.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
En realidade é un grupo de tres cedros con imponentes portes de perfil piramidal. Os seus troncos son de grandes dimensións e medran sen ramificar ata pasados os dous metros e medio de altura, onde comezan a inserirse as ramas para formar a cruz. A ramificación principal é ascendente e as pólas de orde inferior son descendentes ou colgantes, conferíndolle aos exemplares certo aspecto chorón ou péndulo. Mágoa que nos últimos anos sufrisen o rigor dos ventos ciclónicos que mingaron e desfiguraron as copas, ata o punto de que na actualidade a súa fráxil estrutura atópase reforzada con cables para impedir a rotura de máis ramas.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,6; 25,9; 21,60
Circunferencia normal do tronco (m)	4,56; 4,50; 3,81
Circunferencia basal do tronco (m)	5,70; 5,75; 4,85
Altura de ramificación (m)	2,8; 2,7; 4,0
Diámetro de copa (m)	21,8 (21,50x22,10); 21,2 (18,10x24,30); 22 (21,90x22,10)
Superficie de copa (m²)	373,06; 352,81; 379,94
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-125 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a actuacións de poda periódicas. Na análise visual dos cedros atopáronse numerosas ramas rotas nas copas sobre as que non se realizaron actuacións encamiñadas a facilitar a cicatrización das feridas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe entre o 10 e o 15 %	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, hai varios tocos sen cicatrizar derivados de actuacións de poda deficientes e roturas de ramas	
Problemas estruturais	Si, varias ramas presentan ángulos de inserción moi agudos con casca incluída	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, por roturas de ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, un dos exemplares está lixeiramente inclinado
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, derivados da perda de ramas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto na base dos fustes
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	450
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,10
Coefficiente en función da zona climática	100,65
Valor básico	135.235,16
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitario final (€)	152.139,55
Valoración trío final (€)	456.418,65 (152.139,55x3)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Revisar os cables dinámicos polo menos unha vez ao ano	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Os exemplares están moi deteriorados tras o paso do ciclón Klaus en 2011 e con cables de suxeición en varias ramas	

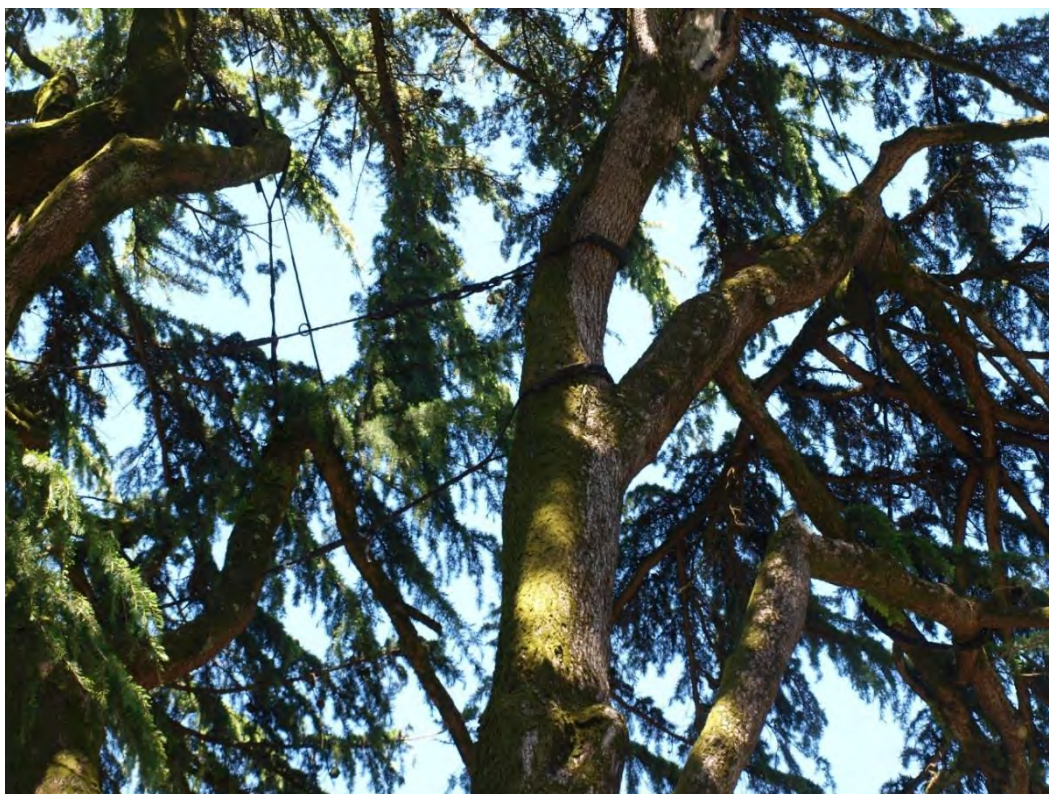

Figura 48: Cableado dinámico nun dos exemplares

Figura 49: Chan moi compacto arredor da base dos fustes

28A Cedro do Líbano do Pazo de Lourizán

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cedrus libani</i> A. Rich.
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Cedro do Líbano
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.02.2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527562, 4695303
Circulamos pola estrada PO-546 entre Pontevedra e Marín ata que atopamos a entrada do Pazo de Lourizán, aproximadamente a medio camiño entre as dúas localidades. Accedemos ao pazo e diante da fachada principal atopámonos o monumental cedro do Líbano.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
O exemplar monumental do Pazo de Lourizán ten unhas dimensións e porte impresionantes. O seu robusto tronco non se ramifica ata 3,1 m, onde se forma a cruz, a partir da cal nacen numerosas ramas que medran verticalmente ata acadar unha altura de 32,3 m, formando unha copa aberta e de grandes dimensións polas sucesivas ramificacións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	32,3
Circunferencia normal do tronco (m)	5,4
Circunferencia basal do tronco (m)	5,6
Altura de ramificación (m)	3,1
Diámetro de copa (m)	30,7
Superficie de copa (m²)	742
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións de poda periódicas. A relación do Centro de Investigación Forestal de Lourizán coa Escola de Capataces Forestais ubicada na mesma finca facilita este tipo de actuacións. Con todo, na análise visual de cedro atopáronse numerosas ramas crebadas na copa sobre as que non se realizaron actuacións encamiñadas a facilitar a cicatrización das feridas.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Si. O cedro do Líbano é unha especie exótica con escasa representación en Galicia, atopándose exemplares de dimensións destacadas no Pazo de A Mercede (As Neves, Pontevedra), o Pazo de Gandarón (Pontevedra) ou no Campus Universitario de Ourense, da Universidade de Vigo.
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinouse a entrega de Cuba e Filipinas.
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non
Carácter simbólico	Non
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non
Citas literarias	Non
Relación con aspectos relixiosos	Non
Interese didáctico	Non
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. O exemplar non se atopa en ningún BIC, sen embargo está situado no Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Dendrocronoloxía	Non
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non
Importancia botánica	Si. Quizais se trate do exemplar máis representativo da súa especie en Galicia. Pola súa situación na entrada do pazo, sen limitacións de espazo, puido desenvolver toda a potencialidade da especie, mostrando moi claramente a arquitectura e morfoloxía que se atribúe a este cedro, coa ramificación secundaria case vertical e a copa truncada.
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non
Resistencia a pragas e doenzas	Non
Contribución á conservación da biodiversidade	Non
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Presenza de insectos chupadores (<i>Diaspis echinocacti</i>) e necroses nas follas
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	10	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Aprécianse varios tocos (3) na copa derivados do desprendemento de pólas. Se non se realizan actuacións preventivas, posiblemente provocarán podremias	
Problemas estruturais	Non se aprecian problemas estruturais importantes como consecuencia das podas que se lle aplicaron.	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non se aprecian. Recuperouse bastante ben tras un período de debilitamento como consecuencia da apertura hai uns anos nas súas proximidades dunha gabia para soterrar cables que afectou ao seu sistema radical	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non se aprecian problemas estruturais importantes no fuste. Na base dalgunhas ramas grosas amósanse depresións colonizadas por brións e plantas epífitas	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Si. Obsérvase madeira morta no interior das cavidades que se describen no seguinte apartado.	
Presenza de cavidades	Si. Na zona basal do fuste, cara o oeste aprécianse unha gran cavidade descascada que permite mirar a madeira morta no seu interior. As dimensións desta zona son de 1,8 x 1,1 m. Cara ao leste obsérvase unha área descascada de dimensións algo menores. A presenza da cavidade e o seu desenvolvemento futuro se non se trata axeitadamente pode provocar que o exemplar teña risco de fallo no tronco polo gran peso que soporta e a forte resistencia ao aire da súa copa (efecto vela).	
Presenza de gretas	Non	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Non	
Presenza de feridas	Non	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	As raíces están afectadas polo chan compacto. A presenza do paseo da parte dianteira do pazo impide o normal desenvolvemento das raíces cara ao edificio	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	530
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1.05
Coefficiente en función da zona climática	97.79
Valor básico	173.409,1441
Factor intrínseco, estado sanitario	0.73
Factor corrector extrínseco	0.4
Valoración final (€)	177.224,1453
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Poda sanitaria para eliminar a ramaxe seca	
* Tratamento das zonas descascadas e cavidades do tronco	
* Tratamento dos tocos de pólas desprendidas para favorecer a cicatrización das feridas e evitar ou deter posibles podremias	
OBSERVACIÓNS	
Na copa do exemplar medra unha importante poboación de plantas epífitas, principalmente coucelos (<i>Umbilicus rupestris</i>), cabriñas (<i>Davallia canariensis</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> spp.)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 50: Tocos na copa froito de roturas de ramas sen actuacións correctoras que van provocar podremias

Figura 51: Zona descascada que permite mirar a madeira morta no interior do exemplar. A dimensión é de 1,8 m x 1,1 m na súa zona máis ampla.

29A «Coroa de Cristo» do Xardín Histórico de Padrón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cercis siliquastrum</i> L.
Familia	Fabaceae
Nome común	Árbore do amor, árbore de Xudas
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Xardín Artístico de Padrón
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	528102;4732057
O Xardín Histórico de Padrón sitúase na Avenida de Compostela, á beira da estrada N-550, no centro da Vila de Padrón, polo que o seu acceso realízase a pé desde a mesma vila.	
Propiedade	
Nome	Concello de Padrón
Enderezo	Rúa Costa do Carme, 0, 15910 Padrón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 81 04 51
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
Trátase dun exemplar coa estrutura totalmente modificada. A escasos centímetros do chan ramifícase en grosas ramas que foron dirixidas para adoptar forma circular e unirse fronte ao tronco, formando unha circunferencia unicamente apoiada no chan por esa pequena porción de fuste. Do mesmo xeito que as ramas principais, os brotes anuais son forzados mediante ataduras a adoptar a mesma forma, o que co paso dos anos formou unha especie de niño xigante asemellándose a unha enorme coroa de espiñas de donde tomou o nome de “Coroa de Cristo”.	
Dendrometría	
Altura total (m)	1,60
Circunferencia normal do tronco (m)	O exemplar non ten circunferencia normal, a esa altura a súa estrutura está totalmente modificada para realizar a “Coroa de Cristo”
Circunferencia basal do tronco (m)	0,5
Altura de ramificación (m)	0,25
Diámetro de copa (m)	1,20 (1,20x1,20)
Superficie de copa (m²)	1,13
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	50-100 anos
Historial de podas	O exemplar é podado con regularidade para manter a forma da que recibe o seu nome común “Coroa de Cristo”
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o Xardín Histórico de Padrón é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que adoitan deterse nesta e outras árbores senlleiras	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o conxunto da Casa de Rosalía de Castro, Colexiata de Iria Flavia e Cemiterio de Adina, e o Xardín da Vila son BIC (Real Decreto 3260/1977) na categoría de Paisaxe Cultural.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis curiosos da súa especie en Galicia, pola súa particular arquitectura.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, obsérvanse algúns tocos derivados de actuacións de poda deficientemente executadas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	O fuste é de pouco diámetro e soporta un peso de copa elevado, o que pode ocasionar a súa rotura
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, pola “costume” de introducirse na coroa por parte dos visitantes ao parque, o chan na base do exemplar atópase moi compacto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	50
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	39,11
Valor básico	681,72
Factor intrínseco, estado sanitario	0,58
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	596,51
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto.	
* Substituír as bridas que fan de agarres entre as ramas por outro método menos agresivo para o exemplar, como o fio de macarrón, de pvc ou mesmo sistemas máis tradicionais como o atado con vimba	
OBSERVACIÓNS	
Nota: como o exemplar carece do que se denomina perímetro normal, para a Valoración pola Norma Granada empregouse o perímetro basal.	

Figura 52: Sistema de suxeición das ramas, con bridas

Figura 53: Tocos secos por actuacións de poda deficientemente executadas

30A Camecíparis de Lawson da Casa da Puebla

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murr.) Parl.
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Camecíparis de Lawson
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	14.08.2018
Lugar	Casa da Puebla do Incio
Localidade	Hospital
Concello	O Incio
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T635988;4723841
Desde O Incio tómasse a estrada LU-642 pola que se circula aproximadamente tres quilómetros ata chegar á igrexa de O Hospital, fronte á igrexa, ao outro lado da estrada, atopamos a parella de cipreses de Lawson catalogados.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Luís Quiroga Espín
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais.
Son dous exemplares case xemelgos, pois ambos posúen similares características morfolóxicas e dimensións. Son árbores con varios fustes (7 e 8 respectivamente) que brotan dunha base común. Todos os fustes se ramifican a pouca altura do chan o que fai que se presenten como unha masa enmarañada de pés. A copa dos dous exemplares é bastante simétrica e con forma piramidal, non mostrando perturbacións importantes, a pesar dos anos e da forte competencia á que están sometidos, xa que comparten espazo con tileiros e cedros.	
Dendrometría	
Altura total (m)	A:27,80; B:29,60
Circunferencia normal do tronco (m)	A:2,05; 2,40, 5,26; 0,87; 1,72; 1,30; 1,76. B:1,55; 0,61, 1,98, 2,36, 2,36, 0,90; 3,18, 2,18
Circunferencia basal do tronco (m)	A:9,40. B:9,60
Altura de ramificación (m)	Os dous ramifícanse desde a base
Diámetro de copa (m)	A:13,00 (12,80x13,20). B: 13,05 (13,40x12,70)
Superficie de copa (m²)	A: 132,66. B:133,68
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	140-150 anos
Historial de podas	Ambos exemplares levan anos sen ser podados e no interior da copa aprécianse numerosas ramas secas e partidas sen actuacións restauradoras. As podas efectuadas no pasado foron deficientemente executadas con numerosos tocos sen cicatrizar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, atópase na categoría de “case ameazado” segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).	
Exotismo da especie	Si. Aínda que o Ciprés de Lawson é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns antigos, públicos e privados, non existen moitos exemplares coas dimensións dos situados na Casa da Puebla	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 10%. Todas se concentran	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	na zona interior da copa, na parte basal e media dos exemplares, por ausencia de luz
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona basal da copa, por roturas de ramas e actuacións de poda deficientemente executadas.
Problemas estruturais	Si, algunhas ramas forman ángulos de inserción moi agudos con casca incluída
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	679,21
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	76,32
Valor básico	210.822,07
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	276.703,96
Valoración parella final (€)	553.407,92 (276.703,96*2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* A propietaria manifesta o seu interese en podar algunhas ramas baixas da copa para posibilitar o tránsito baixo os exemplares, xa que o crecemento das copas obstaculizou o camiño. Recoméndase a poda destas ramas por persoal cualificado para minimizar o impacto negativo sobre as copas.	
* Eliminar os tocos secos da zona inferior dos fustes	
OBSERVACIÓNS	
Aínda que se trata dunha especie de orixe norteamericana, a propietaria afirma que os exemplares foron plantados	

por Benigno Quiroga Ballesteros con plantas traídas de Filipinas en maceta

Figura 54: Tocos secos na zona inferior dos fustes

Figura 55: Zona que os propietarios pretenden podar

31A Camecíparris de Lawson do Castelo de Soutomaior

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murr.) Parl.
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Ciprés de Lawson
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Castelo de Soutomaior
Localidade	Rial
Concello	Soutomaior
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	535826;4686664
Desde Pontevedra circulamos 15 quilómetros en dirección Vigo pola estrada nacional N-550 ata chegar a Arcade, onde nos desviamos pola EP-2908 ata atopar o castelo, situado a 6 quilómetros aproximadamente.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo.
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
A arquitectura deste exemplar era verdadeiramente espectacular. Da base do tronco, cun perímetro de 11 m, emerxían 10 pés de grandes dimensións. Os restos dos tocóns e a historia lembran a ausencia de sete deses pés de grandes dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,6
Circunferencia normal do tronco (m)	2,52; 2,31; 2,58
Circunferencia basal do tronco (m)	4,8. Presenta tres troncos que pertencían a un grupo formado por 9 fustes. A súa base está totalmente deteriorada e con podremia.
Altura de ramificación (m)	5,8
Diámetro de copa (m)	7,75 (7,3x8,2)
Superficie de copa (m²)	47,14 m²
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-140 anos
Historial de podas	O exemplar é obxecto de constantes atencións sanitarias e silvícolas pero pola súa avanzada idade e o estado no que se atopa non parecen dar os resultados esperados.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, atópase na categoría de “case ameazado” segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).	
Exotismo da especie	Si. Aínda que o ciprés de Lawson é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado no Castelo de Soutomaior.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. Ter pertencido o castelo á familia Sotomayor faino moi interesante desde o punto de vista histórico, xa que a Casa dos Sotomayor foi un importante bastión de nobreza e poder.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si. O Castelo de Soutomaior é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se adoitan deter neste e outros exemplares singulares.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si. O Castelo de Soutomaior é BIC desde o 17 de outubro de 1995. O seu identificar é o RI-51-0008979. Ademais, en febreiro de 2012, o Castelo de Soutomaior foi recoñecido como Xardín de Excelencia Internacional de Camelias pola Sociedade Internacional da Camelia.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non. Foi un dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Castelo de Soutomaior e polas súas características dendrométricas, pero na actualidade atópase moi deteriorado.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si. O fuste central ten galerías de insectos perforadores.
	Ramas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Nula	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. Aproximadamente o 20% da superficie foliar está completamente seca	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, sobre todo na zona media dos fustes, derivados de actuacións de poda deficientes e ramas partidas.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas que non recibiron ningún tratamento corrector	
Síntomas de decaemento	Si, o exemplar apenas e presenta unha coloración bastante apagada na súa copa	
Asimetría	Si, debido á ausencia de seis dos seus troncos orixinais	
Defectos de fuste		
Inclinación	Si. Os fustes distribuíanse de forma radial, pero a perda de seis deles provocou que os restantes aparezan bastante inclinados.	
Problemas estruturais	Si. A presenza de insectos perforadores no tronco previsiblemente diminuírá a estabilidade dos troncos fronte a condicións climáticas adversas, como fortes ventos.	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Si, nos lugares de maior concentración de galerías de insectos perforadores	
Presenza de cavidades	Non	
Presenza de gretas	Non	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Non	
Presenza de feridas	Non	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base do exemplar amosa podremia e presenta grandes feridas e gretas.	
Zonas mortas/fendas profundas	Si. A maior parte da zona basal do exemplar está morta	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto	
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Alta	
Probabilidade de caída arrancado	Alta	
Valoración global do risco a curto prazo	Moi perigoso	
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar	254; 240; 260	
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1	
Coeficiente en función da zona climática	76,32	
Valor básico	87.399,96	
Factor intrínseco, estado sanitario	0,125	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Factor corrector extrínseco	0,4
Valoración final (€)	15.294,99
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Proponse a descatalogación e apeo do exemplar. Ao tratarse dun espazo público moi visitado a presenza dun exemplar tan deteriorado pode supoñer un alto risco.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 56: Troncos con podremias e orificios de insectos

Figura 57: Base do exemplar

32A Alcanforeiros do Pazo de Rubiáns

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cinnamomum camphora</i> (L.) Siebold
Familia	<i>Lauraceae</i>
Nome común	Alcanforeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Rubiáns
Localidade	Rubiáns
Concello	Vilagarcía de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T521887;4714175
Desde Vilagarcía tomamos a avenida das Carolinas ata enlazar coa N-640A pola que circulamos un quilómetro aproximadamente para atopar a rúa do pazo, á nosa esquerda, a 300 metros do cruce chegamos ao Pazo de Rubiáns, situado á esquerda.	
Propiedade	
Nome	Paloma Rey
Enderezo	Rúa Pazo, 7, 36619 Vilagarcía de Arousa, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	619 26 18 47
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica.
Trátase dun conxunto de exemplares de distintas idades e morfoloxías. Entre eles destaca un situado entre o viñado e a carballeira. O seu tronco é de grandes dimensións e aséntase sobre un gran promontorio basal formado polos cordóns radicais, que se atopan parcialmente descubertos. Comeza a ramificarse a case tres metros de altura, en grandes ramas que se distribúen radialmente ao redor do tronco, formando unha cruz moi ampla que dá lugar a unha gran copa, globosa e de excelente volumetría.	
Dendrometría	
Altura total (m)	20,10; 14,80
Circunferencia normal do tronco (m)	3,85, 2,44
Circunferencia basal do tronco (m)	5,20, 3,80
Altura de ramificación (m)	2,75, 2,60
Diámetro de copa (m)	23,20 (22,90x23,50); 11,75 (12,60x10,90)
Superficie de copa (m²)	422,51; 108,37
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-140 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a actuacións de poda periódicas, están ben executadas e os cortes son tratados con pasta de enxertos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, especie asiática escasamente representada en Galicia con exemplares de avanzada idade	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola rotura de ramas con desgarrado de casca	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, polo desprendemento de ramas	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Si, o exemplar de maiores dimensións presenta gretas no fuste
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	350
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	11,12
Valor básico	8.267,28
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitario final (€)	10.334,10
Valoración conxunto final (€)	31.002,3 (10.334,10*3)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	

Figura 58: Toco de difícil cicatrización ao ter desgarros na casca

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

33A Laranxo «Obsceno» do Pazo de Brandariz

Data de inclusión	10.05.02007
Especie	<i>Citrus aurantium</i> L. var. <i>corniculata</i> Risso
Familia	<i>Rutaceae</i>
Nome común	Laranxo amargo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.09.2018
Lugar	Pazo de Brandariz
Localidade	Brandariz
Concello	Ortigueira
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T592531;4838063
En Ortigueira tómasse a estrada C-642 en dirección a Viveiro. Ao pasar a ponte do ferrocarril, a 300 metros, seguimos á man esquerda cara Marouzos, e a 200 metros atopamos o cartel que indica Brandariz, tamén á man esquerda, seguindo 200 metros por esta pista asfaltada atoparemos o Pazo de Brandariz.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
No Pazo de Brandariz medra unha laranxeira cunhas características moi particulares. Non foi catalogada polas súas dimensións, apenas seis metros de altura e pouco máis dun metro de perímetro na base do tronco, senón pola curiosa forma dos seus froitos. Algunhas laranxas producidas pola árbore teñen protuberancias que lembran os órganos xenitais humanos, tanto os masculinos como os femininos, polo que o exemplar recibiu o nome de “Laranxo Obsceno”. A situación do xardín, moi exposto aos ventos da ría de Ortigueira, propiciou que sufrise grandes danos durante o temporal Klaus, no ano 2009, dos que aínda quedan recordos en forma de roturas sen cicatrizar e madeira morta na súa base.	
Dendrometría	
Altura total (m)	6,40
Circunferencia normal do tronco (m)	0,59; 0,84
Circunferencia basal do tronco (m)	1,08
Altura de ramificación (m)	1,10
Diámetro de copa (m)	6,65 (6,40x6,90)
Superficie de copa (m²)	34,71
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-150 anos
Historial de podas	Foi podado por última vez tras o temporal Klaus para reparar as roturas, as actuacións foron moi deficientes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Sí, a variedade <i>corniculata</i> está escasamente

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	representada en Galicia con árbores de dimensións destacadas	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópanse na ZEC Ría de Ortigueira e Ladrado	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, ten pulgón
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha proporción do 20% aproximadamente. Todos os ápices das ramas están secos e ten dúas ramas completamente secas na cara de sur da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, varios tocos, derivados de actuacións de poda moi deficientes	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, pola perda de ramas
Síntomas de decaemento	Si, todos os ápices das ramas están secos e ten poucos brotes e moi curtos
Asimetría	Si, unha parte importante da copa perdeuse durante o paso do temporal Klaus no ano 2009
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, inclínase cara ao interior do predio
Problemas estruturais	Si, ten feridas con rachos de casca na zona basal
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, na zona baixa do fuste hai moita madeira morta
Presenza de cavidades	Si, derivadas de actuacións de poda deficientes
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais
Presenza de chupóns	Si, en baixa cantidade na zona media das ramas
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	102,64
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,27
Valor básico	3.010,96
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	3.387,33
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación correctora nos cortes de poda deficientes	
* Eliminar as cordas das ramas	
OBSERVACIÓNS	
* Ten cordas suxeitas en varias ramas	
* O tronco e as ramas están completamente cubertos de brións e liques	
* Os cortes de poda foron cubertos con pasta vermella	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 59: Toco derivado de actuación de poda deficiente

Figura 60: Rotura na base con madeira morta

34A Criptomeria do Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cryptomeria japonica</i> (L. f.) D. Don
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Criptomeria xaponesa
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	547123;4735670
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica.
Trátase dun exemplar co tronco moi ensanchado na súa base, a modo de trompeta ou pata de elefante, para conferirlle maior estabilidade. O seu crecemento é moi vertical e na zona media do tronco son visibles os restos das ramas que antes poboaban esta zona. A copa é pouco densa e mesmo desordenada, quizais por tratarse da árbore máis alta da súa contorna e sufrir o envite de todos os ventos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	35,9
Circunferencia normal do tronco (m)	3,95
Circunferencia basal do tronco (m)	8,20
Altura de ramificación (m)	10,10
Diámetro de copa (m)	11,65 (12,10x11,20)
Superficie de copa (m²)	106,54
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar non é obxecto de poda artificial. Con todo nas zonas media e baixa do fuste apréciase poda natural.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Trátase dunha especie exótica con pouca representación en Galicia, sobre todo en individuos de avanzada idade.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Na Lista Vermella da UICN, <i>Cryptomeria</i> é considerado como un xénero monotípico endémico de Xapón; a presenza noutros países é consecuencia de introducións recentes ou antigas. Está incluído na categoría de “case ameazado”.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 15 % das súas ramas están secas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona media e baixa da copa obsérvanse tocos sen cicatrizar
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, na base do fuste posúe unha pequena cavidade de 20x40 cm que pode provocar podremias
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste posúe unha pequena cavidade de 20x40 cm
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto ao redor do exemplar
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	400
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	71,55
Valor básico	72.702,08
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	74.974,02
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas secas da copa para mellorar o aspecto estético do exemplar	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 61: Ramas secas na copa

Figura 62: Cavidade na base do fuste

35A Criptomeria do Castelo de Soutomaio

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cryptomeria japonica</i> (L.f.) D. Don.
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Criptomeria, Sugi, Cedro do Xapón
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Castelo de Soutomaio
Localidade	Rial
Concello	Soutomaio
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	535737;4686815
Desde Pontevedra circulamos 15 quilómetros en dirección a Vigo pola estrada nacional N-550 ata chegar a Arcade, onde nos desviamos pola EP-2908 ata atopar o castelo, situado a 6 quilómetros aproximadamente.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia de un eixo. Ramificación monopódica.
Exemplar de tronco moi robusto cunha gran cavidade na base como consecuencia do desprendemento dunha gran rama hai xa moitos anos. O seu fuste medra ergueito e moi dereito, como querendo alcanzar o ceo, seguramente polo efecto da competencia pola luz con outras grandes coníferas situadas no xardín. Aínda que na súa copa é posible apreciar algunhas pequenas ramas secas, o seu aspecto é impresionante e o seu estado de saúde fai pensar que a criptomeria vai seguir acompañando aos visitantes ao castelo durante moitos máis anos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	29,2
Circunferencia normal do tronco (m)	4,92
Circunferencia basal do tronco (m)	8,78
Altura de ramificación (m)	8,1
Diámetro de copa (m)	10,05 (9,9x10,2)
Superficie de copa (m²)	79,28
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar é obxecto de coidados culturais periódicos, polo que se poda con regularidade. Aínda así, obsérvanse algunhas actuacións de poda deficientes cuxas sinais se deberían tratar para facilitar a cicatrización das feridas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a criptomeria atópase na categoría de case ameazado	
Exotismo da especie	Si. Aínda que a criptomeria é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, existen moi poucos exemplares coas características do que atopamos no Castelo de Soutomaior.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. Ter pertencido o castelo á familia Sotomayor faino moi interesante desde o punto de vista histórico, xa que a Casa dos Sotomayor foi un importante bastión de nobreza e poder.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si. O Castelo de Soutomaior é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se adoitan deter neste e outros exemplares singulares.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si. O Castelo de Soutomaior é BIC desde o 17 de outubro de 1995. O seu identificar é o RI-51-0008979. Ademais, en febreiro de 2012, o Castelo de Soutomaior foi distinguido como Xardín de Excelencia Internacional de Camélias pola Sociedade Internacional da Camelia.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia. Pola súa situación no Castelo de Soutomaior e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Boa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe aproximada do 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, a maior parte das actuacións de poda están correctamente executadas, aínda que se detecta un número baixo de actuacións deficientes que deixaron sinais como tocos sen cicatrizar a media altura do exemplar	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Si, presenta algunhas ramas coas puntas secas.	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, a base do tronco está totalmente oca	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Si, o interior da cavidade basal.	
Presenza de cavidades	Si, ten unha cavidade de 1,9x1,3 m na base do tronco. No seu interior foi colocada unha barra de aceiro que a atravesa transversalmente.	
Presenza de gretas	Si, na zona oposta á cavidade basal ten unha greta que permite observar o interior do tronco	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Non	
Presenza de feridas	Non	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compactado ao redor da base do tronco.	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo	
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de caída arrancado	Baixa	
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo	
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar	487	
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1	
Coeficiente en función da zona climática	71.55	
Valor básico	102.190,7	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Factor intrínseco, estado sanitario	0,6875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	105.384,16
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar actuacións correctoras nos tocos presentes na parte baixa da copa para favorecer a súa cicatrización.	
* Rodear ao exemplar cun pequeno valado de madeira para evitar que o solo se compacte máis e achegar mulch ou outro biotriturado.	
OBSERVACIÓNS	
* No Decreto 20/2015 polo que se regula o Catálogo Galego de Árbores Senlleiras aparece identificada como <i>Cryptomeria japonica</i> (L. f.) D. Don. 'Elegans'. Esta identificación non é correcta xa que o exemplar pertence á especie tipo e non ao cultivar Elegans.	

Figura 63: Greta na zona basal do fuste

Figura 64: Cavidade de gran tamaño na base do exemplar

36A Criptomeria Elegante do Pazo de Oca

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cryptomeria japonica</i> (L. f.) D. Don 'Elegans'
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Criptomeria Elegante
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Oca
Localidade	Oca
Concello	A Estrada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	549503;4732766
Desde A Estrada circulamos pola N-640 en dirección Silleda ata que atopamos o cruce coa PO-2017, viramos á esquerda para tomar esta última vía e xa atoparemos indicacións que nos levan ata o Pazo de Oca, situado á beira desta estrada.	
Propiedade	
Nome	Fundación de la Casa Ducal de Medinaceli
Enderezo	Rúa Doutor Manuel de la Calle, 36680 A Estrada, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 58 74 35
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica.
Trátase dunha árbore de excepcionais dimensións. O seu tronco, moi ensanchado na base para dar estabilidade ao exemplar, medra cunha gran inclinación cara ao estanque e non se ramifica ata superados os sete metros de altura, onde aparecen as primeiras ramas. Da cruz saen dúas grandes ramas que enseguida volven a ramificarse, para dar lugar a unha copa moi ancha e de gran amplitude. Mágoa que perdese unha das súas ramas principais que seguramente contribuiría a aumentar o volume da súa gran copa.	
Dendrometría	
Altura total (m)	31,00
Circunferencia normal do tronco (m)	4,38
Circunferencia basal do tronco (m)	7,90
Altura de ramificación (m)	7,20
Diámetro de copa (m)	14,75 (14,10x15,40)
Superficie de copa (m²)	170,78
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar presenta numerosas testemuñas (cortes) de podas realizadas nos últimos anos. En xeral as actuacións son correctas, excepto a última na que se realizou de forma non moi recomendable un corte de grandes dimensións.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Trátase dunha especie exótica con pouca representación en Galicia, sobre todo en individuos de avanzada idade e grandes dimensións.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numerosos centros escolares que se paran nesta e outras árbores /formacións singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Pazo de Oca está catalogado como BIC na categoría de monumento (Real Decreto 602/1982)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe próxima ao 10%.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, aínda que só se localizou un, é de grandes dimensións
Problemas estruturais	Si, algunhas ramas teñen un ángulo de inserción moi agudo e casca incluída.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o tronco está moi inclinado cara ao estanque
Problemas estruturais	Si, á altura da cruz presenta un gran corte de poda deficientemente executado e que seguramente non vai a cicatrizar. O fallo radica en que o corte realizouse moi ao interior na súa zona baixa, danando a área na que debería formarse o callo de cicatrización. Isto probablemente vai provocar unha cavidade co paso do tempo.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	450
Coeeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeeficiente en función da zona climática	71,55
Valor básico	87.396,25
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	90.127,38
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Facer algunha acción correctora sobre o gran toco que hai na copa	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 65: Corte de poda deficientemente executado

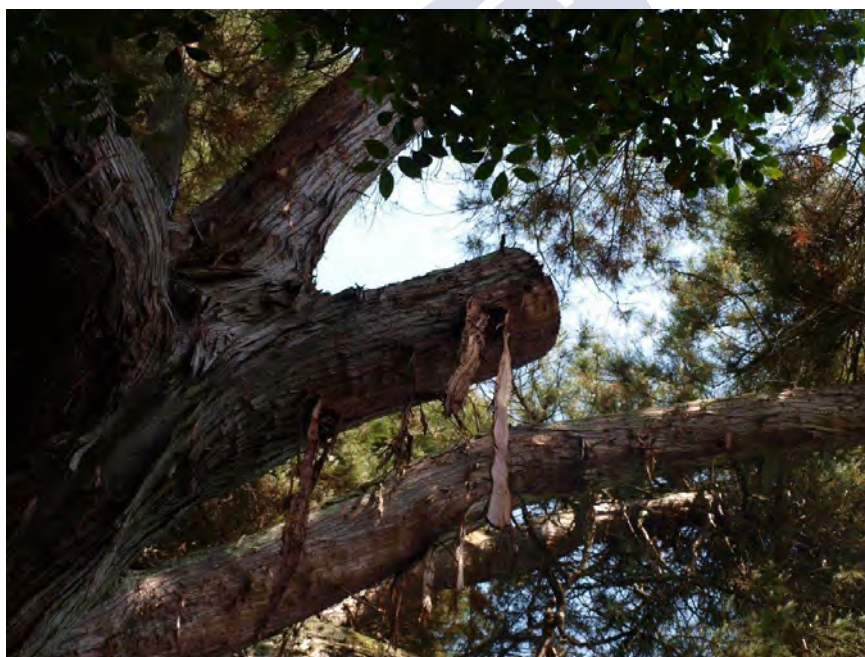

Figura 66: Toco de grandes dimensións na copa

37A Cunninghamia do Pazo de Gondomar

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cunninghamia lanceolata</i> (Lamb.) Hook. f.
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Cuningamia, abeto chinés
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.08.2018
Lugar	Pazo de Gondomar
Localidade	Gondomar
Concello	Gondomar
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T519851;4661831
En Gondomar tomamos a estrada PO-340 en dirección a Tui ata que percorridos uns 500 metros tomamos á dereita a rúa Urbanización Miñor, o peche de pedra que aparece á nosa esquerda pertence ao Pazo de Gondomar.	
Propiedade	
Nome	Gonzalo González de Córdoba Narváez
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	649395452
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
A cuningamia de Gondomar é a de maiores dimensións de todas as coñecidas en Galicia. O tronco bifúrcase pouco máis arriba da base en dous grandes fustes que se elevan case paralelos no medio dun arborado de gran frondosidade, xa que o exemplar atópase no medio dunha densa masa boscosa, acompañado por ailantos, tileiros, castiñeiros de Indias e outras cuningamias, todos eles de grandes dimensións. Os seus fustes están adornados con pequenos tocos sen cicatrizar, como recordo das ramificacións que un día poboaron as zonas baixas do tronco do exemplar. A súa copa é de perfil piramidal, moi irregular pola competencia mencionada.	
Dendrometría	
Altura total (m)	41,50
Circunferencia normal do tronco (m)	4,75
Circunferencia basal do tronco (m)	5,70
Altura de ramificación (m)	1,20
Diámetro de copa (m)	11,45 (10,50x12,40)
Superficie de copa (m²)	102,91
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	A especie ten boa poda natural, polo que non son necesarias actuacións culturais deste tipo
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Atópase na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Pazo de Gondomar está catalogado como BIC na categoría de monumento desde 1999 (Decreto 48/1999)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona inferior da copa ten ramas secas por ausencia de luz e pola boa poda natural da especie	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, os dous fustes principais forman un ángulo de inserción moi pechado con casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	490
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	100,65
Valor básico	145.511,21
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	177.341,79
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Podar as árbores veciñas para facilitar o desenvolvemento da copa da cuningamia	
* Realizar algunha actuación de erradicación do “amor de home” (<i>Tradescantia fluminensis</i>)	
OBSERVACIÓNS	
* A base do exemplar e o seu entorno están tapizados de “amor de home” (<i>Tradescantia fluminensis</i>)	
* Ten forte competencia na copa con outras especies arbóreas de grandes dimensións, como tileiros e castiñeiros de indias	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 67: Unión dos dous fustes formando un ángulo moi agudo

Figura 68: “Amor de home” (*Tradescantia fluminensis*)

38A Cunninghamia do Parque-Xardín de Caldas de Reis

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cunninghamia lanceolata</i> (Lamb.) Hook. f.
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Cuningamia, abeto chinés
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.05.2018
Lugar	Parque de Caldas de Reis
Localidade	Caldas de Reis
Concello	Caldas de Reis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	529637;4717080
O xardín sitúase no centro da Vila de Caldas de Reis, polo que o acceso realizarase a pé. Hai dúas formas de entrar ao xardín, desde a zona urbana, pola rúa peonil fronte ao xardín de palmeiras ou entrando pola Carballeira; os dous espazos, xardín e carballeira, sitúanse entre a estrada N-550 e o río Umia.	
Propiedade	
Nome	Concello de Caldas de Reis
Enderezo	Rúa Ferrería, 1, 36650 Caldas de Reis, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 54 01 10
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
O exemplar do parque de Caldas responde ao patrón que adoptan os exemplares adultos, tronco robusto que medra con gran verticalidade sen ramificarse ata bastante altura, neste caso cinco metros. As ramas principais crecen case perpendiculares ao tronco e están situadas de forma difusa sobre o mesmo. Presenta unha gran cantidade de ramas secas e defoliadas, sobre todo na zona máis alta da copa, ata o punto de que o exemplar perdeu varios metros de altura nos últimos anos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	27,10
Circunferencia normal do tronco (m)	1,70
Circunferencia basal do tronco (m)	2,50
Altura de ramificación (m)	5,10
Diámetro de copa (m)	10,2 (10,6x9,8)
Superficie de copa (m²)	81,67
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	130-140 anos
Historial de podas	A especie ten boa poda natural polo que non son necesarias actuacións culturais deste tipo
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Sí, especie moi escasamente representada en Galicia

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Atópase na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	O conxunto de parque, xardín e carballeira de Caldas son Bens de Interese Cultural (BIC) na categoría de “ Paisaxe Cultural” (Decreto 2227/1962)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo , indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Moi baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, polo menos o 50% da copa do exemplar está seca	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, polo menos o 50% das ramas do exemplar están secas e mostra brotes moi febles.
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Si, trátase de gretas superficiais que non alcanzan a madeira polo que, en principio, a estrutura e estabilidade do exemplar non se ven afectadas.
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, na zona baixa do fuste
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan ao redor da base do exemplar está moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Si, zonas mortas no colo da raíz
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	180
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	100,65
Valor básico	20.296,47
Factor intrínseco, estado sanitario	0,29
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	8.879,70
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto.	
* Eliminar as ramas secas presentes na copa para evitar accidentes aos numerosos visitantes e usuarios do espazo.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar está a atrincheirarse, formando unha segunda copa máis baixa e próxima ao fuste. Seguramente se deba ao chan compacto ao redor da súa base	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 69: Aspecto da copa, con moi poucas zonas verdes

Figura 70: Chan moi compacto arredor da base do exemplar

39A Ciprés de California da Misericordia

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cupressus macrocarpa</i> Hartw.
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Ciprés de Monterrei
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	06.09.2018
Lugar	Barrio de la Misericordia
Localidade	Viveiro
Concello	Viveiro
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T612851;4835817
Desde Viveiro tómase a estrada LU-862 pola que cruzamos a ponte sobre a ría de Viveiro e seguimos á nosa dereita con dirección a O Vicedo, pasando inmediatamente baixo a copa do impresionante ciprés.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica.
O do Barrio da Misericordia de Viveiro é un dos cipreses de California de maior dendrometría da xeografía galega, cun enorme fuste rodeado de grandes contrafortes basais que lle confiren maior estabilidade. Superados os seis metros de altura comezan a aparecer as ramificacións que se distribúen case de forma radial arredor do tronco, formando unha copa ampla, que no pasado foi globosa e de grandes dimensións. Con todo, o seu aspecto actual lévanos a pensar no pouco respecto que o ser humano mostra polo monumental ciprés, pois o desafortunado proxecto urbanístico levado a cabo ao seu arredor mutilou a metade do secular exemplar, minguando a arquitectura da súa copa ata acabar coa metade da parte aérea do mesmo, mutilación, que sen ser visible, tamén afectou ao seu sistema radical, amputado para asentar os cimentos do edificio próximo. Trátase, sen dúbida, dun exemplo de mala actuación ao redor dunha árbore monumental que desexamos sirva como mostra do que nunca debiera estar permitido preto de calquera árbore, pero sobre todo se se trata dun monumento vexetal.	
Dendrometría	
Altura total (m)	32,40
Circunferencia normal do tronco (m)	9,70
Circunferencia basal do tronco (m)	10,60
Altura de ramificación (m)	6,20
Diámetro de copa (m)	21,15 (15,20x27,10)
Superficie de copa (m²)	351,14
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Foi sometido a actuacións de poda sobre ramas de gran diámetro para a construción do edificio anexo.

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Parece que na actualidade xa non se poda pois non se aprecian cortes recentes	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie atópase recollida na categoría “V2 vulnerable” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si. Aínda que o ciprés de Monterrei é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado no Barrio da Misericordia.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Vitalidade	Media
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si, en torno ao 5-10%, con algunhas pequenas ramas rotas e colgadas da copa
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da rotura de ramas
Problemas estruturais	Si, a inserción dalgunhas ramas forma ángulos de inserción moi agudos
Presenza de feridas	Si, derivadas de podas sobre ramas de grandes dimensións no lado do edificio
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, aproximadamente a metade da copa foi amputada para deixar sitio ao edificio, provocando unha forte asimetría e desequilibrio na copa
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, na parte baixa do fuste presenta algunhas feridas mecánicas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a superficie destinada ao alcorque é claramente insuficiente
Zonas mortas/fendas profundas	Non se aprecian na superficie, pero é lóxico pensar que unha parte do sistema radical foi mutilado para realizar a cimentación do edificio
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1000
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,15
Coefficiente en función da zona climática	90,66
Valor básico	621.360,28
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6875
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	555.340,75
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	

* Aumentar a superficie do alcorque
OBSERVACIÓNS
* Ten numerosos polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) e silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>) epífitas

Figura 71: Ferida mecánica no fuste

Figura 72: Alcorque insuficiente, coa beira moi cerca da base do exemplar

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

40A Ciprés de California do Pazo de Quintáns

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cupressus macrocarpa</i> Hartw.
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Alcipreste de Monterrei
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.05.2018
Lugar	Pazo de Quintáns
Localidade	Meis
Concello	Meis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	523502;4709658
Circulamos pola estrada PO-531 entre Pontevedra e Vilagarcía de Arousa ata o cruce coa EP-9508 pola que percorremos aproximadamente un quilómetro ata o lugar de O Cuartel, onde tomamos unha pista asfaltada a man esquerda que nos leva directamente á entrada do pazo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica.
Trátase dun exemplar de alcipreste de Monterrei de dimensións espectaculares, asentado sobre un enorme tronco cun diámetro normal próximo aos tres metros e provisto de grandes contrafortes basais que lle confiren estabilidade. Froito de sucesivas podas e roturas de pólas o exemplar carece de ramas ata superados os cinco metros de altura, lugar onde comeza a formase a copa, de reducidas dimensións para o que cabería esperar. En 1984 sufriu serios danos a causa do furacán Hortensia que deformou grandemente a súa copa, pero foi en 2009, co paso do ciclón Klaus, cando sufriu maiores danos. Na actualidade a súa desfigurada copa atópase suxeita por cables que manteñen as ramas ancoradas entre si.	
Dendrometría	
Altura total (m)	34,20
Circunferencia normal do tronco (m)	9,23
Circunferencia basal do tronco (m)	11,58
Altura de ramificación (m)	5,40
Diámetro de copa (m)	24,25 (23,10x25,40)
Superficie de copa (m²)	461,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións periódicas de poda, sobre todo despois do ano 2011, cando o exemplar quedou moi afectado polo temporal Klaus.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie atópase recollida na categoría “V2 vulnerable” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si. Aínda que o alcipreste de Monterrei é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do de Meis.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe do 10-20%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da perda de grandes ramas estruturais	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, as ramas teñen ángulos de inserción moi agudos co tronco e casca incluída, o que pode provocar roturas no futuro
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, a parte do exemplar que medraba cara á casa desapareceu polo que é moi asimétrico
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, derivadas da perda de grandes ramas estruturais
Presenza de gretas	Si, nas zonas medias e baixas do fuste
Presenza de protuberancias	Si, na zona media do fuste, considerándose normais para individuos de avanzada idade desta especie
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, derivados da perda de grandes ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	950
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	90,66
Valor básico	487.888,69
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6597
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	482.806,52
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Revisar os cables da copa polo menos unha vez ao ano	
OBSERVACIÓNS	
* As ramas do exemplar atópanse correctamente ancoradas entre elas con cables dinámicos tipo “Cobra”.	
* Na copa do exemplar crece unha pequena poboación de couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e dactilo (<i>Dactylis glomerata</i>)	

Figura 73: Grandes tocos de poda sen cicatrizar

Figura 74: Fisura lonxitudinal de gran tamaño e protuberancias no tronco

41A Ciprés Mediterráneo da Capela do Salvador

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cupressus sempervirens</i> L. fastigiata
Familia	Cupressaceae
Nome común	Alcipreste mediterráneo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	14.08.2018
Lugar	Mosteiro de Samos
Localidade	Samos
Concello	Samos
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T637132;4732542
O ciprés atópase no núcleo de Samos. Tomamos a estrada LU-P-5602 (rúa do Salvador), xunto a un cartel que indica “Capela Prerrománica, século IX”, e a 100 metros, á beira da capela, atopamos o exemplar monumental.	
Propiedade	
Nome	Mosteiro de San Xulián de Samos
Enderezo	Av. Compostela, 1, 27620 Samos, Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982546046
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
Atopámonos ante un dos cipreses máis antigos da xeografía española, aparecendo xa representado xunto a un vello oratorio nos escudos da abadía do século XVI. Situado no noiro axardinado, fronte á porta da Capela do Divino Salvador, medra o monumental Ciprés de Samos. O seu fuste érguese dereito e sen ramificar ata 7,70 metros de altura, onde comeza a formarse a copa, de forma piramidal e que alcanza a altura de 25,90 metros. A tres metros de altura presenta unha malla que cobre parte do seu tronco, e baixo dela atópase unha gran cavidade provocada por un lume intencionado en 1926, co que se pretendía escorrentar un enxame de abellas que colonizaba as primeiras ramificacións da árbore. Esa zona quedou calcinada e posteriormente foi rechea con cemento para evitar a entrada de auga e as podremias consecuentes. A pesar destes coidados, en 1941 un vendaval provocou a rotura dun dos brazos principais, creando unha gran cavidade que hoxe se atopa cuberta cunha malla protectora.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,90
Circunferencia normal do tronco (m)	3,33
Circunferencia basal do tronco (m)	4,05
Altura de ramificación (m)	7,70
Diámetro de copa (m)	4,70 (4,80x4,60)
Superficie de copa (m²)	17,34
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos.
Historial de podas	O exemplar foi sometido a actuacións de poda no pasado correctamente executadas. Na actualidade estas actuacións non se realizan

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, a Abadía de San Xiao de Samos e Cella visigótica do Salvador (BOE 293 - 19.10.1944)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non. Aínda que parte do concello de Samos atópase na ZEC Ancares - Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non. Nun informe do CIF de Lourizán de 04/10/1999 cítase da presenza do fungo foliar <i>Pestalotiopsis funerea</i> , na análise visual sobre o exemplar non se detectou a presenza do fungo actualmente
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10% na parte baixa da copa	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, é lixeiramente asimétrico, xa que a parte por encima da capela é moito menos frondosa
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar ten unha gran ferida de 1,40x0,85 m cuberta con malla de polipropileno trenzado que impide ver a evolución da mesma
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, pola proximidade da capela que impide o correcto desenvolvemento do sistema radical.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	340
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	94,04
Valor básico	66.030,18
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	74.283,95
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar un seguimento periódico da ferida baixo a malla protectora	
OBSERVACIÓNS	

Figura 75: Ferida cuberta con malla de polipropileno trenzado

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

42A Eucaliptos do Pazo de Mariñán

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Pazo de Mariñán
Localidade	Mariñán
Concello	Bergondo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0563662;4796487
Dende a praza do concello de Bergondo tomamos a estrada AC-164 en dirección a Ferrol, a 200 metros, na rotonda tomamos a primeira saída para enlazar coa estrada AC-161 pola que percorremos aproximadamente 200 metros ata o cruce, á nosa esquerda, coa CP-0805, seguimos por esta vía ata pasar baixo a autoestrada AP-9, e en fronte atopámonos co Pazo de Mariñán.	
Propiedade	
Nome	Diputación Provincial A Coruña
Enderezo	Av. Porto da Coruña, nº2
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981080300
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
No Pazo de Mariñán podemos contemplar un dos conxuntos de eucaliptos máis destacados de Galicia, polas súas dimensións e pola súa historia, xa que hai quen considera que estes exemplares foron os primeiros que naceron das sementes traídas por Frei Rosendo Salvado na segunda metade do século XIX. Os seus fustes están fortemente engrosados na base, a modo de patas de elefante, para dotar as árbores de maior estabilidade, xa que alcanzan alturas superiores a 45 metros a maior parte deles. Non comezan a ramificarse ata moita altura, nalgúns casos ata case 20 metros, formando copas globosas e de grandes dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	47,40; 46,90
Circunferencia normal do tronco (m)	8,10; 6,40
Circunferencia basal do tronco (m)	10,20; 8,20
Altura de ramificación (m)	11,90; 17,80
Diámetro de copa (m)	33,25 (33,60x32,90); 23,20 (22,50x23,90)
Superficie de copa (m²)	867,86; 422,51
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares non presentan cortes de poda recentes e algunhas actuacións realizadas no pasado foron deficientes, pois aparecen numerosos tocos nas copas e ramas secas

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por centros escolares que se paran nestas e outras árbores do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC “Pazo de Láncara ou Mariñán cos seus parques e xardíns” Conxunto Histórico desde 1972 (BOE 241 - 07.10.1972)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Betanzos- Mandeo	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de <i>Gonipterus platensis</i> (= <i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha proporción variable segundo os individuos. O exemplar da entrada ten unha porcentaxe moi elevada, perdeu sobre o 40% das súas ramas vivas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes, sobre todo nos exemplares da entrada. Algúns tocos son de grandes dimensións
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, sobre todo no exemplar da entrada, pola perda parcial da súa copa, e nos de embarcadoiro por competencia espacial con outras árbores
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo nos exemplares do embarcadoiro
Presenza de feridas	Si, un exemplar da entrada presenta unha gran ferida na base do fuste, pero está cicatrizando adecuadamente
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o exemplar da entrada ten asfalto ata a base, esa parece ser a causa da súa sequidade na copa
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	750
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	12.680,39
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	14.265,44
Valoración formación final (€)	99.858,08 (14.265,44*7)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Facer un seguimento ao exemplar da entrada, o que fai de rotonda, o seu estado fisiolóxico non é bo	
* Eliminar os tocos e ramas secas nas copas, trátase dun lugar moi frecuentado	
* Diminuír mediante podas as copas das árbores que compiten cos exemplares do embarcadoiro para reducir a competencia espacial.	

OBSERVACIÓNS

Trátase dunha formación composta por cinco exemplares na entrada do pazo e outros dous exemplares no embarcadoiro

Figura 76: Exemplar no embarcadoiro coa base cuberta de hedras

43A Eucalipto da Casa de Reimunde

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	06.09.2018
Lugar	Casa de Reimunde
Localidade	Reiriz
Concello	Foz
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0636534;4823003
Saímos de Foz pola Avenida de Asturias ata incorporarnos á estrada N-642 con dirección a Ribadeo, a un quilómetro aproximadamente, á man dereita incorporámonos á vía LU-152, con dirección a Valadouro, despois de percorrer 2,5 quilómetros, á man esquerda, atopamos un cartel que indica Oirán e A Hermida, no outro lado da estrada atópase o monumental eucalipto.	
Propiedade	
Nome	Blanca Reimunde Noreña
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Achámonos ante unha árbore de excepciónais dimensións e portadora dun dos troncos máis impresionantes entre as que conforman o catálogo. A base está moi engrosada e revestida de contrafortes verticais e extensións radicais que lle dan o aspecto dunha pata de elefante. O perímetro basal aproxímase aos 17 metros e redúcese bruscamente ata 12 metros de circunferencia á altura do peito. A 12 metros de altura comeza a ramificarse formando unha copa irregular pero de grandes dimensións, xa que a ausencia de competencia espacial permitiulle desenvolverse sen limitacións. Presenta grandes ramas partidas na copa, como recordo do temporal Klaus, que en xaneiro de 2009 azoutou Galicia, minguando a volumetría da copa deste marabilloso eucalipto.	
Dendrometría	
Altura total (m)	40,40
Circunferencia normal do tronco (m)	12,10
Circunferencia basal do tronco (m)	16,90
Altura de ramificación (m)	11,70
Diámetro de copa (m)	33,25 (35,40x31,10)
Superficie de copa (m²)	867,86
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	140-150 anos
Historial de podas	O exemplar non é obxecto de actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de <i>Gonipterus platensis</i> (= <i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, hai algunhas ramas de grandes dimensións secas e colgadas na copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, hai varios tocos secos de grandes dimensións desde o paso do temporal Klaus en 2009	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, por rotura de ramas sen actuacións restauradoras	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, pola perda de ramas de grandes dimensións
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1210
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	32.838,91
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	36.943,77
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas secas da copa. Segundo a información facilitada pola súa propietaria o eucalipto é obxecto de numerosas visitas e a caída de ramas pode supoñer un risco moi elevado para as persoas	
* Realizar unha poda de redución de copa para minimizar a caída de ramas	
OBSERVACIÓNS	
* Segundo a información facilitada pola propietaria desprende ramas con frecuencia	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 77: Grandes contrafortes na base

Figura 78: Asimetría na copa

44A Avó do Eucaliptal de Chavín

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.04.2018
Lugar	Souto da Retorta
Localidade	Chavín
Concello	Viveiro
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T613256;4830258
Desde Viveiro tómasse a estrada LU-540 en dirección A Tilleira, percorridos dous quilómetros tómasse a vía LU-161 en dirección a Chavín, tras dous quilómetros por esta estrada atópanse os carteis indicativos do “Souto da Retorta” onde se encontra o monumental eucalipto.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Atopámonos en Chavín co eucalipto máis famoso da xeografía galega e seguramente estatal, xa que esta árbore foi considerada durante moito tempo como o eucalipto máis alto de Europa, mérito que en realidade corresponde ao “karri” (<i>Eucalyptus diversicolor</i>) da Mata do Vale de Canas (Coimbra, Portugal). Na actualidade incluso hai outros eucaliptos no propio “Souto da Retorta” que superan ao “Avó” en altura, xa que o famoso exemplar está enfermo e a súa altura, lonxe de aumentar, está a diminuír nos últimos anos. A base do tronco atópase fortemente engrosada por contrafortes que confiren ao eucalipto maior estabilidade. Non se ramifica ata superados os 27 metros de altura, a partir de aí fórmase a copa, moi pouco densa e de reducidas dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	56,5
Circunferencia normal do tronco (m)	7,95
Circunferencia basal do tronco (m)	11,20
Altura de ramificación (m)	17,70
Diámetro de copa (m)	25,35 (21,10X29,60)
Superficie de copa (m²)	504,45
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	106-138 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a actuacións de poda nos últimos anos para eliminar a ramaxe seca na copa. As actuacións foron correctamente executadas.
SINULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Si o Souto da Retorta, onde se localiza o exemplar está dentro da “Unidade da Paisaxe Galicia Setentrional, Rías Altas Litorais, Ría de Viveiro, Val do Landro (Decreto 119/2016, do 28 de xullo, polo que se aproba o Catálogo das paisaxes de Galicia)”.	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Situado no Souto da Retorta, declarado Monumento Natural (Decreto 77/2000). O Monumento Natural Souto da Retorta solápase parcialmente coa ZEC Río Landro (ES1120012), que conta con 1,22 Ha de superficie incluídas no Monumento Natural	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Si, o crecemento alcanzado polo exemplar merece que sexa recoñecido como árbore <i>plus</i> de cara á obtención de material de reprodución.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Foron detectados os seguintes fungos no chan, baixo a copa do exemplar: <i>Armillarea mellea</i> , <i>A. gallica</i> , <i>Phytophthora cinnamomi</i> e <i>Pythium</i> sp. segundo un estudo realizado por EFA en novembro de 2010
	Fuste	Non
	Ramas	Foron detectados os seguintes fungos: <i>Marasmiellus</i> sp.; <i>Trichoderma</i> sp.;

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

		<i>Phlebiopsis</i> sp.; <i>Pezicula</i> sp.; <i>Valsa</i> sp.; <i>Cytospora</i> sp. e <i>Polyporus</i> sp. Segundo un estudo realizado por EFA en novembro de 2010
	Follas	Presenza de <i>Gonipteris platensis</i> (<i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos		<i>Marasmiellus</i> sp. e <i>Gymnopilus</i> sp. Segundo un estudo realizado pola EFA en novembro de 2010
Vitalidade		Baixa
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)		Si, a porcentaxe aproxímase ao 35% da copa do exemplar.
Presenza de tocos mal cicatrizados		Si. Durante os últimos anos realizáronse actuacións de poda correctamente executadas, pero o gran diámetro das feridas provoca que a súa cicatrización sexa bastante lenta.
Problemas estruturais		Non
Presenza de feridas		Si, polo desprendemento de grandes ramas.
Síntomas de decaemento		Si, o exemplar está a se atrincheirar, isto é, formando unha segunda copa a menor altura por problemas na circulación de zume, como resposta a dificultades de desenvolvemento do sistema radical ao estar o chan moi compacto e haber presenza de fungos radicais
Asimetría		Si, a maior parte da copa desenvólvese en dirección leste por existir menor competencia con outros eucaliptos de grandes dimensións
Defectos de fuste		
Inclinación		Non
Problemas estruturais		Non
Engrosamentos anormais		Non
Zonas mortas, fendas profundas		Si, nas áreas basal e media do fuste presenta amplas zonas con madeira morta
Presenza de cavidades		Non
Presenza de gretas		Non
Presenza de protuberancias		Non
Presenza de chupóns		Non
Presenza de feridas		Non
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces		Si, o chan ao redor do tronco está moi compactado. Hai raíces descubertas pola erosión.
Zonas mortas/fendas profundas		Non
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo		Medio
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo		Alto
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo		Baixo
Probabilidade de caída arrancado		Baixo
Valoración global do risco a curto prazo		Peligo alto
Valoración económica segundo a norma Granada		

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Perímetro en cm do exemplar a valorar	865
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	16.837,53
Factor intrínseco, estado sanitario	0,625
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	15.785,19
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar un tratamento primaveral ao chan por inxección co produto Cubiet (m.a.) nun perímetro mínimo de 13 metros (recomendación de D. Pedro Mansilla Segundo un estudo realizado por EFA en novembro de 2010).	
* Ampliar o radio do actual valado de madeira que circunda o exemplar ata unha distancia mínima de 5 metros maior que o radio da copa do exemplar.	
* Eliminar as ramas secas para evitar risco ao numeroso público que visita o exemplar.	
OBSERVACIÓNS	

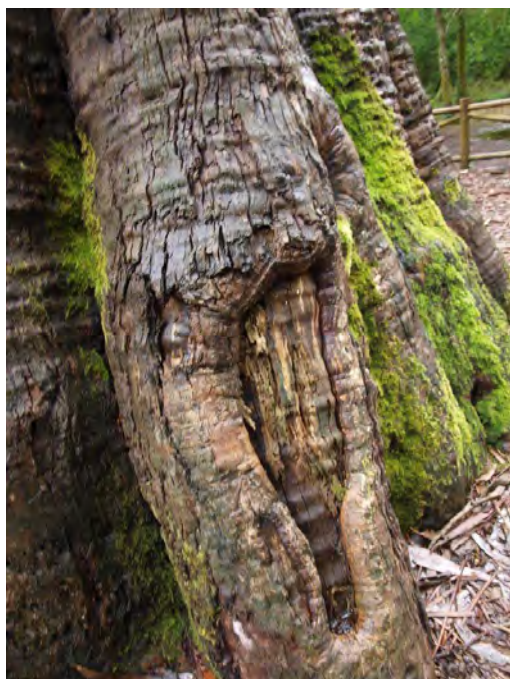

Figura 79: Ferida de grandes dimensións na base

Figura 80: Chupóns na base do fuste e copa moi clara

45A Eucaliptos do Paseo da Ferradura

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Paseo da Ferradura
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	536943;4747727 e 536847;4747470
O Paseo da Ferradura atópase rodeando a carballeira de Santa Susana e a Alameda, en pleno centro de Santiago de Compostela.	
Propiedade	
Nome	Concello de Santiago de Compostela
Enderezo	Pazo de Raxoi, s/n, 15705 Santiago de Compostela, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 54 23 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Trátase de tres exemplares situados en distintos puntos do Paseo da Ferradura. Os seus fustes aséntanse sobre promontorios basais moi engrosados, a modo de contrafortes ou de pata de elefante, para conferir ás árbores maior estabilidade. Non acadan a altura doutros eucaliptos catalogados, seguramente pola ausencia de competencia directa con outras árbores de grandes dimensións. A pesar de que comezan a ramificarse a distinta altura, as súas copas comparten caracteres comúns, gran volumetría e forma globosa, características dos exemplares illados da especie. O chan baixo algún dos exemplares está moi compacto, o que está a provocar unha diminución volumétrica na parte aérea.	
Dendrometría	
Altura total (m)	39,9; 37,4; 39,5 m
Circunferencia normal do tronco (m)	7,10; 8,20; 8,05 m
Circunferencia basal do tronco (m)	10,10; 13,10; 11,25 m
Altura de ramificación (m)	6,10; 8,40; 4,60 m
Diámetro de copa (m)	23,80 (25,40x22,20); 26,85 (29,30x24,40); 26,70 (27,90x25,50)
Superficie de copa (m²)	444,65; 565,92; 559,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares son obxecto de coidados culturais periódicos, polo que se podan con regularidade. Aínda así, obsérvanse algunhas actuacións de poda deficientes que se deberían tratar para facilitar a

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	cicatrización das feridas.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Obsérvase presenza do gurgullo do eucalipto <i>Gonipterus platensis</i> (<i>G. scutellatus</i>) nos tres exemplares e do fungo defoliador <i>Mycosphaerella</i> sp. no eucalipto dos namorados
Presenza de corpos frutíferos	Si, <i>Fuscoporia torulosa</i> (<i>Phellinus torulosus</i>) na base	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si, o exemplar coñecido como eucalipto dos namorados ten preto do 25% de ramas secas, os outros dous unha porcentaxe inferior, aproximadamente do 15%.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, os tres teñen tocos mal cicatrizados por roturas de ramas e/ou actuacións de poda deficientemente realizadas.
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, derivados de roturas de ramas e/ou actuacións de poda deficientemente realizadas.
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, un dos exemplares ten unha cavidade na base de 1x0,7 metros
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, derivadas dos procesos de cicatrización de grandes ramas desaparecidas
Presenza de chupóns	Si, sobre todo no eucalipto dos namorados, que está a atrincheirar
Presenza de feridas	Si, derivadas da perda de ramas de grandes dimensións
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Si, un dos exemplares ten unha cavidade na base de 1x0,7 metros con madeira morta no seu interior
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	820
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	15.140,76
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	17.033,36

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Valoración formación final (€)	51.100 (17.033,36x3)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto no eucalipto dos namorados, retirar o banco que rodea o seu pé e desprazar o miradoiro para evitar ou diminuír as pisadas na súa base.	
* Retirar a cobertura de bambú anano (<i>Bambusa nana</i>) na base dos outros exemplares para evitar a competencia coas raíces superficiais.	
* Realizar unha poda de saneamento nas copas para eliminar ramas secas e diminuír o risco de caída de ramas.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 81: *Fusicoporia torulosa* (*Phellinus torulosus*) na base de dous dos exemplares.

Figura 82: Bambú anano (*Bambusa nana*) na base dun dos exemplares

46A Eucaliptos do Pazo de Castrelos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.05.2018
Lugar	Pazo de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	522499;4673396
O parque e Pazo de Castrelos están situados no centro urbano da cidade de Vigo, na zona sueste do concello. Desde a Praza de España circúlase pola Gran Vía ata a rotonda da avenida de América, na que se toma a avenida de Castrelos, que leva directamente ao parque. Os eucaliptos atópanse situados ao fondo do xardín principal do pazo, a ambos lados do camiño que parte desde o pombal ata o fondo do recinto amurallado.	
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Trátase dun conxunto formado polos últimos 15 exemplares da plantación orixinal. Sitúanse a ambos lados do camiño ao fondo do parque axardinado, formando unha dobre aliñación ou avenida de escasa representación en Galicia con árbores desta especie. Os seus fustes medran sobre bases moi engrosadas, a modo de pata de elefante, para ganar estabilidade, e acadan alturas próximas aos 60 metros. Non comezan a ramificarse ata bastante altura e as súas copas, que se entrelazan, son de grandes dimensións. O chan está moi compacto, o que está a provocar unha diminución volumétrica nalgúns exemplares, pero por agora non parece que afecte gravemente á formación.	
Dendrometría	
Altura total (m)	56,5; 57,1 e 53,8 m
Circunferencia normal do tronco (m)	6,10; 5,40 e 5,60 m
Circunferencia basal do tronco (m)	8,40; 6,90 e 8,40 m
Altura de ramificación (m)	7,90; 8,10 e 5,40
Diámetro de copa (m)	14,45 (12,10x16,80); 17,90 (14,50x21,30) e 14,15 (16,30x13,40)
Superficie de copa (m²)	163,9; 251,52 e 173,11
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-130 anos
Historial de podas	Os exemplares son obxecto de coidados culturais, polo que se podan con regularidade. Aínda así, obsérvanse algunhas actuacións de poda deficientes que se deberían tratar para facilitar a cicatrización das

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	feridas.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Detectouse presenza de <i>Phytophthora</i> sp. nunha análise realizada pola EFA en outubro de 2011
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Obsérvase presenza do gorgullo do eucalipto <i>Gonipterus platensis</i> (<i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si, a maior parte dos exemplares teñen ramas secas na súa copa
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, a maior parte dos exemplares amosan tocos sen cicatrizar ao longo do fuste
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, a proximidade dos exemplares provoca que existan rozamentos entre as ramas que provocan feridas
Síntomas de decaemento	Si, obsérvanse dificultades para agromar nas ramas terminais, seguramente debido á dificultade o transporte de zume
Asimetría	Si, os exemplares amplían máis as súas copas cara ao exterior da formación en busca de luz, isto provoca unha asimetría no desenvolvemento das mesmas.
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, obsérvanse chupóns nas zonas media e alta dos troncos
Presenza de feridas	Si, provocadas polo desprendemento de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto, dificultando o desenvolvemento do sistema radical
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	Media
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	568
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	7.303,59
Factor intrínseco, estado sanitario	0,68
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	7.486,18
Valoración conxunto final (€)	112.292,7

PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN
* Eliminación de ramas secas na copa para diminuír o risco sobre os numerosos visitantes ao espazo
* Actuar sobre o chan compacto e achegar materia orgánica
OBSERVACIÓNS
* Conxunto formado polos últimos 15 exemplares da plantación orixinal

Figura 83: Chan moi compacto ata a base dos exemplares

47A Eucalipto do Maná da Casa de Ordax

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus viminalis</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto do Maná
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.03.2018
Lugar	Casa de Ordax
Localidade	As Lombas (San Antonio de Loentia)
Concello	Castro de Rei
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	625962; 4776362
Desde Castro Ribeiras de Lea dirixímonos cara ao Castro de Viladonga pola estrada LU-P-1102, circulamos por esa estrada un quilómetro ata o cruce que indica Ludrio, e seguimos pola estrada que leva a Ludrio tres quilómetros, ata pasar baixo a copa do monumental eucalipto.	
Propiedade	
Nome	D. Antonio Escudero Fernández
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais
O exemplar da Casa de Ordax é, sen dúbida, o representante de maior relevancia en Galicia da súa especie. Trátase dunha árbore robusta, cun perímetro basal próximo a 12 metros e que non se ramifica ata máis de 6 metros de altura, onde comeza a formarse a copa. As ramas son de grandes dimensións e confiren á copa do exemplar un porte globoso e redondeado. A pesar da diminución volumétrica sufrida hai uns anos segue a ser a referencia visual máis destacada da súa contorna, sendo visible desde distancias moi grandes.	
Dendrometría	
Altura total (m)	32,3
Circunferencia normal do tronco (m)	9,46
Circunferencia basal do tronco (m)	11,91
Altura de ramificación (m)	6,6
Diámetro de copa (m)	25,4 (26,2x24,6)
Superficie de copa (m²)	506,45
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	130-150 anos
Historial de podas	Hai poucos anos, para facilitar a entrada e saída de aeronaves no aeródromo de Rozas, o exemplar foi sometido a unha actuación de poda drástica, máis ben unha amputación, na que a súa altura reduciuse ata os 25 metros aproximadamente (en 2007 a súa altura era de 45 m). As feridas provocadas sobre o exemplar foron de grandes dimensións, con todo parece recuperarse ben e a cicatrización das feridas está a ser adecuada.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Aínda que nun número reducido, amosa algúns tocos na copa por actuacións de poda deficientes.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Si. En Galicia só se coñecen dous exemplares destacados desta especie, o citado neste texto e outro en San Pedro de Nós, Oleiros, A Coruña, aínda que as dimensións deste último son bastante inferiores.	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, árbore australiana, rara en Galicia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de ramas secas (%)	Non
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, nun número reducido, provocados por actuacións de poda deficientemente executadas ao cortar ramas de gran diámetro sen deixar pólas tira zume.
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si. Algunhas feridas provocadas polo rozamento entre ramas, están cicatrizando correctamente.
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si. Presenta unha protuberancia na zona inferior do fuste.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	942
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	19.949,85
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9722
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	29.093,53
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar actuacións correctoras nos cortes de poda mal executados para facilitar a súa cicatrización.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar está a recuperarse dunha poda moi forte efectuada hai poucos anos na que se reduciu considerablemente a altura do mesmo.	
* O exemplar debe ser obxecto de podas periódicas para manter a súa altura por baixo de 25 metros.	

Figura 84: Protuberancia na base do tronco

Figura 85: Toco na copa

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

48A Faias do Pazo de Castrelos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Fagus sylvatica</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Faia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.05.2018
Lugar	Pazo de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	522529;4673920
O parque e Pazo de Castrelos están situados no centro urbano da cidade de Vigo, na zona sueste do concello. Desde a Praza de España circúlase pola Gran Vía ata a rotonda da avenida de América, na que se toma a avenida de Castrelos, que leva directamente ao parque.	
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
Trátase dun exemplar de fuste esvelto e gran rectitude, xa que o seu crecemento está condicionado pola existencia nas súas proximidades doutras árbores de grandes dimensións. Na parte baixa do tronco é posible observar numerosos cordóns radicais que lle confiren o aspecto de trompeta ou pata de elefante, detalle característico das árbores de gran altura para soportar mellor o envite dos ventos. A copa amosa perfil de semicilindro xa que carece de espazo para desenvolver a característica forma globosa dos exemplares que medran en solitario. Ata hai poucos anos unha faia xemelga medraba a escasos metros, pero na actualidade esta última desapareceu. Na súa orixe o catálogo incluía a parella.	
Dendrometría	
Altura total (m)	45,8
Circunferencia normal do tronco (m)	3,68
Circunferencia basal do tronco (m)	5,87
Altura de ramificación (m)	5,90
Díámetro de copa (m)	22,15 (19,50X24,80)
Superficie de copa (m²)	385,14
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	110-130 anos
Historial de podas	O exemplar ten boa poda natural e foi sometido a tratamentos culturais na parte baixa do tronco no pasado, tratamentos que se realizaron correctamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si, a faia é unha especie que ten en Galicia, concretamente nas montañas orientais da provincia de Lugo, o límite occidental da súa área de distribución. A presenza en Galicia desta especie é moi reducida (unhas 200 ha)	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Detectouse presenza de <i>Armillaria</i> sp. en marzo de 2012 segundo informe EFA
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	O exemplar presenta un ataque do pulgón <i>Phyllaphis fagi</i>
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de ramas secas (%)	Non
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar presenta bifurcacións con ángulos moi agudos e casca incluída. Tamén se observan secrecións procedentes do que parecen cavidades na cruz
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, varias feridas realizadas con elementos de corte para gravar nomes e mensaxes de persoas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, chan moi compacto e erosionado e parte do sistema radical ao descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	375
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	51,87
Valor básico	44.188,1
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	49.711,61
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Actuar sobre o chan compacto para facilitar o desenvolvemento de raíces finas.	
OBSERVACIÓNS	
* No catálogo segue aparecendo como “Faías do Pazo de Castrelos” cando un dos exemplares hai anos que desapareceu	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 86: Secrecións dunha posible cavidade na cruz

Figura 87: Chan moi compacto e erosionado e parte do sistema radical ao descuberto

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

49A Figueira do Meco

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Ficus carica</i> L.
Familia	<i>Moraceae</i>
Nome común	Figueira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	09.05.2011
Lugar	Monte Siradella
Localidade	Monte Siradella
Concello	O Grove
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	510070;4702113
Saímos do Grove pola rúa Luís A. Mestre ata o cruce coa rúa Sineiro, onde tomamos a estrada EP-9101, circulamos por ela aproximadamente dous quilómetros ata o cruce coa estrada EP-9102 que nos leva directamente ao Miradoiro do Siradella, desde o que se vai camiñando apenas 100 metros por un carreiro ata a famosa figueira.	
Propiedade	
Nome	Concello de O Grove
Enderezo	Praza do Corgo, 1, 36980 O Grove, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 73 09 75
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
Trátase dunha figueira cunha morfoloxía única, pois carece dun tronco definido. A Figueira do Meco é un conxunto de ramas que, condicionadas pola falta de chan e pola influencia do vento salino, non conseguiron desenvolverse máis aló dos catro metros sobre a rocha, xa que lonxe de medrar nun campo de cultivo nace na fisura dunha parede granítica, sen máis chan que os poucos aportes orgánicos que lle chegan escorrendo sobre a pedra e o pouco oco que foi escavando coas súas raíces no corazón dun gran penedo granítico.	
Dendrometría	
Altura total (m)	4 (trátase dunha aproximación visual, o exemplar non ten acceso)
Circunferencia normal do tronco (m)	xxx
Circunferencia basal do tronco (m)	xxx
Altura de ramificación (m)	xxx
Diámetro de copa (m)	xxx
Superficie de copa (m²)	xxx
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Trátase dunha planta clonal que pode alcanzar 300 anos de idade mediante brotes de cepa.
Historial de podas	O exemplar non foi podado nunca
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, a lenda asociada ao exemplar dá nome aos habitantes do Grove, coñecidos como "Mecos".	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Si, para os "mecos" simboliza o fin da opresión polo clérigo da lenda	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, ao Centro de Interpretación da Siradella chegan numerosos visitantes e centros escolares que se acercan a coñecer o exemplar.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Carece de fuste
Problemas estruturais	Carece de fuste
Engrosamentos anormais	Carece de fuste
Zonas mortas, fendas profundas	Carece de fuste
Presenza de cavidades	Carece de fuste
Presenza de gretas	Carece de fuste
Presenza de protuberancias	Carece de fuste
Presenza de chupóns	Carece de fuste
Presenza de feridas	Carece de fuste
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o exemplar medra nunha fisura granítica polo que o seu desenvolvemento é moi pequeno por carecer de recursos
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	22,13
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,15
Coefficiente en función da zona climática	20,99
Valor básico	94,07
Factor intrínseco, estado sanitario	0,
Factor corrector extrínseco	0,2
Valoración final (€)	0
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
Para a valoración pola Norma Granada e ao ser imposible tomar datos exactos dos perímetros dos brotes, supúxose que teñen unha media de catro centímetros de diámetro para os dez troncos que permite incluír a norma como número máximo para a valoración.	

Figura 88: Situación do exemplar, nunha greta granítica

50A Figueira da Casa-Museo de Rosalía de Castro

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Ficus carica</i> L.
Familia	<i>Moraceae</i>
Nome común	Figueira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Casa-Museo de Rosalía de Castro
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	528565;4732045
Desde Padrón circulamos pola estrada AC-242 durante dous quilómetros ata atravesar o paso a nivel da vía do tren, unha vez cruzado o paso a nivel viramos á esquerda por unha pista empedrada pola que percorremos uns 50 metros, onde atoparemos a entrada a Casa-Museo de Rosalía de Castro.	
Propiedade	
Nome	Fundación Rosalía de Castro
Enderezo	A Matanza, s/n CP15917 Padrón
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 811 204
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
<p>A figueira de Rosalía de Castro sitúase na entrada da Casa da Matanza, sobre un promontorio pétreo que cumpre as funcións de gran testo onde se asenta o exemplar. O seu tronco está completamente oco e cheo de podremias e a súa fráxil arquitectura é suxeitada por unha estrutura metálica que impide a caída do exemplar. A copa, de volume moi diminuído desde o paso do ciclón Hortensia en outubro de 1984, sitúase sobre unha cruz de moi débil inserción, amosando un perfil de árbore demoucada, máis propio doutras especies como o freixo ou o castiñeiro. Trátase dunha das figueiras de máis soa de Galicia, pois a súa íntima relación coa poeta Rosalía de Castro foi plasmada pola mesma no poema <i>Adeus Ríos; Adeus Fontes</i>, do libro <i>Cantares Galegos</i>:</p> <p><i>Adiós, ríos; adiós, fontes;</i> <i>adiós, regatos pequenos;</i> <i>adiós, vista dos meus ollos;</i> <i>non sei cando nos veremos.</i> <i>Miña terra, miña terra,</i> <i>terra donde me eu criei,</i> <i>hortiña que quero tanto,</i> <i>figueiriña que prantei</i></p>	
Dendrometría	
Altura total (m)	6,40
Circunferencia normal do tronco (m)	1,56

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Circunferencia basal do tronco (m)	1,73
Altura de ramificación (m)	1,90
Diámetro de copa (m)	6,60 (6,50x6,70)
Superficie de copa (m²)	34,19
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a frecuentes tratamentos culturais pero aínda así a súa copa atópase moi diminuída.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non. Aparece recollida no apartado de “preocupación menor” segundo a UICN.
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Relación con eventos históricos	Non
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non
Carácter simbólico	Non
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non
Citas literarias	Si, o exemplar aparece no poema <i>Adiós Ríos; Adiós Fontes</i> , que forma parte do libro <i>Cantares Galegos</i> , de Rosalía de Castro.
Relación con aspectos relixiosos	Non
Interese didáctico	Si, a Casa-Museo de Rosalía de Castro é visitada con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se adoitan deter neste exemplar singular.
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o conxunto da Casa de Rosalía de Castro, Colexiata de Iria Flavia e Cemiterio de Adina, e o Xardín da Vila son BIC (Real Decreto 3260/1977) na categoría de Paisaxe Cultural
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Dendrocronoloxía	Non
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa relación con Rosalía de Castro e polas súas características dendrométricas.
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non
Resistencia a pragas e doenzas	Non
Contribución á conservación da biodiversidade	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, debido á rotura dalgunhas ramas	
Problemas estruturais	Si, a inserción das ramas na cruz é moi feble, con pouca madeira de reacción	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, a copa crece cara a casa pola competencia cunha camelia de grandes dimensións situada ao seu lado	
Defectos de fuste		
Inclinación	Si, tronco inclinado cara á casa	
Problemas estruturais	Si, o fuste está totalmente oco e apoiado sobre unha estrutura metálica	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Si, nunha zona moi ampla no interior do tronco	
Presenza de cavidades	Non	
Presenza de gretas	Non	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Si, aínda que son frecuentes nesta especie	
Presenza de feridas	Si, o soporte metálico ten o neopreno que fai de protección desprazado, o que está a provocar feridas no fuste	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base do fuste está totalmente oca	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto	
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media	
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Alta	
Probabilidade de caída arrancado	Alta	
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto	
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar	152	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1	
Coefficiente en función da zona climática	20,99	
Valor básico	3.046,16	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Factor intrínseco, estado sanitario	0,70
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	3.236,55
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Revisar a instalación do soporte metálico do fuste axustando correctamente o neopreno protector	
OBSERVACIÓNS	

Figura 89: Madeira morta no tronco

Figura 90: Inclinación do tronco cara á casa

51A Freixo de Folla Estreita de Montepando

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl.
Familia	<i>Oleaceae</i>
Nome común	Freixo de folla estreita
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	13.08.2018
Lugar	O Val
Localidade	Monforte de Lemos
Concello	Monforte de Lemos
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T624663;4705545
Desde Monforte tómasse a estrada LU-903 en dirección A Penela, xusto antes da entrada nesta pequena poboación tomamos unha pista asfaltada que nos conduce a O Val, lugar onde se atopa o monumental freixo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
O freixo de Montepando é un exemplar atípico na xeografía galega, xa que a súa figura de árbore demoucada é moi común en castiñeiros, mesmo nalgúns zonas practicouse sobre carballos, pero sobre freixo resulta menos frecuente, aínda que nalgúns zonas se podaban para que o gando comera as súas follas e pequenas ramas. A súa base aséntase sobre un forte noiro, percorrido pola súa parte baixa por unha pista asfaltada que facilita a observación do exemplar, aínda que tamén orixina que o chan esté compacto baixo o seu pé e as feridas mecánicas da súa base. O fuste, que supera por moi pouco os dous metros de altura se o medimos desde a parte alta do noiro, remata nunha coroa formada por sete tocos onde brotan as novas ramas despois de cada operación de demoucado. A súa copa, cando a ten, é de forma ovado-cónica, pasando logo a globosa, se a queda entre demoucas llo permite.	
Dendrometría	
Altura total (m)	20,00
Circunferencia normal do tronco (m)	6,20
Circunferencia basal do tronco (m)	6,80
Altura de ramificación (m)	4,80
Diámetro de copa (m)	17,35 (16,80x17,90)
Superficie de copa (m²)	236,30
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos.
Historial de podas	É podado con regularidade, xa que é unha árbore demoucada. Os cortes de poda non se realizan correctamente polo que presenta varias ramas secas e tocos sen cicatrizar.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Canón do Sil	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na cruz presenta numerosas ramas secas, aínda que son de pequena entidade e representan menos do 10% da superficie de copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por poda deficiente dalgunhas ramas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar medra nun noiro, pola parte baixa do mesmo transcorre unha pista que foi ensanchada danando a zona baixa do fuste
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, posúe madeira morta no interior das cavidades do fuste, sobre todo na base do mesmo
Presenza de cavidades	Si, cara ao lado da pista ten unha cavidade de 1,8x0,2 metros
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na inserción das ramas na cruz
Presenza de feridas	Si, polo paso de vehículos e maquinaria pola pista
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	* Si, ten unha gran ferida na base do tronco provocada pola coitela dunha escavadora nas tarefas de ensanche da pista (segundo información achegada polos veciños) * O chan está moi compacto na zona da pista
Zonas mortas/fendas profundas	Si, madeira morta no interior da cavidade da zona basal de fuste.
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixa
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	640
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	20,16
Valor básico	49.488,36
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	55.674,41
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Separar a pista da base do tronco do freixo para evitar provocar máis danos mecánicos e que o chan se compacte máis.	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto na zona da pista	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar crece sobre un noiro de aproximadamente 2,10 metros de altura. As medidas dendrométricas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

tomáronse desde a zona superior do noiro.

* Ten hedra (*Hedera hibernica*) gabeando polo seu tronco

Figura 91: Ferida por dano mecánico no fuste

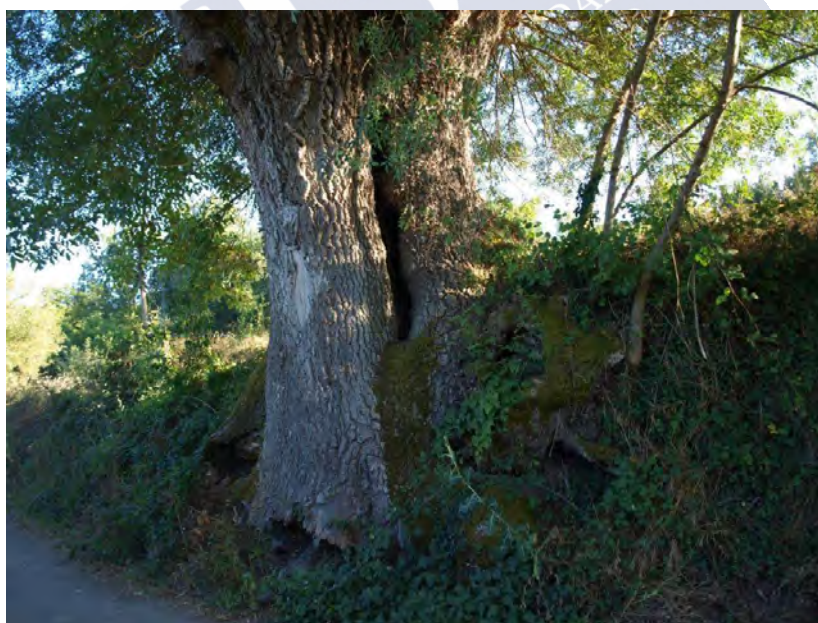

Figura 92: Cavidade no fuste e danos mecánicos na base

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

52A Freixo de Porta

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Fraxinus excelsior</i> L.
Familia	<i>Oleaceae</i>
Nome común	Freixo cantábrico
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	16.08.2018
Lugar	Pista a Casa do Galo
Localidade	Sobrado dos Monxes
Concello	Sobrado dos Monxes
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T579845;4766129
Saímos de Sobrado dos Monxes pola estrada AC-231 en dirección a Teixeira ata que a 200 metros, antes do sinal que indica o final do núcleo urbano, tomamos a pista asfaltada que hai á esquerda, percorremos esta pista durante 200 metros, xa cos freixos á nosa dereita, ata atopar unha pista sen asfaltar á man dereita, despois de percorrer 50 metros por esa pista chegaremos ás árbores catalogadas.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Situados nas esquinas dun cadrado aparecen os compoñentes deste monumental conxunto de catro freixos cantábricos entre os que sobresaen un que supera os 30 metros de altura. A súa base, lixeiramente engrosada na unión co chan, mantén o seu perímetro case invariable ata a altura do peito, onde mide preto de tres metros de circunferencia. A súa copa é regular e moi equilibrada, sen que pareza afectarlle negativamente a proximidade e competencia dos seus conxéneres, mostrando unha forma globosa e de boas proporcións. A localización, extramuros da Casa do Gado, favorece o seu campo visual, sendo apreciable desde a estrada que conduce a Sobrado dos Monxes.	
Dendrometría	
Altura total (m)	31,20; 28,40
Circunferencia normal do tronco (m)	2,80; 2,95
Circunferencia basal do tronco (m)	3,20; 3,40
Altura de ramificación (m)	5,50; 5,40
Diámetro de copa (m)	12,05 (11,20x12,90); 11,30 (10,20x12,40)
Superficie de copa (m²)	113,98; 100,23
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-150 anos
Historial de podas	Os exemplares foron podados ata cinco metros de altura aproximadamente con actuacións ben executadas. Na actualidade estas actuacións xa non se realizan

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 5% na zona inferior da copa, por ausencia de luz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na zona inferior da copa, onde os exemplares foron podados
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	290
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	10,5
Valor básico	5.389,59
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9167
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	7.410,69
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Cambiar o nome de “Freixo da Porta” por “ Freixos da Porta”, en plural, xa que en realidade trátase dunha formación e non dun individuo.	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase dun conxunto de catro freixos con características dendrométricas e morfolóxicas moi similares	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 93: Chupóns na zona baixa da copa

Figura 94: Conxunto de catro exemplares de características moi semellantes

53A Xinkgos do Pazo de Fonseca

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Ginkgo biloba</i> L.
Familia	<i>Ginkgoaceae</i>
Nome común	Xinkgo, árbore dos 40 escudos
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Xardín do Pazo de Fonseca
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	537176;4747730
O Pazo de Fonseca atópase no centro da cidade de Santiago de Compostela, a carón da Biblioteca Xeral Universitaria e fronte ao edificio de Correos e Telégrafos, na travesía de Fonseca.	
Propiedade	
Nome	Universidade de Santiago de Compostela
Enderezo	Praza do Obradoiro, s/n CP 15782 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	881 811 000
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación monopódica.
O Xinkgo de Fonseca é un exemplar de dimensións moi destacadas. O seu fuste, con máis de tres metros de perímetro normal, apóiasse sobre unha base moi engrosada que lle confire estabilidade. Comeza a ramificarse a tres metros e medio de altura para formar unha copa ampla e de perfil irregular, sendo o seu aspecto máis destacado e atractivo o amarelo brillante que adquire a copa durante o outono antes de caer as follas. Ata hai poucos anos eran dous exemplares os que se situaban neste fermoso xardín, un macho e unha femia, mágoa que un deles desaparecesemorse, aínda así o pequeno xardín conta cunha representación arbórea moi interesante, na que destacan a Oliveira do V Centenario, unha nutrida representación de camelias e un fermoso lárice.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,10
Circunferencia normal do tronco (m)	3,22
Circunferencia basal do tronco (m)	5,60
Altura de ramificación (m)	3,50
Diámetro de copa (m)	19,65 (21,10x18,20)
Superficie de copa (m²)	303,10
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar só mostra signos de ser podado na súa parte inferior, para facilitar o tránsito baixo a súa copa
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN o ginkgo atópase na categoría “En perigo B1 + 2 c”	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da especie en Galicia, pola súa situación no Pazo de Fonseca e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe do 10% aproximadamente e localizadas na zona apical das ramificacións	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, o exemplar mostra os ápices das ramas secos, o que pode deberse a un problema no sistema radical, como asfixia por asolagamento ou polo chan compacto
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan aparece moi compacto e con exceso de humidade polo sistema de rega por aspersión para o céspede
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	331
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	41,13
Valor básico	28.761,30
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	32.356,46
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Cambiar o nome no catálogo polo de “Xinkgo do Pazo de Fonseca”, en singular	
* Eliminar a zona da beirarrúa máis próxima á árbore	
* Diminuír a frecuencia de rega nese sector do xardín	
OBSERVACIÓNS	
* Ata hai poucos anos eran dous os exemplares que lucían no xardín.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 95: Tocón do exemplar desaparecido

Figura 96: Exemplar coa beirarrúa moi próxima

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

54A Acivro do Pazo de Casanova

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Ilex aquifolium</i> L.
Familia	<i>Aquifoliaceae</i>
Nome común	Acivro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.08.2018
Lugar	Pazo de Casanova
Localidade	Bermás de Abaixo
Concello	O Pino
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T553223;4753793
Saímos de O Pino pola estrada N-547 en dirección Arzáa, ata que a dous quilómetros tomamos a estrada DP-6601, á nosa esquerda. Circúlase por esta estrada ata Piñeiro, onde o indicador de Bermás de Arriba indícanos o camiño para seguir, atopándose o pazo ao bordo da pista, no primeiro quilómetro.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun exemplar de porte excepcional e figura piramidal. É sen dúbida o individuo de maior talla, perímetro do tronco, diámetro de copa, lonxevidade e monumentalidade de todos os acivros coñecidos de Galicia. Sitúase no xardín do pazo, entre buxos, castiñeiros e ailantos, nunha posición na que non destaca como un exemplar destas características merecería, pois os seus veciños ocultan, en parte, a súa grandiosidade. O seu tronco se ramifica desde a base con brotes que foron conservados e ten un perímetro, medido á altura do peito superior a dous metros e medio, o que unido aos seus 16,50 metros de altura danos unha boa idea da monumentalidade do acivro.	
Dendrometría	
Altura total (m)	16,50
Circunferencia normal do tronco (m)	2,54
Circunferencia basal do tronco (m)	3,25
Altura de ramificación (m)	Basal
Diámetro de copa (m)	8,65 (8,40x8,90)
Superficie de copa (m²)	58,73
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar amosa signos no tronco, en forma de feridas, de ter sido podado no pasado, con todo parece que estas actuacións xa non se realizan desde hai algún tempo. As actuacións de poda foron correctamente realizadas.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media/baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, mostra algunhas ramas secas na zona media da copa, aproximadamente o 15%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, a copa móstrase pouco frondosa
Asimetría	Si, aínda que moi lixeira. Desenvólvese máis cara ao oeste por carecer de competencia nese lado
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, emite gran cantidade de chupóns desde a base do tronco pero estes son comidos por cabras ou ovellas
Presenza de feridas	Si, a base do fuste aparece parcialmente descascada, danos que parecen ser debidos ás cabras e ovellas que pastorean no interior do pazo
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	200
Custo de transporte	100
Custo de preparación y plantación	100
Custo de poda	100
Custo de mantemento do alcorque	50
Outros custos de mantemento	50
Valoración final (€)	673.741,32
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Acoutar a base do exemplar para evitar maiores danos na casca do mesmo	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 97: Danos na casca do exemplar

55A Cocotero de Chile do Pazo de Meirás

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Jubaea chilensis</i> (Mol.) Baill
Familia	<i>Arecaceae</i>
Nome común	Cocotero de Chile
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Pazo de Meirás
Localidade	Meirás
Concello	Sada
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T556944;4800747
Saímos de Sada pola estrada AC-7506 en dirección á poboación de Chamburro, ata que a un quilómetro entramos na vía AC-183, e tras percorrer catro quilómetros por ela estaremos na porta do pazo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Palmeira unicaule
O Cocoteiro de Chile do Pazo de Meirás medra sobre un alcorque elevado 40 centímetros sobre o chan pero cuxa superficie resulta insuficiente para o axeitado desenvolvemento deste marabilloso exemplar. O espazo entre o estipe do cocotero e o bordo do alcorque atópase totalmente colonizado por pequenas palmeiras que nacen de forma espontánea das sementes que caen do exemplar. O seu estipe, cun perímetro na base de tres metros e medio, ensánchase ata poucos metros máis abaixo da coroa, característica común nas palmeiras adultas desta especie. Cunha altura superior a 18 metros, achámonos ante o cocoteiro de Chile de maiores dimensións de Galicia.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,20
Circunferencia normal do tronco (m)	3,67
Circunferencia basal do tronco (m)	3,49
Altura de ramificación (m)	12,60
Diámetro de copa (m)	12,85 (12,60x13,10)
Superficie de copa (m²)	129,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-125 anos
Historial de podas	Trátase dunha especie con boa poda natural, hai moitos anos que non se poda. Segundo o encargado do predio desprende parte das súas palmas regularmente, xeralmente no mes de xuño.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, trátase dunha especie escasamente representada en

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, recollida na categoría “Vulnerable A1cd” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o pazo pertenceu primeiro á familia Pardo Bazán e na actualidade á familia Franco	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, as “Torres de Meirás” están clasificadas como BIC na categoría de Sitio Histórico. (Decreto 299/2008)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Pazo de Meirás e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, hai numerosas cavidades no estipe, aínda que son de pequeno tamaño
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o exemplar está subido nun alcorque a modo de xardineira de 0,40 m de altura e 2,50 m de diámetro, superficie claramente insuficiente. Ademais, a súa base está ocupada por pequenas plantas descendentes do propio exemplar.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Altura do tronco principal (cm)	1820
Valor característico (€)	4,2410
Valor básico	24.388,6951
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	27.437,2820
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Aumentar a superficie destinada ao alcorque	
OBSERVACIÓNS	

Figura 98: Base do exemplar nun alcorque insuficiente e numeroso rexenerado

Figura 99: Cavidade de pequeno tamaño no estipe

56A Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Liriodendron tulipifera</i> L.
Familia	Magnoliaceae
Nome común	Tulipeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	547123;4735670
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Son dous exemplares moi parecidos situados moi próximos entre eles e a escasos metros da piscina. Os seus troncos, de grandes dimensións, asíntanse sobre unhas bases moi engrosadas e provistas de anchos contrafortes para mellorar a súa estabilidade. Ambos comezan a ramificarse a case cinco metros de altura conformando copas moi asimétricas, pois a competencia coas demais árbores da contorna obrigounos a medrar cara á piscina. Posúen unha espectacular floración e na primavera a piscina amosa un manto de pétalos caídos das árbores.	
Dendrometría	
Altura total (m)	46,20; 42,20
Circunferencia normal do tronco (m)	5,54; 5,20
Circunferencia basal do tronco (m)	7,40; 6,40
Altura de ramificación (m)	4,80; 4,60
Diámetro de copa (m)	26,95 (26,10x27,80); 26,25 (27,10x25,40)
Superficie de copa (m²)	570,14; 540,91
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Ambos exemplares foron sometidos a actuacións de poda na parte baixa do tronco no pasado. Algunhas desas actuacións non foron realizadas coidadosamente e aprécianse tocos sen cicatrizar e feridas de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie pouco frecuente en Galicia en exemplares de

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	avanzada idade	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “Preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numerosos centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, ambos exemplares presentan ramas secas de grandes dimensións na copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, en ambos exemplares hai tocos sen cicatrizar	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, ambos se desenvolven máis cara á piscina por haber menor competencia nesa dirección coas copas doutras árbores
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, os dous inclínanse cara á piscina
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, os dous exemplares presentan parte do sistema radical ao descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Si, hai feridas de pequenas dimensións por pisadas nas zonas do sistema radical ao descuberto
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	560
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coeficiente en función da zona climática	31,92
Valor básico	63.129,79
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	05
Valoración final (€)	76.939,44
Valoración pareja final (€)	153.878,88 (76.939,44x2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación restauradora das ramas de grandes dimensións partidas na copa	
OBSERVACIÓNS	

Figura 100: Sistema radical parcialmente descuberto

Figura 101: Toco de grandes dimensións na copa dun dos exemplares

57A Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Castrelos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Liriodendron tulipifera</i> L.
Familia	Magnoliaceae
Nome común	Tulipeiro de Virxinia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.05.2018
Lugar	Pazo de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	0522522;4673586
O parque e Pazo de Castrelos están situados no centro urbano da cidade de Vigo, na zona sueste do concello. Desde a Praza de España circúlase pola Gran Vía ata a rotonda da avenida de América, na que se toma a avenida de Castrelos, que leva directamente ao parque.	
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
Son dous exemplares con morfoloxía practicamente idéntica. Os seus troncos, de grandes dimensións, non se ramifican ata case catro metros de altura nun e catro metros e medio no outro, a partir de onde comeza a formarse a copa, de forma case tubular no caso do exemplar do xardín inglés e máis globosa no caso do outro exemplar. Quizais un dos aspectos máis chamativos é a gran cavidade que se atopa na base do exemplar do xardín inglés, orixinada polo desprendemento dunha gran rama basal o 14 de febreiro de 1941 como consecuencia dun gran vendaval.	
Dendrometría	
Altura total (m)	36,1 e 34,8
Circunferencia normal do tronco (m)	6,70 e 6,32
Circunferencia basal do tronco (m)	9,80 e 7,05
Altura de ramificación (m)	3,5 e 4,6
Diámetro de copa (m)	20,7 (18,90x22,50); 25,85 (27,1x24,60)
Superficie de copa (m²)	336,36 e 524,55
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Ambos exemplares foron sometidos a actuacións de poda na parte baixa do tronco no pasado. As actuacións están correctamente executadas pero debido ao gran diámetro dalgúns cortes as feridas permanecerán abertas bastante tempo.

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Si, especie pouco frecuente en Galicia en exemplares de avanzada idade	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “Preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 “Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares” BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Detectouse presenza de <i>Armillaria</i> sp. En análises realizadas pola EFA en outubro de 2011 e marzo de 2012
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, obsérvanse nas ramas principais algúns tocos sen cicatrizar
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar situado na <i>pradera del té</i> (xardín inglés) ten a base totalmente oca
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, na zona baixa e media do fuste, en ambos exemplares. O exemplar situado na <i>pradera del té</i> (xardín inglés) ten a base totalmente oca. Esta cavidade foi orixinada pola ausencia dunha gran rama perdida en 1941 nun temporal.
Presenza de gretas	Si, na zona media dos troncos
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, na zona baixa e media do fuste, en ámbolos dous exemplares, pola perda de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Alta
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo Alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	685
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	31,92
Valor básico	89.671,96
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	100.880,95
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Actuar sobre o chan compacto ao redor dos dous exemplares e achegar materia orgánica (mulch)	
* Eliminar a cobertura herbácea e a rega automática nunha superficie non inferior á proxección horizontal das copas dos dous monumentos vexetais.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 102: Vexetación ata a base do fuste e feridas de poda de grandes dimensións

Figura 103: Cavidade de grandes dimensións na base dun dos exemplares

58A Magnolia Grandiflora de Santa Rita

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Magnolia grandiflora</i> L.
Familia	Magnoliaceae
Nome común	Magnolio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	06.09.2018
Lugar	Cuartel vello Garda Civil
Localidade	Narón
Concello	Narón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0568674;4818753
Desde Narón tomamos a estrada AC-566 con dirección a Neda. A tres quilómetros aproximadamente chegamos á ponte sobre a ría de Ferrol, xusto antes de cruzala, á man dereita, podemos contemplar monumental magnolio.	
Propiedade	
Nome	Concello de Narón
Enderezo	Plaza de Galicia s/n CP 15570 Narón
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981337700
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
<p>A Magnolia de Santa Rita ten unha morfoloxía moi característica. A base do tronco atópase fortemente engrosada e recuberta de grandes contrafortes verticais que alcanzan a cruz, situada a 1,20 metros de altura. Desde aquí xorden enormes brazos que comezan a medrar case paralelos ao chan e desde os que brotan outras ramas de menores dimensións con gran verticalidade, conferindo ao exemplar un característico porte en candelabro, pouco común nos magnolios. A copa, de grandes dimensións, é de forma globosa, e na súa parte superior aprécianse algunhas ramas secas, como mostra da dilatada idade deste monumental exemplar.</p> <p>Posiblemente atopámonos ante o magnolio máis antigo de Galicia e un dos máis vellos de España, xa que foi plantado en 1795 polo embaixador de España na capital de Alemania, despois de trasladalo nunha maceta desde o país teutón, convertendo a este exemplar, seguramente, no de maior idade da nosa xeografía.</p>	
Dendrometría	
Altura total (m)	13,10
Circunferencia normal do tronco (m)	6,60
Circunferencia basal do tronco (m)	6,95
Altura de ramificación (m)	1,20
Díámetro de copa (m)	22,65 (23,20x22,10)
Superficie de copa (m²)	402,72
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	223 anos
Historial de podas	Foi podado no pasado con actuacións de poda deficientes, na actualidade xa non recibe este tipo de tratamentos.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona alta da copa aprécianse numerosas ramas secas (10%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes realizadas no pasado	
Problemas estruturais	Si, varias ramas presentan ángulos de inserción moi	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	agudos con casca incluída
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, a copa desenvólvese cara á ría
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no fuste hai varias cavidades con madeira morta no interior
Presenza de cavidades	Si, na zona basal do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero considéranse normais
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, no fuste están cravados paus e ferraduras que provocan feridas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	680
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	93,3
Valor básico	258.320,08
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	290.610,09
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar o niño de avespa asiática que hai na copa	
* Realizar algunha actuación restauradora nos tocos secos do fuste	
OBSERVACIÓNS	
* Na copa hai un niño de avespa asiática de grandes dimensións	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 104: Ferradura no fuste

Figura 105: Pau cravado no fuste

59A Magnolias Grandifloras do Pazo de Rubiáns

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Magnolia grandiflora</i> L.
Familia	Magnoliaceae
Nome común	Magnolio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Rubiáns
Localidade	Rubiáns
Concello	Vilagarcía de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T521870;4714037
Desde Vilagarcía tomamos a avenida das Carolinas ata enlazar coa N-640A pola que circulamos un quilómetro aproximadamente para atopar a rúa do pazo, á nosa esquerda, a 300 metros do cruce chegamos ao Pazo de Rubiáns, situado á esquerda.	
Propiedade	
Nome	Paloma Rey
Enderezo	Rúa Pazo, 7, 36619 Vilagarcía de Arousa, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	619 26 18 47
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
É un conxunto de tres magnolios de impresionante arquitectura, presentándose íntegras e con dendrometrías sobresaíntes. Os seus troncos, moi engrosados na base polos cordóns radicais que sobresaen do terreo, medran con gran rectitude e sen ramificarse ata a cruz, situada nos tres exemplares a máis de catro metros de altura. As ramificacións distribúense de forma radial, ao redor do tronco, dotando ás árbores de copas globosas e de grandes dimensións. Os efectos do chan compacto comezan a poñerse de manifesto coa aparición de pequenos claros nas copas, sen que isto reste espectacularidade ao conxunto.	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,40; 18,90
Circunferencia normal do tronco (m)	5,25; 4,92
Circunferencia basal do tronco (m)	8,72; 6,80
Altura de ramificación (m)	4,65; 4,62
Diámetro de copa (m)	19,20 (19,50x18,90); 18,70 (19,90x17,50)
Superficie de copa (m²)	289,38; 274,50
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	175-200 anos
Historial de podas	Os exemplares mostran signos de ser podados no pasado, sen embargo non se atopan cortes de poda recentes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	En maio de 2015 o Pazo de Rubiáns foi recoñecido como Xardín de Excelencia Internacional de Camelias pola Sociedade Internacional da Camelia.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, presenza de <i>Perenniporia fraxinea</i> . Tamén hai indicios de insectos perforadores.
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Si, <i>Perenniporia fraxinea</i>	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe entre o 10 e o 15%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por perda de ramas	
Problemas estruturais	Si, algunhas ramas forman ángulos de inserción moi agudos co fuste e presentan casca incluída	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, os exemplares mostran brotes moi febles e as copas moi pouco densas
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, os fustes mostran gretas verticais de gran profundidade
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, o exemplar de maiores dimensións mostra unha cavidade basal
Presenza de gretas	Si, hai exemplares con grandes gretas verticais
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto e aprécianse numerosas raíces parcialmente descubertas e moi superficiais
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	515
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	93,3
Valor básico	156.298,74
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitario final (€)	175.836,09
Valoración conxunto final (€)	527.508,27 (175.836,09*3)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 106: Greta vertical nun dos exemplares

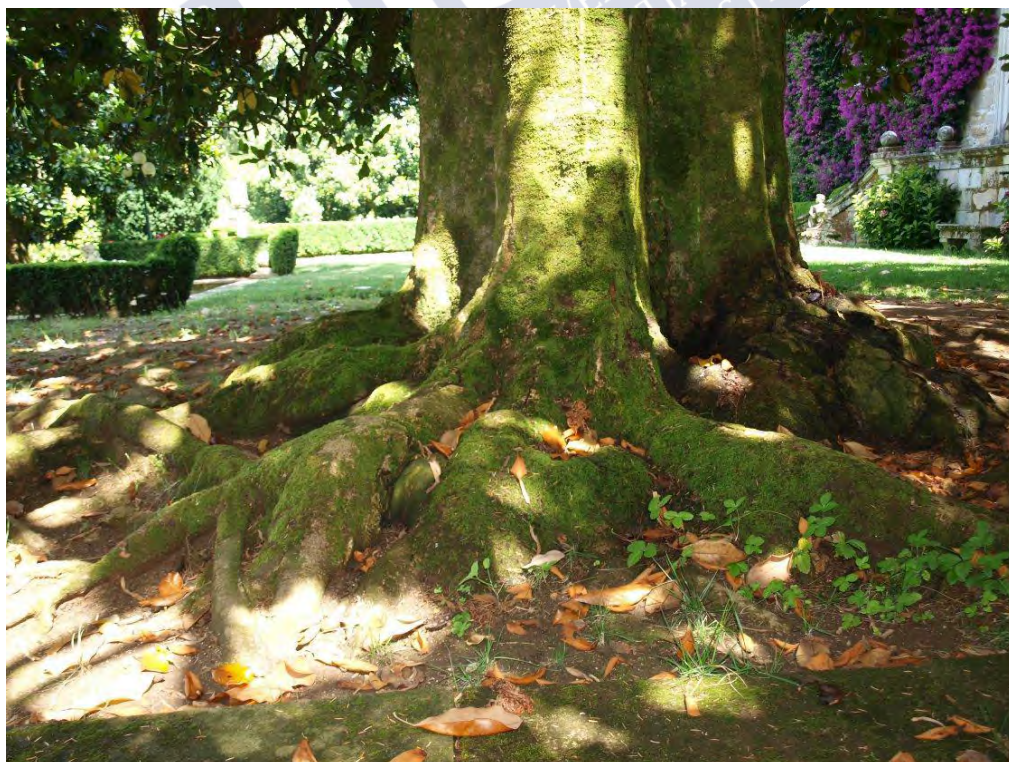

Figura 107: Chan compacto e sistema radical parcialmente descuberto

61A Metasecuoia do Pazo de Lourizán

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> H. Hu & Cheng
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Metasecuoia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.02.2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527578;4695223
Circulamos pola estrada PO-546 entre Pontevedra e Marín ata que atopamos a entrada do Pazo de Lourizán, aproximadamente a medio camiño entre as dúas localidades. Accedemos ao pazo e diante do muiño derruido atopamos a metasecuoia.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais
Trátase dun exemplar excepcional. O seu fuste susténtase sobre unha sólida base alargada, con forma de trompeta, e con contrafuertes para suxeitar a estrutura da árbore. O tronco crece ergueito e moi vertical, aparecendo a primeira rama por encima dos 4 m de altura, onde comeza a formarse a copa, de perfil piramidal, frondosa e con importante volume. Trátase dunha das poucas coníferas de folla caduca, polo que a variedade de cores que adquire ao longo das distintas estacións proporcionanlle unha beleza extraordinaria. A idade, maxestosidade, dendrometría e excelente arquitectura converten a metasecuoia de Lourizán nun exemplar único.	
Dendrometría	
Altura total (m)	34,9
Circunferencia normal do tronco (m)	2,83
Circunferencia basal do tronco (m)	4,18
Altura de ramificación (m)	4,20
Diámetro de copa (m)	8,9 (9,5x8,3)
Superficie de copa (m²)	62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	70 anos
Historial de podas	O exemplar non é obxecto de poda artificial. Sen embargo na zona baixa do fuste apréciase a poda natural do mesmo.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si. Trátase da única especie do xénero. Considerada un

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	fósil vivinte pois foi descrita en China no ano 1941, anos máis tarde, en 1948 descubrironse as primeiras poboacións vivas.	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Na actualidade hai unicamente tres poboacións naturais en China	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Endemismo de China central: Chongqing (Shizhu), Hubei (Lichuan, Zhonglu) e Hunan (Longshan, Sangzhi).	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Clasificada como especie en Perigo de Extinción según a IUCN (Unión Internacional de Conservación da Natureza)	
Exotismo da especie	Si. Especie moi pouco representada en Galicia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinouse a entrega de Cuba e Filipinas.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. O exemplar non se atopa en ningún BIC, sen embargo está situado no Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Quizais se trate do exemplar máis representativo da súa especie en Galicia e seguramente en España.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Presenza de <i>Phytophthora plurivora</i> no chan, segundo informe da Estación Fitopatolóxica do Arceiro (primavera 2012).
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de corpos frutíferos	Non
Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Non
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	<p>* As raíces sufriron unha forte amputación en 2007 para unha canalización nas súas proximidades.</p> <p>* Non poden desenvolverse correctamente cara o oeste pola presenza dun valado cun muro de pedra.</p> <p>* As escaleiras de acceso ao muiño obrigan a pasar pola súa base, compactando o chan e provocando feridas nas raíces superficiais.</p>
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	245
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	42.93
Valor básico	15.821,7656
Factor intrínseco, estado sanitario	0.98
Factor corrector extrínseco	0.4667
Valoración final (€)	22.741,1511
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

* Cambiar a localización das escaleiras que dan acceso ao muíño para diminuír a compactación sobre a base do exemplar.

* Realizar algún tratamento contra *Phytophthora plurivora*

OBSERVACIÓNS

Figura 108: Feridas nas raíces superficiais

Figura 109: Escaleiras de acceso ao muíño e compactación do chan arredor da base do exemplar

62A Metrosideros Excelso do Xardín da Torre de Andrade

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Metrosideros excelsus</i> Soland. Ex Gaertn.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Pohutukawa
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Xardín da Torre de Andrade
Localidade	Pontedeume
Concello	Pontedeume
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T567016;4806445
O metrosidero atópase no Xardín da Torre de Andrade, no centro urbano de Pontedeume	
Propiedade	
Nome	Concello de Pontedeume
Enderezo	Calle Real, 13 CP 15600 Pontedeume
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981433054
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Atopámonos ante un metrosideros de perfecta arquitectura. O seu fuste, de grandes dimensións, aséntase sobre un pronunciado noiro de terra fortemente erosionado. A 2,60 m o tronco divídese en dúas grandes ramas que rapidamente volven dividirse. Tanto os brazos principais como as posteriores ramificacións están acompañadas dunha densa maraña de raíces aéreas, que tinguen o interior da árbore dunha bonita cor avermellada. A copa, globosa e de grandes dimensións, compite por protagonizar o espazo coa torre que lle dá nome.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,60
Circunferencia normal do tronco (m)	5,50
Circunferencia basal do tronco (m)	5,60
Altura de ramificación (m)	2,60
Diámetro de copa (m)	17,05 (16,60x17,50)
Superficie de copa (m²)	228,20
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-150 anos
Historial de podas	O exemplar é podado polo servizo de parques e xardíns do concello de Pontedeume, aínda que non se aprecian cortes de poda recentes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, trátase dunha especie escasamente representada en Galicia con exemplares de grandes dimensións

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie non foi avaliada pola UICN, con todo consideran que as súas poboacións atópanse ameazadas pola presenza de especies exóticas invasoras.	
Exotismo da especie	Si. Especie moi pouco representada en Galicia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC “Pazo dos Condes ou Torre dos Andrade”, monumento declarado o 13/09/1924	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. É un dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia e seguramente en España.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, inclínase cara o lado do porto
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, o costume de subirse á cruz da árbore está a provocar feridas na súa parte baixa
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan que rodea a base do tronco da árbore está moi compacto e ten pendente elevada
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Baixa
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	560
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	17,16
Valor básico	32.322,09
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	36.362,35
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar o tensor que hai na base do fuste	
* Impedir o acceso á árbore para evitar que o chan se compacte e erosione máis e as feridas mecánicas no seu tronco	
* Eliminar a rega no sector no que se atopa a árbore para obrigala a profundar coas súas raíces	
OBSERVACIÓNS	
Na base do tronco do exemplar hai un tensor que sostén un poste de electricidade, está a ser envolto polo tronco	

Figura 110: Chan moi compacto na base do exemplar

Figura 111: Tensor na base do exemplar

63A Metrosideros Excelso do Xardín da Policía da Coruña

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Metrosideros excelsus</i> Soland. Ex Gaertn.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Pohutukawa
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.06.2018
Lugar	Cuartel da Policía Local
Localidade	A Coruña
Concello	A Coruña
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T548852;4802766
O Cuartel da Policía Local atópase no centro da cidade da Coruña, na rúa Tui.	
Propiedade	
Nome	Concello de A Coruña
Enderezo	Praza de María Pita, 1, 15001
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 18 42 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Asentado en medio do patio do cuartel atópase este enorme exemplar. O seu fuste, cun perímetro basal próximo a oito metros, ramifícase rapidamente en tres grandes brazos, que se abren ocupando todo o espazo dispoñible no recinto. Quizás o máis rechamante do monumental metrosideros son as súas raíces aéreas, que desde a cruz ata a metade da copa, forman unha espesa e densa maraña de finos cordóns de cores avermelladas que engalanan o interior do recinto policial. A súa espesa sombra está eliminando a vexetación baixo da súa copa, e coas súas raíces aéreas conseguiu asfixiar unha palmeira canaria coa que compartía espazo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,6
Circunferencia normal do tronco (m)	3,86; 4,60; 3,10
Circunferencia basal do tronco (m)	7,90
Altura de ramificación (m)	0,8
Diámetro de copa (m)	24,45 (23,80x25,10)
Superficie de copa (m²)	469,27
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-150 anos
Historial de podas	O exemplar é podado polo servizo de parques e xardíns do concello de A Coruña, aínda que non se aprecian cortes de poda recentes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, trátase dunha especie escasamente representada en Galicia con exemplares de grandes dimensións

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie non foi avaliada pola UICN, con todo consideran que as súas poboacións atópanse ameazadas pola presenza de especies exóticas invasoras.	
Exotismo da especie	Si. Especie moi pouco representada en Galicia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o exemplar atópase situado no “Conxunto histórico da Cidade Vella da Coruña”, Conxunto histórico declarado (Decreto 29/1984)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. É un dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia e seguramente en España.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, as tres ramas principais que forman a estrutura da árbore inclínanse cara ao exterior.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	O chan na base do exemplar atópase moi compacto, e a pouca distancia está asfaltado, o que dificulta o desenvolvemento das raíces.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	675,79
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	93,3
Valor básico	267.914,44
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	351.637,70
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha acción sobre o chan compacto e limitar a entrada ao parterre onde se atopa o exemplar.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar posúe raíces aéreas que rodean o tronco dunha palmeira canaria (<i>Phoenix canariensis</i>) próxima que xa morreu, as raíces descenden polo estipe ata o chan, onde se introducen na terra.	

Figura 112: Raíces aéreas envolvendo o estipe dunha palmeira canaria

64A Oliveira do Paseo de Alfonso XII

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Olea europaea</i> L.
Familia	<i>Oleaceae</i>
Nome común	Oliveira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.05.2018
Lugar	Paseo de Alfonso XII
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	522909;4676531
O exemplar atópase situado no centro de Vigo, polo que o acceso pode realizarse a pé. Atópase situado nun parterre entre a rúa Poboadores e o Paseo de Alfonso XII, nun lugar con excepcionais vistas á ría de Vigo e á Península do Morrazo.	
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical..
É unha árbore coa base moi ensanchada e o tronco tortuoso e moi corpulento, envellecido pola idade e por situarse nun ambiente urbano. Non comeza a ramificarse ata preto de tres metros de altura, onde comeza a formarse a copa, de grandes dimensións e beleza, algo diminuída polo lado que mira á ría, quizais como consecuencia do vento mariño que deposita sal nas súas follas e ramas, secándoas aos poucos co paso do tempo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,10
Circunferencia normal do tronco (m)	2,70
Circunferencia basal do tronco (m)	3,55
Altura de ramificación (m)	2,68
Diámetro de copa (m)	15,30 (15,50x15,10)
Superficie de copa (m²)	178,98
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	A historia e a localización do exemplar, no centro da cidade, propiciaron que sexa obxecto de constantes coidados culturais, entre os que se atopan as podas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Si, detectouse presenza de <i>Phytophthora plurivora</i> no chan en análises realizadas por EFA en marzo de 2012
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai indicios de presenza de insectos chupadores
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na parte superior da copa e na zona oeste hai varias ramas secas (10-15%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientemente realizadas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, por actuacións de poda deficientes	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, na zona baixa do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na zona baixa e media do fuste, en gran cantidade, considerándose normais para esta especie
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	O espazo destinado ao alcorque, aínda que moi superior ao doutros exemplares catalogados, segue sendo insuficiente, xa que debería ser como mínimo igual á superficie de proxección horizontal da copa.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	275
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	46,07
Valor básico	21.302,35
Factor intrínseco, estado sanitario	0,725
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	23.166,30
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Aumentar a superficie dedicada ao alcorque	
OBSERVACIÓNS	

Figura 113: Algunhas ramas secas na zona oeste do exemplar

Figura 114: Tocos sen cicatrizar na copa

65A Oliveiras do Cemiterio de Adina

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Olea europaea</i> L.
Familia	<i>Oleaceae</i>
Nome común	Oliveira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Cemiterio de Adina
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	528422;4732800
Saímos de Padrón pola estrada N-550 en dirección a Santiago de Compostela e apenas transcorrido un quilómetro atoparemos á nosa dereita, a carón da estrada, a Igrexa de Santa María de Iria Flavia e o cemiterio.	
Propiedade	
Nome	Archidiocese de Santiago de Compostela
Enderezo	Praza da Inmaculada, 1. Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 57 23 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
Conxunto de catro oliveiras con dimensións, estado sanitario e idades diferentes pero que comparten caracteres morfolóxicos. Os seus fustes non teñen gran altura e son retortos e cheos das protuberancias características dos exemplares adultos desta especie. As cruces fórmanse a tres metros de altura aproximadamente, punto no que se ramifican, formando copas en parasol nuns casos e case globosa noutros, pero todas de reducidas dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	5,6; 7,7
Circunferencia normal do tronco (m)	2,86; 3,38
Circunferencia basal do tronco (m)	5,70; 6,75
Altura de ramificación (m)	2,2; 2,9
Diámetro de copa (m)	5,15 (6,10x4,20); 8,65 (8,20x9,10)
Superficie de copa (m²)	20,82; 58,73
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-250 anos
Historial de podas	Os exemplares mostran signos claros de ser podados con frecuencia, con todo as actuacións de poda están deficientemente realizadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, a Colexiata de Iria Flavia é BIC na categoría de Monumentos desde o 23.08.1975	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, todos os exemplares teñen ramas secas, nunha porcentaxe próxima ao 20%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientemente executadas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, todos teñen zonas con madeira morta no fuste
Presenza de cavidades	Si, o exemplar de maiores dimensións ten unha gran cavidade que ocupa boa parte do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, considerándose normais para esta especie
Presenza de chupóns	Si, nas zonas baixa e media dos fustes, en gran cantidade, considerándose normais para esta especie
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan ao redor da base dos exemplares está moi compacto e hai un elevado número de raíces ao descuberto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	300
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46,07
Valor básico	25.278,88
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	28.438,74
Valoración formación final (€)	113.754,96 (28.438,74x4)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar ou polo menos reducir a hedra sobre o exemplar de maiores dimensións	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Eliminar ramaxe seca e facer unha actuación de sancamento das copas para mellorar o aspecto estético dos exemplares	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar de maiores dimensións está completamente cuberto de hedras, que xa empezan a alcanzar as ramas da copa	
* Hai gran cantidade de flora epífita sobre os fustes, sobre todo polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) e couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 115: Tronco e ramas principais cubertos de hedra nun dos exemplares

Figura 116: Exemplar con cavidades, madeira morta e numerosos chupóns na base

66A Palmeira Datileira do Mosteiro de Herbón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Phoenix dactylifera</i> L.
Familia	<i>Arecaceae</i>
Nome común	Palmera datilera
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Mosteiro de Herbón
Localidade	Herbón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	530307;4731368
No Xardín Histórico de Padrón vírase á dereita en dirección Herbón pola AC -242. Avánzase ata Herbón e continuamos outros 2 km, onde viramos de novo á dereita, seguindo a indicación 'Mosterio Franciscano de Herbón'.	
Propiedade	
Nome	Orden Franciscana Seglar
Enderezo	Rego da Manga, 56, 15915 Padrón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	679 46 09 42
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Palmeira unicaule
A palmeira de Herbón sitúase sobre unha plataforma basal formada por unha masa radical e a parte baixa do fuste, que medra dereito e con gran verticalidade, aínda que nos últimos anos parece que se inclina levemente cara ao sueste, hai que destacar a presenza no tronco dunha pequena poboación da cabriña (<i>Davallia canariensis</i>), fento epífita que gabea polo seu estipe. A coroa está moi despoboadade de palmas e ten un aspecto bastante desordenado, con numerosas palmas secas que afean a este nobre exemplar.	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,5
Circunferencia normal do tronco (m)	1,27
Circunferencia basal do tronco (m)	3,78
Altura de ramificación (m)	15,8
Diámetro de copa (m)	4,40 (4,30x4,50)
Superficie de copa (m²)	15,19
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-175 anos
Historial de podas	A especie presenta boa poda natural polo que non necesitaría actuacións deste tipo, con todo o gran número de palmas secas na coroa fan necesaria unha poda de saneamento.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Sí, trátase dunha especie escasamente representada en

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, recollida na categoría “case ameazada” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Si, O escritor Rey Rodríguez, dedicoulle un poema titulado <i>La Palmera del Convento de Herbón</i> no seu libro <i>Aires do Ulla</i> en 1944	
Relación con aspectos relixiosos	Si, situado no patio do Mosteiro de Herbón	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Convento de Santo Antonio de Herbón é BIC na categoría de Monumento desde o 12/09/2013	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Mosteiro de Herbón e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, gran número de palmas secas na coroa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, vexeta con dificultade e o aspecto xeral da coroa é malo
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, lixeiramente inclinado cara ao sueste
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base está bastante deteriorada e a beirarrúa moi próxima ao pé
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica según la norma Granada	
Altura del tronco principal (cm)	1950
Valor característico (€)	3,0070 €
Valor básico	18.294,58 €
Factor intrínseco, estado sanitario	0,83
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	22.868,23
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Poda de saneamento na coroa para eliminar o gran número de palmas secas.	
* Eliminación de silvas (<i>Rubus</i> sp.) na coroa do exemplar	
OBSERVACIÓNS	
* Na zona media do estipe hai unha pequena poboación de cabriña (<i>Davallia canariensis</i>) e na súa base pódense observar outras especies como dactilo (<i>Dactylis glomerata</i>), coucelos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e orella de rato (<i>Cerastium glomeratum</i>).	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 117: Cabriña (*Davallia canariensis*) sobre o estipe

Figura 118: Base do estipe moi deteriorada e beirarrúa moi próxima

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

67A Ombú do Centro Cultural de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Phytolacca dioica</i> L.
Familia	<i>Phytolaccaceae</i>
Nome común	Ombú, árbore da bela sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.06.2018
Lugar	Centro cultural Santa Cruz-Oleiros
Localidade	Santa Cruz
Concello	Oleiros
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T553296;4799527
Desde Oleiros tómake a avenida de Venezuela pola que circulamos aproximadamente 800 metros ata enlazar coa rúa Ferrala pola que seguimos ata a poboación de Santa Cruz. Dirixímonos cara ao centro da vila e desde alí tomaremos o desvío cara a Meirás. Uns metros máis adiante atoparemos o pazo.	
Propiedade	
Nome	Concello de Oleiros
Enderezo	Plaza de Galicia, 1 - 15173 - Oleiros (A Coruña)
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981610000
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Varios troncos, fuste múltiple
Atopamos en Santa Cruz unha das árbores máis espectaculares da xeografía galega. Non é a árbore máis alta do catálogo, nin a máis vella, nin a de tronco de maior grosor, pero seguramente é unha das máis estrañas en canto á arquitectura. Aséntase sobre unha plataforma basal de 15 metros de perímetro aproximadamente, da que brotan innumerables ramas verticais, sendo seis as de maiores dimensións e das que se achegan datos dendrométricos. A suma de todas estas ramas crea unha copa moi ampla, de forma globosa e aplanada na súa cima. Atópase protexido por un valo metálico que impide achegarse ao monumento vexetal, seguramente foi necesaria a súa instalación para manter a integridade das súas ramas, de moi apetecible escalada polos máis pequenos, pero de madeira moi branda e crebadiza.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,5
Circunferencia normal do tronco (m)	2,80; 2,30; 4,56; 4,81; 5,48; 2,64
Circunferencia basal do tronco (m)	A base é unha plataforma da que brotan 7 ramas principais que conforman a copa
Altura de ramificación (m)	Basal
Diámetro de copa (m)	18,1 (16,40x19,80)
Superficie de copa (m²)	257,17
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Realízanse actuacións de poda unicamente sobre as ramas que se inclinan cara o chan, a maior parte destas actuacións están deficientemente executadas.

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o centro cultural é visitado por numerosos centros escolares	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, as “Torres de Coruxo” son BIC desde 1949.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola crebadura de ramas sobre as que non se realizaron accións correctoras	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, polo racho dalgúñas ramas. Trátase dunha árbore de madeira moi branda
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, pola perda de grandes ramas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade, tanto desde o promontorio basal como desde as ramificacións.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base atópase cuberta de brión polo exceso de rega que hai no xardín. O enreixado que rodea ao exemplar atópase sobre a base do mesmo.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	800,1831
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	12,86
Valor básico	51.655,66
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	64.569,58
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Retirar o enreixado que rodea ao exemplar para evitar danar a súa base.	
* Diminuír a frecuencia da rega, polo menos no sector no que se atopa o ombú, ou regular os aspersores para evitar enchoupar a súa base.	
OBSERVACIÓNS	

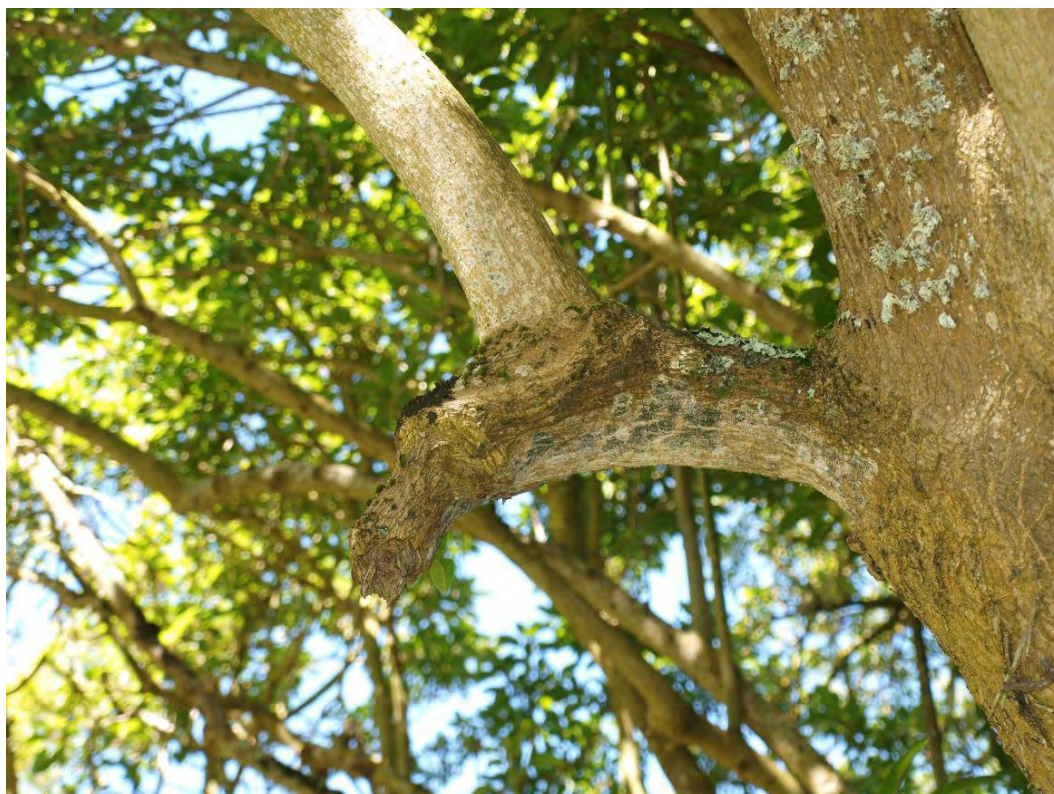

Figura 119: Toco sen cicatrizar na copa

Figura 120: Cavidades en ramas de grandes dimensións

68A Ombú do Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Phytolacca dioica</i> L.
Familia	<i>Phytolaccaceae</i>
Nome común	Ombú, árbore da fermosa sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	553400;4799777
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Varios troncos, fuste múltiple
O ombú do Pazo de Santa Cruz de Ribadulla aséntase sobre unha plataforma en forma de cúpula de grandes dimensións xa que supera na súa base os 15 metros de perímetro. A escasos centímetros do chan comezan a aparecer multitude de fustes que medran con gran verticalidade configurando unha peculiar morfoloxía. A súa copa, de grandes dimensións polo gran número de fustes que a forman, ten perfil de parasol, lembrándonos a dun piñeiro manso pero con moita menor altura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,50
Circunferencia normal do tronco (m)	A 1,30 metros de altura o exemplar xa está formado por numerosas pequenas ramas, non existindo un fuste como tal que poida ser medido. O que podería tomarse como “fuste principal” ten 4,20 m de perímetro normal.
Circunferencia basal do tronco (m)	15,5
Altura de ramificación (m)	0,50
Diámetro de copa (m)	16,90 (17,10x16,70)
Superficie de copa (m²)	224,20
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar non é obxecto de poda artificial excepto naquelas ramas que dificultan o paso baixo a súa copa. É unha especie que ten boa poda natural.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, trátase dunha planta de orixe subtropical polo que as xeadas invernaís e primaveraís danan os seus rebentos, aproximadamente un 15% de pequenas ramas estaban secas no momento da toma de datos, espérase que os ápices secos sexan substituídos por novos gromos.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, polo desprendemento dalgunhas ramas. Trátase dunha árbore de madeira moi branda
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o tronco está oco na base
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade, tanto desde o promontorio basal como desde as ramificacións.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, na base do tronco hai unha cavidade cun orificio de entrada de 0,80x0,80 metros que penetra en toda a base do fuste. O chan aparece moi compacto ao redor da base do fuste. Varias raíces parcialmente descubertas e con danos mecánicos
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	440
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	12,86
Valor básico	15.776,36
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	17.748,41
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación no chan compacto e limitar o paso de vehículos e maquinaria agrícola baixo a súa copa.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 121: Entrada da cavidade na base do fuste

Figura 122: Solo compacto e raíces parcialmente descubertas

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

69A Piñeiro Bravo de Leiro

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Pinus pinaster</i> Ait.
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Piñeiro marítimo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Leiro
Localidade	Pontedeume
Concello	Pontedeume
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T566490;4802038
En Betanzos tómasse a estrada N-651 pola que se circula ata chegar ao punto quilométrico 14, ao seu paso por Leiro. Neste punto, á man dereita da vía, atópase o monumental piñeiro do país.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Atopámonos ante unha árbore que medrou cunha gran competencia espacial, xa que ata hai poucos anos estaba completamente rodeada doutros piñeiros e eucaliptos de grandes dimensións, o que condicionou en gran medida a súa forma e crecemento. Cunha altura superior a 38 metros non ten ramas vivas ata superados os 27 metros, en parte pola competencia antes mencionada, aínda que tamén inflúe a boa poda natural característica desta especie. A súa copa é de dimensións reducidas porque ata hai pouco tiña pouca dispoñibilidade de luz. Actualmente goza dun amplo campo visual que facilita a observación deste marabilloso piñeiro marítimo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	38,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,06
Circunferencia basal do tronco (m)	4,90
Altura de ramificación (m)	27,20
Diámetro de copa (m)	11,30 (11,90x10,70)
Superficie de copa (m²)	100,23
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	O exemplar non foi podado artificialmente, xa que os piñeiros marítimos presentan boa poda natural (autopoda)
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, hai secrecións de <i>Fusarium</i> sp.
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, sobre todo na parte baixa da copa por perda de ramas (<10%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por rotura de ramas na partes medias e altas do fuste	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, na actualidade o exemplar medra illado, pero ata hai pouco tiña forte competencia espacial con outros	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	piñeiros e eucaliptos
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, nas zonas medias e altas do fuste ten algunhas feridas por perda de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	410
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	62,01
Valor básico	63.008,79
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	78.760,99
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as falsas acacias (<i>Robinia pseudoacacia</i>) que medran arredor	
OBSERVACIÓNS	
* Hai silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>) subindo polo fuste	

Figura 123: Secrecións de *Fusarium* sp. no fuste

Figura 124: Plantas de falsa acacia (*Robinia pseudoacacia*) na base do piñeiro

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

71A Piñeiro Insigne do Castelo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Pinus radiata</i> D. Don
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Piñeiro insigne
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Castelo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz
Concello	Oleiros
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T552696;4799690
Desde Oleiros tómase a avenida de Venezuela pola que circulamos aproximadamente 800 metros ata enlazar coa rúa Ferrala, pola que seguimos ata a poboación de Santa Cruz, o castelo está fronte ao porto e accédese a el por unha pasarela que sae desde o paseo marítimo.	
Propiedade	
Nome	Concello de Oleiros
Enderezo	Praza de Galicia, 1, 15173 Oleiros, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 61 00 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
O piñeiro insigne do Castelo de Santa Cruz é o de maiores dimensións e seguramente idade de todos os coñecidos en Galicia. Ocupa unha posición privilexiada dentro do espazo, subido nun parterre de baixa altura e rodeado dun valado de madeira, e protexido dos ventos oceánicos polos demais árbores do recinto e visible desde gran parte da contorna de Santa Cruz. Aséntase sobre un tronco de grandes dimensións, robusto e cilíndrico, cun perímetro que se mantén sen apenas diminuír entre a base e a cruz, formada a catro metros e medio do chan por grandes ramas que se distribúen radialmente para formar a copa, globosa e de gran amplitude.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,40
Circunferencia normal do tronco (m)	5,75
Circunferencia basal do tronco (m)	6,90
Altura de ramificación (m)	4,40
Diámetro de copa (m)	22,25 (23,10x21,40)
Superficie de copa (m²)	388,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-200 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado sobre ramas de moito diámetro o que vai provocar problemas de cicatrización.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, recollido na categoría “En perigo B2 ab (ii, iii, v)” da UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Castelo de Santa Cruz é BIC desde o 17/10/1994 por Resolución DGBAA	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, presenta secrecións de <i>Fusarium circinatum</i>
	Ramas	Si, presenta secrecións de <i>Fusarium circinatum</i>
	Follas	Non. En visitas anteriores foi detectada a presenza de procesionaria do piñeiro (<i>Thaumetopoea pityocampa</i>), pero na última visita non había rastro desta praga
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que nunha proporción pequena (10%) concentradas en dúas grandes ramas da copa, probablemente por efecto do <i>Fusarium</i>	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda sobre ramas de grandes dimensións	
Problemas estruturais	Si, a súa copa é moi ampla e as ramificacións forman	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	ángulos de inserción moi agudos, o que unido á exposición ao vento pode provocar rotura de ramas.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	570
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	65.75
Valor básico	128.267,9273
Factor intrínseco, estado sanitario	0.75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	144.301,4182
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar contra o Fusarium	
* Eliminar o loureiro que medra na cruz	
OBSERVACIÓNS	
* Ten unha planta de loureiro (<i>Laurus nobilis</i>) medrando na cruz	

Figura 125: Secrecións de *Fusarium* sp. no fuste

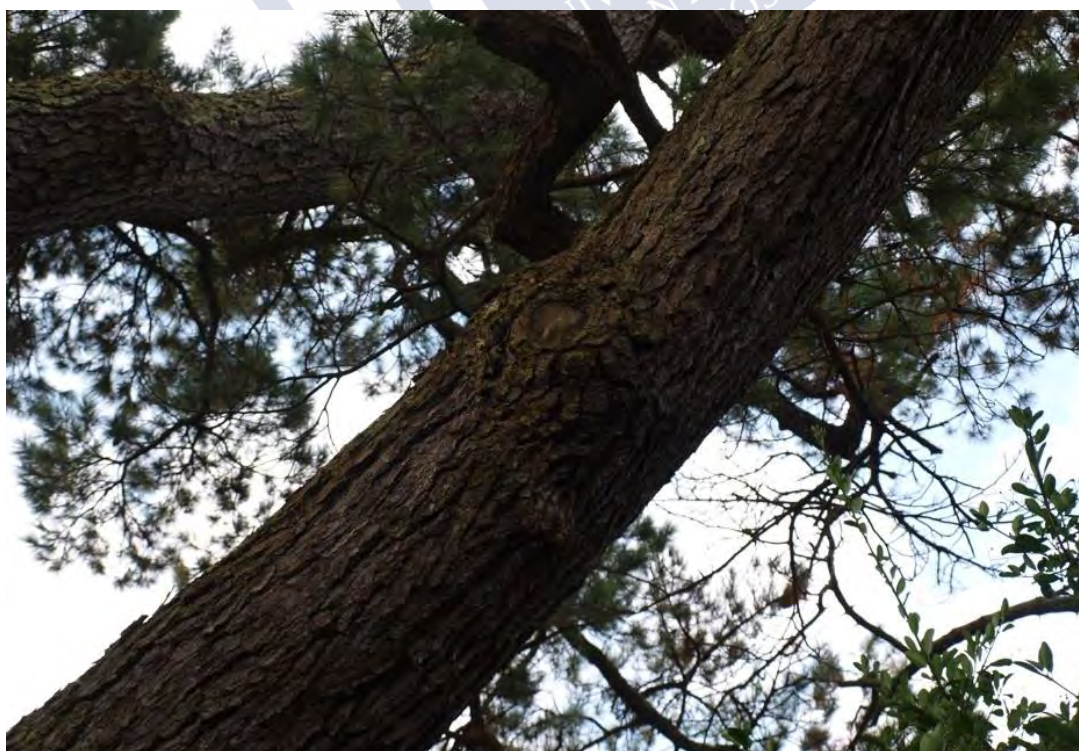

Figura 126: Corte de poda pechando correctamente

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

72A Plátano de Sombra do Pazo de Dompíñor

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Platanus hispanica</i> Mill. ex Muenchh.
Familia	<i>Platanaceae</i>
Nome común	Plátano de sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.09.2018
Lugar	Pazo de Dompíñor
Localidade	Dompíñor
Concello	O Incio
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T635029;4723251
Desde O Incio tómasse a estrada LU-642 en dirección Hospital, tras percorrer dos quilómetros aproximadamente por esta estrada atoparemos un cartel á dereita que indica A Pobra de Brollón, seguindo por esta vía, a un quilómetro atópase o pazo de Dompíñor.	
Propiedade	
Nome	Dña. Ignacia Gasset Dorado
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	606373467
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
O Plátano de Sombra do Pazo de Dompíñor é un exemplar de gran talla. A base do tronco atópase moi engrosada pola acumulación de contrafortes que dan estabilidade a esta árbore de grandes dimensións. O seu fuste é moi recto e non comeza a ramificarse ata superados os sete metros de altura. Non forma unha verdadeira cruz, senón que as súas ramas distribúense case de forma radial arredor do tronco, formando unha copa alongada e de gran volume. Ao contrario que a maior parte dos plátanos de sombra que se poden observar en parques e xardíns, que son podados reiteradamente a pouca altura para manter o seu crecemento limitado, esta árbore non foi sometida a este tipo de actuacións polo que podemos observar a forma natural da especie cando crece sen limitacións espaciais.	
Dendrometría	
Altura total (m)	43,40
Circunferencia normal do tronco (m)	6,08
Circunferencia basal do tronco (m)	9,38
Altura de ramificación (m)	7,20
Diámetro de copa (m)	24,80 (24,50x25,10)
Superficie de copa (m²)	482,80
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado ata as primeiras ramificacións con actuacións de poda ben executadas e das que non quedan sinais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

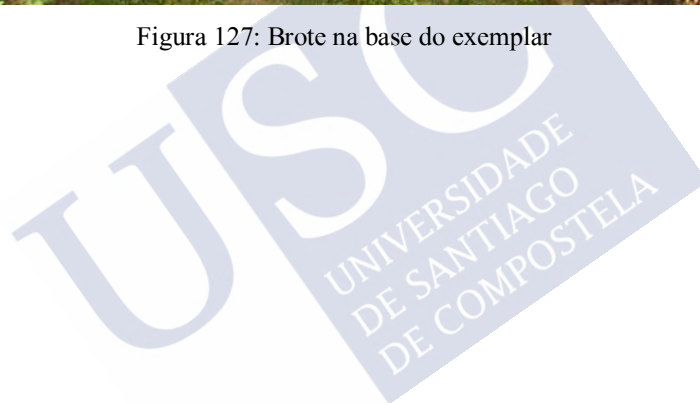
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Unha parte do concello de O Incio atópase na ZEC Ancares-O Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pero nunha porcentaxe moi baixa (<5%) na zona inferior da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na base do fuste ten un brote que está a ser conservado
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	660
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	10,41
Valor básico	27.163,66
Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	40.745,49
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	

Figura 127: Brote na base do exemplar

73A Douglasia Verde do Pazo de Casanova

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Abeto de Douglas, piñeiro de Oregón
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.08.2018
Lugar	Pazo de Casanova
Localidade	Bermás de Arriba
Concello	O Pino
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T553232;4753921
Saímos de O Pino pola estrada N-547 en dirección Arzúa, ata que a dous quilómetros tomamos a estrada DP-6601, á nosa esquerda. Circúlase por esta estrada ata Piñeiro, onde o indicador de Bermás de Arriba indícanos o camiño para seguir, atopándose o pazo ao bordo da pista, no primeiro quilómetro.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Exemplar de grandes dimensións, aínda que se no pasado tivese maior competencia pola luz tería maior altura; aínda así, atópase sen dúbida entre os individuos de maior talla desta especie en Galicia. O seu tronco non se ramifica ata case cinco metros de altura, aínda que os ápices das primeiras ramas arquéanse ata apoiarse no chan. Está cuberto de casca suberosa, que nos lembra á da sobreira, e ten a mesma finalidade nos dous casos: protexer as árbores do lume. A súa copa é moi frondosa e está formada por ramas que se distribúen de forma radial arredor do tronco.	
Dendrometría	
Altura total (m)	36,80
Circunferencia normal do tronco (m)	5,78
Circunferencia basal do tronco (m)	7,15
Altura de ramificación (m)	4,90
Diámetro de copa (m)	18,00 (18,40x17,60)
Superficie de copa (m²)	254,34
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-175 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a actuacións de poda no pasado, con bos resultados e cortes de poda cicatrizando correctamente
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” da UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai varios ápices de pequenas ramas secos por un ataque de <i>Fusarium</i> sp.
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 10% das ramas están secas, sobre todo na zona basal e interior da copa, por ausencia de luz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	585
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	24,94
Valor básico	51.225,81
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	67.233,87
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar contra o <i>Fusarium</i> sp.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 129: Antiga cicatriz de poda correctamente cicatrizada

Figura 130: Algúns ápices con agullas secas

74A Carballo Albar da Praza do Campo de Quindous

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus petraea</i> (Mattusch.) Liebl.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carba, carballo albar
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.08.2018
Lugar	Praza do Campo de Quindous
Localidade	Quindous
Concello	Cervantes
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T664095;4747808
Saímos de Becerreá pola estrada LU-722 e circulamos por ela 13,6 quilómetros, ata San Martín de Ribeira, onde tomamos a LU-1402, pola que percorremos nove quilómetros ata chegar ao pobo de Quindous, o monumental exemplar atópase na praza da vila.	
Propiedade	
Nome	Concello de Cervantes
Enderezo	Rúa Deputación s/n, San Román, 27664, Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982 36 49 04
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
O monumental exemplar perdeu toda a súa copa nas nevadas de outubro de 2018, polo que na actualidade e únicamente un gran muñón de madeira.	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,50 ata outubro de 2018. Na actualidade a altura do tronco é de 3 a 4 metros
Circunferencia normal do tronco (m)	6,38
Circunferencia basal do tronco (m)	8,15
Altura de ramificación (m)	5,20
Diámetro de copa (m)	Non ten
Superficie de copa (m ²)	Non ten
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións de poda con resultados diferentes. Pódense observar feridas antigas cicatrizando correctamente e outras máis recentes que foron realizadas con ferramentas pouco adecuadas, como machadas, e que terán dificultades para cicatrizar. Na actualidade carece de copa e ramificacións
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, trátase dun híbrido pouco representado en Galicia por individuos de avanzada idade

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na Reserva da Biosfera dos Ancares Lucenses e Montes de Cervantes, Navia e Becerreá	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, detectouse a presenza de oidio
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa	* CARECE DE COPA	
Presenza de ramas secas (%)		
Presenza de tocos mal cicatrizados		
Problemas estruturais		
Presenza de feridas		
Síntomas de decaemento		
Asimetría		

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, a base do fuste atópase totalmente oca
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base do fuste atópase totalmente oca. Ademais, baixo a súa copa aparcan varios coches para aproveitar a súa sombra, polo que o chan está moi compacto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	
Coefficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar está mal identificado, realmente trátase do híbrido entre o carballo común (<i>Quercus robur</i>) e o carballo albar (<i>Quercus petraea</i>), é dicir o <i>Quercus x rosacea</i>	
* Colocar algún cartel ou indicación na base do exemplar indicando a súa importancia e explicando os prexuízos de encher a súa base de lixo	
* Descatalogar o exemplar	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar atópase completamente mutilado	
* A cavidade na base do exemplar atópase chea de lixo	

Figura 131: Aspecto do carballo de Quindous despois das nevadas de outubro de 2018

Figura 132: Cavidade na base do exemplar con lixo no interior

75A Rebolo da Praza do Campo de Quindous

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus pyrenaica</i> Willd.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Cerquiño, rebolo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.08.2018
Lugar	Praza do Campo de Quindous
Localidade	Quindous
Concello	Cervantes
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T664100;4747837
Saímos de Becerreá pola estrada LU-722 e circulamos por ela 13,6 quilómetros, ata San Martín de Ribeira, onde tomamos a LU-1402, pola que percorremos nove quilómetros ata chegar ao pobo de Quindous, o momunmental exemplar atópase na praza da vila.	
Propiedade	
Nome	Concello de Cervantes
Enderezo	Rúa Deputación s/n, San Román, 27664, Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982 36 49 04
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
A base do tronco do exemplar catalogado presenta ocos e algunha podremia, medrando incluso nun deles un pe de sabugueiro. A 2 m de altura sobre do chan amosa unha gran nórega, na que tamén se observan pudricións das que saen exudados que tinguen o tronco de cor negra. Ás primeiras ramas comezan a aparecer a 2,40 m de altura, formándose a verdadeira cruz a 3,50 m. A copa presenta pouco vigor e está completamente defoliada. Ademais vense feridas ao longo do tronco provocadas por labores culturais mal realizadas, e tamén restos de p'plas tronzadas polo vento e o peso da neve no inverno.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,20
Circunferencia normal do tronco (m)	4,20
Circunferencia basal do tronco (m)	3,90
Altura de ramificación (m)	2,40
Diámetro de copa (m)	16,50 (15,80x17,20)
Superficie de copa (m²)	213,71
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a actuacións de poda no pasado ata a altura da cruz
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Sí, encóntrase na ZEC Os Ancares-O Courcel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Nula	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Sí, o exemplar ten o 90% da súa copa seca. Só ten algúns rebrotes cativos pegados ao tronco e ramas principais	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Sí, por actuacións de poda deficientes realizadas no pasado	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Si, o exemplar está practicamente seco
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, o exemplar, case seco, mostra varios brotes procedentes das reservas que posúe no tronco e raíces
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan ao redor da base do cerqueiro está moi compacto, polo costume de aparcar vehículos á sombra da súa copa cando estaba vivo
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alto
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixo
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	
Coeficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Descatalogar o exemplar	
* Eliminar as ramas estruturais para evitar a súa caída e se se considera oportuno conservar o fuste como recordo do exemplar na praza	
OBSERVACIÓNS	
* Exemplar morto	

Figura 133: Aspecto do cerquiño en setembro de 2018

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

76A Rebolo do Pazo da Pena

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus pyrenaica</i> Will.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Cerquiño
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.01.2018
Lugar	Pazo da Pena
Localidade	Rozabales
Concello	Manzaneda
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	645366;4685182
Saímos de Manzaneda pola estrada OU-0702 e circulamos por esta ata a aldea de Rozabales onde se atopa o Pazo de Pena co monumental cerquiño na súa entrada.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	Rozavales s/n, CP 32781Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 33 30 38
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun excepcional exemplar de cerquiño na entrada do Pazo da Pena. O seu tronco é de grandes dimensións e medra recto e sen ramificar ata case tres metros de altura. A cruz está formada por oito brazos en disposición radial e inclinados cara ao exterior do exemplar, aproximadamente a dous metros vólvense ramificar, formando unha gran copa redondeada de case 25 metros de diámetro.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,30
Circunferencia normal do tronco (m)	4,15
Circunferencia basal do tronco (m)	5,60
Altura de ramificación (m)	2,75
Diámetro de copa (m)	24,70 (24,80X24,60)
Superficie de copa (m²)	478,92 m²
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	Pola antigüidade dos cortes observados parece que o exemplar non recibe tratamentos culturais desde hai anos. As actuacións de poda realizadas no pasado son deficientes e aprécianse numerosos tocos de difícil cicatrización, sobre todo á altura da cruz.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, sobre todo na zona apical das ramas, nunha porcentaxe do 10-15%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na cruz do exemplar	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	417
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	48.646,61
Factor intrínseco, estado sanitario	0,833
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	60.808,26
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminación de ramas secas para evitar riscos aos visitantes.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 134: Detalle da cruz coa ramificación disposta de forma radial

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

77A Carballo do Pazo de Vilardefrancos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	Quercus robur L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.06.2018_23.08.2018
Lugar	Vilar de Francos (Artes)
Localidade	Vilardefrancos
Concello	Carballo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T528879;4780903
En Carballo tomamos a estrada AC-413 en dirección Baldaio pola que percorremos 2,6 quilómetros ata Feira de Berdillo, nesta localidade incorporámonos á vía CP-1903 pola que circulamos aproximadamente tres quilómetros ata atopar o Pazo de Vilardefrancos, deixando o pazo á nosa man esquerda, o exemplar atópase a 100 metros, nunha parcela á beira da estrada.	
Propiedade	
Nome	Pazo de Vilardefrancos
Enderezo	Lugar Vilar Francos, 2, 15108 Carballo, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	628 52 80 27
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Atopámonos ante un exemplar de tronco curto e moi robusto, cun perímetro medido á altura do peito próximo aos nove metros e que comeza a ramificarse a case catro metros de altura, formando unha copa ovado-globosa con forma de parasol e de grandes dimensións, cun diámetro cercano a 30 metros. Durante o verán de 2018 sufriu unha rotura moi importante na zona terminal da súa fermosa copa, estragándoa, aínda que sen chegar a perder a súa característica forma.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14
Circunferencia normal do tronco (m)	6,83
Circunferencia basal do tronco (m)	10,80
Altura de ramificación (m)	3,8
Diámetro de copa (m)	28,85 (28,40x29,30)
Superficie de copa (m²)	653,37
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado ata a altura da cruz, con actuacións deficientemente executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Relación con eventos históricos	Non
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Conta a tradición que as mozas namoradas van alí e poñéndose de costas tratan de introducir tres pedras no buraco do tronco, aínda que algúns din que é suficiente cunha e outros que son necesarias sete. Se o conseguen casan antes dun ano e se xa están casadas anúnciase que van ser nais. O mesmo ritual serve para pedir un desexo calquera...se se acerta por cada pedra que se lanza cumprírase o desexado. O mantemento desta tradición complicarase no futuro, xa que o desprendemento de agosto de 2018 afectou á cavidade do tronco. Tamén se di que en caso de facerlle unha ferida derrama un líquido semellante ao sangue, prodixio atribuído a San Antonio).
Carácter simbólico	Sí, polas tradicións e lendas que lle afectan
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non
Citas literarias	Non
Relación con aspectos relixiosos	Sí. Cóntanos a tradición que cando san Antonio de Padua peregrinou a Compostela celebrou misa neste lugar nunha pequena ermida, e que mentres o santo misaba naceu baixo o altar un carballo que co tempo foi medrando e derrubou o edificio, construíndose a nova capela do santo á beira do carballo que creceu ata a actualidade. Este carballo superou milagrosamente varios incendios e intentos de curta. Conta a tradición que a abertura do tronco foi consecuencia dun raio que caeu pouco despois da morte de San Antonio.
Interese didáctico	Non
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Dendrocronoloxía	Non
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Trátase dun exemplar con fenotipo sobresaínte que pode ser fonte de materiais de reprodución.
Importancia botánica	Non
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non
Resistencia a pragas e doenzas	Non
Contribución á conservación da biodiversidade	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, ten fungos de negrilla ou fumaxina
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	10-15% na zona media e superior da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de crebaduras de ramas e actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Si, o exemplar posúe ramas de gran lonxitude e peso asentadas sobre un fuste oco e moi deteriorado.	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, despois da crebadura de agosto de 2018 o exemplar quedou totalmente descompensado	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, gran parte do fuste está oco e a copa está truncada	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Hai varias fendas profundas derivadas de problemas de cicatrización despois da rotura de grandes ramas.	
Presenza de cavidades	Si, por malas cicatrizacións e ausencia de grandes ramas	
Presenza de gretas	Si, a 12 metros de altura presentaba unha gran greta que permitía observar que o interior do fuste estaba oco, polo menos a esa altura (esta greta estaba presente ata agosto, na actualidade desprendeuse con gran parte da copa).	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Si	
Presenza de feridas	Si, polo desprendemento de ramas	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a presenza de formigueiros na base do fuste indican que o tronco pode estar oco nesa zona	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto	
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Alta	
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Alta	
Probabilidade de caída arrancado	Baixa	
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	691
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	127.224,84
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	155.055,28
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É urxente realizar un estudo biomecánico e de estabilidade, recomendamos unha tomografía do tronco para coñecer o estado do interior do mesmo, xa que a presenza de numerosos formigueiros no seu interior parece indicar que existen cavidades.	
* Eliminar a madeira morta e as partes da copa que caeron durante o mes de agosto de 2018	
* Realizar unha actuación de redución de copa sobre as ramas para diminuír o peso, a vela e a panca na copa do exemplar	
* Instalar un valado que impida achegarse á base do exemplar polo menos ata realizar todas as actuacións anteriormente indicadas.	
* O estudo biomecánico pode aconsellar o establecemento dun perímetro de seguridade ao que non se permitiría o acceso ou, no peor dos casos, a corta do exemplar.	
* No caso de que o exemplar, como é desexable, poida manterse deben realizarse intervencións e tratamentos encamiñados a deter o avance das podremias do tronco e ramas e a perda de estabilidade.	
* En función do resultado dos traballos recomendados de poda de equilibrio e dos resultados do estudo biomecánico poderíase analizar detidamente a conveniencia ou non de manter o exemplar no catálogo.	
* Eliminar a plántula de abeto Douglas (<i>Pseudotsuga menziesii</i>), que crece na cruz.	
OBSERVACIÓNS	
* Ao longo do tronco e na súa parte baixa aprécianse numerosas entradas de formigueiros, o que podería anunciar a presenza de cavidades no interior do tronco.	
* Na inspección realizada en xuño de 2018 apreciábanse fisuras na zona alta do fuste. Tras a rotura obsérvase que xa estaban cicatrizando, o que indica que eran bastante antigas.	
* O interior da zona alta do fuste estaba totalmente oco e recheo de madeira en descomposición, como indican as raíces que o exemplar estaba a emitir nesa zona.	
* Sobre a copa hai unha poboación de flora epífita composta por couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>), polipodios (<i>Polypodium</i> sp.), tremedeira (<i>Briza maxima</i>) e ata unha plántula de abeto Douglas (<i>Pseudotsuga menziesii</i>).	

Figura 135: Imaxes de xuño e agosto de 2018

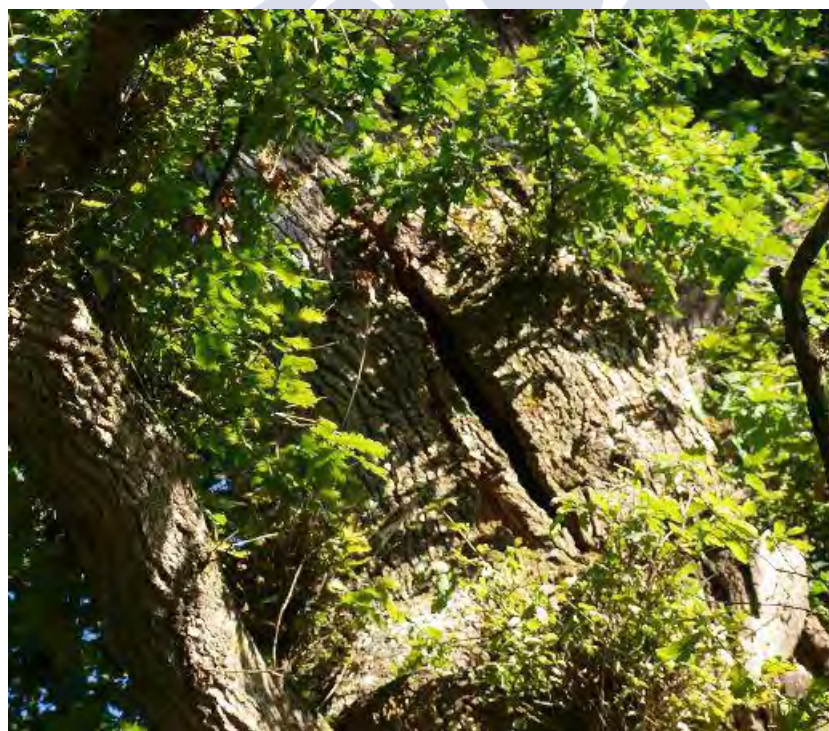

Figura 136: Fotografía de xuño de 2018 na que se aprecia unha gran fisura na zona alta do fuste, lugar no que se produciu a rotura.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

78A Carballo de Ramos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.07.2018
Lugar	Casa de Ramos
Localidade	Taboada
Concello	Taboada
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T601287;4729758
O carballo atópase no centro urbano de Taboada, entre a rúa Rosalía de Castro e o Camiño Avogado.	
Propiedade	
Nome	Dolores González López
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Estamos ante unha árbore cunha morfoloxía moi característica. A súa base está moi engrosada e elévase con gran verticalidade ata a altura de tres metros, onde se divide en dous fustes de gran diámetro, que tras sucesivas divisións forman a copa, cun rechamante porte en forma de parasol, pouco característico dos carballos. Adoptou esta forma tan singular polas sucesivas actuacións de poda ás que foi e é sometido e pola competencia pola luz con outras árbores situadas nas súas proximidades. Non faltan na súa copa algunhas ramas secas, sobre todo na parte máis alta, que nos indican a avanzada idade deste monumental exemplar.	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,10
Circunferencia normal do tronco (m)	6,65
Circunferencia basal do tronco (m)	7,85
Altura de ramificación (m)	3,10
Diámetro de copa (m)	18,70 (19,10x18,30)
Superficie de copa (m²)	274,50
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-500 anos
Historial de podas	Aprécianse signos de numerosas operacións de poda realizadas no pasado, pero na actualidade parece que o exemplar non é podado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona máis alta da copa aprécianse ramas secas que representan menos do 5% da superficie da mesma	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona media do fuste, por perda de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Si, a 3 metros de altura o tronco bifúrcase, as dúas ramas resultantes medran lixeiramente inclinadas
Problemas estruturais	Si, ten un oco na base do fuste e na inserción das dúas ramas principais hai casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior da cavidade que hai na base do fuste
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en grandes cantidades nas zonas baixa e media do fuste
Presenza de feridas	Si, na base do fuste
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	680
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	123.235,01
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	154.043,76
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Ten hedra (<i>Hedera hibernica</i>) subindo polo tronco	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 137: Ferida na base do tronco

Figura 138: Brotes na base do tronco

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

79A Carballo do Viño ou Carballo de Pelete

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.05.2018
Lugar	O Pelete
Localidade	O Pelete
Concello	A Lama
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	550575;4698524
Desde A Lama tómasse a estrada CP-240 ata a praia fluvial do río Verdugo, crúzase a ponte por encima do río e circulamos pola CP-0306 durante 6 quilómetros aproximadamente ata o pobo de O Pelete, onde se atopa o monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	Concello da Lama
Enderezo	Avenida Concello da Lama, 1, 36830 A Lama, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 76 82 38
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Trátase dun carballo cunha base sobresaínte en canto a dimensións debido á presenza dun gran cadorno que rodea toda a base do tronco do exemplar, conformando unha arquitectura espectacular, sobre todo tendo en conta a súa modesta altura. Da cruz saen moitas ramas de disposición case radial e de grandes dimensións, dotando ao exemplar dunha copa moi ampla e globosa. A pesar da súa avanzada idade goza de moi bo estado fisiolóxico e sanitario, quizais a altitude do pobo, situado a case 600 metros sobre o nivel do mar, contribúe á escasa presenza de fungos e insectos prexudiciais, ou quizais sexa o viño novo do ribeiro, como afirman os veciños, o responsable do bo estado do carballo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	15,8
Circunferencia normal do tronco (m)	7,31
Circunferencia basal do tronco (m)	8,50
Altura de ramificación (m)	3,50
Diámetro de copa (m)	16,00 (16,20x15,80)
Superficie de copa (m²)	200,96
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-500 anos
Historial de podas	O exemplar é podado ata a altura da cruz, con actuacións deficientemente executadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	O estudoso da flora ornamental galega Carlos Rodríguez Dacal dedicoulle un libro titulado “O Carballo Monumental de O Pelete”	
Relación con aspectos relixiosos	Si, en torno o carballo celébrase todos os anos (8 de setembro) a romaría da Virxe dos Remedios.	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Trátase dun exemplar con fenotipo sobresaínte que pode ser fonte de materiais de reprodución.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Detectouse a presenza de oidio
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pero nunha porcentaxe inferior ao 10%, na zona apical da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, tanto no tronco como nas copas	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Si, a base é un gran engrosamento
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en todo o fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	714
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	135.772,58
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	152.744,15
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar os cables para iluminación suxeitos ás ramas, algunha delas xa sofre estrangulamento.	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Sobre a copa hai unha poboación de flora epífita composta por couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.)	

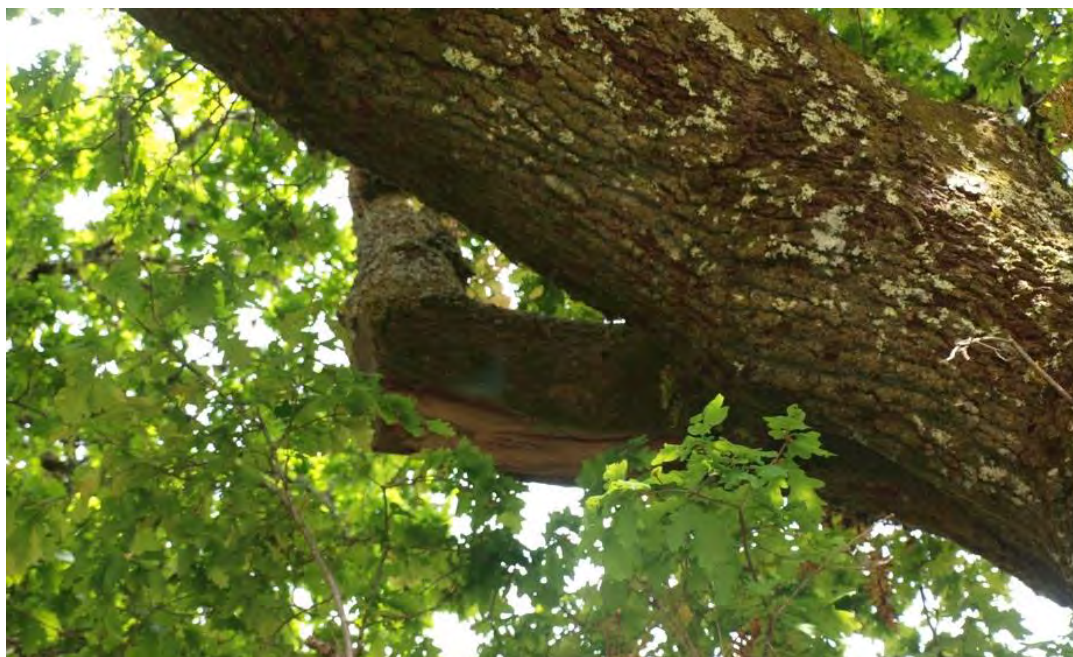

Figura 139: Tocos sen cicatrizar e con desprendementos de casca por non realizar cortes de Descarga

Figura 140: Cables suxeitos ao exemplar

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

80A Carballo da Capela de Santa Margarida

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.04.2018
Lugar	Capela de Santa Margarida de Mourente
Localidade	Pontevedra
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	530832;4698640
Desde Pontevedra circúlase pola estrada N-541 ata a rotonda de Montecelo, onde se vira á esquerda pola rúa Pomba, a 500 metros, no semáforo, tomamos a rúa de Santa Margarida, que conduce directamente ao carballo monumental e á capela.	
Propiedade	
Nome	Diocese de Tui-Vigo
Enderezo	Rúa do Doutor Corbal, 90, 36207 Vigo, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 37 51 53
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Trátase, sen lugar a dúbida, dun dos carballos máis fermosos de Galicia. De robusto fuste inclinado no que destaca a ausencia de ramas ata tres metros de altura, onde se forma a cruz, formada por ramas de grandes dimensións que se ramifican a pouca distancia da mesma, formando unha gran copa, aplanada e aberta. No tronco, que amosa grandes cavidades, son visibles os orificios de entrada de insectos cerambícidos, sinal inequívoco da decadencia do exemplar. Baixo a copa hai un banco de pedra que fai funcións tamén de xardineira para flores de tempada. A árbore, aproveitando a achega orgánica dedicada ás flores e a procedente da súa propia madeira en descomposición, está a emitir raíces polo interior do seu fuste.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,4
Circunferencia normal do tronco (m)	8,60
Circunferencia basal do tronco (m)	Non se pode medir
Altura de ramificación (m)	2,90
Diámetro de copa (m)	19,7 (18,30X21,10)
Superficie de copa (m²)	304,65
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500-700 anos
Historial de podas	O exemplar foi obxecto de numerosos labores culturais nos últimos anos, encamiñados a mellorar a súa estabilidade e á eliminación de ramaxe seca.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar foi relacionado por numerosos autores co Pai Sarmiento, escritor e erudito beneditino español pertencente á Ilustración, que se di que pasou parte da súa mocidade baixo a copa do carballo, pois os seus familiares posuían unha propiedade a carón del.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Si. Segundo a historia o exemplar é o último representante da “ Carballeira dos Gafos”, na que existía unha fonte que curaba a lepra e a cegueira.	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Si, o carballo aparece referenciado nalgúns escritos do escritor e investigador pontevedrés Xosé Filgueira Valverde. O estudoso da flora ornamental galega Carlos Rodríguez Dacal tamén lle dedicou un libro.	
Relación con aspectos relixiosos	Si, atópase situado no atrio da Capela de Santa Margarida, coa que comparte nome e historia	
Interese didáctico	Si, o exemplar é visitado por varios centros escolares	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo , indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, o exemplar é fogar, entre outros, do cerambícido <i>Cerambix cerdo</i> , incluído no Anexo II do Catálogo Galego de Especies Ameazadas, na categoría de vulnerable.	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Detectouse presenza de <i>Phytophthora</i> sp en outubro de 2011 e <i>Armillarea mellea</i> en marzo de 2012 en estudos realizados por EFA
	Fuste	Aprécianse orificios de <i>Cerambix cerdo</i>
	Ramas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Follas	Ten fungos de negrilla e oidio
Presenza de corpos frutíferos	Si, de <i>Armillarea mellea</i>	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona alta da copa, aínda que polas repetidas actuacións de poda a porcentaxe é moi pequena e difícil de cuantificar.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Si, o exemplar presenta moita inclinación e todo o peso cara á estrada polo que a súa estabilidade é moi baixa	
Presenza de feridas	Si, o tronco presenta varias feridas de orixe mecánica e biolóxica (galerías de perforadores)	
Síntomas de decaemento	Si, o exemplar presenta escaso vigor	
Asimetría	Si, a copa inclínase cara á estrada	
Defectos de fuste		
Inclinación	Si, cara á estrada	
Problemas estruturais	Si, o tronco presenta unha gran greta lonxitudinal na que se aprecian raíces emerxentes	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Si, dentro da cavidade presente na base	
Presenza de cavidades	Si, na base do tronco, alcanzando a cruz	
Presenza de gretas	Non	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Non	
Presenza de feridas	Non	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base do exemplar está rodeada de asfalto, que impide o normal desenvolvemento do sistema radical	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto	
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Media	
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Media	
Probabilidade de caída arrancado	Alto	
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto	
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar	860	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1	
Coefficiente en función da zona climática	44,51	
Valor básico	196.511,73	
Factor intrínseco, estado sanitario	0,44	
Factor corrector extrínseco	0,5	
Valoración final (€)	129.697,74	

PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN
* Retirar o asfalto nunha superficie non inferior á proxección horizontal da copa e achegar mulch para favorecer a emisión de raíces finas.
OBSERVACIÓNS
* O exemplar ten dous soportes metálicos nas ramas de grandes dimensións que inclinan a árbore cara á estrada * No interior da cavidade basal do fuste apréciase como o exemplar emite novas raíces para aproveitar a materia orgánica producida pola descomposición da madeira morta.

Figura 141: Emisión de raíces no interior da cavidade do tronco

Figura 142: Orificios de entrada de Cerambícidos

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

81A Carballa da Rocha

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	19.07.2018
Lugar	A Touza
Localidade	A Sainza
Concello	Rairiz de Veiga
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T596668;4658250
Desde Rairiz da Veiga tomamos a estrada OU-1115 pola que percorremos dous quilómetros ata A Sainza, unha vez no pobo tomamos o primeiro desvío a man dereita seguindo as indicacións situadas neste núcleo, que nos conducen ata o monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
A Carballa da Rocha atópase nos arredores da Sainza, rodeada dunha orla de fermosos e grandes carballos. A súa base, moi engrosada con contrafortes que lle dan maior estabilidade á monumental árbore, supera os seis metros de perímetro medido á altura do peito. Aínda que hai pequenas ramificacións a partir dos catro metros, bifúrcase a seis metros de altura, en dúas grandes ramas que, tras sucesivas divisións, forman unha copa globosa e de grandes dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	31,3
Circunferencia normal do tronco (m)	6,25
Circunferencia basal do tronco (m)	12,30
Altura de ramificación (m)	4,6 (bifúrcase a 6,3m)
Díámetro de copa (m)	27,05 (26,60x27,50)
Superficie de copa (m²)	574,38
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-500 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a actuacións de poda no pasado. Na actualidade non se atopan feridas de podas recentes, polo que se supón que estas actividades xa non se realizan
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Si, cada 24 de setembro desde o século XIX, celébrase a Romaría da Saínza. Neste acto a virxe vai escoltada polo Exército da Cruz ata a capela. Con motivo destas festas patronais, a sombra deste carballo acolle a romaría, festa que inclúe e a batalla de Mouros e Cristiáns, no Campo do Castelo, declarada Festa de Interese Turístico en Galicia desde o ano 2000.	
Carácter simbólico	Si, este carballo é o que aparece no escudo municipal	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	O exemplar atópase na Reserva da Biosfera "Área de Allariz", ademais o 1 de marzo de 2007 foi declarado pola Xunta de Galicia como Monumento Natural	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Si, o exemplar pode ser fonte de recursos xenéticos.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, atopáronse exemplares de vacaloura no seu tronco.	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, as follas teñen fungos de negrilla.
Presenza de corpos frutíferos	Si, de <i>Gymnopus fusipes</i>	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente un 10% de ramas secas no interior da copa por ausencia de luz.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por perda de ramas
Problemas estruturais	Si, a inserción das dúas ramas principais forma un ángulo moi agudo e aparece casca incluída
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade, sobre todo na zona media do tronco
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan ao redor da base mostra unha gran erosión que afecta á parte máis superficial do sistema radical
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	631
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	106.234,19
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	119.513,47
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Poñer un valado perimetral para evitar as pisadas ao redor da base e frear a erosión do solo.	
* Achegar materia orgánica arredor da base para enterrar as raíces parcialmente descubertas	
OBSERVACIÓNS	
* Atopáronse dous exemplares de vacaloura (<i>Lucanus cervus</i>) no tronco	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 143: Vacaloura (*Lucanus cervus*) subindo polo tronco

Figura 144: *Gymnopus fusipes* na base do exemplar

82A Carballo do Pazo de Cartelos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.07.2018
Lugar	Pazo de Cartelos
Localidade	Cartelos
Concello	Carballedo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T593660;4713733
Desde Carballedo tómasse a estrada N-540 en dirección cara A Barrela, desde aquí tomamos a estrada LU-P-1002 en dirección a Cea. A 6 km desvíamonos á esquerda por unha pista (deixando atrás un palco de música) e a 50 metros atopamos o monumental carballo, no interior do recinto do pazo.	
Propiedade	
Nome	Fundación José Luis Taboada
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
O carballo do pazo de Cartelos é sen dúbidas un dos máis espectaculares de cantos forman parte do catálogo. A forma do seu tronco é impresionante, pois o perímetro basal, que supera os once metros, mantense ata máis arriba da altura normal. Unha gran concentración de nórregas revisten o tronco do exemplar, deixando clara a importancia do mesmo. Á rechamante arquitectura da súa base hai que engadir a altura da árbore, que supera os 35 metros, sendo, por tanto, o carballo de maiores dimensións dos coñecidos ata o momento en Galicia.	
Dendrometría	
Altura total (m)	35,50
Circunferencia normal do tronco (m)	9,80
Circunferencia basal do tronco (m)	11,20
Altura de ramificación (m)	4,90
Diámetro de copa (m)	25,85 (24,50x27,20)
Superficie de copa (m²)	524,55
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar mostra evidencias de ter sido podado no pasado, con boas cicatrizacións nos cortes. Con todo hai algunhas ramas tronzadas na copa que requiren unha actuación restauradora.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pero nunha porcentaxe baixa, inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da perda de grandes ramas	
Problemas estruturais	Si, a perda de ramas na copa provoca que se atope bastante descompensada	
Presenza de feridas	Si, pola perda de ramas que partiron na copa	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, pola perda dalgunhas grandes ramas na cruz	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, a zona basal do fuste é unha gran protuberancia, considerada normal en individuos de avanzada idade desta especie
Presenza de chupóns	Si, na zona baixa do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1020
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	275.932,53
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	344.915,66
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación restauradora nas ramas partidas	
OBSERVACIÓNS	
* Polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos	

Figura 145: Toco sen cicatrizar na copa por perda dunha gran rama

83A Carballo Grande de Bustelo de Abaixo

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.07.2018
Lugar	Campo da Fonte
Localidade	Carballedo
Concello	Carballedo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T596787;4708834
Desde A Barrela (Carballedo) tómasse a estrada N-540 en dirección a Ourense, a tres quilómetros aproximadamente atopámonos con Bustelo de Abaixo, e á man esquerda, pegado á estrada, atopamos o monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Situase o bordo da estrada, sobre un pequeno noiro de dous metros de altura, ao que o exemplar soubo adaptar a súa fermosa arquitectura. O tronco atópase revestido por unha masa de verrugas que aumenta considerablemente o seu grosor e, aínda que se atopa oco, é de moi bela factura. A copa é de grandes dimensións e na zona alta comeza a mostrar signos de debilidade que se manifestan en defoliacións nos ápices das ramas e pequenas zonas secas na copa. A pesar de todo isto non parece que a integridade deste estupendo exemplar se atope comprometida.	
Dendrometría	
Altura total (m)	20,20
Circunferencia normal do tronco (m)	8,20
Circunferencia basal do tronco (m)	8,70
Altura de ramificación (m)	2,80
Diámetro de copa (m)	12,80 (13,10x12,50)
Superficie de copa (m²)	128,61
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos.
Historial de podas	O exemplar non mostra signos de ter sido podado recentemente
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

relito	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Relación con eventos históricos	Non
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non
Carácter simbólico	Non
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non
Citas literarias	Non
Relación con aspectos relixiosos	Non
Interese didáctico	Non
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Dendrocronoloxía	Non
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non
Importancia botánica	Non
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non
Resistencia a pragas e doenzas	Non
Contribución á conservación da biodiversidade	Non
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE	
Estado sanitario e fisiolóxico	
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces Non
	Fuste Non
	Ramas Non
	Follas Si, hai fungos de oidio (<i>Microsphaera alphitoides</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non
Vitalidade	Baixa
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe próxima ao 20%. Todas as ramas principais mostran os ápices secos
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da perda de ramas
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, o exemplar está a atrincheirarse e mostra os ápices de todas as ramas secos
Asimetría	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar medra sobre un noiro bastante inclinado. Ademais o tronco está totalmente oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, ten madeira morta nunha cavidade na base do fuste
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste mostra unha cavidade de 0,2x0,2 metros
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo nas zonas baixas e medias do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	835
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	185.316,80
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	208.481,40
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas secas na copa do exemplar. A proximidade da árbore á estrada incrementa o risco de danos no caso de caídas da mesmas	
* Colocar algunha estrutura baixo a copa do exemplar que evite que aparquen vehículos nesa zona. Os vehículos compactan o chan, que é unha das causas do atrincheiramento que mostra o exemplar.	
OBSERVACIÓNS	
* Ten flora epífita, silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.)	

Figura 146: Puntas secas en algunhas ramas

Figura 147: Cavidade no fuste que mostra o interior oco

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

84A Carballo da Casa do Herdeiro

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.07.2018
Lugar	Casa de Herdeiro
Localidade	Carballedo
Concello	Carballedo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T596008;4708053
Desde A Barrela (Carballedo) tómasse a estrada N-540 en dirección Ourense, unha vez superado Bustelo de Abaixo, a catro quilómetros aproximadamente, atopamos un cruce á dereita que indica Casares-Carballedo, seguimos esta pista durante 500 metros e entre as aldeas de Carballedo e O Curuxeiro atopamos o Carballo do Herdeiro, nun pequeno bosque situado entre campos de cereal.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Trátase dun dos carballos máis singulares do catálogo pola forma do seu tronco. A súa base é un conxunto de verrugas que, ademais de incrementar notablemente o seu perímetro, de máis de 10 metros na base do tronco, confírelle unha morfoloxía única, con forma troncocónica que se vai estreitando ata as primeiras ramificacións, situadas a tres metros e medio de altura. A copa ten forma globosa e grandes dimensións. A pesar de ter algunhas pequenas ramas secas na copa o seu aspecto e estado sanitario son moi bos e aínda que se achega ao medio milenio de existencia non mostra ningún signo de decadencia.	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,20
Circunferencia normal do tronco (m)	9,15
Circunferencia basal do tronco (m)	10,20
Altura de ramificación (m)	3,5
Diámetro de copa (m)	20,90 (19,70x22,10)
Superficie de copa (m²)	342,89
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	400-500 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra signos de podas recentes
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai fungos de oidio (<i>Microsphaera alphitoides</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, sobre todo no interior da copa, por ausencia de luz (inferior ao 5%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por perda de ramas nas zonas interiores da copa	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade na zona baixa do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	940
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	234.541,43
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	307.835,63
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación sobre o exemplar, pero sería conveniente rozar a súa contorna para que o seu acceso sexa máis sinxelo	
OBSERVACIÓNS	
* Hedras (<i>Hedera hibernica</i>) subindo polo tronco e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos.	

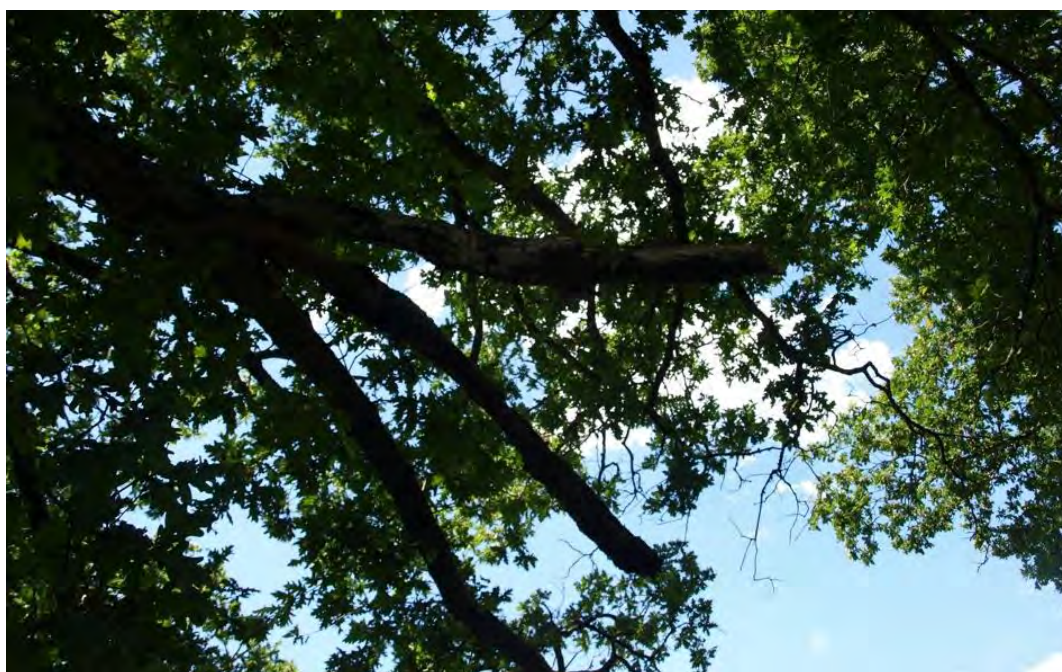

Figura 148: Ramas secas no interior da copa

Figura 149: Fungos de oidio sobre as follas

85A Carballos do Campo de Golf

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballos
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.03.2018
Lugar	Portoganoi (Campo de Golf)
Localidade	Santa Marta de Fixós
Concello	Lugo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	618091;4755278
Saímos do centro de Lugo pola avenida de Madrid ata enlazar coa N-VI onde tomamos dirección cara A Coruña ata a ponte que cruza o río Miño, pola que nos diriximos á estrada LU-612 en dirección Portomarín. Despois dun 3 Km viramos á esquerda para continuar cara Terlama pola estrada LU- P-2907, e uns 2 Km máis adiante desviarémonos novamente cara á dereita en dirección a Reboredo de Abaixo, onde atopamos varios indicadores que nos dirixen ao Campo de Golf, situado a 1 km.	
Propiedade	
Nome	Club de Golf de Lugo
Enderezo	Santa Marta de Fixós, s/n, 27188 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982176314 www.golflugo.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Son dous exemplares con características morfolóxicas similares, aínda que o exemplar situado no campo de prácticas é de dimensións algo maiores. Os seus troncos son grosos e robustos e medran sen ramificacións ata superados os tres metros de altura, onde se inician as pólas se forma a cruz. As copas son de grandes dimensións e de forma globosa. Destaca en ambos exemplares o seu bo estado de saúde e o seu vigor, pois a pesar da avanzada idade non mostran síntomas de decaemento.	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,1; 17,9
Circunferencia normal do tronco (m)	8,42; 7,95
Circunferencia basal do tronco (m)	13,05; 12,80
Altura de ramificación (m)	3,1; 3,4
Diámetro de copa (m)	16,4 (18,3x14,5); 14 (14,10x13,90)
Superficie de copa (m²)	211; 153,86
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-500 anos
Historial de podas	Os dous exemplares son sometidos a tratamentos periódicos de poda no marco das tarefas de mantemento do campo de golf, pero estas podas nos se realizan ás veces de xeito correcto e os monumentos vexetais presentan tocos sen cicatrizar e algunhas roturas en ramas.

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	No	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe bastante baixa, inferior ao 10% xa que os exemplares son obxecto de tratamentos culturais periódicos	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, como consecuencia de podas deficientemente efectuadas.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, un dos exemplares sufriu a amputación dunha das ramas principais, o que descompensou a súa copa.
Presenza de feridas	Si, á altura da cruz polo desprendemento dalgunhas ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, un dos exemplares sufriu a amputación dunha das ramas principais.
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non. Os dous exemplares teñen engrosamentos no fuste, pero son considerados normais nesta especie para a súa idade.
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior dalgunhas cavidades apréciase madeira morta
Presenza de cavidades	Si, os dous exemplares teñen cavidades no fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, con todo considéranse normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Presenza de chupóns	Si, os dous exemplares emiten chupóns ao longo do fuste e ramas principais
Presenza de feridas	Si, ambos exemplares posúen feridas de podas de grandes dimensións
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm del ejemplar a valorar	765
Coefficiente corrector de idoneidad del suelo	1
Coefficiente en función de la zona climática	44,51
Valor básico	155.717,34
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	175.182,01
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Revisar as últimas actuacións de poda realizadas nos exemplares e corrixir os cortes deficientemente realizados.	
OBSERVACIÓNS	
* Ambos exemplares teñen céspede ata a base, o que supón rega constante. A presenza de vexetación herbácea baixo a copa e a rega obrigan aos exemplares a achegar o sistema radical á superficie do terreo para competir máis eficazmente coas raíces das gramíneas, o que provoca menor estabilidade nos exemplares arbóreos. Ademais, a rega pode favorecer as doenzas ocasionadas por fungos como <i>Phytophthora</i> spp. e <i>Armillaria</i> spp.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 150: Secrecións na casca

Figura 151: Lugar onde se insería a rama estrutural perdida por un dos exemplares

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

86A Carballo de Mede

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	16.08.2018
Lugar	Bosque de Mede
Localidade	Mede
Concello	Xermade
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T598480;4794546
Saímos de Xermade pola estrada LU-P-2205 e circulamos por ela aproximadamente dous quilómetros, ata que nun cruce tomamos á esquerda a estrada LU-P-6513 ata Cazás, poboación situada a tres quilómetros, desde aquí tómasse a pista asfaltada que leva a Mede, pola que se circula aproximadamente dous quilómetros. O carballo atópase á saída do lugar, entre un prado e unha carballeira.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Atopámonos ante un carballo de grandes dimensións que supera os 35 metros de altura, coa base do fuste moi engrosada e rodeada de contrafortes que lle dan estabilidade. Medra dereito e sen ramas ata superados os oito metros de altura, onde comezan as ramificacións, aínda que a cruz non se forma ata algúns metros máis arriba. Sitúase no extremo dunha carballeira, á beira dun gran prado, o que facilita a contemplación do monumental carballo. Non faltan na súa copa sinais de temporais pasados que partiron grandes ramas que aínda colgan da súa gran copa, que ten forma ovado-cónica.	
Dendrometría	
Altura total (m)	35,80
Circunferencia normal do tronco (m)	4,75
Circunferencia basal do tronco (m)	7,95
Altura de ramificación (m)	8,50
Diámetro de copa (m)	23,50 (22,40x24,60)
Superficie de copa (m²)	433,51
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido a actuacións de poda. Na súa copa colgan numerosas ramas tronzadas que non recibiron ningún tratamento corrector
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Si, o exemplar ten un fenotipo sobresaínte e pode ser fonte de materiais de reprodución	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de fungos de oidio
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona inferior da copa detectáronse varias ramas secas de grandes dimensións, que representan en torno ao 10% da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, hai tocos secos de grandes dimensións na zona baixa da copa	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, derivadas da perda de ramas de grandes dimensións
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, pola perda de ramas na zona baixa da copa
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	480
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	61.774,71
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	74.129,66
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas secas que colgan da súa copa para facilitar a cicatrización de feridas.	
OBSERVACIÓNS	

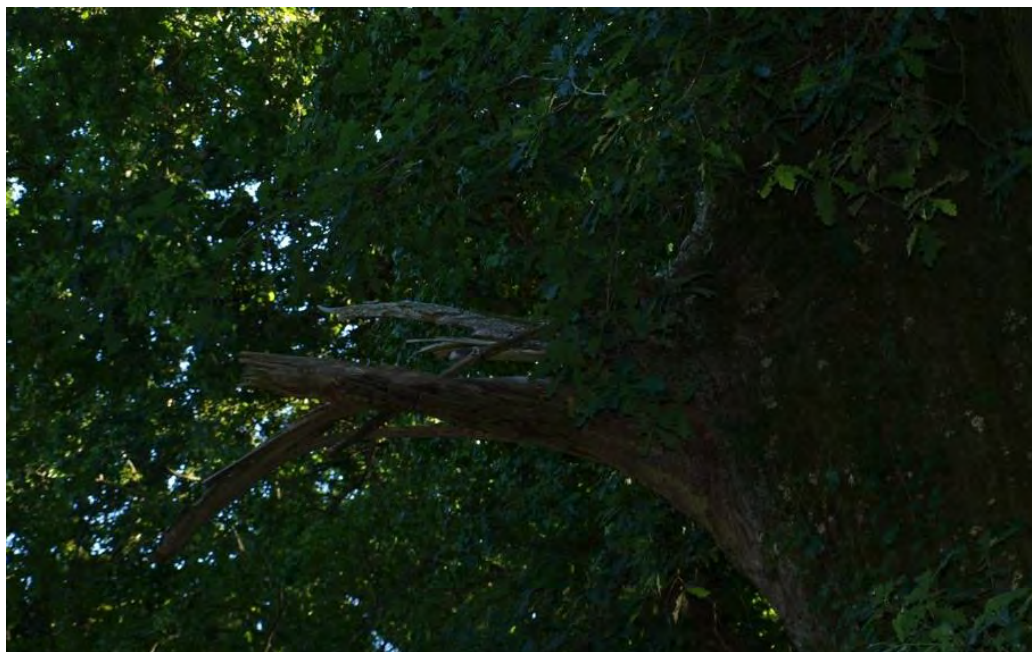

Figura 152: Rama tronzada na zona inferior da copa

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

87A Carballo da Casa Grande

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.07.2018
Lugar	Praza do Carballo
Localidade	Carballedo
Concello	Carballedo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T593066;4710200
Desde A Barrela (Carballedo) tómasse a estrada LU-P-1022 pola que se circula durante un quilómetro, ata chegar ao cruce coa LU-201, circulamos por esta estrada durante dous quilómetros aproximadamente ata que, á man dereita, atopamos un cartel que indica O Coedo, desde esta poboación tomamos a pista cara Loureiro de Baixo, e nos arredores desta pequena aldea atopamos A Casa Grande, co monumental carballo na súa entrada.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Coñecido no lugar como “Carballo de Loureiro”, trátase sen dúbida dun dos carballos de maiores dimensións de Galicia. Atópase na entrada da Casa Grande, coma se fose o gardián da propiedade. O seu tronco, asentado sobre unha gran plataforma basal, ten case sete metros e medio de perímetro, medido á altura do peito e non se ramifica ata superados os tres metros de altura, con dúas grandes ramas que conforman a copa, de gran volumetría e forma redondeada. A presenza de cicatrices e tocos sen cicatrizar baixo a cruz fainos pensar que no pasado as súas ramificacións eran algo máis baixas.	
Dendrometría	
Altura total (m)	27,10
Circunferencia normal do tronco (m)	7,30
Circunferencia basal do tronco (m)	12,40
Altura de ramificación (m)	3,20
Diámetro de copa (m)	30,15 (29,10x31,20)
Superficie de copa (m²)	713,58
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado no pasado ata a cruz, todas as feridas de poda están ben cicatrizadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, a dous metros do chan hai un gran toco antigo derivado dunha gran rama partida	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, na zona baixa do fuste obsérvase unha pequena cavidade que alberga un niño, posiblemente de (<i>Phoenicurus ochruros</i>).
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, na base do tronco hai unha cavidade de 0,2x0,2 metros
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	740
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	145.769,80
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	191.322,86
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Ten hedras (<i>Hedera hibernica</i>) subindo polo tronco e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) e uvas de gato (<i>Sedum hirsutum</i>) epífitos	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 153: Posible niño de rabirrubio (*Phoenicurus ochruros*)

Figura 154: Cavidade na base do fuste

88A Carballo Grande do Mestre

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.07.2018
Lugar	Á beira da N-540
Localidade	Carballedo
Concello	Carballedo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T597833;4711934
Saímos da Barrela (Carballedo) pola N-550 en dirección a Lugo e a dous quilómetros e medio, na recta despois da pequena poboación e A Estivada, na beiravía dereita da estrada atópase o monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Estamos ante un extraordinario carballo. O tronco bifúrcase a case tres metros de altura en dous grandes brazos que adoptan orientacións enfrontadas buscando a luz, formando dúas copas case independentes e de moi fermosa feitura. Mágoa que o paso dos anos, os tratamentos culturais aos que é sometido para evitar o seu voo sobre a estrada nacional e, sobre todo, a proximidade do viario, non contribúan positivamente á conservación deste notable exemplar, que mostra na súa copa os signos de todas estas agresións en forma de ramas secas, zonas defoliadas e unha vitalidade diminuída. O seu fuste atópase partido en dous desde a base ata a bifurcación e no interior da cavidade pódense apreciar restos orgánicos e acumulación de madeira morta.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,80
Circunferencia normal do tronco (m)	6,40
Circunferencia basal do tronco (m)	7,40
Altura de ramificación (m)	2,70
Diámetro de copa (m)	20,55 (23,20x17,90)
Superficie de copa (m²)	331,50
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	Si, o exemplar foi podado nos últimos anos, eliminando parte da copa que se proxectaba sobre a estrada
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe do 15%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Si, a copa está formada por dúas grandes ramas que se unen cun ángulo moi agudo e que presentan casca incluída	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Si, hai varias ramas cos ápices secos e con	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	dificultades para brotar
Asimetría	Si, a copa é lixeiramente asimétrica, desenvolvéndose menos cara ao lado da estrada
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, desde a cruz (a 2,7 m) agroman dúas grandes ramas que se afastan entre si en busca de luz
Problemas estruturais	Si, inserción moi aguda das ramas na cruz, con casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior da fisura basal hai madeira morta
Presenza de cavidades	Si, desde a base ata a bifurcación polo lado contrario á estrada
Presenza de gretas	Si, desde a base ata a bifurcación polo lado contrario á estrada
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na base do exemplar
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	655
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	114.403,56
Factor intrínseco, estado sanitario	0,7917
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	135.854,23
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar un estudo biomecánico para comprobar a estabilidade do exemplar e decidir se é necesario colocar suxeicións entre os dous troncos	
* Realizar algunha actuación nas ramas deficientemente podadas	
OBSERVACIÓNS	
* Ten hedras (<i>Hedera hibernica</i>) subindo polo tronco e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 155: Ramas partidas sen actuación correctora

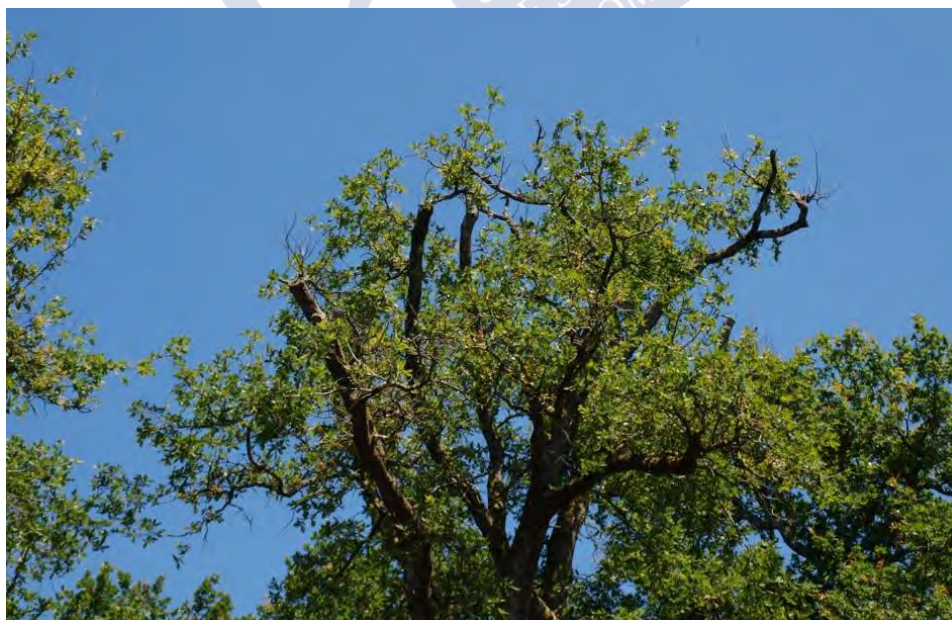

Figura 156: Ramas secas na copa

89A Carballo Grande de Reboreda

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.07.2018
Lugar	Bosque de Caraveleira
Localidade	Reboreda
Concello	A Porqueira
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T593673; 4651655
En A Porqueira tomamos a estrada OU-301 en dirección Ponte Liñares, a 500 metros atopamos o lugar San Lourenzo, atravesamos esta pequena poboación e tomamos a rúa do Souto que nos conduce a Reboreda, a 300 metros. A metade de camiño atópase o monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
O Carballo Grande de Reboreda é unha árbore de grandes dimensións e fermosa arquitectura. O seu fuste atópase moi engrosado na base, como adaptación para ter maior estabilidade e porque está a engulir unha parte do muro de pedra que delimitaba a parcela. Non comeza a ramificarse ata case catro metros de altura, aínda que a cruz non se forma ata superados os seis. A súa copa é ovado-globosa e de gran diámetro. Como nota negativa hai que destacar a excesiva proximidade da estrada, que mutila e limita o desenvolvemento das raíces.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,20
Circunferencia normal do tronco (m)	5,55
Circunferencia basal do tronco (m)	7,05
Altura de ramificación (m)	3,20
Diámetro de copa (m)	26,3 (22,50x30,10)
Superficie de copa (m²)	542,97
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado no pasado para facilitar o tránsito baixo a súa copa, as actuacións de poda están ben realizadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, no interior da copa por ausencia de luz, aproximadamente o 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de grandes ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, a copa é lixeiramente asimétrica	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar medra sobre un antigo muro de pedra, envolvendo algunha das pedras na súa base
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, na zona baixa do fuste mostra unha ferida de orixe mecánica, cicatrizando correctamente
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a estrada atópase a 1 metro do fuste, dificultando o desenvolvemento e a actividade radical cara ese lado
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	553
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	85.861,73
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	96.594,44
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 157: Toco seco na copa

Figura 158: Ferida de orixe mecánica na base

90A Carballo Fastixiado do Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L. Fastigiata
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo fastixiado
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	547123;4735670
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Exemplar de grandes dimensións na entrada do viveiro do Pazo de Santa Cruz. O seu tronco, cilíndrico, de grandes dimensións, aséntase sobre unha base moi engrosada con numerosos contrafortes que lle aportan maior estabilidade. Non se ramifica ata superados os dous metros de altura, onde numerosas ramificacións con crecemento case vertical conforman a copa, relativamente estreita e moi alongada, seguramente beneficiada por crecer illado, lonxe da competencia con outras árbores.	
Dendrometría	
Altura total (m)	34,50
Circunferencia normal do tronco (m)	4,21
Circunferencia basal do tronco (m)	6,80
Altura de ramificación (m)	2,35
Diámetro de copa (m)	15,95 (15,50x16,40)
Superficie de copa (m²)	199,70
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar ten algunhas feridas de poda cicatrizando correctamente, pero parece que hai algún tempo que non se somete a tratamentos culturais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Trátase dunha variedade con escasa representación en Galicia, sobre todo en exemplares de considerable

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	idade	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, variedade moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numerosos centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Si, na base do fuste (<i>Ganoderma</i> cf. <i>pfeifferi</i> Bres.)	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona interior da copa ten varias ramas secas de medianas dimensións	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da perda de ramas na copa	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, varias ramas forman ángulos de inserción moi agudos e apréciase casca incluída.
Presenza de feridas	Si, presenta algunhas pequenas feridas por rozamento entre as ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, a copa é lixeiramente asimétrica. Polo lado do camiño recortáronse algunhas ramas para facilitar a entrada de camións e maquinaria ao viveiro de camelias
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan ao redor da base está moi compacto. Mostra raíces superficiais con danos mecánicos polo paso de maquinaria
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	435
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	53.383,48
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	60.056,42
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha poda para eliminar as ramas secas na copa co fin de mellorar o aspecto estético e diminuír o perigo baixo a súa copa	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto e limitar o tránsito de vehículos e maquinaria baixo a súa copa	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar ten flora epífita; couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.), ademais de líques de pulmonaria (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	

Figura 159: Carpóforos na base do fuste

Figura 160: Ramas con ángulo de inserción moi agudo e casca incluída

91A Carballo Fastixiado do Xardín Histórico de Padrón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L. Fastigiata
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo Fastixiado
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Xardín Artístico de Padrón
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	528102;4732057
O Xardín Histórico de Padrón sitúase na Avenida de Compostela, á beira da estrada N-550, no centro da Vila de Padrón, polo que o seu acceso realízase a pé desde a mesma vila.	
Propiedade	
Nome	Concello de Padrón
Enderezo	Rúa Costa do Carme, 0, 15910 Padrón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 81 04 51
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
Trátase dun exemplar de tronco cilíndrico e de grandes dimensións. A súa situación na zona central do parque beneficiouno á hora de conformar a súa estrutura, pois carece de competencia. A copa comeza a formarse a case catro metros de altura, lugar onde comeza a ramificarse. As ramas son case verticais e medran paralelas ao tronco, formando unha copa estreita e alongada, característica deste tipo de cultivares.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,50
Circunferencia normal do tronco (m)	3,61
Circunferencia basal do tronco (m)	6,56
Altura de ramificación (m)	3,85
Diámetro de copa (m)	15,8 (16,20x15,40)
Superficie de copa (m²)	195,96
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Obsérvanse feridas de poda cicatrizando correctamente, aínda que o gran diámetro das mesmas vai provocar que tarden bastante tempo en facelo
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Trátase dunha variedade con escasa representación en Galicia, sobre todo en exemplares de considerable idade
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, variedade moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	O Xardín histórico de Padrón é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que adoitan deterse nesta e outras árbores senlleiras.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o conxunto da Casa de Rosalía de Castro, Colexiata de Iria Flavia e Cemiterio de Adina, e o Xardín da Vila son BIC (Real Decreto 3260/1977) na categoría de Paisaxe Cultural	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Xardín histórico de Padrón e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na zona baixa do fuste o exemplar emite gran cantidade de chupóns
Presenza de feridas	Si, o exemplar presenta no tronco numerosos cortes transversais, son superficiais e non superan a casca, pero non se coñece a orixe dos mesmos
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	365
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	35.948,05
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	35.049,35
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar os chupóns da parte baixa do fuste para mellorar a estética do exemplar.	
OBSERVACIÓNS	
* Árbore de gran desenvolvemento en columna. A ramificación, ergueita e compacta, dá á árbore un aspecto moi denso. As follas son como as da especie tipo.	

Figura 161: Ferida de poda cicatrizando correctamente e gran cantidade de chupóns na zona baixa do fuste

Figura 162: Cortes transversais no fuste

92A Aciñeira de Covas

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus ilex</i> L. subsp. <i>ballota</i> (Desf.) Samp.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Aciñeira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.07.2018
Lugar	Predio próximo ao cemiterio
Localidade	Covas
Concello	Rubiá
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T677798;4705585
Saímos de Rubiá pola estrada OU-622 e a un quilómetro enlazamos coa N-120, pola que tomamos dirección a Ponferrada, a dez quilómetros, despois de pasar o túnel de Covas, e antes do túnel El Estrecho tomamos o desvío á dereita que nos indica Covas, e antes de entrar no pobo, á man dereita, atopamos a monumental aciñeira.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Atopámonos ante a aciñeira de maiores dimensións de Galicia. O seu fuste aséntase sobre unha base moi ensanchada, en parte porque a árbore está a engulir unha gran pedra calcaria no seu fuste, pedra baixo a cal os “mouros” enterraron un tesouro, segundo conta a tradición oral. A pouco máis dun metro de altura o fuste divídese en tres grandes ramas, que á altura do peito miden 2,30; 3,60; 2,90 metros de circunferencia. Tras sucesivas ramificacións forman a copa, aberta e de grandes dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,1
Circunferencia normal do tronco (m)	2,30; 3,60; 2,90
Circunferencia basal do tronco (m)	6,40
Altura de ramificación (m)	1,20
Diámetro de copa (m)	25,05 (23,40X26,70)
Superficie de copa (m²)	492,58
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-500 anos
Historial de podas	O exemplar é podado na parte baixa da copa, con actuacións moi deficientes
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Si, a aciñeira é unha árbore mediterránea con presenza

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	escasa en Galicia	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Si, a tradición oral di que os “mouros” ocultaron un tesouro baixo a pedra que se atopa na base do seu tronco e que a aciñeira para quedar co tesouro enguliu a pedra.	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase no Parque Natural Serra da Enciña da Lastra	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, os ápices de moitas ramas están secos, representando o 10% da copa aproximadamente	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, presenta numerosos tocos de grandes dimensións (ata 20 cm de diámetro) derivados de actuacións de poda deficientes.	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, polo desprendemento de ramas
Síntomas de decaemento	Si, os ápices de moitas ramas están secos e a aciñeira brota con dificultade
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, as ramas principais inclínanse desde o punto de inserción, aproximadamente a un metro de altura sobre o chan.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, derivados de actuacións de poda deficientemente realizadas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, por roturas de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	516,33
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	75,43
Valor básico	120.963,14
Factor intrínseco, estado sanitario	0,77
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	139.863,63
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación correctora sobre os cortes de poda mal executados para previr a aparición de podremias	
OBSERVACIÓNS	
* O fuste atópase cuberto de brións	
* A base do fuste está a engulir unha gran pedra, sen que isto afecte á estabilidade nin á saúde do exemplar.	
* No momento da visita de campo no fuste detectouse a presenza dun niño de avespa asiática.	

Figura 163: Toco sen cicatrizar com niño de avespa asiática no seu interior

USC
UNIVERSIDADE
DE SANTIAGO
DE COMPOSTELA

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

93A Sobreira de Balboa

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.10.2018
Lugar	Os Hórreos
Localidade	A Estrada
Concello	A Estrada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	549285;4734329
Saímos de A Estrada pola N-640 en dirección a Lalín ata o cruce coa PO-2017, que tomamos á esquerda, circulando por esta estrada ata o cruce coa N-525, que tomamos á esquerda e continuamos pola estrada nacional ata o punto quilométrico 319, pouco despois do desvío cara ao Pazo de Oca, onde saímos por unha pista que conduce directamente á sobreira.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica.
Exemplar de enormes dimensións que crece inclinado cara ao interior da parcela. A base do tronco presenta unha gran cavidade que se estende ata a cruz da sobreira, superados os catro metros de altura. A superficie do fuste está cuberta de grandes verrugas e protuberancias que confiren ao exemplar un fermoso aspecto. A súa copa, de grandes dimensións, desenvólvese tamén inclinada cara ao centro da parcela.	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,30
Circunferencia normal do tronco (m)	9,54
Circunferencia basal do tronco (m)	11,30
Altura de ramificación (m)	4,90
Diámetro de copa (m)	18,65 (18,20x19,10)
Superficie de copa (m²)	273,04
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a actuacións de poda no pasado, sendo aínda visibles os restos da pasta usada para cubrir as feridas. En xeral as actuacións son correctas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Si, presenza de <i>Phytophthora multivora</i> no chan segundo análise EFA de outubro de 2011 e <i>Armillaria mellea</i> segundo informe de maio de 2012
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Hai tocos de grandes dimensións producidos pola rotura de grandes ramas que non tiveron ningún tipo de actuación restauradora.	
Problemas estruturais	A maior parte da copa sitúase cara ao interior da parcela, provocando unha forte descompensación.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas
Síntomas de decaemento	Si, as follas están cloróticas, mostrando coloración amarelada
Asimetría	A maior parte da copa sitúase cara ao interior da parcela
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, cara ao interior da parcela
Problemas estruturais	Si, o tronco está totalmente oco ata gran altura
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior do oco do tronco
Presenza de cavidades	Si, todo o fuste ten unha gran cavidade vertical
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, o fuste presenta gran cantidade de protuberancias consideradas normais para a especie.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	960
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	67,88
Valor básico	372.987,83
Factor intrínseco, estado sanitario	0,5625
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	314.708,48
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Consideramos que o exemplar non necesita ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 164: Cavidade no interior do exemplar

Figura 165: Antigo corte de poda cuberto con betún

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

94A Sobreira do Pazo de Valiñas

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.01.2018
Lugar	Pazo de Valiñas
Localidade	Vilar
Concello	A Estrada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	545613;4727030
Desde A Estrada circúlase pola N-540 en dirección Silleda, ata chegar ao punto quilométrico 201, onde se vira á esquerda pola estrada PO-2017, circulando tres quilómetros por esta estrada chegaremos ao lugar de Vilar, onde se atopa o Pazo de Valiñas e a súa monumental sobreira.	
Propiedade	
Nome	Cristina Cervela
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	609008057
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase, sen lugar a dúbida, dunha das sobreiras máis fermosas de Galicia. De robusto fuste inclinado no que destaca a ausencia de ramas ata superados os seis metros de altura, onde se forma a cruz, formada por ramas de grandes dimensións que se ramifican a pouca distancia da mesma, formando unha gran copa, redondeada e aberta. Desde 1988 sufriu varias amputacións nas ramas principais que afectaron negativamente ao seu equilibrio, o que obrigou a instalar tensores para que se manteña en pé evitando que envorque sobre o pazo e a capela. A pesar de todo isto, a monumental sobreira non presenta síntomas de decaemento e ten bo vigor.	
Dendrometría	
Altura total (m)	22,8
Circunferencia normal do tronco (m)	5,80
Circunferencia basal do tronco (m)	9,05
Altura de ramificación (m)	6,3
Diámetro de copa (m)	23,8 (28,10x19,50)
Superficie de copa (m²)	444,65
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300 anos
Historial de podas	As actuacións de poda sobre o exemplar están ben executadas e mesmo se cubriron con mastic (pasta de enxertar) nalgúns casos, aínda que esta pasta está cada vez menos recomendada no ámbito da arboricultura. Con todo a copa está totalmente descompensada pola ausencia de grandes ramas estruturais.

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, as cavidades poden servir de refuxio e lugar de cría para micromamíferos, quirópteros, aves, insectos] No seu tronco hai galerías de cerambícidos, seguramente <i>Cerambyx cerdo</i> , recollido no Anexo II do Catálogo Galego de Especies Ameazadas, na categoría de Vulnerable.	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non. Aprécianse numerosas galerías de gran tamaño realizadas por insectos da familia dos cerambícidos, con todo estes insectos son xilófagos, aliméntanse de madeira morta, polo que non se deberían considerar como praga.
	Ramas	Non
	Follas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de corpos frutíferos	Si, na base do tronco. No momento da recollida de datos os carpóforos atopábanse en avanzado estado de descomposición polo que non puideron ser identificados.
Vitalidade	Media
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Non
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona da cruz, pola rotura de ramas que non foron obxecto de ningún tratamento de restauración das feridas.
Problemas estruturais	Si, presenta unha gran cavidade na cruz pola rotura dunha rama estrutural que deixou a copa completamente descompensada.
Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas que non foron obxecto de ningún tratamento de restauración das feridas.
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, a ausencia de ramas estruturais de grandes dimensións deixou a copa completamente descompensada e asimétrica.
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o tronco inclínase cara ao interior da parcela, polo que o exemplar foi ancorado con dous cables de aceiro.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero son consideradas normais para individuos desta especie con idade avanzada.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Alta
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo Alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	576
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	67,88
Valor básico	135.201,48
Factor intrínseco, estado sanitario	0,53

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	109.006,19
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Manter os cables que sosteñen ao exemplar e realizar revisións periódicas (anuais) sobre a tensión que soportan.	
OBSERVACIÓNS	
Na copa do exemplar apréciase unha nutrida representación de couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> spp.).	

Figura 166: Cruz do exemplar con unha gran cavidade

Figura 167: Antigo corte de poda cuberto con betún

95A Sobreira do Cristo de Arriba

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.01.2018
Lugar	Praza pública de Reboreda
Localidade	Reboreda
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	533530;4681256
Para acceder ao exemplar, desde Redondela circúlase pola estrada PO-250 ata o cruce de Reboreda, a uns 2 quilómetros. Unha vez en Reboreda atopámonos a sobreira á beira da praza pública do pobo. Orixinalmente estaba incluído no terreo do pazo de Reboreda, do que foi separado pola construción da estrada.	
Propiedade	
Nome	Concello de Redondela
Enderezo	R/ Alfonso XII, nº2 CP 36800 Redondela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	Tel: 986 400 300; Fax: 986 403 894; info@redondela.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun exemplar de tronco imponente, cuberto por unha grosa capa de casca que se fende verticalmente, deixando ver a tonalidade escura da casca que se esconde facía o interior. A 4 metros de altura o exemplar se ramifica en dous grandes brazos que conforman a súa copa, asimétrica e descompensada pola falta de grandes ramas das que aínda queda o recordo en forma de tocos na cruz. Aínda así o exemplar goza de boa saúde.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,8
Circunferencia normal do tronco (m)	6,03
Circunferencia basal do tronco (m)	6,1
Altura de ramificación (m)	3,8
Diámetro de copa (m)	20,3 (16,1x24,5)
Superficie de copa (m²)	323
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	O exemplar non foi podado. Na copa aprécianse multitude de ramas tronizadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Presencia de <i>Phytophthora cinnamomi</i> no chan segundo informe da Estación Fitopatolóxica do Areeiro (primavera de 2012).
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Inferior ao 5%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Hai 2 tocos de grandes dimensións producidos pola rotura de grandes ramas que non tiveron ningún tipo de actuación restauradora.	
Problemas estruturais	A maior parte da copa sitúase cara o sur do exemplar, provocando unha forte descompensación na copa.	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si. Moi asimétrica, a copa medra cara o sur
Defectos de fuste	
Inclinación	Si. Lixeiramente inclinado cara o sur 15 %.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si. Na inserción da cruz ten unha cavidade provocada polo desprendemento dunha das ramas principais. A dimensión desta cavidade é de 0,60 x0,60 m aproximadamente.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	O fuste presenta gran cantidade de protuberancias, consideradas normais para a especie.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Alto
Valoración global do risco a curto prazo	Risco grave
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	598
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	67.88
Valor básico	145.635,1417
Factor intrínseco, estado sanitario	0.6917
Factor corrector extrínseco	0.4417
Valoración final (€)	145.220,4861
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Actuación de saneamento nas ramas tronzadas para facilitar a súa cicatrización.	
* Eliminación da poboación de falsa acacia arredor do exemplar.	
OBSERVACIÓNS	
O lugar está sendo colonizado pola falsa acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i>).	

Figura 168: Tocos producidos pola rotura de grandes ramas

Figura 169: Copa asimétrica, medrando cara o sur

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

96A Sobreira da Casa do Tristo

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	13.08.2018
Lugar	Casa do Tristo
Localidade	Santiorxo
Concello	A Pobra do Brollón
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T632231;4706472
En A Pobra do Brollón tómase a estrada LU-653 cara A Estación, desde donde seguimos pola vía LU-P-4702 cara Pinel e Vilachá. A catro quilómetros aproximadamente, desvíamonos cara a poboación de Guariz, ata chegar a Santiorxo, a un quilómetro e medio.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica
Estamos ante unha sobreira de extraordinaria morfoloxía, pois a súa base ten un perímetro de seis metros e medio, o que non sería moi destacable entre as sobreiras do catálogo, pero a poucos centímetros do chan unha gran concentración de verrugas e protuberancias fai que a súa circunferencia aumente ata máis de dez metros, reducíndose e volvendo á normalidade superados os tres metros de altura, polo que o tronco mostra a silueta dun barril. Esta masa verrugosa ten gretas e cavidades verticais que permiten o acceso ao interior do tronco, que está totalmente oco. A copa, formada unicamente por dous enormes brazos, atópase na actualidade moi diminuída pola morte dunha destas ramas, provocando unha enorme descompensación, pois só a metade da copa está viva. Contan os propietarios que durante a guerra civil se utilizaba a cavidade do tronco como despensa, para evitar que os produtos alí gardados foran decomisados.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,60
Circunferencia normal do tronco (m)	10,90
Circunferencia basal do tronco (m)	6,50
Altura de ramificación (m)	3,75
Diámetro de copa (m)	10,95 (9,50x12,40)
Superficie de copa (m²)	94,12
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a actuacións de poda no pasado, aínda que hai bastante tempo que xa non se realizan, aínda que presenta numerosas ramas secas na copa

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Canón do Sil	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 50% da copa está seca	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, en gran cantidade, pola presenza de numerosas ramas que se secaron	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, a maior parte da copa non brota
Asimetría	Si, a metade da copa secou, provocando unha gran asimetría
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, a base do tronco está totalmente oca
Engrosamentos anormais	Non, aínda que ten moitos engrosamentos considéranse normais
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta na zona interior do fuste
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais para esta especie
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1100
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	75,43
Valor básico	543.457,01
Factor intrínseco, estado sanitario	0,667
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	543.457,01
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas secas na copa para reducir o risco de caída sobre os visitantes	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 170: Vista da copa onde se aprecia que a maior parte está seca

Figura 171: Cavidade de grandes dimensións na base do fuste

97A Secuoias Vermellas do Xardín Histórico de Padrón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Sequoia sempervirens</i> (D. Don) Endl.
Familia	Taxodiaceae
Nome común	Secuoia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Xardín Artístico de Padrón
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0528102;4732057
O Xardín Histórico de Padrón sitúase na Avenida de Compostela, á beira da estrada N-550, no centro da Vila de Padrón, polo que o seu acceso realízase a pé desde a mesma vila.	
Propiedade	
Nome	Concello de Padrón
Enderezo	Rúa Costa do Carme, 0, 15910 Padrón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 81 04 51
Fotografías actualizadas	97A01; 97A02; 97A03; 97A04
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Trátase de dúas secuoias con morfoloxía similar. Os seus anchos e robustos fustes sitúanse sobre bases moi engrosadas para mellorar a súa estabilidade. A partir de seis metros de altura comezan a ramificarse para formar amplas copas de perfil piramidal. Unha das secuoias está dedicada á poeta Rosalía de Castro que baixo a súa copa compuxo algún dos seus poemas cando visitaba o xardín paseando desde a súa cercana Casa da Matanza. A outra está dedicada a Macías o Namorado, trovador padronés do século XIV que viviu baixo o reinado de Pedro o Cruel e morreu traxicamente no castelo de Arjonilla.	
Dendrometría	
Altura total (m)	41,3; 39,1
Circunferencia normal do tronco (m)	6,28; 6,31
Circunferencia basal do tronco (m)	10,20; 7,42
Altura de ramificación (m)	6,90, 6,10
Diámetro de copa (m)	16,95 (16,80x17,10); 16,50 (16,10x16,90)
Superficie de copa (m²)	225,53; 213,73
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-150 anos
Historial de podas	Ambos exemplares teñen boa poda natural polo que non necesitan tratamentos culturais deste tipo. Non se observan ramas mortas nin roturas que aconsellen un tratamento.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a secuioia pasou da categoría de “vulnerable” (2006) á de “en perigo” (2013) polo risco que corre de desaparecer na natureza.	
Exotismo da especie	Si. Aínda que a secuioia é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións dos situados no Xardín histórico de Padrón.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	O Xardín histórico de Padrón é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se adoitan deter neste e outros exemplares singulares.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o conxunto da Casa de Rosalía de Castro, Colexiata de Iria Flavia e Cemiterio de Adina, e o Xardín da Vila son BIC (Real Decreto 3260/1977) na categoría de Paisaxe Cultural	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Xardín histórico de Padrón e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. As secuioias están consideradas entre as especies máis lonxevas do planeta.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si, nas zonas interiores das copas apréciase unha pequena porcentaxe (<10%) de ramas cativas secas por ausencia de luz.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na base da secuoia de Macías o Namorado apréciase unha gran cantidade de chupóns.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan baixo a base da secuoia de Rosalía de Castro atópase moi compacto, o que dificulta a actividade das raíces.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	625
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	53,42
Valor básico	125.105,6869
Factor intrínseco, estado sanitario	0,5
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	93.829,26
Valoración final parella (€)	187.658,52
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto na base da secuoia de Rosalía.	
* Eliminar a lila azul (<i>Agapanthus praecox</i>) no alcorque que rodea a secuoia de Macías o Namorado para evitar a competencia coas raíces da taxodiácea.	

OBSERVACIÓNS

Figura 172: Chan moi compacto baixo a base da secuioia de Rosalía de Castro

Figura 173: Parterre con lila africana (*Agapanthus praecox*) arredor do pé da secuioia de Macías O
Namorado e gran cantidade de chupóns na base do fuste

98A Secuoia Vermella do Castelo de Soutomaior

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Sequoia sempervirens</i> (D.Don.) Endl.
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Secuoia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Castelo de Soutomaior
Localidade	Rial
Concello	Soutomaior
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	535825;4686617
Desde Pontevedra circulamos 15 quilómetros en dirección a Vigo pola estrada nacional N-550 ata chegar a Arcade, onde nos desviamos pola EP-2908 ata atopar o castelo, situado a 6 quilómetros aproximadamente.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica.
A secuoia vermella do Castelo de Soutomaior ten unha forma completamente diferente á habitual da especie. O seu tronco ramifícase a dous metros de altura en tres fustes de grandes dimensións que medran con gran verticalidade, condicionados pola presenza nas súas proximidades de outras coníferas que lles impiden abrir a copa para acadar volumetría, desenvolvéndose as ramas nun perfil cilíndrico, adaptándose ao espazo que deixan libre os seus veciños máis próximos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	43,2
Circunferencia normal do tronco (m)	9,94
Circunferencia basal do tronco (m)	12,10
Altura de ramificación (m)	2,00
Diámetro de copa (m)	14,25 (15,40x13,10)
Superficie de copa (m²)	159,4
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar ten boa poda natural polo que non necesita actuacións deste tipo. Non se observan ramas mortas nin roturas que aconsellen un tratamento
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a secuioia pasou da categoría de “vulnerable” (2006) á de “en perigo” (2013) polo risco que corre de desaparecer na natureza.	
Exotismo da especie	Si. Aínda que a secuioia é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado no Castelo de Soutomaior.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. Ter pertencido o castelo á familia Sotomayor faino moi interesante desde o punto de vista histórico, xa que a Casa dos Sotomayor foi un importante bastión de nobreza e poder.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si. O Castelo de Soutomaior é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se adoitan deter neste e outros exemplares singulares.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si. O Castelo de Soutomaior é BIC desde o 17 de outubro de 1995. O seu identificar é o RI-51-0008979. Ademais, en febreiro de 2012, o Castelo de Soutomaior foi distinguido como Xardín de Excelencia Internacional de Camélias pola Sociedade Internacional da Camelia.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Castelo de Soutomaior e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. As secuioias son consideradas entre as especies máis lonxevas do planeta.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de corpos frutíferos	Non
Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10%, concéntranse na zona inferior da copa
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, nunha porcentaxe baixa e concentrados na parte inferior da copa, que é onde se realizan as actuacións de poda que deron orixe a estes tocos.
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	O chan atópase moi compactado ao redor da base do tronco
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	986
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	53,42
Valor básico	309.563,07
Factor intrínseco, estado sanitario	0,78
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	362.769,23
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar actuacións correctoras nos tocos presentes na parte baixa da copa para favorecer a súa cicatrización.	
* Rodear ao exemplar cun pequeno valado de madeira para evitar que o chan se compacte máis.	

OBSERVACIÓNS

* O exemplar amosa tres fustes soldados desde a base.

Figura 174: Chan compactado ao redor da base do exemplar

Figura 175: Algunhas actuacións de poda deficientemente executadas

99A Secuoia xigante do Pazo do Casal

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Sequoiadendron giganteum</i> (Lindl.) Buchh.
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Secuoia xigante
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Pazo do Casal
Localidade	O Casal
Concello	Bergondo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T560746;4795475
Desde Bergondo tómasse a estrada DP-0802 e a un quilómetro e medio aproximadamente atópase o Pazo do Casal.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
A secuoia xigante é un dos elementos principais do espazo, competindo coa fachada do pazo, cos seus muros e co portalón, de estilo neoclásico. O seu tronco, de grandes dimensións, mostra na súa base unha gran cicatriz como recordo dun raio, destacando aínda máis pola rechamante pintura de cor azul clara que a cobre. A súa copa é moi voluminosa e ten forma piramidal. Se consideramos que a secuoia pertence ao proxecto orixinal do xardín, atopámonos ante un dos exemplares máis antigos de España desta especie, chegada de EEUU a Europa a mediados do século XIX e plantada por primeira vez en xardíns ingleses, coincidindo coa época de realización deste xardín, como reza esculpido nunha sebe de buxo "ESTE JARDIN FUE HECHO EN 1853".	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,20
Circunferencia normal do tronco (m)	9,90
Circunferencia basal do tronco (m)	12,38
Altura de ramificación (m)	7,40
Diámetro de copa (m)	24,25 (25,10x23,40)
Superficie de copa (m²)	461,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	165 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido a actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollida na categoría de “En perigo B2 ab” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si. Aínda que a secuioia xigante é unha especie máis ou menos frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado no Pazo de Casal	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. As secuioias xigantes están consideradas entre as especies máis lonxevas do planeta.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona baixa do exemplar hai unha porcentaxe do 15-20% de ramas secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, ademais de pequenos tocos na base do fuste, na copa hai dous tocos de grandes dimensións pola rotura de dúas grandes ramas en xuño de 2015 e agosto de 2017	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, hai zonas da copa secas e os brotes presentan pouco vigor.
Asimetría	Si, sen que chegue a representar un problema de estabilidade
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Hai unha gran ferida provocada polo impacto dun raio desde hai moitos anos
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan baixo o exemplar está moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1005
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1.05
Coefficiente en función da zona climática	70.84
Valor básico	447.721,9196
Factor intrínseco, estado sanitario	0.75
Factor corrector extrínseco	0.5
Valoración final (€)	503.687,1595
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación de restauración sobre os tocos de grandes dimensións	
* Eliminar as ramas secas da copa para evitar que se desprendan	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 178: Ferida de grandes dimensións provocada por un raio

Figura 179: Tocos de grandes dimensións na copa

100A Taxodios do Xardín de Artime

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Taxodium distichum</i> (L.) Rich.
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Alcipreste dos pantanos, alcipreste calvo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.08.2018
Lugar	Xardín de Artime
Localidade	Vilagarcía de Arousa
Concello	Vilagarcía de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T519292;4717345
En Vilagarcía de Arousa tómase a estrada N-548 (avenida Rosalía de Castro) en dirección a Carril e antes de saír do núcleo urbano, fronte ao parque de Compostela, atoparemos os Xardíns de Artime, onde medran os cipreses calvos catalogados.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
Estamos ante un pequeno grupo de cipreses calvos, único na nosa xeografía en canto ao tamaño dos exemplares, entre os que destaca o situado fronte á fachada, ao final do paseo, seguramente entre os de maiores dimensións da xeografía española. Trátase dunha árbore cun tronco impresionante, de 6,40 metros de perímetro medido á altura do peito. Non se ramifica ata case 4 metros de altura, onde se divide en tres grandes fustes que medran con gran verticalidade. Deste exemplar xa falaba o Enxeñeiro de Montes D. Rafael Areses, en 1953, no seu libro “Nuestros Parques y Jardines”, dedicado aos parques e xardíns de Pontevedra, afirmando que é de maiores dimensións que o famoso ciprés calvo do Parque do Retiro, en Madrid, aínda que o madrileño corresponde a unha especie diferente.	
Dendrometría	
Altura total (m)	33,90; 34,20
Circunferencia normal do tronco (m)	6,40; 4,05
Circunferencia basal do tronco (m)	8,10; 5,40
Altura de ramificación (m)	3,80; 4,20
Diámetro de copa (m)	15,40 (15,20x15,60); 14,75 (14,90x14,60)
Superficie de copa (m²)	186,17; 170,78
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares non reciben ningún tratamento de poda, nin hai signos que evidencien que se fixeron nun pasado recente
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Si, hai presenza de <i>Phytophthora multivora</i> no chan segundo informe EFA de maio de 2012
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, todos os exemplares teñen ramaxe seca na copa. O exemplar de maiores dimensións é o que máis ramaxe seca acumula na copa, en torno ao 15%.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola rotura e perda de ramas, sobre todo nas zonas baixas das copas
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar de maiores dimensións divídese a case 4 metros do chan, formando as ramas unha inserción con ángulo moi pechado e casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Si, nas zonas baixas e medias do exemplar de maiores dimensións
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, de orixe mecánica
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	810
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	24,74
Valor básico	96.964,64
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	109.085,22
Valoración conxunto final (€)	327.255,66 (109.085,22*3)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Polo predio comezan a ser frecuentes os neumatóforos, raíces con xeotropismo negativo emitidas polas raíces soterradas dos taxodios para realizar o intercambio gaseoso	
* O conxunto está formado por cinco taxodios, aínda que son tres os de dimensións destacadas	

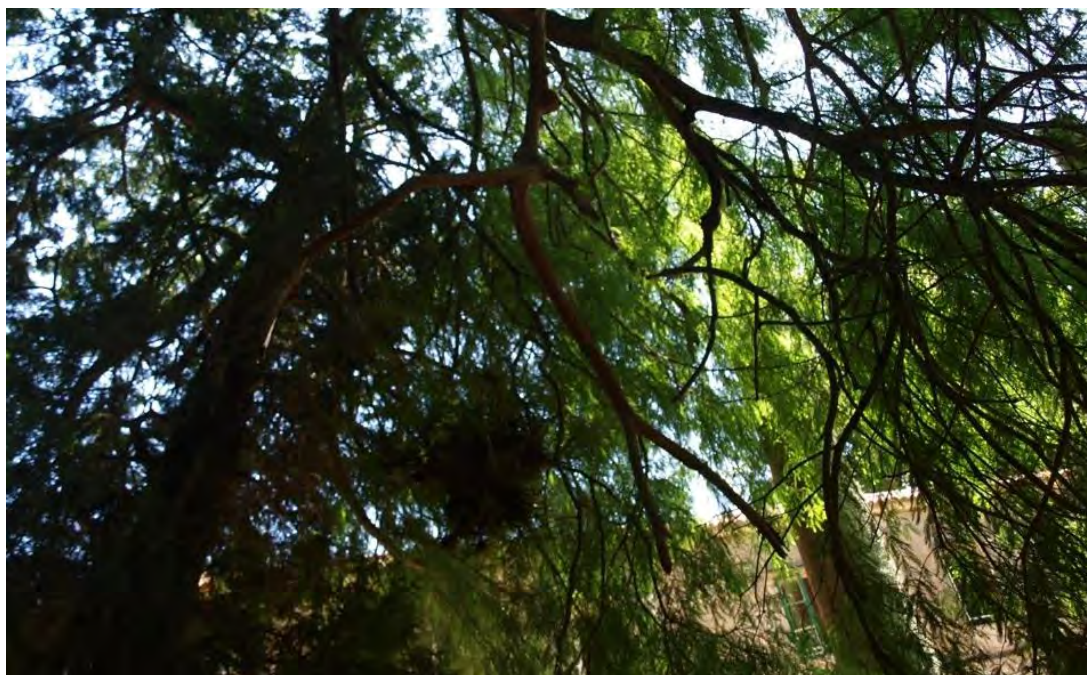

Figura 180: Ramas secas nas copas dos taxodios

Figura 181: Neumatóforos baixo as copas dos taxodios

101A Teixo de Baldomir

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Pazo de Baldomir
Localidade	Baldomir
Concello	Bergondo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T558811;4794094
Saímos de Bergondo pola vía AC-164 en dirección a Babío ata que, superado o polígono industrial, incorporámonos á estrada N-VI en dirección a Betanzos, a un quilómetro, na poboación de Guísamo, tomamos o desvío, á man dereita, pola vía AC-214, pola que percorremos 800 metros ata a entrada da Urbanización Baldomir, dentro da que se atopa o monumental teixo.	
Propiedade	
Nome	Urbanizacion Baldomir
Enderezo	Baldomir s/n CP 15640 Bergondo, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Atopámonos ante un exemplar de extraordinarias dimensións, que durante moito tempo ostentou o récord de teixo máis alto de Galicia, mágoa que o paso do temporal Klaus en 2009 o deixase moi deteriorado, cunha gran parte da copa amputada e con grandes feridas de poda polos posteriores traballos de restauración executados sobre o maltreito exemplar. O seu tronco mostra diferenzas estruturais cos demais teixos catalogados, xa que se ramifica a moi baixa altura, con ramas que se van abrindo cada vez máis en busca de luz e que no pasado conformaban unha copa de dimensións espectaculares, con forma de parasol, na actualidade só conserva estas características na metade da copa que non se viu afectada polo temporal.	
Dendrometría	
Altura total (m)	8,40
Circunferencia normal do tronco (m)	6,90
Circunferencia basal do tronco (m)	4,80
Altura de ramificación (m)	1,30
Diámetro de copa (m)	18,20 (19,80x16,60)
Superficie de copa (m²)	260,02
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	Despois dos danos ocasionados polo temporal Klaus en xaneiro de 2009 o exemplar foi podado sobre ramas de gran diámetro, aínda que as actuacións foron correctas os cortes non están cicatrizando

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	excitadamente. Na copa detectáronse varias actuacións posteriores moi deficientes, con fisuras e rachos na casca.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. A especie é moi lonxeva e o exemplar moi vello.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10%, na zona interior da copa por ausencia de luz	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, por crebadura de grandes ramas co temporal Klaus que aínda non cicatrizaron
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, pola perda dunha parte importante da copa durante o temporal Klaus
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, á altura da cruz
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	710
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	124,02
Valor básico	374.110,9187
Factor intrínseco, estado sanitario	0.6667
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	324.229,4629
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación de erradicación ou control da acacia negra (<i>Acacia melanoxylon</i>) e da falsa acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i>) que invaden o lugar.	
* Realizar actuacións correctoras nos cortes de poda deficientes	
OBSERVACIÓNS	
Despois do temporal Klaus efectuouse unha redución drástica da copa, os resultados non están a ser bos	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 182: Corte de grandes dimensións na cruz, con rachos e secrecións

Figura 183: Corte de poda moi deficiente

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

102A Teixo da Igrexa de Córneas

Data de inclusión	17.04.2007
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.03.2018
Lugar	Igrexa de Córneas
Localidade	Córneas
Concello	Baleira
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	652326;4760702
Desde Baleira circulamos pola estrada LU-530 ata A Fontaneira, onde enlazamos coa estrada LU-P-0407 ata que chegamos á aldea de Córneas.	
Propiedade	
Nome	Diocese de Lugo
Enderezo	Praza Santa María, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	Telf: 982 23 11 43
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
O teixo da Igrexa de Córneas é un exemplar con unha copa ampla e globosa, formada a partir da cruz, a 1,7 m de altura, desde a que nacen catro ramas de grandes dimensións, que rapidamente se volven a ramificar para formar a copa. O fuste é, sen dúbida, un dos seus elementos máis destacados, cun perímetro basal de 7,1 m que, lonxe de estreitarse a medida que sobe en altura, aumenta ata alcanzar 8,31 m á altura do peito. A pesar da presenza dunha gran cavidade na base do fuste, o exemplar amosa un aspecto inmellorable e o seu estado de saúde é moi bo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	10,8
Circunferencia normal do tronco (m)	8,31
Circunferencia basal do tronco (m)	7,10
Altura de ramificación (m)	1,70
Diámetro de copa (m)	15,35 (14,5x16,20)
Superficie de copa (m²)	184,84
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a tratamentos de poda, sobre todo na zona baixa da copa. Estas actuacións de poda están deficientemente executadas polo que se aprecian numerosas feridas e tocos sen cicatrizar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si. Situado no atrio da igrexa, que comparte espazo co cemiterio, polo que está intimamente ligado a este espazo.	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si, especie moi lonxeva e exemplar de elevada idade	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que nunha porcentaxe inferior ao 10%, sitúanse na zona interior da copa, donde as ramas cativas morren por ausencia de luz, polo que se trata dun feito normal.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Na zona inferior da copa e como resultado de actuacións de poda deficientemente executadas pódense observar algúns tocos con diámetros entre 8 e 20 cm que deben ser restaurados para facilitar a cicatrización.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si. Algunhas das ramas foron podadas con ferramentas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	pouco apropiadas, machadas, provocando feridas nas ramas baixas do exemplar.
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si. Na zona oeste hai unha cavidade de 1,70x0,5 m que na actualidade é empregada para almacenar os produtos de limpeza do cemiterio.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si. Varias ramas partidas no fuste deixaron feridas que haberá que restaurar para favorecer a súa cicatrización.
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si. A proximidade dos nichos, un muro e o empedrado do atrio da igrexa impiden o óptimo desenvolvemento do sistema radical.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	837
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	124,02
Valor básico	518.817,43
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8021
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	624.202,22
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É necesario actuar nas ramas partidas ou mal podadas para favorecer a cicatrización das feridas en tronco e ramas.	
* Ampliar a superficie útil para o sistema radical eliminando parte do empedrado do atrio da igrexa.	
* Impedir o acceso ao interior da cavidade do tronco para evitar o seu uso como almacén.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar presenta moi bo estado físico, con todo é necesario que as podas sexan executadas por un profesional para minimizar o efecto das mesmas sobre o estado sanitario do exemplar.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 184: Cavidade na base do exemplar

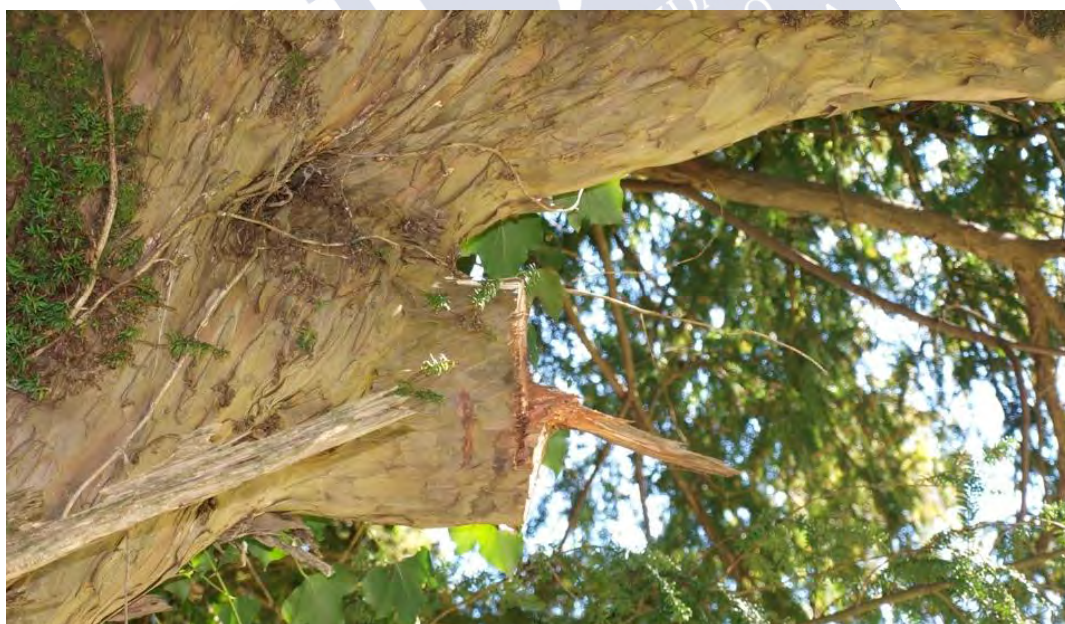

Figura 185: Toco de grandes dimensións sen cicatrizar

103A Teixo da Casa de Tenreiro

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	06.09.2018
Lugar	Casa Tenreiro
Localidade	Pontedeume
Concello	Pontedeume
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T568151;4805916
Desde o centro de Pontedeume tomamos a estrada de Esteiro (AC-144) durante un quilómetro, ata o cruce co paseo marítimo, a 100 metros, a man esquerda atópase a Finca Tenreiro co monumental teixo a carón do paseo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Durante moito tempo foi podada esta árbore ao gusto do seu propietario, o que modificou a súa arquitectura, conducindo á singular morfoloxía actual, coa copa en pisos ou plataformas, que o converte nun teixo moi especial. O tronco permanece sen ramificar ata 2,70 m de altura sobre do chan, onde comeza a formarse o primeiro dos seus pisos. Aproximadamente 2 m por enriba desa primeira plataforma fómase o segundo piso, de igual feitura que o anterior pero con menores dimensións. Unha escada de caracol que rodea o tronco permite acceder ás plataformas, cun pavimento de madeira, que no pasado tiveron función de miradores e merendeiros. Na actualidade o exemplar atópase case seco por completo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	10,80
Circunferencia normal do tronco (m)	Non se pode medir por atopase rodeado o fuste do exemplar por unha escaleira de caracol metálica
Circunferencia basal do tronco (m)	4,60
Altura de ramificación (m)	2,70
Diámetro de copa (m)	17,30 (18,20x16,40)
Superficie de copa (m²)	234,94
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado durante moitos anos para manter a súa arquitectura ao redor das escaleiras e dúas plataformas instaladas na súa copa. Na actualidade as actuacións van encamiñadas a eliminar ramas secas da copa.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. A especie é moi lonxeva e o exemplar moi vello.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Si, un informe realizado por EFA en 2011 detectou a presenza de tinta (<i>Phytophthora cinnamomi</i>)
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, excepto algúns rebrotes na zona basal do fuste o resto das ramas están secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola crebadura recente de ramas	
Problemas estruturais	Si, a maior parte das ramas do exemplar pronto comezarán a desprenderse	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Si, toda a copa está seca
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, o fuste presenta varias zonas mortas
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais para exemplares de avanzada idade desta especie
Presenza de chupóns	Si, na zona baixa do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, aínda que foron retiradas, arredor do fuste o chan estaba cuberto de grandes laxas de granito que impedían o normal desenvolvemento e funcionamento do sistema radical. Esta parece ser unha das causas do declive do teixo.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	
Coefficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar perdeu as características polas que foi incluído no catálogo polo que se recomenda a súa descatalogación.	
* Ao atoparse no paseo fluvial, camiñan os cidadáns baixo os restos da súa copa, polo que recomendamos cando menos a eliminación das ramas que saen do perímetro delimitado polo enreixado protector da árbore, co fin de evitar danos a persoas	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 186: Numerosos chupóns no tronco

Figura 187: Copa seca do exemplar sobresaíndo por encima do enreixado que o protexe

104A Tuia Xigante do Pazo de Torres de Agrelo

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Thuja plicata</i> Don ex D. Don.
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Tuia xigante
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Pazo de Torres de Agrelo
Localidade	Anselle d'Abaixo
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	533080;4682521
Desde Redondela tómasse a estrada N-550 en dirección Pontevedra durante tres quilómetros onde se vira á dereita no camiño Novesas-Cesantes, inmediatamente vólvese a virar á dereita polo camiño Agrelo-Cesantes, que nos dirixe directamente á entrada do pazo Torres de Agrelo.	
Propiedade	
Nome	Fernando Marcote Villar
Enderezo	Camino Torres de Agrelo, nº5. Anselle d'Abaixo. Redondela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986408021
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
Trátase dun exemplar san e vigoroso a pesares de que a estrutura da súa copa foi modificada polos fenómenos atmosféricos. O seu tronco, recto e de grandes dimensións, bifúrcase a tres metros de altura en dúas grandes ramas que se atopan truncadas a once metros de altura polo efecto dos raios. A ausencia destas grandes ramas provocou que a súa copa sexa irregular e asimétrica. Atópase nun lugar privilexiado, acompañado doutras especies arbóreas de grandes dimensións e avanzada idade.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,20
Circunferencia normal do tronco (m)	5,15
Circunferencia basal do tronco (m)	5,95
Altura de ramificación (m)	3,40
Diámetro de copa (m)	17,95 (19,40X16,50)
Superficie de copa (m²)	252,92
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Ao atoparse nun espazo que recibe visitantes os coidados sobre o exemplar e os seus acompañantes son constantes, polo que se realizan actuacións de poda de forma periódica.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Clasificada na categoría “Preocupación menor” pola UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Si, presenza de <i>Phytophthora multivora</i> no chan (informe EFA outono 2011 e primavera 2012)
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pequenas ramas secas na copa nunha porcentaxe inferior ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, existen algúns na zona baixa da copa	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, acompañando aos tocos mal cicatrizados
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, pola ausencia de dúas grandes ramas estruturais.
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar presenta casca incluída nas pinzas, o que pode facilitar a súa rotura no futuro.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Si, descendendo desde a cruz.
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, pola presenza de tocos mal cicatrizados derivados de actuacións de poda deficientemente executadas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, polo chan moi compacto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	517
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	83,48
Valor básico	134.215,2
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	150.992,1
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É necesario actuar sobre o chan compacto e tomar algunha medida para evitar que se volva a compactar no futuro.	
OBSERVACIÓNS	
Bifurcada a 3,3 m do chan, os dous fustes están truncados á altura de 10,8 m. Ambos foron afectados por un raio, deteriorando o aspecto e a saúde da árbore, que a pesar de ser tratada non ten equilibrio na copa.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 188: Casca incluída na cruz do Exemplar

Figura 189: Solo moi compacto

105A Tileiro Prateado da Alameda do Campo da Estrela

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Tilia tomentosa</i> Moench
Familia	<i>Tiliaceae</i>
Nome común	Tileiro Prateado
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Alameda do Campo da Estrela
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	537012;4747447
A alameda atópase no centro da cidade de Santiago e o exemplar no salón central, ocupando o penúltimo lugar da fila arborada da esquerda, cara á fonte e igrexa do Pilar	
Propiedade	
Nome	Concello de Santiago de Compostela
Enderezo	Pazo de Raxoi, s/n, 15705 Santiago de Compostela, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 54 23 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia eixo vertical.
O exemplar da alameda ten unhas dimensións e porte excepcionais. O seu robusto tronco non se ramifica ata superados os tres metros de altura, onde se forma a cruz, composta por tres ramas de grandes dimensións, aínda que unha delas vólvese a bifurcar inmediatamente, polo que parece que son catro as ramas que emerxen da cruz. Todas medran verticalmente e con moitas ramificacións ata superar os 26 metros de altura, formando unha copa aberta e ampla.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,2
Circunferencia normal do tronco (m)	3,84
Circunferencia basal do tronco (m)	4,90
Altura de ramificación (m)	3,10
Diámetro de copa (m)	19,30 (18,90x19,70)
Superficie de copa (m²)	292,4
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Foi sometido a actuacións de poda no pasado. As feridas cicatrizan correctamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Trátase dun exemplar de fenotipo sobresaínte que pode ser fonte de materiais de reprodución.	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Si, ten insercións de ramas en ángulos moi agudos á altura da cruz con casca incluída	
Presenza de feridas	Si, polo desprendemento de ramas de pouca entidade por encima da cruz	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, á altura da cruz
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto e a beirarrúa moi próxima ao pé do exemplar, o que dificulta o correcto desenvolvemento do sistema radical.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	395
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1,10
Coeficiente en función da zona climática	32,88
Valor básico	34.141,25
Factor intrínseco, estado sanitario	0,66
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	34.141,25
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar o bordo de beirarrúa próximo ao pé e realizar unha actuación sobre o chan compacto.	
* Non permitir o uso do exemplar como soporte para a iluminación das festas.	
OBSERVACIÓNS	
O exemplar ten numerosa flora epífita, polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) e couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>).	

Figura 190: Beirarrúa moi próxima á base do exemplar

Figura 191: Elementos de suxeición para a iluminación das festas

106A Washingtonias Robustas do Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Washingtonia robusta</i> H.Wendl.
Familia	<i>Arecaceae</i>
Nome común	Palmera de abano mexicana
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	547123;4735670
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Palmeira unicaule
Trátase dunha parella de palmeiras case xemelgas nas que destaca a súa gran altura, que as fai sobresaír no medio das demais árbores do xardín. Os troncos aséntanse sobre anchas bases e os estipes son pelados, dereitos e moi verticais. A coroa sitúase superados os 24 metros de altura, está formada polo clásico penacho de palmas en abano (follas).	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,7; 27,20
Circunferencia normal do tronco (m)	1,91; 1,96
Circunferencia basal do tronco (m)	3,22; 3,32
Altura de ramificación (m)	24,10; 24,50
Diámetro de copa (m)	2,32 (2,35x2,30); 2,37 (2,40x2,35)
Superficie de copa (m²)	4,24; 4,42
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares no se podan
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, recollida na categoría "Risco máis baixo/case ameazada" segundo a UICN

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no Pazo de Santa Cruz e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Si, na base dos dous pés hai algo de madeira morta
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Altura do tronco principal (cm)	2700
Valor característico (€)	1,5730
Valor básico	16.963,26
Factor intrínseco, estado sanitario	0
Factor corrector extrínseco	0,4
Valoración unitaria final (€)	23.748,57
Valoración parella final (€)	47.497,14 (23.748,57x2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Reducir a rega por aspersión na zona, xa que o exceso de humidade na base do tronco pode favorecer podremias	
OBSERVACIÓNS	
* Obsérvanse nos estipes orificios de pícidos	
* En ambos exemplares hai hedra (<i>Hedera hibernica</i>) subindo polos estipes e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos	

Figura 192: Base dunha das palmeiras con brións e liques polo exceso de humidade

107A Abeto branco de Carballal

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Abies alba</i> Mill.
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Abeto branco
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.05.2018
Lugar	Carballal
Localidade	Codeseda
Concello	A Estrada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	543317;4719625
Saímos de A Estrada pola vía EP-7001 pola que circulamos ata o lugar da Carballeira, aquí desvíamonos cara á dereita para incorporarnos á estrada EP-7026 que nos dirixe ao lugar de O Carballal, a medida que nos imos achegando a silueta do abeto faise moi visible, xa que é a árbore máis alta do lugar.	
Propiedade	
Nome	Ana Mª Gómez Valiño
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986365006
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia eixo vertical. Ramificación monopódica
Trátase dun exemplar co tronco indiviso ata superados os cinco metros de altura, a partir deste punto aparecen tres grandes ramas que medran con moita verticalidade, cada unha delas ramifícase en todas as direccións poboando abundantemente a copa, que adopta perfil piramidal. Aparece illado no medio da aldea de O Carballal, sendo a súa figura visible a moita distancia por tratarse da árbore de maior altura da contorna.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,10
Circunferencia normal do tronco (m)	2,96
Circunferencia basal do tronco (m)	5,54
Altura de ramificación (m)	5,10
Diámetro de copa (m)	13,85 (14,50x13,20)
Superficie de copa (m²)	150,58
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	130 anos
Historial de podas	O exemplar só foi podado ata a altura da cruz, con actuacións nalgúns casos deficientemente realizadas e que sería conveniente revisar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, aínda que na actualidade comezan a verse exemplares

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	novos en parques e xardíns	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” da UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o exemplar foi plantado por Juan Baliño Rivas, escultor do que se conservan obras no pazo de Lourizán, de onde levou o plantón do abeto como agradecemento ao seu traballo.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 5% e concentradas na zona do camiño	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientemente realizadas
Problemas estruturais	Si, na cruz insírense tres ramas cun ángulo moi agudo. Presenta casca incluída
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, derivadas de actuacións de poda deficientemente realizadas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, unha beirarrúa de cemento chega ata a base do fuste, o que dificulta o correcto desenvolvemento radicular.
Zonas mortas/fendas profundas	Si, na base do fuste hai unha cavidade de 40x25 cm
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	303
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,15
Coefficiente en función da zona climática	33,82
Valor básico	21.762,94
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	24.483,31
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Levantar a beirarrúa e realizar algunha actuación sobre o chan compacto.	
* Revisar e reparar as consecuencias das actuacións de poda deficientes.	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 193: Ángulo de inserción moi agudo e casca incluída na cruz

Figura 194: Cavidade na base do fuste

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

108A Araucaria de Carballeira

Data de inclusión	03.10.2011
Especie	<i>Araucaria bidwillii</i> Hook.
Familia	<i>Araucariaceae</i>
Nome común	Araucaria de Bidwill, pino de Queensland, pino de Bunya
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.03.2018
Lugar	Pazo de Gandarón, Carballeira
Localidade	Salcedo
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	529460;4695008
Desde Pontevedra circulamos 5 quilómetros en dirección a Vigo pola estrada nacional N-550 ata chegar a Salcedo, onde se atopa o Pazo de Gandarón.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
O exemplar do Pazo de Gandarón é sen dúbida un dos representantes desta especie máis interesantes de Galicia. A base do fuste amosa contrafortes para mellorar a súa estabilidade e por encima xorde un gran tronco de forma cilíndrica e ramificado case desde a base, sendo visibles na súa zona baixa as cicatrices que vai deixando o desprendemento das ramas inferiores. Trátase dun exemplar de gran frondosidade no que a copa é totalmente irregular pero de gran fermosura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,5
Circunferencia normal do tronco (m)	3,94
Circunferencia basal do tronco (m)	10,42
Altura de ramificación (m)	4
Diámetro de copa (m)	13,30 (12,30x14,30)
Superficie de copa (m²)	138,85
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar ten boa poda natural polo que non necesita tratamentos culturais deste tipo. Na zona baixa do fuste obsérvanse sinais dalgunhas actuacións deficientemente executadas que sería conveniente revisar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) atópase na categoría de preocupación menor	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, sobre todo na zona baixa do fuste, onde se aprecian sinais de actuacións de poda deficientemente executadas	
Problemas estruturais	Non. É rechamante que o exemplar está ancorado por	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	cables a dous tileiros que se atopan estrangulados.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non. Presenta un gran engrosamento na base, pero considérase normal para esta especie.
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en baixa cantidade sobre os tocos sen cicatrizar do fuste.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non. Obsérvanse algunhas raíces superficiais ao redor do tronco pero son de pequeno diámetro polo que non supoñen un problema importante
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	396
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	96,6
Valor básico	91.643,45
Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	137.465,18
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar os cables de aceiro que suxeitan o exemplar aos tileiros ou substituílos por un cableado dinámico tipo “cobra” que non estrangula as árbores	
* Revisar os cortes de poda deficientemente efectuados para facilitar a súa cicatrización	
OBSERVACIÓNS	

Figura 195: Algunhas actuacións de poda deficientemente executadas

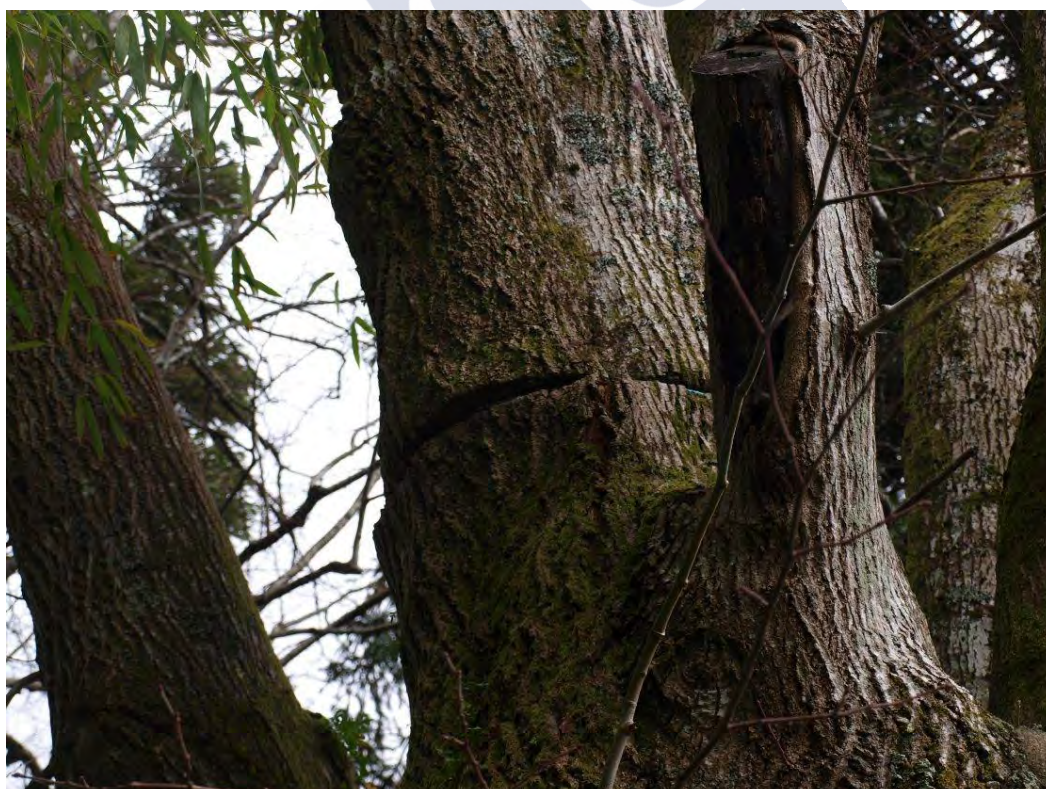

Figura 196: Suxeicións na araucaria estrangulando os tileiros

109A Araucaria excelsa do Pazo de Rubiáns

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Araucaria heterophylla</i> (Salisb.) Franco
Familia	<i>Araucariaceae</i>
Nome común	Araucaria excelsa ou piñeiro da illa de Norfolk
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Rubiáns
Localidade	Rubiáns
Concello	Vilagarcía de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T521816;4714150
Desde Vilagarcía tomamos a avenida das Carolinas ata enlazar coa N-640A pola que circulamos un quilómetro aproximadamente para atopar a rúa do pazo, á nosa esquerda, a 300 metros do cruce chegamos ao Pazo de Rubiáns, situado á esquerda.	
Propiedade	
Nome	Paloma Rey
Enderezo	Rúa Pazo, 7, 36619 Vilagarcía de Arousa, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	619 26 18 47
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
O exemplar foi alcanzado por un raio e na actualidade solo queda un tronco morto de algo máis de 7 metros de altura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	7,50
Circunferencia normal do tronco (m)	3,45
Circunferencia basal do tronco (m)	5,30
Altura de ramificación (m)	2,30
Diámetro de copa (m)	(8,10x7,80)
Superficie de copa (m²)	24,96
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O exemplar non foi sometido a actuacións de poda, xa que a especie ten boa poda natural.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e)	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

instrumento de declaración)		
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numerosos centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	En maio de 2015 o Pazo de Rubiáns foi declarado como Xardín de Excelencia Internacional de Camelias pola Sociedade Internacional da Camelia.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Nula, está morto	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, todas as ramas están secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola rotura de ramas	
Problemas estruturais	Si, as ramas que forman a copa están secas e seguramente comezarán pronto a caerse da árbore	
Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas	
Síntomas de decaemento	Si, a árbore está seca	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, todo o tronco está morto
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	
Coefficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar atópase seco polo que se propón a súa descatalogación	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar foi alcanzado por un raio que o partiu pola metade. Aínda así aguantou un ano con vida, pero na actualidade xa está morto	

Figura 197: Fotos do exemplar en 2009 e na actualidade

110A Castiñeiro de Pexeiros

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castaña
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	19.07.2018
Lugar	Pexeiros
Localidade	Pexeiros
Concello	Os Blancos
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T604267;4647762
En Os Blancos tómasse a estrada OU-1112, pola que circulamos 300 metros ata o cruce da aldea de Cerdeira, deixamos atrás esta pequena poboación tómasse o desvío á dereita que conduce directamente a Pexeiros, apenas a 500 metros do cruce. Unha vez na aldea de Pexeiros, fronte ao cemiterio seguimos por unha pista que conduce ata a veciña aldea de A Rabea, e a 100 metros do pobo atopamos o monumental castiñeiro, á man dereita do camiño.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
Trátase dun exemplar coa base moi ensanchada polos grandes contrafortes radicais, que xeran un gran tronco case cilíndrico, que, a pesar de ter algunha cavidade á altura da cruz, presenta un aspecto magnífico. Non se ramifica ata superados os dous metros de altura, onde se conforma a cruz, emerxendo grandes e poderosas ramas que medran case paralelamente ao chan. A ausencia de tratamentos culturais durante algúns anos favoreceu a aparición de brotes basais, que comezan a ter unha altura similar ao seu proxenitor. Trátase sen dúbida dun dos mellores representantes desta especie en Galicia, e a pesar de ter unhas dimensións comparables ao famoso Castiñeiro de Pumbariños, non aparece citado en catálogos previos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,10
Circunferencia normal do tronco (m)	12,05
Circunferencia basal do tronco (m)	14,80
Altura de ramificación (m)	2,10
Diámetro de copa (m)	17,80 (18,90x16,70)
Superficie de copa (m²)	248,71
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións de poda, sobre todo nas zonas baixas, que están deficientemente executadas

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, ten avispiña (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pero nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda dalgunha rama	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o fuste está parcialmente oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, á altura da cruz
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade na zona baixa do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o exemplar medra no bordo dunha leira, sobre un noiro de 4 metros de altura, polo que cara esa zona o sistema radical non existe
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1300
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	465.259,71
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	523.417,18
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar contra a avespiña do castiñeiro	
OBSERVACIÓNS	
* Ten hedras (<i>Hedera hibernica</i>) e couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) epífitos	

Figura 198: Rama seca na copa

Figura 199: Cavidade de grandes dimensións no interior dunha rama

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

111A Castiñeiro de Cerdedelo

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Souto de Cerdedelo
Localidade	Cerdedelo
Concello	Laza
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T632703;4659993
Desde Laza tomamos a estrada OU-112 e circulamos por ela durante nove quilómetros. Un quilómetro antes de entrar na vila de Cerdedelo, á man dereita no souto encóntrase o castiñeiro senlleiro, a escasos metros da estrada.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
Podemos dicir que o de Cerdedelo é o castiñeiro dos dez fillos. Dunha gran carocha central, agora morta, brotan dez fustes de gran tamaño, ata superar os 30 metros de altura, obrigados pola forte competencia pola luz cos demais castiñeiros do souto. A carocha, varias veces centenaria, supera os dez metros de perímetro, o que converte ao castiñeiro de Cerdedelo nun dos de maiores dimensións de Galicia.	
Dendrometría	
Altura total (m)	31,10
Circunferencia normal do tronco (m)	10,63
Circunferencia basal do tronco (m)	10,50
Altura de ramificación (m)	Basal
Diámetro de copa (m)	21,35 (20,30x22,40)
Superficie de copa (m²)	357,82
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-500 anos
Historial de podas	Trátase dun exemplar que foi demoucado no pasado, polo que presenta grandes feridas de poda na copa
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Río Támea	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, presenza de avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, aprécianse na copa gran cantidade de tocos mal cicatrizados, sobre todo nas ramas de grandes dimensións que formaban a estrutura do exemplar	
Problemas estruturais	Si, varias ramas principais presentan cavidades e feridas de grandes dimensións	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, gran parte do tronco atópase seco e con moitos brotes de grandes dimensións que nacen desde o chan
Presenza de cavidades	Si, derivadas da ausencia de grandes ramas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na zona baixa do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	O exemplar medra sobre un noiro, polo que carece de parte do seu sistema radical
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1070
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	315.714,74
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	355.179,08
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar contra a avespiña do castiñeiro	
OBSERVACIÓNS	

Figura 200: Tocos de grandes dimensións e cavidades no tronco

112A Castiñeiro de Trambolosríos

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.06.2018
Lugar	Souto de Trambolosríos
Localidade	Trambolosríos
Concello	Parada de Sil
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T618990;4691822
En Parada do Sil tómasse a estrada OU-0605, despois de percorrer catro quilómetros viramos á esquerda no indicador de Entrambosríos e seguimos pola pista asfaltada durante un quilómetro ata a aldea, na entrada da mesma encontramos o monumental castiñeiro. A medio camiño atopamos unha bonita ruta de sendeirismo que nos conduce entre soutos e bosques de ribeira ata Entrambosríos.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Atopámonos ante un exemplar de moi bela factura, un castiñeiro demoucado de grandes dimensións que se asenta sobre un pé moi engrosado, recuberto de verrugas, protuberancias e tocos que contribúen a aumentar a súa espectacularidade. A 2,80 metros de altura fórmase a cruz, composta por 3 grandes brazos que apenas medran un par de metros, xa que as súas ramas foron obxecto de aproveitamento secular. Destes grosos brazos nacen as ramas que conforman a copa, de reducidas dimensións pola forte competencia cos seus conxéneres. Ademais das cavidades, ramas rotas e sequidade foliar que cabería esperar nun exemplar das súas características, amosa pouco vigor e a competencia polo espazo parece que comeza a pasarlle factura a este ancián castiñeiro.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,50
Circunferencia normal do tronco (m)	9,35
Circunferencia basal do tronco (m)	11,50
Altura de ramificación (m)	2,80
Diámetro de copa (m)	16,85 (17,50x16,20)
Superficie de copa (m²)	222,87
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a distintas actuacións de poda no pasado. Algunhas non foron correctamente executadas e como resultado aparecen algunhas cavidades nas ramas principais.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, sitúase na ZEC Canón do Sil	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, atacado pola avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, a maior parte das ramas principais están secas, aproximadamente un 60%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientemente realizadas	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, pola ausencia de ramas de grandes dimensións
Síntomas de decaemento	Si, gran parte da copa está seca ou brota con dificultade
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, derivadas da perda de ramas de grandes dimensións sen actuacións restauradoras
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, por rotura de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	950
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	276.825,44
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	285.476,23
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* A competencia pola luz está a afogar ao exemplar, polo que é urxente realizar unha poda de redución de copa nas árbores veciñas para facilitar a entrada de luz sobre o castiñeiro catalogado	
* Eliminar as ramas secas de maiores dimensións presentes na copa para diminuír o risco de caída sobre os visitantes.	
* Tratar contra a avespiña do castiñeiro.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar conta con numerosa flora epífita; hedra (<i>Hedera hibernica</i>), polipodios (<i>Polypodium</i> sp.), saxífragas (<i>Saxifraga spathularis</i>), sanguinho (<i>Frangula alnus</i>) ou silvas (<i>Rubus</i> sp.).	

Figura 201: Zona con madeira morta e cavidades pola perda dunha gran rama

Figura 202: Forte competencia pola luz coas árbores veciñas

113A Castiñeiro de Santa Eufemia

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Santa Eufemia
Localidade	Baños de Molgas
Concello	Baños de Molgas
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T606742;4675411
En Baños de Molgas tomamos a estrada OU-0108 en dirección a Xunqueira de Ambía, despois de percorrer catro quilómetros chegaremos a Santa Eufemia, 100 metros despois da igrexa de Santa Eufemia de Ambía, á nosa esquerda, atoparemos un camiño estreito entre dúas casas, e a 50 metros está o monumental castiñeiro.	
Propiedade	
Nome	Eladio Fernández Fernández
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
Contemplamos un castiñeiro demoucado cun gran fuste que, a pesar de atoparse totalmente oco, está revestido de nodosidades, contrafortes e protuberancias que aumentan notablemente o seu grosor. O paso do tempo e as actuacións humanas contribuíron ás importantes roturas e mutilacións que minguaron en gran parte a integridade do monumental castiñeiro. A súa copa é de reducidas dimensións polo escaso número de ramas vivas que a compoñen.	
Dendrometría	
Altura total (m)	12,50
Circunferencia normal do tronco (m)	9,95
Circunferencia basal do tronco (m)	11,40
Altura de ramificación (m)	2,75
Diámetro de copa (m)	12,00 (12,90x11,10)
Superficie de copa (m²)	113,04
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300 anos.
Historial de podas	O exemplar foi demoucado no pasado, pero esta actividade abandonouse e na actualidade non recibe tratamentos culturais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase moi próxima a igrexa de Santa Eufemia de Ambía, Ben de Interese Cultural (BIC) na categoría de Monumento Histórico-Artístico desde 1931.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Si, ten cancro (<i>Cryphonectria parasitica</i>)
	Follas	Si, ten avespiña (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Si, no interior do fuste (que está oco) hai corpos frutíferos de <i>Lycoperdon</i> sp.	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, gran parte do castiñeiro está seco, nunha porcentaxe aproximada do 40%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, aínda que a maior parte atópanse en proceso de cicatrización	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Si, unha gran parte da copa está seca e non brota
Asimetría	Si, a maior parte da copa viva atópase na zona sur do exemplar
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o interior do fuste está oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, en varias zonas do fuste, deixando ver o interior do tronco oco
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na zona baixa do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	998
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	305.351,92
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	366.422,30
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar tratamentos contra a avespiña e o cancro	
* Eliminar as ramas secas da copa do exemplar para evitar que poidan caer sobre ocasionais visitantes	
OBSERVACIÓNS	
* O interior do tronco do exemplar foi tratado con lume no pasado	

Figura 203: Gran cantidade de ramas secas na copa

114A Castiñeiro de Cádavos

Data de inclusión	03.10.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Cemiterio de Cádavos
Localidade	Cádavos
Concello	A Mezquita
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T664989;4648730
En A Mezquita tomamos a estrada OU-311 en dirección a Portugal, a sete quilómetros atópase a vila de Cádavos. Atravesamos o pobo e na saída, despois de cruzar a ponte, á man esquerda, está o cemiterio, e no souto que hai detrás deste atópase o monumental castiñeiro.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
Detrás do cemiterio de Cádavos encontramos este castiñeiro excepcional. A pesar de estar oco o seu tronco, ter cavidades e algunhas ramas secas na copa é, sen dúbida, un digno exemplar que pon de manifesto as prácticas culturais levadas a cabo con esta especie. O seu tronco é robusto e de grandes dimensións, cun perímetro que aumenta a medida que subimos en altura, pois está partido e o seu interior é oco, formándose incluso unha pequena estancia. A copa fórmase a case dous metros de altura, zona na que era demoucado no pasado, e ten forma ovalada e grandes dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	15,10
Circunferencia normal do tronco (m)	12,30
Circunferencia basal do tronco (m)	10,96
Altura de ramificación (m)	1,80
Diámetro de copa (m)	18,20 (17,30x19,10)
Superficie de copa (m²)	260,02
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos.
Historial de podas	O exemplar foi demoucado no pasado, pero parece que esta actividade abandonouse na actualidade
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Pena Mascira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona baixa da copa ten un 15% de ramas secas por ausencia de luz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o tronco está totalmente oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior do tronco mostra unha gran zona con madeira morta
Presenza de cavidades	Si, na zona media do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1240
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	470.472,29
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	573.388,11
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Presenta numerosa flora epífita, como escorodonias (<i>Teucrium scorodonia</i>) e couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>)	
* Nas ramas superiores obsérvanse orificios realizados por pícidos (paxaros carpinteiros)	

Figura 204: Interior oco do tronco

Figura 205: Cavidades na base das ramas

115A Castiñeiro do Prado da Ponte

Data de inclusión	03.10.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Prado da Ponte
Localidade	Cádavos
Concello	A Mezquita
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T665232;4648918
En A Mezquita tomamos a estrada OU-311 en dirección a Portugal, percorridos sete quilómetros encontramos a vila de Cádavos. Atravesamos o pobo e na saída, despois de cruzar a ponte saímos pola pista que hai á man esquerda. Á nosa dereita atópase a última casa de Cádavos, e fronte a ela o monumental castiñeiro.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica
Situado no linde dunha parcela dedicada a cereal na actualidade, atopamos este castiñeiro demoucado de grandes dimensións. A súa base, con case dez metros de perímetro vaíse engrosando aos poucos ata alcanzar o seu maior envergadura na cruz, pola formación de grandes e poderosas ramas que foron cortadas nalgún dos aproveitamentos aos que, no pasado, era sometido do exemplar. Aínda así, conserva toda a grandiosidade dunha árbore monumental da súa especie. O fuste está agretado e gran parte do seu interior atópase oco. Tamén amosa pequenas ramas secas e podremias, pero lonxe de ser un exemplar decrepito, o aspecto e saúde do exemplar son moi bos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,00
Circunferencia normal do tronco (m)	10,20
Circunferencia basal do tronco (m)	9,84
Altura de ramificación (m)	2,20
Diámetro de copa (m)	18,90 (17,70x20,10)
Superficie de copa (m²)	280,41
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	Trátase dun exemplar que foi demoucado no pasado, polo que presenta grandes feridas de poda na súa copa.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona apical dalgunhas pólas obsérvanse pequenas ramas secas, sobre o 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de roturas de ramas e actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, gran parte do fuste está oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta no interior das cavidades
Presenza de cavidades	Si, no interior do fuste posúe unha gran cavidade vertical
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1020
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	463
Valor básico	287.029,34
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	358.786,68
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	

Figura 206: Cavidades en tronco e ramas principais e tocos sen cicatrizar

116A Castiñeiro de Placín

Data de inclusión	23.11.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.06.2018
Lugar	Placín-Cubeiros
Localidade	Manzaneda
Concello	Manzaneda
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T648289;4664716
En Manzaneda tomamos a estrada OU-0701 en dirección Vilariño de Conso e a seis quilómetros chegamos á vila de Placín, desde aquí seguimos pola estrada que conduce ao lugar de Cubeiros, e a 500 metros, á man dereita da estrada, encóntrase o monumental castiñeiro.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Estamos ante un castiñeiro demoucado cun imponente fuste, con numerosos contrafortes, nodosidades e protuberancias que contribúen a aumentar o seu perímetro. A dous metros e medio de altura fómase a cruz, emitindo un par de brazos de grandes dimensións, os cales, tras sucesivas ramificacións, conformarán a copa. A pesar de ter algunhas crebaduras e cavidades nas ramas principais, que minguaron o seu volume, a copa é globosa e móstrase como un individuo forte e vigoroso.	
Dendrometría	
Altura total (m)	10,6
Circunferencia normal do tronco (m)	9,40
Circunferencia basal do tronco (m)	10,30
Altura de ramificación (m)	2,5
Diámetro de copa (m)	19,20 (16,8x21,60)
Superficie de copa (m²)	289,38
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300 anos
Historial de podas	O exemplar foi sometido a distintas actuacións de poda no pasado. Algunhas non foron correctamente executadas e como resultado aparecen algunhas cavidades no tronco e ramas principais.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Macizo Central	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, o exemplar está infectado polo chancre (<i>Cryphonectria parasitica</i>)
	Ramas	Si, o exemplar está infectado polo chancre (<i>Cryphonectria parasitica</i>)
	Follas	Si, atacado pola avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona central da copa mostra unha porcentaxe próxima ao 15% de ramas secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientemente realizadas	
Problemas estruturais	Si, o tronco e ramas principais están completamente ocos	
Presenza de feridas	Si, hai unha ferida bastante recente e de grandes	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	dimensións pola rotura dunha gran rama
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o tronco e ramas principais están completamente ocos
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, o interior do fuste está oco e con madeira morta no seu interior
Presenza de cavidades	Si, todo o interior do fuste é unha gran cavidade
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, polo desprendemento de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	932
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	279.812,99
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	288.557,14
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar contra a avespiña do castiñeiro e o cancro	
OBSERVACIÓNS	

Figura 207: Cavidade no tronco do exemplar

Figura 208: Bugallos de *Dryocosmus kuriphilus*

117A Abeleira do Pazo de Lourizán

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Corylus avellana</i> L.
Familia	Betulaceae
Nome común	Abeleira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.02.2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527553;4695338
Circulamos pola estrada PO-546 entre Pontevedra e Marín ata que atopamos a entrada do Pazo de Lourizán, aproximadamente a medio camiño entre as dúas localidades. Accedemos ao pazo e na subida cara o centro de investigacións atópase a singular abeleira.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo ou pequena árbore
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica alterada polo estado do exemplar.
A espectacular abeleira do Pazo de Lourizán ten un porte e dimensións pouco frecuentes para esta especie. O seu forte tronco ten un perímetro na base de 3,83 m e non se ramifica ata o metro e medio de altura, desde onde brotan dous imponentes brazos amputados a pouca distancia da cruz. A súa copa é moi clara, xa que apenas está formada por chupóns que brotan do tronco e das ramas, sen formar unha copa ben definida. Mágoa que o seu estado de saúde é bastante deficiente e sobre a madeira xa se aprecia a presenza de fungos descompoñedores.	
Dendrometría	
Altura total (m)	4,3
Circunferencia normal do tronco (m)	2,0
Circunferencia basal do tronco (m)	3,83
Altura de ramificación (m)	1,55
Diámetro de copa (m)	5,5 (6,1x5)
Superficie de copa (m²)	24
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-125 anos
Historial de podas	O exemplar é podado con frecuencia para eliminar a ramaxe seca que hai na copa. Tódolos brazos que formaban a copa foron amputados, quedando solo o esqueleto do exemplar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinouse a entrega de Cuba e Filipinas.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. O exemplar non se atopa en ningún BIC, sen embargo está situado no Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Na base do fuste presenta corpos frutíferos de <i>Fuscoporia torulosa</i> e <i>Laetiporus sulphureus</i> .	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Unha alta porcentaxe das ramas están secas, máis do 70%. A presenza de ramas vivas na copa débese a	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	gran presenza de brotes chupóns
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Hai 6 tocos de grandes dimensións, acompañados de outros de menor envergadura. Aínda que se realizan actuacións de poda o exemplar parece non ter vitalidade para pechar as feridas.
Problemas estruturais	Si. Presenta horquillas e casca incluída na inserción de algunhas ramas
Presenza de feridas	Si. 6 de grandes dimensións pola perda de ramas estruturais.
Síntomas de decaemento	Si. O exemplar posúe numerosos chupóns e “atrincheiramento”, sendo estes síntomas claros de decaemento.
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si. Tronco inclinado cara o sur, sen representar un problema polo pouco peso da copa
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si. Na base do exemplar, no interior da cavidade descrita a continuación.
Presenza de cavidades	Si. Na zona noroeste ten unha grande cavidade de 0,5x0,5m.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si. Gran cantidade na zona basal do fuste, sen embargo son consideradas normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Presenza de chupóns	Si. En grande cantidade na zona basal do fuste.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Presenta unha cavidade na base con madeira morta, de escasa importancia neste exemplar polo pouco volume de copa que presenta.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	279.866
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	11.12
Valor básico	5.322,1816
Factor intrínseco, estado sanitario	0.7969
Factor corrector extrínseco	0.3875
Valoración final (€)	5.884,5449
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

* O exemplar presenta un risco a curto prazo, sen embargo o escaso volume de copa e a localización do exemplar fan que este problema non supoña un risco para as persoas. O escaso vigor que presenta e a presenza de grandes feridas de poda abertas van a provocar a aparición de maiores pudricións nas ramas. É preciso facer un seguemento periódico do exemplar e mesmo se podería valorar a súa descatalogación, xa que este exemplar, que foi moi notable, está moi deteriorado.

OBSERVACIÓNS

No fuste do exemplar medra unha importante poboación de plantas epífitas, couselos (*Umbilicus rupestris*) e polipodios (*Polypodium* spp.), tamén ten unha hedra (*Hedera hibernica*) gabeando polo seu tronco.

Figura 209: Grandes feridas provocadas pola perda de ramas

118A *Cryptomeria xaponesa* do Pazo de Lourizán

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Cryptomeria japonica</i> (L.f.) D. Don
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Criptomeria xaponesa
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	2 de febreiro 2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527497;4695002
Circulamos pola estrada PO-546 entre Pontevedra e Marín ata que atopamos a entrada do Pazo de Lourizán, aproximadamente a medio camiño entre as dúas localidades. Accedemos á finca e desde o pazo tomamos o camiño que conduce ao Parque das Rías, onde atoparemos a criptomeria, a escasos metros da gruta.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
A pesar de ser un dos exemplares de maiores dimensións da especie presentes en Galicia, a criptomeria xaponesa do Pazo de Lourizán é apenas visible. Rodeada de grandes plátanos de sombra e magnolios o único facilmente apreciable do exemplar é o seu robusto e corpulento tronco, cuberto de cortiza de cor avermellada que se desprende en tiras verticais. Medra vertical, amosando na zona media os restos das ramas mortas pola poda natural do propio exemplar, ata que chega á cima, onde comeza a ramificarse, formando unha copa de grandes dimensións que mantén gran vigor e boa estrutura a pesar da competencia anteriormente comentada. Un dos aspectos máis rechamantes é a base do tronco, ensanchada a modo de para de elefante e que lle confire estabilidade.	
Dendrometría	
Altura total (m)	34,5
Circunferencia normal do tronco (m)	3,08
Circunferencia basal do tronco (m)	5,19
Altura de ramificación (m)	11,3
Diámetro de copa (m)	10,8 (9,60X12)
Superficie de copa (m²)	91
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	O exemplar non é obxecto de poda artificial. Sen embargo nas zonas media e baixa do fuste apréciase a poda natural do mesmo.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Trátase de unha especie exótica con pouca representación en Galicia, en individuos de avanzada idade.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinouse a entrega de Cuba e Filipinas.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. O exemplar non se atopa en ningún BIC, sen embargo está situado no Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Na Lista Vermella da UICN, <i>Cryptomeria</i> é considerado como un xénero monotípico endémico de Xapón; as ocorrencias noutros países son o resultado de introducións recentes ou antigas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Presenza de <i>Armillaria gallica</i> no chan, segundo informe da Estación Fitopatolóxica do Areiro (outono 2011).
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de corpos frutíferos	Non
Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si. Na zona inferior da copa hai ramas secas pola ausencia de luz, a porcentaxe aproxímase ao 10%.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, restos da autopoda do exemplar.
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Na base do exemplar obsérvanse raíces enroscadas, non facendo perigar a estabilidade do exemplar.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	310
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	71.55
Valor básico	41.878,0004
Factor intrínseco, estado sanitario	0.7917
Factor corrector extrínseco	0.4417
Valoración final (€)	145.220,4861
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Podar as ramas dun plátano de sombra de gran envergadura que cruza as súas ramas cara o interior da copa da criptomeria.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar medra con gran verticalidade pola competencia con outras especies arbóreas pola luz.	

Figura 210: Ramas secas pola ausencia de luz

Figura 211: Ramas do plátano cruzándose cara o interior da copa da criptomeria

119A Dicksonia do Pazo de Santa Cruz de Ribadulla

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Dicksonia antarctica</i> Labill. (<i>Balantium antarcticum</i> (Labill.) C. Presl.)
Familia	<i>Dicksoniaceae</i>
Nome común	Fento arbóreo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	547032;4735813
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
O exemplar do pazo de Santa Cruz de Ribadulla está situado sobre unha gran plataforma de terra que contribúe a aumentar a espectacularidade do mesmo. O seu tronco, algo inclinado e de grandes dimensións, está sustentado por seis estacas para impedir que caia, pois é demasiado o peso da súa coroa. As follas, situadas no extremo do tronco, son de grandes dimensións, alcanzando algunha máis dun metro e medio de lonxitude, polo que por momentos parece que transitamos baixo a copa dunha palmeira e non dun fento.	
Dendrometría	
Altura total (m)	4,8
Circunferencia normal do tronco (m)	3,80
Circunferencia basal do tronco (m)	2,50
Altura de ramificación (m)	0,5
Diámetro de copa (m)	5,40 (4,00x6,80)
Superficie de copa (m²)	22,89
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	122-129 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido a tratamentos de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Trátase dunha especie exótica con pouca representación en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Trátase dunha especie exótica con pouca representación en Galicia, sobre todo en individuos de avanzada idade.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, o exemplar ten catro frondes secas na copa, considerándose normal	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o tronco inclínase cara ao xardín buscando luz
Problemas estruturais	Si, o exemplar está apoiado en seis estacas
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	50
Custo de transporte	20
Custo de preparación e plantación	20
Custo de poda	20
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración final (€)	122.506,36
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar non necesita ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Na base do exemplar nacen polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) coucelos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e <i>Asplenium billotii</i> .	

Figura 212: Estacas suxeitando o exemplar

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

120A Freixo de folla estreita de Albarín

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl.
Familia	<i>Oleaceae</i>
Nome común	Freixo de folla estreita
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.08.2018
Lugar	Albarín
Localidade	Atios
Concello	O Porriño
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0533127;4666891
Saímos de O Porriño pola estrada N-550 en dirección a Tui e a dous quilómetros tomamos o desvío á man esquerda que conduce a Rocha. Seguindo esa vía e deixando atrás esta pequena poboación entraremos no lugar de Atios, onde atopamos indicadores cara Albarín e A Ínsua, despois de percorrer 500 metros estaremos ante o monumental freixo, rodeado por un valo metálico.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Atopámonos ante un freixo de folla estreita de grandes dimensións que exerce de rotonda na estrada entre Portela de Souto e Albarín. Atópase rodeado de asfalto ata moi pouca distancia do seu pé, e aínda que nos últimos anos fíxose un esforzo por liberar a súa base aumentando o seu alcorque, o espazo segue sendo insuficiente. A base do tronco, de gran diámetro, mostra unha cavidade con madeira morta no seu interior. Non se ramifica ata tres metros de altura, onde se bifurca en dúas grandes ramas que crecen con moita verticalidade formando unha copa ampla e moi aberta. Mágoa que a proximidade da estrada, que asfixia as súas raíces, comece a manifestarse con ramas mortas e sequidade foliar.	
Dendrometría	
Altura total (m)	30,10
Circunferencia normal do tronco (m)	3,98
Circunferencia basal do tronco (m)	4,50
Altura de ramificación (m)	2,90
Diámetro de copa (m)	23,15 (25,10x21,20)
Superficie de copa (m²)	420,69
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	90 anos
Historial de podas	O exemplar mostra signos de ter sido podado recentemente con actuacións correctamente executadas. Tamén hai tocos sen cicatrizar derivados de actuacións de poda realizadas no pasado de xeito deficiente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, hai indicios de presenza de insectos perforadores no interior dunha gran cavidade basal
	Ramas	Non
	Follas	Non. En vistas anteriores foi detectada a presenza de <i>Abraxas pantaria</i> , pero parece que está praga xa non está presente
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que en porcentaxe moi reducido, inferior ao 10%, por rotura de pequenas ramas na copa	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientemente executadas no pasado
Problemas estruturais	Si, a inserción das ramas principais forma un ángulo moi agudo e presenta casca incluída.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, na base do fuste hai unha gran cavidade con madeira morta, que chega ata 3,2 m de altura
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior da cavidade basal presenta unha gran zona con madeira morta
Presenza de cavidades	Si, na zona basal do fuste, alcanzando 3,2 m de altura
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, nos últimos anos o alcorque do exemplar foi aumentado, pero a superficie aínda é insuficiente
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	405
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1,15
Coeficiente en función da zona climática	18,15
Valor básico	20.700,59
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	20.183,07
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Ampliar a superficie do alcorque e realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 213: Unión das ramas con ángulo moi agudo e casca incluída

Figura 214: Ferida de grandes dimensións con madeira morta na base da árbore

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

121A Ginkgo de Vilaboa

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Ginkgo biloba</i> L.
Familia	<i>Ginkgoaceae</i>
Nome común	Xinkgo, árbore dos 40 escudos
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.06.2018
Lugar	Vilaboa
Localidade	Vilaboa
Concello	Culleredo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T550130;4795512
Saímos de Culleredo pola vía DP-3109 en dirección A Coruña ata que a un quilómetro atopamos a estrada N-550, que tomamos á man esquerda e inmediatamente atopamos a poboación de Vilaboa. O ginkgo atópase nunha parcela privada que na actualidade está abandonada, entre as rúas Irmandiños e Souto, fronte ao coñecido Pazo de Vilaboa.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación monopódica
O xinkgo atópase rodeado de camelias, castiñeiros, alfanceiros e outras árbores que obrigaron a este antigo exemplar a medrar dereito e sen ramificar ata case cinco metros de altura, onde comeza a formarse a copa, desordenada e sen unha forma ben definida. O tronco está moi engrosado na súa base, diminuindo progresivamente o seu perímetro ata 4,42 metros á altura do peito. Un dos aspectos máis rechamantes deste monumento vexetal, e signo inequívoco da súa avanzada idade, é a emisión de raíces aéreas, característica reservada a exemplares moi vellos e que non se atopa en ningún outro xinkgo dos coñecidos en Galicia.	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,0
Circunferencia normal do tronco (m)	4,42
Circunferencia basal do tronco (m)	7,11
Altura de ramificación (m)	4,7
Diámetro de copa (m)	23 (24,10x21,90)
Superficie de copa (m²)	415,26
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar mostra signos de ser podado na súa parte inferior e media, con actuacións ben realizadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN o xinkgo atópase na categoría “En perigo B1 + 2 c”	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da especie en Galicia polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona interior da copa por ausencia de luz, aproximadamente un 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por perda de ramas na copa	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, pola competencia exercida por árbores próximas, castiñeiros na zona máis alta da copa e camelias de grandes dimensións na zona media.
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si. O exemplar ten engrosamentos no fuste e presenta raíces aéreas, o que en exemplares adultos desta especie considérase normal. Trátase do primeiro exemplar localizado en Galicia que presenta raíces aéreas.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	442
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	41,13
Valor básico	48.487,65
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9167
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	60.670,53
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Podar o castiñeiro próximo ao xinkgo para permitir o mellor desenvolvemento da copa do exemplar catalogado.	
OBSERVACIÓNS	
* A base do exemplar está “a absorber” unha camelia próxima	
* O predio atópase en estado de total abandono.	

Figura 215: O xinkgo envolvendo unha camelia coa súa base

122A Nogueira de Licín

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Juglans regia</i> L.
Familia	Juglandaceae
Nome común	Nocceira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	13.06.2018
Lugar	Licín
Localidade	O Saviñao
Concello	O Saviñao
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T611409;4714160
Saímos de Escairón pola estrada LU- P-4102 e continuamos 300 metros ata o cruce co camiño de Santalla, seguindo esta pista, a 100 metros da igrexa de Licín, na entrada dun camiño a man esquerda atópase a nogueira.	
Propiedade	
Nome	José López Díaz
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982452329
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
A monumental nogueira caeu en 2011 e desde entón foi abandonado polos seus propietarios e pola administración. Na actualidade atópase cuberta de silvas e hedras, e as súas ramas desapareceron.	
Dendrometría	
Altura total (m)	5,40
Circunferencia normal do tronco (m)	7,65
Circunferencia basal do tronco (m)	8,55
Altura de ramificación (m)	2,20
Diámetro de copa (m)	13,85 (13,60x14,10)
Superficie de copa (m²)	150,58
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	Ata que o derribou o vento o exemplar foi podado ata a cruz, a xeito de demouca. Na actualidade, e tras a eliminación das súas ramas, xa non é podado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non se aprecian	
Problemas estruturais	Non se aprecian	
Presenza de feridas	Non se aprecian	
Síntomas de decaemento	Si, antes da súa caída o exemplar xa se mostraba moi pouco vigoroso	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non, o exemplar xa está no chan	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, antes da súa caída o tronco do exemplar xa se atopaba oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, antes da súa caída xa tiña gran cantidade de madeira morta no interior do tronco
Presenza de cavidades	Si, o seu tronco era unha gran cavidade
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na actualidade a súa “copa” está formada unicamente por chupóns
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a árbore caeuse
Zonas mortas/fendas profundas	Si, gran parte do sistema radical está morto
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	
Coefficiente en función da zona climática	
Valor básico	
Factor intrínseco, estado sanitario	
Factor corrector extrínseco	
Valoración final (€)	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar perdeu toda a súa singularidade polo que se recomenda a súa descatalogación	
OBSERVACIÓNS	
* Os datos dendrométricos corresponden á revisión realizada en 2009 posto que na actualidade foi imposible o acceso ao exemplar para actualizar as medicións.	
* O exemplar caeu en febreiro de 2014 e desde entón foi abandonado, polo que as silvas, hedras, etc. non permiten achegarse ao mesmo	
* Despois da súa caída as ramas estruturais foron cortadas, polo que na actualidade o único visible son pequenas ramas de escasa entidade que brotan desde a cepa	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 216: Aspecto actual da noceira, deitada e cuberta de vexetación (silvas e hedras)

Figura 217: Ramas estruturais da copa cortadas despois da súa caída

123A Magnolia de Oural

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Magnolia grandiflora</i> L.
Familia	Magnoliaceae
Nome común	Magnolio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.08.2018
Lugar	Finca "Soutullo" Lugar de Castro
Localidade	Oural
Concello	Boqueixón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T552923;4737881
En Boqueixón tomamos a estrada AC-240 ata Empalme de Vilar, situado a dous quilómetros, desde aquí, pola vía AC-960 seguimos ata o lugar de Camporrapado, tamén a dous quilómetros. Desde aquí percorremos algo menos dun quilómetro por unha pista asfaltada e chegaremos a Oural, desde donde seguimos as indicacións que nos levan ao lugar de Castro, e ao final deste pequeno núcleo, nun predio chamado "Soutullo", podemos contemplar a magnolia catalogada.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
A Magnolia de Oural é un exemplar íntegro, vigoroso e moi saudable, que a pesar de compartir o espazo da súa copa con outras árbores soubo manter a súa hexemonía nun espazo compartido con pradairos, cipreses de Lawson e freixos, o que favoreceu o seu desenvolvemento en altura. O tronco é moi robusto e está dotado de numerosos contrafortes laterais, coa finalidade de darlle maior estabilidade, os cales aumentan notablemente o seu diámetro.	
Dendrometría	
Altura total (m)	22,80
Circunferencia normal do tronco (m)	4,95
Circunferencia basal do tronco (m)	6,60
Altura de ramificación (m)	5,30
Diámetro de copa (m)	25,15 (24,80x25,50)
Superficie de copa (m²)	496,53
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado no pasado con actuacións correctamente realizadas, excepto unha gran rama baixo a cruz, na que o corte de poda foi realizado moi próximo ao tronco na parte baixa, danando o callo de cicatrización, o que está a dar problemas para

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	cicatrizarse na zona do corte.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relícto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nas zonas interiores da copa, por ausencia de luz, nunha porcentaxe inferior ao 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior da cavidade existente baixo a cruz
Presenza de cavidades	Si, baixo a cruz, por poda deficiente dunha gran rama
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o sistema radical atópase parcialmente descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	500
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	93,3
Valor básico	140.390,93
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	157.939,80
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Achegar materia orgánica ou terra para cubrir a parte do sistema radical que se atopa descuberto	
OBSERVACIÓNS	
* A casa non está habitada	

Figura 218: Ferida baixo a cruz

Figura 219: Sistema radical parcialmente descuberto.

124A Metrosideros da Finca de Besada

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Metrosideros robusta</i> A. Cunn.
Familia	<i>Myrtaceae</i>
Nome común	Árbore rata do norte
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.04.2018
Lugar	Finca de Besada
Localidade	Poio
Concello	Poio
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527779;4697985
Saímos de Pontevedra pola Ponte da Barca e tomamos a estrada PO-308 en dirección Sanxenxo, a un quilómetro aproximadamente desde o final da Ponte da Barca, fronte á rotonda de entrada á AP-9, atópase o Pazo de Besada co monumental metrosideros na súa entrada.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, monopódica.
Maxestoso exemplar de metrosideros único en Galicia. O seu porte, ben configurado, componse dun corpulento tronco de ramificación monopódica que non se ramifica ata superar os tres metros de altura. A súa copa é ampla e tupida, mostrando a súa parte máis frondosa cara á estrada, por atopar aquí maiores posibilidades na obtención de luz. O estado xeral do exemplar, tanto físico como sanitario é moi bo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	15,7
Circunferencia normal do tronco (m)	1,98
Circunferencia basal do tronco (m)	2,65
Altura de ramificación (m)	3,30
Diámetro de copa (m)	10,50 (10,40X10,60)
Superficie de copa (m²)	86,54
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado nos últimos anos durante as obras de rehabilitación do espazo. As actuacións de poda foron correctamente executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi pouco representada en Galicia, sobre todo en exemplares de avanzada idade
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, trátase dunha especie de Nova Zelandia moi escasa en Galicia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, a copa desenvólvese cara á estrada pola competencia exercida polas demais árbores do	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	espazo, de dimensións moito maiores
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, presenta restos dunha ferida lonxitudinal na parte baixa do fuste, practicamente cicatrizada, non representa un problema sanitario nin estrutural
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	206
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	15,26
Valor básico	4.004,66
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	4.505,25
* NOTA: A plantilla da Norma Granada carece dos datos necesarios para valorar esta especie polo que se tomaron os valores de <i>Acacia dealbata</i> , por ter a mesma procedencia xeográfica e unha taxa de crecemento similar.	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O exemplar está tras un panel publicitario e un poste eléctrico que dificultan a súa visión, sería conveniente cambiar a localización dos mesmos.	
OBSERVACIÓNS	
* A copa medra cara a estrada, xa que polos outros lados compite con araucarias, secuioias, cedros e criptomeras, entre outros, todos de maior tamaño. O predio ten unha colección botánica moi interesante.	

Figura 220: Cartel publicitario e farola restando protagonismo ao metrosidero

125A Moreira negra de Cangas de Foz

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Morus nigra</i> L.
Familia	<i>Moraceae</i>
Nome común	Moreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	07.09.2018
Lugar	Igrexa de Cangas de Foz
Localidade	Cangas de Foz
Concello	Foz
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T634409;4832068
Saímos de Foz pola estrada N-642 en dirección a Burela, tras percorrer cinco quilómetros aproximadamente chegamos a Cangas de Foz. Na estrada nacional hai un cartel que nos indica a dirección cara a igrexa, que se atopa a escasos 100 metros pola rúa Camiño Castros.	
Propiedade	
Nome	Diocese de Mondoñedo
Enderezo	Calle Miramar s/n CP 15401 Ferrol, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981353295
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Na entrada da igrexa de Cangas de Foz podemos contemplar a única moreira presente no catálogo. O seu fuste, cun perímetro basal de máis de catro metros, está oco e partido desde a base, retorcéndose sobre si mesmo, coma se fose moldeado polo vento mariño do Cantábrico. A tres metros de altura fórmase a cruz, inseríndose as ramas de forma radial arredor do fuste para formar unha copa globosa de reducidas dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	8,70
Circunferencia normal do tronco (m)	4,46
Circunferencia basal do tronco (m)	4,35
Altura de ramificación (m)	3,10
Diámetro de copa (m)	11,60 (11,30x11,90)
Superficie de copa (m²)	105,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	É sometido a actuacións de poda sobre ramas de gran tamaño, o que provoca a emisión de moitos chupóns con pouca estabilidade mecánica que creban doadamente
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si, crece na entrada da igrexa polo que está intimamente ligada a esta	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Si, o avanzado estado de descomposición do mesmo non permitiu a súa identificación	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, hai unha rama grande partida colgada da copa, aínda está viva	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola realización de cortes de poda sobre ramas de gran diámetro	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Si, a copa desenvólvese máis cara ao lado contrario á capela
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o fuste está oco e bastante retorto
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior das cavidades do tronco
Presenza de cavidades	Si, a maior parte do fuste está oco
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	450
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	8,78
Valor básico	10.724,51
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	12.065,07
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar os cables do interior da copa	
* Realizar unha actuación restauradora sobre as ramas con poda deficiente	
OBSERVACIÓNS	
* Ten algún cable estrangulando as ramas	

Figura 221: Cable estrangulando unha rama no interior da copa

Figura 222: Rama partida no interior da copa.

126A Piñeiro de Alxén

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Pinus pinaster</i> Ait.
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Piñeiro do país
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.08.2018
Lugar	Alxén
Localidade	Salvaterra de Miño
Concello	Salvaterra de Miño
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T539998;4662680
Saímos de Salvaterra pola estrada PO-403, pola que circulamos un quilómetro ata chegar a unha rotonda, na que tomamos a terceira saída para entrar na estrada PO-510, por esta vía percorremos dous quilómetros e medio ata o cruce coa PO-4103, pola que seguimos un quilómetro ata chegar ao barrio Toucedo, e a 500 metros atopamos o cruce coa estrada PO-4005, que nos conduce a Alxén. O exemplar atópase nunha parcela forestal no medio do monte, sen ningún tipo de indicación nin sinalización, polo que o máis aconsellable é preguntar a algún veciño de Alxén.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
En Alxén podemos admirar o piñeiro marítimo máis alto de Galicia, unha marabilla forestal de máis de 45 metros de altura. O seu fuste medra dereito e sen ramificacións ata superados os 20 metros de altura, onde comezamos a atoparnos algunhas ramas secas, xa que medra rodeado doutros piñeiros e eucaliptos e trátase dunha especie con boa poda natural. A súa copa é moi equilibrada e non presenta problemas sanitarios en aparencia. No fuste, a moita altura do chan, pódense observar buracos realizados por paxaros carpinteiros en busca de larvas no interior do tronco, o que pode ser indicador da presenza de insectos xilófagos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	45,20
Circunferencia normal do tronco (m)	3,45
Circunferencia basal do tronco (m)	4,85
Altura de ramificación (m)	21,4
Diámetro de copa (m)	19,15 (19,70x18,60)
Superficie de copa (m²)	287,87
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	O exemplar non foi podado artificialmente, xa que os piñeiros do país presentan boa poda natural (autopoda)
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Si, segundo informe EFA de outono de 2011 hai <i>Armillaria ostoyae</i> . En primavera de 2012 tamén se detectaron fungos de <i>Armillaria gallica</i> .
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Si, debido á gran altura á que se sitúan (16 m) non puideron se identificados	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, baixo a parte de copa viva presenta numerosas ramas secas por poda natural	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas en zonas altas do fuste	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, causadas por paxaros carpinteiros
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	352
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	62,01
Valor básico	46.623,13
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	48.080,10
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O lugar está sendo colonizado pola falsa acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i>) que debería ser erradicada.	
OBSERVACIÓNS	
* Presenta buratos de pícidos (paxaros carpinteiros) no fuste	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 223: Cable estrangulando unha rama no interior da copa

Figura 224: Fungo a 16 metros de altura

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

128A Carballo da Portela

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	16.04.2018
Lugar	A Portela
Localidade	Mondariz
Concello	Mondariz
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	548790;4678630
Saímos de Mondariz pola estrada PO-252 pola que facemos un percorrido de aproximadamente un quilómetro ata o cruce coa PO-9202, no cruce viramos á dereita e seguimos por esa última vía uns catro quilómetros ata a aldea da Portela. Ao final da aldea, a man esquerda hai que deixar o coche cerca da fonte e camiñar durante un quilómetro por unha pista de terra que nos conduce directamente ao carballo, situado nunha valgada á man esquerda do camiño.	
Propiedade	
Nome	Ubaldo Barcia Sánchez
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
O Carballo da Portela amosa un porte forestal excepcional. O tronco crece dereito, condicionado pola competencia de outros carballos próximos, e non se ramifica ata unha altura superior aos once metros, a partir da cal comezan a formarse as pólas que configuran unha copa globosa e de grandes dimensións, aínda que é dificilmente apreciable por estar entrelazada coas copas dos carballos veciños.	
Dendrometría	
Altura total (m)	36,2
Circunferencia normal do tronco (m)	3,75
Circunferencia basal do tronco (m)	4,75
Altura de ramificación (m)	11,80
Diámetro de copa (m)	26,70 (27,70x25,70)
Superficie de copa (m²)	559,61
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O exemplar non recibe ningún tratamento de poda, aínda así, pola forte competencia pola luz que mantén coas árbores veciñas, apenas presenta ramas secas no interior da copa, excepto pequenas pólas de mediano tamaño á altura da cruz.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Trátase dun exemplar con fenotipo sobresaínte que pode ser fonte de materiais de reprodución.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Detectouse presenza de <i>Armillarea gallica</i> no chan en análises realizadas en outubro de 2011 e marzo de 2012 pola EFA.
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10%, á altura da cruz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, algúns tocos de pequeno tamaño no interior da copa polo desprendemento de ramas secas	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	380
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	38.922,83
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	51.086,22
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Reducir a competencia das árbores veciñas diminuíndo as súas copas mediante podas para facilitar que carballo catalogado poida desenvolver a súa copa en toda a súa potencialidade.	
* Instalar algún cartel indicativo que facilite a localización do exemplar. Na actualidade pasa desapercibido e é moi difícil de atopar se non se coñece a súa localización.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 225: Contorna do exemplar, nunha carballeira acidófila galaico-portuguesa

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

129A Carballo de Portacal

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	16.08.2018
Lugar	A Portacal
Localidade	Cumbras
Concello	Sobrado dos Monxes
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T581212;4767674
Saímos de Sobrado dos Monxes pola estrada AC-231 en dirección a Teixeira, a un quilómetro e medio atopamos un cruce, á man dereita, que indica Igrexa de Cumbras e A Portacal, seguindo un quilómetro por esta vía chegamos ao monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
O de Portacal é un carballo de moi bela factura. Está situado sobre un montículo de terra que construíron en 1996 os seus propietarios, tras a eliminación dun pequeno galpón que había baixo a súa copa, quedando así o carballo subido nunha especie de pedestal que mellora o seu campo visual e facilita a súa contemplación. A base do tronco, moi engrosada, sostén un fuste oco en gran parte da súa altura, ramificándose a case catro metros sobre o solo, onde se forma a cruz. A copa, de forma globosa, é de grandes dimensións, aínda que non está exenta de sequidades foliares e de ramas, froito da súa dilatada existencia e quizais como protesta da árbore pola proximidade do asfalto.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,00
Circunferencia normal do tronco (m)	6,07
Circunferencia basal do tronco (m)	9,96
Altura de ramificación (m)	3,80
Díámetro de copa (m)	23,90 (23,80x24,00)
Superficie de copa (m²)	448,39
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a tratamentos de poda periódicos, pero algunhas actuacións non están ben executadas, pois aparecen tocos secos á altura da cruz
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona apical dalgunhas ramas, aproximadamente representan o 5% da copa do exemplar.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes á altura da cruz	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no tronco hai varias zonas con madeira morta
Presenza de cavidades	Si, hai varias cavidades ao longo do fuste que permiten ver o interior oco do tronco do exemplar
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais para individuos de idade avanzada desta especie
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, na base do fuste obsérvanse algunhas feridas mecánicas de pequeno tamaño
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base do fuste está oca e con bloques de cemento no seu interior; ademais, o carballo sitúase sobre un promontorio de terra de 1,8 metros de altura aproximadamente.
Zonas mortas/fendas profundas	Si, gran cantidade de madeira morta no interior da cavidade basal do fuste
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	620
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	102.591,01
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	115.414,88
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar o loureiro real (<i>Prunus laurocerasus</i>) que medra na cruz do exemplar	
OBSERVACIÓNS	
* Sobre a copa medran polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) e un loureiro real (<i>Prunus laurocerasus</i>) epífitos	

Figura 226: Corte de poda deficientemente executado á altura da cruz

Figura 227: Base do exemplar, oca e rechea de bloques de cemento

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

130A Carballo de Freán

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	16.08.2018
Lugar	Freán
Localidade	Cazás
Concello	Xermade
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T598390;4797341
Saímos de Xermade pola estrada LU- P-2205 e circulamos por ela aproximadamente dous quilómetros, ata o cruce coa LU-P-6513, no cruce viramos á esquerda e seguimos por esta estrada tres quilómetros ata que ao pasar a aldea de Buxibán, á dereita, atopamos a entrada dunha explotación de gando vacún, co monumental carballo no seu interior.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Trátase dun carballo de extraordinarias dimensións e preciosa figura. Aséntase sobre un gran promontorio basal, formado pola parte baixa do tronco, moi ensanchada, e unha parte do sistema radical que se atopa parcialmente descuberto polas pisadas das vacas que o acompañan a diario, estes engrosamentos confiren ao exemplar un atractivo especial. O fuste, non menos rechamante, atópase oco nalgúns zonas e presenta algunhas cavidades a modo de xanelas que permiten ver o seu interior. Non se forma a cruz ata superados os tres metros de altura, con ramas de gran tamaño que conforman unha copa moi aberta pero de escasa altura, asemellándose á figura dun cogomelo.	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,50
Circunferencia normal do tronco (m)	7,50
Circunferencia basal do tronco (m)	12,80
Altura de ramificación (m)	3,30
Diámetro de copa (m)	28,90 (29,10x28,70)
Superficie de copa (m²)	655,94
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado ata á altura da cruz no pasado con actuacións correctamente realizadas, na actualidade non é sometido a tratamentos de poda.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na copa do exemplar hai pequenas ramas secas, por ausencia de luz e como resultado da poda natural, en conxunto representan o 10% do volume da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona baixa da copa, derivados de perda de ramas sen actuación restauradora	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o tronco atópase oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta no interior de varias cavidades no fuste
Presenza de cavidades	Si, hai varias cavidades no fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais en individuos de avanzada idade desta especie
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	* Si, na base hai cavidades que mostran o interior oco do tronco do exemplar * A presenza de gando vacún que se achega á base do tronco do exemplar está a provocar unha forte erosión do chan nesta zona
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	760
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	153.701,57
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	172.914,27
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as plántulas de falsa acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i>) que medran na base do exemplar	
* Acoutar o espazo para evitar que as vacas cheguen ata a base do tronco do exemplar, diminuíndo así a erosión	
OBSERVACIÓNS	
* Na copa medran polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos	
* Na base do exemplar comezan a medrar plántulas de falsa acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	

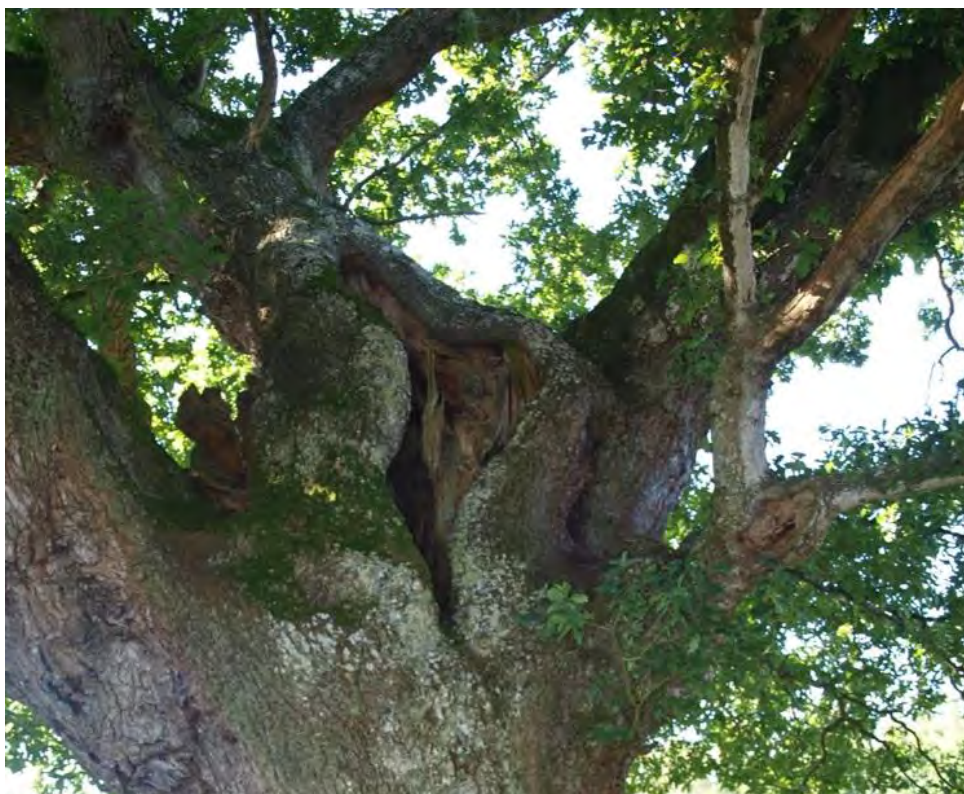

Figura 228: Cavidades no fuste do exemplar

Figura 229: Plántulas de falsa acacia (*Robinia pseudoacacia*) na base do exemplar

131A Carballo de Vilatuxe

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.01.2018
Lugar	Carballeira de Vilatuxe
Localidade	Vilatuxe
Concello	Lalín
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	566526;4718321
Circulamos pola estrada PO-534 entre Lalín e Pontevedra, en Vilatuxe desvíamonos pola PO-203 cara á aldea de Lebozán, a 300 metros do cruzamento, a man dereita atopámonos este marabilloso exemplar.	
Propiedade	
Nome	José Canda Rodríguez
Enderezo	Os Carballiños, 15. Vilatuxe, 36519, Lalín
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
A fermosura do seu porte constitúe un dos seus principais valores. O seu tronco é esvelto, sen ramificacións ata 6,5 metros, onde se abre a cruz. Desde este punto comézase a formar a copa, alcanzando grandes proporcións volumétricas e moita elevación. O seu estado sanitario é bo e non posúe síntomas de decaemento. O único aspecto negativo é a proximidade da estrada, que impide o correcto desenvolvemento das raíces nesa dirección.	
Dendrometría	
Altura total (m)	24,9
Circunferencia normal do tronco (m)	4,62
Circunferencia basal do tronco (m)	8,04
Altura de ramificación (m)	6,5
Diámetro de copa (m)	24,7 (23,5x26)
Superficie de copa (m²)	480
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200 anos
Historial de podas	Obsérvanse na copa varias actuacións de poda deficientes, con ramas grosas podadas sen tirasavias, o que vai provocar dificultades na cicatrización.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía		
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Trátase de un exemplar fenotípicamente sobresaínte que pode se fonte de materiais de reprodución.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Presenta necrose nas follas segundo informes da Estación Fotopatolóxica do Areiro (informe de primavera de 2012). Pola época de recollida de datos non é posible confirmar a súa persistencia nas follas atualmente.
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Aprécianse varios tocos na copa derivados de actuacións de poda deficiente. Se non se realizan actuacións de restauración posiblemente provocarán podremias	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Hai varias feridas nas ramas polas incorrectas actuacións de poda. Neste caso pola realización de cortes moi próximos á rama, non respectando o callo de cicatrización.
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	O tronco ten unha lixeira inclinación cara o suroeste. Trátase dun ángulo inferior ao 10%.
Problemas estruturais	Non presenta horquillas nin casca incluída nas ramas nin outros problemas estruturais.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Unhas das raíces principais foi amputada fai anos (2006) para pasar algunha condución, aínda que o exemplar non mostra síntomas de notar esa agresión. A escasos centímetros da base do exemplar atópase a beirarrúa e a estrada, o que provoca un deficiente desenvolvemento do sistema radical nesa dirección.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixa
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	465
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1.05
Coeficiente en función da zona climática	44.51
Valor básico	60.912,7139
Factor intrínseco, estado sanitario	0.7625
Factor corrector extrínseco	0.5
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Poda de saneamento na copa para eliminar os tocos das actuacións de poda mal realizadas e as pequenas ramas secas.	
* Eliminación dunha parte da beirarrúa para facilitar o correcto desenvolvemento do sistema radical.	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase de un excelente exemplar, sen problemas en aparencia e coa copa moi equilibrada.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 230: Base do fuste. Na imaxe apréciase como o espazo deixado para o desenvolvemento das raíces é insuficiente.

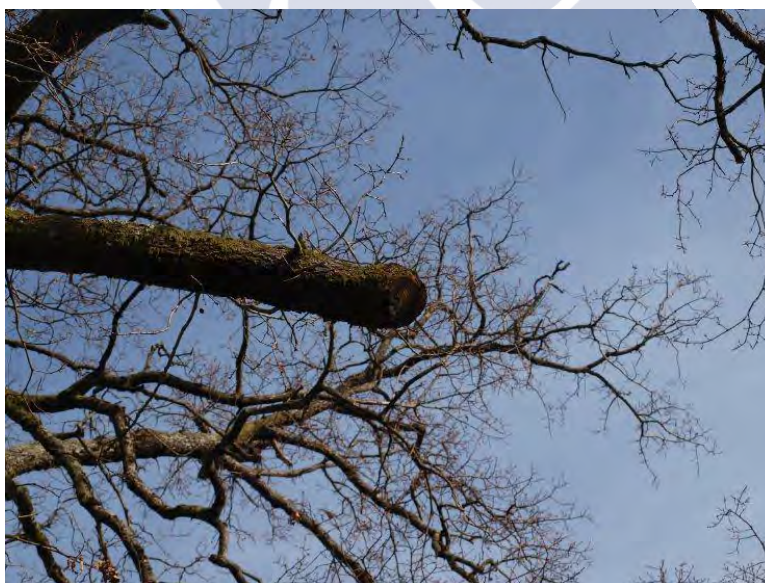

Figura 231: Tocos na copa derivados de actuacións de poda mal executadas

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

132A Carballo de Soutolongo

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.01.2018
Lugar	Soutolongo
Localidade	Soutolongo
Concello	Lalín
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	570261;4719092
Desde a estación de ferrocarril de Lalín tomamos a estrada PO-902 dirección a Irixo ata a Finca Mouriscade, onde debemos deixar o coche e cruzar un tramo de carballeira en dirección norte ata que atopamos unha ponte de pedra que cruza o río Asneiro, unha vez cruzado o río seguimos camiñando con él a nosa dereita ata atopar os restos do muíño Espinosa, á beira do cal está o monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	Jacinto Toimil García
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
Situado no extremo dunha leira de cultivo érguese este espectacular exemplar de impresionante porte, enorme volumetría e gran frondosidade. Formado por un curto pero corpulento tronco, ramifícase a baixa altura, formando unha cruz densamente poboada de ramas de gran verticalidade, que á súa vez forman unha copa globosa e de amplas dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,9
Circunferencia normal do tronco (m)	4,74
Circunferencia basal do tronco (m)	6,72
Altura de ramificación (m)	3,5
Diámetro de copa (m)	34,4 (31,2x37,6)
Superficie de copa (m²)	928
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200 anos
Historial de podas	O exemplar non recibe ningún tratamento de poda, polo que son apreciables ramas secas de mediana envergadura á altura da cruz.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Trátase de un exemplar fenotípicamente sobresaínte que pode ser fonte de materiais de reprodución.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Presenta necrose nas follas segundo informes da Estación Fotopatolóxica do Arceiro (informe de primavera de 2012). Pola época de recollida de datos non é posible confirmar a súa persistencia nas follas.
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. Presenta ramaxe seco de mediana envergadura á altura da cruz. Porcentaxe inferior ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si. Presenta algunha pequena ferida e fendeduras nas	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	ramas secundarias.
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si. O fuste presenta unha pequena inclinación cara o noreste, inferior ao 5%.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si. Na base do fuste presenta unha pequena cavidade de 0,5x0,55 m
Zonas mortas/fendas profundas	Si. Madeira morta no interior da cavidade da base.
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	474
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	0.95
Coefficiente en función da zona climática	44.51
Valor básico	57.242,7180
Factor intrínseco, estado sanitario	0.75
Factor corrector extrínseco	0.4833
Valoración final (€)	63.682,5238
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminación da ramaxe seca na copa do exemplar para favorecer a cicatrización.	
OBSERVACIÓNS	
A carón do exemplar obsérvase unha poboación de <i>Narcissus cyclamineus</i> DC., pequeno narciso recollido no Anexo II (vulnerables) do Catálogo Galego de Especies Ameazadas (Decreto 88/2007 do 19 de abril).	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

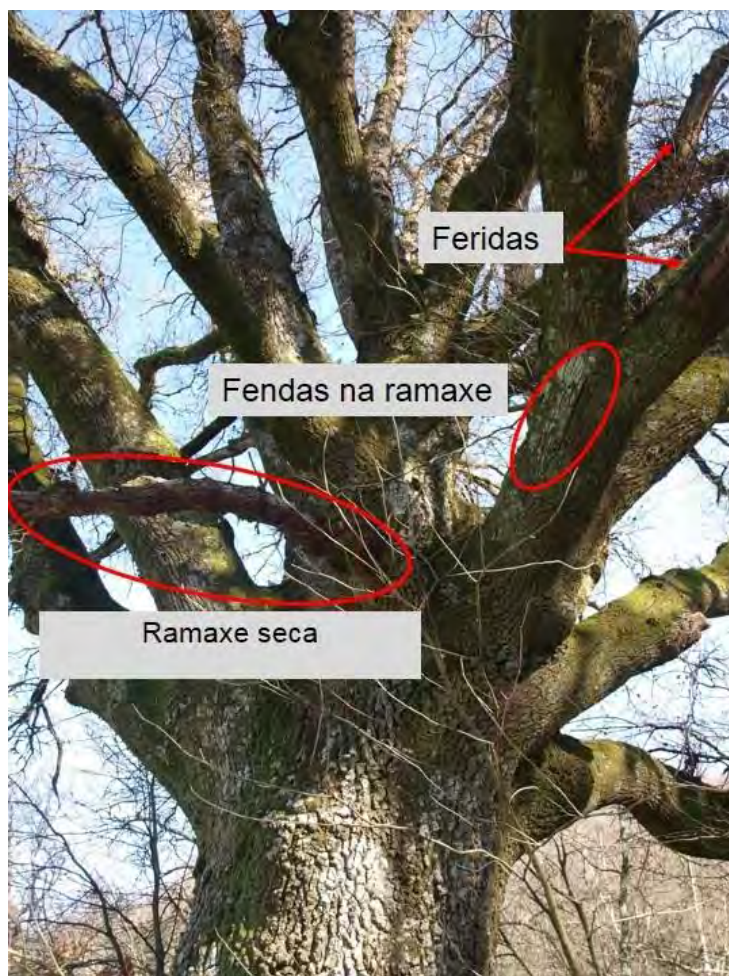

Figura 232: Detalle da cruz, con ramaxe seca, fendas e feridas

Figura 233: Oquedade na base do fuste

133A Pai dos Rebolos

Data de inclusión	03.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.06.2018
Lugar	Umoso-Dradela
Localidade	Dradela
Concello	Viana do Bolo
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	659745;4664716
Saímos de Viana do Bolo pola estrada OU-0901 ata o cruce coa estrada OU-0902, que nos conduce ata Santa Mariña de Froxais, e seguimos por esta estrada ata o cruce que indica Tabazoa de Umoso. Chegados a este punto debemos dar a volta e a 300 metros atopamos unha pista de terra á man esquerda que nos conduce ao río Bibei, baixando un quilómetro por esta pista atoparemos o soado carballo, á dereita do camiño.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Trátase dun exemplar de gran fermosura. O seu tronco é esvelto e aínda que ten pequenas ramas na zona baixa do fuste non é ata case tres metros de altura cando atopamos as primeiras ramificacións. Desde este punto comézase a formar a copa, alcanzando grandes proporcións volumétricas e moita elevación. O seu estado sanitario é bo e non posúe síntomas de decaemento. O único aspecto negativo é a gran espesura arbórea que o rodea, que non permite admirar a grandiosidade e as dimensións deste marabilloso exemplar ata que nos atopamos ao pé do seu tronco.	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,4
Circunferencia normal do tronco (m)	5,68
Circunferencia basal do tronco (m)	6,58
Altura de ramificación (m)	2,6
Diámetro de copa (m)	19,05 (19,50x18,60)
Superficie de copa (m²)	284,87
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	O exemplar non foi obxecto de aproveitamento no pasado, seguramente pola dificultade de acceso, polo que non mostra signos de ser podado.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase dentro da ZEC Macizo Central	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Trátase dun exemplar con fenotipo sobresaínte que pode ser fonte de materiais de reprodución.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10% e repartidas por toda a copa.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas de grandes dimensións no terzo inferior da copa.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, causadas pola rotura de ramas	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, ten unha cavidade de 30x40 cm na base do tronco
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, na parte inferior da copa mostra bastantes chupóns de pouca entidade.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	570
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	49,46
Valor básico	96.488,69
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	108.549,78
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non necesita ningunha actuación.	
* Na base hai unha placa que identifica o exemplar como <i>Quercus pyrenaica</i> , debería ser substituída por outra na que se identifique correctamente como <i>Quercus robur</i> .	
OBSERVACIÓNS	
* Ten hedra (<i>Hedera hibernica</i>) gabeando polo tronco na súa cara norte.	
* Amosa Liques de pulmonaria (<i>Lobaria pulmonaria</i>) na parte inferior do fuste.	

Figura 234: Pulmonaria na base do exemplar.

Figura 235: Brotos polo tronco

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

134A Carballo de Luxís

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	16.08.2018
Lugar	Pacios
Localidade	Castro de Rei
Concello	Castro de Rei
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T631803;4790053
Desde Castro de Rei tomamos a estrada CP-1106 con dirección a Pastoriza, percorrendo cinco quilómetros aproximadamente ata chegar ao cruce de Prevesos, á man dereita, seguimos por esta vía 200 metros ata que, á man esquerda, atopamos o desvío a Luxís, desde onde xa se observa a silueta do monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	José M ^a Ónega Seco
Enderezo	27256, Castro de Rei, Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	620214489
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
O carballo de Luxís aséntase sobre un tronco de gran diámetro pero de moi escasa altura. Desde a cruz, situada a menos de dous metros de altura, medran innumerables ramas de gran diámetro e lonxitude que se colocan con disposición radial sobre o fuste, dotando ao exemplar dun aspecto impresionante, cunha copa globosa e de grandes dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	20,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,25
Circunferencia basal do tronco (m)	5,80
Altura de ramificación (m)	1,80
Diámetro de copa (m)	30,75 (31,90x29,60)
Superficie de copa (m ²)	742,26
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións de poda, en xeral non están correctamente executadas e hai varios tocos sen cicatrizar
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

relito		
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Si, o poeta e crego chairego Xosé Crecente Vega dedicoulle un poema	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o concello de Castro de Rei atópase situado na Reserva da Biosfera Terras do Miño	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de fungos de oidio nas follas
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 5% das ramas están secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, hai varios tocos sen cicatrizar á altura da cruz derivados de actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, hai algunhas ramas con feridas provocadas polo desprendemento de pólas	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, na cruz atópanse varias ramas formando ángulos de inserción moi agudos con casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, hai varias feridas no tronco derivadas da perda de ramas e sobre todo por danos mecánicos
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	440
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	52.003,70
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	62.404,44
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Evitar o tránsito de vehículos e maquinaria baixo a proxección de copa para que o chan non se compacte máis e non se produzan danos mecánicos ao tronco do exemplar	
* Eliminar os tocos secos de grandes dimensións para diminuír o perigo para os visitantes	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 236: Toco seco de grandes dimensións á altura da cruz

Figura 237: Ferida mecánica no fuste do exemplar

135A Carballo de Cabanavella-I

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.08.2018
Lugar	Cabanavella
Localidade	Cervantes
Concello	Cervantes
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T671433;4742128
Saímos de Becerreá pola estrada LU-722 e circulamos por ela 13,6 quilómetros, ata San Martín de Ribeira, onde tomamos a LU-1402, pola que percorremos nove quilómetros ata chegar ao pobo de Quindous. Desde aquí continuamos pola estrada LU-P-1409, percorrendo aproximadamente 6 quilómetros, ata o cruce coa LU-P-0702, pola que seguimos ata o albergue de montaña "Club os Ancares", onde hai que deixar o vehículo e seguir camiñando durante dous quilómetros, seguindo as indicacións ata o bosque de Cabanavella.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
No interior do bosque de Cabanavella medran moitos e moi fermosos carballos, entre os que podemos destacar os exemplares catalogados. Este está rodeado de acivros que esconden a súa base, e medra case colgado na ladeira. O seu fuste é de grandes dimensións e érguese moi dereito, seguramente pola competencia cos seus conxéneres e cunha parella de piñeiros de Oregón cos que comparte espazo. A metro e medio de altura brota unha gran rama que medra cara ao val, facendo aínda máis voluminosa a súa impresionante copa. Aínda que o seu estado de saúde é moi bo, non faltan ramas coa punta seca na copa, froito posiblemente da avanzada idade deste monumental exemplar.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,86
Circunferencia basal do tronco (m)	6,26
Altura de ramificación (m)	1,50
Diámetro de copa (m)	17,35 (17,10x17,60)
Superficie de copa (m²)	236,30
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	Ao atoparse nunha paraxe natural o exemplar non foi obxecto de actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, está situado no ZEC Os Ancares-O Courel e na Reserva da Biosfera dos Ancares Lucenses e montes de Cervantes, Navia e Becerreá	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe próxima ao 15%, sobre todo nas zonas baixas da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, na zona baixa do fuste, considéranse normais para exemplares de idade avanzada desta especie
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	480
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	61.774,71
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	77.218,39
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar atópase rodeado dunha masa de acivros e moi próximos a el medran dous abetos de Douglas (<i>Pseudotsuga menziesii</i>) de grandes dimensións	
* Sobre o tronco medran liques de pulmonaria (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 238: Abeto de Douglas (*Pseudotsuga menziesii*) medrando a carón do carballo

Figura 239: Tronco do exemplar entre acivros (*Ilex aquifolium*)

136A Carballo de Cabanavella-II

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.08.2018
Lugar	Cabanavella
Localidade	Cervantes
Concello	Cervantes
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T671791;4742492
Saímos de Becerreá pola estrada LU-722 e circulamos por ela 13,6 quilómetros, ata San Martín de Ribeira, onde tomamos a LU-1402, pola que percorremos nove quilómetros ata chegar ao pobo de Quindous. Desde aquí continuamos pola estrada LU-P-1409, percorrendo aproximadamente 6 quilómetros, ata o cruce coa LU-P-0702, pola que seguimos ata o albergue de montaña "Club os Ancares", onde hai que deixar o vehículo e seguir camiñando durante dous quilómetros, seguindo as indicacións ata o bosque de Cabanavella.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun carballo de grandes dimensións e moi bela figura. O tronco, que comeza a ramificarse a case tres metros de altura, non ten unha cruz definida, senón que a copa se forma pola sucesión de ramas arredor do tronco, compoñendo unha arquitectura de pouca anchura e gran altura. As ramas inferiores foron secando polo efecto do paso do tempo e a competencia coas demais árbores do bosque. Aínda que amosa numerosas cavidades na súa zona basal e ten varias ramas secas na parte inferior da copa, goza de boa saúde e dun aspecto formidable. Trátase dun carballo con porte natural, non modificado pola man do home.	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,30
Circunferencia normal do tronco (m)	4,70
Circunferencia basal do tronco (m)	6,50
Altura de ramificación (m)	2,80
Diámetro de copa (m)	11,55 (11,20x11,90)
Superficie de copa (m²)	104,72
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	Ao atoparse nunha paraxe natural o exemplar non foi podado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase situado no ZEC Os Ancares-O Courel e na Reserva da Biosfera dos Ancares Lucenses e Montes de Cervantes, Navia e Becerreá	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, en toda a copa do exemplar aprécianse ramas secas, nunha porcentaxe próxima ao 20% da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas sen actuacións restauradoras posteriores	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Si, a copa do exemplar é pouco densa e aprécianse ramas sen brotacións
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior da cavidade basal apréciase presenza de madeira morta
Presenza de cavidades	Si, na base do tronco presenta unha cavidade na que se poden apreciar restos de incendios pasados, coa madeira da parte exterior aínda de cor negra
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais para exemplares de avanzada idade desta especie
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	485
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	63.055,18
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	76.848,50
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Sobre o tronco medran liques de pulmonaria (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	

Figura 240: Cavity na base do fuste

Figura 241: Rama seca na zona media do fuste

137A Sobreira de Loña

Data de inclusión	03.10.2011
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	13.08.2018
Lugar	Igrexa do Santo Cristo de Lonia
Localidade	Barrio As Lagoas
Concello	Ourense
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T594134;4688954
O exemplar atópase na cidade de Ourense, no barrio de As Lagoas, a carón da rúa Luis Trabazos, entre o CEIP Manuel Sueiro e o Centro Parroquial Cristo Rei.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
<p>Estamos ante unha das sobreiras máis fermosas de Galicia. O fuste, moi engrosado na base pola concentración de grandes verrugas, bifúrcase a case tres metros de altura en dúas grandes ramas que non se ramifican ata os catro metros de altura, que é cando as pólas configuran unha copa globosa e de grandes dimensións. A súa situación, illada nun parque público e sen outros elementos que impidan a súa visión, contribúe a aumentar a espectacularidade do exemplar.</p> <p>Hai oito anos este monumento vexetal, único exemplar da capital ourensá catalogado, foi obxecto dunha homenaxe por parte da Fundación Félix Rodríguez de la Fuente, nun acto ao que asistiu a súa filla Odile Rodríguez. Unha placa a carón da árbore lembra esa visita.</p>	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,90
Circunferencia normal do tronco (m)	7,55
Circunferencia basal do tronco (m)	12,80
Altura de ramificación (m)	2,60
Diámetro de copa (m)	26,50 (24,40x28,60)
Superficie de copa (m²)	551,26
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado no pasado, mostrando marcas de cicatrizacións por encima da bifurcación. Parece que estas actividades xa non se realizan.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, as cavidades poden servir de refuxio e lugar de cría para micromamíferos, quirópteros, aves, insectos]	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 5%. Sobre todo na zona interior da copa, por ausencia de luz.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por encima da bifurcación aparecen tocos sen cicatrizar, resultado de ramas que se secaron e partiron, sen ningunha actuación reparadora.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, na zona basal do fuste, pero son consideradas normais para exemplares maduros desta especie.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	810
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	75,43
Valor básico	310.418,16
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9167
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	426.824,97
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas secas no interior da copa para reducir os riscos sobre os posibles visitantes	
* Eliminar o ailanto (<i>Ailanthus altissima</i>) na base do exemplar.	
* Técnicos do concello estudan a posibilidade de cortar dous dos tres cedros que crecen na mesma zona verde que a sobreira	
OBSERVACIÓNS	
* Sobre a base do exemplar medran sabugueiros (<i>Sambucus nigra</i>), silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>), polopodios (<i>Polypodium</i> sp.), hedras (<i>Hedera hibernica</i>) e unha pequena planta de ailanto (<i>Ailanthus altissima</i>)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 242: Ramas secas na zona interior da copa

Figura 243: Sabugueiro (*Sambucus nigra*) medrando na base do exemplar

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

138A Sobreira do Siador

Data de inclusión	23.11.2011
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.01.2018
Lugar	A Saleta
Localidade	Siador
Concello	Silleda
Provincia	Provincia
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	562190;4725530
Desde Silleda dirixímonos á estrada PO-201 dirección Laro. A 2 km, no lugar de Marco, desvíamonos á dereita cara ao Santuario de Nosa Señora da Saleta e a poucos metros atopamos a sobreira senlleira.	
Propiedade	
Nome	Manuel López Rivas
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
A sobreira do Siador é un exemplar de excepcionais características morfolóxicas. Quizais o máis rechamante é a base do seu tronco, que amosa un gran engrosamento ou masa verrucosa que se estende por todo o perímetro do exemplar e atópase completamente oca. A cruz está formada por catro ramas de gran envergadura que se volven a ramificar a pouca distancia da mesma, formando unha gran copa, redondeada e aberta. A pesar da gran cavidade do tronco, a monumental sobreira non presenta síntomas de decaemento e ten bo vigor.	
Dendrometría	
Altura total (m)	16,1
Circunferencia normal do tronco (m)	8,06
Circunferencia basal do tronco (m)	7,56
Altura de ramificación (m)	2,8
Diámetro de copa (m)	23,2 (22,1x24,3)
Superficie de copa (m²)	422,5
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido a actuacións de poda polo que se observan numerosas ramas rotas sen ningún tipo de actuación restauradora.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, as cavidades poden servir de refuxio e lugar de cría para micromamíferos, quirópteros, aves, insectos...	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. Presenta unha porcentaxe entre 10 e 15 %. A maior parte das ramas secas concéntranse na zona apical da copa.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Posúe un número elevado de tocos de pequenas dimensións (<15 cm de diámetro) nas ramas principais.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Pequenas ramas secas na zona apical da copa
Asimetría	Si. A copa inclínase lixeiramente cara ao sueste.
Defectos de fuste	
Inclinación	Si. Inclínase lixeiramente cara ao sueste.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Si. A base do tronco é unha gran verruga ou engrosamento.
Zonas mortas, fendas profundas	Si. O tronco está completamente oco e no seu interior apréciase madeira morta.
Presenza de cavidades	Si. Ten 4 grandes cavidades que mostran o interior do tronco.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si. Posúe algunhas protuberancias por acumulación de cortiza.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Medio
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixo
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	740
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	97,88
Valor básico	222.306,32
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9063
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	302.197,65
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Actuación de saneamento nas ramas partidas para facilitar a súa cicatrización.	
* Poda sanitaria para eliminar as Pequenas ramas secas na copa.	
OBSERVACIÓNS	
* No tronco do exemplar hai unha pequena poboación de couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e de uvas de gato (<i>Sedum hirsutum</i>).	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 244: Cavidade no tronco do exemplar con orificios de entrada e saída

Figura 245: Pequena poboación de Couselos (*Umbilicus rupestris*) e Uvas de raposo (*Sedum hirsutum*) no fuste do exemplar

140A Salgueiro da braña de Xafardán

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Salix atrocinerea</i> Brot.
Familia	<i>Salicaceae</i>
Nome común	Salgueiro negro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Braña de Xafardán
Localidade	Deiro
Concello	Vilanova de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0517446;4718590
En Vilanova de Arousa tomamos a estrada PO-302 pola que percorremos un quilómetro ata cruzarnos coa PO-549, tomamos esta vía en dirección a Cambados ata que, a 500 metros, nos incorporamos á vía PO-530, á nosa esquerda, seguindo por ela chegamos ao Polígono Industrial de Tremoedo, a catro quilómetros, na primeira rotonda tomamos a segunda saída, pola vía EP-9005, pola que continuamos 400 metros, e á nosa dereita atoparemos unha pista asfaltada pola que teremos que circular 300 metros aproximadamente ata a Braña de Xafardán.	
Propiedade	
Nome	Marisa Gil
Enderezo	Viñedo Gil Armada. Deiro,68. C.P. 36628. Vilanova de Arousa
Información de contacto (teléfono, fax, email)	630259585
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Atopámonos en Deiro, na Braña de Xafardán, un salgueiro cunha morfoloxía moi peculiar. O tronco ten unha circunferencia na base de máis de cinco metros, e pouco máis arriba do chan emerxen cinco brazos que se abren en todas as direccións, coma se tentase abarcar todo o espazo posible, e podemos entendelo, porque a competencia cos seus conxéneres e un grupo de canas de bambú (<i>Phyllostachys nigra</i>) é moi grande. Só na súa cara norte atopa un gran claro de luz, coincidindo coa presenza dunha charca que impediu o desenvolvemento doutras árbores na zona. A pesar da competencia non necesitou elevar moito a súa altura, e apenas supera os dez metros. A súa copa é globosa e achaparrada, entrelazada coa dos demais salgueiros do espazo e difícil de observar.	
Dendrometría	
Altura total (m)	10,10
Circunferencia normal do tronco (m)	1,10; 2,05; 2,42; 1,90; 1,82
Circunferencia basal do tronco (m)	5,25
Altura de ramificación (m)	1,10
Diámetro de copa (m)	17,70 (19,20x16,20)
Superficie de copa (m²)	245,93
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	75 anos
Historial de podas	Mostra signos de ter sido podado no pasado con

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	actuacións correctamente executadas. Unha gran rama que partiu foi cortada desde a base nunha actuación deficiente	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, mostra fungos de negrilla ou fumagina
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola rotura de ramas na copa
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o exemplar carece de un único fuste ben definido, as ramas principais están inclinadas en busca de luz
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, nas zonas baixas do fuste
Presenza de feridas	Si, derivada da corta dunha rama deficientemente realizada
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	426,51
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	8,36
Valor básico	9.184,26
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9167
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	12.628,36
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar tarefas de erradicación do bambú negro (<i>Phyllostachys nigra</i>) que rodea ao exemplar e á braña.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 246: Salgueiro rodeado de bambú negro (*Phyllostachys nigra*)

141A Secuoia vermella do Pazo de Lourizán

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Sequoia sempervirens</i> (D. Don) Endl.
Familia	<i>Taxodiaceae</i>
Nome común	Secuoia vermella
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.02.2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527650; 4695304
Circulamos pola estrada PO-546 entre Pontevedra e Marín ata que atopamos a entrada do Pazo de Lourizán, aproximadamente a medio camiño entre as dúas localidades. Accedemos á finca e desde o pazo tomamos o camiño que conduce ao Parque das Rías, onde atoparemos a secuoia, a carón do camiño, antes de chegar ao estanque.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
A secuoia vermella do Pazo de Lourizán posúe estrutura piramidal, coa copa que nace a varios metros de altura, debido á gran competencia pola luz que mantén con outras árbores de grandes dimensións, como un ciprés de Lawson, un librocedro ou outra secuoia vermella. O seu tronco é corpulento, atrompetado na base, con estruturas a modo de pequenos contrafortes que lle confiren estabilidade fronte ao vento. Á altura do peito apréciase unha marcada depresión na casca, debido á práctica habitual dos visitantes de golpear o tronco para comprobar a esponxosidade da parte exterior. Goza de bo estado de saúde e as súas dimensións, sobre todo a altura, íranse incrementando co tempo en gran medida pola competencia pola luz antes comentada.	
Dendrometría	
Altura total (m)	49,4
Circunferencia normal do tronco (m)	3,93
Circunferencia basal do tronco (m)	5,86
Altura de ramificación (m)	13,3
Diámetro de copa (m)	11 (10,7x11,3)
Superficie de copa (m²)	94,9
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	70 anos
Historial de podas	O exemplar ten boa autopoda polo que non necesita actuacións deste tipo. Non se observan ramas mortas nin roturas que aconsellen un tratamento de podas.

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a sequoia pasou da categoría de “vulnerable” (2006) á de “en perigo” (2013) polo risco que corre de desaparecer na natureza.
Exotismo da especie	Si. Aínda que a secuioia é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado na Finca de Lourizán.
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinou a entrega de Cuba e Filipinas.
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non
Carácter simbólico	Non
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non
Citas literarias	Non
Relación con aspectos relixiosos	Non
Interese didáctico	Si, a finca de Lourizán é visitada con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que se soen deter neste e noutros exemplares singulares
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. O exemplar non se atopa en ningún BIC, sen embargo está situado no Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Dendrocronoloxía	Non
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia. Pola súa situación no Pazo de Lourizán e polas súas características dendrométricas.
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. As secuioias son consideradas entre as especies máis lonxevas do planeta.
Resistencia a pragas e doenzas	Non
Contribución á conservación da biodiversidade	Non
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Menor ao 10 %	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si. Pola forte competencia que mantén con outra secuioia, un alcipreste de Lawson e un librocedro.	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si. Á altura do peito apréciase unha marcada depresión na casca do exemplar. Isto é debido á práctica habitual de golpear a casca por parte dos visitantes ao espazo para comprobar que é moi fibrosa e esponxosa.	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Non	
Presenza de cavidades	Non	
Presenza de gretas	Non	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Non	
Presenza de feridas	Non	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo	
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de caída arrancado	Baixa	
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo	
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar	345	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1	
Coefficiente en función da zona climática	53,42	
Valor básico	38.604,39	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	57.906,58
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Rodear ao exemplar cun pequeno valado para evitar que siga recibindo golpes e evitar a compactación do chan.	
OBSERVACIÓNS	
* A 43 metros de altura ten un niño de avespas asiáticas (<i>Vespa velutina</i>)	

Figura 247: Á altura do peito apréciase unha marcada depresión na casca do exemplar.

Figura 248: Nido de avispas asiáticas (*Vespa velutina*), situado a 43 metros de altura

142A Sófora xaponesa do Pazo de Lourizán

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Sophora japonica</i> L. var <i>Pendula</i> (<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott var <i>Pendula</i>)
Familia	<i>Fabaceae</i> (<i>Leguminosae</i>)
Nome común	Sófora xaponesa
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.02.2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527519;4695364
Circulamos pola estrada PO-546 entre Pontevedra e Marín ata que atopamos a entrada do Pazo de Lourizán, aproximadamente a medio camiño entre as dúas localidades. Accedemos á finca do pazo e diante da fachada principal do mesmo, á beira do cedro do Líbano, atopámonos a monumental sófora xaponesa.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramas péndulas
A sófora xaponesa do Pazo de Lourizán pertence ao cultivar 'pendula'. É unha árbore de tronco retorto e moi ornamental, de menor porte que a especie tipo e coa ramaxe arqueada e colgante. Multiplícase por enxerto. As súas ramas colgan desde a cruz, dando ao exemplar o característico porte chorón das variedades colgantes. A copa é de reducidas dimensións pero gran fermosura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	5,2
Circunferencia normal do tronco (m)	1,95
Circunferencia basal do tronco (m)	2,2
Altura de ramificación (m)	2,1
Diámetro de copa (m)	5,7 (5,1x6,3)
Superficie de copa (m²)	25
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-125 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións periódicas de poda. A relación do Centro de Investigación Forestal de Lourizán co Centro de Experimentación e Formación Agroforestal de Lourizán, situado na mesma finca, facilita este tipo de actuacións.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Trátase de unha especie con escasa representación en

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Galicia	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinouse a entrega de Cuba e Filipinas.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. O exemplar non se atopa en ningún BIC, sen embargo está situado no Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Presencia de <i>Phytophthora cryptogea</i> e <i>Armillaria gallica</i> no chan segundo informes da Estación Fitopatolóxica do Arceiro (outono de 2011 e primavera de 2012).
	Fuste	Presenta indicios (galerías) de insectos perforadores.
	Ramas	Non
	Follas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de corpos frutíferos	Non
Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si. Nunha porcentaxe apenas cuantificable polos tratamentos de poda que recibe.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Si. Varias ramas principais están ocas.
Presenza de feridas	Si. Ten feridas por actuacións de poda en ramas de grandes dimensións que seguramente cicatrizarán con dificultade,
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si. Copa asimétrica. Toda a copa medra cara noroeste
Defectos de fuste	
Inclinación	Si. A primeira parte do fuste medra dereito, pero a partir de 2 m inclínase 30 graos cara o noroeste.
Problemas estruturais	Si. O fuste atópase completamente oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si. Na zona inferior do fuste posúe gran cantidade de madeira morta no interior da cavidade descrita no seguinte apartado.
Presenza de cavidades	Si. Gran cavidade, de 1,50x0,25 m con madeira morta no seu interior.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si. Nas insercións das ramas. Estas protuberancias son normais para exemplares de avanzada idade desta especie. A maior parte concéntranse na zona de inserción da cruz.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Presenta unha gran cavidade desde a base do tronco ata a primeira ramificación (1,5x0,25m)
Zonas mortas/fendas profundas	Si. Na zona comentada no apartado anterior ten madeira morta.
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	175
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	29.9
Valor básico	5.707,3419
Factor intrínseco, estado sanitario	0.7292
Factor corrector extrínseco	0.4833

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Valoración final (€)	6.173,0451
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Cambiar o axardinamento do parterre para evitar cavar nas proximidades do exemplar. O uso actual provoca a permanente mutilación do sistema radical, abrindo feridas que son empregadas polo fungos do chan para penetrar no exemplar.	
* Manter o volume de copa nos mesmos niveis nos que se atopa para evitar aumentar o peso na copa do exemplar e a panca que exerce esta sobre o fuste.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar atópase nun parterre no que se establecen plantas de tempada polo que se cava dúas veces ao ano.	

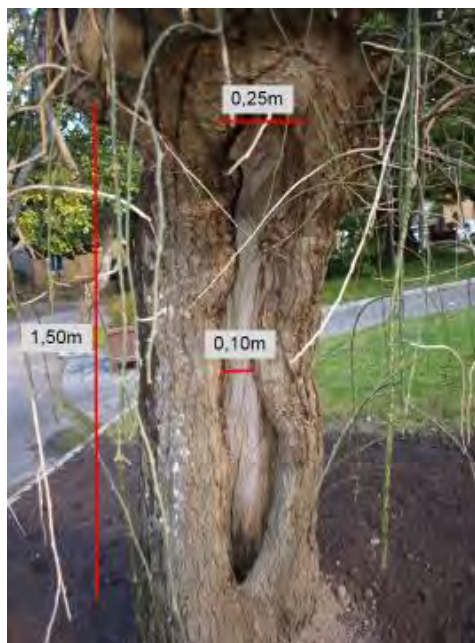

Figura 249: Cavidade de grandes dimensións no fuste

Figura 250: Marcada asimetría na copa e lixeira inclinación do fuste do exemplar e parterre dedicado ao cultivo de flor de tempada

143A Teixo de Cereixido

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.07.2018
Lugar	Iglesia de Cereixido
Localidade	Cereixido
Concello	Quiroga
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T653444;4702377
En Quiroga tómase a estrada N-120 en dirección A Rúa durante cinco con dous quilómetros, ata Os Vales, onde tomamos un cruce á man esquerda que nos conduce pola estrada LU-933 directamente ata Cereixido, despois de percorrer 18 quilómetros. O teixo atópase na entrada da igrexa, na zona máis alta do pobo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Situado á beira da entrada do cemiterio e da igrexa atopámonos este secular teixo de impresionante arquitectura. O tronco, con case oito metros de perímetro na súa base, bifúrcase desde o chan en dous enormes fustes, de máis de tres e cinco metros de perímetro medido á altura do peito, aínda que non falta quen afirma que non é un teixo bifurcado, senón dous teixos que medraron moi xuntos. O espazo formado entre os dous troncos alberga unha gran cavidade que permite ver o interior. A copa comeza a formarse a un metro e medio do chan, coas primeiras ramificacións do exemplar, destacando polo seu gran volume e fermosa forma, adornada polo campanario da igrexa.	
Dendrometría	
Altura total (m)	13,8
Circunferencia normal do tronco (m)	3,63; 5,22
Circunferencia basal do tronco (m)	7,90
Altura de ramificación (m)	1,10
Diámetro de copa (m)	14,05 (13,50x14,60)
Superficie de copa (m²)	154,96
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	Si. O exemplar foi sometido no pasado a tratamentos de poda, sobre todo na zona baixa da copa, actuacións deficientemente executadas, polo que se aprecian numerosas feridas e tocos sen cicatrizar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si, situado na entrada da igrexa e do cemiterio, polo que está intimamente ligado ao espazo relixioso.	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, parte do concello de Quiroga atópase na ZEC Ancares-Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si, especie moi lonxeva e exemplar de avanzada idade.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que nunha porcentaxe inferior ao 10%, na zona interior da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Na zona inferior da copa e como resultado de actuacións de poda deficientemente executadas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, os dous fustes principais están ocos e presentan numerosas cavidades
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, o interior das cavidades presenta madeira morta
Presenza de cavidades	Si, nos dous troncos principais
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, varias ramas partidas no fuste deixaron feridas que haberá que restaurar para favorecer a súa cicatrización
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o muro da igrexa está a 15 cm de distancia do teixo, polo que parte do sistema radical non se desenvolve correctamente
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	651,78
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	151,58
Valor básico	385.818,97
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	434.046,34
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Actuación restauradora nos tocos de podas deficientemente realizadas	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 251: Tocos secos no interior da copa

Figura 252: Cavidade de gran tamaño nunha das ramas principais

144A Teixo de Carballido

Data de inclusión	13.10.2018
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.03.2018
Lugar	Igrexa de Carballido
Localidade	Carballido
Concello	A Fonsagrada
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	651074;4788481
Desde Meira tomamos a estrada LU-751 cara Chao do Pousadoiro, onde nos desviamos pola LU- P-5404 en dirección Sadraín ata atopar a aldea de Villalba, onde nos desviamos pola LU-1905 un par de quilómetros ata atopar Carballido, fogar dos monumentais teixos.	
Propiedade	
Nome	Dioceses de Lugo
Enderezo	Praza Santa María, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	Telf: 982 23 11 43
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo (son dous exemplares)
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun pequeno conxunto formado por dous exemplares de fermosa feitura acompañados dun terceiro, que aínda non estando catalogado é igualmente fermoso. Todos medran sobre alcorques elevados a modo de pequenos illotes que serven aos fregueses da igrexa e aos demais visitantes para descansar baixo as copas dos monumentais teixos. A mosan troncos robustos que se ramifican a baixa altura para formar copas redondeadas que se solapan entre si polo que a impresión ao observalos desde a distancia é de que se trata dun único exemplar. A súa localización á entrada da aldea e no atrio da igrexa serviuille a estes exemplares para gozar da admiración popular.	
Dendrometría	
Altura total (m)	11,9; 15,3
Circunferencia normal do tronco (m)	4,65; 4,78
Circunferencia basal do tronco (m)	5,14; 4,40
Altura de ramificación (m)	1,70; 2,60
Diámetro de copa (m)	10,70 (11,80x9,60); 12,65 (12,10x13x20)
Superficie de copa (m²)	89,87; 125,61
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	Foron obxecto de podas no pasado, algunha delas deficientemente executada polo que aparecen tocos non cicatrizados no tronco e ramas principais.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si. Situados no atrio da igrexa, polo que están intimamente ligados a este espazo.	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. Nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Nalgunhas ramas principais atópanse tocos de poda non cicatrizados pola deficiente realización destas actuacións.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si. Debido a ramas que partiron e non foron obxecto de actuacións de restauración.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si. O exemplar máis afastado da estrada ten o tronco oco.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si. O exemplar máis afastado da estrada presenta unha gran cavidade, cunha entrada de 1,90x0,40 m. O interior desta cavidade foi tratado con lume no pasado.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si. Na zona interior da copa, pero considéranse normais para esta especie.
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si. Ambos exemplares mostran parte do sistema radical descuberto. Os alcorques nos que se sitúan teñen capacidade reducida e insuficiente.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	465; 475
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1; 1
Coefficiente en función da zona climática	124,02; 124,02
Valor básico	161.641,46; 168.594,15
Factor intrínseco, estado sanitario	0,7639; 0,8056
Factor corrector extrínseco	0,5; 0,5
Valoración final (€)	185.214,18; 203.717,93
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É necesario ampliar os alcorques para que permitan o correcto desenvolvemento do sistema radical.	
* Restauración das feridas de podas deficientemente executadas.	
* Restauración dos tocos producidos pola rotura de ramas.	
OBSERVACIÓNS	
* No lugar existe un terceiro exemplar de dimensións moito menores e estado sanitario deficiente, que sería moi interesante recuperar para poder incluílo neste conxunto no futuro.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 253: Gran cavidade nun dos exemplares

Figura 254: Tocos na copa por derivados de poda mal executadas

145A Teixo de Fontaneira

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.03.2018
Lugar	A Pasada
Localidade	Fontaneira
Concello	Baleira
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	648604;4765681
Desde Baleira circulamos pola estrada LU-530 ata A Fontaneira onde enlazamos coa estrada LU- P-0407, circulamos por ela 500 metros ata o primeiro desvío á dereita que nos conduce directamente á aldea da Pasada.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de José Díaz
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Poderíase dicir que o Teixo da Fontaneira medra colgado dun noiro, pois mentres unha parte do seu fuste arrinca desde a base do camiño o lado oposto sitúase no alto do noiro, ao comezo dunha leira de cultivo desde a que o tronco apenas é visible. A súa copa é irregular e mostra numerosas ramas partidas polo paso dos anos e as inclemencias do tempo, en particular a neve, cuxo peso excede en ocasións a resistencia das pólas deste centenario exemplar. Trátase, sen dúbida, dun dos teixos máis vellos e destacados da xeografía galega.	
Dendrometría	
Altura total (m)	9,8
Circunferencia normal do tronco (m)	8,72
Circunferencia basal do tronco (m)	7,65
Altura de ramificación (m)	1,5
Diámetro de copa (m)	18,45 (18,40x18,50)
Superficie de copa (m²)	267,07
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido a actuacións de poda.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. A especie é moi lonxeva e o exemplar moi vello.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media-Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. Presenta unha porcentaxe do 15% de ramas secas na súa copa.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Hai varios tocos de difícil cicatrización, derivados de roturas nas ramas provocadas por fortes ventos ou polo peso da neve.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si. Causadas por fortes ventos e o peso da neve.	
Síntomas de decaemento	Si. A cor das follas, moito máis clara do normal para a especie, e o escaso vigor que presenta son signos claros de decaemento.	
Asimetría	Si. O exemplar sufriu roturas de ramas principais	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	polo que a copa está descompensada e é asimétrica.
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si. O tronco aséntase sobre un noiro polo que a súa estrutura non é homoxénea.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si. Presenta varios chupóns no fuste e copa nun esforzo do exemplar por recuperar parte da copa.
Presenza de feridas	
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si. Na zona baixa do fuste presenta feridas mecánicas provocadas por impactos. Aмосa raíces descubertas.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Alto
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixo
Probabilidade de caída arrancado	Medio
Valoración global do risco a curto prazo	Perigo alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	872
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	124,02
Valor básico	562.846,01
Factor intrínseco, estado sanitario	0,65
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	530.482,37
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É necesario e urgente realizar unha actuación correctora na copa para equilibrala.	
* Realizar cortes adecuados nas ramas partidas para facilitar a súa cicatrización.	
* Realizar un pequeno alcorque na base do exemplar para cubrir de substrato as raíces que actualmente están ao descuberto.	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase dun exemplar extraordinario, pero na actualidade está moi deteriorado.	

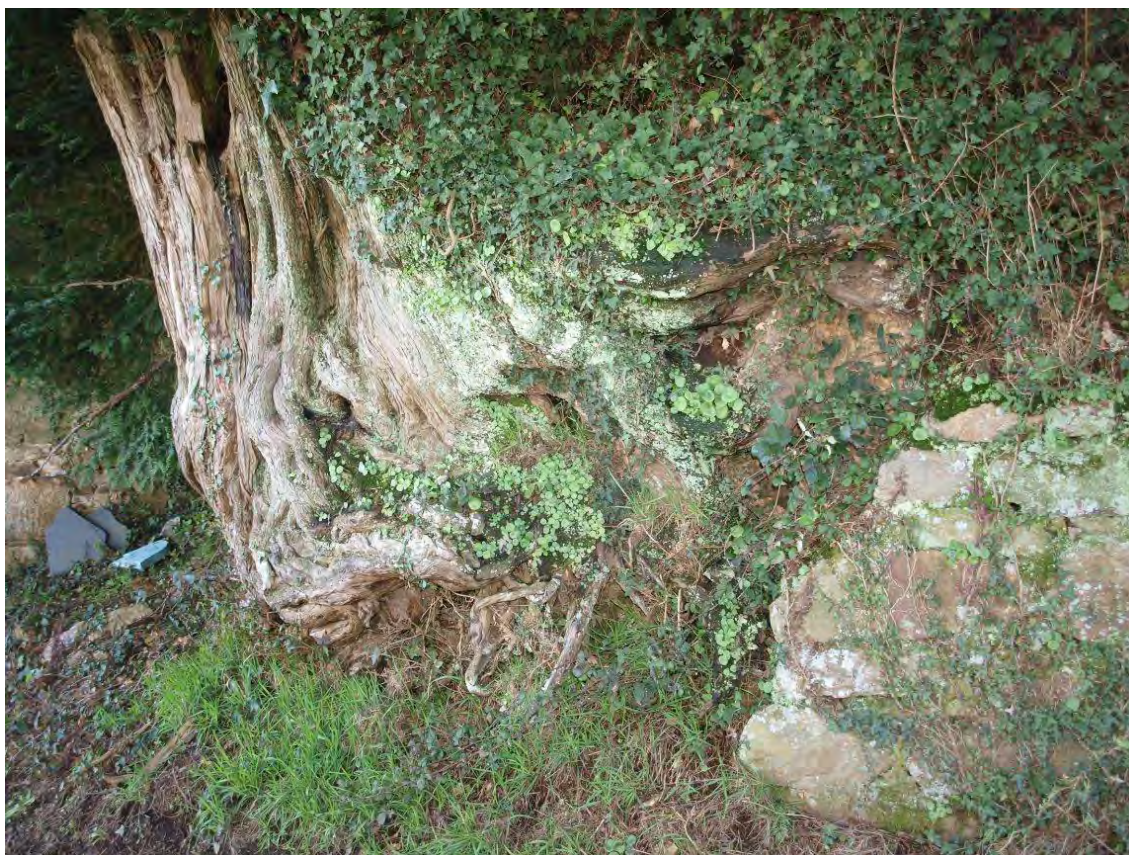

Figura 255: Sistema radical parcialmente descuberto

Figura 256: Ramas secas na copa

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

146A Teixo de Balmonte

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	22.03.2018
Lugar	Casa Grande da Torre
Localidade	Balmonte
Concello	Castro de Rei
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	630360;4781053
Desde Lugo tomamos a estrada nacional N-640 en dirección Meira ata que atopamos o indicador do Castro de Viladonga, pola estrada LU-P-1102, en dirección Castro de Rei, aproximadamente a 2 quilómetros atopámonos a Casa da Torre, co monumental teixo na súa parcela.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun exemplar de excepcional porte. O seu tronco, cun perímetro basal de 6,5 m, medra dereito e case sen diminuír o seu diámetro ata pasados os dous metros de altura, onde comeza a ramificarse, sen formar unha verdadeira cruz senón unha sucesión de ramas case agrupadas en verticilos, o que dá ao exemplar un aspecto harmónico e moi equilibrado. A súa copa é redondeada e de gran volumetría e fermosura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,9
Circunferencia normal do tronco (m)	4,38
Circunferencia basal do tronco (m)	6,50
Altura de ramificación (m)	2,10
Diámetro de copa (m)	18,45 (18,80x18,10)
Superficie de copa (m²)	267,21
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200 anos
Historial de podas	O exemplar foi podado na parte inferior da súa copa. Presenta algúns tocos de poda debido á realización deficiente deses tratamentos culturais.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

relito		
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dunha especie escasamente representada na súa contorna.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. Presenta unha porcentaxe baixa (<10%) de ramas pequenas secas no interior da copa, o que é normal pola ausencia de luz.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Na zona baixa da copa obsérvase algún pequeno toco derivado de actuacións de poda deficientemente executadas.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	430
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	124,02
Valor básico	138.459,52
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9375
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	194.708,7
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar unha hedra (<i>Hedera hibernica</i>) de grandes dimensións que gabea polo tronco.	
* Sería interesante realizar unha roza na parcela para poñer en valor o exemplar, actualmente case escondido, e as especies que o acompañan.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar atópase nun predio de gran valor botánico. Está acompañado de exemplares de gran tamaño de alcipreste de Monterrei (<i>Cupressus macrocarpa</i>), lárices (<i>Larix</i> sp.), magnolio (<i>Magnolia grandiflora</i>), cedro do Himalaia (<i>Cedrus deodara</i>), carballos (<i>Quercus robur</i>), abetos de Nadal (<i>Picea abies</i>), freixos eurosiberianos (<i>Fraxinus excelsior</i>) e piñeiros de Lord Weymouth (<i>Pinus strobus</i>).	

Figura 257: Hedra (*Hedera hibernica*) de grandes dimensións gabeando polo tronco

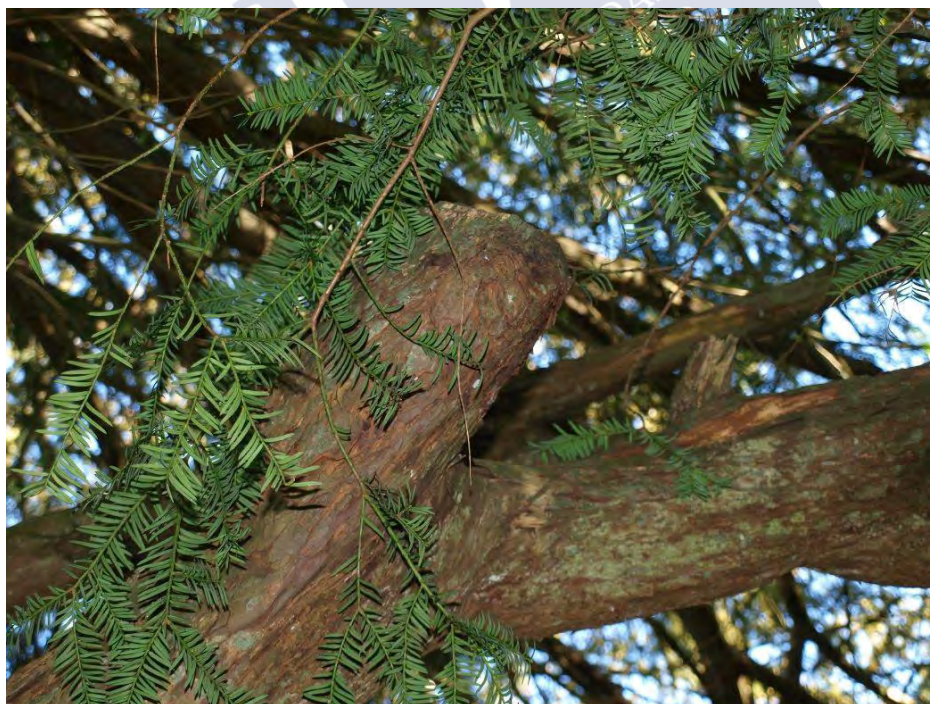

Figura 258: Algúns tocos no interior da copa derivados de podas mal executadas

148A Cedro Atlántico do Pazo do Hórreo

Data de inclusión	01.10.2015
Especie	<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Carrière
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Cedro do Atlas
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	19.06.2018
Lugar	Pazo do Hórreo
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T537203;4746755
O Pazo do Hórreo, actual sede do Parlamento de Galicia, atópase no centro da cidade de Santiago de Compostela, na rúa do Hórreo, número 63.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica.
Atopámonos ante un enorme cedro de fermosa forma. O seu tronco, de gran volumetría medra dereito e sen formar unha verdadeira cruz. A súa copa fórmase a partir dunha sucesión de ramas que comezan a un metro do chan, cun brazo de grandes dimensións que medra case paralelo ao tronco principal, conformando unha copa de silueta piramidal, case perfecta de non ser pola proximidade do pazo que lle impide un total desenvolvemento por ese lado.	
Dendrometría	
Altura total (m)	22,3
Circunferencia normal do tronco (m)	3,89 (á altura normal o tronco xa está ramificado, polo que se fixo a media entre o perímetro a 2 m do chan; 3,71 e a 0,5 m do chan; 4,08)
Circunferencia basal do tronco (m)	5,01
Altura de ramificación (m)	1,00
Diámetro de copa (m)	18,15 (17,10x19,20)
Superficie de copa (m²)	258,59
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións de poda periódicas, en xeral están correctamente realizadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie atópase recollida na categoría “En perigo A2 cd” da UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe do 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por roturas de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, o exemplar non pode desenvolver a súa copa cara ao pazo	
Defectos de fuste		

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o ángulo de inserción das ramas principais é moi pequeno e presenta casca incluída
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	O chan está moi compacto arredor da base e hai demasiada humidade.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	389
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	88,25
Valor básico	84.864,83
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	95.472,94
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Reducir a rega nese sector do xardín para reducir o risco de aparición de enfermidades criptogámicas.	
* Identificar correctamente a especie no catálogo.	
OBSERVACIÓNS	
O exemplar está mal identificado, realmente trátase dun cedro do Himalaia (<i>Cedrus deodara</i> (D. Don) G. Don)	

Figura 259: Ángulo de inserción entre as ramas moi agudo e casca incluída

149A Ombú do Castro

Data de inclusión	16.05.2017
Especie	<i>Phytolacca dioica</i> L.
Familia	<i>Phytolaccaceae</i>
Nome común	Ombú, árbore da bela sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.10.2018
Lugar	IES O Castro
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T552645;4678645
O ombú atópase no centro urbano da cidade de Vigo, na rúa José Gómez Pousada-Curros, número 1, na ladeira sur do Monte Castro.	
Propiedade	
Nome	IES O Castro
Enderezo	Rúa José Gómez Posada - Curros, 1, 36203 Vigo, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 42 29 74
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Varios troncos, fuste múltiple
O do Castro é un ombú de grandes dimensións que se dispón sobre unha ampla plataforma basal, oca no seu interior, como se aprecia desde unha cavidade a modo de xanela no medio do enorme promontorio. A pouca altura do chan fórmase a cruz, composta por cinco grosos brazos que se elevan verticalmente cara á cima, formando, tras sucesivas divisións, unha silueta con forma de parasol que nos lembra á copa dun piñeiro manso de escasa altura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,20
Circunferencia normal do tronco (m)	2,93; 2,52; 2,50; 3,29; 3,20
Circunferencia basal do tronco (m)	15,85
Altura de ramificación (m)	1,6
Diámetro de copa (m)	17,20 (17,50x16,90)
Superficie de copa (m²)	232,23
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos.
Historial de podas	Ten varios cortes de poda recentes, en xeral ben realizados
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

relito		
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, sitúase nun centro escolar	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non, pero as follas presentan síntomas parecidos aos da clorose férrica, tal vez por problemas na absorción de ferro por parte da árbore
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe moi baixa (5%) nos ápices das ramas finas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, as ramas desta especie son ocas e os xogos dos escolares poden provocar crebaduras con facilidade.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, varios na zona interior da copa
Presenza de feridas	Si, ten cordas incrustadas polas ramas que causan feridas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	* Si, a plataforma basal da árbore está oca e presenta unha cavidade na súa zona alta. * O sistema radical está moi superficial por mor da erosión provocada polos xogos infantís, ademais o chan está moi compacto.
Zonas mortas/fendas profundas	Nas raíces superficiais hai moitas feridas polos xogos infantís
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	659,10
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	12,86
Valor básico	33.466,12
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	37.649,38
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Achegar quelato de ferro para reducir a clorose férica.	
* Delimitar unha zona libre de pisadas arredor para evitar que o chan se compacte máis, e impedir a subida á plataforma basal por parte dos escolares, está oca e pode romper	
OBSERVACIÓNS	
* En setembro de 2019, despois da realización desta ficha técnica unha gran rama do exemplar partiu, deixando a vista a gran cavidade na base do exemplar e provocando numerosas feridas. Actualmente varias empresas de arboricultura están a presentar orzamentos para tentar recuperar a estrutura desta fermosa árbore.	

Figura 260: Chan compacto e raíces superficiais

Figura 261: Cavidade na plataforma basal

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

150A Castiñeiro de Soutogrande

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	12.06.2018
Lugar	Soutogrande
Localidade	Vilariño de Conso
Concello	Vilariño de Conso
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T649288;4668495
En Vilariño de Conso tómasse a estrada de Soutelo e, unha vez superada esta aldea, a tres quilómetros atoparemos o lugar de Soutogrande, o castiñeiro encóntrase na entrada do pobo, á beira da estrada.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
O monumento vexetal é un castiñeiro demoucado que sobreviviu a infinidade de adversidades, pois á súa situación, nun terreo con elevada pendente, hai que engadir a creación e posterior ampliación da estrada asfaltada que pasa baixo a súa copa. Atópase case dividido en dúas partes, pois o seu interior está oco e o exemplar está case partido en dous. A súa copa, que ata a data segue sendo obxecto de aproveitamento, tanto polos seus froitos como polas súas vigas, ás que os veciños chaman “canas”, é de reducido tamaño debido a este aproveitamento secular, pero mostra gran vigor. É un castiñeiro moi coñecido e admirado tanto na aldea como nas vilas e pobos da contorna.	
Dendrometría	
Altura total (m)	13,70
Circunferencia normal do tronco (m)	13,60
Circunferencia basal do tronco (m)	12,35
Altura de ramificación (m)	1,60
Diámetro de copa (m)	16,05 (16,20x15,90)
Superficie de copa (m²)	202,21
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	
250-300 anos	
Historial de podas	Trátase dun exemplar que foi demoucado no pasado, polo que presenta grandes feridas de poda na súa copa. Segue sendo podado con regularidade, pero algunhas actuacións son bastante deficientes e aparecen numerosos tocos sen cicatrizar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, ten avispiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non, elimínanse nos tratamentos de poda que recibe	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, a cruz do exemplar debeu estar formada por catro brazos. Na actualidade de cada un destes brazos xorden varias pólas con crecemento vertical que poden provocar a rotura das ramas principais en caso de aumentar moito o seu peso.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, o tronco do exemplar está completamente oco e foi tratado con lume no seu interior
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1400
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	599.163,65
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	758.954,56
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación, os coidados que realiza o propietario son suficientes e acordes ao desenvolvemento e conservación do centenario exemplar.	
OBSERVACIÓNS	
* Nas proximidades do castiñeiro instalouse un banco de pedra, a súa cimentación e plataforma danan as raíces do exemplar	

Figura 262: Banco de pedra recentemente colocado á beira do Castiñeiro

Figura 263: Interior oco do tronco

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

151A Piñeiro manso do Pazo do Cabido

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Pinus pinea</i> L.
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Piñeiro manso
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo do Cabido
Localidade	Baión
Concello	Vilanova de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T523.189;4.712.340
Desde Vilanova de Arousa tómase a estrada PO-302 pola que se circula aproximadamente un quilómetro e medio ata enlazar coa estrada de Vilagarcía, PO-549, seguimos por esta vía ata chegar á rotonda da N-640, na que collemos a segunda saída. Despois de percorrer once quilómetros por esta estrada, na rotonda collemos a segunda saída, pola N-531, e inmediatamente despois viramos á dereita para coller a estrada PO-9701, pola que percorremos 500 metros ata a entrada do pazo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
O Piñeiro Manso do Pazo de O Cabido ten un porte formidable e a súa copa abarca e sombrea gran parte da entrada do pazo, xa que ten un diámetro moi superior a 30 metros, converténdoo nunha tarxeta de presentación marabillosa para o espazo. Esta impresionante copa está sustentada por un fuste non menos corpulento nin asombroso, aínda que de pouca elevación, pois a cruz fórmase a dous metros e medio do chan e dela saen potentes brazos de moita lonxitude e inclinación, pois a competencia pola luz e o peso das ramificacións impídelles medrar con verticalidade. Non faltan na copa amputacións nin ramas partidas, normais doutra banda se temos en conta as dimensións e a idade deste marabillosa exemplar.	
Dendrometría	
Altura total (m)	22,00
Circunferencia normal do tronco (m)	6,02
Circunferencia basal do tronco (m)	6,80
Altura de ramificación (m)	2,50
Diámetro de copa (m)	33,40 (34,60x32,20)
Superficie de copa (m²)	875,71
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300 anos
Historial de podas	O exemplar recibe tratamentos culturais e as podas están ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona interior da copa hai varias ramas secas por ausencia de luz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por roturas recentes de ramas	
Problemas estruturais	Si, na copa hai unha gran rama partida apoiada sobre outra rama.	
Presenza de feridas	Si, grandes feridas causadas por cortes de poda en ramas de gran diámetro	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	608
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	72,5
Valor básico	160.749,49
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	200.936,86
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar a rama partida que hai na copa	
* Realizar algunha actuación correctora sobre os tocos sen cicatrizar.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 264: Toco sen cicatrizar na copa

Figura 265: Rama partida (con fisura) na copa

152A Carballo de Bermés

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	26.09.2018
Lugar	Entrada do cemiterio de Bermés
Localidade	Bermés
Concello	Lalín
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T570742;4730042
Saímos de Lalín pola estrada PO-206 en dirección a As Cruces e percorremos cinco quilómetros ata chegar á poboación de Bermés, no centro do pobo, fronte á alameda, atopamos un cartel, á man dereita, que indica a dirección cara a igrexa, que está a 200 metros, na súa entrada atopamos o monumental carballo.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
O carballo de Bermés destaca pola súa fermosa arquitectura, cunha copa de gran tamaño e frondosidade que, a pesar da súa dilatada idade, mantense moi íntegra. O tronco tamén é de grandes dimensións, pois á altura do peito ten máis de catro metros de circunferencia, e constitúe unha parte moi valiosa desta fermosa árbore, a pesar de atoparse encaixado entre dous muros pétreos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,20
Circunferencia normal do tronco (m)	4,25
Circunferencia basal do tronco (m)	Non se pode medir por estar incrustado entre dous muros
Altura de ramificación (m)	4,40
Diámetro de copa (m)	18,05 (18,90x17,20)
Superficie de copa (m²)	255,75
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	O exemplar mostra cicatrices de podas pasadas e algunhas máis recentes, en xeral son actuacións deficientes e efectuadas sobre ramas de grandes dimensións
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de fungos de oidio
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona alta da copa hai un 5% de pequenas ramas secas. Polo fuste tamén hai ramas secas por actuacións de poda deficientes.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, hai varios tocos sen cicatrizar, algúns son de gran diámetro	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, aparece unha fisura vertical na zona baixa do fuste de 0,5x1,2 m.
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade, sobre todo rodeando os cortes de poda recentes
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto, mesmo asfaltado nalgúns zonas arredor da base
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	440
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,15
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	59.804,25
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	67.279,79
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Facer algunha actuación correctora nos cortes de poda deficientes	
* Separar os muros da base do exemplar.	
* Retirar o asfalto da base do exemplar e facer unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 266: Toco de gran diámetro sen cicatrizar

Figura 267: Cavidade vertical na zona basal do fuste

153A Sequoia da Alameda do Campo da Estrela

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Sequoia sempervirens</i> L.
Familia	Taxodiaceae
Nome común	Secuoia vermella
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Alameda do Campo da Estrela
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	537048;4747300
A alameda atópase no centro da cidade de Santiago e o exemplar fronte ao Instituto de Bacharelato Rosalía de Castro.	
Propiedade	
Nome	Concello de Santiago de Compostela
Enderezo	Pazo de Raxoi, s/n, 15705 Santiago de Compostela, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 54 23 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia del eixo vertical. Ramificación monopódica.
A secuoia da alameda bifúrcase desde a base en dous grandes fustes que medran case paralelos, conformando unha gran copa de perfil piramidal e moi regular. A súa base está engrosada para dar maior estabilidade ao exemplar, mágoa que parte do seu sistema radical se atope mutilado pola proximidade dun muro pétreo que o separa ao exemplar da beirarrúa próxima, situada a menor cota que a súa base.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,4
Circunferencia normal do tronco (m)	3,72; 3,31
Circunferencia basal do tronco (m)	8,40
Altura de ramificación (m)	Basal
Diámetro de copa (m)	14,15 (13,80x14,50)
Superficie de copa (m²)	157,17
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Atopouse un documento de Compostela Verde (https://compostelaverde.santiagodecompostela.gal/places/sequoia-vermella-do-campo-da-estrela-da-alameda/) que di que o exemplar aparece en fotografías de 1910 polo que tería máis de 100 anos. Con todo a dendrometría da árbore non se corresponde coa dun exemplar centenario desta especie, estimándose a súa idade entre 50 e 75 anos.
Historial de podas	O exemplar só é podado na zona baixa da copa para

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	facilitar o tránsito das persoas. As actuacións de poda son deficientes e mostra algúns tocos de gran tamaño no fuste máis próximo á estrada.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a secuoia pasou da categoría de “vulnerable” (2006) á de “en perigo” (2013) polo risco que corre de desaparecer na natureza.	
Exotismo da especie	Si. Aínda que a secuoia é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións da situada na alameda	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación na Alameda do Campo da Estrela e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. As secuoias son consideradas entre as especies máis lonxevas do planeta.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10%, concéntranse na zona inferior da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, nunha porcentaxe baixa e concentrados na parte inferior da copa, que é onde se realizan as actuacións de poda que deron orixe a estes tocos.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, o exemplar bifúrcase desde a base en dúas grandes ramas con ángulo de inserción moi agudo	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Non	
Presenza de cavidades	Non	
Presenza de gretas	Non	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Non	
Presenza de feridas	Non	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, nunha parte o chan atópase moi compacto ao redor da base do tronco e noutra zona o sistema radical foi mutilado pola proximidade da beirarrúa	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo	
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de caída arrancado	Baixa	
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo	
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar	497	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,10	
Coefficiente en función da zona climática	53,42	
Valor básico	87.700	
Factor intrínseco, estado sanitario	0,5	
Factor corrector extrínseco	0,5	
Valoración final (€)	65.775,73	
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN		

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

* Aumentar o alcorque do exemplar cara ao lado da estrada.
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto no lado da alameda e atrasar a beirarrúa
* Revisar as actuacións de poda.
OBSERVACIÓNS

Figura 268: Beirarrúa moi próxima ao exemplar e parte do sistema radical ao descuberto

Figura 269: Ángulo de inserción moi agudo entre os dous fustes

154A Cerquiño de Queguas

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Quercus pyrenaica</i> Will
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Rebolo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.07.2018
Lugar	Cortes da Carballeira-Queguas
Localidade	Entrimo
Concello	Entrimo
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T573657;4648391
Desde Entrimo tómase a estrada OU-1210 pola que se circula durante oito quilómetros ata chegar á aldea de Queguas, desde aquí séguense os indicativos da ruta de sendeirismo chamada Cortes da Carballeira, que nos conduce directamente ao Cerquiño de Queguas.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica
Estamos ante un exemplar de fermosa factura, posuidor dun robusto fuste que se eleva con gran verticalidade e grosor ata a cruz. Aparece cuberto de brións e liques, o que nos indica a gran calidade ambiental do espazo. Da cruz saen grandes ramas que, tras sucesivas ramificacións, dan lugar a unha copa moi ampla e frondosa. Non faltan no seu tronco cavidades e ramas rotas, nin na súa copa pequenas ramas secas, con todo o estado xeral do rebolo é moi bo. Situado na entrada da capela da nosa Señora da Ascensión, o Cerquiño de Queguas parece un gardián que a protexe.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,7
Circunferencia normal do tronco (m)	4,63 (media entre 4,70 e 4,55)
Circunferencia basal do tronco (m)	4,45
Altura de ramificación (m)	3,30
Diámetro de copa (m)	18,85 (18,20x19,50)
Superficie de copa (m²)	278,92
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	O exemplar non recibe tratamentos de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si, o exemplar está situado na entrada da Capela da Nosa Señora da Ascensión	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o concello de Entrimo atópase na Reserva da Biosfera Internacional Gerês- Xurés e no Parque Natural Baixa Limia-Serra do Xurés	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, pero nunha porcentaxe inferior ao 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de grandes ramas na copa	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, a 1,3 metros do chan o tronco presenta unha cavidade de 0,5x05 metros pola perda dunha gran rama
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	463
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	66.474,85
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	74.784,21
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar alberga niños de pícidos (paxaros carpinteiros) nas súas ramas principais.	
* Posúe liques de pulmonaria (<i>Lobaria pulmonaria</i>) e brións sobre o fuste.	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Figura 270: Cavidade no fuste

Figura 271: Toco de grandes dimensións na cruz

155A Castiñeiro de Oreal

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Edroso
Localidade	Viana do Bolo
Concello	Viana do Bolo
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T658840.4673561
En Viana do Bolo tómase a estrada OU-533 en dirección A Rúa, e na saída do pobo, á man dereita, fronte á gasoleneira, atopámonos un desvío que indica Edroso, seguimos por esta estrada durante tres quilómetros aproximadamente ata chegar a esa poboación. O castiñeiro atópase na zona máis alta da aldea, pegado ás últimas casas.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica
É un castiñeiro demoucado cun fuste impresionante, con numerosas nodosidades, contrafortes e verrugas que aumentan notablemente o seu perímetro. A un metro e medio do chan comezan as ramificacións que forman unha copa de pequenas dimensións en relación ás do seu fuste debido aos aproveitamentos aos que é sometido. A súa situación, illado nun prado, contribúe a aumentar a súa espectacularidade, e a pesar de ter o tronco oco e algúns problemas sanitarios non parece que a integridade deste marabilloso exemplar estea comprometida.	
Dendrometría	
Altura total (m)	11,50
Circunferencia normal do tronco (m)	14,17
Circunferencia basal do tronco (m)	13,32
Altura de ramificación (m)	1,30
Diámetro de copa (m)	15,40 (16,30x14,50)
Superficie de copa (m²)	186,17
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	Trátase dun exemplar que foi demoucado no pasado, polo que presenta grandes feridas de poda na súa copa. Na actualidade o exemplar non recibe estes tratamentos culturais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o castiñeiro atópase dentro da ZEC Macizo Central	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Si, ten cancro (<i>Cryphonectria parasitica</i>)
	Follas	Si, ten avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe próxima ao 10%, na zona apical das ramas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o fuste está totalmente oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, en varias zonas do fuste, deixando ver o interior oco
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1420
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	616.342,66
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	739.611,19
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar contra a avespiña e o cancro	
OBSERVACIÓNS	
* Ten silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>) sobre a cruz	

Figura 272: Rama con chancro (*Cryphonectria parasitica*) na copa

Figura 273: Interior oco do exemplar

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

156A Falso ciprés de Silvouta

Data de inclusión	23.08.2018
Especie	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murr.) Parl.
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Ciprés de Lawson
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	25.09.2018
Lugar	Silvouta
Localidade	Silvouta
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T532393;4746415
Saímos de Santiago pola estrada AC-542 con dirección Bertamirás e na rotonda que indica o punto quilométrico dous, tomamos a segunda saída, con dirección a Silvouta, poboación situada a 200 metros. Unha vez nesta pequena localidade, o falso ciprés é visible desde calquera parte, polo que debemos seguir a súa silueta.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo.
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
Este falso ciprés de Lawson amosa unha magnífica e estilizada figura. O fuste, cunha circunferencia de máis de tres metros medida á altura do peito, crece con gran verticalidade ata que á altura de 12 metros ábrese en dous troncos case xemelgos. A partir de aquí, os dous brazos diríxense verticalmente cara á cima, formando unha copa espléndida na que as dúas ramas non se diferencian e parecen ser unha soa. É unha árbore que crece san e forte, sen ningún defecto en aparencia.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,70
Circunferencia normal do tronco (m)	3,35
Circunferencia basal do tronco (m)	4,78
Altura de ramificación (m)	8,80 (a 11,70 m bifúrcase)
Diámetro de copa (m)	8,00 (8,40x7,60)
Superficie de copa (m²)	50,24
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	80-100 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra ningún signo de recibir tratamentos de podas nos últimos anos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 1 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, atópase na categoría de “case ameazado” segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).	
Exotismo da especie	Si. Aínda que o ciprés de Lawson é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado en Silvouta.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente un 15% na cara noroeste da árbore. Tamén na zona baixa da copa, onde parece que foi afectado por lume	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Si, a bifurcación forma un ángulo moi agudo e presenta casca incluída	

ANEXO 1 FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	346
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	76,32
Valor básico	55.468,99
Factor intrínseco, estado sanitario	0,833
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	69.336,24
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
A casca da parte baixa do fuste está queimada. Dá a impresión de que se fixo unha fogueira nas súas proximidades. O exemplar non parece estar afectado.	

Figura 274: Zona baixa do fuste coa casca queimada

ANEXO 2

FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

ÍNDICE

1F Buxal da Casa de Botana.....	903
2F Buxal do Pazo de Santa Cruz	907
3F Buxal do Pazo de Oca	911
4F Castiñeiros Xaponeses e Chineses do Pazo de Lourizán	915
5F Fraga de Catasós	919
6F Souto de Rozabales	923
7F Carreira de Eucaliptos do Pazo de Barrantes	927
8F Eucaliptos do Pazo de Rubiáns.....	931
9F Souto da Retorta	935
10F Cipreses de California do Xardín do Malecón	939
11F Mirtos do Pazo de Mariñán	943
12F Retícula de Oliveiras do Pazo de Santa Cruz	947
13F Palmeiral Canario dos Xardíns de Méndez Núñez	951
14F Palmeira do Senegal do Xardín Artístico de Padrón	955
15F Plátanos de sombra do Pazo de Mariñán.....	959
16F Plátanos de Sombra do Paseo do Espolón de Padrón	963
17F Carballeira de Caldas de Reis.....	967
18F Carballeira de San Lourenzo de Trasouto.....	971
19F Teixedal de Casaio	975
20F Carreira dos Tileiros do Pazo de Oca.....	979
21F Olmos do Xardín de San Carlos	983
23F Bidueiral de Xares.....	987
24F Carreira de buxos da illa de San Simón	991
25F Buxeda do Pazo de San Lourenzo	995
26F Castiñeiros dos Blancos	999
27F Devesa de Cartelos.....	1003
28F Carballos da praza do Campo de Bande	1007
29F Sobreiral de Magán.....	1011
30F Tileiras prateadas da igrexa de San Domingos.....	1015
32F Faias de San Xoán de Lagostelle	1019
33F Sobreiras do Faro	1023
34F Araucarias de Cambados.....	1027

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

35F Carballeira de Muimenta.....	1031
36F Piñeiros mansos do Rosal.....	1036
37F Souto do Ruibal	1040
38F Olmos de Santiago de Reinante.....	1044

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

1F Buxal da Casa de Botana

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Buxus sempervirens</i> L.
Familia	<i>Buxaceae</i>
Nome común	Buxo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.08.2018
Lugar	Casa de Botana
Localidade	A Paínza
Concello	Arzúa
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T568715;4756324
Desde Arzúa tómase a estrada AC-234 pola que se circula algo máis de tres quilómetros ata chegar ao lugar da Paínza. En metade da aldea encontramos a Casa de Botana, na que se atopa a buxeda catalogada.	
Propiedade	
Nome	María José Botana Vaamonde
Enderezo	Barrio Viladavil, s/n, 15819 Arzua, A Coruña, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	669 13 21 19
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dunha das buxedas de maiores dimensións de Galicia, con máis dun milleiro de compoñentes que forman máis dun quilómetro de sebes no interior das murallas do predio. Dispóñense os buxos formando avenidas que rodean as masas boscosas e en aliñacións simples en torno ao prado e nas glorietas do xardín hortícola. Os exemplares de maiores dimensións atópanse nas glorietas do centro do xardín e nas avenidas baixo a carballeira. Dado o elevado número de exemplares existen representantes con distintas morfoloxías, estados sanitarios e dimensións, pero o conxunto é espectacular e único na xeografía galega.	
Dendrometría	
Altura total (m)	10,40; 12,35
Circunferencia normal do tronco (m)	0,90; 0,85
Circunferencia basal do tronco (m)	1,10; 1,25
Altura de ramificación (m)	0,25; 0,70
Díámetro de copa (m)	4,65 (5,10x4,20); 5,32 (6,40x4,25)
Superficie de copa (m²)	16,97; 22,26
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	A formación é podada pola súa propietaria (Mª José Botana) que demostra gran habilidade nestas operacións, con todo unha análise visual rigorosa mostra algúns erros nas actuacións que deberían ser corrixidos.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, a Casa de Botana é visitada por numerosas persoas que realizan o camiño de Santiago e pasean polos seus xardíns	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, aprécianse orificios de entrada de escolítidos
	Ramas	Si, aprécianse orificios de entrada de escolítidos
	Follas	Si, hai presenza de polilla do buxo (<i>Cydalima perspectalis</i>).
Presenza de corpos frutíferos	Si, nalgúns fustes localizáronse fungos de repisa do xénero <i>Ganoderma</i> spp. e <i>Phellinus punctatus</i>	
Vitalidade	Alta (na maior parte da formación, aínda que nalgúns zonas os buxos mostran certa decadencia)	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, os exemplares de maior idade e dimensións presentan diferentes porcentaxes de ramas secas.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas nas copas
Problemas estruturais	Si, algúns exemplares presentan pouca estabilidade biomecánica e foron suxeitos con “métodos artesanais” para evitar roturas.
Presenza de feridas	Si, algúns exemplares perderon gran parte da súa copa polo que presentan feridas onde se produciron os desprendementos
Síntomas de decaemento	Si, os exemplares de maior idade, os presentes nas glorietas axardinadas, presentan brotes débiles ou escasos. Algúns presentan follas cloróticas (amareladas) a pesar dos abonados foliares aplicados polos propietarios
Asimetría	Si, a gran competencia entre as copas provoca que algúns exemplares sexan moi asimétricos xa que medran nos ocos onde chega luz.
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, inclínanse en busca de luz pola gran competencia intra e interespecífica
Problemas estruturais	Si, algúns exemplares de gran tamaño mostran fisuras verticais de considerables dimensións. Tamén hai exemplares con ángulos de ramificación moi agudos e casca incluída.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, algúns troncos presentan grandes fendeduras con madeira morta no seu interior
Presenza de cavidades	Si, derivadas da perda de grandes ramas
Presenza de gretas	Si, en forma de fisuras verticais nalgúns dos exemplares de maiores dimensións
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais para exemplares de avanzada idade da especie
Presenza de chupóns	Si, gran parte dos exemplares presentan brotes basais ou chupóns
Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas sen actuacións restauradoras
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Alta
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	50
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	20
Coefficiente en función da zona climática	50
Valor básico	50
Factor intrínseco, estado sanitario	10
Factor corrector extrínseco	10

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Valoración unitaria final (€)	93.836,26
Valoración formación final (€)	93.836.260 (93.836,26*1000)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar actuacións correctoras nas operacións de poda deficientemente realizadas	
* Acorar os exemplares con fisuras verticais mediante parafusos ou apealos antes de que se produzan roturas de difícil restauración	
* Substituír as ancoraxes actuais por outras dinámicas máis axeitadas	
* No predio comeza a aparecer unha considerable cantidade de plántulas de ailanto ou árbore do ceo (<i>Ailanthus altissima</i>) procedentes dun exemplar adulto situado no xardín. O exemplar e os seus vástagos deberían ser erradicados antes de que o problema presente unha solución máis difícil.	
OBSERVACIÓNS	
* A propietaria aplica unha solución a base de alcol de 98%+cobre+abonado foliar mensualmente para evitar a aparición de patóxenos.	

Figura 1: Ángulo de inserción moi agudo e casca incluída

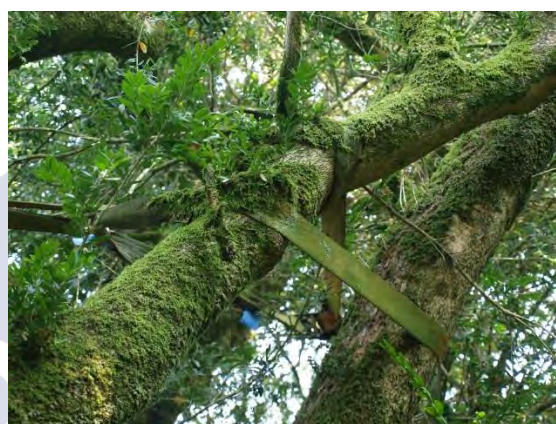

Figura 2: Anclaxes nos troncos dos buxos

2F Buxal do Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Buxus sempervirens</i> L.
Familia	Buxaceae
Nome común	Buxo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	547123;4735670
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dunha avenida de buxos que percorren unha boa parte do xardín. Está composta por exemplares que adquiren portes considerables, sobre todo os que non teñen competencia arbórea e puideron desenvolverse en todo o seu esplendor. Non están libres de podremias e cavidades, froito da perda de ramas estruturais e da ausencia de luz nalgúns zonas da formación. Os buxos foron plantados en distintos momentos históricos da propiedade, sendo os exemplares máis antigos de finais do século XVII	
Dendrometría	
Altura total (m)	12,40; 14,35
Circunferencia normal do tronco (m)	0,80; 0,65
Circunferencia basal do tronco (m)	0,95; 1,19
Altura de ramificación (m)	Basal; 0,70
Diámetro de copa (m)	7,95 (6,80x9,10); 8,05 (8,20x7,90)
Superficie de copa (m²)	49,61; 50,86
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	Os exemplares foron podados ata dous metros de altura aproximadamente, a partir desa altura non recibiron tratamentos culturais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se paran nestas e outras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	A maior parte dos exemplares non presentan ramas secas. Algúns, situados no interior da formación e baixo a copa de frondosas de maiores dimensións, perderon unha pequena parte das ramas (<10%) por ausencia de luz.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, algúns exemplares presentan tocos de dimensións reducidas por perda de ramas	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, a zona máis próxima ao xardín, detrás da criptomeria catalogada, está a ser colonizada pola enredadeira de arame (<i>Muehlenbeckia complexa</i>), planta rubideira de orixe australiana que afoga as copas ademais de supoñer un aumento considerable no peso das mesmas.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, mostran maior crecemento cara ás zonas con menor competencia por parte do arborado
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, unha parte dos fustes inclínanse cara ás zonas con menor competencia por parte do arborado
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, derivadas da perda de ramas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, nos exemplares do centro da formación
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	50
Custo de transporte	20
Custo de preparación e plantación	50
Custo de poda	50
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración final (€)	35.614,85
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar a enredadeira de arame (<i>Muehlenbeckia complexa</i>)	
* Conservar os exemplares mortos na formación para favorecer a biodiversidade	
OBSERVACIÓNS	
* Hai algúns exemplares mortos dentro da formación, posiblemente por ausencia de luz, que teñen varios buracos de pícidos (paxaros carpinteiros).	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 3: Buracos realizados por píceidos nalgúns buxos mortos no interior da formación

Figura 4: Enredadeira de arame (*Muehlenbeckia complexa*) tapizando as copas dalgúns exemplares

3F Buxal do Pazo de Oca

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Buxus sempervirens</i> L.
Familia	<i>Buxaceae</i>
Nome común	Buxo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Oca
Localidade	Oca
Concello	A Estrada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T549503;4732766
Desde A Estrada circulamos pola N-640 en dirección Silleda ata que atopamos o cruce coa PO-2017, viramos á esquerda para tomar esta última vía e xa atoparemos indicacións que nos levan ata o Pazo de Oca, situado á beira desta estrada.	
Propiedade	
Nome	Fundación de la Casa Ducal de Medinaceli
Enderezo	Rúa Doutor Manuel de la Calle, 36680 A Estrada, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 58 74 35
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
As formacións de buxos do Pazo de Oca amosan dous estilos ben diferenciados, por unha banda atopamos un xardín xeométrico con amplas avenidas con sebes podadas en arte topiaria nas que os buxos delimitan espazos rectangulares e están coroados por esferas. Noutra zona do xardín, quizais a máis espectacular polo tamaño dos buxos, atopamos unha formación de estilo diferente, as sebes están podadas ata dous metros de altura para facilitar o tránsito baixo as súas copas, e a partir desa altura os buxos teñen crecemento libre e medran en altura configurando copas amplas e cerradas, que forman unha bóveda sobre o camiño, baixo a que transitan os visitantes.	
Dendrometría	
Altura total (m)	12,50; 15,30
Circunferencia normal do tronco (m)	1,40; 1,53
Circunferencia basal do tronco (m)	2,73; 2,16
Altura de ramificación (m)	0,20; 0,80
Diámetro de copa (m)	5,75 (5,40x6,10); 6,40 (6,30x6,50)
Superficie de copa (m²)	25,95; 32,15
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	Unha parte da formación está podada en arte topiaria, é dicir que os buxos reciben tratamentos periódicos de podas para que manteñan determinadas formas, mentres que noutra teñen un crecemento máis libre.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se paran nesta e outras árbores/formacións singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Pazo de Oca está catalogado como BIC na categoría de monumento (Real Decreto 602/1982)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, aprécianse orificios de entrada de escolítidos
	Ramas	Si, aprécianse orificios de entrada de escolítidos
	Follas	Si, presenta roia (<i>Puccinia buxi</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, sobre todo nos exemplares de crecemento libre onde hai distintas porcentaxes de ramas secas, sen representar un problema polo momento.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientes	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, os exemplares que rodean os corredores do xardín desenvolven máis as súas copas nesa dirección.
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, nos exemplares de crecemento libre obsérvase como os seus troncos crecen cara aos corredores en busca de luz
Problemas estruturais	Si, algúns exemplares están suxeitos con estacas para impedir a súa caída.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, polo desprendemento de ramas
Presenza de cavidades	Si, algúns exemplares teñen partes do fuste totalmente ocas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	50
Custo de transporte	20
Custo de preparación e plantación	50
Custo de poda	50
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración final (€)	35.614,85
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* É necesario realizar controis periódicos para detectar a posible presenza de <i>Cydalamida perspectabilis</i> , insecto foliar que pode chegar a matar as plantas se non se detecta pronto. O mesmo podemos dicir en relación coa perigosa doenza causada polo fungo <i>Cylindrocladium buxicola</i> .	
* Continuar realizando os controis e tratamentos sobre a roia (<i>Puccinia buxi</i>).	
OBSERVACIÓNS	
* Obsérvase sobre algúns exemplares a rubideira noza negra (<i>Tamus communis</i>).	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

* Os exemplares que rodean o estanque están suxeitos con contrafortes, cunha separación feita de goma para non danar os fustes.
* Unha parte importante da sebe está podada en arte topiaria a 1,8 metros de altura e coroada por esferas de 2,1 metros de altura.

Figura 5: Zona da formación con
crecemento libre

Figura 6: Orificios de entrada de
escolítidos

4F Castiñeiros Xaponeses e Chineses do Pazo de Lourizán

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea crenata</i> Sieb. & Zucc.; <i>Castanea mollissima</i> Blume
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiros xaponeses e chineses
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.02.2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T527648;4695150
<p>Circulamos pola estrada PO-546 entre Pontevedra e Marín ata que atopamos a entrada do Pazo de Lourizán, aproximadamente a medio camiño entre as dúas localidades. Accedemos á finca e desde o pazo tomamos o camiño que conduce ao Parque das Rías, onde atoparemos a gruta, ao subir polo interior da mesma atopamos os castiñeiros, os xaponeses (<i>C. crenata</i>) cun total de 20 exemplares de dimensións destacadas, á nosa esquerda e os chineses (<i>C. mollissima</i>) dos que tan só quedan 4 dos exemplares orixinais, de fronte.</p>	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
<p>Os castiñeiros xaponeses e chineses do Pazo de Lourizán non posúen grandes dimensións nin son centenarios, polo seu porte e idade non merecerían estar presentes no catálogo se os comparamos cos castiñeiros do país catalogados. O seu verdadeiro interese radica na súa resistencia á enfermidade da tinta e no feito de que son os pais de boa parte dos castiñeiros híbridos resistentes a ese mal que se comercializan nos viveiros galegos. Os seus troncos son estreitos e a súa copa de reducidas dimensións pola alta densidade das mouteiras.</p>	
Dendrometría	
Altura total (m)	30,1; 27,6
Circunferencia normal do tronco (m)	1,12; 1,63
Circunferencia basal do tronco (m)	1,36; 2,26
Altura de ramificación (m)	15,2; 14,7
Diámetro de copa (m)	3,5 (4,0x3,0); 6,1 (7,2x5,1)
Superficie de copa (m²)	9,6; 29,7
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	90 anos
Historial de podas	Os exemplares non son sometidos a tratamentos de poda polo son frecuentes as ramas secas na copa dos castiñeiros.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, trátase de especies raras en Galicia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. A formación atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinouse a entrega de Cuba e Filipinas.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, son os castiñeiros asiáticos con cuxo pole se fecundaron flores femininas de castiñeiros do país para obter os primeiros castiñeiros híbridos resistentes ao mal da tinta	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. A formación non se atopa situado en ningún BIC, con todo está na leira do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Si, son os castiñeiros asiáticos con cuxo pole se fecundaron flores femininas de castiñeiros do país para obter os primeiros castiñeiros híbridos resistentes ao mal da tinta	
Importancia botánica	Si. Trátase dos rodais máis antigos de Galicia desas especies de castiñeiros asiáticos	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. Son resistentes á enfermidade da tinta e a maior parte das plantacións de castiñeiros na zona costeira de Galicia se realizan con híbridos resistentes a esa doenza obtidos por cruzamento deses castiñeiros asiáticos con castiñeiros do país.	
Resistencia a pragas e doenzas	Si. A enfermidade da tinta (<i>Phytophthora</i> spp.)	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

	Fuste	Si, algúns exemplares amosan áreas sen casca, posiblemente danos da doenza do chancro
	Ramas	Si. Algúns exemplares amosan síntomas compatibles cos da doenza do chancro (<i>Cryphonectria parasitica</i>)
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos		Non
Vitalidade		Media
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)		10-20%
Presenza de tocos mal cicatrizados		Si. Hai varios exemplares con tocos nas copas derivados do desprendemento de ramas sen que se aplicase ningunha acción correctora posterior.
Problemas estruturais		Non
Presenza de feridas		Si. Polo desprendemento de ramas sen ningunha acción correctora posterior.
Síntomas de decaemento		Non
Asimetría		Non
Defectos de fuste		
Inclinación		Si. Gran parte dos exemplares inclínanse cara á estrada interior do pazo por estar situados en terreo con pendente e ter que competir con eucaliptos de grandes dimensións que medran nas súas proximidades.
Problemas estruturais		Non
Engrosamentos anormais		Non
Zonas mortas, fendas profundas		Non
Presenza de cavidades		Non
Presenza de gretas		Non
Presenza de protuberancias		Non
Presenza de chupóns		Non
Presenza de feridas		Non
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces		Non
Zonas mortas/fendas profundas		Non
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo		Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo		Medio
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo		Baixo
Probabilidade de caída arrancado		Baixo
Valoración global do risco a curto prazo		Medio
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar		110
Coeficiente corrector de idoneidade do chan		1
Coeficiente en función da zona climática		46,3

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Valor básico	3.596,44
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	4.046
Valoración final formación (€)	97.104 (4*4.046 + 20*4.046)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Poda sanitaria para eliminar a ramaxe seca	
* É conveniente realizar unha clara na masa, xa que a alta densidade da mesma impide o correcto desenvolvemento das copas dos exemplares.	
OBSERVACIÓNS	

Figura 7: Exemplar con zonas sen casca polo chancro

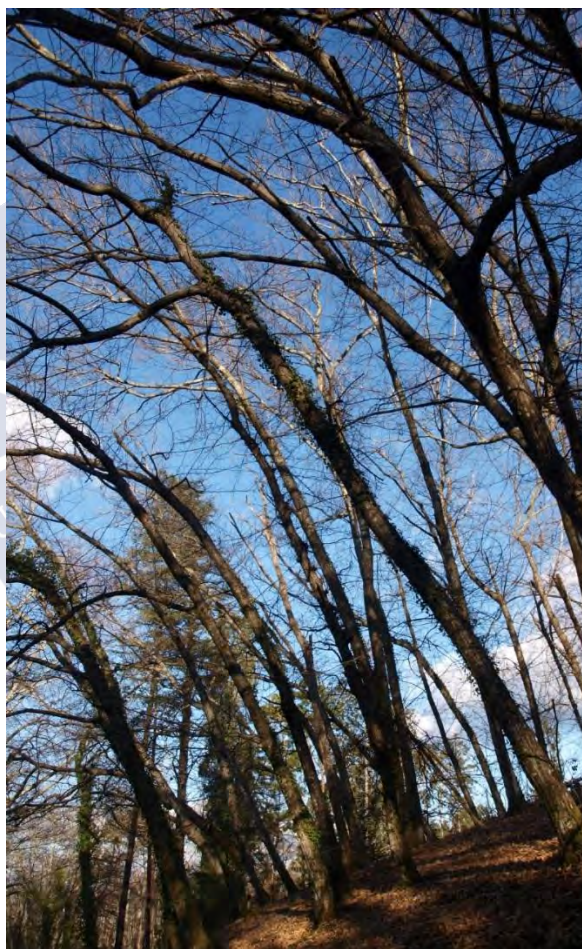

Figura 8: Grupo de individuos crecendo bastante inclinados

5F Fraga de Catasós

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill. E <i>Quercus robur</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Fraga de Catasós
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.01.2018
Lugar	Pazo de Quintela
Localidade	Quintela
Concello	Lalín
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	574204;4720921
Desde Lalín circulamos pola N-525 en dirección Cea, a poucos quilómetros do centro urbano atopámonos Catasós e a súa famosa fraga, perfectamente indicada ao final do pobo.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais
O máis destacado do grupo de castiñeiros é o seu porte íntegro, non modificado polas podas e demoucas. A súa presenza no medio dunha carballeira é determinante para entender a súa configuración, con corpulentos troncos que ascenden con dereitura e verticalidade, sostendo arquitecturas copais alongadas e de volumes minguados pola notable competencia espacial e lumínica á que están sometidos, adoptando portes maxestosos e señoriais.	
Dendrometría	
Altura total (m)	1) 30,2 2) 28,4 3) 24,4 4) 24,5 5) 23,8
Circunferencia normal do tronco (m)	1) 4,67 2) 4,01 3) 3,58 4) 3,70 5) 2,76
Circunferencia basal do tronco (m)	1) 6,81 2) 5,97 3) 3,58 4) 4,46 5) 3,08
Altura de ramificación (m)	1) 8,8 2) 13,6 3) 13,5 4) 4,9 5) 10,0
Diámetro de copa (m)	1) 16,1 (15,2x17,1) 2) 16,7 (17,2x16,3)

ANEXO 2 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

	3) 14,1 (14,5x13,8) 4) 18,2 (19,3x17,1) 5) 16,9 (19,8x14)
Superficie de copa (m²)	1) 204 2) 220 3) 157 4) 260 5) 224
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	225-250 anos
Historial de podas	Obsérvanse ramas fendidas e cortes de poda mal executados. A maior parte dos exemplares teñen actuacións de poda ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Si. A formación forma parte de unha paisaxe de gran beleza e posúe gran importancia paisaxística.
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Relación con eventos históricos	Non
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non
Carácter simbólico	Non
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non
Citas literarias	Non
Relación con aspectos relixiosos	Non
Interese didáctico	Non
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	No ano 2000 foi declarado Monumento Natural pola Xunta de Galicia.
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)	
Dendrocronoloxía	Non
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Si. En 1954 os castiñeiros son considerados pola FAO como os exemplares co mellor porte forestal de Europa.
Importancia botánica	Non
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non
Resistencia a pragas e doenzas	Non
Contribución á conservación da biodiversidade	Non
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE	
Estado sanitario e fisiolóxico	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. Nas zonas baixas das copas e pola ausencia de luz aparece unha porcentaxe moi reducida de ramas secas (10%).	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Algúns exemplares teñen grandes ramas amputadas	
Presenza de feridas	Si	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, en algúns exemplares	
Defectos de fuste		
Inclinación	Algúns exemplares no interior da masa están moi inclinados. O exemplar de maiores dimensións está suxeito por dous cables.	
Problemas estruturais	Hai varios exemplares con bifurcacións e casca incluída.	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Si	
Presenza de cavidades	Si	
Presenza de gretas	Si	
Presenza de protuberancias	Non	
Presenza de chupóns	Si	
Presenza de feridas	Non	
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non	
Zonas mortas/fendas profundas	Non	
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	No caso do exemplar cableado o risco é alto se perde esta suxeición. Para os demais baixo.	
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa	
Probabilidade de caída arrancado	Baixa	
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo	
Valoración económica segundo a norma Granada		
Perímetro en cm do exemplar a valorar	460	
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	0.95	
Coefficiente en función da zona climática	46.3	
Valor básico	56.114,3916	
Factor intrínseco, estado sanitario	0.8125	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Factor corrector extrínseco	0.5
Valoración final (€)	68.389,4147
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas secas das copas dos exemplares polo perigo que representan para os visitantes ao espazo.	
* Realizar unha revisión periódica (anual) das ancoraxes do exemplar suxeito por cables.	
OBSERVACIÓNS	
Os exemplares 1,2 e 3 son castiñeiros, mentres que 4 e 5 son carballos	

Figura 9: Detalle do cableado no
exemplar de maiores dimensións

Figura 10: Presencia de numerosos
chupóns

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

6F Souto de Rozabales

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiros
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.01.2018
Lugar	Souto de Rozabales
Localidade	Rozabales
Concello	Manzaneda
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	644486;4685461
Saímos de Manzaneda pola estrada OU-0702 e circulamos por esta ata pasar o pobo de Rozabales, aproximadamente a un quilómetro do citado pobo atopamos os carteis que indican o desvío ao Souto de Rozabales.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun conxunto de castiñeiros de grandes dimensións que foron demoucados para o aproveitamento mixto de froito e madeira. A copa renóvase periodicamente con esa finalidade, polo que os exemplares amosan un robusto tronco que se ramifica a 2-3 metros do chan, desde onde saen un conxunto de ramas de gran verticalidade formando copas amplas de perfil curvado. No souto atópanse 25 exemplares de características semellantes.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,4; 18,3
Circunferencia normal do tronco (m)	6,2; 5,7
Circunferencia basal do tronco (m)	7,3; 7,1
Altura de ramificación (m)	2,1; 2,4
Díámetro de copa (m)	14,8 (14,5X15,1); 15,4 (16,1X14,8)
Superficie de copa (m²)	171,9; 186,2
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Estímase no intervalo 400-500 anos
Historial de podas	Trátase de exemplares demoucados, polo que presentan grandes feridas de poda na súa copa, sobre todo á altura da cruz. Os tratamentos aos que son sometidos teñen como obxectivo o sancamento das feridas provocadas no pasado, pero as grandes dimensións dos cortes dificultan a cicatrización dos mesmos.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresáinte	Trátase dunha formación de gran importancia paisaxística, como é o Souto de Rozabales de Manzaneda, declarado Monumento Natural.	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, souto moi vello no que medran castiñeiros de grandes dimensións. Aprécianse ben as liñas de plantación, o que permite explicar o seu carácter antrópico	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Monumento Natural Souto de Rozabales (Decreto 78/2000, de 25 de febreiro).	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Si. Trátase de exemplares de grandes dimensións e bo estado sanitario que poden ser fonte de material de reprodución.	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, os seus froitos son alimento de mamíferos, como o xabarín, e aves. Algunhas árbores amosan cavidades no seu tronco que son refuxio e lugar de cría de micromamíferos, aves, morcegos...	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de ramas secas (%)	Os exemplares son sometidos a coidados culturais nos que se eliminan as ramas mortas, polo que non se aprecian na copa máis que algunhas pequenas poliñas secas (<10%)
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Todos os exemplares presentan tocos secos na copa, sobre todo na cruz, onde se ramifica o tronco, derivados dos tratamentos de renovación de copas e aproveitamento madeireiro de ramas de grandes dimensións que deixaron tocos de difícil cicatrización.
Problemas estruturais	Si. A maior parte dos exemplares da formación posúen cavidades no tronco producidas por podrencias derivadas de actuacións de poda sobre ramas de gran tamaño.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si. A maior parte dos exemplares teñen grandes feridas no fuste.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si. A maior parte dos exemplares teñen grandes cavidades no fuste. Un dos exemplares medidos ten unha cavidade de 1,90x0,35 m con madeira morta no seu interior.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si. Presentan gran cantidade de protuberancias, consideradas normais para exemplares desta especie de avanzada idade.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	612
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46.3
Valor básico	104.002,15
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Factor corrector extrínseco	0.5
Valoración final individual (€)	136.502,82
Valoración final formación (€)	3.412.570,56 (136.502,82x25)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* O bo estado sanitario e fisiolóxico dos exemplares da formación indica que os tratamentos que reciben son adecuados, polo que se recomenda continuar con eles, sobre todo realizar podas sanitarias para eliminar as ramas secas da copa.	
OBSERVACIÓNS	
* A pesar da idade e das grandes cavidades en fuste e ramas os exemplares presentan un estado moi bo.	

Figura 11: Numerosos tocos secos na copa e cavidades no fuste

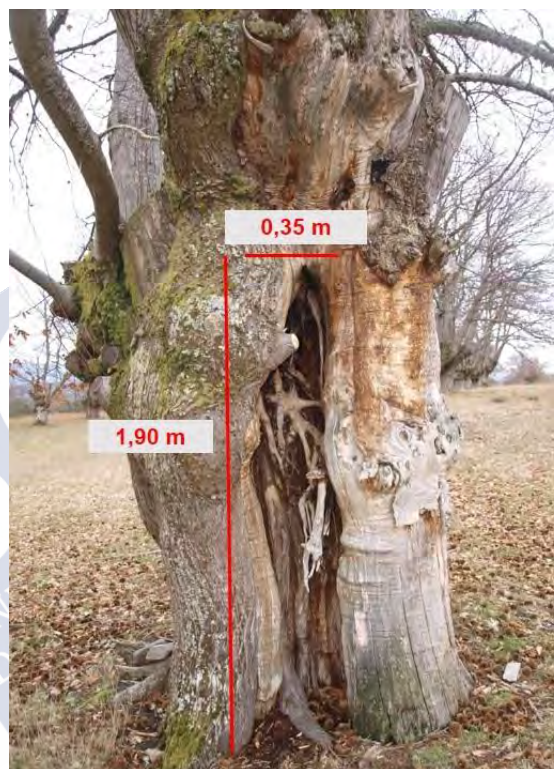

Figura 12: Cavidade de grandes dimensións no fuste

7F Carreira de Eucaliptos do Pazo de Barrantes

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Barrantes
Localidade	Barrantes
Concello	Ribadumia
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T518605;4705063
Desde Ribadumia circúlase pola EP-9305 durante dous quilómetros aproximadamente, ata chegar a Barrantes, na saída do pobo, a escasos metros da oficina municipal de turismo e a carón da estrada atópase a entrada do pazo, presidida polos monumentais eucaliptos.	
Propiedade	
Nome	Pazo de Barrantes
Enderezo	Rúa Castaños, 20, 36636 Barrantes, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 71 82 11
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Trátase dunha dobre aliñación ou avenida de escasa representación en Galicia con árbores desta especie. Os seus fustes aséntanse sobre bases moi engrosadas, a modo de patas de elefante, para gañar maior estabilidade, alcanzando alturas próximas a 50 metros na maior parte dos exemplares. Non comezan a ramificarse ata superados os catro metros de altura e as súas copas, que se entrelazan, son de grandes dimensións. O chan está moi compacto, o que está a provocar unha diminución volumétrica nalgúns exemplares, pero por agora non parece que afecte gravemente á formación. A súa situación, na entrada do pazo e rodeados de viñedos fai, se cabe, aínda máis fermosa a formación.	
Dendrometría	
Altura total (m)	45,80; 40,20; 46,10
Circunferencia normal do tronco (m)	6,90; 7,40; 8,10
Circunferencia basal do tronco (m)	9,60; 11,20; 12,60
Altura de ramificación (m)	6,20; 7,50; 4,70
Diámetro de copa (m)	25,85 (27,10x24,60); 26,35 (28,10x24,60); 27,25 (25,60x27,90)
Superficie de copa (m²)	524,55; 545,04; 582,91
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares son obxecto de coidados culturais, polo que se podan con regularidade. As actuacións están ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de <i>Gonipterus platensis</i> (= <i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Si, <i>Fuscoporia torulosa</i> (<i>Phellinus torulosus</i>) na base	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, en varios exemplares obsérvanse ramas secas de pequena entidade na copa, nunha porcentaxe do 10% nos individuos máis afectados	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas na copa	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, algún exemplar presenta cavidades na base
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, aínda que se consideran normais en exemplares de idade avanzada desta especie
Presenza de chupóns	Si, moitos exemplares presenta chupóns nas zonas baixa e media dos fustes
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a base dos exemplares está moi próxima a estrada o que dificulta o desenvolvemento das raíces
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	740
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	12.346,71
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	13.890,05
Valoración formación final (€)	1.389.005 (13.890,05*100)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase de unha dobre aliñación con aproximadamente 100 exemplares de grandes dimensións	
* As baixas por morte dos eucaliptos están sendo repostas con liquidambar (<i>Liquidambar styraciflua</i>)	
* Varios exemplares teñen polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 13: Proximidade da estrada á base dos exemplares

Figura 14: Cortes de poda recentes e ben executados

8F Eucaliptos do Pazo de Rubiáns

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Rubiáns
Localidade	Rubiáns
Concello	Vilagarcía de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T521937;4713935
Desde Vilagarcía tomamos a avenida das Carolinas ata enlazar coa N-640A pola que circulamos un quilómetro aproximadamente para atopar a rúa do pazo, á nosa esquerda, a 300 metros do cruce encontramos o Pazo de Rubiáns, á esquerda.	
Propiedade	
Nome	Paloma Rey
Enderezo	Rúa Pazo, 7, 36619 Vilagarcía de Arousa, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	619 26 18 47
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
Trátase dun conxunto formado por 13 exemplares de grandes dimensións. Os seus fustes medran sobre promontorios basais moi engrosados, a modo de contrafortes ou de pata de elefante, para conferir ás árbores maior estabilidade. A competencia que os propios eucaliptos exercen entre si provocou que a maior parte deles alcanzasen grandes alturas, comparables nalgúns exemplares coas dos famosos eucaliptos de Chavín, considerados entre os de maior altura da xeografía galega e española. Dous dos exemplares posúen tamén un perímetro do tronco comparable ao dos maiores castiñeiros demoucados da nosa xeografía, superando os 14 metros de perímetro na súa base.	
Dendrometría	
Altura total (m)	56,5; 57,1
Circunferencia normal do tronco (m)	10,60; 12,40
Circunferencia basal do tronco (m)	14,90 ; 15,05
Altura de ramificación (m)	2,60; 5,40
Diámetro de copa (m)	27,25 (28,40x26,10); 27,70 (27,90x27,50)
Superficie de copa (m²)	582,91; 594,64
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	140 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a actuacións periódicas de poda, en xeral ben executadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	En maio de 2015 o Pazo de Rubiáns foi recoñecido como Xardín de Excelencia Internacional de Camelias pola Sociedade Internacional da Camelia.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Obsérvase presenza do gorgullo do eucalipto <i>Gonipterus platensis</i> (<i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Si, <i>Fusicoporia torulosa</i> (<i>Phellinus torulosus</i>) na base	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, a maior parte dos exemplares teñen ramas secas na súa copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, a maior parte dos exemplares amosan tocos sen cicatrizar ao longo do fuste	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, algún dos individuos presentan grandes cavidades basais, seguramente provocadas por danos mecánicos
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, obsérvanse chupóns nas zonas media e alta dos troncos
Presenza de feridas	Si, provocadas polo desprendemento de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1000
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	24.468,35
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	26.962,02
Valoración conxunto final (€)	305.506,26 (26.962,02*13)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminación de ramas secas na copa para diminuír o risco sobre os numerosos visitantes ao espazo	
OBSERVACIÓNS	
* Un dos exemplares mostra falsa acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i>), freixo de folla estreita (<i>Fraxinus angustifolia</i>), herba de San Roberto (<i>Geranium robertianum</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) epífitos	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 15: Cavidade na base dun exemplar

Figura 16: Freixo de folla estreita (*Fraxinus angustifolia*) medrando na base dun exemplar

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

9F Souto da Retorta

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.04.2018
Lugar	Souto da Retorta
Localidade	Chavín
Concello	Viveiro
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T613256;4830258
Desde Viveiro tómase a estrada LU-540 en dirección A Tilleira, percorridos dous quilómetros seguimos pola vía LU-161 en dirección a Chavín, tras dous quilómetros por esta estrada atópanse os carteis indicativos do “Souto da Retorta”, onde se encontra a monumental formación.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica.
O “Souto da Retorta” ou “Eucaliptal de Chavín” é unha formación de aproximadamente tres hectáreas na que medran eucaliptos de grandes dimensións situada nun meandro do río Landro. Trátase de eucaliptos con fustes de grandes dimensións asentados sobre grandes promontorios basais, semellantes a patas de elefantes, que confiren maior estabilidade a estes grandes exemplares. A maior parte superan os 50 metros de altura, formando un conxunto de extraordinarias dimensións e gran beleza. A plantación dos eucaliptos de maior talla realizouse en tres momentos diferentes, entre os anos 1880 e 1912, aínda que na actualidade é case imposible distinguir cales corresponden a cada plantación, pois co paso dos anos o seu porte e tamaño son bastante homoxéneos. A competencia entre eles e o delicado estado sanitario propiciaron que as súas copas sexan de reducidas dimensións se as comparamos con outros exemplares da mesma especie que creceron sen competencia espacial.	
Dendrometría	
Altura total (m)	59,9; 56,8; 57,3
Circunferencia normal do tronco (m)	6,95; 4,95; 5,65
Circunferencia basal do tronco (m)	7,95; 6,25; 8,90
Altura de ramificación (m)	12,40; 8,95; 13,50
Diámetro de copa (m)	13,30 (12,40x14,20); 13,30 (14,10x12,50); 12,30 (12,10x12,50)
Superficie de copa (m²)	138,85; 138,85; 118,76
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	106-138 anos
Historial de podas	Foron sometidos a actuacións de poda nos últimos anos para eliminar a ramaxe seca na copa. As actuacións foron correctamente executadas.

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresáinte	Si o Souto da Retorta está dentro da “Unidade da Paisaxe Galicia Setentrional, Rías Altas Litorais, Ría de Viveiro, Val do Landro (Decreto 119/2016, do 28 de xullo, polo que se aproba o Catálogo das paisaxes de Galicia)”.	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Declarado Monumento Natural (Decreto 77/2000). O Monumento Natural Souto da Retorta solábase parcialmente coa ZEC Río Landro (ES1120012), que conta con 1,22 Ha de superficie incluídas no Monumento Natural	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Foron detectados os seguintes fungos no chan, baixo a copa dos exemplares: <i>Armilaria mellea</i> , <i>A. gallica</i> , <i>Phytophthora cinnamomi</i> e <i>Pythium</i> sp., segundo un estudo realizado por EFA en novembro de 2010
	Fuste	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

	Ramas	Foron detectados os seguintes fungos: <i>Marasmiellus</i> sp.; <i>Trichoderma</i> sp.; <i>Phlebiopsis</i> sp.; <i>Pezicula</i> sp.; <i>Valsa</i> sp.; <i>Cytospora</i> sp. e <i>Polyporus</i> sp. Segundo un estudo realizado por EFA en novembro de 2010
	Follas	Presenza de <i>Gonipteris platensis</i> (<i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos		<i>Marasmiellus</i> sp. e <i>Gymnopilus</i> sp. Segundo un estudo realizado pola EFA en novembro de 2010
Vitalidade		Media
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)		Si, a porcentaxe aproxímase ao 15-20% da copa dos exemplares.
Presenza de tocos mal cicatrizados		Si. Durante os últimos anos realizáronse actuacións de poda correctamente executadas, pero o gran diámetro das feridas provoca que a súa cicatrización sexa bastante lenta.
Problemas estruturais		Non
Presenza de feridas		Si, polo desprendemento de grandes ramas.
Síntomas de decaemento		Si, hai varios exemplares atrincheirándose, isto é, formando unha segunda copa a menor altura por problemas na circulación de zume, como resposta a dificultades de desenvolvemento do sistema radical ao estar o chan moi compacto e haber presenza de fungos radicais
Asimetría		Non
Defectos de fuste		
Inclinación		Si, varios exemplares inclínanse levemente pola competencia cos demais
Problemas estruturais		Non
Engrosamentos anormais		Non
Zonas mortas, fendas profundas		Si, varios exemplares teñen madeira morta no interior de cavidades basais
Presenza de cavidades		Si, sobre todo na zona baixa dos fustes
Presenza de gretas		Non
Presenza de protuberancias		Si, consideradas normais
Presenza de chupóns		Si, na maior parte dos eucaliptos
Presenza de feridas		Si, polo rozamento entre ramas nas copas
Defectos de base (tronco e raíces)		
Problemas estruturais, base do tronco e raíces		Si, hai presenza de varios fungos radicais
Zonas mortas/fendas profundas		Non
Análise das ameazas		
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo		Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo		Alta
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo		Baixa
Probabilidade de caída arrancado		Baixa
Valoración global do risco a curto prazo		Medio
Valoración económica segundo a norma Granada		

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Perímetro en cm do exemplar a valorar	520
Coeeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeeficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	6.131,10
Factor intrínseco, estado sanitario	0,6
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	5.517,99
Valoración formación final (€)	551.799 (5.517,99*100)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Reducir o número de exemplares, eliminando algúns novos, por exemplo con diámetro normal inferior a 60 cm, para facilitar a entrada de luz e o desenvolvemento das copas das árbores catalogadas.	
* Realizar unha poda de saneamento para eliminar ramas secas nas copas, o risco de caída de ramas é moi elevado e o número de visitantes (dianas) ao espazo tamén	
* Diminuír a cantidade de materia orgánica no chan, a súa presenza favorece o desenvolvemento dalgúns fungos radicais, como <i>Armillaria</i> spp.	
* Colocar carteis que avisen do risco de caída de ramas mentres non se realicen as actuacións indicadas nos puntos anteriores.	
OBSERVACIÓNS	
A formación está a ser recolonizada pola vexetación potencial do espazo, creando varios subpisos de vexetación.	

Figura 17: Signos externos de presenza de fungos de *Armillaria* sp.

Figura 18: Rama de grandes dimensións caída e atravesando o camiño

10F Cipreses de California do Xardín do Malecón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Cupressus macrocarpa</i> Hartw.
Familia	<i>Cupressaceae</i>
Nome común	Ciprés de Monterrei
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	07.09.2018
Lugar	Xardín do Malecón
Localidade	Ortigueira
Concello	Ortigueira
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T592219;4837361
A formación atópase na poboación de Ortigueira, entre a Alameda e o Malecón.	
Propiedade	
Nome	Concello de Ortigueira
Enderezo	Praza de Isabel II, s/n, 15330 Ortigueira, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 40 00 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Estamos ante un conxunto de cipreses de extraordinarias dimensións. Aséntanse sobre grandes troncos con perímetros de máis de seis metros medidos á altura do peito. A maior parte dos exemplares carecen de ramificacións na súa parte baixa, polas actuacións de poda co obxectivo de facilitar o tránsito baixo as súas copas e polos danos que sufriron co paso do temporal Klaus, en xaneiro de 2009. As copas das árbores que non sufriron demasiados danos teñen forma ovado-globosa e grandes dimensións. O conxunto está formado por sete cipreses vivos e outros cinco mortos como consecuencia do temporal, que se conservan en pé como lembranza de tempos mellores para a formación.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,60; 24,20
Circunferencia normal do tronco (m)	6,25; 6,40
Circunferencia basal do tronco (m)	7,60; 7,20
Altura de ramificación (m)	2,40; 2,20
Diámetro de copa (m)	16,35 (15,60x17,10); 15,75 (14,90x16,60)
Superficie de copa (m²)	209,84; 194,72
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	Reciben actuacións de poda periodicamente, en xeral ben executadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie atópase recollida na categoría “V2 vulnerable” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si. Aínda que o ciprés de Monterrei é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións dos do Malecón de Ortigueira	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópanse na ZEC Ría de Ortigueira e Ladrado	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase duns dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, tras o paso do temporal Klaus, e a pesar de recibir tratamentos de poda, obsérvanse algúns tocos sen cicatrizar nas copas	
Problemas estruturais	Si, varios exemplares teñen porcentaxes elevadas de copa seca, o que provoca desequilibrios, e tamén algunhas ramas con fisuras de gran tamaño	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, por crebadura de grandes ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, pola perda de importantes porcentaxes da copa tras o temporal Klaus
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, algúns exemplares inclínanse cara ao interior do pobo
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero considéranse normais
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o xardín está instalado sobre un terreo de recheo, na súa maior parte con arca, o que unido, á exposición aos ventos e á escasa profundidade do sistema radical por ter sistema de rega para o céspede, contribúe negativamente á estabilidade dos exemplares, como quedou de manifesto co paso do temporal Klaus, que arrincou varios exemplares, poñendo en evidencia o escaso desenvolvemento do seu sistema radical.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Alta
Valoración global do risco a curto prazo	Media
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	650
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,10
Coefficiente en función da zona climática	90,66
Valor básico	252.455,4715
Factor intrínseco, estado sanitario	0,5625
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración unitaria final (€)	184.608,0635
Valoración formación final (€)	1.292.256 (184.608,0635*7)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas con fisuras de gran tamaño	
* Retirar o cableado eléctrico das copas dos exemplares	
OBSERVACIÓNS	

A formación está composta por sete exemplares, dos que só tres están en condicións óptimas, e cinco exemplares mortos que se conservaron en pé.

Figura 19: Rama partida na copa

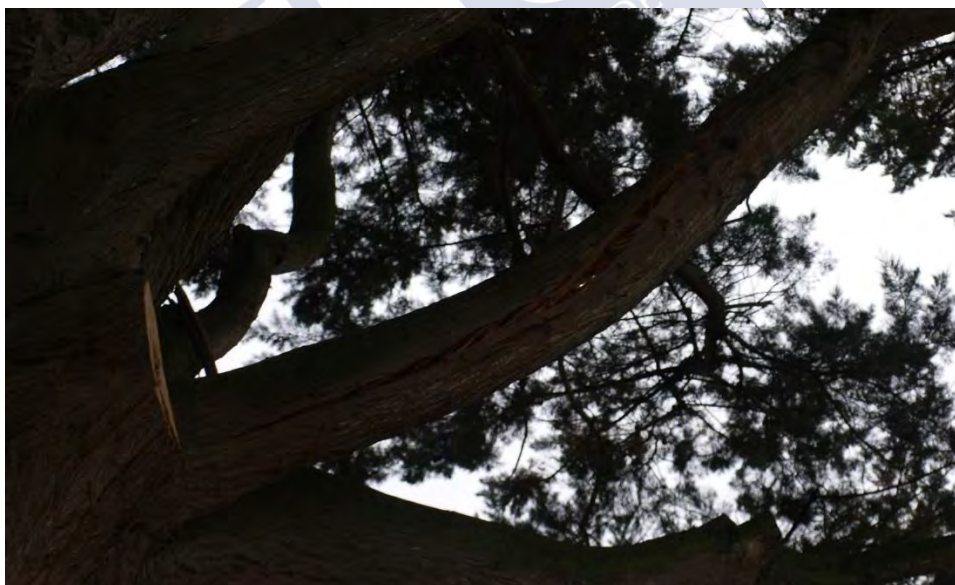

Figura 20: Rama nun dos cipreses cunha fisura grandes de dimensións

11F Mirtos do Pazo de Mariñán

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Myrtus communis</i> L.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Mirto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Pazo de Mariñán
Localidade	Mariñán
Concello	Bergondo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0563694;4796521
Dende a praza do concello de Bergondo tomamos a estrada AC-164 en dirección a Ferrol, a 200 metros, na rotonda tomamos a primeira saída para enlazar coa estrada AC-161 pola que percorremos aproximadamente 200 metros ata o cruce, á nosa esquerda, coa CP-0805, seguimos por esta vía ata pasar baixo a autoestrada AP-9, e en fronte atopámonos co Pazo de Mariñán.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial A Coruña
Enderezo	Av. Porto da Coruña, nº2
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981080300
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Atopamos en Mariñán a representación de mirtos máis interesante de Galicia. O conxunto está formado por oito exemplares de dimensións e características morfolóxicas parecidas, aínda que con diferenzas entre os exemplares. Algúns presentan un fuste que non se ramifica ata bastante altura, alcanzando as maiores dimensións no grupo, outros bifúrcanse desde o chan ou posúen varios pés, sendo en xeral de menores dimensións que os anteriores. As súas copas son sinuosas e os seus troncos están cubertos de numerosas verrugas e nodosidades, o que lles confire formas moi características. As copas son, en xeral, de reducidas dimensións, condicionadas en gran medida polos tratamentos de poda aos que son sometidos os exemplares.	
Dendrometría	
Altura total (m)	5,20; 4,80
Circunferencia normal do tronco (m)	1,40; 1,20
Circunferencia basal do tronco (m)	2,40; 1,80
Altura de ramificación (m)	1,20; 1,70
Diámetro de copa (m)	7,37 (7,45x7,30); 4,00 (4,10x3,90)
Superficie de copa (m²)	42,60; 12,56
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares son podados con regularidade, pero hai moitas actuacións deficientes
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por centros escolares que se deteñen nestas e outras árbores do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópanse no BIC “Pazo de Láncara ou Mariñán cos seus parques e xardíns” Conxunto Histórico desde 1972 (BOE 241 - 07.10.1972)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Betanzos-Mandeco	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, hai pequenas ramas secas no interior da copa (5%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, en varios exemplares, derivados de actuacións de poda mal executadas.	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, hai pequenas cavidades nos fustes de case todos os mirtos
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na zona basal do fuste de todos os exemplares
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto, polo menos nas zonas do camiño
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	50
Custo de transporte	20
Custo de preparación e plantación	50
Custo de poda	50
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración unitaria final (€)	96.494,93
Valoración formación final (€)	771.959,47 (96.494,93*8)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Regular os aspersores da rega para mollar menos os troncos e copas dos mirtos (e demais arbustos do xardín)	
* Facer unha actuación correctora sobre as podas deficientes	
* Facer unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase de oito exemplares de distintas dimensións e morfologías	
* Hai brións e liques polos troncos e as ramas da copa, por excesiva rega por aspersión	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 21: Numerosos chupóns na base dun mirto

Figura 22: Chan moi compacto baixo os mirtos

12F Retícula de Oliveiras do Pazo de Santa Cruz

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Olea europaea</i> L.
Familia	<i>Oleaceae</i>
Nome común	Oliveira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Santa Cruz
Localidade	Santa Cruz de Ribadulla
Concello	Vedra
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	547144;4735676
Desde Vedra circulamos pola estrada DP-1202 ata o cruce coa AC-241 onde viramos á esquerda para continuar por esta estrada ata atopar as indicacións que nos conducen ao pazo.	
Propiedade	
Nome	Herdeiros de Alfonso Armada Comyn
Enderezo	Santa Cruz de Ribadulla. 15880 Vedra. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 51 20 11; info@ortigueiraplant.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
A Retícula de Oliveiras do Pazo de Santa Cruz é a formación de maiores dimensións e con maior número de exemplares de cantas forman o Catálogo Galego de Árbores Senlleiras. Conta con máis de 500 exemplares aos que se lles supoñen máis de 500 anos de idade, distribuídos nunha gran retícula formada por unha avenida transversal da que saen outras laterais, todas con ringleiras de oliveiras delimitándoas. Suponse que no pasado a retícula debeu ter aínda maiores dimensións e número de árbores. A formación apenas sufriu modificacións nos últimos 60 anos, o que podemos afirmar en base á ortofoto de 1956 consultada no SITGA. As oliveiras teñen idades, formas e estados sanitarios moi variados como cabe supoñer nunha formación con tantos integrantes.	
Dendrometría	
Altura total (m)	15,20; 16,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,10; 3,90
Circunferencia basal do tronco (m)	7,70; 7,40
Altura de ramificación (m)	2,20; 3,20
Diámetro de copa (m)	13,3 (14,10x12,50); 13,75 (14,10x13,40)
Superficie de copa (m²)	138,85; 148,41
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	Os exemplares mostran signos claros de ser podados con frecuencia e as actuacións de poda amosan deficiencias. Parece que fai tempo que non se actúa sobre eles.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numerosos centros escolares que se paran nestas e outras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, Pazo de Santa Cruz de Ribadulla e os seus xardíns son BIC na categoría de monumento (Decreto 400/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, gran parte dos exemplares presentan ramas secas en distintas porcentaxes, pero non representan un perigo para a propia formación nin para os visitantes ao espazo	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientes
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, por perda de ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, moitos exemplares presentan inclinación nos seus fustes
Problemas estruturais	Si, algúns están completamente ocos
Engrosamentos anormais	Non. Moitos teñen engrosamentos nas bases dos seus troncos, pero considéranse normais para a especie
Zonas mortas, fendas profundas	Si, algúns presentan madeira morta no interior de cavidades
Presenza de cavidades	Si, en gran parte dos exemplares
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, considerándose normais para a especie
Presenza de chupóns	Si, na zona basal de moitos dos individuos
Presenza de feridas	Si, en gran parte dos exemplares
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, nalgúns zonas o chan está moi compacto, sobre todo nos camiños interiores
Zonas mortas/fendas profundas	Si, varios exemplares presentan grandes cavidades e feridas profundas na base.
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	400
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46,07
Valor básico	44.582,67
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	50.155,51
Valoración unitaria final (€)	25.077.755 (50.155,51x500)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Conservar os exemplares mortos para aumentar a biodiversidade no espazo	
OBSERVACIÓNS	
* Posúen numerosa flora epífita; polipodios (<i>Polypodium</i> sp.), herba de San Roberto (<i>Geranium robertianum</i>), couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>), fentos (<i>Asplenium billotii</i>) e mesmo liques de pulmonaria (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	

* Hai zonas de novas plantacións, tentando aumentar a rede de avenidas de oliveiras

Figura 23: Individuo con gran cavidade basal

Figura 24: Rama principal con gran cantidade de madeira morta

13F Palmeiral Canario dos Xardíns de Méndez Núñez

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Phoenix canariensis</i> Hort. ex Chabaud
Familia	<i>Arecaceae</i>
Nome común	Palmeira canaria
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.06.2018
Lugar	Xardíns de Méndez Núñez
Localidade	A Coruña
Concello	A Coruña
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	548465;4801858
Os Xardíns de Méndez Núñez atópanse na cidade da Coruña, entra a rúa Cantón Pequeno e a avenida Porto da Coruña.	
Propiedade	
Nome	Concello de A Coruña
Enderezo	Praza de María Pita, 1, 15001
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 18 42 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Palmeira únicaule
É unha formación composta por dous grupos diferenciados de palmeiras, as situadas na alameda e as da rosaleta. Trátase dunha formación bastante homoxénea en canto a idades, tamaño e forma dos exemplares. Medran sobre unha ampla plataforma basal, formada pola parte baixa do fuste e parte da masa radical, da que xorden os estipes ou troncos, que crecen con moita verticalidade ata unha altura media de 25 metros, onde se forman as coroas, compostas por un gran número de palmas, mostrando moita frondosidade e bo estado de saúde.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,80; 26,60
Circunferencia normal do tronco (m)	3,75; 3,42
Circunferencia basal do tronco (m)	4,25; 4,40
Altura de ramificación (m)	21,30; 22,60
Diámetro de copa (m)	6,85 (7,10x6,60); 6,85 (6,90x6,80)
Superficie de copa (m²)	36,83; 36,83
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	A especie presenta boa poda natural, polo que non necesita actuacións culturais deste tipo. Con todo, as palmas secas son eliminadas do estipe para mellorar o aspecto estético e evitar riscos de caídas sobre persoas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, recollida na categoría “case ameazada” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, algunhas palmeiras presentan feridas mecánicas na base, sen que representen un problema serio
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, moitos exemplares teñen alcorque insuficiente
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Altura do tronco principal (cm)	2660
Valor característico (€)	2,4290
Valor básico	53.045,1617
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	59.675,8069
Valoración formación final (€)	3.878.927 (59.675,80*65)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Ampliar a superficie do alcorque nos exemplares que o necesitan	
OBSERVACIÓNS	

Figura 25: Alcorques de tamaño insuficiente

14F Palmeira do Senegal do Xardín Artístico de Padrón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Phoenix reclinata</i> Jacq.
Familia	<i>Arecaceae</i>
Nome común	Palmeira do Senegal
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Xardín Artístico de Padrón
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	528102;4732057
O Xardín Histórico de Padrón sitúase na Avenida de Compostela, á beira da estrada N-550, no centro da Vila de Padrón, polo que o seu acceso realízase a pé desde a mesma vila.	
Propiedade	
Nome	Concello de Padrón
Enderezo	Rúa Costa do Carme, 15910 Padrón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 81 04 51
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Varios troncos, multicaule
Sen dúbida é unha das palmeiras de Senegal máis impresionantes do territorio español. É un fermoso exemplo de palmeira multicaule, é dicir, que emite varios fustes ou fillos desde a base, formando unha gran masa impenetrable de palmas. É difícil saber cantos estipes brotan do rizoma común, pero contabilizáronse un número superior a 20 destes fermosos troncos, libres de palmas ata o seu ápice. Algúns veciños de Padrón recollen nesta palmeira as súas palmas o Domingo de Ramos.	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,10
Circunferencia normal do tronco (m)	14,10
Circunferencia basal do tronco (m)	11,40
Altura de ramificación (m)	Ramifícase desde a base
Diámetro de copa (m)	16,15 (17,10x15,20)
Superficie de copa (m²)	204,74
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-125 anos
Historial de podas	O exemplar aparece perfectamente podado ata 1,5 m de altura, coma se dunha sebe se tratase, a partir desta altura carece de actuacións de poda.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

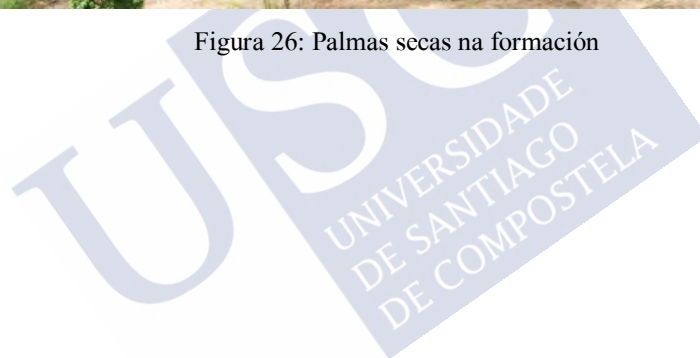
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollida da categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	O Xardín histórico de Padrón é visitado con frecuencia por estudantes de distintos niveis educativos que adoitan deterse nesta e outras árbores senlleiras.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o conxunto da casa de Rosalía de Castro, Colexiata de Iria Flavia e cemiterio de Adina, e o xardín municipal son BIC (Real Decreto 3260/1977) na categoría de Paisaxe Cultural	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no xardín histórico de Padrón e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si, trátase dunha especie de palmeira resistente que se adapta a varios tipos de chans e condicións. Multiplícase por sementes e por división de brotes da base.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de ramas secas (%)	Non. Carece de ramas secas pero obsérvase algunhas palmas (follas) secas na base das coroas (copas), sen que representen un perigo potencial para os visitantes nin para o exemplar.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, a maior parte dos estipes (troncos) aparecen inclinados, sendo o normal nesta especie.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, chan moi compacto ao redor da base do exemplar.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Altura del tronco principal (cm)	1400
Valor característico (€)	0,54
Valor básico	105.840
Factor intrínseco, estado sanitario	0,9167
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	145.530
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha limpeza de palmas secas no conxunto para mellorar o aspecto estético do exemplar.	
* Eliminar a hedra que sube polo exterior do conxunto.	
OBSERVACIÓNS	
* Palmeira formada por moitos estipes que confiren ao exemplar aspecto de conxunto e non de individuo. Non foi posible contar o número de fustes pola gran cantidade e densidade dos mesmos.	

Figura 26: Palmas secas na formación

15F Plátanos de sombra do Pazo de Mariñán

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Platanus hispanica</i> Mill. ex Muenchh.
Familia	Platanaceae
Nome común	Plátano de sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.09.2018
Lugar	Pazo de Mariñán
Localidade	Mariñán
Concello	Bergondo
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0563661;4796470
Dende a praza do concello de Bergondo tomamos a estrada AC-164 en dirección a Ferrol, a 200 metros, na rotonda tomamos a primeira saída para enlazar coa estrada AC-161 pola que percorremos aproximadamente 200 metros ata o cruce, á nosa esquerda, coa CP-0805, seguimos por esta vía ata pasar baixo a autoestrada AP-9, e en fronte atopámonos co Pazo de Mariñán.	
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial A Coruña
Enderezo	Av. Porto da Coruña, nº2
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981080300
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
Atopámonos ante un excelente grupo de plátanos de sombra formado por preto de medio centenar de exemplares, no que a maior parte dos seus integrantes superan os 40 metros de altura, competindo mesmo cos eucaliptos situados na entrada do recinto do pazo. A base dos fustes atópase fortemente engrosada, como é normal en exemplares con estas dimensións, para dar maior estabilidade ás árbores. A situación dos monumentos vexetais, nunha aliñación, limitou o crecemento das súas copas, asentadas sobre ramas que medran con gran verticalidade desde a cruz. Aínda que a fisionomía dos exemplares amosa que foron podados no pasado, estas actuacións xa non se realizan, mostrando portes case libres.	
Dendrometría	
Altura total (m)	43,80; 42,60
Circunferencia normal do tronco (m)	6,30; 5,90
Circunferencia basal do tronco (m)	8,10; 7,30
Altura de ramificación (m)	5,70; 6,20
Diámetro de copa (m)	27,50 (27,90x27,10); 24,90 (26,50x23,30)
Superficie de copa (m²)	593,65; 486,70
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a actuacións de poda con regularidade. As actuacións están ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por centros escolares que se deteñen nestas e outras árbores do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC “Pazo de Láncara ou Mariñán cos seus parques e xardíns” Conxunto Histórico desde 1972 (BOE 241 - 07.10.1972)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Betanzos-Mandeo	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, teñen tigre do plátano (<i>Corythucha ciliata</i>) e oidio (<i>Microsphaera platani</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que moi pouco numerosas (<5%) polos coidados que reciben	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Si, algúns exemplares teñen as ramas con ángulo de inserción moi agudo e casca incluída	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, algún exemplar ten cavidades na cruz pola perda de ramas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto ao redor dos exemplares
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	610
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	10,41
Valor básico	23.232,27
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Factor corrector extrínseco	26.136,31
Valoración unitaria final (€)	1.306.815,5 (26.136,31*50)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Facer algunha actuación no chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Na aliñación hai tres tulipeiros (<i>Liriodendron tulipifera</i>) e un tileiro (<i>Tilia</i> sp.)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 27: Ramas formando un ángulo de inserción moi agudo

Figura 28: Chan moi compacto arredor de algunhas árbores

16F Plátanos de Sombra do Paseo do Espolón de Padrón

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Platanus hispanica</i> Mill. ex Muenchh.
Familia	<i>Platanaceae</i>
Nome común	Plátano de sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.05.2018
Lugar	Paseo do Espolón
Localidade	Padrón
Concello	Padrón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	527125;4731993
Desde o centro de Padrón accédese a pé ata a zona vella, á beira do río Sar, fronte á igrexa parroquial atópase a monumental avenida de plátanos.	
Propiedade	
Nome	Concello de Padrón
Enderezo	Rúa Costa do Carme, 15910 Padrón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 81 04 51
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
Situado á beira de río Sar atópase este monumental conxunto de 70 exemplares de grandes dimensións repartidos a ambos lados do paseo. Os seus troncos aséntanse sobre fortes bases engrosadas que dan estabilidade ás árbores. As ramas aparecen a partir dos dous metros de altura e medran case paralelas ao chan polas incesantes actuacións de poda ás que son sometidos. As súas anchas copas entrelazan as ramas nos meses de verán e outono cando os vigorosos brotes anuais son visibles, mentres que no inverno e primavera aparecen espidas, desprovistas de ramas anuais e mostrando toda a súa estrutura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	10,50; 11,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,40; 4,60
Circunferencia basal do tronco (m)	4,10; 4,50
Altura de ramificación (m)	2,40; 2,80
Diámetro de copa (m)	11,80 (11,50x12,10); 12,45 (12,40x12,50)
Superficie de copa (m²)	109,30; 121,67
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares son podados anualmente para manter a súa forma. Observáronse actuacións de poda bastante deficientes que orixinan cavidades e podremias no tronco e na cruz.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, aprécianse fungos na casca dalgúns exemplares
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Si, sobre a casca do tronco nalgúns exemplares	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientemente realizadas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, polo gran número de cortes de poda realizados anualmente	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, pola ausencia de grandes ramas á altura da cruz, o que ocasionou podremias e zonas mortas
Presenza de cavidades	Si, pola ausencia de grandes ramas estruturais
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero son consideradas normais para individuos adultos da especie
Presenza de chupóns	Si, derivados das actuacións de poda
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan na base dos exemplares atópase moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	450
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	10,41
Valor básico	12.715,51
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitario final (€)	14.304,95
Valoración formación final (€)	1.001.346,5 (14.304,95x70)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Tentar, na medida do posible, mellorar as actuacións de poda para minimizar o dano nas copas dos exemplares.	
OBSERVACIÓNS	
* As árbores mortas na avenida foron substituídas por outros plátanos, polo que se aprecian exemplares de distintas idades no conxunto.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 29: Ferida de grandes dimensións pola desaparición dunha gran rama estrutural

Figura 30: Cavidade con pudrición derivada dunha actuación de poda deficientemente executada. Neste caso a parte inferior do corte danou o callo de cicatrización.

17F Carballeira de Caldas de Reis

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.05.2018
Lugar	Parque de Caldas de Reis
Localidade	Caldas de Reis
Concello	Caldas de Reis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	529637;4717080
O parque-xardín e a carballeira sitúanse no centro da Vila de Caldas de Reis, polo que o acceso realizarase a pé. Hai dúas formas de acceder, desde a zona urbana, pola rúa peonil fronte ao xardín de palmeiras ou entrando pola Carballeira; os dous espazos, xardín e carballeira, sitúanse entre a estrada N-550 e o río Umia.	
Propiedade	
Nome	Concello de Caldas de Reis
Enderezo	Rúa Ferrería, 1, 36650 Caldas de Reis, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 54 01 10
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
Trátase dunha carballeira de orixe humana como se aprecia nas liñas de plantación, composta por 200 exemplares aproximadamente. A súa orixe é coetánea á creación do parque-xardín, polo que se estima que a maior parte dos exemplares teñen entre 125 e 150 anos de idade. Trátase dunha masa heteroxénea en canto a saúde, porte e integridade física. Foi, e ás veces aínda é, campo da feira e da festa, e ata hai poucos anos era empregada como aparcadoiro, o que favoreceu e favorece a presenza do chan compacto. É unha arboreda urbana sen sotobosque, polo que non se pode consider como unha carballeira en sentido estrito desde un punto de vista xeobotánico.	
Dendrometría	
Altura total (m)	18,50; 21,30
Circunferencia normal do tronco (m)	4,20; 4,80
Circunferencia basal do tronco (m)	3,41; 3,50
Altura de ramificación (m)	3,80; 4,10
Diámetro de copa (m)	16,85 (16,50x17,20); 16,70 (15,80x17,60)
Superficie de copa (m²)	222,87; 218,92
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares foron obxecto de numerosos labores culturais nos últimos anos, encamiñados a mellorar a súa estabilidade e á eliminación de ramaxe seca.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	O conxunto de parque, xardín e carballeira de Caldas son Bens de Interese Cultural (BIC) na categoría de "Paisaxe Cultural" (Decreto 2227/1962)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, os froitos son alimento para a fauna silvestre e as cavidades refuxio para a mesma.	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Detectouse no chan a presenza de <i>Phytophthora undulata</i> en outubro de 2011 e de <i>Armillaria</i> sp. en marzo de 2012 segundo informes da EFA
	Fuste	Si, hai indicios de galerías de cerambícidos
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai fungos de oidio nas follas
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 10% polas actuacións de poda periódicas ás que son sometidos os carballos.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, algúns exemplares presentan bifurcacións con ángulos moi agudos ou casca incluída nestas unións.
Presenza de feridas	Si, provocadas polo desprendemento de ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, a competencia entre exemplares obriga a algúns a crecer descompensados.
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, algúns fustes crecen inclinados
Problemas estruturais	Si, hai varios fustes con grandes cavidades derivadas de roturas de grandes ramas estruturais
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta no interior dalgunhas cavidades
Presenza de cavidades	Si, en varios exemplares, derivadas de roturas de grandes ramas estruturais
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, no fuste de moitos exemplares
Presenza de feridas	Si, polo desprendemento de grandes ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	450
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	54.367,67
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	65.241,20
Valoración formación final (€)	13.048.240 (65.241,20x200)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminación de ramas secas para evitar perigos aos visitantes e usuarios do espazo.	
* Actuar sobre o chan compacto.	
OBSERVACIÓNS	
* Os ocos na carballeira están a ser ocupados por carballos de recente plantación.	
* Algúns exemplares presentan plantas epífitas como a cabriña (<i>Davallia canariensis</i>)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 31: Desprendemento na casca producidos pola caída de grandes ramas

Figura 32: Detalle das liñas de plantación dos carballos

18F Carballeira de San Lourenzo de Trasouto

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	San Lourenzo
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	536958;4747736
A carballeira atópase no sur da cidade de Santiago, moi próxima ao Campus Sur da Universidade de Santiago de Compostela, entre a rúa San Lourenzo e a rúa Carballeira de San Lourenzo.	
Propiedade	
Nome	Concello de Santiago de Compostela
Enderezo	Pazo de Raxoi, s/n, 15705 Santiago de Compostela, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 54 23 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Trátase dunha carballeira de orixe antrópica, como se aprecia nas liñas de plantación, composta por uns 50 exemplares. Descoñécese a data exacta da súa creación, pero tomando en consideración os portes, dimensións e morfoloxía dos exemplares máis vellos estímase que teñen entre 200 e 300 anos de idade. Os seus troncos son retortos e amosan cadornos, cavidades e algunhas podremias que indican que se trata dunha formación antiga. É un arboredo urbano sen sotobosque, polo que non pode considerarse como unha carballeira en sentido estrito desde un punto de vista xeobotánico, senón un espazo no que gozar da sombra dunha excelente representación de árbores autóctonas na cidade de Santiago de Compostela.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,7; 25,1
Circunferencia normal do tronco (m)	3,89; 4,12
Circunferencia basal do tronco (m)	4,12; 3,86
Altura de ramificación (m)	2,4; 4,1
Diámetro de copa (m)	16,30 (16,40x16,20); 16,30 (17,10x15,50)
Superficie de copa (m²)	208,56; 208,56
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	Os carballos son podados periodicamente e en liñas xerais as actuacións de poda están correctamente executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, a carballeira pertenceu ao Mosteiro de San Lourenzo de Trasouto, catalogado como BIC na categoría de monumento (Real Decreto 1343/1979)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, varios exemplares mostran entradas de galerías de cerambícidos, ademais dunha nutrida poboación de flora epífita, entre a que destacan os couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.).	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, obsérvanse indicios de galerías de cerambícidos
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha proporción inferior ao 10%, polas actuacións de poda periódicas ás que son sometidos os exemplares.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivadas dalgúns actuacións de poda e por roturas de ramas	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, por roturas de ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, varios exemplares da formación presentan troncos que non son verticais, algúns con bastante inclinación.
Problemas estruturais	Si, algúns exemplares están totalmente ocos
Engrosamentos anormais	Si, algúns teñen engrosamentos na base do fuste
Zonas mortas, fendas profundas	Si, algún exemplar ten feridas profundas no tronco con madeira morta no seu interior.
Presenza de cavidades	Si, derivados de roturas de ramas de grandes dimensións
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, considerándose normais para individuos adultos desta especie.
Presenza de chupóns	Si, varios exemplares mostran chupóns rodeando cortes de poda.
Presenza de feridas	Si, derivados de roturas de ramas de grandes dimensións
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, algúns exemplares teñen a base completamente oca
Zonas mortas/fendas profundas	Si, no interior dalgunhas cavidades basais
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	400
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	43.073,03
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	48.457,16
Valoración formación final (€)	2.422.858 (50x48.457,16)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Conservar os exemplares mortos para favorecer a biodiversidade.	
* Eliminar un exemplar de carballo americano (<i>Quercus rubra</i>) no medio da formación.	
OBSERVACIÓNS	
* Hai catro exemplares mortos en pé con galerías de cerambícidos.	
* Formación composta por 50 exemplares de grandes dimensións acompañados doutros máis novos de menor tamaño.	

Figura 33: Cavidade na base dun dos exemplares

Figura 34: Galerías de cerambícidos

19F Teixedal de Casaio

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	<i>Taxaceae</i>
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	30.08.2018
Lugar	Teixedal de Casaio
Localidade	Casaio
Concello	Carballada de Valdeorras
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T683003;4682502
Desde Sobradelo tomamos a estrada OU-122 pola que circulamos 19 quilómetros ata o cruce de Casaio, á nosa dereita. Superando as estreitas rúas da aldea chegaremos ata o Barrio de Romina, onde teremos que deixar o vehículo a non ser que teñamos un todoterreo, a pé ou en todoterreo o camiño é o mesmo. O teixedal dista deste punto aproximadamente 11 quilómetros e durante o camiño atoparemos numerosos indicadores que debemos seguir.	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun conxunto de teixos que supera os 400 exemplares, con individuos de idades comprendidas entre os 200 e os 400 anos, aínda que no interior da formación medran algúns de pouca idade, nados das sementes dos máis vellos. Como cabe esperar dunha formación tan numerosa hai casuística variada en canto ao estado dos exemplares, non faltando os mortos e decrepitos, aínda que na súa maioría presentan un estado de saúde moi bo e uns portes de grandes dimensións, alcanzado os maiores os 17 metros de altura e máis de tres metros de perímetro do tronco á altura do peito.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,10; 15,90
Circunferencia normal do tronco (m)	3,40; 2,80
Circunferencia basal do tronco (m)	5,40; 4,20
Altura de ramificación (m)	1,80; 1,40
Diámetro de copa (m)	14,20 (15,20x13,20); 11,20 (9,80x12,60)
Superficie de copa (m²)	158,28; 98,47
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-400 anos
Historial de podas	Ao atoparse nun medio natural e moi afastado de calquera núcleo habitado non foron sometidos a actuacións de poda, con todo, no momento da visita de campo observáronse dous exemplares recentemente podados na entrada do teixedal, seguramente para facilitar o acceso ao mesmo.

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relicto	Si. O teixo é unha árbore que se espalla por gran parte de Galicia, en mestura con outras árbores, pero son moi escasas as formacións nas que domina, os teixedais, como este de Casaio. Parece ser que foi unha árbore moi abundante na Era Terciaria e que actualmente está en decadencia. Os rodaís como o de Casaio podémolos considerar relictos.	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	SI, enclavado no ZEC Pena Trevinca	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de ramas secas (%)	Si, a maior parte dos exemplares teñen ramas secas nunha porcentaxe variable, sobre todo na zona baixa da copa, por ausencia de luz.
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, gran parte dos exemplares teñen tocos mal cicatrizados pola rotura de ramas e pola caída de pólas de exemplares próximos
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Si, pola rotura de ramas
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, o espazo ten forte pendente nalgúns zonas e os exemplares torcen os seus troncos en busca de luz
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, algúns exemplares teñen madeira morta no interior de cavidades basais
Presenza de cavidades	Si, derivadas de roturas de ramas e posteriores podremias
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais para exemplares de avanzada idade da especie
Presenza de chupóns	Si, nas zonas baixas e medias dos fustes
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	300
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	124,02
Valor básico	68.050,51
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8438
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	86.126,43
Valoración formación (€)	34.450.572 (86.126,43*400)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

* Na visita de campo observáronse dous exemplares novos na entrada do teixedal que foron podados recentemente   * O “Chozo dos maquis” situado no interior da formación foi alterado e gran parte da súa estrutura atópase no chan. Segundo os comentarios da xente do pobo (Casaio) foi obra dun grupo de arqueólogos da Universidade de Vigo en busca de restos da Guerra Civil, aínda que isto non puido ser confirmado.

Figura 35: Exemplar recentemente podado na entrada do teixedal

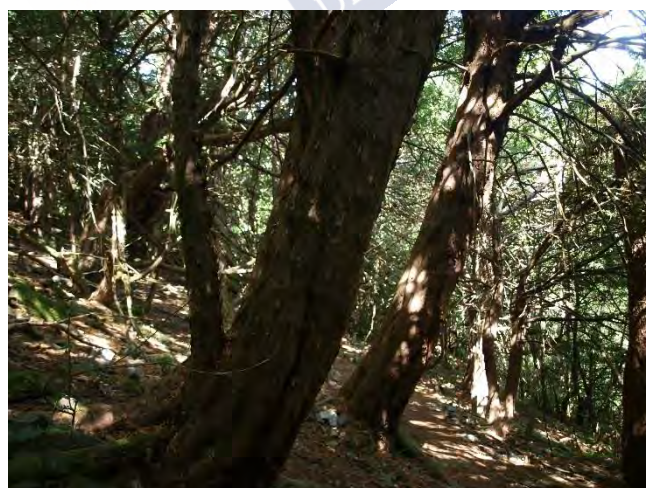

Figura 36: Exemplares con troncos inclinados no interior da formación

20F Carreira dos Tileiros do Pazo de Oca

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.
Familia	Tiliaceae
Nome común	Tileiro de folla ancha
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	Pazo de Oca
Localidade	Oca
Concello	A Estrada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	549523;4732778
Desde A Estrada circulamos pola N-640 en dirección Silleda ata que atopamos o cruce coa PO-2017, viramos á esquerda para tomar esta última vía e xa atoparemos indicacións que nos levan ata o Pazo de Oca, situado á beira desta estrada.	
Propiedade	
Nome	Fundación de la Casa Ducal de Medinaceli
Enderezo	Rúa Doutor Manuel de la Calle, 36680 A Estrada, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 58 74 35
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Trátase dunha avenida de tileiros de excepciónais dimensións, tanto a nivel individual como de grupo, pois non atopamos na xeografía galega outra formación que reúna os atributos da situada no Pazo de Oca. Os seus individuos, case todos seculares, son de morfoloxías e estado sanitarios diferentes, deixando ver o paso do tempo nos seus tocos, podremias e cavidades. Baixo as copas dos tileiros, percorrendo o espazo entre os seus fustes hai tamén unha fermosa sebe de buxos, que delimitan o espazo interior da avenida, conformando un lugar único e de singular beleza.	
Dendrometría	
Altura total (m)	30,5; 29,6
Circunferencia normal do tronco (m)	3,60; 3,42
Circunferencia basal do tronco (m)	5,10; 4,80
Altura de ramificación (m)	5,10; 4,60
Diámetro de copa (m)	15,65 (15,20x16,10); 16,85 (16,50x17,20)
Superficie de copa (m²)	192,26; 222,88
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	Os exemplares foron podados ata a altura da cruz con actuacións ben executadas en liñas xerais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se paran nesta e outras árbores/formacións singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Pazo de Oca está catalogado como BIC na categoría de monumento (Real Decreto 602/1982)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona media dos fustes atopamos algúns tocos sen cicatrizar derivados de actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Si, polo desprendemento de ramas	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai dous exemplares con madeira morta no interior de cavidades
Presenza de cavidades	Si, en dous exemplares hai cavidades de grandes dimensións
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na zona basal dos fustes
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, algúns exemplares mostran parte do sistema radical ao descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	370
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	27,75
Valor básico	23.022,03
Factor intrínseco, estado sanitario	0,7188
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	24.820,63
Valoración formación final (€)	1.042.466,46 (24.820,63x42)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación no chan para mellorar a súa aireación	
* Limitar o tránsito da maquinaria agrícola pola avenida para evitar feridas mecánicas	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 37: Cavidade de grandes dimensións nun dos exemplares

Figura 38: Sistema radical parcialmente descuberto e con feridas mecánicas

21F Olmos do Xardín de San Carlos

Data de inclusión	10.05.2007
Especie	<i>Ulmus x hollandica</i> Mill.
Familia	<i>Ulmaceae</i>
Nome común	Ulmeiro holandés
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.06.2018
Lugar	Xardín de San Carlos
Localidade	A Coruña
Concello	A Coruña
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T549359;4801938
Os Xardíns de San Carlos atópanse na cidade da Coruña, á beira da Praza do Parrote.	
Propiedade	
Nome	Concello de A Coruña
Enderezo	Praza de María Pita, 1, 15001
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 18 42 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Estamos ante un conxunto único na xeografía galega. Os fustes son moi corpulentos e ascenden con moita verticalidade, como consecuencia da competencia entre os exemplares e os a tratamentos de poda que se realizaron nas súas zonas máis baixas. Sosteenen arquitecturas copais alongadas e de gran volume, formadas pola sucesión de ramas no tronco, xa que carecen dunha cruz ben definida, adoptando portes maxestosos e señoriais. Ao tratarse de lamigueiros híbridos son máis resistentes á doenza da grafiose, aínda que non son inmunes a esta enfermidade.	
Dendrometría	
Altura total (m)	27,70; 26,10
Circunferencia normal do tronco (m)	3,32; 3,39
Circunferencia basal do tronco (m)	4,46; 4,50
Altura de ramificación (m)	3,90; 4,10
Diámetro de copa (m)	17,50 (15,90x19,10); 23,05 (22,60x23,50)
Superficie de copa (m²)	240,40; 417,07
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a tratamentos periódicos de poda. As actuacións están, en xeral, ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si. Nos últimos anos, debido á enfermidade mortal da grafiose, os lamigueiros de grandes dimensións son escasos
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, no centro da formación atópase a tumba do Xeneral John Moore, famoso pola súa heroica actuación na batalla de Elviña (1809).	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, forma parte do BIC "Conxunto formado polas portas do Parrote, do Cravo e de San Miguel, xardín de San Carlos e murallas" (BOE 323 - 18.11.1944)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos conxuntos de lamigueiros máis antigo de Galicia	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Si, o lamigueiro híbrido é máis resistente á enfermidade da grafiose (<i>Ceratocystis novo-ulmi</i>) que os autóctonos de Galicia (<i>U. glabra</i> e <i>U. minor</i>).	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, presenta bugallos do áfido <i>Tetraneura ulmi</i>
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, algúns exemplares presentan unha porcentaxe inferior ao 10% de ramas secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Problemas estruturais	Si, algunhas ramas forman ángulos de inserción moi agudos con casca incluída.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo arredor dos cortes de podas realizadas nos últimos anos
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan atópase moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Si, algunhas raíces superficiais atópanse ao descuberto e presentan feridas mecánicas
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	340
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,15
Coefficiente en función da zona climática	12,58
Valor básico	10.158
Factor intrínseco, estado sanitario	0,59
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	9.046,97
Valoración formación final (€)	189.986,37 (21x9.046,97)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Reducir a frecuencia da rega nas zonas onde se atopan os lamigueiros para diminuír o risco de fungos radicais	
* Achegar materia orgánica arredor dos pés para favorecer a actividade microbiana no chan	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Entre os exemplares de maiores dimensións aprécianse outros de moito menor tamaño e antigüidade, seguramente plantados tras a morte dalgún dos exemplares orixinais.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 39: Chan moi compacto e sistema radical parcialmente descuberto e con feridas mecánicas

Figura 40: Bugallos do áfido *Tetraneura ulmi*

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

23F Bidueiral de Xares

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Betula celtiberica</i> Rothm. & Vasc. (Nome actual considerado válido <i>Betula pubescens</i> Ehrh.)
Familia	<i>Betulaceae</i>
Nome común	Bidueiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.06.2018
Lugar	Coto de Xares
Localidade	Xares
Concello	A Veiga
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	671799;4677380
Saímos de A Veiga pola OU-CV-177 e circulando por esta estrada durante 12 quilómetros chegamos ao pobo de Xares, á saída do pobo tomamos o desvío cara a Seoane pola rúa Vila Campo ata que na saída do pobo, á nosa esquerda, atopamos un portalón de aceiro que conduce por unha pista ao interior do coto. Tomamos a pista e percorremos aproximadamente dous quilómetros entre cerquiños ata atopar do bidueiral.	
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Xares
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun conxunto de bidueiros, próximo ás dúas dúas decias de exemplares, de grandes dimensións, acompañados por moitos exemplares pequenos que medran ao seu redor. A formación está a sufrir unha rápida transformación nos últimos anos, xa que o abandono das actividades agrarias, sobre todo o pastoreo e a sega, está a favorecer a aparición de moitos individuos xuvenís desta especie, con maior vigor e velocidade de crecemento que os exemplares catalogados, o que compromete a continuidade desta formación, aínda que o conxunto do bidueiral atópase en franco crecemento.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,10; 18,60
Circunferencia normal do tronco (m)	2,45; 1,95
Circunferencia basal do tronco (m)	2,90; 2,40
Altura de ramificación (m)	2,80; 2,10
Diámetro de copa (m)	14,30 (15,10x13,50); 15 (14,80x15,20)
Superficie de copa (m²)	160,52; 176,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	80-100 anos
Historial de podas	Os exemplares non mostran signos de ser podados
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase situado dentro do ZEC Pena Trevinca	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alto	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, as árbores máis sobresaíntes do conxunto mostran ramas secas na copa, sen alcanzar en ningún caso o 15%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por ausencia de grandes ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, algún exemplar ten cavidades na cruz por perda de ramas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, sobre todo na zona basal dos fustes
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na zona basal dos fustes
Presenza de feridas	Si, derivadas do desprendemento de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	260
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	27,35
Valor básico	11.326,78
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	12.742,63
Valoración formación final (€)	254.852,6 (20*12.742,63)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha pequena clara para favorecer aos exemplares de maiores dimensións	
* Eliminar os rebrotes basais nos exemplares de maior idade para evitar que afoguen ás cepas orixinais.	
* Eliminar os arames de espiño ancorados a algúns exemplares	
OBSERVACIÓNS	
* O abandono dos prados está a provocar unha rápida colonización por parte dos bidueiros. Os exemplares novos e vigorosos situados nas proximidades dos máis vellos do conxunto poden provocar a morte destes por competencia pola luz.	
* Algúns exemplares teñen arame de espiño cravado aos seus troncos	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 41: Brotes na base dun dos exemplares de maior dendrometría

Figura 42: Arame de espiñas cravado a un exemplar

24F Carreira de buxos da illa de San Simón

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Buxus sempervirens</i> L.
Familia	Buxaceae
Nome común	Buxo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.09.2018
Lugar	Illa de San Simón
Localidade	Cedeira
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T530606;4683886
Ao tratarse dunha illa, o único acceso é en barco, na actualidade hai liña de barco regular no verán e Semana Santa desde os portos de Cangas do Morrazo e Cedeira (Redondela).	
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	emaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estamos ante unha dobre aliñación de buxos no extremo sur da illa formada por algo máis de 50 individuos, con varios fustes cada un, pois da mesma cepa brotan numerosos pés. Os buxos mostran bases moi ensanchadas e carecen de ramificacións na súa parte inferior para facilitar o tránsito baixo as súas copas. A maior parte dos exemplares non están podados a partir desa altura, mostrando crecemento libre, outros sen embargo foron despuntados a distintas alturas, actuación para a que non atopamos explicación e que minguou a espectacularidade do conxunto. Non están libres de podremias e cavidades, derivadas da perda de ramas estruturais e da ausencia de luz nalgúns zonas da formación.	
Dendrometría	
Altura total (m)	8,90; 10,50
Circunferencia normal do tronco (m)	0,70; 0,56
Circunferencia basal do tronco (m)	0,80; 0,65
Altura de ramificación (m)	1,40, 1,80
Diámetro de copa (m)	3,65 (3,10x4,20); 3,20 (3,50x2,90)
Superficie de copa (m²)	10,45; 8,03
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a tratamentos de poda con regularidade, pero os cortes de poda están moi deficientemente realizados, con varios exemplares “descabezados” en actuacións dificilmente explicables. Foron tratados con mastic de enxertar
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, nos últimos anos a illa é obxecto de numerosas visitas guiadas e, entre outras cousas, visitan a formación catalogada.	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, forma parte do BIC "Illas de San Simón e Santo Antón" (Decreto 237/1999)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, a illa atópase no ZEC "Enscada de San Simón"	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, nalgúns fustes localizáronse fungos de <i>Phellinus punctatus</i>
	Ramas	Non
	Follas	Si, aínda que en pouca cantidade atopáronse danos provocados pola ciruga do buxo (<i>Cydalima perspectalis</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 10% das ramas están secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda moi deficientes e rotura de ramas	
Problemas estruturais	Si, hai varias copas atadas con cordas de plástico e cables de aceiro, o que está a provocar feridas nas mesmas	
Presenza de feridas	Si, polo uso inadecuado de suxeicións e pola fractura de ramas	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Si, algúns exemplares mostran brotes moi débiles
Asimetría	Si, a maior parte dos exemplares son asimétricos xa que a gran competencia obrígalles a buscar ocos para desenvolverse e encontrar luz
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, a maior parte dos exemplares están inclinados en busca de luz e espazo para desenvolverse
Problemas estruturais	Si, varios exemplares teñen madeira descompoñéndose na súa base, o que debilita a mesma
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, gran parte dos exemplares teñen madeira morta no interior de cavidades
Presenza de cavidades	Si, derivadas da perda de ramas sen actuacións correctoras
Presenza de gretas	Si, varios exemplares teñen gretas verticais de gran tamaño e algúns teñen fendas ata a base, o que vai dificultar moito a súa recuperación
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, nas zonas medias e basais dos fustes
Presenza de feridas	Si, varios exemplares teñen feridas na zona baixa dos fustes, todo fai pensar que se trata de feridas mecánicas polo paso de maquinaria
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	
Zonas mortas/fendas profundas	* Si, sistema radical parcialmente descuberto * Danos mecánicos na base do fuste * Chan moi compacto
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Alto
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Medio
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Alto
Probabilidade de caída arrancado	Alto
Valoración global do risco a curto prazo	Risco alto
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	50
Custo de transporte	100
Custo de preparación e plantación	50
Custo de poda	50
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración unitaria final (€)	35.614,85
Valoración formación final (€)	1.780.742,5 (35.614,85*50)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Delimitar un espazo ao redor dos buxos no que o público non poida acceder para evitar que o chan se compacte máis.	
* Retirar os restos de cordas de plástico das copas dos exemplares	
* Eliminar as falsas acacias (<i>Robinia pseudoacacia</i>) do espazo	

* Substituír as suxeicións das copas

OBSERVACIÓNS

As visitas guiadas nos últimos anos están a favorecer que o chan se compacte máis e o declive da formación

Figura 43: Sistema radical parcialmente descuberto e danos mecánicos na base

Figura 44: Anclaxe inadecuado, realizado con corda de nylon

25F Buxeda do Pazo de San Lourenzo

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Buxus sempervirens</i> L.
Familia	<i>Buxaceae</i>
Nome común	Buxeda
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	11.05.2018
Lugar	San Lourenzo
Localidade	Santiago de Compostela
Concello	Santiago de Compostela
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	536318;4747286
O Pazo de San Lourenzo de Trasouto atópase no sur da cidade de Santiago, moi próximo ao Campus Sur da Universidade de Santiago de Compostela, entre a rúa San Lourenzo e a costa do Cano.	
Propiedade	
Nome	José María Ruíz de Buceta y Osorio de Moscoso
Enderezo	Robleda de San Lorenzo s/n. 15705 Santiago de Compostela. A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	981 552 725; 620 093 093 info@pazodesanlorenzo.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dunha formación podada en arte topiaria cunhas dimensións espectaculares, xa que se trata dun rectángulo de 18 por 16 metros de sebe moi tupida no que aparece representado o escudo de armas da familia propietaria. Nos últimos anos o ataque dun fungo foliar está a afectar gravemente a saúde dos exemplares e o seu aspecto estético está moi deteriorado. No centro da formación de buxo hai plantada unha árbore do coral (<i>Erythrina crista-galli</i>), de espectacular floración escarlata, e rodeando ao conxunto atopamos unha planta rubideira de flor lila, a glicinia (<i>Wisteria sinensis</i>).	
Dendrometría	
Altura total (m)	1,40
Circunferencia normal do tronco (m)	0,10
Circunferencia basal do tronco (m)	0,15
Altura de ramificación (m)	Basal
Diámetro de copa (m)	17 (16x18)
Superficie de copa (m²)	288 (16x18)
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300 anos (segundo información do propietario)
Historial de podas	A formación é podada con regularidade para manter os debuxos do escudo de armas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Si, mediante arte topiaria a sebe debuxa o escudo de armas da familia, debuxo que se mantivo durante os últimos 300 anos.	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, o Mosteiro de San Lourenzo de Trasouto está catalogado como BIC na categoría de monumento (Real Decreto 1343/1979)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Si, <i>Cylindrocladium buxicola</i>
	Follas	Si, <i>Cylindrocladium buxicola</i>
Presenza de corpos frutíferos	Si, de <i>Cylindrocladium buxicola</i>	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Aproximadamente un 30% do total da formación está completamente seca	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, os exemplares presentan moitos cortes de poda deficientemente executados	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de feridas	Si, derivadas das actuacións de poda
Síntomas de decaemento	Si, a presenza do fungo está a debilitar e matar os exemplares
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si. Derivadas de actuacións de poda deficientes
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	50
Custo de transporte	20
Custo de preparación e plantación	20
Custo de poda	50
Custo de mantemento do alcorque	10
Outros custos de mantemento	10
Valoración final (€)	107.065,10
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as follas caídas no chan	
* Ventilar a planta e podar as ramas secas	
* Aplicar mancozeb, Kersoxim- metil ou clortalonil baixo a supervisión dun técnico.	
* É necesario realizar controis periódicos para detectar a posible presenza de <i>Cydalamida perspectabilis</i> , insecto foliar que pode chegar a matar as plantas se non se detecta pronto.	
* Descatalogar a formación ao perder os valores que propiciaron a súa inclusión no catálogo	
OBSERVACIÓNS	
* A formación está afectada por <i>Cylindrocladium buxicola</i> , fungo patóxeno que pode acabar coa formación.	
* O propietario ten informes da Estación Fitopatolóxica do Arceiro (18.12.2013) nos que se indica o tratamento máis efectivo para tratar a formación, pero non executou ningún dos tratamento indicados, polo que a deterioración da formación foi en aumento ata a situación actual na que se recomenda a súa descatalogación.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 45: Vista cenital da formación

Figura 46: Interior da formación

26F Castiñeiros dos Blancos

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	19.07.2018
Lugar	Praza da vila
Localidade	Os Blancos
Concello	Os Blancos
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T603392;4650263
Os exemplares atópanse na praza do concello de Os Blancos.	
Propiedade	
Nome	Concello dos Blancos
Enderezo	Rúa José Luis Baltar, 17, 32634 Os Blancos, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 46 75 67
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
<p>Estamos ante un conxunto formado por catro castiñeiros de grandes dimensións situados na praza da vila. Os seus fustes, de dimensións discretas se os comparamos con outros exemplares do catálogo, aséntanse sobre grandes contrafortes que lles confiren estabilidade. Todos teñen varias cavidades nos fustes que nalgúns casos foron enchidas con pedras, aínda que non coñecemos a explicación desta actuación. Foron demoucados unha vez superados os tres metros de altura e as súas copas non son de grandes dimensións pola competencia que os exemplares exercen entre eles.</p>	
Dendrometría	
Altura total (m)	16,10; 16,90; 15,70; 15,20
Circunferencia normal do tronco (m)	6,20; 4,80; 4,80; 5,50
Circunferencia basal do tronco (m)	11,40; 9,90; 9,10; 7,50
Altura de ramificación (m)	3,10; 3,20; 3,10; 3,60
Diámetro de copa (m)	12,90 (11,50x14,30); 13,65 (12,20x15,10); 12,30 (11,50x13,10); 11,95 (12,40x11,50)
Superficie de copa (m²)	130,63; 146,26; 118,76; 112,09
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	Os exemplares foron demoucados no pasado, na actualidade séguense realizando actuacións de poda.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Sí, teñen avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Sí, nunha porcentaxe do 10-15%, na zona alta da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Sí, ao longo do fuste e nas ramas principais, por actuacións de poda deficientemente executadas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o fuste dos exemplares está oco
Engrosamentos anormais	Non. Teñen algúns engrosamentos polo fuste, aínda que, consideran normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Zonas mortas, fendas profundas	Si, nos catro exemplares
Presenza de cavidades	Si, os catro teñen cavidades desde as que se aprecia o interior dos fustes.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si
Presenza de feridas	Si, algún exemplar mesmo ten cravos polo fuste e chanzos de madeira para facilitar o acceso á copa
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, dous dos exemplares crecen moi preto da estrada, polo que o seu sistema radical non pode desenvolverse axeitadamente cara esta zona
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	500
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	77.403,10
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	92.883,72
Valoración formación final (€)	371.534,88 (92.883,72*4)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar os pasos de escaleira e os cravos que hai nos distintos exemplares	
OBSERVACIÓNS	
* Teñen numerosa flora epífita, como silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>), uvas de gato (<i>Sedum hirsutum</i>), sabugueiros (<i>Sambucus nigra</i>), celidonia (<i>Chelidonium majus</i>) e dactilo (<i>Dactylis glomerata</i>)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 47: Arame de espiñas nun dos exemplares

Figura 48: Tronco oco e pasos de escaleira para acceder á copa

27F Devesa de Cartelos

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.07.2018
Lugar	Pazo de Cartelos
Localidade	Cartelos
Concello	Carballedo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T593660;4713733
Desde Carballedo tómase a estrada N-540 en dirección cara A Barrela, desde aquí tomamos dirección Cea pola LU-P-1002. A 6 km hai que tomar unha pista á esquerda (deixando atrás un palco de música) e a 50 metros atópase a devesa, no interior do recinto do pazo.	
Propiedade	
Nome	Fundación José Luis Taboada
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
A Devesa de Cartelos é un bosque mixto de frondosas cunha superficie próxima ás 14 hectáreas formado por carballos, castiñeiros, cerdeiras e bidueiros, con amieiros e sabugueiros nos lugares con maior humidade edáfica, pero dominan claramente os carballos, por número de exemplares e pola destacada dendrometría dos mesmos. Trátase dunha masa heteroxénea en canto a idades e dimensións das árbores, na que podemos atopar exemplares con case 30 metros de altura e máis de cinco metros de perímetro do tronco á altura do peito mesturados con outros de moita menor envergadura.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,60; 24,50
Circunferencia normal do tronco (m)	5,30; 5,60
Circunferencia basal do tronco (m)	6,18; 7,10
Altura de ramificación (m)	3,40; 4,10
Diámetro de copa (m)	25,50 (24,50x26,50); 24,40 (23,20x25,60)
Superficie de copa (m²)	510,44; 467,35
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	Os exemplares carecen de ramas na parte baixa da copa polo que deberon ser podados no pasado, na actualidade o predio non recibe ningún tratamento cultural nin silvícola
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, o interior da masa alberga unha rica variedade florística e faunística	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe bastante baixa, inferior ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, como consecuencia de podas deficientemente efectuadas e da perda de ramas sen actuacións restauradoras	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, polo desprendemento dalgunhas ramas	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior dalgunhas cavidades apréciase madeira morta
Presenza de cavidades	Si, algúns exemplares teñen cavidades no fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, con todo considéranse normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Presenza de chupóns	Si, emiten chupóns ao longo do fuste e ramas principais
Presenza de feridas	Si, posúen feridas de podas de grandes dimensións
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	540
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	78.006,89
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	95.070,89
Valoración formación final (€)	47.535.445(95.070,89*500)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Rozar a parcela, na actualidade o tránsito baixo os carballos é case imposible	
OBSERVACIÓNS	

Figura 49: Exemplar morto dentro da formación

28F Carballos da praza do Campo de Bande

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.07.2018
Lugar	Praza de Bande
Localidade	Bande
Concello	Bande
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T584739;4653671
Atópanse en Bande, na Praza de San Roque, á que se chega deixando a estrada OU-540 de Ourense a Portugal á altura da alameda para camiñar 100 metros pola rúa San Roque.	
Propiedade	
Nome	Concello de Bande
Enderezo	Rúa San Roque, 2, 32840 Bande, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 44 30 01
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Aínda que hai bastantes diferenzas en canto ás súas dimensións, os tres carballos mostran similitudes en canto á súa forma e configuración arquitectónica. Os seus troncos son robustos e aséntanse sobre bases alargadas, que lles confiren estabilidade. Non carecen con todo de problemas como cavidades e podremias, debido ao paso dos anos e polas distintas actuacións de pavimentación na contorna ata os seus pés. As copas sufriron importantes diminucións volumétricas, por distintas actuacións humanas e por contrastes ambientais, a pesar de todo o tres exemplares mostran fermosas arquitecturas, con copas globosas de boas dimensións e gran frondosidade.	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,0; 16,6; 12,8
Circunferencia normal do tronco (m)	3,79; 5,10; 5,60
Circunferencia basal do tronco (m)	5,22; 8,32; 9,35
Altura de ramificación (m)	3,20; 5,20; 7,50
Diámetro de copa (m)	12,90 (13,30x12,50); 12,85 (12,80x12,90); 13,65 (14,20x13,10)
Superficie de copa (m²)	130,63; 129,62; 146,26
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos
Historial de podas	Os exemplares son podados na súa parte inferior. As actuacións de poda son deficientes
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o concello de Bande atópase na Reserva da Biosfera Transfronteiriza Gerés-Xurés e no Parque Natural Baixa Limia Serra do Xurés	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de áfidos (pulgón) e fungos de oidio (<i>Microsphaera alphitoides</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe bastante baixa, inferior ao 10% xa que os exemplares son obxecto de tratamentos culturais periódicos	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, como consecuencia de podas deficientemente efectuadas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, pola perda de ramas	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, o exemplar de maiores dimensións ten o tronco completamente oco.
Engrosamentos anormais	Non. Os tres exemplares teñen engrosamentos no fuste, pero normais nesta especie para a súa idade
Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior dalgunhas cavidades apréciase madeira morta
Presenza de cavidades	Si, os tres exemplares teñen cavidades no fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, con todo considéranse normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Presenza de chupóns	Si, os tres exemplares emiten chupóns ao longo do fuste e ramas principais
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, os alcorques son insuficientes e está rodeados de beirarrúas, dificultando o desenvolvemento radical.
Zonas mortas/fendas profundas	Si, os tres exemplares mostran na base do tronco feridas mecánicas
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	510
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	73.137,17
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	82.279,32
Valoración conxunto final (€)	246.837,96 (3*82.279,32)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Ampliar a superficie dedicada ao alcorque	
* Eliminar as chinchetas que teñen cravadas polo fuste	
OBSERVACIÓNS	
* Os exemplares teñen <i>Sedum hirsutum</i> epífitos polo tronco.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 50: Cavidade de grandes dimensións nun dos exemplares

Figura 51: Fungos de oidio nas follas

29F Sobreiral de Magán

Data de inclusión	23.11.2011
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreiral
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.05.2018
Lugar	Magán-Estacas
Localidade	Magán
Concello	Cuntis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	532872;4724023
Desde o centro de Cuntis tomamos a rúa do convento (PO-220) e pasamos polos lugares de Teaño e Vilameán, xusto despois desta pequena aldea hai un desvío a man dereita que indica “Conxunto Monumental de Estacas”, esta pista lévanos directamente a Magán, na zona máis elevada da aldea atópanse as oito sobreiras catalogadas.	
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Magán
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Trátase dun conxunto de oito exemplares de sobreira de distinta morfoloxía e características dendrométricas. Os máis altos alcanzan alturas próximas a 20 metros e algúns teñen diámetros normais superiores a tres metros. Nos seus fustes aínda mostran as cicatrices da explotación da cortiza.	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,5; 17,20
Circunferencia normal do tronco (m)	3,65; 3,80
Circunferencia basal do tronco (m)	4,95; 5,10
Altura de ramificación (m)	3,35; 3,80
Diámetro de copa (m)	17,30 (17,50x17,10); 17 (15,60x18,40)
Superficie de copa (m²)	234,94; 226,86
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	Os exemplares son obxecto de podas periódicas para o aproveitamento de leñas, tamén a súa cortiza é aproveitada, aínda que parece que levan tempo sen descortizar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, varios exemplares teñen unha porcentaxe aproximada ao 20% de pequenas ramas secas na copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientemente executadas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, polo desprendemento de ramas	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Si, algún exemplar está lixeiramente inclinado, sen que supoña un risco polo momento
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	370
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	67,88
Valor básico	56.314,81
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	73.913,18
Valoración formación final (€)	591.305,44 (73.913,18x8)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as hedras que soben polos troncos dalgúns dos exemplares, especialmente nun no que xa superaron a cruz.	
* Facer algunha actuación encamiñada ao control da numerosa flora exótica invasora presente baixo a copa das sobreiras (<i>Senecio petasites</i> , <i>S. mikanioides</i> , <i>Tradescantia fluminensis</i> , <i>Oxalis pes-caprae</i>)	
OBSERVACIÓNS	
* Entre as sobreiras flúe unha pequena canle de auga que mantén aos exemplares con humidade edáfica constante.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 52: Hedra (*Hedera hibernica*)
sobre o fuste dun exemplar

Figura 53: Marcas no fuste de antigos
aproveitamentos de cortiza

30F Tileiras prateadas da igrexa de San Domingos

Data de inclusión	13.10.2011
Especie	<i>Tilia tomentosa</i> Moench
Familia	<i>Tiliaceae</i>
Nome común	Tileiro prateado
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.07.2018
Lugar	Ribadavia
Localidade	Ribadavia
Concello	Ribadavia
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T570506;4681920
Atópanse no centro de Ribadavia, na entrada da igrexa de San Domingos, situada no cruce das rúas Celso Emilio Ferreiro e San Lázaro.	
Propiedade	
Nome	Convento e Igrexa de Santo Domingo
Enderezo	Rúa Celso Emilio Ferreiro, 2, 32400 Ribadavia, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Son tres exemplares situados na entrada da igrexa de San Domingos. Os tres mostran unha integridade física case total, con copas globosas, moi frondosas e con gran vigor, caracterizándose pola súa abundante ramaxe e ausencia de alteracións. As cruces fórmanse entre dous metros e medio e tres metros de altura e mostran un gran número de brazos que forman un ángulo de inserción moi agudo. Os seus fustes son de grandes dimensións e aséntanse sobre bases engrosadas que dan estabilidade aos exemplares.	
Dendrometría	
Altura total (m)	27,9; 24,0; 20,5
Circunferencia normal do tronco (m)	3,78; 3,05; 2,36
Circunferencia basal do tronco (m)	6,05; 4,32; 3,07
Altura de ramificación (m)	3,30; 2,50; 2,50
Diámetro de copa (m)	22,95 (20,80x25,10); 22,30 (21,10x23,50); 20,95 (22,40x19,50)
Superficie de copa (m²)	413,46; 390,37; 344,53
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	Os exemplares foron podados ata a altura da cruz, con actuacións ben executadas en liñas xerais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Clasificado como “Preocupación menor” segundo a UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, os exemplares atópanse na entrada do Convento de San Domingos de Ribadavia, declarado BIC na categoría de monumento (03/06/1931)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, atópanse bugallos do ácaro <i>Eriophyes tiliae</i>
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10%, na zona interior da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Si, presentan ángulos de inserción das ramas moi agudos con casca incluída.	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan baixo os exemplares está moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	305
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	32,88
Valor básico	19.570,06
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final unitaria (€)	22.016,32
Valoración final formación (€)	66048.96 (22.016,32x3)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non permitir aparcar vehículos baixo a proxección das copas dos exemplares para evitar que o chan se compacte máis	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Eliminar algúns arames nas ramas que están a producir danos aos exemplares	
OBSERVACIÓNS	
* Teñen polipodios (<i>Polypodium</i> sp.), couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e ata un pequeno pradairo (<i>Acer pseudoplatanus</i>) medrando epífitos sobre as ramas.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 54: Agallas de *Eriophyes tiliae*

Figura 55: Coches aparcados baixo os exemplares, aumentando a compactación do chan

32F Faias de San Xoán de Lagostelle

Data de inclusión	01.06.2017
Especie	<i>Fagus sylvatica</i> L.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Faixas
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	07.12.2017
Lugar	San Xoán de Lagostelle
Localidade	San Xoán de Lagostelle
Concello	Guitiriz
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	590052; 4781501
No centro de San Xoán de Lagostelle (Guitiriz) e camiñando pola beirarrúa detémonos no cruce coa rúa da Cruz, desde este punto teremos unha visión privilexiada do conxunto, pois atoparémonos nun lugar sen edificacións.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Trátase dun conxunto de cinco faias de grandes dimensións situado ao redor dun pozo artesán no interior dunha parcela privada. A distribución das monumentais faias, formando un semicírculo danlle ao conxunto un carácter singular, pois desde o exterior da parcela non son apreciables as dimensións de cada individuo. Os fustes esveltos e de gran rectitude, cubertos por brións e hedras, non comezan a ramificarse para formar as copas ata superados os catro metros de altura. As copas son globosas e de grandes dimensións conferindo ao espazo gran cromatismo no outono, cando as follas adquieren unha intensa cor dourada ou cobriza. O monumental conxunto de faias está acompañado dunha parella de tuías xigantes (<i>Thuja plicata</i>) e un pinsapo (<i>Abies pinsapo</i>) de grandes dimensións.	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,5 e 27,10 m
Circunferencia normal do tronco (m)	2,75 e 2,80 m
Circunferencia basal do tronco (m)	3,20 e 3,05 m
Altura de ramificación (m)	3,10 e 4,85 m
Diámetro de copa (m)	15,9 m e 15 m (14,50x17,30 e 15,10x14,90)
Superficie de copa (m ²)	198,45 m ² e 176,62 m ²
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	90-100 anos
Historial de podas	Os exemplares foron sometidos a tratamentos de poda da zona inferior da copa para facilitar o tránsito ou a estancia baixo das faias. As actuacións de poda foron executadas correctamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si, a faia é unha especie que ten en Galicia, concretamente nas montañas orientais da provincia de Lugo, o límite occidental da súa distribución. A área galega desta especie é moi reducida (unhas 200 ha)	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos fructíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que nunha porcentaxe inferior ao 10%, sitúanse na zona interior da copa, onde as pequenas ramas morren por ausencia de luz, polo que se trata dun feito normal.	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Non
Problemas estruturais	Non. Os cinco exemplares medran deseñando unha glorieta polo que as súas copas desenvólvense adaptándose ao espazo dispoñible. Este tipo de crecemento non representa un problema ata que falte algún dos exemplares e a dinámica do vento no interior da formación varíe.
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Si, pola disposición das faias en forma radial ao redor dun pozo artesán, o que limita o crecemento das súas copas nalgúns direccións.
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	250
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,87
Valor básico	19.889,6
Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	29.834,4
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Presentan un estado de saúde moi bo e non se observan anomalías, polo que non se recomenda ningunha actuación.	
OBSERVACIÓNS	
* Acompañando ás faias atópanse dúas tuias xigantes (<i>Thuja plicata</i>) e un pinsapo (<i>Abies pinsapo</i>) de grandes dimensións.	

* Baixo a copa dos exemplares obsérvase numeroso rexenerado.

Figura 56: Hedra e brións subindo polos fustes.

Figura 57: Conxunto de faias, tuias xigantes e pinsapo

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

33F Sobreiras do Faro

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreiras
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.08.2018
Lugar	Monte Faro
Localidade	Viladesuso
Concello	Oia
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T512089;4654653
Desde o concello de Oia circúlase pola estrada PO-552 en dirección a Baiona durante dous quilómetros ata pasar Viladesuso, no lugar de O Porto tomamos a estrada que conduce á igrexa de Santa Uxía de Mougás pola que circulamos aproximadamente tres quilómetros ata un desvío que indica “ Sobreiras do Monte Faro”, que nos conduce por unha pista de terra durante dous quilómetros ata a entrada da formación catalogada.	
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de “Pousiño e Faro”
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estamos ante unha masa case monoespecífica de sobreiras na que a maior parte dos exemplares teñen idades comprendidas entre 70 e 120 anos. Tamén é posible observar algúns carballos, así como ameneiros e salgueiros nas zonas máis húmidas. Algúns dos sobreiros mostran na súa casca o recordo do gran incendio do verán de 2006, que pasou con gran virulencia por esta zona, minguando a vexetación arbórea, o que favoreceu a intensa escorrentía e arrastre de chan no seguinte inverno. A pesar de non ser individuos de grandes dimensións trátase dunha masa moi interesante desde o punto de vista bioxeográfico, pois é e un dos poucos sobreirais naturais de Galicia.	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,40; 18,20
Circunferencia normal do tronco (m)	3,10; 2,55
Circunferencia basal do tronco (m)	3,78; 3,56
Altura de ramificación (m)	2,85; 3,15
Diámetro de copa (m)	7,45 (6,50x8,40); 8,45 (8,50x8,40)
Superficie de copa (m²)	43,56; 56,05
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	Os exemplares mostran signos de ter sido podados no pasado, incluso hai algún no que aínda é obxecto de aproveitamento a súa cortiza. As actuacións de poda están correctamente executadas en termos xerais.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Si, a sobreira é unha árbore mediterránea con presenza escasa en Galicia	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o espazo é EPIN (Espazo Privado de Interese Natural, DOG nº 7, do 12 de xaneiro de 2011).	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe bastante reducida, inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por crebadura de ramas na copa	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, varios exemplares teñen o fuste inclinado por medrar nunha ladeira de pronunciada pendente
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, algúns exemplares presentan cavidades no fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, derivadas do aproveitamento da cortiza
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	320
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	67,88
Valor básico	42.293,85
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	52.867,31
Valoración formación final (€)	7.930.096 (52.867,31*150)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha franxa de protección arredor da masa para minimizar os riscos en caso de incendio	
OBSERVACIÓNS	
* O sobreiral está rodeado de plantacións de piñeiro e eucalipto, que unido a forte pendente do lugar poñen en perigo as sobreiras en caso de incendio forestal	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 58: Exemplar con cavidade no fuste

Figura 59: Exemplar descascado para aproveitamento de cortiza

34F Araucarias de Cambados

Data de inclusión	07.12.2017	
Especie	<i>Araucaria heterophylla</i> (Salisb.) Franco	
Familia	<i>Araucariaceae</i>	
Nome común	Araucaria Excelsa	
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN		
Data de recollida da información	10.08.2018	
Lugar	Cambados	
Localidade	Cambados	
Concello	Cambados	
Provincia	Pontevedra	
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T515218;4707244	
As araucarias atópanse no centro urbano de Cambados, na rúa San Gregorio.		
Propiedade		
	Nome	
	Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)		
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE		
Morfoloxía e beleza		
	Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa		Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
<p>Atopámonos ante dous exemplares de case idéntica feitura. A base dos fustes ten contorno circular, aínda que non faltan os contrafortes que dan maior estabilidade a ambos exemplares fronte aos fortes ventos costeiros. As ramas distribúense radialmente arredor dos troncos, formando pisos, sendo as inferiores de maior lonxitude que as das zonas altas, de xeito que as copas amosan un fermoso perfil piramidal. A pesar de ser exemplares relativamente novos, un deles comezou a perder ramas na cara de sotavento, sen que iso, polo momento, supoña unha diminución volumétrica importante nin motivo de preocupación.</p>		
Dendrometría		
Altura total (m)		30,80; 28,90
Circunferencia normal do tronco (m)		3,30; 2,85
Circunferencia basal do tronco (m)		6,20; 6,65
Altura de ramificación (m)		3,90, 4,50
Diámetro de copa (m)		10,65 (10,10x11,20); 10,85 (10,60x11,10)
Superficie de copa (m²)		89,03; 92,41
Produción de madeira, cortiza, froitos		
Idade		100 anos
Historial de podas		Os exemplares foron podados na súa parte baixa no pasado, con actuacións de poda ben realizadas. Como se trata de especie ten boa poda natural na actualidade xa non se realizan estes tratamentos.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica		Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “Vulnerable D2” da UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópanse no “Conxunto histórico de Cambados” (Decreto 288/2001)	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, un dos exemplares ten un lateral coa maior parte das ramas secas na súa zona media, aproximadamente o 20%, o outro non ten ramas secas.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, nun exemplar, derivados da perda de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto e hai raíces na superficie.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	300
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	96,6
Valor básico	53.004,99
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	59.630,62
Valoración formación final (€)	119.261,24 (59.630,62*2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación de restauración sobre os tocos secos.	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Teñen cabriñas (<i>Davallia canariensis</i>) epífitas	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 60: Área con ramas secas e rotas nun exemplar

Figura 61: Raíces ao descuberto

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

35F Carballeira de Muimenta

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Quercus robur</i> L./ <i>Fraxinus excelsior</i> L.
Familia	<i>Fagaceae/Oleaceae</i>
Nome común	Carballo/Freixo cantábrico
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.08.2018
Lugar	Muimenta
Localidade	Muimenta
Concello	Cospeito
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T627001;4790282
En Cospeito tómase a estrada LU-111 pola que se circula durante tres quilómetros ata chegar á poboación de O Santo, onde viramos á esquerda para incorporarnos á vía LU-120, pola que continuamos ata a entrada de Muimenta, na entrada do pobo, á beira do cemiterio atopamos este fermoso conxunto.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Árboreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical no freixo e dos horizontais nos carballos.
A Carballeira de Muimenta é unha pequena formación formada por tres carballos e un freixo cantábrico situados na entrada do cemiterio municipal. Son catro exemplares con características morfolóxicas parecidas, aínda que no caso do freixo, trátase dunha árbore máis esvelta, cun fuste máis recto e de maior altura, que non se ramifica ata case cinco metros e que non chega a ter unha verdadeira cruz, formándose a copa pola sucesión de ramas ao longo do tronco. Os carballos teñen perímetros do tronco maiores e estes son máis curtos, xa que a tres metros de altura comezan a ramificarse e forman a cruz. Seguramente esta diferenza débese a que os últimos foron obxecto de aproveitamento das súas leñas no pasado. Aínda que gozan de boa saúde e vitalidade, non faltan nos seus troncos cavidades, podremias e algunha rama partida.	
Dendrometría	
Altura total (m)	Q.r:16,3 /F.e:19,4
Circunferencia normal do tronco (m)	Q.r:4,45 /F.e:3,31
Circunferencia basal do tronco (m)	Q.r:5,80 /F.e:4,02 (medidos a 0,2 m do chan ao haber un banco de pedra pegado á súa base)
Altura de ramificación (m)	Q.r:3,20 /F.e:4,80
Diámetro de copa (m)	Q.r:17,07(16,05x18,10) /F.e:22,55 (23,30x21,80)
Superficie de copa (m²)	Q.r:228,67 /F.e:399,17
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	Todos os exemplares mostran signos de ter sido podados recentemente, con actuacións ben realizadas en liñas

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

	xerais, excepto algúns cortes efectuados nos carballos por ser de grandes dimensións	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o concello de Cospito atópase situado na reserva da Biosfera Terras do Miño	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	
Presenza de corpos frutíferos	Si, aprécianse fungos de oidio nas follas dos carballos. Localizouse unha bolboreta monxa ou mónica (<i>Lymantria monacha</i>) sobre un dos carballos. Trátase dun insecto defoliador de coníferas na súa base larvaria, pero que, en determinadas circunstancias, tamén pode alimentarse de frondosas como carballos e freixos. No momento da visita á carballeira non se apreciaban defoliacións nos exemplares	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Vitalidade	Alta
Defectos de ramas e copa	
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 10% no conxunto
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pero nun número moi reducido, derivados de actuacións de poda deficientes realizadas no pasado e polo desprendemento de ramas
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en todos os exemplares, pero con moita maior presenza na base do freixo
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, chan compacto ao redor da base dos exemplares polo estacionamento de vehículos baixo as copas
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada (Carballos)	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	450
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	54.367,67
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	61.163,63
Valoración grupo carballos final (€)	183.490,89 (61.163,63*3)
Valoración económica segundo a norma Granada (Freixo)	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	340

ANEXO 2 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	10,5
Valor básico	7.372,57
Factor intrínseco, estado sanitario	0,7917
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	8.754,93
Valoración formación final (€)	192.245,82 (183.490,89+8.754,93)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar un seguimento aos exemplares para analizar o impacto da monxa ou mónaca (<i>Lymantria monacha</i>)	
* Evitar que os coches aparquen baixo a proxección das copas para evitar que o chan se compacte máis	
* Eliminar os restos de instalacións eléctricas no tronco do freixo	
OBSERVACIÓNS	
* Conxunto formado por catro carballos e un freixo	
* Localizáronse dous exemplares mortos de vacaloura (<i>Lucanus cervus</i>) na base do freixo, un macho e unha femia, pero non se localizou ningún exemplar na copa, seguramente pola data da visita.	
* Todos os exemplares teñen numerosa flora epífita, hedras (<i>Hedera hibernica</i>), silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>) e couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>).	

Figura 62: Banco de pedra pegado á base do tronco do freixo

Figura 63: Bolboreta monxa ou múnaca (*Lymantria monacha*) sobre un dos carballos

36F Piñeiros mansos do Rosal

Data de inclusión	22.11.2017
Especie	<i>Pinus pinea</i> L.
Familia	<i>Pinaceae</i>
Nome común	Piñeiros mansos
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.08.2018
Lugar	Quinta Couselo
Localidade	Barrio Couselo
Concello	O Rosal
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T514188;4642541
Saímos do Rosal pola Rúa Morán, pola que circulamos aproximadamente durante un quilómetro ata chegar ao barrio Couselo, no que se sitúan as Adegas Quinta Couselo. Na entrada da adega podemos contemplar a espectacular parella de piñeiros mansos.	
Propiedade	
Nome	Adegas Quinta Couselo
Enderezo	Barrio Couselo, 13, 36770 O Rosal, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 62 50 51
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais
Son dous exemplares de formidable arquitectura. Os seus troncos son similares na base, amplamente engrosados para resistir mellor o envite dos ventos, pero a súa morfoloxía faise completamente distinta a medida que subimos en altura, pois mentres un se ramifica a cinco metros do chan, o outro o fai ao dobre desta altura, formándose unha estrutura copal moi diferente en ambos os casos, mentres un ten a copa globosa e de grandes dimensións o outro mantén unha forma máis característica para exemplares adultos desta especie, cunha copa moi ampla e en parasol.	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,20; 23,00
Circunferencia normal do tronco (m)	4,52; 3,89
Circunferencia basal do tronco (m)	5,85; 4,40
Altura de ramificación (m)	10,40; 5,20
Diámetro de copa (m)	21,20 (21,50x20,90); 27,30 (26,90x27,70)
Superficie de copa (m²)	352,81; 585,05
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Os exemplares mostran signos de ter sido podados recentemente con actuacións correctamente executadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, en pouca cantidade, inferior a 10%, pero ramas de mediana envergadura	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, posúen algúns tocos na copa sen cicatrizar por roturas de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, presentan pequenas feridas con secrecións na base do fuste, probablemente derivadas de golpes e roces polo paso de maquinaria
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está compacto arredor do tronco
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	450
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	72,5
Valor básico	88.556,64
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	99.626,22
Valoración conxunto final (€)	199.525,44 (99.626,22*2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Instalar algunha protección arredor dos fustes para evitar danos polo paso de maquinaria preto das árbores	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Figura 64: Chan compacto na base do fuste

Figura 65: Ramas secas na copa

37F Souto do Ruibal

Data de inclusión	07.12.2017
Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	<i>Fagaceae</i>
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	14.08.2018
Lugar	Souto de Ruibal
Localidade	Parada
Concello	Folgoso do Courel
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T652588;4720498
Desde Seoane do Courel tómasse a estrada LU-651 en dirección a Quiroga ata que, a tres quilómetros, atopamos un cruce á man esquerda que indica Moreda e Parada, tómasse esta vía e continuamos por ela cinco quilómetros aproximadamente ata chegar ao lugar de Parada. O souto atópase na parte baixa do pobo, despois de pasar pola sede da Fundación Uxío Novoneyra.	
Propiedade	
Nome	Fundación Uxío Novoneyra
Enderezo	Parada do Courel 1, 27324 Folgoso do Courel, Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	671 44 52 47
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica. Ramificación simpódica
Estamos ante un conxunto de castiñeiros de gran tamaño que son sometidos a demoucas para o aproveitamento mixto de castaña e madeira. Os troncos, robustos e de grandes dimensións, teñen entre dous e catro metros de altura, onde brotan as novas ramas despois de cada tratamento de renovación das copas, as cales medran con gran verticalidade pola competencia exercida entre os castiñeiros. A propiedade do souto segue o tradicional sistema no que o propietario de cada árbore non ten por que ser propietario do chan baixo desta, e as castañas ás que cada propietario ten dereito son as que caen nos sucros escavados na súa propiedade e non as que caen das súas árbores. Este sistema que, <i>a priori</i> , parece complexo ven funcionando secularmente nesta zona, conservándose en moitos soutos do sur de Lugo e Ourense.	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,3; 25,1
Circunferencia normal do tronco (m)	6,40; 7,10
Circunferencia basal do tronco (m)	8,10; 9,25
Altura de ramificación (m)	2,70; 4,10
Diámetro de copa (m)	15,90 (14,30x17,50); 15,25 (14,10x16,40)
Superficie de copa (m²)	198,45; 182,56
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	A idade dos exemplares está comprendida entre 200 e 400 anos segundo os datos facilitados pola Fundación Uxío Novoneyra.

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Historial de podas	Trátase de exemplares que foron demoucados no pasado, polo que presentan grandes feridas de poda nas súas copas.	
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)		
Rareza taxonómica	Non	
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase dentro da ZEC Os Ancares-Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Si, hai presenza de cancro (<i>Cryphonectria parasitica</i>)
	Follas	Si, hai presenza de avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		

ANEXO 2 FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que o soto é sometido a coidados culturais que inclúen a poda, atópanse ramas secas en distintas proporcións nas copas de case todos os exemplares
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Si, gran parte dos exemplares presenta grandes cavidades na zona baixa dos fustes
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta no interior das cavidades
Presenza de cavidades	Si, na maior parte dos exemplares
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero considéranse normais
Presenza de chupóns	Si, algúns exemplares presentan chupóns na zona basal do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	700
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	150.860,45
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitario final (€)	181.032,54
Valoración formación final (€)	9.051.627 (181.032,54*50)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Algúns exemplares mostran orificios de pícidos (paxaros carpinteiros)	
* Teñen polipodios (<i>Polypodium</i> sp.) e arandos (<i>Vaccinium myrtillus</i>) epífitos	

* Liques de pulmonaria (*Lobaria pulmonaria*) sobre os fustes

* O soto ten unha superficie de 3,93 ha, aínda que desde a Fundación só foron propostos 50 exemplares, os identificados coa letra “N” pintada sobre o tronco, que se corresponde coa inicial de Novoneyra

Figura 66: Exemplar con unha gran cavidade e madeira morta no seu interior

38F Olmos de Santiago de Reinante

Data de inclusión	02.08.2018
Especie	<i>Ulmus x hollandica</i> Mill.
Familia	<i>Ulmaceae</i>
Nome común	Ulmeiro holandés
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	07.09.2018
Lugar	Santiago de Reinante
Localidade	Santiago de Reinante
Concello	Barreiros
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T647675;4822569
Desde Barreiros tomamos a estrada N-634 en dirección a Ribadeo, pola que circulamos tres quilómetros aproximadamente, ata o punto quilométrico 563, onde seguimos polo “Camiño Reinante da Igrexa”, a 300 metros, á man dereita, encóntrase a igrexa, e fronte a ela os ulmeiros catalogados.	
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Estamos ante unha parella de olmos de grandes dimensións, moi raros na nosa xeografía. Os seus fustes son corpulentos e medran dereitos e sen ramificacións ata superar os sete metros de altura, onde comezan a ramificarse, formando copas alongadas e de gran volume, aínda que a proximidade entre os dous exemplares, e un terceiro de moito menor tamaño, limita o desenvolvemento da copa dos mesmo. A base de ambos exemplares atópase moi próxima, apenas separados por un metro, e moi preto da estrada, o que tamén limita o desenvolvemento radical. Ao tratarse de olmos híbridos son máis resistentes á enfermidade da grafiose, aínda que non son inmunes a esta doenza.	
Dendrometría	
Altura total (m)	26,20; 25,80
Circunferencia normal do tronco (m)	2,53; 4,65
Circunferencia basal do tronco (m)	4,05; 5,25
Altura de ramificación (m)	7,50; 8,50
Diámetro de copa (m)	14,30 (13,50x15,10); 13,70 (14,80x12,60)
Superficie de copa (m²)	160,52; 147,33
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	80-100 anos
Historial de podas	Os exemplares non son obxecto de actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si. Nos últimos anos, debido á enfermidade mortal da grafiose, os lamigueiros de grandes dimensións son escasos

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non	
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non	
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos conxuntos de lamigueiros máis antigo de Galicia	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Si, o lamigueiro híbrido é máis resistente á enfermidade da grafiose (<i>Ceratocystis novo-ulmi</i>) que os autóctonos de Galicia (<i>U. glabra</i> e <i>U. minor</i>).	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 2 FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

Asimetría	Si, a proximidade entre os exemplares, apenas separados un metro, obrígaos a medrar cara ao lado libre de competencia
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo nas zonas basal e media dos fustes
Presenza de feridas	Non, un dos exemplares ten unha depresión no tronco pola perda dunha gran rama hai anos que está correctamente cicatrizada
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, crecen moi preto da estrada e por unha banda hai unha canle de auga cun noiro de tres metros de altura
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	350
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	12,58
Valor básico	9.352,73
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	10.521,83
Valoración formación final (€)	21.043,66 (10.521,83*2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
Hai un terceiro exemplar de tamaño moito menor que os catalogados	
Teñen hedra (<i>Hedera hibernica</i>) gabeando polos troncos	

Figura 67: Exemplares moi xuntos e moi próximos á estrada

ANEXO 3

FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

ÍNDICE

1. Abeto branco do parque do Carballiño	1053
2. Pinsapo do parque de Rosalía de Castro	1057
3. Abeto de Masjoan do Monte Aloia	1061
4. Pradairo do Parque de Castrelos.....	1065
5. Castiñeiro de Indias do Parque de Castrelos	1069
6. Ameneiro do río Loira	1073
7. Araucaria do Brasil do Pazo de Lourizán	1077
8. Bidueiro do Lago de Castiñeiras	1081
9. Xapoeiro de Goián.....	1085
10. Castiñeiro de Pexeiros (1)	1089
11. Castiñeiro de Pexeiros (2)	1093
12. Castiñeiro de Cádavos	1097
13. Castiñeiro do Mola	1101
14. Cedro azul do Pazo de Quintáns.....	1105
15. Teixo de Hokkaido do Pazo de Castrelos	1109
16. Camecíparris de Lawson do Parque do Carballiño.....	1113
17. Criptomeria do parque do Carballiño	1117
18. Ciprés de Portugal do Parque do Carballiño	1121
19. Ciprés de California do Parque do Carballiño	1125
20. Eucalipto da Casa de Botana.....	1129
21. Eucalipto de pantano do Parque de O Carballiño.....	1133
22. Menta branca do Viveiro Central de Areas.....	1137
23. Eucalipto robusto do río Loira.....	1141
24. Freixo de folla estreita de Forcadela.....	1145
25. Noceira de Triacastela	1149
26. Magnolia de Valle Inclán.....	1153
27. Magnolia da Casa do Carlote	1157
28. Oliveira do Pazo de Reboreda.....	1161
29. Palmeiras canarias da Casa de Oia	1165
30. Picea azul do Parque de Rosalía de Castro	1169
31. Piñeiro de Montezuma do Viveiro Central de Areas.....	1173
32. Piñeiro de folla longa do Viveiro Central de Areas.....	1177

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

33. Piñeiros mansos de Tivo	1181
34. Plátano do Pazo de Dompíñor	1185
35. Douglasias Verdes do Monte Aloia	1189
36. Carballo de Santigoso	1193
37. Carballo de Cerracín	1197
38. Sobreira da Peneda	1201
39. Piñeiro parasol do Viveiro Central de Areas	1205
40. Sequoia xigante do Parque do Carballiño	1209
41. Teixos do cemiterio de Noceda	1213
42. Ulmeiro da Ponte de Basadre	1217

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

1. Abeto branco do parque do Carballiño

Especie	<i>Abies alba</i> Mill.
Familia	Pinaceae
Nome común	Pinabete, abeto branco
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575021;4697808
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	37,20
Circunferencia normal do tronco (m)	1,88
Circunferencia basal do tronco (m)	2,47
Altura de ramificación (m)	8,10
Diámetro de copa (m)	21,10x19,40
Superficie de copa (m²)	15,50x12,40
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido actuacións de poda polo que se ramifica desde a base.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, aínda que na actualidade comezan a verse exemplares novos en parques e xardíns
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” pola UICN

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, no terzo inferior da copa, pola ausencia de luz. Nunha porcentaxe próxima ao 15%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na zona inferior do fuste, pola autopoda do exemplar e a ausencia de labores culturais.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Si, a copa é asimétrica pola competencia coas das árbores veciñas.	
Defectos de fuste		

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixo
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	178
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	33,82
Valor básico	7.423,64
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,2833
Valoración final (€)	8.336,12
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Diminuír mediante actuacións de poda a competencia que exercen as árbores veciñas para que poida desenvolver a súa copa	
OBSERVACIÓNS	
O exemplar medra nunha pendente acusada e con forte competencia pola proximidade das demais árbores do espazo.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 1: Noiro sobre o que se asenta o exemplar

Figura 2: Zona media e inferior do fuste con numerosos tocos sen cicatrizar

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

2. Pinsapo do parque de Rosalía de Castro

Especie	<i>Abies pinsapo</i> Boiss.
Familia	Pinaceae
Nome común	Pinsapo, pino pinsapo, abeto andaluz
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque de Rosalía de Castro
Localidade	Lugo
Concello	Lugo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T617418;4762537
Propiedade	
Nome	Concello de Lugo
Enderezo	Praza Maior, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982 29 71 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	24,80
Circunferencia normal do tronco (m)	2,09
Circunferencia basal do tronco (m)	2,66
Altura de ramificación (m)	9,60
Diámetro de copa (m)	10,90 (12,00x9,80)
Superficie de copa (m²)	93,26
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións de poda ben executadas na zona inferior do fuste
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA	
(En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, aínda que na actualidade comezan a verse exemplares novos en parques e xardíns
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “en perigo” da UICN

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si. Algunhas derivadas de actuacións de poda recentes, están cicatrizando correctamente	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si. O chan atópase moi enchoupado polo exceso de rega no parterre. O sistema radical está parcialmente descuberto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	200
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	33,82
Valor básico	31.131,48
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	33.855,48
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Diminuír a frecuencia da rega ou substituír o céspede por outra planta tapizante con menores requirimentos hídricos.	
OBSERVACIÓNS	
A cara sur da base está chea de musgo polo exceso de humidade.	
Secrecións nalgúñas cicatrices que están aínda pechando.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 3: Chan enchoupado e moi compacto.

Figura 4: Secrecións nalgunhas cicatrices que están aínda pechando.

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

3. Abeto de Masjoan do Monte Aloia

Especie	<i>Abies x masjoannis</i> Masf. (<i>A. alba</i> Mill. x <i>A. pinsapo</i> Boiss)
Familia	Pinaceae
Nome común	Abeto de Masjoan
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.09.2019
Lugar	Parque Natural do Monte Aloia
Localidade	Tui
Concello	Tui
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T526522;4659231
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	24,40
Circunferencia normal do tronco (m)	3,90
Circunferencia basal do tronco (m)	4,80
Altura de ramificación (m)	1,30
Diámetro de copa (m)	20,25 (19,40x21,10)
Superficie de copa (m²)	321,89
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O exemplar non recibe tratamentos de poda desde fai moito tempo. As actuacións antigas non foron ben executadas, e aínda son visibles os tocos sen cicatrizar derivados destas actuacións.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Sí, híbrido con escasa representación en España. Estímase que en total existen ao redor de 200 exemplares adultos (Soto García <i>et al.</i> , 2004)
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o exemplar atópase no Parque Natural do Monte Aloia	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe próxima ao 15%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes no pasado e roturas de ramas sen actuacións restauradoras.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Problemas estruturais	Si, o exemplar está bifurcado desde a altura normal. Os troncos forman un ángulo de inserción moi pechado e hai casca incluída.
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o exemplar medra pegado a un muro de pedra, o que dificulta o desenvolvemento radical cara ese lado.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	375
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	33,82
Valor básico	31.131,48
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	33.855,48
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación restauradora nos numerosos tocos que hai no fuste e ramas	
OBSERVACIÓNS	
<p>* Ten secrecións negras na base do fuste.</p> <p>* Numerosos liques do xénero <i>Usnea</i> no tronco e ramas.</p> <p>* Hedra (<i>Hedera hibernica</i>) gabeando polo tronco</p>	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 5: Inserción dos troncos, formando un ángulo moi pechado

Figura 6: Ramas partidas na copa

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

4. Pradairo do Parque de Castrelos

Especie	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.
Familia	Aceraceae
Nome común	Pradairo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	27.09.2019
Lugar	Parque de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522405;4673820
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	29,50
Circunferencia normal do tronco (m)	2,82
Circunferencia basal do tronco (m)	4,15
Altura de ramificación (m)	9,20
Diámetro de copa (m)	19,25 (19,90x18,60)
Superficie de copa (m²)	290,89
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	Foi sometido a actuacións de poda no pasado, en xeral ben realizadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Na zona media da copa presenta algunhas ramas secas nunha porcentaxe próxima ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, presenta casca incluída na cruz	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, presenta unha ferida mecánica na base do fuste
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	269
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	12,27
Valor básico	5.960,95
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	6.482,54
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Facer un estudo biomecánico para observar a resistencia do exemplar á altura da cruz	
OBSERVACIÓNS	
Atopámonos ante o exemplar de maior altura desta especie en Galicia	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 7: Ferida mecánica na base do fuste

Figura 8: Cruz do exemplar con casca incluída

5. Castiñeiro de Indias do Parque de Castrelos

Especie	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.
Familia	Hippocastanaceae
Nome común	Castiñeiro de Indias
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	27.09.2019
Lugar	Parque de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522348;4673620
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	36,40
Circunferencia normal do tronco (m)	2,46
Circunferencia basal do tronco (m)	3,90
Altura de ramificación (m)	9,40
Diámetro de copa (m)	12,70 (12,60x12,80)
Superficie de copa (m²)	126,61
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	O exemplar recibe tratamentos de poda periódicos, ben realizados
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie atópase na categoría de “vulnerable” segundo a UICN
Exotismo da especie	Sí. Aínda que o castiñeiro de Indias é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existe ningún exemplar coa altura do que citamos no parque de Castrelos

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia, pola súa situación no parque de Castrelos e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, baixo os cortes de poda
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan na base do tronco atópase moi compacto e hai feridas mecánicas na base do fuste
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	238
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	42,64
Valor básico	15.840,97
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,25
Valoración final (€)	14.850,91
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto.	
OBSERVACIÓNS	
Trátase do exemplar de maior altura dos citados en Galicia	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 9: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar

Figura 10: Ferida mecánica na base do fuste

|

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

6. Ameneiro do río Loira

Especie	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaernt. (<i>Alnus lusitanica</i> Vít, Douda & Mandák)
Familia	Betulaceae
Nome común	Ameneiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	17.10.2018
Lugar	Marxe do río Loira
Localidade	Seixo
Concello	Marín
Provincia	Marín
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522132;4690326
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,90
Circunferencia normal do tronco (m)	5,80
Circunferencia basal do tronco (m)	6,50
Altura de ramificación (m)	1,30
Diámetro de copa (m)	15,50 (14,10x16,90)
Superficie de copa (m²)	188,59
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Hai anos que non se realizan actuacións de poda, no pasado era demoucado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si, trátase do exemplar de maiores dimensións da especie en Galicia	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe baixa (<10%) nos ápices das ramas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na cruz, derivados de actuacións de poda deficientes realizadas no pasado	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si, na base do fuste
Presenza de gretas	Si, na parte baixa das ramas principais
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	571
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	0,95
Coefficiente en función da zona climática	10,71
Valor básico	20.545,30
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	25.039,59
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminación da ramaxe seca para evitar caídas sobre os visitantes	
* Realizar algunha actuación de erradicación ou control sobre o “amor de home” (<i>Tradescantia fluminensis</i>)	
OBSERVACIÓNS	
* Atópase rodeado polo “amor de home” (<i>Tradescantia fluminensis</i>) herba invasora de orixe suramericana que compite coa xilbardeira (<i>Ruscus aculeatus</i>) por ocupar o terreo na base do seu tronco.	
* Ten cabriñas (<i>Davallia canariensis</i>) epífitas	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 11: Cavidades na zona baixa do fuste

Figura 12: Cabriñas (*Davallia canariensis*) epífitas

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

7. Araucaria do Brasil do Pazo de Lourizán

Especie	<i>Araucaria angustifolia</i> (Bertol.) O. Kuntze
Familia	Araucariaceae
Nome común	Araucaria de Brasil
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	23.08.2018
Lugar	Pazo de Lourizán
Localidade	Lourizán
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T527590;4695149
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	34,20
Circunferencia normal do tronco (m)	3,12
Circunferencia basal do tronco (m)	7,18
Altura de ramificación (m)	4,70
Diámetro de copa (m)	12,20 (11,50x12,90)
Superficie de copa (m²)	116,83
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	A especie ten boa poda natural, polo que non se realizan actuacións deste tipo
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Na categoría de “En perigo crítico” segundo a UICN
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na finca do Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas. Foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político español de finais do século XIX e principios do XX. Sendo Presidente do Goberno o pazo tivo protagonismo político importante e posiblemente nel asinou a entrega de Cuba e Filipinas.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non. O exemplar non se atopa en ningún BIC, sen embargo está situado no Pazo de Lourizán, un dos máis emblemáticos das Rías Baixas.	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona alta da copa presenta algúns ápices secos (5%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por rotura de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, presenta algunhas feridas na zona baixa do fuste
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, parte do sistema radical atópase ao descuberto e o chan está compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	318
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	193,19
Valor básico	118.892,87
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	133.754,48
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 13: Chan compacto e raíces ao descuberto

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

8. Bidueiro do Lago de Castiñeiras

Especie	<i>Betula pubescens</i> Ehrh.
Familia	Betulaceae
Nome común	Bidueiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.10.2018
Lugar	Lago de Castiñeiras
Localidade	San Xulián
Concello	Marín
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T526746;4689951
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de San Xulián
Enderezo	Casa de Cultura de San Xulián. Estrada de Figueirido s/n
Información de contacto (teléfono, fax, email)	698174424; cmsanxulian@gmail.com
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,10
Circunferencia normal do tronco (m)	2,30
Circunferencia basal do tronco (m)	3,10
Altura de ramificación (m)	8,40
Diámetro de copa (m)	9,15 (8,20x10,10)
Superficie de copa (m²)	65,72
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	70-80 anos
Historial de podas	Non se realizan actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, en Cotorredondo foi onde Rafael Areses e Daniel de la Sota comezaron o proxecto “La reforestación de Pontevedra” no ano 1927, polo que o espazo, e o propio bidueiro, forman parte da historia forestal de Galicia	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	O concello de Marín ten solicitada a catalogación deste espazo como ENIL (Espazo Natural de Interese Local), sen que polo momento haxa resposta por parte da Consellería de Medio Ambiente.	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona baixa da copa, por ausencia de luz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	215
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	24,65
Valor básico	7.021,84
Factor intrínseco, estado sanitario	0,875
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	8.908,97
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Diminuír mediante actuacións de poda a competencia á que está sometido polas árbores veciñas	
OBSERVACIÓNS	
Pola súa localización, a carón do rego, sen dificultade para dispor de auga, e pola forte competencia pola luz á que está sometido medrou moito en altura. O exemplar debeu ser plantado na década de 1950, na época de maior actividade de repoboación en Castiñeiras.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 14: Localización a carón do rego

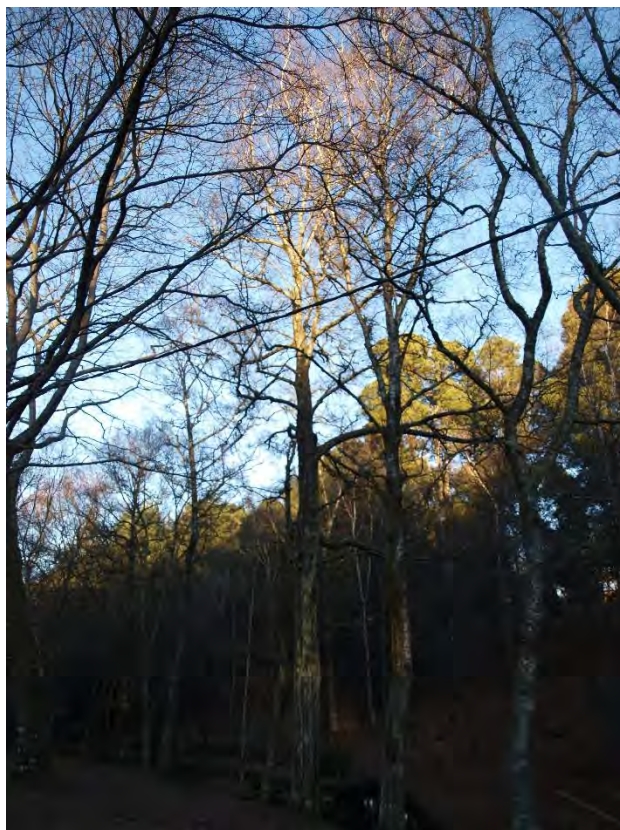

Figura 15: Forte competencia con outros bidueiros de grandes dimensións

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

9. Xapoeiro de Goián

Especie	<i>Camellia japonica</i> L.
Familia	Theaceae
Nome común	Camelio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.11.2017
Lugar	Rúa "A" Goián
Localidade	Goián
Concello	Tomiño
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T519018, 4643695
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	7,60
Circunferencia normal do tronco (m)	2,12
Circunferencia basal do tronco (m)	2,80
Altura de ramificación (m)	0,80
Diámetro de copa (m)	11,00 (11,20x10,80)
Superficie de copa (m²)	94,98
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	130 anos
Historial de podas	O exemplar é podado con regularidade, en xeral as actuacións están ben executadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	SI, presenta fungos de fumagina ou negrilla
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	500
Custo de transporte	250
Custo de preparación e plantación	300
Custo de poda	150
Custo de mantemento do alcorque	150
Outros custos de mantemento	150
Valoración final (€)	76.953,51
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda realizar ningunha actuación.	
OBSERVACIÓNS	
Na base do seu tronco atopamos unha fermosa xardineira de pedra na que medran distintas especies ornamentais de pequeno tamaño, como azaleas (<i>Rhododendron</i> spp.) e distintas plantas suculentas (<i>Echeveria elegans</i> , <i>Gasteria verrucosa</i> , etc...).	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 16: Xardineira de pedra con azaleas (*Rhododendron* spp.) e distintas plantas suculentas (*Echeveria elegans*, *Gasteria verrucosa*, etc...).

|

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

10. Castiñeiro de Pexeiros (1)

Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	Fagaceae
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.07.2018
Lugar	Pexeiros
Localidade	Pexeiros
Concello	Os Blancos
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T602189;4647832
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	22,50
Circunferencia normal do tronco (m)	10,80
Circunferencia basal do tronco (m)	10,20
Altura de ramificación (m)	1,50
Diámetro de copa (m)	18,9 (17,90x19,90)
Superficie de copa (m²)	280,41
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Estímase como próxima a 300 anos
Historial de podas	O exemplar foi demoucado no pasado. Non presenta signos de actuacións de poda recentes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase no ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, ten avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si. O exemplar presenta ramas secas no interior da copa, nunha porcentaxe aproximada ao 15%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si. Aprécianse na copa gran cantidade de tocos mal cicatrizados, sobre todo en ramas de gran envergadura que configuraban a estrutura da copa do exemplar.	
Problemas estruturais	Si. Varias ramas principais presentan cavidades e feridas de grandes dimensións.	
Presenza de feridas	Si. Causadas por perda de ramas que provocaron feridas no fuste.	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Si. Derivadas da perda de ramas no pasado.
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1020
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	287.029,35
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	344.435,21
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Eliminación de ramaxe seca na copa para evitar riscos aos visitantes do castiñeiro.	
OBSERVACIÓNS	
Ten hedras (<i>Hedera hibernica</i>) e coucelos (<i>Umbilicus rupestris</i>) epífitos	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 17: Ramas secas na cruz do castiñeiro

Figura 18: Ferida de grandes dimensións nunha das ramas principais

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

11. Castiñeiro de Pexeiros (2)

Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	Fagaceae
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	18.07.2018
Lugar	Pexeiros
Localidade	Pexeiros
Concello	Os Blancos
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T602078;4647709
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	15,60
Circunferencia normal do tronco (m)	13,30
Circunferencia basal do tronco (m)	Non se pode medir por atoparse incrustado nun muro
Altura de ramificación (m)	2,30
Diámetro de copa (m)	18,25 (17,20x19,30)
Superficie de copa (m²)	261,45
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Estímase como próxima a 300 anos
Historial de podas	O exemplar foi demoucado no pasado. Na actualidade xa non se demouca, aínda que segue a ser podado con actuacións ben realizadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase no ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, ten avespiña do castiñeiro (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, aínda que son bastante antigos, derivados de actuacións de poda deficientes no pasado	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si. O fuste atópase fendido e oco no seu interior	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Si, na cara sur do fuste hai unha gran zona con madeira morta
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais para exemplares de avanzada idade desta especie.
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, derivadas da perda de ramas no pasado
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	1500
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	618.791,44
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	742.549,73
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
O exemplar medra nun muro e o fuste atópase completamente oco	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 19: Zona con madeira morta na cara sur do castiñeiro

Figura 20: Fuste fendido e oco no seu interior

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

12. Castiñeiro de Cádavos

Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	Fagaceae
Nome común	Castaña
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Cemiterio de Cádavos
Localidade	Cádavos
Concello	A Mezquita
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T664990;4648738
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	19,10
Circunferencia normal do tronco (m)	9,50
Circunferencia basal do tronco (m)	12,10
Altura de ramificación (m)	3,2
Diámetro de copa (m)	17,75 (17,20x18,30)
Superficie de copa (m²)	247,32
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Estímase unha idade próxima a 300 anos.
Historial de podas	O exemplar foi demoucado no pasado, se ben parece que esta actividade abandonouse nos últimos anos.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase no ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona baixa da copa ten un 10% de ramas secas por ausencia de luz.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si derivados da perda de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, o fuste está completamente oco	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior do tronco mostra unha gran zona con madeira morta
Presenza de cavidades	Si, na zona media do fuste
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	980
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	294.490,60
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	358.910,42
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Retirar os cables do pastor eléctrico suxeitos ao exemplar.	
OBSERVACIÓNS	
Presenta abundante flora epífita, como escorodonias (<i>Teucrium scorodonia</i>) e coucelos (<i>Umbilicus rupestris</i>)	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 21: Cavidade de grandes dimensións na base do fuste

Figura 22: Toco de grandes dimensións sen cicatrizar

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

13. Castiñeiro do Mola

Especie	<i>Castanea sativa</i> Mill.
Familia	Fagaceae
Nome común	Castiñeiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Souto do Mola
Localidade	Chaguazoso
Concello	A Mezquita
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T662185;4648793
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica, simpódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	21,90
Circunferencia normal do tronco (m)	9,05
Circunferencia basal do tronco (m)	14,10
Altura de ramificación (m)	3,10
Diámetro de copa (m)	21,80 (22,10x21,50)
Superficie de copa (m²)	373,06
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	500 anos
Historial de podas	O exemplar foi demoucado no pasado, se ben na actualidade non mostra signos de poda recentes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase na ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, o tronco atópase completamente oco	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Si, no interior do fuste hai unha gran cantidade de madeira morta
Presenza de cavidades	Si, na cara sur do exemplar hai unha gran cavidade de 1,5x0,8 m pola que se accede ao interior oco do exemplar
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	891
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	46,3
Valor básico	219.328,79
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8125
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	267.306,97
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda ningunha actuación.	
OBSERVACIÓNS	
<p>A pesar de atoparse completamente oco o exemplar presenta un vigor e estado sanitario moi bos.</p> <p>Esta exemplar foi obxecto de confusión durante un tempo, xa que se sitúa no Souto do Mola, a escasos metros do exemplar catalogado, aínda que non no seu campo visual, polo que no pasado ambos os exemplares foron confundidos.</p>	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 23: Cavidade de grandes dimensións na cara sur do exemplar

Figura 24: Toco de grandes dimensións sen cicatrizar

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

14. Cedro azul do Pazo de Quintáns

Especie	<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Carrière Grupo Glauca
Familia	Pinaceae
Nome común	Cedro azul
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Quintáns
Localidade	Meis
Concello	Meis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0523502;4709658
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	24,8
Circunferencia normal do tronco (m)	4,29
Circunferencia basal do tronco (m)	6,35
Altura de ramificación (m)	5,70
Diámetro de copa (m)	20,30 (19,10x21,50)
Superficie de copa (m²)	323,49
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	Segundo a información facilitada polos propietarios o exemplar ten preto de 120 anos
Historial de podas	O exemplar é podado con regularidade, as actuacións están ben executadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “En perigo” na Lista Vermella de Especies Ameazadas da UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).
Exotismo da especie	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan arredor da base do tronco do exemplar está moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	432
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	96,54
Valor básico	108.773,62
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	122.370,32
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
O exemplar atópase no interior do xardín de camelias, nun lugar no que recibe moitas atencións.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 25: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

15. Teixo de Hokkaido do Pazo de Castrelos

Especie	<i>Cephalotaxus harringtonia</i> (Siebold & Zucc.) Koidz.
Familia	Cephalotaxaceae
Nome común	Teixo de Hokkaido
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	27.09.2019
Lugar	Pazo de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522426;4673477
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	8,30
Circunferencia normal do tronco (m)	1,00; 1,03; 0,80; 0,90; 0,95
Circunferencia basal do tronco (m)	2,70
Altura de ramificación (m)	Ramificado desde a base
Diámetro de copa (m)	11,85 (11,50x12,20)
Superficie de copa (m²)	110,23
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar é podado con regularidade, sen embargo as actuacións de poda son deficientes, con tocos de grandes dimensións na parte baixa do exemplar
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie escasamente representada en Galicia con individuos das dimensións e idade do de Castrelos
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non, recollido na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, no interior da copa, por ausencia de luz, entre o 5 e o 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, na base do fuste hai un toco de grandes dimensións que precisa dunha actuación correctora	
Problemas estruturais	Si, unha das ramas principais está sostida por un pilar metálico para evitar a súa caída	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Si, os troncos principais medran moi inclinados sobre a vertical.	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, un dos fustes presenta unha ferida de 20x10 centímetros na súa zona baixa
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, chan moi compacto e erosionado e parte do sistema radical ao descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	210
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	124,02
Valor básico	33.819,32
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	38.046,73
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Actuar sobre o chan compacto para facilitar o desenvolvemento de raíces finas.	
* Realizar unha actuación correctora no toco de grandes dimensións na base do fuste	
OBSERVACIÓNS	
Unha das ramas principais ramifícase case desde a base polo que visto desde a distancia parece que o exemplar ten cinco fustes	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 26: Apoio nunha das ramas principais

Figura 27: Toco de grandes dimensións na base do exemplar

16. Camecíparis de Lawson do Parque do Carballiño

Especie	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murr.) Parl.
Familia	Cupressaceae
Nome común	Camecíparis de Lawson
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575059;4697785
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	35,50
Circunferencia normal do tronco (m)	2,45
Circunferencia basal do tronco (m)	4,55
Altura de ramificación (m)	8,40
Diámetro de copa (m)	8,60x7,90
Superficie de copa (m²)	
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra signos de ter sido podado nos últimos tempos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, atópase na categoría de “case ameazado” segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si. Aínda que o Ciprés de Lawson é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns antigos, públicos e privados, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado no parque do Carballiño	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Polas súas características dendrométricas trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona inferior da copa, por ausencia de luz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas de pequenas dimensións sen que se realizara ningunha actuación correctora	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto arredor da base do tronco do exemplar
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	237
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	76,32
Valor básico	26.354,57
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	28.660,60
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Eliminar as chinchetas que ten no fuste	
OBSERVACIÓNS	
O exemplar medra nun terreo lixeiramente inclinado e bastante compacto	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 28: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar

Figura 29: Chinchetas no fuste do exemplar

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

17. Cryptomeria do parque do Carballiño

Especie	<i>Cryptomeria japonica</i> (L.f.) D. Don.
Familia	Taxodiaceae
Nome común	Criptomeria, Sugi, Cedro do Xapón
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575079;4697772
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	39,30
Circunferencia normal do tronco (m)	2,40
Circunferencia basal do tronco (m)	3.64
Altura de ramificación (m)	10,60
Diámetro de copa (m)	10,50 (8,60X12,40)
Superficie de copa (m²)	86,54
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra signos de ter sido podado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a criptomeria atópase na categoría de case ameazado

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si. Aínda que a criptomeria é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, existen moi poucos exemplares coas características do que atopamos no parque do Carballiño	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona inferior da copa, por ausencia de luz. Algunhas ramas presentan os ápices secos, o que pode indicar un problema no sistema radical do exemplar, en total non alcanzan o 10% da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas sobre as que non se realizou ningunha actuación correctora	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	225
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	71,55
Valor básico	23.431,21
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	25.481,45
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto Eliminar chinchetas no fuste.	
OBSERVACIÓNS	
Medra nun noiro	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 30: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar

Figura 31: Chinchetas no fuste do exemplar

|

18. Ciprés de Portugal do Parque do Carballiño

Especie	<i>Cupressus lusitanica</i> Miller
Familia	Cupressaceae
Nome común	Ciprés de Portugal, ciprés de Busaço
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575075;4697785
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	37,20
Circunferencia normal do tronco (m)	2,90
Circunferencia basal do tronco (m)	4,40
Altura de ramificación (m)	21,80
Diámetro de copa (m)	10,50x11,30
Superficie de copa (m²)	
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra sinais de ter sido podado recentemente. As operacións de poda realizadas no pasado foron ben executadas e cicatrizan axeitadamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, aínda que na actualidade comezan a verse exemplares novos en parques e xardíns
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” da UICN

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da rotura de ramas sen actuacións correctoras	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto arredor da base do tronco do exemplar
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixo
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	278
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	75,37
Valor básico	37.381,81
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	40.652,72
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 32: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar

Figura 33: Tocos sen cicatrizar no fuste

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

19. Ciprés de California do Parque do Carballiño

Especie	<i>Cupressus macrocarpa</i> Hartw.
Familia	Cupressaceae
Nome común	Alcipreste de Monterrei
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575115;4697787
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	41,00
Circunferencia normal do tronco (m)	4,32
Circunferencia basal do tronco (m)	6,28
Altura de ramificación (m)	22,00
Diámetro de copa (m)	20,25 (21,10x19,40)
Superficie de copa (m²)	321,89
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-125 anos
Historial de podas	O exemplar é sometido a actuacións periódicas de poda con actuacións ben realizadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	A especie atópase recollida na categoría “V2 vulnerable” segundo a UICN

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si. Aínda que o alcipreste de Monterrei é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, estamos ante o exemplar de maior altura desta especie rexistrado en Galicia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, ten algunhas ramas secas no interior do terzo inferior da copa por ausencia de luz (10%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, ten algúns tocos no tronco por actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Si, ten madeira morta na base do fuste
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	416
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	90,66
Valor básico	94.803,88
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,25
Valoración final (€)	88.878,64
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
Bríons sobre a casca en todo o fuste	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 34: Ramas secas na zona inferior da copa

Figura 35: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

20. Eucalipto da Casa de Botana

Especie	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	25.08.2018
Lugar	Casa de Botana
Localidade	A Paínza
Concello	Arzúa
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T568705;4756314
Propiedade	
Nome	María José Botana Vaamonde
Enderezo	Barrio Viladavil, s/n, 15819 Arzua, A Coruña, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	669 13 21 19
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	51,30
Circunferencia normal do tronco (m)	8,30
Circunferencia basal do tronco (m)	11,05
Altura de ramificación (m)	13,20
Diámetro de copa (m)	23,15 (24,80x21,50)
Superficie de copa (m²)	
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-140 anos
Historial de podas	O eucalipto leva moito tempo sen ser podado, polas súas grandes dimensións, e aprécianse numerosos tocos secos na copa.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai presenza de <i>Gonipteurs platensis</i> (=G. <i>scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente un 5% das ramas da copa están secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas na copa sen ningunha actuación restauradora	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Si, obsérvanse dificultades para agromar nas ramas terminais, seguramente debido á dificultade do transporte de zume	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, obsérvanse chupóns nas zonas media e alta do tronco
Presenza de feridas	Si, provocadas polo desprendemento de ramas
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto, dificultando o desenvolvemento do sistema radical
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Alta
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixo
Valoración global do risco a curto prazo	Media
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	850
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	16.261,93
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	18.294,67
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminación de ramas secas na copa para diminuír o risco sobre os numerosos visitantes ao espazo	
* Actuar sobre o chan compacto e achegar materia orgánica	
OBSERVACIÓNS	
Na propiedade só hai un eucalipto de dimensións destacadas	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 36: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar

Figura 37: Ramas secas na zona apical

21. Eucalipto de pantano do Parque de O Carballiño

Especie	<i>Eucalyptus ovata</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto de pantano
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque de O Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575162;4697694
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	41,00
Circunferencia normal do tronco (m)	4,30
Circunferencia basal do tronco (m)	5,50
Altura de ramificación (m)	20,20
Diámetro de copa (m)	17,15 (15,20x19,10)
Superficie de copa (m²)	230,88
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	Non se realizan actuacións de poda no exemplar.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si. Pouco presente en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Si, árbore australiana, escasa en Galicia con exemplares de grandes dimensións
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Si, baixo a casca presenta micelios de <i>Armillaria</i> sp.
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe baixa, arredor do 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, presenta tocos por ramas tronzadas a 12 metros de altura	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Si, a competencia coas demais árbores e o feito de medrar nun noiro obrigou ao exemplar a medrar inclinado	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, presenta raíces ao descuberto e o chan atópase moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	420
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	4.017,60
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	4.369,14
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Tratar o exemplar e o solo contra a <i>Armillaria</i> sp. * Realizar algunha actuación sobre o chan compacto * Eliminar as ramas secas para evitar riscos de caída sobre os visitantes ao espazo.	
OBSERVACIÓNS	
Hedras (<i>Hedera hibernica</i>) gabeando polo fuste	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

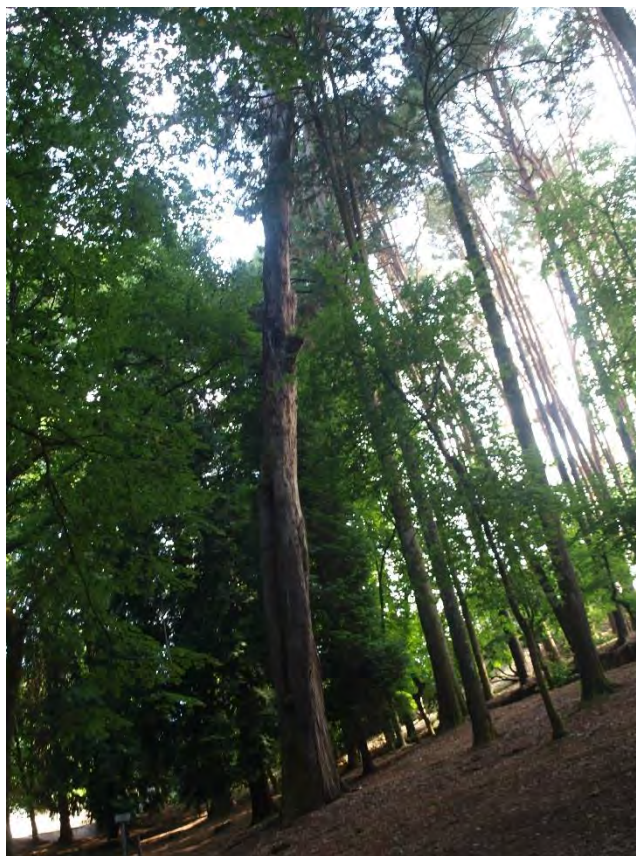

Figura 38: Fuste inclinado contra a pendente

Figura 39: Chan moi compacto arredor da base do tronco do exemplar e sistema radical parcialmente descuberto

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

22. Menta branca do Viveiro Central de Areas

Especie	<i>Eucalyptus pulchella</i> Desf.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Menta branca, menta de folla estreita
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	29.09.2019
Lugar	Viveiro Central de Areas
Localidade	Areas
Concello	Tui
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T526885;4653134
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Areas
Enderezo	Seixos Albos nº2 Areas, Tui
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	30,50
Circunferencia normal do tronco (m)	4,70
Circunferencia basal do tronco (m)	4,95
Altura de ramificación (m)	3,00
Diámetro de copa (m)	16,30 (15,50x17,10)
Superficie de copa (m²)	208,56
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	110 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra signos de ter sido podado nos últimos tempos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Si, árbore de Tasmania, rara en Galicia
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o Viveiro Central de Areas foi creado polo célebre Enxeñeiro de Montes Rafael Areses a comezos do século XX.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, o exemplar ten pequenas ramas coas puntas secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por ramas que tronzaron sen ningunha actuación correctora	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, por desprendementos nas ramas	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Si, baixo a primeira rama de grandes dimensións mostra unha gran protuberancia	

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, arredor das ramas tronzadas no tronco
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o exemplar medra na parte alta dun noiro de dous metros de altura aproximadamente
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	460
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	4.809,62
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	5.230,46
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Facer algunha actuación restauradora sobre os tocos sen cicatrizar e as ramas tronzadas na copa	
OBSERVACIÓNS	
Seguramente nos atopemos ante o exemplar desta especie de maiores dimensións de España e posiblemente de Europa.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 40: Noiro dobre o que medra o eucalipto

Figura 41: Protuberancia de grandes dimensións no fuste

23. Eucalipto robusto do río Loira

Especie	<i>Eucalyptus robusta</i> Sm.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucalipto robusto
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.05.2018
Lugar	Marxe do río Loira ao seu paso por O Campo
Localidade	O Campo
Concello	Marín
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0523831;4689536
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	47,20
Circunferencia normal do tronco (m)	3,80
Circunferencia basal do tronco (m)	4,50
Altura de ramificación (m)	25,10
Diámetro de copa (m)	15,15 (15,50x14,80)
Superficie de copa (m²)	180,17
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	O exemplar no mostra signos de ter sido podado no pasado.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, árbore orixinaria do litoral do sur de Queensland e Nova Gales do Sur, Australia, escasamente representada en Galicia por exemplares de grandes dimensións.
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dunha especie escasamente cultivada en Galicia e que no caso do exemplar do río Loira podería ser singular mesmo no contexto australiano, ao posuír 47 metros de altura. Os traballos consultados indican que a altura normal desta especie sitúase entre 20 e 30 metros (Orwa <i>et al.</i> , 2006; Boland <i>et al.</i> , 2006; New South Wales Flora Online, 2017).	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe inferior ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola rotura dalgunhas ramas na copa	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	460
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	4.809,622
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	5.230,46
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar atópase nunha localización curiosa, a carón do río Loira, moi afastado doutros exemplares da mesma especie que se encontran dispersos pola Península do Morrazo.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 42: Fuste do exemplar co río Loira ao seu carón.

Figura 43: Copa do exemplar, competindo pola luz con outros eucaliptos de grandes dimensións

24. Freixo de folla estreita de Forcadela

Especie	<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl.
Familia	Oleaceae
Nome común	Freixo de folla estreita
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	
Lugar	Foz do río Eidos
Localidade	Forcadela
Concello	Tomiño
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522609, 4647297
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	20,90
Circunferencia normal do tronco (m)	4,77
Circunferencia basal do tronco (m)	6,10
Altura de ramificación (m)	1,80
Diámetro de copa (m)	16,45 (15,80x17,10)
Superficie de copa (m²)	212,42
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido a actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, presenta numerosas ramas secas, aínda que son de pequena entidade e representan menos do 10% da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, o exemplar medra nun muro de pedra, e pola parte baixa do mesmo transcorre o río Furnia	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o sistema radical ten que desenvolverse entre as pedras que forman o muro
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	458
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	18,15
Valor básico	22.956,29
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	22.382,38
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Diminuír a competencia das árbores máis próximas con actuacións de poda.	
OBSERVACIÓNS	
Espectacular exemplar de freixo que nace entre un muro de contención construído na propia beira do Miño, onde se incorpora o río Furnia.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 44: Copa do exemplar con algunhas ramas secas

Figura 45: Nacemento do exemplar, entre as pedras dun muro

25. Noceira de Triacastela

Especie	<i>Juglans regia</i> L.
Familia	Juglandaceae
Nome común	Noceira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	15.08.2018
Lugar	Praza da vila de Triacastela
Localidade	Triacastela
Concello	Triacastela
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T643832;4735357
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	9,50
Circunferencia normal do tronco (m)	9,60
Circunferencia basal do tronco (m)	10,10
Altura de ramificación (m)	0,50
Diámetro de copa (m)	8,35 (10,30x6,40)
Superficie de copa (m²)	94,06
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra sinais de ter sido podado recentemente
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase dentro da ZEC Os Ancares-Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Baixa	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da perda de ramas sen ningunha actuacións restauradora	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, derivadas da perda de ramas sen ningunha actuacións restauradora	
Síntomas de decaemento	Si, o exemplar amosa escaso vigor	
Asimetría	Si, a copa inclínase cara o sur	
Defectos de fuste		
Inclinación	Si, o fuste está inclinado cara o sur	
Problemas estruturais	Si, está totalmente oco	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai madeira morta no interior oco do fuste	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Presenza de cavidades	Si, o tronco está completamente oco
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, sistema radical parcialmente descuberto e chan moi compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	942
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	11,12
Valor básico	58.844,12
Factor intrínseco, estado sanitario	0,7656
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	67.578,79
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
A pesar do seu deficiente estado e a súa avanzada idade, tras a descatalogación da Noccira de Licín, atopámonos ante o mellor representante desta especie en Galicia	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 46: Tronco inclinado cara o sur

Figura 47: Base do fuste completamente oca

|

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

26. Magnolia de Valle Inclán

Especie	<i>Magnolia grandiflora</i> L.
Familia	Magnoliaceae
Nome común	Magnolio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.03.2018
Lugar	Pazo do Cuadrante
Localidade	Vilanova de Arousa
Concello	Vilanova de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T514289;4712530
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	14,90
Circunferencia normal do tronco (m)	3,60
Circunferencia basal do tronco (m)	5,40
Altura de ramificación (m)	3,90
Diámetro de copa (m)	16,60 (17,00x16,20)
Superficie de copa (m²)	242,37
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar recibe tratamentos culturais periódicos. As actuacións de poda están ben realizadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si. O exemplar atópase na casa natal de D. Ramón M ^a del Valle Inclán.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Si, o exemplar é obxecto do libro monográfico “ <i>La magnolia de Valle-Inclán y el Pazo del Cuadrante</i> ” (Rodríguez Dacal, 2016). Atribúeselle vinculación coa primeira novela do escritor galego ‘ <i>Femeninas</i> ’ (Rodríguez Dacal, 2016).	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, na cara oeste do fuste presenta algunhas feridas con secrecións de cor negra.
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan atópase moi compactado e o sistema radical está parcialmente descuberto.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	245
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	93,3
Valor básico	67.423,99
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	73.323,59
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
Abundante flora epífita como polipodios (<i>Polypodium</i> sp.), cabriñas (<i>Davallia canariensis</i>) e couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>), ademais de brións.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 48: Feridas con secrecións na base do fuste

Figura 49: Sistema radical parcialmente descuberto

27. Magnolia da Casa do Carlote

Especie	<i>Magnolia grandiflora</i> L.
Familia	Magnoliaceae
Nome común	Magnolio
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	04.11.2017
Lugar	Casa do Carlote
Localidade	O Barro
Concello	Tomiño
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T521965;4649986
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,30
Circunferencia normal do tronco (m)	3,90
Circunferencia basal do tronco (m)	4,20
Altura de ramificación (m)	4,50
Diámetro de copa (m)	13,15 (14,20x12,10)
Superficie de copa (m²)	135,74
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	210-220 anos
Historial de podas	Foi podado no pasado con actuacións de poda ben realizadas, na actualidade xa non recibe este tipo de tratamentos.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Si, varias ramas presentan ángulos de inserción moi agudos con casca incluída	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, pero considéranse normais
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o alcorque é demasiado pequeno e vai provocar problemas de desenvolvemento no sistema radical
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	381
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	93,3
Valor básico	82.012,93
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,4
Valoración final (€)	86.113,58
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Aumentar a superficie destinada ao alcorque	
OBSERVACIÓNS	
Árbore plantada hai máis de douscentos anos a escasos metros da vivenda dos seus propietarios, a partir dunhas sementes chegadas de América, segundo a información facilitada polos propietarios, de ser correcta sería unha das magnolias máis antigas de Galicia	

Figura 50: Grandes contrafortes na base do exemplar e alcorque de dimensións insuficientes.

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

28. Oliveira do Pazo de Reboreda

Especie	<i>Olea europaea</i> L.
Familia	Oleaceae
Nome común	Olivo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	24.10.2018
Lugar	Pazo de Reboreda
Localidade	Reboreda
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T533468;4681323
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	16,40
Circunferencia normal do tronco (m)	3,80
Circunferencia basal do tronco (m)	7,56
Altura de ramificación (m)	1,20
Diámetro de copa (m)	13,05 (13,50x12,60)
Superficie de copa (m²)	133,68
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-250 anos
Historial de podas	O exemplar non recibe tratamentos de poda desde hai bastante tempo. As feridas antigas cicatrizan ben en liñas xerais
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Si, aparece citada na novela "O señorito da Reboraina" de Otero Pedrayo (1960).	
Relación con aspectos relixiosos	Si, a oliveira é unha árbore simbólica para a relixión cristiá	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal) Non	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai cochinilla sobre as ramas finas
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aproximadamente o 10% das ramas están secas, sobre todo na zona alta da copa	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, hai varios tocos de grandes dimensións derivados da perda de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, en gran cantidade, sobre todo na zona media do fuste
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o espazo para as raíces é insuficiente e o chan está compacto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	395
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	46,07
Valor básico	45.662,79
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	51.370,64
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Aumentar o espazo para as raíces e realizar unha actuación sobre o chan compacto	
* Facer algunha actuación sobre os tocos sen cicatrizar.	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 51: Chupóns na zona baixa do fuste

Figura 52: Cochinillas nas ramas finas

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

29. Palmeiras canarias da Casa de Oia

Especie	<i>Phoenix canariensis</i> Hort. ex Chabaud
Familia	Arecaceae
Nome común	Palmeira canaria
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	30.10.2018
Lugar	Casa de Oia
Localidade	Lourenzá
Concello	Lourenzá
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T637708;4814438
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Palmeira unicaule
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	22,70; 23,80
Circunferencia normal do tronco (m)	2,40; 3,40
Circunferencia basal do tronco (m)	4,40; 5,90
Altura de ramificación (m)	17,70; 18,60
Diámetro de copa (m)	6,75 (6,70x6,80); 6,95 (6,80x7,10)
Superficie de copa (m²)	35,76; 37,91
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	O tronco desta especie non se ramifica, polo que non necesita actuacións culturais de podas. Unicamente sería interesante eliminar as palmas secas do estipe para mellorar o aspecto estético.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Si, endemismo das Illas Canarias
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, recollida na categoría “case ameazada” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non, pero na base da coroa hai algunhas palmas secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	2380
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	2,4290
Coefficiente en función da zona climática	42.465,51
Valor básico	0,75
Factor intrínseco, estado sanitario	0,5
Factor corrector extrínseco	2380
Valoración unitaria final (€)	47.773,70
Valoración formación final (€)	95.547,40 (47.773,70*2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as follas secas da parte baixa da coroa para mellorar a súa estética	
OBSERVACIÓNS	
Na base dos estipes hai numerosa flora epífita, como <i>Conyza</i> sp., <i>Umbilicus rupestris</i> , <i>Cymbalaria muralis</i> , <i>Rubus ulmifolius</i> , <i>Polypodium</i> sp., <i>Sonchus oleraceus</i> e <i>Oxalis corniculata</i>	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 53: Flora epífita na base do estipe

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

30. Picea azul do Parque de Rosalía de Castro

Especie	<i>Picea pungens</i> Engelm. Grupo Glauca
Familia	Pinaceae
Nome común	Picea azul, picea do Colorado
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.2019
Lugar	Parque de Rosalía de Castro
Localidade	Lugo
Concello	Lugo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T617460;4762516
Propiedade	
Nome	Concello de Lugo
Enderezo	Praza Maior, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982 29 71 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,20
Circunferencia normal do tronco (m)	1,73
Circunferencia basal do tronco (m)	2,85
Altura de ramificación (m)	6,00
Diámetro de copa (m)	14,05 (14,30x13,80)
Superficie de copa (m²)	154,41
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-125 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra sinais de ter sido podado recentemente
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, aínda que na actualidade comezan a verse exemplares novos en parques e xardíns
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” da UICN
Exotismo da especie	Si, especie moi escasamente representada en Galicia, sobre todo en exemplares de dimensións destacadas

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona inferior da copa aparecen algunhas ramas secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan arredor da base do tronco do exemplar está moi compacto e enchoupado polo sistema de rega instalado para o céspede. Hai raíces secas e ao descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	158
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	95,4
Valor básico	14.926,22
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	14.553,07
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar a ramaxe seca na zona inferior da copa. * Diminuír a frecuencia da rega ou eliminala.	
OBSERVACIÓNS	
O exemplar emite algunhas secrecións polo fuste	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 54: Chan compacto co sistema radical parcialmente descuberto

Figura 55: Ramas secas na zona inferior da copa

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

31. Piñeiro de Montezuma do Viveiro Central de Areas

Especie	<i>Pinus montezumae</i> Lamb.
Familia	Pinaceae
Nome común	Piñeiro de Montezuma
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	29.09.2019
Lugar	Viveiro Central de Areas
Localidade	Areas
Concello	Tui
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T526882;4653153
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Areas
Enderezo	Seixos Albos nº2 Areas, Tui
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,40
Circunferencia normal do tronco (m)	2,93
Circunferencia basal do tronco (m)	3,25
Altura de ramificación (m)	7,20
Diámetro de copa (m)	11,55 (10,50x12,60)
Superficie de copa (m²)	104,72
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	80-100 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra sinais de ter sido podado nos últimos anos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, a especie atópase en “preocupación menor” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o Viveiro Central de Areas foi creado polo célebre Enxeñeiro de Montes Rafael Areses a comezos do século XX.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Na zona baixa do fuste hai secrecións de cor branca que poderían corresponderse con ataque de <i>Fusarium</i> sp.
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	280
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	59,06
Valor básico	28.293,51
Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	41.025,60
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Facer unha análise fitopatolóxica para descubrir a procedencia das secrecións brancas na casca do tronco.	
OBSERVACIÓNS	
* O exemplar ten forte competencia espacial con unha secuioia (<i>Sequoia sempervirens</i>), unha criptomeria do Xapón (<i>Cryptomeria japonica</i>) e un abeto vermello (<i>Picea abies</i>).	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 56: Secrecións de cor branca na parte baixa do fuste

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

32. Piñeiro de folla longa do Viveiro Central de Areas

Especie	<i>Pinus palustris</i> Mill.
Familia	Pinaceae
Nome común	Piñeiro de folla larga
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	29.09.2019
Lugar	Viveiro Central de Areas
Localidade	Areas
Concello	Tui
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T526882;4653153
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Areas
Enderezo	Seixos Albos nº2 Areas, Tui
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	32,50
Circunferencia normal do tronco (m)	3,20
Circunferencia basal do tronco (m)	3,60
Altura de ramificación (m)	1,60
Diámetro de copa (m)	11,05 (12,60x9,50)
Superficie de copa (m²)	95,85
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	80-100 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra sinais de ter sido podado nos últimos anos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, a especie atópase “en perigo de extinción” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o Viveiro Central de Areas foi creado polo célebre Enxeñeiro de Montes Rafael Areses a comezos do século XX.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da rotura de ramas sen actuacións restauradoras	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, a 20 metros de altura hai unha ferida de grandes dimensións polo desprendemento dunha rama grande.	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Si, o tronco bifúrcase a 1,60 metros de altura, formando un ángulo moi agudo e con casca incluída	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Medio
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Media
Probabilidade de caída arrancado	Media
Valoración global do risco a curto prazo	Medio
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	305
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	0,95
Coefficiente en función da zona climática	65,75
Valor básico	35.407,12
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	38.505,24
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación restauradora nos tocos e feridas das ramas	
OBSERVACIÓNS	
<p>* A carón da base do tronco do exemplar, enterrado no chan, hai un avespeiro</p> <p>* O exemplar ten unha forte competencia espacial con unha secuioia (<i>Sequoia sempervirens</i>), unha criptomeria do Xapón (<i>Cryptomeria japonica</i>) e un abeto vermello (<i>Picea abies</i>).</p>	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 57: Ferida de grandes dimensións a 20 metros de altura

Figura 58: Bifurcación do fuste formando un ángulo de inserción moi pechado

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

33. Piñeiros mansos de Tivo

Especie	<i>Pinus pinea</i> L.
Familia	Pinaceae
Nome común	Piñeiro manso
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	03.08.2018
Lugar	A carón da estrada N-550 ao seu paso por Tivo
Localidade	Caldas de Reis
Concello	Caldas de Reis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T529540;4715724
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,40; 29,50
Circunferencia normal do tronco (m)	3,50; 3,55
Circunferencia basal do tronco (m)	4,30; 4,25
Altura de ramificación (m)	13,10; 12,40
Diámetro de copa (m)	23,35 (22,20x24,50); 23,75 (25,00x22,50)
Superficie de copa (m²)	417,99; 442,78
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	Os exemplares non mostran sinais de ter sido podados nos últimos anos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, numerosas ramas secas na zona inferior da copa (15%)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por roturas recentes de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	346
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	0,95
Coefficiente en función da zona climática	72,5
Valor básico	50.058,00
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	56.315,25
Valoración final parella (€)	112.630,5 (56.315,25*2)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar os tocos e as ramas secas na parte inferior da copa.	
* Diminuír a competencia espacial cos piñeiros e acacias.	
OBSERVACIÓNS	
Trátase de dous exemplares de excelentes dimensións. Ambos teñen moita hedra (<i>Hedera hibernica</i>) a gabear polos troncos e forte competencia espacial con piñeiros do país (<i>Pinus pinaster</i>) e mimosas (<i>Acacia dealbata</i>).	

Figura 59: Hedra (*Hedera hibernica*) gabeando polo fuste

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

34. Plátano do Pazo de Dompiñor

Especie	<i>Platanus hispanica</i> Mill. ex Muenchh.
Familia	Platanaceae
Nome común	Plátano de sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.09.2018
Lugar	Pazo de Dompiñor
Localidade	Dompiñor
Concello	O Incio
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T634662;4723156
Propiedade	
Nome	Ignacia Gasset Dorado
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	606373467
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	41,80 m
Circunferencia normal do tronco (m)	5,89
Circunferencia basal do tronco (m)	7,10
Altura de ramificación (m)	2,20
Diámetro de copa (m)	17,95 (16,80x19,10)
Superficie de copa (m²)	252,92
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	O exemplar non mostra sinais de ter sido podado nos últimos anos
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Unha parte do concello de O Incio atópase na ZEC Ancares-O Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	586
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	10,41
Valor básico	21.454,29
Factor intrínseco, estado sanitario	0
Factor corrector extrínseco	0,4
Valoración final (€)	30.036,01
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
No Pazo de Dompniñor xa existe outro plátano catalogado. O proposto atópase na entrada do pazo, nun noiro entre prados, á man dereita da pista de acceso.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 60: Rama de grandes dimensións a 2,20 m do chan

35. Douglasias Verdes do Monte Aloia

Especie	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco
Familia	Pinaceae
Nome común	Abeto de Douglas, piñeiro de Oregón
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.09.2019
Lugar	Parque Natural do Monte Aloia
Localidade	Tui
Concello	Tui
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T525887;4658655
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	cmaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	38,00; 38,50
Circunferencia normal do tronco (m)	4,42; 3,37
Circunferencia basal do tronco (m)	6,88; 4,10
Altura de ramificación (m)	3,20; 4,80
Diámetro de copa (m)	15,30 (14,10x16x50); 15,40 (15,20x15,60)
Superficie de copa (m²)	183,04; 186,17
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100 anos
Historial de podas	Os exemplares non mostran sinais de ter sido podados no pasado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” da UICN
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non
Integración en paisaxe sobresaínte	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, o exemplar atópase no Parque Natural do Monte Aloia	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da rotura de ramas sen actuacións restauradoras	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	
Zonas mortas, fendas profundas	Non	
Presenza de cavidades	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, medran sobre terreo con pendente e con chan moi compacto. Parte do sistema radical atópase descuberto.
Zonas mortas/fendas profundas	
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	432
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	24,94
Valor básico	28.100,41
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	31.612,97
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre as ramas partidas	
OBSERVACIÓNS	
* Hedra (<i>Hedra hibernica</i>) gabeando polos troncos.	
* Abundante rexenerado baixo os exemplares	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

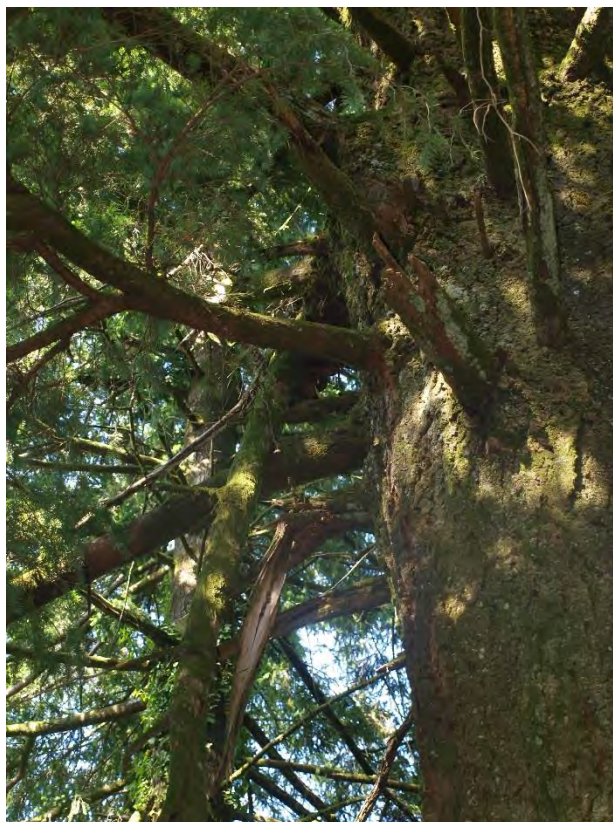

Figura 61: Numerosas ramas partidas na parte baixa da copa

Figura 62: Sistema radical parcialmente descuberto

36. Carballo de Santiago

Especie	<i>Quercus pyrenaica</i> Will.
Familia	Fagaceae
Nome común	Rebollo, cerquiño
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.07.2018
Lugar	Santiago
Localidade	A Mezquita
Concello	A Mezquita
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0662618;4652846
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua o rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,98
Circunferencia basal do tronco (m)	7,45
Altura de ramificación (m)	6,80
Diámetro de copa (m)	30,45 (31,10x29,80)
Superficie de copa (m²)	727,85
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150-200 anos
Historial de podas	Pola antigüidade dos cortes observados parece que o exemplar non recibe tratamentos culturais desde hai anos.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, atópase no ZEC Pena Maseira	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Apenas algunha rama seca no interior da copa por ausencia de luz, nunha porcentaxe inferior ao 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da perda de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	507
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	51,44
Valor básico	79.564,08
Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	119.346,13
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase do exemplar desta especie de maiores dimensións localizado ata o momento en Galicia	
* Aínda que é un cerquiño, no pobo coñéceselle como Carballo de Santigoso	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 63: Algúns tocos secos no fuste do cerquiño

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

37. Carballo de Cerracín

Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	25.10.2018
Lugar	Cerracín
Localidade	Vilalvite
Concello	Friol
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T606784;4766275
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación simpódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	24,40
Circunferencia normal do tronco (m)	7,20
Circunferencia basal do tronco (m)	8,30
Altura de ramificación (m)	3,70
Diámetro de copa (m)	27,55 (26,90x28,20)
Superficie de copa (m²)	595,81
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	Mostra sinais de podas ata unha altura superior á cruz, foron realizadas no pasado e cicatrizan correctamente. Na actualidade xa non se realizan
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, presenta fungos de oidio
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na parte superior da copa ten pequenas ramas secas, representando unha porcentaxe inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, no interior da copa ten varios tocos sen cicatrizar, derivados de roturas de ramas, algúns son de grandes dimensións	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, por crebadura de ramas	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai algunhas zonas con madeira morta, sobre todo polos grandes tocos presentes na copa
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a estrada chega ata a base do tronco do exemplar, dificultando o desenvolvemento e a actividade radical nese lado.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	740
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	145.769,80
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	142.125,55
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Aínda tratándose dunha operación complicada sería bo modificar o trazado da estrada e afastala da base do tronco do exemplar	
* Eliminar os tocos de grandes dimensións secos na copa para evitar a súa caída na estrada	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 64: Toco seco na copa do carballo

Figura 65: Estrada moi próxima ao tronco do exemplar

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

38. Sobreira da Peneda

Especie	<i>Quercus suber</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Sobreira
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	24.08.2018
Lugar	Monte da Peneda
Localidade	O Viso
Concello	Redondela
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T533737;4686084
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	15,80
Circunferencia normal do tronco (m)	5,10
Circunferencia basal do tronco (m)	6,50
Altura de ramificación (m)	2,50
Diámetro de copa (m)	21,20 (22,50x19,90)
Superficie de copa (m²)	352,81
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200-300 anos.
Historial de podas	O exemplar non é podado desde hai anos. Os cortes efectuados no pasado están cicatrizando correctamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, sobre todo na zona apical das ramas, aproximadamente un 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas sen actuacións correctoras	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Si, o tronco inclínase cara ao norte	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto e hai raíces ao descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	522
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1,05
Coefficiente en función da zona climática	67,88
Valor básico	116.796,97
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	145.996,21
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 66: Tronco inclinado cara ao norte

Figura 67: Chan compacto e raíces superficiais

39. Piñeiro parasol do Viveiro Central de Areas

Especie	<i>Sciadopitys verticillata</i> (Thunb.) Siebold & Zucc.
Familia	Taxodiaceae
Nome común	Piñeiro parasol
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	29.09.2019
Lugar	Viveiro Central de Areas
Localidade	Areas
Concello	Tui
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T526889;4653117
Propiedade	
Nome	Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Areas
Enderezo	Seixos Albos nº2 Areas, Tui
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia eixe vertical.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	23,20
Circunferencia normal do tronco (m)	2,45; 1,96; 1,98
Circunferencia basal do tronco (m)	4,40
Altura de ramificación (m)	1,00
Diámetro de copa (m)	13,05 (12,30x13,80)
Superficie de copa (m²)	133,68
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	110 anos
Historial de podas	O exemplar é podado con regularidade, pero as actuacións de poda son deficientes
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, especie escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, a especie atópase “case ameazada” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o Viveiro Central de Areas foi creado polo célebre Enxeñeiro de Montes Rafael Areses a comezos do século XX.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	
Engrosamentos anormais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	371
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	0,95
Coefficiente en función da zona climática	152,79
Valor básico	121.066,97
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	131.660,33
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación correctora sobre os tocos mal cicatrizados	
OBSERVACIÓNS	
* Medra sobre un gran promontorio de terra	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 68: Algunhas ramas secas e tocos sen cicatrizar na parte baixa da copa

Figura 69: Corte de poda pechando correctamente na base do tronco do exemplar

40. Sequoia xigante do Parque do Carballiño

Especie	<i>Sequoiadendron giganteum</i> (Lindl.) Buchh.
Familia	Taxodiaceae
Nome común	Secuoia xigante
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575113;4697710
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixe vertical. Ramificación monopódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	44,60
Circunferencia normal do tronco (m)	3,74
Circunferencia basal do tronco (m)	5,55
Altura de ramificación (m)	17,80
Diámetro de copa (m)	9,30 (8,40x10,20)
Superficie de copa (m²)	67,89
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	O exemplar non é sometido a actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollida na categoría de “En perigo B2 ab” segundo a UICN

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si. Aínda que a sequoia xigante é unha especie máis ou menos frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións do situado no parque do Carballiño	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase dun dos exemplares máis representativos da súa especie en Galicia.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. As sequoias xigantes están consideradas entre as especies máis lonxevas do planeta.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Asimetría	Si, a sequoia compite polo espazo con abetos de Douglas (<i>Pseudotsuga menziesii</i>), tuias xigantes (<i>Thuja plicata</i>) e cedros xaponeses (<i>Cryptomeria japonica</i>), feito que tamén a obriga a medrar moito en altura
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, o fuste está danado polo golpeo dos visitantes, nun caso moi semellante o da sequoia vermella de Lourizán
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan arredor da base do tronco está moi compacto, ademais aprécianse na superficie raíces en espiral, o que pode indicar que o exemplar pasou moito tempo en envase antes de plantarse no parque
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	364
Coficiente corrector de idoneidade do chan	0,95
Coficiente en función da zona climática	70,84
Valor básico	54.059,05
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	58.789,22
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Poñer arredor do exemplar algunha medida protectora para evitar o golpeo no fuste	
OBSERVACIÓNS	
Atopámonos ante a sequoia xigante de maior altura de Galicia	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 70: Fuste danado polo golpeo dos visitantes

Figura 71: Chan arredor da base tronco moi compacto e raíces en espiral.

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

41. Teixos do cemiterio de Noceda

Especie	<i>Taxus baccata</i> L.
Familia	Taxaceae
Nome común	Teixo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	14.08.2018
Lugar	Cemiterio de Noceda
Localidade	Noceda
Concello	Folgo do Caurel
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T653044;4726691
Propiedade	
Nome	Diocese de Lugo
Enderezo	Praza Santa María, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	Telf: 982 23 11 43
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	7,90; 15,50
Circunferencia normal do tronco (m)	8,35; 5,02
Circunferencia basal do tronco (m)	7,98; Non se pode medir por atoparse encaixado entre o muro do cemiterio e os nichos
Altura de ramificación (m)	1,90; 7,30
Diámetro de copa (m)	10,95 (11,50x10,40); 11,65 (12,10x11,20)
Superficie de copa (m²)	94,12; 106,54
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	300-400 anos
Historial de podas	Unicamente o exemplar a carón da entrada é podado con regularidade, as actuacións de poda están deficientemente executadas e incluso realizadas con ferramentas pouco axeitadas como machadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si. Situado no adro da igrexa, que comparte espazo co cemiterio, polo que está intimamente ligado a este espazo.	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, sitúase na ZEC Os Ancares-Courel	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si, especie moi lonxeva e exemplar de elevada idade	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, sobre todo no exemplar da entrada. Nas zonas interiores da copa por ausencia de luz	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, pola perda de ramas e as actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Problemas estruturais	Si, o exemplar situado entre o muro e os nichos vai a ter problemas de desenvolvemento nun futuro próximo
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na zona inferior do exemplar situado na entrada
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o exemplar entre o muro e os nichos ten as raíces baixo estas estruturas o que dificulta o seu correcto desenvolvemento e a súa actividade.
Zonas mortas/fendas profundas	
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	850
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	151,58
Valor básico	653.841,99
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	735.572,24
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* No caso do exemplar entre os nichos e o muro do cemiterio sería conveniente desprazar estas estruturas para facilitar o desenvolvemento do exemplar.	
* Realizar unha poda de saneamento para eliminar a ramaxe seca no interior da copa	
OBSERVACIÓNS	
* Ambos teñen hedras (<i>Hedera hibernica</i>) gabeando polos fustes.	
* Os veciños coñecen os teixos do cemiterio como “O Teixo” e “A Teixeira”	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 72: Exemplar encaixado entre o muro do cemiterio e os nichos

Figura 73: Pequenas ramas secas no exemplar da entrada

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

42. Ulmeiro da Ponte de Basadre

Especie	<i>Ulmus minor</i> Mill.
Familia	Ulmaceae
Nome común	Ulmeiro, lamagueiro
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01/07/2019
Lugar	Ponte Basadre
Localidade	Basadre
Concello	Agolada
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T0582861;4743963
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	27,50
Circunferencia normal do tronco (m)	3,50
Circunferencia basal do tronco (m)	4,60
Altura de ramificación (m)	6,10
Diámetro de copa (m)	11,35 (10,60x12,10)
Superficie de copa (m²)	101,12
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	O exemplar non é obxecto de actuacións de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si. Nos últimos anos, debido á enfermidade mortal da grafiose (<i>Ceratocystis novo-ulmi</i>), os ulmeiros de grandes dimensións son escasos
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Árbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, presenta bugallos do áfido <i>Tetraneura ulmi</i>
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona baixa da copa, por ausencia de luz, pero nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	335
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	12,58
Valor básico	8.578,76
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	9.651,11
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
Posúe hedra (<i>Hedera hibernica</i>) gabeando polo fuste. Base pegada a un muro de pedra e a 4 metros do río.	

ANEXO 3. FICHAS DESCRITIVAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Figura 74: Base do exemplar medrando xunto a un muro de pedra

Figura 75: Pequenas ramas secas na parte baixa da copa do exemplar

ANEXO 4

FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

ÍNDICE

1. Pradairos da Igrexa de Mañón.....	1224
2. Calocedros do Pazo de Rubiáns	1228
3. Camelias do Pazo de Quintáns	1232
4. Cedros azuis do Parque de Rosalía de Castro	1236
5. Cedros azuis do Pazo de Gandarón	1240
6. Cedros do Himalaia do Parque de Castrelos	1244
7. Camecíparis de Lawson do Monte Aloia.....	1248
8. Criptomerias elegantes do Pazo de Rubiáns	1252
9. Eucaliptal do Parque de Monteporreiro	1256
10. Eucaliptos xigantes de Guitiriz.....	1260
11. Palmeiral canario do Pazo de Baión	1264
12. Plátanos de sombra do Parque de Castrelos	1268
13. Douglasias Verdes do Parque do Carballiño	1272
14. Carballeira do Pazo de Brandeso.....	1276
15. Sequoias de Massó.....	1280
16. Tuias Xigantes do Parque do Carballiño	1284

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

1. Pradairos da Igrexa de Mañón

Especie	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.
Familia	Aceraceae
Nome común	Pradairo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	20.04.2019
Lugar	Adro da igrexa de Mañón
Localidade	Mañón
Concello	Mañón
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T602028;4833329
Propiedade	
Nome	Parroquial de S ^a M ^a de Mañón
Enderezo	Lugar Caión, 4, 15339 Mañón, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	15,80; 16,10
Circunferencia normal do tronco (m)	2,65; 2,48
Circunferencia basal do tronco (m)	3,45; 3,10
Altura de ramificación (m)	3,50; 2,85
Diámetro de copa (m)	15,65 (14,50x16,80); 15,45 (15,10x15,80)
Superficie de copa (m ²)	192,26; 187,38
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	125-150 anos
Historial de podas	Sometidos a actuacións de poda periódicas. As feridas cicatrizan correctamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Si, árbores situada en terreo propiedade da igrexa, a carón da igrexa de Mañón	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Media	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Si, derivadas de actuacións de poda recentes	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, arredor de algunhas cicatrices de poda de grandes dimensións
Presenza de feridas	Si, derivadas de actuacións de poda recentes
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o alcorque dedicado a cada exemplar é de dimensións insuficientes para o correcto desenvolvemento do sistema radical.
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	250
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	12,27
Valor básico	4.704,94
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	5.293,06
Valoración conxunto final (€)	37.051,42 (5.293,06*7)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Aumentar o tamaño do alcorque en todos os exemplares	
OBSERVACIÓNS	
No adro da igrexa hai 7 pradairos de dimensións parecidas. Na entrada ao pobo, a 100m destes hai outros 4 exemplares semellantes, posiblemente plantados na mesma época. Formidable conxunto	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 1: Tamaño de alcorque insuficiente para as árbores

Figura 2: Chupóns arredor de cortes de poda de grandes dimensións

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

2. Calocedros do Pazo de Rubiáns

Especie	<i>Calocedrus decurrens</i> (Torr.) Florin
Familia	Cupressaceae
Nome común	Libocedro de California ou cedro do incenso de California
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	10.05.2018
Lugar	Pazo de Rubiáns
Localidade	Rubiáns
Concello	Vilagarcía de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T521887;4714175
Propiedade	
Nome	Paloma Rey
Enderezo	Rúa Pazo, 7, 36619 Vilagarcía de Arousa, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	619 26 18 47
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	31,30; 36,50
Circunferencia normal do tronco (m)	5,05; 4,55
Circunferencia basal do tronco (m)	7,80; 4,60
Altura de ramificación (m)	5,30; 7,60
Diámetro de copa (m)	10,02 (8,05x12,00); 14,95 (14,10x15,80)
Superficie de copa (m²)	78,69; 175,44
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-150 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a actuacións de poda periódicas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, trátase dunha especie escasamente representada en Galicia
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “preocupación menor” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non
Hábitat pouco habitual	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numerosos centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, hai varias ramas secas nas copa dalgúns exemplares que representan entre o 10 e o 15% das mesmas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	480
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	81,52
Valor básico	113.140,30
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	127.282,84
Valoración conxunto final (€)	509.131,36 (127.282,84*4)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 3: Algunhas ramas secas na copa dun calocedro

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

3. Camelias do Pazo de Quintáns

Especie	<i>Camellia japonica</i> L.
Familia	Theaceae
Nome común	Camelia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Quintáns
Localidade	Meis
Concello	Meis
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T523502;4709658
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbustivo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Ramificación continua ou rítmica e floración terminal ou lateral.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	10,70; 9,20
Circunferencia normal do tronco (m)	(1,65; 1,16; 1,25; 1,20; 0,90); (1,12; 1,15; 6,50)
Circunferencia basal do tronco (m)	4,10; 2,10
Altura de ramificación (m)	1,30; 1,10
Diámetro de copa (m)	9,17 (9,85x8,50); 6,80 (6,10x7,50)
Superficie de copa (m²)	66,01; 36,29
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	150 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a actuacións de poda periódicas como parte das tarefas de mantemento do xardín. As actuacións están ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, presentan fungos de fumagina ou negrilla
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na zona basal dos troncos
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto arredor dos exemplares.
Zonas mortas/fendas profundas	
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Custo de eliminación do exemplar a valorar	500
Custo de transporte	250
Custo de preparación e plantación	300
Custo de poda	200
Custo de mantemento do alcorque	150
Outros custos de mantemento	150
Valoración unitaria final (€)	133.501,51
Valoración formación final (€)	1.735.519,63 (133.501,51*13)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar unha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase dun conxunto de 13 exemplares de distintas morfoloxías e idades.	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 4: Presenza de chupóns na base dalgún exemplar

Figura 5: Chan moi compacto baixo todo o conxunto

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

4. Cedros azuis do Parque de Rosalía de Castro

Especie	<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Carrière Grupo Glauca
Familia	Pinaceae
Nome común	Cedro azul
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque Rosalía de Castro
Localidade	Lugo
Concello	Lugo
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T617418;4762565
Propiedade	
Nome	Concello de Lugo
Enderezo	Praza Maior, 1, 27001 Lugo
Información de contacto (teléfono, fax, email)	982 29 71 00
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	25,80; 27,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,80; 4,10
Circunferencia basal do tronco (m)	6,28; 5,90
Altura de ramificación (m)	2,70; 3,10
Diámetro de copa (m)	20,00 (18,90x21,10); 18,85 (17,80x19,90)
Superficie de copa (m²)	314,00; 273,60
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-150 anos
Historial de podas	Os exemplares son podados con regularidade, con actuacións ben executadas na súa maioría. As feridas de actuacións de poda están cicatrizando correctamente, excepto dúas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “En perigo” na Lista Vermella de Especies Ameazadas da UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, de pequeno tamaño, derivadas de actuacións de poda deficientes.
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan arredor dos exemplares está moi compacto e os alcorques son insuficientes
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	430
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	96,54
Valor básico	107.780,05
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	117.210,81
Valoración conxunto final (€)	468.843,24 (117.210,81*4)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Eliminar os cables que se atopan nas ramas	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase dun conxunto de catro exemplares de dimensións, porte e estado de saúde semellantes.	
* Cables eléctricos en algunhas ramas	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 6: Ferida derivada de unha actuación de poda deficiente

Figura 7: Alcorque de tamaño insuficiente e chan moi compacto

5. Cedros azuis do Pazo de Gandarón

Especie	<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Carrière Grupo Glauca
Familia	Pinaceae
Nome común	Cedro azul
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	05.02.2018
Lugar	Pazo de Gandarón, Carballeira
Localidade	Salcedo
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T529460;4695008
Propiedade	
Nome	Deputación Provincial de Pontevedra
Enderezo	Avda. Montero Ríos, s/n - 36071 Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 804 100; 986 804 124
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	30,10; 29,60
Circunferencia normal do tronco (m)	2,50; 3,60
Circunferencia basal do tronco (m)	5,74; 6,80
Altura de ramificación (m)	5,40; basal
Diámetro de copa (m)	21,75 (22,40x21,10); 23,50 (24,50x22,50)
Superficie de copa (m²)	371,18; 433,51
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	120-150 anos
Historial de podas	Trátase de árbores podadas con regularidade, con todo algunhas actuacións de poda están deficientemente efectuadas e van ter problemas de cicatrización.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Incluída na categoría de “En perigo” na Lista Vermella de Especies Ameazadas da UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, dous dos exemplares presentan numerosas ramas de pequeno tamaño secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados de actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, un dos exemplares presenta madeira podre na base, zonas con queimaduras e un posible formigueiro no interior
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	345
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	96,54
Valor básico	69.765,40
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	75.869,87
Valoración conxunto final (€)	303.479,48 (75.869,87*4)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as polas secas para evitar caídas sobre os visitantes	
OBSERVACIÓNS	
* Trátase dun conxunto de catro exemplares de dimensións, porte e estado de saúde semellantes.	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 8: Toco derivado de unha actuación de poda deficiente

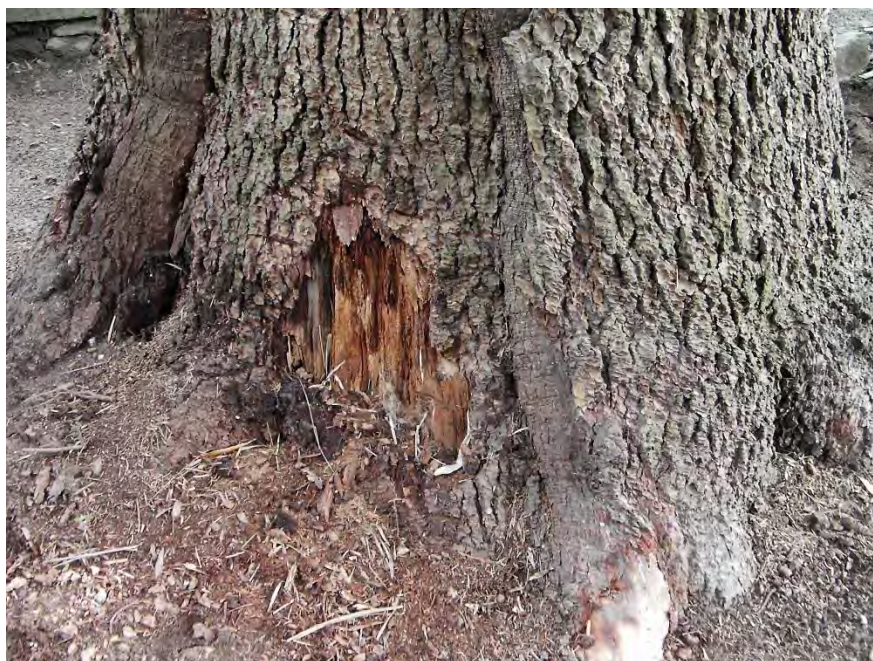

Figura 9: Madeira podre na base dun dos exemplares

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

6. Cedros do Himalaia do Parque de Castrelos

Especie	<i>Cedrus deodara</i> (D. Don) G. Don
Familia	Pinaceae
Nome común	Cedros do Himalaia
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	27.09.2019
Lugar	Pazo de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522392;4673648
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	43,50; 41,50; 38,00
Circunferencia normal do tronco (m)	3,92; 3,35; 2,95
Circunferencia basal do tronco (m)	5,70; 6,20; 4,45
Altura de ramificación (m)	12,70; 11,10; 16,80
Diámetro de copa (m)	12,80 (13,30x12,30); 14,20 (14,40x14,00); 12,30 (12,20x12,40)
Superficie de copa (m²)	128,61; 158,28; 118,76
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	Os exemplares son podados con regularidade, con actuacións, en xeral, ben realizadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, de pequena entidade, na parte media do fuste	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto na base dos fustes. Parte do sistema radical atópase ao descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	345
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	100,65
Valor básico	72.735,52
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	79.099,88
Valoración conxunto final (€)	237.299,64 (79.099,88*3)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto * Realizar unha análise fitopatolóxica para coñecer as causas das secrecións na base do fuste do exemplar de maior diámetro normal	
OBSERVACIÓNS	
* O conxunto alberga os exemplares de maior altura desta especie en Galicia * Un dos exemplares ten secrecións brancas na base do fuste	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 10: Secrecións na base do tronco dun dos exemplares

Figura 11: Sistema radical parcialmente descuberto

7. Camecáparis de Lawson do Monte Aloia

Especie	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murr.) Parl.
Familia	Cupressaceae
Nome común	Camecáparis de Lawson
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.09.2019
Lugar	Parque Natural do Monte Aloia
Localidade	Tui
Concello	Tui
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T525825;4658601
Propiedade	
Nome	Xunta de Galicia
Enderezo	San Lázaro s/n 15781 Santiago de Compostela
Información de contacto (teléfono, fax, email)	emaot@xunta.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	31,50
Circunferencia normal do tronco (m)	2,05
Circunferencia basal do tronco (m)	3,05
Altura de ramificación (m)	15,00
Diámetro de copa (m)	7,40 (8,20x6,60)
Superficie de copa (m²)	42,98
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	80-100 anos
Historial de podas	Os exemplares non mostran signos de ter sido podados no pasado
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Si, atópase na categoría de “case ameazado” segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza).

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Exotismo da especie	Si. Aínda que o Ciprés de Lawson é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns antigos, públicos e privados, non se coñecen outras formacións coas dimensións e número de exemplares como as do Monte Aloia	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Si, a formación atópase no Parque Natural do Monte Aloia	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe próxima ao 10% no terzo inferior das copas, por ausencia de luz.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados da rotura de ramas sen actuacións restauradoras.	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, medran sobre terreo inclinado e parte do sistema radical atópase descuberto
Zonas mortas/fendas profundas	
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	198
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	76,32
Valor básico	18.536,55
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	20.158,50
Valoración conxunto final (€)	2.015.850 (20.158,50*100)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Eliminar os tocos secos nos exemplares	
OBSERVACIÓNS	
* Conxunto formado por 100 exemplares aproximadamente	
* Hedra (<i>Hedera hibernica</i>) gabeando polos troncos	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 12: Terreo con forte pendente no interior da formación

8. Criptomérias elegantes do Pazo de Rubiáns

Especie	<i>Cryptomeria japonica</i> (L. f.) D. Don 'Elegans'
Familia	Taxodiaceae
Nome común	Criptomeria Elegante
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	24.08.2018
Lugar	Pazo de Rubiáns
Localidade	Rubiáns
Concello	Vilagarcía de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T521883;4714181
Propiedade	
Nome	Paloma Rey
Enderezo	Rúa Pazo, 7, 36619 Vilagarcía de Arousa, Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	619 26 18 47
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	24,50; 28,10
Circunferencia normal do tronco (m)	3,90; 3,68
Circunferencia basal do tronco (m)	3,98; 4,10
Altura de ramificación (m)	6,50; 7,10
Diámetro de copa (m)	17,95 (16,80x19,10); 16,90 (16,60x17,20)
Superficie de copa (m²)	252,92; 224,20
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	200 anos
Historial de podas	Mostran signos de podas pasadas ben realizadas, na actualidade estas actuacións non se efectúan.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Exotismo da especie	Trátase dunha especie exótica con pouca representación en Galicia, sobre todo en individuos de avanzada idade e grandes dimensións.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o pazo é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nestas e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe próxima ao 5%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Si, algunhas ramas teñen un ángulo de inserción moi agudo e casca incluída.	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Asimetría	Si, a maior parte dos exemplares son asimétricos, aínda que esta característica é frecuente neste cultivar.
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, case todos medran inclinados
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	370
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	71,55
Valor básico	59.359,52
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8438
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	75.126,89
Valoración conxunto final (€)	525.888,23 (75.126,89*7)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Non se recomenda realizar ningunha actuación	
OBSERVACIÓNS	
Trátase dun conxunto formado por sete exemplares de características moi parecidas polo que sería interesante catalogar o conxunto como formación	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 13: Tiras de casca na cruz

Figura 14: Troncos inclinados na maioría dos exemplares

9. Eucaliptal do Parque de Monteporreiro

Especie	<i>Eucalyptus botryoides</i> Sm.; <i>Eucalyptus grandis</i> Hill ex Maiden; <i>Eucalyptus viminalis</i> Labill.; <i>Eucalyptus globulus</i> Labill.
Familia	Myrtaceae
Nome común	Eucaliptos
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	01.05.2018
Lugar	Parque de Monteporreiro
Localidade	Monteporreiro
Concello	Pontevedra
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T530591;4699123
Propiedade	
Nome	Concello de Pontevedra
Enderezo	Michelena, 30 - 36002 - Pontevedra
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 100 185 contacto@pontevedra.gal
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	Eb: 43,80; Egl: 49,90
Circunferencia normal do tronco (m)	Eb: 4,60; Egl: 3,55
Circunferencia basal do tronco (m)	Eb: 5,40; Egl: 4,20
Altura de ramificación (m)	Eb: 22,50; Egl: 19,60
Diámetro de copa (m)	Eb: 24,85 (24,10x25,60); Egl: 17,30 (16,40x18,20)
Superficie de copa (m²)	Eb: 484,75; Egl: 234,94
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	75-100 anos
Historial de podas	Nos últimos anos foron realizadas actuacións de poda ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si. En Galicia non se coñecen conxuntos monumentais destas especies, aínda que algún exemplar illado é posible observalo por exemplo no Centro de Investigacións Forestais de Lourizán
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non	
Exotismo da especie	Si, árbores australianas, raras en Galicia, coa excepción de <i>E. globulus</i> , con individuos de grandes dimensións	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, o parque de Monteporreiro forma parte da “Villa Buenos Aires”, obra do emigrante retornado D. Casimiro Gómez, a comezos do século XX.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Obsérvase presenza do gorgullo do eucalipto <i>Gonipterus platensis</i> (<i>G. scutellatus</i>)
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, algún dos exemplares teñen pequenas ramas secas na copa, nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, algún dos exemplares ten feridas de pequena envergadura no fuste.
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, a proximidade da pista central e das beirarrúas está a provocar problemas na base de algún exemplar.
Zonas mortas/fendas profundas	
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixa
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	430
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	4,17
Valor básico	4.655,51
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	5.237,44
Valoración conxunto final (€)	398.045,44 (5.237,44*76)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Separar as beirarrúas da base dos exemplares máis próximos a pista central.	
OBSERVACIÓNS	
Durante os últimos anos foron levadas a cabo distintas actuacións de posta en valor e acondicionamento do Parque do Miradoiro. Lamentablemente a falta de planificación ou de coñecemento provocou que entre as actuacións de mellora consideradas se apearan algúns exemplares de certa importancia, como é o caso de varios pés de gomero manchado (<i>Corymbia maculata</i> = <i>Eucalyptus maculata</i>).	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 15: Casca dun *Eucalyptus botryoides*

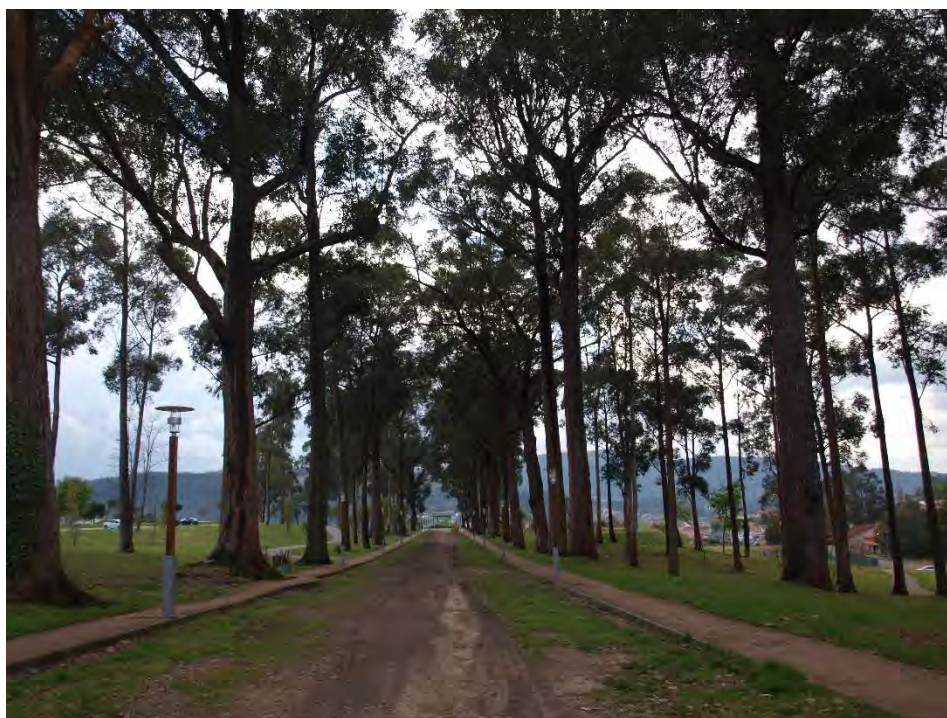

Figura 16: Distribucións dos eucaliptos arredor dunha ampla avenida central

10. Eucaliptos xigantes de Guitiriz

Especie	<i>Eucalyptus delegatensis</i> F.Muell. ex R.T.Baker subsp. <i>tasmaniensis</i> Boland)
Familia	Myrtaceae
Nome común	Fresno alpino
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	16.08.2018
Lugar	Acebedo
Localidade	Guitiriz
Concello	Guitiriz
Provincia	Lugo
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T588259;4785711
Propiedade	
Nome	
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	54,00; 53,10
Circunferencia normal do tronco (m)	4,30; 4,16
Circunferencia basal do tronco (m)	5,46; 5,60
Altura de ramificación (m)	16,70; 20,10
Diámetro de copa (m)	15,30 (16,50x14,10); 14,70 (14,80x14,60)
Superficie de copa (m²)	183,76; 169,63
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	50-60 anos
Historial de podas	Os exemplares non foron sometidos a tratamentos de poda
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Si, trátase dunha especie escasamente representada en Galicia con exemplares de grandes dimensións
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Si, árbore de Tasmania, rara en Galicia

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si, existen moi poucos exemplares destacados desta especie na comunidade autónoma.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, na zona baixa das copas posúen algunha rama seca, nunha porcentaxe inferior ao 10%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por perda de ramas sen actuación restauradora	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Inclinación	Si, algún exemplar móstrase inclinado pola competencia coas demais árbores que obriga a buscar a luz.
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Media
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	420
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	3,77
Valor básico	4.017,60
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8333
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración final (€)	5.022,01
Valoración conxunto final (€)	246.078,49 (5.022,01*49)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as ramas tronzadas nas copas dos eucaliptos	
OBSERVACIÓNS	
<p>* Atópanse nun espazo co solo cuberto de arandeiros (<i>Vaccinium myrtillus</i>), silvas (<i>Rubus ulmifolius</i>), bidueiro (<i>Betula pubescens</i>), e fento aguia (<i>Pteridium aquilinum</i>). Polo centro da formacións atravesa un pequeno rego.</p> <p>* Algúns exemplares aparecen marcados para cortar.</p> <p>* Augas arriba, a 50 metros, hai un repoboado de piñeiro americano (<i>Pinus radiata</i>) con restos de carballeira no interior, no que se atopan piñeiros de máis de 40 metros.</p>	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 17: Algúns exemplares marcados

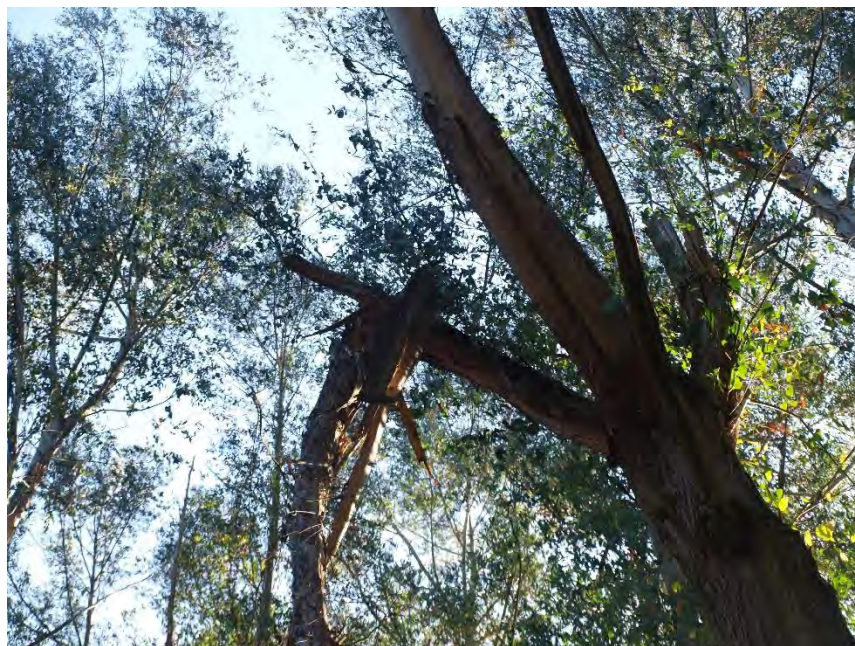

Figura 18: Rama de grandes dimensións partida na copa dun exemplar

11. Palmeiral canario do Pazo de Baión

Especie	<i>Phoenix canariensis</i> Hort. ex Chabaud
Familia	Arecaceae
Nome común	Palmeira canaria
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	02.08.2018
Lugar	Pazo de Baión
Localidade	Baión
Concello	Vilanova de Arousa
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522641;4712360
Propiedade	
Nome	Condes de Albarei
Enderezo	Lugar A Bouza 1. CP 36639 - Cambados Pontevedra .
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 54 35 35
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Palmeira unicaule
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	17,90; 15,30
Circunferencia normal do tronco (m)	2,04; 2,08
Circunferencia basal do tronco (m)	2,30; 2,70
Altura de ramificación (m)	14,80; 15,30
Diámetro de copa (m)	14 (12,10x15,90); 11,45 (12,30x10,60)
Superficie de copa (m²)	153,86; 102,91
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	110 anos
Historial de podas	Os exemplares son podados con regularidade, con actuacións ben realizadas
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Si, endemismo das Illas Canarias
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollida no apartado de “preocupación menor” segundo a UICN
Exotismo da especie	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Non	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	
Problemas estruturais	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Altura del tronco principal (cm)	1500
Valor característico (€)	2,4290
Valor básico	16.868,05
Factor intrínseco, estado sanitario	1
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitario final (€)	25.302,08
Valoración conxunto final (€)	607.249,92 (25.302,08*24)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Eliminar as hedras (<i>Hedera hibernica</i>) que gabea por algún dos exemplares	
OBSERVACIÓNS	
* Segundo a información facilitada por Xavier Zas, xerente da adega Condes de Albarei, trátase dun conxunto de palmeiras que se plantaron nese espazo a maneira de viveiro, coa intención de transplantalas pasados uns anos en distintas zonas da parcela. Despois do falecemento do propietario (fai 120 anos) as palmeiras non se transplantaron e medraron dando lugar ao fermoso conxunto actual.	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 19: Algúns estipes con gran cantidade de hedra (*Hedera hibernica*)

Figura 20: Detalle das actuacións de poda na coroa de dous exemplares

12. Plátanos de sombra do Parque de Castrelos

Especie	<i>Platanus hispanica</i> Mill. ex Muenchh.
Familia	Platanaceae
Nome común	Plátano de sombra
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	27.09.2019
Lugar	Pazo de Castrelos
Localidade	Vigo
Concello	Vigo
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T522453;4673825
Propiedade	
Nome	Concello de Vigo
Enderezo	Praza do Rei 1, 36202 Vigo.
Información de contacto (teléfono, fax, email)	986 810 100; 010@vigo.org
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical.
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	42,10; 43,20
Circunferencia normal do tronco (m)	5,13; 5,60
Circunferencia basal do tronco (m)	6,92; 6,84
Altura de ramificación (m)	9,60; 10,50
Diámetro de copa (m)	25,20 (26,10x24,30); 24,70 (25,60x23,80)
Superficie de copa (m²)	498,50; 478,92
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	Os exemplares son sometidos a actuacións de poda con regularidade. As actuacións están ben executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non
Exotismo da especie	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Si, o parque é visitado por numeroso centros escolares que se deteñen nesta e noutras árbores singulares do espazo	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Si, atópase no BIC.000.088 "Parque de Quiñones de León e Pazo de Valadares" BOE 083 - 24.03.1955	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, nunha porcentaxe moi baixa, inferior ao 5%	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	
Defectos de fuste		
Inclinación	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto arredor dos exemplares
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	545
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	10,41
Valor básico	18.580,58
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,3
Valoración final (€)	18.116,06
Valoración conxunto final (€)	1.811.600 (18.116,06*100)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
* A formación conta con máis de 100 exemplares de máis de 40 metros de altura	
* A maioría dos exemplares pertencen ao clon 'Augustine Henry'	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 21: Chan moi compacto baixo os exemplares

13. Douglasias Verdes do Parque do Carballiño

Especie	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco
Familia	Pinaceae
Nome común	Abeto de Douglas, piñeiro de Oregón
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575093;4697800
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	46,50; 43,60
Circunferencia normal do tronco (m)	3,53; 2,60
Circunferencia basal do tronco (m)	5,50; 4,40
Altura de ramificación (m)	18,10; 14,60
Diámetro de copa (m)	20,55 (21,50X19,60); 19,25 (20,20X18,30)
Superficie de copa (m²)	331,50; 290,89
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	Os exemplares foron sometidos a actuacións de poda no pasado, con resultados dispares, xa que mentres algún presenta cortes de poda ben realizados e cicatrizando correctamente outros mostran numerosos tocos derivados de actuacións mal executadas.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relito	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Recollido na categoría de “preocupación menor” da UICN

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, ramas secas no terzo inferior da copa por ausencia de luz (proporción inferior ao 10% da copa)	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, teñen numerosos tocos nos fustes por actuacións de poda deficientes	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	
Asimetría	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Si, un dos exemplares medidos ten unha gran cicatriz a 2 metros de altura polo desprendemento dunha gran rama
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, o chan está moi compacto arredor dos exemplares
Zonas mortas/fendas profundas	
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	342
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	24,94
Valor básico	17.715,32
Factor intrínseco, estado sanitario	0,7917
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	20.335,72
Valoración conxunto final (€)	244.028,64 (20.335,72*12)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Realizar algunha actuación sobre o chan compacto	
* Eliminar os arames nos troncos, foron colocados no pasado para poñer iluminación.	
OBSERVACIÓNS	
Conxunto único en Galicia, con máis de 12 exemplares por enriba de 40 metros de altura.	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 22: Chan moi compacto arredor da base dos exemplares

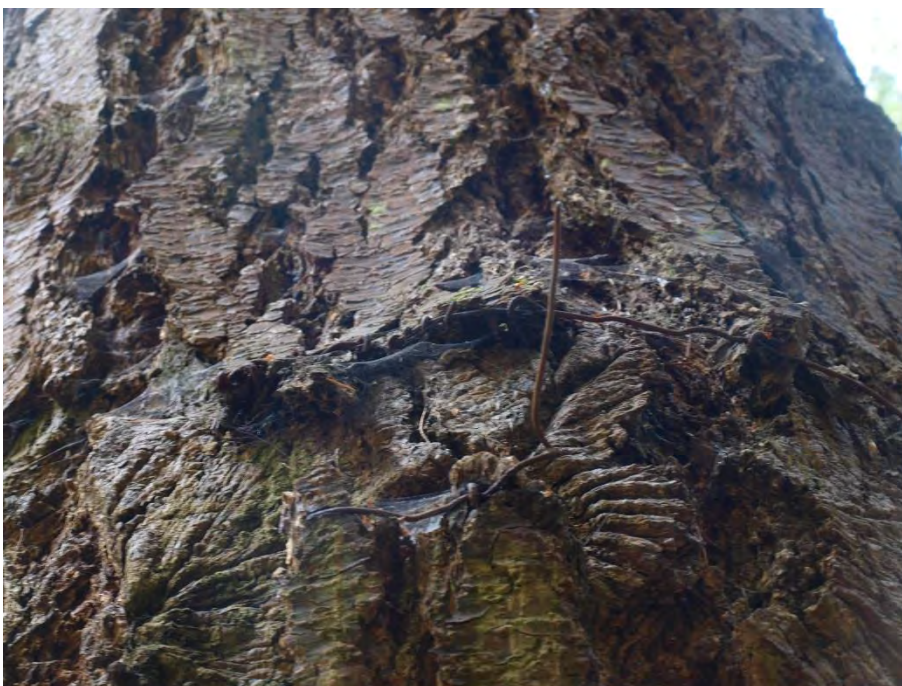

Figura 23: Arames incrustados polo fuste

14. Carballeira do Pazo de Brandeso

Especie	<i>Quercus robur</i> L.
Familia	Fagaceae
Nome común	Carballo
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	25.10.2018
Lugar	Pazo de Brandeso
Localidade	Brandeso
Concello	Arzúa
Provincia	A Coruña
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T566950;4748411
Propiedade	
Nome	Pazo de Brandeso
Enderezo	O Casal de Abaixo, Arzúa, CP 15819, A Coruña
Información de contacto (teléfono, fax, email)	696 31 22 05
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Ramificación simpódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	28,70; 25,90
Circunferencia normal do tronco (m)	4,25; 4,10
Circunferencia basal do tronco (m)	5,90; 5,60
Altura de ramificación (m)	4,80; 5,90
Diámetro de copa (m)	18,30 15,50x21,10); 19,00 (19,60x18,40)
Superficie de copa (m²)	262,88; 283,38
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	250-300 anos
Historial de podas	Os exemplares mostran signos de podas realizadas no pasado cicatrizando correctamente. Non se aprecian cortes de poda recentes.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relicto	Non
Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Si, varios exemplares mostran entradas de galerías de cerambícidos, ademais dunha nutrida poboación de flora epífita, entre a que destacan os couselos (<i>Umbilicus rupestris</i>) e polipodios (<i>Polypodium</i> sp.).	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Si, hai fungos de oidio.
Presenza de corpos frutíferos	Si	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, aínda que a cantidade de exemplares non permite aplicar unha porcentaxe media, case todos teñen pequenas ramas secas	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, por crebaduras de ramas	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Asimetría	Si, a competencia obrigou a algúns exemplares a medrar asimétricos, sen que supoña un risco para a súa estabilidade.
Defectos de fuste	
Inclinación	Si, a competencia obrigou a algúns exemplares a crecer inclinados en busca de luz, sen que supoña un risco para a súa estabilidade.
Problemas estruturais	Si, algúns exemplares teñen o tronco oco
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Si, hai varios exemplares con madeira morta no interior de cavidades
Presenza de cavidades	Si, algúns exemplares teñen cavidades derivadas de perdas de ramas
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Si, consideradas normais
Presenza de chupóns	Si, sobre todo na zona baixa dos fustes
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebatura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebatura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	430
Coficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coficiente en función da zona climática	44,51
Valor básico	49.692,25
Factor intrínseco, estado sanitario	0,8
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitario final (€)	59.630,70
Valoración formación final (€)	2.981.535 (59.630,70*50)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
* Hai unha forte invasión de falsa acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i>) que debe ser erradicada para garantir a continuidade da carballeira.	
OBSERVACIÓNS	
* A formación é atravesada por unha liña eléctrica de media tensión.	
* No interior da formación consérvanse exemplares mortos en pé e deitados, contribuíndo a aumentar a biodiversidade no conxunto	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 24: Cavidades con madeira morta no interior

Figura 25: Falsa acacia (*Robinia pseudoacacia*) na carballeira

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

15. Sequoias de Massó

Especie	<i>Sequoia sempervirens</i> (D. Don) Endl.
Familia	Taxodiaceae
Nome común	Secuoia vermella
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	28.10.2018
Lugar	Finca Forqueiros, Beluso.
Localidade	Beluso
Concello	Bueu
Provincia	Pontevedra
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T516614;1684784
Propiedade	
Nome	Familia Zarauza Massó
Enderezo	
Información de contacto (teléfono, fax, email)	
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixes verticais e horizontais. Dominancia do eixo vertical. Ramificación monopódica
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	51,20; 50,30
Circunferencia normal do tronco (m)	5,15; 5,85
Circunferencia basal do tronco (m)	7,00; 7,75
Altura de ramificación (m)	5,00; 3,80
Diámetro de copa (m)	16,00 (15,00x17,00); 15,00 (16,00x14,00)
Superficie de copa (m²)	200,96; 176,62
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	86 anos
Historial de podas	A especie ten boa poda natural polo que os exemplares non son podados desde hai moitos anos.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Segundo a UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza) a sequoia pasou da categoría de “vulnerable” (2006) á de “en perigo” (2013) polo risco que corre de desaparecer na natureza.	
Exotismo da especie	Si. Aínda que a secuioia é unha especie frecuente en Galicia, sobre todo en parques e xardíns públicos e privados antigos, non existen moitos exemplares coas dimensións dos situados na Finca Forqueiros.	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Si, a familia Massó foi moi importante no desenvolvemento económico da Península do Morrazo nos séculos XIX e XX.	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Si. Trátase de exemplares dos máis representativos da especie en Galicia, pola súa situación na Finca Forqueiros e polas súas características dendrométricas.	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Si. As sequoias están consideradas entre as especies máis lonxevas do planeta.	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Menor ao 10 %	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Presenza de tocos mal cicatrizados	Si, derivados das ramas que secan por falta de luz na zona baixa da copa.
Problemas estruturais	Non
Presenza de feridas	Non
Síntomas de decaemento	Non
Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Non
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	550
Coeficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coeficiente en función da zona climática	53,42
Valor básico	1
Factor intrínseco, estado sanitario	0,5
Factor corrector extrínseco	0,5
Valoración unitaria final (€)	145.634,75
Valoración formación final (€)	1.310.712,75 (145.634,75*9)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
A pesar de ter competencia con eucaliptos próximos, estes contribúen a que as secuioias sigan medrando en altura, polo que non se recomenda realizar ningunha actuación.	
OBSERVACIÓNS	
A idade destes exemplares e a altura que alcanzaron ata agora fai pensar que poden converterse nas árbores de maior altura de Galicia nos próximos anos. Trátase dunha formación composta por 9 exemplares.	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 26: Plantación de secuóias en dobre aliñación

Figura 27: Ramas secas na zona baixa da copa

16. Tuías Xigantes do Parque do Carballiño

Especie	<i>Thuja plicata</i> Don ex D. Don. e <i>Thuja plicata</i> Don ex D. Don 'Zebrina'
Familia	Cupressaceae
Nome común	Tuia xigante
DATOS DE LOCALIZACIÓN E PROPIEDAD DO EXEMPLAR/FORMACIÓN	
Data de recollida da información	21.08.19
Lugar	Parque do Carballiño
Localidade	O Carballiño
Concello	O Carballiño
Provincia	Ourense
Coordenadas UTM (X, Y; ETRS89 fuso 29)	29T575146;4697752
Propiedade	
Nome	Concello do Carballiño
Enderezo	Praza Maior, 1, 32500 O Carballiño, Ourense
Información de contacto (teléfono, fax, email)	988 53 00 07
MORFOLOXÍA, BIOMETRÍA E PRODUTIVIDADE	
Morfoloxía e beleza	
Porte	Arbóreo
Textura ou arquitectura da parte leñosa	Eixos verticais e horizontais
Estrutura e colorido da follaxe	
Dendrometría	
Altura total (m)	37,20; 35,20
Circunferencia normal do tronco (m)	3,50; 3,95
Circunferencia basal do tronco (m)	5,44; 5,92
Altura de ramificación (m)	8,30; 7,50
Diámetro de copa (m)	8,20x9,60; 9,70; 9,50
Superficie de copa (m²)	
Produción de madeira, cortiza, froitos	
Idade	100-120 anos
Historial de podas	Non hai sinais de actuacións de poda recentes en ningún dos exemplares do conxunto. As actuacións realizadas no pasado foron correctamente realizadas e están a cicatrizar adecuadamente.
SINGULARIDADE TAXONÓMICA, BIOLÓXICA, COROLÓXICA, ECOLÓXICA OU PAISAXÍSTICA (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición do motivo da singularidade)	
Rareza taxonómica	Non
Área reducida, distribución puntual ou área marxinal	Non
Condición de endemismo, subendemismo, reliquia ou relíto	Non

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Especie ameazada (indicar nivel de ameazada e instrumento de declaración)	Clasificada na categoría “Preocupación menor” pola UICN	
Exotismo da especie	Non	
Hábitat pouco habitual	Non	
Integración en paisaxe sobresaínte	Non	
VALOR HISTÓRICO, CULTURAL, RELIXIOSO, POPULAR, SIMBÓLICO OU DIDÁCTICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Relación con eventos históricos	Non	
Vinculación co folclore e con eventos populares (romarías, feiras, festas, peregrinacións,...)	Non	
Carácter simbólico	Non	
Presenza en obras artísticas (artes plásticas, cinematografía, etc.)	Non	
Citas literarias	Non	
Relación con aspectos relixiosos	Non	
Interese didáctico	Non	
Relación con Bens de Interese Cultural (en caso afirmativo, indicar cal)	Non	
Integración en Espazos Naturais Protexidos, incluídas as ZEC e ZEPA (en caso afirmativo, indicar en cal)	Non	
VALOR CIENTÍFICO (En caso afirmativo, incluír unha breve descrición)		
Dendrocronoloxía	Non	
Arbores <i>plus</i> fonte de recursos fitoxenéticos	Non	
Importancia botánica	Non	
Lonxevidade e estratexias de supervivencia	Non	
Resistencia a pragas e doenzas	Non	
Contribución á conservación da biodiversidade	Non	
AVALIACIÓN VISUAL: DATOS DO CONTORNO, DIANA E EMPUXE		
Estado sanitario e fisiolóxico		
Presenza de pragas e/ou enfermidades	Raíces	Non
	Fuste	Non
	Ramas	Non
	Follas	Non
Presenza de corpos frutíferos	Non	
Vitalidade	Alta	
Defectos de ramas e copa		
Presenza de ramas secas (%)	Si, algunhas pequenas ramas secas no interior da copa, nunha porcentaxe inferior ao 10%.	
Presenza de tocos mal cicatrizados	Non	
Problemas estruturais	Non	
Presenza de feridas	Non	
Síntomas de decaemento	Non	

ANEXO 4. FICHAS DESCRIPTIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Asimetría	Non
Defectos de fuste	
Inclinación	Non
Problemas estruturais	Non
Engrosamentos anormais	Non
Zonas mortas, fendas profundas	Non
Presenza de cavidades	Non
Presenza de gretas	Non
Presenza de protuberancias	Non
Presenza de chupóns	Non
Presenza de feridas	Non
Defectos de base (tronco e raíces)	
Problemas estruturais, base do tronco e raíces	Si, chan moi compacto arredor das bases dos troncos dos exemplares
Zonas mortas/fendas profundas	Non
Análise das ameazas	
Nivel de risco de fallo estrutural a medio-longo prazo	Baixo
Probabilidade de crebadura de ramas a curto prazo	Baixa
Probabilidade de crebadura do tronco a curto prazo	Baixa
Probabilidade de caída arrancado	Baixa
Valoración global do risco a curto prazo	Baixo
Valoración económica segundo a norma Granada	
Perímetro en cm do exemplar a valorar	375
Coefficiente corrector de idoneidade do chan	1
Coefficiente en función da zona climática	83,48
Valor básico	71.116,69
Factor intrínseco, estado sanitario	0,75
Factor corrector extrínseco	0,45
Valoración final (€)	77.339,40
Valoración conxunto final (€)	541.375,8 (77.339,40*7)
PROPOSTAS DE ACTUACIÓN PARA A SÚA CONSERVACIÓN	
Realizar algunha actuación no chan compacto	
OBSERVACIÓNS	
Conxunto único en Galicia. Formado por 7 exemplares, dos que dous son do cultivar 'Zebrina'	

ANEXO 4. FICHAS DESCRITIVAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Figura 28: Algunhas ramas secas no terzo inferior da copa

Figura 29: Chan moi compacto baixo os exemplares

ANEXO 5

FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

1A_«Perona» do Paseo da Ferradura

2A_ Pradairo da Igrexa de Vilarpandín

3A_«Pravia» de Vilalba

4A_ Castiñeiro de Indias do Xardín Artístico de Padrón

5A_ Amenciro do Pazo de Maside

6A_ Araucaria do Brasil do Parque de Caldas de Reis

7A_ Araucaria araucana do Castelo de Soutomaior

8A_ Araucaria Excelsa da Casa de Tenreiro

9A_ Érbedo do Pazo de Mariñán

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

10A_Calocedro do Pazo de Torrecedeira

11A_Camelia «Pantalóns» do Pazo de Lens

12A_Camelia do Pazo de Santa Cruz

13A_Camelias do Pazo de Torres Agrelo

14A_Matusalén de Camelias do Pazo de Castrelos

15A_Camelia Reticulada do Pazo de Oca

16A_Camelia Sasanqua do Pazo de Torres Agrelo

18A_Castiñeiro da capela

19A_Castiñeiro do Val da Fonte

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

20A_Castiñeiro de Pumbariños

21A_Castiñeiro do Mola

22A_Castiñeiro da Ribeira

23A_Castiñeiro do Souto da
Ramigoa

24A_Castiñeiro da Regadiña

25A_Castiñeiros de Peninvello

26A_Casuarinas da Alameda da
Praza de Compostela

27A_Cedros do Himalaia dos
Xardíns de Vicenti

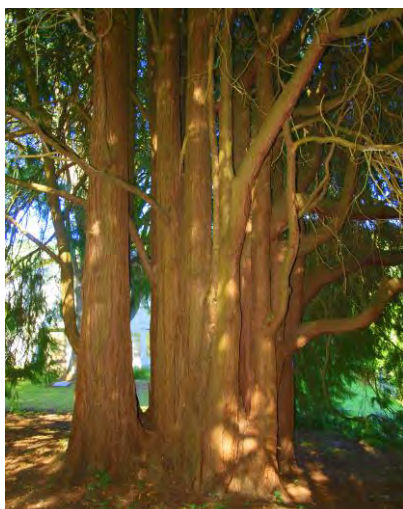

28A_Cedro do Líbano do Pazo de
Lourizán

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

29A_«Coroa de Cristo» do Xardín Histórico de Padrón

30A_ Camecíparis de Lawson da Casa da Puebla

31A_ Camecíparis de Lawson do Castelo de Soutomaior

32A_ Alcanforeiros do Pazo de Rubiáns

33A_ Laranxo «Obsceno» do Pazo de Brandariz

34A_ Criptomeria do Pazo de Santa Cruz

35A_ Criptomeria do Castelo de Soutomaior

36A_ Criptomeria Elegante do Pazo de Oca

37A_ Cunninghamia do Pazo de Gondomar

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

38A_Cunninghamia do
Parque_Xardín de Caldas de Reis

39A_Ciprés de California da
Misericordia

40A_Ciprés de California do Pazo de
Quintás

41A_Ciprés Mediterráneo da Capela
do Salvador

42A_Eucaliptos do Pazo de Mariñán

43A_Eucalipto da Casa de Reimunde

44A_Avó do Eucalíptal de Chavín

45A_Eucaliptos do Paseo da
Ferradura

46A_Eucaliptos do Pazo de
Castrelos

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

47A_Eucalipto do Maná da Casa de Ordax

48A_Faixas do Pazo de Castrelos

49A_Figueira do Meco

50A_Figueria da Casa-Museo de Rosalía de Castro

51A_Freixo de Folla Estreita de Montepando

52A_Freixo de Porta

53A_Xinkgos do Pazo de Fonseca

54A_Acivro do Pazo de Casanova

55A_Cocoteiro de Chile do Pazo de Meirás

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

56A_ Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Santa Cruz

57A_ Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Castrelos

58A_ Magnolia Grandiflora de Santa Rita

59A_ Magnolias Grandifloras do Pazo de Rubiáns

61A_ Metasecuoia do Pazo de Lourizán

62A_ Metrosideros Excelso do Xardín da Torre de Andrade

63A_ Metrosideros Excelso do Xardín da Policía da Coruña

64A_ Oliveira do Paseo de Alfonso XII

65A_ Oliveiras do Cemiterio de Adina

ANEXO 5 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

66A_Palmeira Datileira do Mosteiro de Herbón

67A_Ombú do Centro Cultural de Santa Cruz

68A_Ombú do Pazo de Santa Cruz

69A_Piñeiro Bravo de Leiro

71A_Piñeiro Insigne do Castelo de Santa Cruz

72A_Plátano de Sombra do Pazo de Dompniñor

73A_Douglasia Verde do Pazo de Casanova

74A_Carballo Albar da Praza do Campo de Quindous

75A_Rebolo da Praza do Campo de Quindous

ANEXO 5 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

76A_ Rebolo Pazo da Pena

77A_ Carballo de Pazo de Vilardefrancos

78A_ Carballo de Ramos

79A_ Carballo do Viño ou Carballo de Pelete

80A_ Carballo da Capela de Santa Margarida

81A_ Carballa da Rocha

82A_ Carballo do Pazo de Cartelos

83A_ Carballo Grande de Bustelo de Abaixo

84A_ Carballo da Casa do Herdeiro

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

85A_Carballos do campo de Golf

86A_Carballo de Mede

87A_Carballo da Casa Grande

88A_Carballo Grande do Mestre

89A_Carballo Grande de Reboreda

90A_Carballo Fastixiado do Pazo de Santa Cruz

91A_Carballo Fastixiado do Xardín Histórico de Padrón

92A_Aciñeira de Covas

93A_Sobreira de Balboa

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

94A_Sobreira do Pazo de Valiñas

95A_Sobreira do Cristo de Arriba

96A_Sobreira da Casa do Tristo

97A_Secuoias Vermellas do Xardín
Histórico de Padrón

98A_Secuoia Vermella do Castelo
de Soutomaior

99A_Secuoia Xigante do Pazo do
Casal

100A_Taxodios do Xardín de
Artime

101A_Teixo do Pazo de Baldomir

102A_Teixo da Igrexa de Córneas

ANEXO 5 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

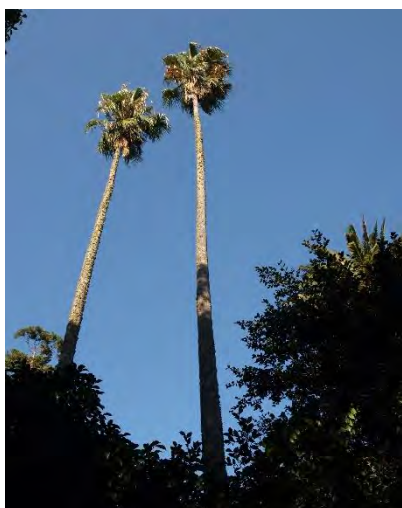
103A_Teixeiro da Casa de Tenreiro

104A_Tuia Xigante do Pazo de Torres Agrelo

105A_Tileiro Prateado da Alameda do Campo da Estrela

106A_Washingtonias Robustas do Pazo de Santa Cruz

107A_Abeto branco de Carballal

108A_Araucaria de Carballeira

109A_Araucaria excelsa do Pazo de Rubiáns

110A_Castiñeiro de Pexeiros

111A_Castiñeiro de Cervedelo

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

112A_Castiñeiro de Trambolosríos

113A_Castiñeiro de Santa Eufemia

114A_Castiñeiro de Cádavos

115A_Castiñeiro do Prado da Ponte

116A_Castiñeiro de Placín

117A_Abeleira do Pazo de Lourizán

118A_Criptomeria xaponesa do
Pazo de Lourizán

119A_Dicksonia do Pazo de Santa
Cruz de Ribadulla

120A_Freixo de folla estreita de
Albarín

ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

121A_Ginkgo de Vilaboa

122A_Noccoira de Licín

123A_Magnolia de Oural

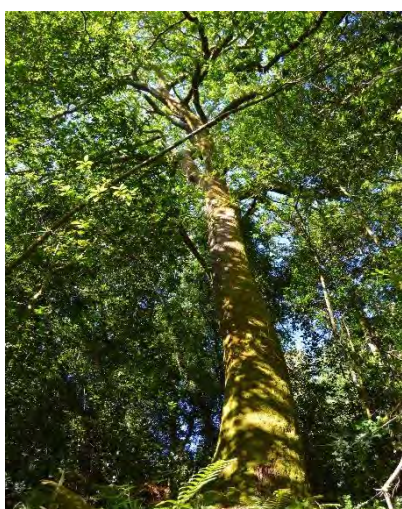
124A_Metrosideros da Finca de Besada

125A_Moreira negra de Cangas de Foz

126A_Piñeiro de Alxán

128A_Carballo da Portela

129A_Carballo de Portacal

130A_Carballo de Freán

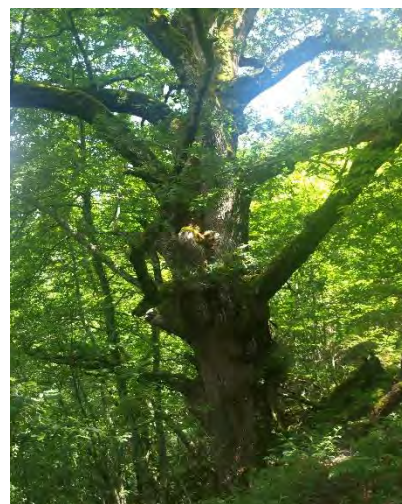
ANEXO 5 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

131A_Carballo de Vilatuxe

132A_Carballo de Soutolongo

133A_Pai dos Rebolos

134A_Carballo de Luxís

135A_Carballo de Cabanavella-I

136A_Carballo de Cabanavella-II

137A_Sobreira de Loña

138A_Sobreira do Siador

140A_Salgueiro da braña de Xafardán

ANEXO 5 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

141A_Secuoia vermella do Pazo de Lourizán

142A_Sófora xaponesa do Pazo de Lourizán

143A_Teixo de Cereixido

144A_Teixo de Carballido

145A_Teixo de Fontaneira

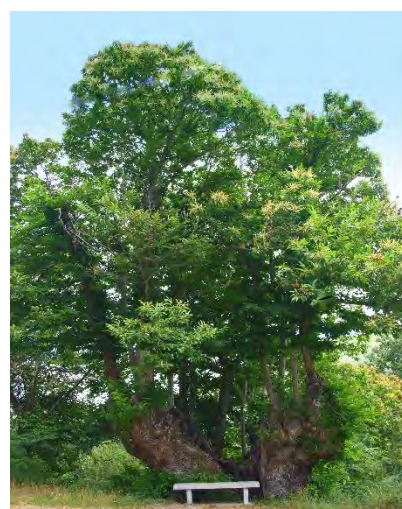
146A_Teixo de Balmonte

148A_Cedro Atlántico do Pazo do Hórreo

149A_Ombú do Castro

150A_Castiñeiro de Soutogrande

ANEXO 5 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES CATALOGADAS

151A_Piñeiro manso do Pazo do Cabido

152A_Carballo de Bermés

153A_Sequoia da Alameda do Campo da Estrela

154A_Cerquiño de Queguas

155A_Castiñeiro de Oreal

156A_Falso ciprés de Silvouta

ANEXO 6

FOTOGRAFIAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

ANEXO 6 FOTOGRAFÍAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

1F_Buxal da Casa da Botana

2F_Buxal do Pazo de Santa Cruz

3F_Buxal do Pazo de Oca

4F_Castiñeiros Xaponeses e Chineses do Pazo de Lourizán

5F_Fraga de Catasós

6F_Souto da Rozabales

7F_Carreira de Eucaliptos do Pazo de Barrantes

8F_Eucaliptos do Pazo de Rubiáns

9F_Souto da Retorta

ANEXO 6 FOTOGRAFÍAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

10F_Cipreses de California do Xardín do Malecón

11F_Mirtos do Pazo de Mariñán

12F_Retícula de Oliveiras do Pazo de Santa Cruz

13F_Palmeiral Canario dos Xardíns de Méndez Núñez

14F_Palmeira do Senegal do Xardín Artístico de Padrón

15F_Plátanos de Sombra do Pazo de Mariñán

16F_Plátanos de Sombra do Paseo do Espolón de Padrón

17F_Carballeira de Caldas de Reis

18F_Carballeira de San Lourenzo de Trasouto

ANEXO 6 FOTOGRAFÍAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

19F_Teixedal de Casaio

20F_Carreira dos Tilleiros do Pazo de Oca

21F_Olmos do Xardín de San Carlos

23F_Biduciral de Xares

24F_Carreira de buxos da illa de San Simón

25F_Buxeda do Pazo de San Lourenzo

26F_Castiñeiros dos Blancos

27F_Devesa de Cartelos

28F_Carballos da praza do Campo de Bande

ANEXO 6 FOTOGRAFIAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

29F_Sobreiral de Magán

30F_Tileiras prateadas da igrexa de San Domingos

31F_Tileiras prateadas do mosteiro de Oseira

32F_Faixas de San Xoan de Lagostelle

33F_Sobreiras do Faro

34F_Araucarias de Cambados

35F_Carballeira de Muimenta

36F_Piñeiros mansos do Rosal

37F_Souto do Ruibal

ANEXO 6 FOTOGRAFIAS DAS FORMACIÓNS CATALOGADAS

38F_Olmos de Santiago de Reinante

ANEXO 7

FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

ANEXO 7 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Abeto branco do parque do Carballiño

Pinsapo do parque de Rosalía de Castro

Abeto de Masjoan do Monte Aloia

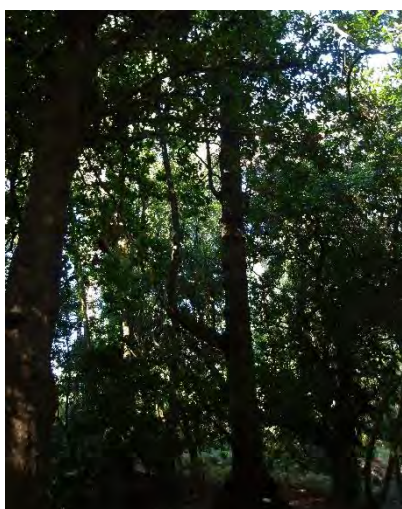
Pradairo do Parque de Castrelos

Castiñeiro de Indias do Parque de Castrelos

Amenciro do río Loira

Araucaria do Brasil do Pazo de Lourizán

Bidueiro do Lago de Castiñeiras

Xapoeiro de Goián

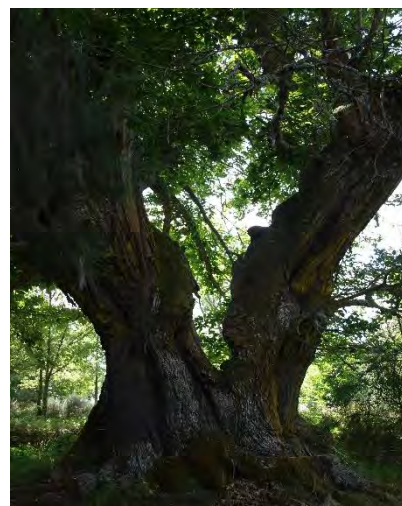
ANEXO 7 FOTOGRAFIAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Castiñeiro de Pexeiros (1)

Castiñeiro de Pexeiros (2)

Castiñeiro de Cádavos

Castiñeiro do Mola

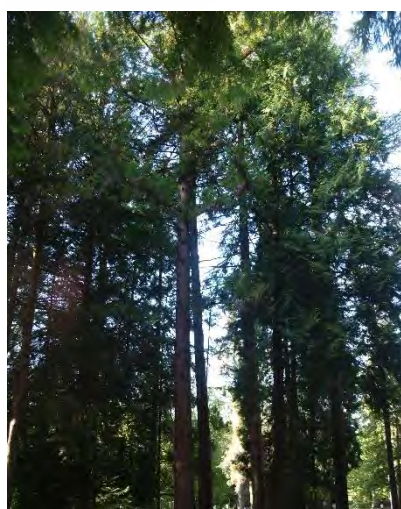
Cedro azul do Pazo de Quintáns

Teixo de Hokkaido do Pazo de Castrelos

Camecáparis de Lawson do Parque do Carballiño

Criptomeria do parque do Carballiño

Ciprés de Portugal do Parque do Carballiño

ANEXO 7 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Ciprés de California do Parque do Carballiño

Eucalipto da Casa de Botana

Eucalipto de pantano do Parque de O Carballiño

Menta branca do Viveiro Central

Eucalipto robusto do río Loira

Freixo de folla estreita de Forcadela

Noceira de Triacastela

Magnolia de Valle Inclán

Magnolia da Casa do Carlote

ANEXO 7 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Oliveira do Pazo de Reboreda

Palmeiras canarias da Casa de Oia

Picea azul do Parque de Rosalía de Castro

Piñeiro de Montezuma do Viveiro Central de Areas

Piñeiro de folia longa do Viveiro Central de Areas

Piñeiros mansos de Tivo

Plátano do Pazo de Dompñoñor

Douglasias Verdes do Monte Aloia

Carballo de Santigoso

ANEXO 7 FOTOGRAFÍAS DAS ÁRBORES PROPOSTAS

Carballo de Cerracín

Sobreira da Peneda

Piñeiro parasol do Viveiro Central de Areas

Sequoia xigante do Parque do Carballiño

Teixos do cemiterio de Noceda

Ulmeiro da Ponte de Basadre

ANEXO 8

FOTOGRAFIAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

ANEXO 8 FOTOGRAFIAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

Pradairos da Igrexa de Mañón

Calocedros do Pazo de Rubiáns

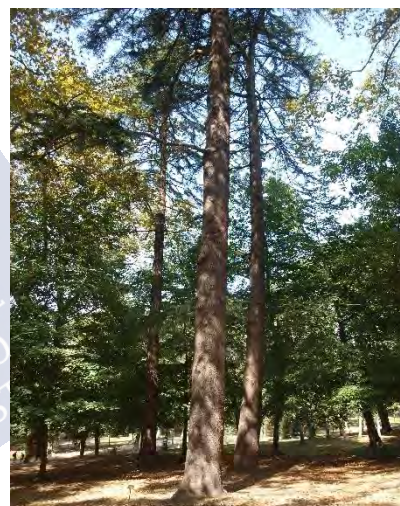
Camelias do Pazo de Quintáns

Cedros azuis do Parque de Rosalía de Castro

Cedros azuis do Pazo de Gandarón

Cedros do Himalaia do Parque de Castrelos

Camecíparis de Lawson do Monte Aloia

Criptomerias xaponesas do Pazo de Rubiáns

Eucaliptal do Parque de Monteporreiro

ANEXO 8 FOTOGRAFÍAS DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

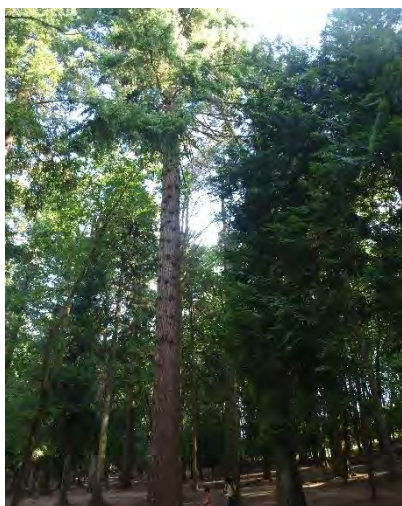
Eucaliptos xigantes de Guitiriz

Palmeiral canario do Pazo de Baión

Plátanos de sombra do Parque de Castrelos

Douglasias Verdes do Parque do Carballiño

Carballeira do Pazo de Brandeso

Sequoias de Massó

Tuias Xigantes do Parque do Carballiño

ANEXO 9

LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Abies alba</i>	Pazo Pena d'Ouro	Noia	A Coruña	26,20	3,45	29T0509131;4736169
<i>Abies alba</i>	Vila de Mondariz	Mondariz	Pontevedra	MORTO		
<i>Abies alba</i>	Randufe	Tui	Pontevedra	MORTO		
<i>Abies cephalonica</i>	IES Fernando Lema	Cee	A Coruña	17,90	xxx	29T0484874;4756084
<i>Abies cephalonica</i>	Parque Rosalía de Castro. Lugo	Lugo	Lugo	MORTO		
<i>Abies nordmanniana</i>	Escouredo. Valverde	Monforte de Lemos	Lugo	MORTO		
<i>Abies nordmanniana</i>	Pazo de Salceda	Pontevedra	Pontevedra	27,20	1,80	29T0529347;4694809
<i>Abies pinsapo</i>	Redes. Finca Santa Amalia	Ares	A Coruña	20,10	xxx	29T0564416;4808793
<i>Abies pinsapo</i>	Redes. Finca Santa Amalia	Ares	A Coruña	17,10	2,75	29T0564416;4808793
<i>Abies pinsapo</i>	Pazo de Trasalba. Cima de Vila	Amoeiro	Ourense	25,90	2,65	29T0584349;4690905
<i>Abies pinsapo</i>	Ventas de la Barrera	Riós	Ourense	MORTO		
<i>Abies pinsapo</i> 'Glaucá'	Castelo de Soutomaio	Soutomaio	Pontevedra	28,70	2,50	29T0535646;4686444
<i>Acacia melanoxylon</i>	Loureiro. Casa Do Enxido ou Pazo de Tambre	Outes	A Coruña	26,10	4,35	29T0511318;4742117
<i>Acacia melanoxylon</i>	Campus Sur. USC	Santiago de Compostela	A Coruña	21,00	xxx	29T0536373;4747199
<i>Acacia melanoxylon</i>	Balneario de Cuntis	Cuntis	Pontevedra	27,70	3,00	29T0535788;4720643
<i>Acacia melanoxylon</i>	Comunidade veciñal de Ribadetea	Ponteareas	Pontevedra	MORTO		
<i>Acer negundo</i>	Finca do Conde. Aldán	Cangas Morrazo	Pontevedra	17,50	2,50	29T0515496;4681336
<i>Acer negundo</i>	Praza Anxo Fadrique	Vigo	Pontevedra	15,50	3,45	29T0521837;4674941
<i>Acer negundo</i>	Xardín de Artime	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	19,70	2,88	29T0519276;4717339
<i>Acer platanoides</i>	Parque de Castrelos	Vigo	Pontevedra	35,10	2,05	29T0522528;4673522
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Mañón. Lugar de Queimado	Mañón	A Coruña	15,30	3,06	29T0602012;4830364
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Parque Rosalía de Castro. Lugo	Lugo	Lugo	28,60	2,15	29T0617439;4762491
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Parque Rosalía de Castro. Lugo	Lugo	Lugo	26,80	2,72	29T0617422;4762479
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Mosteiro San Paio, San Paio	Castro Caldelas	Ourense	17,00	2,95	29T0627613;4694196
<i>Acer pseudoplatanus</i>	A Nogueira/Lobeira	Lobeira	Ourense	12,50	1,77	29T0583170;4649699
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Mosteiro de Melón	Melón	Ourense	25,10	1,93; 2,05; 1,64; 1,95	29T0564680;4678453
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Monte Aloia	Tui	Pontevedra	21,60	2,92	29T0526601;4659412
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Vilar	Os Blancos	Ourense	19,50	2,90	29T0604816;4651008
<i>Aesculus hippocastanum</i>	Alameda de Suanzes	Ferrol	A Coruña	17,10	2,80	29T0562401;4814988
<i>Aesculus hippocastanum</i>	Piñeiro. Pazo de Meirás	Sada	A Coruña	27,30	4,10	29T0557054;4800961
<i>Aesculus hippocastanum</i>	Xunto Igrexa e cemiterio de Vilar de Vacas	Cartelle	Ourense	16,00	2,50	29T0578140;4674991
<i>Ailanthus altissima</i>	Monforte	Monforte de Lemos	Lugo	MORTO		
<i>Ailanthus altissima</i>	O Convento	Cambados	Pontevedra	13,00	2,35	29T0515386;4707209
<i>Ailanthus altissima</i>	Pazo de Castrelos	Vigo	Pontevedra	26,10	1,16; 1,42; 1,52	29T0522515;4673507
<i>Alnus cordata</i>	Pazo de Pena d'Ouro	Noia	A Coruña	21,50	2,57	29T0509058;4736150
<i>Alnus cordata</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	25,30	0,91	29T0527434;4695192
<i>Alnus glutinosa</i>	A Fervenza. Quinte	O Corgo	Lugo	16,50	3,95	29T0620809;4749742
<i>Alnus glutinosa</i>	Furís de Abaixo	Castroverde	Lugo	19,00	3,60	29T0640408;4758258
<i>Angophora floribunda</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	36,40	3,00	29T0527585;4695013
<i>Araucaria angustifolia</i>	Pazo de Salceda	Pontevedra	Pontevedra	26,70	2,50	29T0529347;4694810

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Araucaria angustifolia</i>	Xardíns de Vincenti	Pontevedra	Pontevedra	22,80	2,23	29T0528985;4697542
<i>Araucaria angustifolia</i>	Casa indiana de Currás	Tomiño	Pontevedra	18,50	2,65	29T0526474;4650442
<i>Araucaria heterophylla</i>	Praza de Amboaxe	Ferrol	A Coruña	32,90	3,11	29T0561781;4814925
<i>Araucaria heterophylla</i>	Adro Igrexa San Nicolás de Neda	Neda	A Coruña	22,30	2,35	29T0567976;4817117
<i>Araucaria heterophylla</i>	Praza finca de Dona Gloria	Neda	A Coruña	18,80	1,65	29T0568258;4816983
<i>Araucaria heterophylla</i>	Pazo Pena d'Ouro	Noia	A Coruña	24,80	3,65	29T0509153;4731250
<i>Araucaria heterophylla</i>	Pazo de Mon	Poio	Pontevedra	29,40	3,05	29T0526084;4699517
<i>Araucaria heterophylla</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	38,30	2,85	29T0535776;4686665
<i>Araucaria heterophylla</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	33,50	3,60	29T0527565;4695342
<i>Araucaria heterophylla</i>	Xardíns de Vincenti	Pontevedra	Pontevedra	28,80	2,70	29T0528985;4697543
<i>Araucaria heterophylla</i>	Pazo de Torres de Agrela	Redondela	Pontevedra	30,00	2,86	29T0532878;4682259
<i>Araucaria heterophylla</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	36,00	4,00	29T0535646;4686441
<i>Araucaria heterophylla</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	38,40	3,10	29T0535646;4686442
<i>Arbutus unedo</i>	O Monte-Maniños	Fene	A Coruña	9,40		29T0565645;4811827
<i>Arbutus unedo</i>	Parroquia de S. André Viladonelle-O Castro 2	Neda	A Coruña	9,90	0,63	29T0571430;4815407
<i>Arbutus unedo</i>	Pazo de A Saleta	Meis	Pontevedra	10,00	3,20	29T0523263;4707528
<i>Arbutus unedo</i>	Borde da estrada EP 9305 en Leiro	Ribadumia	Pontevedra	8,10	1,20	29T0520336;4707622
<i>Arbutus unedo</i>	Borde da estrada EP 9305 no seu paso por Leiro	Ribadumia	Pontevedra	7,70	1,10	29T0520336;4707622
<i>Arbutus andrachnoides</i> x	Pazo de A Saleta	Meis	Pontevedra	11,30	1,20	29T0523296;4747502
<i>Arecastrum romanzoffianum</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	MORTO		
<i>Balantium antarcticum</i>	Torre de Andrade	Pontedeume	A Coruña	MORTO		
<i>Banksia integrifolia</i>	Santa Margarita	Pontevedra	Pontevedra	MORTO		
<i>Betula celtiberica</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	19,00	1,20	29T0617359;4762414
<i>Betula celtiberica</i>	Pazo Castelo de Maside	Pantón	Lugo	26,50	2,60	29T0613572;4706480
<i>Betula celtiberica</i>	Casaio. Bosque do Foio castaño	Carballeda de Valdeorras	Ourense	23,70	3,50	29T0682207;4682661
<i>Betula pendula</i>	Lago de Castiñeiras	Marín	Pontevedra	27,80	2,15	29T0526746;4689954
<i>Brachychiton populneum</i>	Xardín do Posío	Ourense	Ourense	10,30	1,55	29T0593687;4687412
<i>Brachychiton populneum</i>	Monteporreiro. Edificio UNED	Pontevedra	Pontevedra	16,70	1,52	29T0530880;4699224
<i>Brahea armata</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	10,30	1,58	29T0547043;4735800
<i>Butia capitata</i>	Pazo de Castrelos	Vigo	Pontevedra	10,00	1,55	29T0522528;4673522
<i>Buxus sempervirens</i>	Pazo de Mariñán	Bergondo	A Coruña	0,30	xxx	29T0563701;4796523
<i>Buxus sempervirens</i>	Pazo de O Casal	Bergondo	A Coruña	2,00	xxx	29T0560792;4795545
<i>Buxus sempervirens</i>	Señores de Pardo Riobó. Casa Grande	Cabanas	A Coruña	7,80	0,78	29T0568060;4807817
<i>Buxus sempervirens</i>	Señores de Pardo Riobó. Casa Grande	Cabanas	A Coruña	8,10	0,71	29T0568060;4807817
<i>Buxus sempervirens</i>	Pazo de A Ribeira	Carral	A Coruña	0,80 -3,00	xxx	29T0551905;4784034
<i>Buxus sempervirens</i>	Pazo de Vilasuso	Carral	A Coruña	2,50	xxx	29T0550622;4783143
<i>Buxus sempervirens</i>	Camiño Grande Limodre	Fene	A Coruña	7,30	Bifúrcase a 1,10 con ramas de 0,66 e 0,70	29T0565218;4809694
<i>Buxus sempervirens</i>	Camiño Grande Limodre	Fene	A Coruña	7,00	0,65	29T0565218;4809694
<i>Buxus sempervirens</i>	O Picón	O Pino	A Coruña	1,30 a 4,00	xxx	29T0553266;4750754

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Buxus sempervirens</i>	Pazo de Bermás ou de Casanova	O Pino	A Coruña	5,20	0,40	29T0553326;4754026
<i>Buxus sempervirens</i>	Pazo de Bermás ou de Casanova	O Pino	A Coruña	5,80	0,40	29T0553326;4754026
<i>Buxus sempervirens</i>	Iñas	Oleiros	A Coruña	6,70	xxx	29T0555892;4797080
<i>Buxus sempervirens</i>	Maunfe. Francos	Outeiro de Rei	Lugo	9,50	0,88	29T0609487;4773089
<i>Buxus sempervirens</i>	Rial. Pazo de San Bieito	Portas	Pontevedra	15,40	Bifurcado a 1,20 do chan con ramas de 0,90 e 0,85	29T0526735;4714435
<i>Buxus sempervirens</i>	Rial. Pazo de San Bieito	Portas	Pontevedra	17,20	1,04	29T0526735;4714435
<i>Calocedrus decurrens</i>	Xardín Histórico de Padrón	Padrón	A Coruña	23,30	2,80	29T0528102;4732057
<i>Calocedrus decurrens</i>	Pazo A Torre-Golpelleira	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	21,50	3,70; 3,15	29T0519883;4716785
<i>Calocedrus decurrens</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	30,00	4,30	29T0535646;4686443
<i>Camellia japonica</i>	Pazo de Mariñán	Bergondo	A Coruña	7,90	0,50; 0,50 e 0,45	29T0563634;4796534
<i>Camellia japonica</i>	A Vrea-Maniños	Fene	A Coruña	8,80	1,10 e 0,85	29T0565260;4811964
<i>Camellia japonica</i>	A Vrea-Maniños	Fene	A Coruña	7,80	0,84 e 0,90	29T0565260;4811964
<i>Camellia japonica</i>	O Pazo-Barallobre	Fene	A Coruña	6,80	1,18	29T0566162;4812667
<i>Camellia japonica</i>	Portomouro	Val do Dubra	A Coruña	8,10	0,85; 0,78; 0,62	29T0528532;4757064
<i>Camellia japonica</i>	Portomouro	Val do Dubra	A Coruña	9,8	0,85; 0,78; 0,62	29T0528532;4757064
<i>Camellia japonica</i>	Pazo de Oca	A Estrada	Pontevedra	8,10	xxx	29T0549503;4732766
<i>Camellia japonica</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	14,20	xxx	29T0535785;4686681
<i>Camellia japonica</i>	Estrada Brea-O Campo	Marín	Pontevedra	5,80	0,84; 0,62 e 0,61	29T0523092;4690467
<i>Camellia japonica</i>	Xardíns de Vincenti	Pontevedra	Pontevedra	7,00	xxx	29T0528985;4697544
<i>Carpinus betulus</i>	Pazo de Pena d'Ouro	Noia	A Coruña	23,20	2,95	29T0509067;4736131
<i>Carpinus betulus</i>	Xardín Histórico de Padrón	Padrón	A Coruña	6,50	1,65	29T0528102;4732057
<i>Carpinus betulus</i>	Pazo de Castrelos	Vigo	Pontevedra	33,1; 36,5	1,92; 2,38	29T0522952;4673755
<i>Carya illinoensis</i>	Parque de Castelao-Fene	Fene	A Coruña	22,40	2,20	29T0567883;4814211
<i>Carya illinoensis</i>	Parque de Castelao-Fene	Fene	A Coruña	22,80	1,62	29T0567883;4814211
<i>Castanea sativa</i>	Mougá (Esmelle)	Ferrol	A Coruña	16,40	3,27	29T0558471;4818008
<i>Castanea sativa</i>	Soandres	Laracha	A Coruña	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	Estrada de Mugar dos-A Palma	Mugar dos	A Coruña	16,60	3,60	29T0558974;4812159
<i>Castanea sativa</i>	Touriño de Arriba	Betanzos	A Coruña	8,70	3,35	29T0565475;4794589
<i>Castanea sativa</i>	Estrada vella de Castroverde a Mosteiro	Castroverde	Lugo	13,90	8,10	29T0630437;4764605
<i>Castanea sativa</i>	Castelo de Frades. Santa Marta	Cervantes	Lugo	17,50	8,10	29T0667531;4741751
<i>Castanea sativa</i>	Noceda	Cervantes	Lugo	26,80	6,60	29T0667922;4737703
<i>Castanea sativa</i>	Casasoa. San Xurxo de Asma	Chantada	Lugo	15,40	4,20	29T0599683;4718879
<i>Castanea sativa</i>	Casasoa. San Xurxo de Asma	Chantada	Lugo	17,90	3,40	29T0599865;4718910
<i>Castanea sativa</i>	Santa Euxea	Guntín	Lugo	10,60	3,35	29T0610429;4747501
<i>Castanea sativa</i>	Santa Euxea	Guntín	Lugo	10,60	4,75	29T0610425;4747508
<i>Castanea sativa</i>	Santa Euxea	Guntín	Lugo	14,20	5,45	29T0610394;4747469
<i>Castanea sativa</i>	Santa Euxea	Guntín	Lugo	14,30	6,20	29T0610430;4747475
<i>Castanea sativa</i>	Barrio do Castiñeirío	Lugo	Lugo	10,30	3,55	29T0616408;4763856
<i>Castanea sativa</i>	Barrio do Castiñeirío	Lugo	Lugo	11,60	5,50	29T0616448;4763806
<i>Castanea sativa</i>	Barrio do Castiñeirío	Lugo	Lugo	7,20	6,10	29T0616417;4763837
<i>Castanea sativa</i>	Barrio do Castiñeirío	Lugo	Lugo	8,60	xxx	29T0616411;4763842
<i>Castanea sativa</i>	Barrio do Castiñeirío	Lugo	Lugo	8,80	5,40	29T0616454;4763755

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Castanea sativa</i>	Barrio do Castiñeirío	Lugo	Lugo	9,40	6,20	29T0616451;4763785
<i>Castanea sativa</i>	Parque dos Paxariños	Lugo	Lugo	13,90	3,55	29T0618439;4762517
<i>Castanea sativa</i>	Parque dos Paxariños	Lugo	Lugo	14,20	4,05	29T0618430;4762503
<i>Castanea sativa</i>	Parque dos Paxariños	Lugo	Lugo	17,80	4,85	29T0618453;4762529
<i>Castanea sativa</i>	Tuixe. San Remigio de Bazar	Lugo	Lugo	11,50	5,10	29T0614325;4755232
<i>Castanea sativa</i>	Vilameá. Santa María do Mao	O Incio	Lugo	21,80	5,50	29T0636746;4728429
<i>Castanea sativa</i>	Besta Nº3. Vilelos	O Saviñao	Lugo	10,70	2,55	29T0608600;4721639
<i>Castanea sativa</i>	Merille	Ouro	Lugo	9,80	6,10	29T0611015;4827587
<i>Castanea sativa</i>	Martul	Outeiro de Rei	Lugo	20,20	8,25	29T0610963;4771708
<i>Castanea sativa</i>	Igrexa do pobo de Nespereira	Portomarín	Lugo	12,00	7,70	29T0604938;4744337
<i>Castanea sativa</i>	Lusio. San Cristobo do Real	Samos	Lugo	25,70	5,60	29T0640828;4733250
<i>Castanea sativa</i>	Toca. Renche	Samos	Lugo	10,10	10,20	29T0641454;4731287
<i>Castanea sativa</i>	Toca. Renche	Samos	Lugo	18,30	6,20	29T0641112;4731661
<i>Castanea sativa</i>	San Vicente nº6. Maside	Sarria	Lugo	10,70	7,60	29T0628220;4737965
<i>Castanea sativa</i>	As Cortes-A Igrexa. Lobios	Sober	Lugo	10,90	6,30	29T0621006;4696063
<i>Castanea sativa</i>	As Cortes-A Igrexa. Lobios	Sober	Lugo	13,80	8,65	29T0620976;4696064
<i>Castanea sativa</i>	As Cortes-A Igrexa. Lobios	Sober	Lugo	14,40	7,40	29T0620953;4696056
<i>Castanea sativa</i>	Chousela. Bolmente	Sober	Lugo	10,30	4,55	29T0615447;4696727
<i>Castanea sativa</i>	Chousela. Bolmente	Sober	Lugo	6,20	xxx	29T0615437;4696749
<i>Castanea sativa</i>	Tuiriz. Ínsua San Salvador	Taboada	Lugo	5,50	4,80	29T0605134;4729735
<i>Castanea sativa</i>	Ramil. Santiago de Triacastela	Triacastela	Lugo	22,60	8,85	29T0644769;4735215
<i>Castanea sativa</i>	Bolaño. Na estrada de Castroverde a Mosteiro	Lugo	Lugo	17,40	8,65	29T0636504;4766221
<i>Castanea sativa</i>	Covas do Río	A Merca	Ourense	13,00	11,00	29T0593763;4671280
<i>Castanea sativa</i>	O Cagadoiro, Vide	Baños de Molgas	Ourense	21,70	9,35	29T0610593;4676321
<i>Castanea sativa</i>	Santa María de Casaio	Carballeda de Valdeorras	Ourense	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	Celanova, parque infantil	Celanova	Ourense	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	A Nogueira/Lobcira	Lobcira	Ourense	12,50	6,19	29T0583170;4649699
<i>Castanea sativa</i>	Campo xunta a ermida da Nosa Señora do Xures	Lobios	Ourense	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	Chaioso, Maceda	Maceda	Ourense	13,70	7,95	29T0610546;4680299
<i>Castanea sativa</i>	Barxes	Muíños	Ourense	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	Mugueimes, xardín municipal	Muíños	Ourense	21,00	7,90	29T0585177;4645678
<i>Castanea sativa</i>	Cerreda	Nogueira de Ramuín	Ourense	19,7	5,23	29T0612611;4693690
<i>Castanea sativa</i>	Cerreda	Nogueira de Ramuín	Ourense	16,40	4,70	29T0612611;4693690
<i>Castanea sativa</i>	Castro	Pobra de Trives	Ourense	15,30	7,48	29T0642415;4687078
<i>Castanea sativa</i>	Adro do Santuario do Pai Eterno	Quintela de Oumoso-Viana do Bolo	Ourense	16,30	5,05	29T0660084;4667253
<i>Castanea sativa</i>	Igrexa parroquial	Riós	Ourense	18,60	6,85	29T0642362;4648490
<i>Castanea sativa</i>	Punxeiros	Viana do Bolo	Ourense	11,30	10,30	29T0657604;4671793
<i>Castanea sativa</i>	Quintela do Pando	Viana do Bolo	Ourense	16,00	xxx	29T0654721;4672986
<i>Castanea sativa</i>	San Martiño	Viana do Bolo	Ourense	16,80	9,05	29T0659545;4672243
<i>Castanea sativa</i>	Souto de Quintela de Oumoso	Viana do Bolo	Ourense	14,70	xxx	29T0660369;4665101
<i>Castanea sativa</i>	Estrada entre Vilariño de Conso e Soutogrande	Vilariño de Conso	Ourense	12,60	xxx	29T0649393;4668699
<i>Castanea sativa</i>	Os Blancos	Os Blancos	Ourense	14,70	6,65	29T0603489;4650473

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Castanea sativa</i>	Pexeiroos 1	Os Blancos	Ourense	13,50	xxx	29T0604601;4647935
<i>Castanea sativa</i>	Fontearcada 1	Os Blancos	Ourense	13,80	6,78	29T0599812;4648118
<i>Castanea sativa</i>	Noveas	Os Blancos	Ourense	13,30	10,50	29T0605259;4648686
<i>Castanea sativa</i>	Fontearcada 2	Os Blancos	Ourense	17,60	8,60	29T0599825;4648148
<i>Castanea sativa</i>	Fontearcada 3	Os Blancos	Ourense	22,30	xxx	29T0599866;4648344
<i>Castanea sativa</i>	Fontearcada 4	Os Blancos	Ourense	15,10	6,90	29T0599901;4648217
<i>Castanea sativa</i>	Os Blancos	Os Blancos	Ourense	14,00	5,80	29T0603470;4650428
<i>Castanea sativa</i>	Pexeiroos 2	Os Blancos	Ourense	21,60	6,15	29T0604527;4648190
<i>Castanea sativa</i>	Cuquexos	Os Blancos	Ourense	20,10	5,05	29T0604916;4648134
<i>Castanea sativa</i>	Covelas 1	Os Blancos	Ourense	21,60	4,50	29T0605615;4651038
<i>Castanea sativa</i>	Covelas 2	Os Blancos	Ourense	19,20	4,60	29T0605615;4651038
<i>Castanea sativa</i>	Covelas 3	Os Blancos	Ourense	18,60	4,20	29T0605615;4651038
<i>Castanea sativa</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	Pena	Castroverde	Lugo	9,20	5,30	29T0635497;4769120
<i>Castanea sativa</i>	Pena	Castroverde	Lugo	6,90	5,90	29T0635496;4769121
<i>Castanea sativa</i>	Cimás,5. Meirás-Sada	Sada	A Coruña	17,20	2,30	29T0557063;4800294
<i>Castanea sativa</i>	Basille. Pousada	Baralla	Lugo	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	Pazo de Cartelos	Carballedo	Lugo	MORTO		
<i>Castanea sativa</i>	Aucella. Cereixedo	Cervantes	Lugo	30,30	7,20	29T0668402;4739194
<i>Castanea sativa</i>	Veiga do Seixo. Cereixedo	Cervantes	Lugo	22,60	6,12	29T0666963;4738497
<i>Castanea sativa</i>	Seceda	Folgo do Caurel	Lugo	28,30	7,50	29T0645669;4720495
<i>Castanea sativa</i>	O Regueiro. San Remigio de Bazar	Lugo	Lugo	13,20	6,85	29T0613324;4755369
<i>Castanea sativa</i>	Taboada dos Freires	Taboada	Lugo	9,20	7,20	29T0596691;4728102
<i>Castanea sativa</i> (3)	Nespercira (Sabugueiron, Prado de Baixo e Cortina)	Portomarín	Lugo	13,90	6,53	29T0605432;4744075
<i>Castanea sativa</i>	Vilavella	Triacastela	Lugo	17,40	9,70	29T0646418;4735704
<i>Castanea sativa</i>	Vilavella	Triacastela	Lugo	19,10	8,20	29T0646418;4735704
<i>Castanea sativa</i> (4)	Mesón do Vento	Ordes	A Coruña	MORTO		
<i>Castanea sativa</i> (Souto)	Lugar da Rúa-O Piñeiro-Maniños	Fene	A Coruña	16,80	xxx	29T0565464;4810599
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro da Chave	Esculqueira	A Mezquita	Ourense	18,00	5,14	29T0659406;4650110
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro da Corredoira	Soutomerille	Castroverde	Lugo	17,30	7,31	29T0630432;4764597
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro da Serrería	Cellán de Mosteiro	Castroverde	Lugo	15,50	5,30	29T0636518;4761244
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro de Argimiro de Pena	Pena	Castroverde	Lugo	9,30	3,90	29T0635266;4769385
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro de Barrio	Barrio (Bolaño)	Castroverde	Lugo	16,90	6,35	29T0635268;4766193
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro de Casa Gabriel	Molar (Páramo)	Castroverde	Lugo	15,40	7,90	29T0638480;4756388
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro de Moreira	Mesón de Fraiás (Moreira)	Castroverde	Lugo	15,90	5,40	29T0632335;4764085
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro de Riazor	Bolaño	Castroverde	Lugo	18,00	xxx	29T0636500;4766211
<i>Castanea sativa</i>	Vilar (Moreira)	Castroverde	Lugo	5,70	5,12	29T0631069;4764875

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
Castiñeiro do Neto						
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiro grande de Castañal	Forcadela	Tomiño	Pontevedra	22,10	3,66	29T0521412;4651429
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiros de Pardavedra	Rañasoa. Pardavedra	A Bola	Ourense	15,60	10,70	29T0593015;4668915
<i>Castanea sativa</i> Castiñeiros de Pardavedra	Rañasoa. Pardavedra	A Bola	Ourense	17,00	7,70	29T0593015;4668915
<i>Castanea sativa</i> Souto Benito Gil	A Figueiriña, Cerdedo. Parroquia de Acevedo do Río	Celanova	Ourense	25,00	6,60	29T0581640;4667674
<i>Castanea sativa</i> Souto de Agüeira	Agüeira	Becerreá	Lugo	21,00	4,30	29T0653445;4742692
<i>Castanea sativa</i> Souto de Castiñeiros do Monte da Perdiz ou Monte Fontelo	A Graña	Ferrol	A Coruña	15,20	1,48	29T0559648;4814329
<i>Castanea sativa</i> Souto do Mosteiro de Santa Cristina	Santa Cristina	Parada de Sil	Ourense	14,30	3,82	29T0616291;4694872
<i>Casuarina cunninghamiana</i>	Facultade de Xeografía e Historia. USC Facultade de Xeografía e Historia	Santiago de Compostela	A Coruña	25,10	2,26	29T0537554;4747684
<i>Casuarina cunninghamiana</i>	Ourense	Ourense	Ourense	MORTO		
<i>Casuarina cunninghamiana</i>	Parque de Caldas	Caldas de Reis	Pontevedra	23,90	2,30	29T0529637;4717080
<i>Casuarina cunninghamiana</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	29,20	2,60	29T0527454;4695259
<i>Catalpa bignonioides</i>	Pazo de Brandeso	Arzúa	A Coruña	13,10	3,10	29T0567010;4748737
<i>Catalpa bignonioides</i>	San Eufrasio. Santa María do Mao	O Incio	Lugo	15,30	2,10	29T0636716;4729340
<i>Catalpa bignonioides</i>	Praza de Sober	Sober	Lugo	9,20	2,15	29T0616362;4702266
<i>Catalpa bignonioides</i>	Praza de Sober	Sober	Lugo	9,00	2,50	29T0616362;4702266
<i>Catalpa bignonioides</i>	Tebra, Santa María. Nunha praza o lado da Igrexa.	Tomiño	Pontevedra	14,80	3,20	29T0521929;4654765
<i>Catalpa bignonioides</i>	Tebra, Santa María. Nunha praza o lado da Igrexa.	Tomiño	Pontevedra	12,20	3,29	29T0521929;4654765
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Parque Municipal	Ferrol	A Coruña	19,90	3,15	29T0561381;4814714
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Convento dos Padres Pasionistas	Melide	A Coruña	24,50	4,02	29T0580053;4752597
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Convento dos Padres Pasionistas	Melide	A Coruña	27,60	6,00	29T0580053;4752597
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Mosteiro-Pazo de San Lourenzo	Santiago de Compostela	A Coruña	31,80	4,15	29T0536320;4747299
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Bóveda	Bóveda	Lugo	32,10	3,95	29T0624730;4720382
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Laiosa. Laiosa	O Incio	Lugo	31,90	3,70	29T0629349;4722072
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Laiosa. Laiosa	O Incio	Lugo	32,40	3,35	29T0629349;4722072
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	25,70	3,40	29T0522611;4675527
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Balneario de Mondariz	Mondariz	Pontevedra	33,00	3,60	29T0544111;4675038

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Campus das Lagoas	Ourense	Ourense	22,10	3,26	29T0594241;4688893
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Campus das Lagoas	Ourense	Ourense	25,10	2,95	29T0594156;4688808
<i>Cedrus 'Glaucá'</i> <i>atlantica</i>	Campus das Lagoas	Ourense	Ourense	23,20	2,82	29T0594146;4688798
<i>Cedrus deodara</i>	San Martín de Valdeorras	A Portela	Ourense	O propietario non permite a entrada		
<i>Cedrus deodara</i>	A Figueiriña, Cerdedo. Parroquia de Acevedo do Río	Celanova	Ourense	29,50	3,52	29T0581668;4667665
<i>Cedrus deodara</i>	Xardín fronte o ambulatorio	Pontevedra	Pontevedra	MORTO		
<i>Cedrus deodara</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	29,50	3,50	29T0522611;4675528
<i>Cedrus libani</i>	IES Fernando Lema	Cee	A Coruña	25,50	3,75	29T0484874;4756084
<i>Cedrus libani</i>	Xardín das Angustias	Ferrol	A Coruña	MORTO		
<i>Cedrus libani</i>	A Portela	Vilamartín de Valdeorras	Ourense	O propietario non permite a entrada		
<i>Cedrus libani</i>	Ravelo. Pazo de A Mercedes	As Neves	Pontevedra	31,80	4,60	29T0547350;4660927
<i>Cedrus libani</i>	Pazo de Gandarón. Carballeira	Pontevedra	Pontevedra	29,10	5,05	29T0529460;4695008
<i>Cedrus libani</i>	Parque de Caldas de Reis	Caldas de Reis	Pontevedra	32,70	4,10	29T0529483;4716883
<i>Cedrus libani</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	24,50	3,80	29T0522611;4675529
<i>Cedrus libani</i>	Pazo Castelo de Maside	Pantón	Lugo	38,80	4,70	29T0613665;4706484
<i>Cedrus libani</i>	Campus das Lagoas	Ourense	Ourense	28,40	3,40	29T0594276;4688885
<i>Cedrus libani</i>	Campus das Lagoas	Ourense	Ourense	25,80	3,30	29T0594238;4688871
<i>Cedrus libani</i>	Campus das Lagoas	Ourense	Ourense	20,00	2,36	29T0594155;4688799
<i>Celtis australis</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	MORTO		
<i>Cercis siliquastrum</i>	Adro da Igrexa de Perlio	Fene	A Coruña	8,70	2,28	29T0567157;4814095
<i>Cercis siliquastrum</i>	Xardín de Lombardero	Pontedeume	A Coruña	8,50	2,10	29T0567129;4806639
<i>Cercis siliquastrum</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	10,50	0,80	29T0522304;4708780
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	A Coruña	MORTO		
<i>Chamaecyparis pisifera 'Squarrosa'</i>	Lago de Castiñeiras	Marín	Pontevedra	24,70	1,40	29T0526680;4690028
<i>Cinnamomum camphora</i>	Ribeira de Maniños	Fene	A Coruña	10,40	2,10	29T0564928;4812620
<i>Citrus aurantium</i>	O Pazo-Barallobre	Fene	A Coruña	6,00	0,64	29T0566162;4812667
<i>Citrus aurantium</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	5,20	xxx	29T0547077;4735754
<i>Citrus aurantium</i>	A Serra Seca, 103. Viladesuso	Oia	Pontevedra	8,10	xxx	29T0510887;4654401
<i>Citrus aurantium</i>	Figueiró	Tomíño	Pontevedra	7,80	1,71	29T0518805;4645679
<i>Cordyline australis</i>	Carballo	Carballo	A Coruña	MORTO		
<i>Cordyline australis</i>	Pontedeume	Pontedeume	A Coruña	MORTO		
<i>Cornus capitata</i>	Pazo de Oca	A Estrada	Pontevedra	7,00	0,95	29T0549487;4732762
<i>Corylus avellana</i>	O Roxal (Pazo Isabel II)	Neda	A Coruña	12,70	xxx	29T0570963;4816272
<i>Corylus avellana</i>	Finca de Briz	Marín	Pontevedra	8,20	1,26	29T0524234;4693013
<i>Corymbia calophylla</i>	Parque de Compostela	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	17,20	2,60	29T0519139;4717445
<i>Crataegus azarolus</i>	Estación Fitopatolóxica do Areiro	Pontevedra	Pontevedra	12,00	1,00	29T0526913;4694816
<i>Crataegus monogyna</i>	Coiro, San Esteban de Paleo	Carral	A Coruña	11,10	2,20	29T0553262;4786998
<i>Crataegus monogyna</i>	Praia fluvial no Miño. Parroquia de Goián.	Tomíño	Pontevedra	7,70	1,82	29T0520627;4643308
<i>Crataegus x lavallei</i>	Pazo de Oca	A Estrada	Pontevedra	6,00	0,65	29T0549487;4732763
<i>Cryptomeria japonica</i>	Xardín de Lombardero	Pontedeume	A Coruña	21,30	1,84	29T0567129;4806639

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Cryptomeria japonica</i>	Mondariz-Balneario	Mondariz-Balneario	Pontevedra	30,60	3,55	29T0544166;4675309
<i>Cryptomeria japonica</i>	San Salvador. A Cacia. Rúa do Río Miño nº13	Poio	Pontevedra	22,10	3,10	29T0528406;4698445
<i>Cryptomeria japonica</i>	Parque de Caldas de Reis	Caldas de Reis	Pontevedra	34,00	3,00	29T0529483;4716884
<i>Cryptomeria japonica</i>	Pazo de Torres de Agrelo	Redondela	Pontevedra	21,00	2,80	29T0532878;4682260
<i>Cryptomeria japonica</i> 'Elegans'	Pazo de Torres de Agrelo	Redondela	Pontevedra	20,70	2,84	29T0533078;4682528
<i>Cunninghamia lanceolata</i>	Xardín das Palmeiras	Pontevedra	Pontevedra	21,20	2,40	29T0529097;4697808
<i>Cunninghamia lanceolata</i>	Xardíns de Vincenti	Pontevedra	Pontevedra	20,60	2,40	29T0528985;4697545
<i>Cupressus lusitanica</i>	Pazo de Vilar de Francos	Carballo	A Coruña	24,00	x	29T0528835;4781545
<i>Cupressus lusitanica</i>	San José de Ribarteme	As Neves	Pontevedra	MORTO		
<i>Cupressus lusitanica</i>	Quinta do Ramo	Tomiño	Pontevedra	20,00	3,94	29T0521681;4647367
<i>Cupressus lusitanica</i>	Pazo de Gondomar	Gondomar	Pontevedra	28,00	3,50	29T0519654;4661593
<i>Cupressus lusitanica</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	25,60	3,40	29T0522611;4675533
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Entrada do Convento de San Francisco	Muros	A Coruña	24,70	4,80	29T0494178;4734678
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Pousada	Sobrado dos Monxes	A Coruña	MORTO		
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	MORTO		
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Adro da Igrexa de Xermade.	Xermade	Lugo	22,00	6,00	29T0596294;4801069
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Parque Municipal do Carballiño	Carballiño	Ourense	29,60	4,21	29T0575180;4697986
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Outeiro	Cotobade	Pontevedra	MORTO		
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Monteporreiro. Edificio UNED.	Pontevedra	Pontevedra	28,20	6,05	29T0530880;4699224
<i>Cupressus macrocarpa</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	28,70	2,50	29T0522611;4675534
<i>Cupressus sempervirens</i>	Cemiterio de Cristosende	A Teixeira	Ourense	17,80	1,50	29T0624556;4693984
<i>Cupressus sempervirens</i>	Canceiros de Abeleda	Castrocaldas	Ourense	21,80	3,10	29T0628578;4694356
<i>Cupressus sempervirens</i>	Mosteiro-Cemiterio	Melón	Ourense	18,30	2,12	29T0564682;4678745
<i>Cupressus sempervirens</i>	Penalba	Nogueira de Ramuín	Ourense	28,30	2,75	29T0602660;4699360
<i>Cupressus sempervirens</i>	Penalba	Nogueira de Ramuín	Ourense	22,50	2,36	29T0602660;4699360
<i>Cupressus sempervirens</i>	Dompiñor. San Pedro	O Incio	Lugo	26,20	3,00	29T0634993;4723127
<i>Cupressus sempervirens</i>	Romariz	O Incio	Lugo	20,80	2,20	29T0633003;4726109
<i>Cupressus sempervirens</i>	Mosteiro Cisterniense do Divino Pastor	Pantón	Lugo	16,60	2,00	29T0613405;4707148
<i>Cupressus sempervirens</i>	Quiroga	Quiroga	Lugo	28,10	4,00	29T0641897;4704081
<i>Cupressus sempervirens</i> var. horizontalis	Cemiterio de Mondoñedo	Mondoñedo	Lugo	16,40	4,05	29T0632482;4810117
<i>Cupressus sempervirens</i> var. horizontalis	Cemiterio de Mondoñedo	Mondoñedo	Lugo	23,80	3,98	29T0632492;4810119
<i>Daphnophyllum macropodium</i>	Pazo de A Saleta	Meis	Pontevedra	10,20	1,20	29T0523296;4747503
<i>Diospyros virginiana</i>	Pazo de Gondomar	Gondomar	Pontevedra	20,00	1,05	29T0519654;4661592
<i>Eleagnus pungens</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	23,50	1,25; 1,10	29T0547018;4735764
<i>Erythrina crista-galli</i>	Fundación "Rosalía de Castro". Casa-Museo de Rosalía de Castro.	Padrón	A Coruña	12,50	1,35; 1,50 e 1,30	29T0528565;4732045
<i>Erythrina crista-galli</i>	Xardín Histórico de Padrón	Padrón	A Coruña	3,00		29T0528102;4732057

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Erythrina crista-galli</i>	Alameda do Campo da Estrela	Santiago de Compostela	A Coruña	MORTO		
<i>Erythrina crista-galli</i>	Rúa Concepción Arenal. A carón da gasoleneira	Marín	Pontevedra	11,00	1,84	29T0525237;4693544
<i>Erythrina crista-galli</i>	Plaza Anxo Fadrique	Vigo	Pontevedra	12,30	2,03	29T0521837;4674941
<i>Eucalyptus amygdalina</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	38,90	3,00	29T0527267;4695154
<i>Eucalyptus botryoides</i>	Finca de Mirambel.	Vigo	Pontevedra	31,40	3,25	29T0516994;4671733
<i>Eucalyptus botryoides</i>	Pazo de Rubiáns	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	33,00	3,65	29T0521937;4714363
<i>Eucalyptus cinerea</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	MORTO		
<i>Eucalyptus cornuta</i>	Vilagarcía de Arousa	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	27,40	3,80	29T0519210;4717303
<i>Eucalyptus cornuta</i>	Vilagarcía de Arousa	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	29,00	3,60	29T0519210;4717303
<i>Eucalyptus diversicolor</i>	Xardíns de Méndez Núñez	A Coruña	A Coruña	15,00	2,67	29T0548444;4801865
<i>Eucalyptus diversicolor</i>	Finca de Mirambel	Vigo	Pontevedra	33,50	2,82	29T0516994;4671733
<i>Eucalyptus diversicolor</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	43,50	1,60	29T0527283;4695165
<i>Eucalyptus fastigiata</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	49,50	3,00	29T0527290;4695179
<i>Eucalyptus globulus</i>	Pazo de Orto	Abegondo	A Coruña	39,90	6,70	29T0557838;4791849
<i>Eucalyptus globulus</i>	San Juan de Ortoño. Campo da festa.	Ames	A Coruña	52,60	5,90	29T0529812;4744287
<i>Eucalyptus globulus</i>	Igrexa de Tarragona	Rianxo	A Coruña	35,40	7,80	29T0514229;4724775
<i>Eucalyptus globulus</i>	Igrexa de Tarragona	Rianxo	A Coruña	36,20	7,30	29T0514229;4724775
<i>Eucalyptus globulus</i>	Pazo de Meirás	Sada	A Coruña	43,10	7,46	29T0557054;4800961
<i>Eucalyptus globulus</i>	Pazo de O Gado	Sobrado dos Monxes	A Coruña	39,00	xxx	29T0579954;4766356
<i>Eucalyptus globulus</i>	Altide. Trobo	Begonte	Lugo	MORTO		
<i>Eucalyptus globulus</i>	Balmonte. Casa Grande da Torre	Castro de Rei	Lugo	34,50	4,20	29T0630350;4781048
<i>Eucalyptus globulus</i>	Parque Municipal do Carballiño	Carballiño	Ourense	47,80	4,16	29T0575328;4697898
<i>Eucalyptus globulus</i>	Parque de Caldas de Reis	Caldas de Reis	Pontevedra	37,50	6,75	29T0529637;4717080
<i>Eucalyptus globulus</i>	Parque de Caldas de Reis	Caldas de Reis	Pontevedra	40,10	6,26	29T0529637;4717080
<i>Eucalyptus globulus</i>	Finca do Conde. Aldán	Cangas do Morrazo	Pontevedra	38,40	7,10	29T0515620;4681252
<i>Eucalyptus globulus</i>	Ribadetea.	Ponteareas	Pontevedra	MORTO		
<i>Eucalyptus globulus</i>	Capela do Anxo. Pazos de Reis.	Tui	Pontevedra	37,00	6,17	29T0529566;4656652
<i>Eucalyptus globulus</i>	Capela do Anxo. Pazos de Reis.	Tui	Pontevedra	34,30	5,70	29T0529566;4656652
<i>Eucalyptus globulus</i>	Preto da antiga casa forestal, en Ribadetea	Ponteareas	Pontevedra	46,20	5,25	29T0537844;4672762
<i>Eucalyptus globulus</i>	Preto da antiga casa forestal, en Ribadetea	Ponteareas	Pontevedra	43,30	6,30	29T0537844;4672762
<i>Eucalyptus globulus</i> Eucalipto da Igrexa	Parroquia de Vilasobroso	Mondariz	Pontevedra	35,20	12,73	29T0544680;4672887
<i>Eucalyptus globulus</i> Eucalipto do Outeiro da Cruz	Parroquia de Queimadelos	Mondariz	Pontevedra	33,80	6,76	29T0546921;4674489
<i>Eucalyptus grandis</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	54,00	2,60	29T0527290;4695179
<i>Eucalyptus longifolia</i> x <i>E. tereticornis</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	19,40	1,00	29T0527267;4695165
<i>Eucalyptus maculata</i>	Parque de Compostela	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	20,30	2,55	29T0519216;4717384
<i>Eucalyptus obliqua</i>	Outeiro da Graña, San Xulián	Marín	Pontevedra	35,00	4,30	29T0526929;4691257
<i>Eucalyptus obliqua</i>	Finca Forqueiros, Beluso	Bucu	Pontevedra	50,00	2,45	29T0516769;4684843

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Eucalyptus obliqua</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	51,30	3,80	29T0527515;4695251
<i>Eucalyptus obliqua</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	51,30	3,80	29T0527270;4695180
<i>Eucalyptus saligna</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	56,40	2,10	29T0527286;4695178
<i>Eucalyptus sieberi</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	48,30	3,00	29T0527274;4695182
<i>Eucalyptus viminalis</i>	San Pedro de Nos	Oleiros	A Coruña	39,20	4,84	29T0553254;4797223
<i>Eucalyptus viminalis</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	55,00	3,10	29T0527268;4695191
<i>Eucalyptus microcorys</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	36,40	2,50	29T0527282;4695177
<i>Fagus sylvatica</i>	Xardíns de Méndez Núñez	A Coruña	A Coruña	20,10	1,90	29T0548444;4801865
<i>Fagus sylvatica</i>	Pazo de Antequera	Rois	A Coruña	27,00	3,44	29T0525305;4734443
<i>Fagus sylvatica</i>	Pazo de San Lorenzo de Trasouto	Santiago de Compostela	A Coruña	28,40	3,15	29T0536179;4747393
<i>Fagus sylvatica</i>	Campus Sur USC	Santiago de Compostela	A Coruña	22,80	2,40	29T0536320;4747299
<i>Fagus sylvatica</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	39,90	3,15	29T0546912;4735802
<i>Fagus sylvatica</i>	Ourol de arriba. Ourol	Guntín	Lugo	19,10	2,05	29T0612768;4747645
<i>Fagus sylvatica</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	20,70	1,70	29T0617376;4762437
<i>Fagus sylvatica</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	20,80	2,10	29T0617418;4762424
<i>Fagus sylvatica</i>	Lusio. San Cristobo do Real	Samos	Lugo	23,60	1,70	29T0640621;4733136
<i>Fagus sylvatica</i>	Lusio. San Cristobo do Real	Samos	Lugo	29,90	1,70	29T0640598;4733122
<i>Fagus sylvatica</i>	Monte Aloia	Tui	Pontevedra	24,00	3,10	29T0526620;4658138
<i>Fagus sylvatica</i>	Pazo de Bermás ou de Casanova	O Pino	A Coruña	40,00	2,55	29T0553326;4754026
<i>Fagus sylvatica</i>	Pazo de Bermás ou de Casanova	O Pino	A Coruña	42,00	2,63	29T0553326;4754026
<i>Fagus sylvatica</i>	Pazo de Bermás ou de Casanova	O Pino	A Coruña	36,00	2,37	29T0553326;4754026
<i>Fagus sylvatica</i> 'Atropurpurea'	Ravelo. Pazo de A Mercede	As Neves	Pontevedra	MORTO		
<i>Fagus sylvatica</i> 'Atropurpurea'	Monteporreiro. Edificio UNED.	Pontevedra	Pontevedra	20,80	3,44	29T0530880;4699224
<i>Fagus sylvatica</i> 'Atropurpurea'	Pazo de Torrecedeira	Redondela	Pontevedra	32,20	4,24	29T0530848;4681023
<i>Fagus sylvatica</i> 'Atropurpurea'	Parque de Castrelos	Vigo	Pontevedra	28,00	2,20	29T0522440;4673540
<i>Fagus sylvatica</i> 'Atropurpurea'	Parque de Castrelos	Vigo	Pontevedra	33,30	2,80	29T0522440;4673540
<i>Fagus sylvatica</i> Devesa de Rogueira	Moreda	Folgo de Caurel	Lugo	19,10	1,75 e 2,10	29T0654992;4718981
<i>Fagus sylvatica</i> Faial de Fonformosa	Fonformosa	Pedrafit do Cebreiro	Lugo	24,50	1,50	29T0660920;4722886
<i>Fraxinus angustifolia</i>	Zoo de Marcelle. San Martín de Guillar	Outeiro de Rei	Lugo	20,40	2,13	29T0611371;4769494
<i>Fraxinus angustifolia</i>	Pazo de Fefiñans	Cambados	Pontevedra	21,10	3,55	29T0515649;4707865
<i>Fraxinus angustifolia</i>	Covelo. Río Verdego	Mondariz	Pontevedra	21,60	1,78	29T0549493;4677768
<i>Fraxinus angustifolia</i>	Pazo de Rubiáns	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	17,40	Bifúrcase a 1,20 en dúas ramas de 1,80 e 2,30	29T0521964;4714252
<i>Fraxinus excelsior</i>	Reiriz. San Martiño de Mondoñedo	Foz	Lugo	18,60	2,75	29T0636319;4822776
<i>Fraxinus excelsior</i>	Pedrafit do Cebreiro	Pedrafit do Cebreiro	Lugo	20,80	2,00	29T0662056;4732428
<i>Fraxinus excelsior</i>	Lusio. San Cristobo do Real	Samos	Lugo	22,80	1,75	29T0640737;4733430
<i>Fraxinus excelsior</i>	Parque de Castrelos	Vigo	Pontevedra	MORTO		

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Fraxinus excelsior</i> (Formación)	O Roxal (Pazo Isabel II)	Neda	A Coruña	26,50	1,90	29T0570963;4816272
<i>Fraxinus ornus</i>	Mariñán	Bergondo	A Coruña	13,30	1,85	29T0563741;4796363
<i>Fraxinus ornus</i>	Adro da Igrexa de Perlio	Fene	A Coruña	10,60	2,03	29T0567157;4814095
<i>Grevillea robusta</i>	Pazo de Illobre	Betanzos	A Coruña	22,40	2,88	29T0562689;4793525
<i>Grevillea robusta</i>	Toxeira. Viveiro Central de Areas	Tui	Pontevedra	25,90	1,85	29T0526988;4653414
<i>Grevillea robusta</i>	Alameda de Praza de Compostela	Vigo	Pontevedra	27,80	2,15	29T0522929;4676589
<i>Grevillea robusta</i>	Pazo de Torres de Agrelo	Redondela	Pontevedra	20,00	1,68	29T0532878;4682263
<i>Grevillea robusta</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	29,70	2,00	29T0522611;4675532
<i>Howea forsteriana</i>	Xardíns Méndez Núñez	A Coruña	A Coruña	17,00	0,73	29T0548444;4801865
<i>Ilex aquifolium</i>	O Piñeiro-Maniños	Fene	A Coruña	15,20	2,04	29T0565424;4810485
<i>Ilex aquifolium</i>	Vento-Castriz	Santa Comba	A Coruña	12,80	1,40	29T0518105;4769430
<i>Ilex aquifolium</i>	Cobreiro. Santabaia	Vilalba	Lugo	14,20	2,30	29T0606079;4799550
<i>Ilex aquifolium</i>	Casaio. Bosque do Foio Castaño	Carballeda de Valdeorras	Ourense	14,10	0,85	29T0682175;4682650
<i>Ilex aquifolium</i>	Pazo de Gondomar	Gondomar	Pontevedra	16,00	1,10	29T0519654;4661594
<i>Ilex aquifolium</i> 'Ferox'	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	13,50	1,00	29T0535646;4686447
<i>Ilex aquifolium</i> 'Variegata'	Iñas. Casa de Molina	Oleiros	A Coruña	12,90	1,30	29T0555892;4797080
<i>Ilex aquifolium</i> Acivro da Casa de Quintana	Lugar de Quintá. Parroquia do Val	Narón	A Coruña	12,00	2,10	29T0563913;4822779
<i>Juglans nigra</i>	Praza de Compostela	Vigo	Pontevedra	24,20	2,66	29T0523140;4676557
<i>Juglans regia</i>	Ribeiras do Sor	Mañón	A Coruña	15,20	2,23	29T0603620;4840305
<i>Juglans regia</i>	Puebla	Navia Suarna de	Lugo	20,90	2,38	29T0662470;4758748
<i>Juglans regia</i>	A Torre	O Páramo	Lugo	MORTO		
<i>Juglans regia</i>	Proendos	Sober	Lugo	19,60	2,63	29T0616464;4700898
<i>Juglans regia</i>	Toiriz	Vila de Cruces	Pontevedra	19,70	3,30	29T0572136;4738532
<i>Juniperus recurva</i>	Xardín Histórico de Padrón	Padrón	A Coruña	5,10	xxx	29T0528102;4732057
<i>Lagerstroemia indica</i>	Casa de Valle-Inclán	Vilanova de Arousa	Pontevedra	10,00	Bifúrcase a c 1,30; 0,85 e 1,25	29T0514289;4712530
<i>Larix x marchlinsii</i>	O Pereiro	Marín	Pontevedra	25,60	2,20	29T0525589;4688862
<i>Laurus nobilis</i>	Noia	Noia	A Coruña	19,60	2,40	29T0509148;4737162
<i>Laurus nobilis</i>	Casa-Museo de Rosalía de Castro	Padrón	A Coruña	13,70	1,17; 1,07; 1,15 e 1,13	29T0528565;4732045
<i>Laurus nobilis</i>	Cimás,5. Meirás-Sada	Sada	A Coruña	11,00	0,68	29T0557063;4800294
<i>Laurus nobilis</i>	Fundación Juana de Vega.	San Pedro de Nós	A Coruña	16,40	2,14	29T553542;4796018
<i>Laurus nobilis</i>	Pazo de Fefiñáns	Cambados	Pontevedra	16,90	2,80	29T0515514;4707728
<i>Laurus nobilis</i>	Pazo de Fefiñáns	Cambados	Pontevedra	17,60	2,70	29T0515514;4707728
<i>Laurus nobilis</i>	Pazo de Torres de Agrelo	Redondela	Pontevedra	6,50	2,02	29T0532924;4682471
<i>Laurus nobilis</i>	Sanxenxo	Sanxenxo	Pontevedra	MORTO		
<i>Laurus nobilis</i>	Vilagarcía de Arousa	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	18,10	1,28	29T0517446;4718590
<i>Laurus nobilis</i>	Rio Loira, Soaxe, Seixo	Marín	Pontevedra	13,30	0,86	29T0522097;4690315
<i>Laurus nobilis</i>	Finca de Briz	Marín	Pontevedra	12,30	1,91	29T0524201;4692956
<i>Ligustrum lucidum</i>	Rúa Valle Inclán	Santiago de Compostela	A Coruña	14,50	3,29	29T0537549;4748199
<i>Ligustrum lucidum</i>	Finca de Briz	Marín	Pontevedra	22,60	2,42	29T0524201;4692957

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Ligustrum</i> sp.	Igrexa de Fefiñáns. Tirouno o temporal	Cambados	Pontevedra	MORTO		
<i>Liquidambar styraciflua</i>	Pazo de Torrecedeira	Redondela	Pontevedra	33,60	3,32	29T0530844;4681016
<i>Liquidambar styraciflua</i>	Pazo de Torrecedeira	Redondela	Pontevedra	25,20	2,80	29T0530844;4681016
<i>Liquidambar styraciflua</i>	Lago de Castiñeiras (Parque infantil)	Marín	Pontevedra	28,00	1,70	29T0526680;4690028
<i>Liquidambar styraciflua</i> (14)	Viveiro Central de Areas	Tui	Pontevedra	31,00	2,45	29T0526754;4652971
<i>Liriodendron tulipifera</i>	San Pedro de Nos	Oleiros	A Coruña	MORTO		
<i>Liriodendron tulipifera</i>	Parque de Caldas de Reis	Caldas de Reis	Pontevedra	35,20	2,90	29T0529483;4716885
<i>Livistonia australis</i>	Anselme d'Abaixo	Redondela	Pontevedra	20,60	1,37	29T0533070;4682513
<i>Livistonia australis</i>	Castrelos	Vigo	Pontevedra	15,10	1,05	29T0522592;4673755
<i>Livistonia australis</i>	Pazo de Torres de Agrelo	Redondela	Pontevedra	18,00	1,10	29T0532878;4682261
<i>Maclura pomifera</i>	Noia	Noia	A Coruña	6,70	xxx	29T0509038;4736193
<i>Magnolia acuminata</i>	Alameda de Suanzes	Ferrol	A Coruña	16,10	3,34	29T0562401;4814988
<i>Magnolia campbellii</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	21,90	2,10	29T0547018;4735764
<i>Magnolia denudata</i>	Pazo de Oca	A Estrada	Pontevedra	15,00	1,50	29T0549487;4732764
<i>Magnolia denudata</i>	Pazo de Oca	A Estrada	Pontevedra	17,00	2,40	29T0549487;4732764
<i>Magnolia doltsopa</i>	Pazo de A Saleta	Meis	Pontevedra	18,50	0,70	29T0523296;4747505
<i>Magnolia doltsopa</i>	Pazo de A Saleta	Meis	Pontevedra	20,30	1,10	29T0523296;4747506
<i>Magnolia grandiflora</i>	Illobre	Betanzos	A Coruña	12,60	xxx	29T0562689;4793525
<i>Magnolia grandiflora</i>	O Pazo-Barallobre	Fene	A Coruña	10,50	2,21	29T0566162;4812667
<i>Magnolia grandiflora</i>	Cantón de Molíns	Ferrol	A Coruña	14,70	2,33	29T0562297;4815004
<i>Magnolia grandiflora</i>	Parque Municipal	Ferrol	A Coruña	14,20	1,30; 3,52	29T0561381;4814714
<i>Magnolia grandiflora</i>	Serentellos	Cambados	Pontevedra	15,40	4,15	29T0516320;4704468
<i>Magnolia grandiflora</i>	Santa María	Pontevedra	Pontevedra	12,90	xxx	29T0529096;4697834
<i>Magnolia grandiflora</i>	Rial. Pazo de San Bieito	Portas	Pontevedra	18,30	4,80	29T0526611;4714387
<i>Magnolia grandiflora</i>	Castrelos	Vigo	Pontevedra	28,50	3,20	29T0522519;4673504
<i>Magnolia grandiflora</i>	Vilanova de Arousa	Vilanova de Arousa	Pontevedra	14,90	3,80	29T0514289;4712530
<i>Magnolia grandiflora</i>	Pazo de Gondomar	Gondomar	Pontevedra	28,00	3,10	29T0519654;4661596
<i>Magnolia grandiflora</i>	Sampaio de Veiga. Pazo A Fábrica	Celanova	Ourense	13,60	2,30;1,18	29T0588348;4666033
<i>Magnolia grandiflora</i> (2)	Xardíns de Felipe de Castro	Noia	A Coruña	12,70	3,40	29T0509226;4737206
<i>Magnolia grandiflora</i> (20)	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	26,30	3,00	29T0527515;4695251
<i>Magnolia heptapeta</i>	Noia	Noia	A Coruña	MORTO		
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Finca Valdeameno. Santa Maria de Guisamo	Bergondo	A Coruña	10,10	0,57; 0,62; 0,80	29T0559304;4793820
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Finca Valdeameno. Santa Maria de Guisamo	Bergondo	A Coruña	10,80	xxx	29T0559304;4793820
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Finca Valdeameno. Santa Maria de Guisamo	Bergondo	A Coruña	9,50	0,91	29T0559304;4793820
<i>Magnolia x soulangiana</i>	O Roxal (Pazo Isabel II)	Neda	A Coruña	15,70	2,50	29T0570963;4816272
<i>Magnolia x soulangiana</i>	O Carballo.	Oleiros	A Coruña	10,90	1,10; 0,90; 1,45; 1,45	29T0554718;4797319
<i>Magnolia x soulangiana</i>	San Acisclo de Valadouro	Foz	Lugo	12,00	1,65	29T0630936;4824007
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Campo Castelo. Lugo	Lugo	Lugo	10,10	xxx	29T0617764;4762906
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Campo Castelo. Lugo	Lugo	Lugo	11,60	xxx	29T0617764;4762906
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Campo Castelo. Lugo	Lugo	Lugo	8,60	xxx	29T0617769;4762936

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Campo Castelo. Lugo	Lugo	Lugo	8,90	xxx	29T0617764;4762931
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Campo Castelo. Lugo	Lugo	Lugo	9,40	xxx	29T0617774;4762933
<i>Magnolia x soulangiana</i>	Carballeira	Pontevedra	Pontevedra	12,10	2,92	29T0529460;4695008
<i>Maytenus boaria</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	10,00	0,70	29T0522304;4708779
<i>Metrosideros tomentosa</i>	A Coruña	A Coruña	A Coruña	21,10	xxx	29T0548444;4801865
<i>Nyssa sylvatica</i>	Pazo de A Saleta	Meis	Pontevedra	20,70	2,05	29T0523296;4747507
<i>Olea europaea</i>	Chousa Nº2. San Xoán de Piñeiro	Mugardos	A Coruña	5,70	xxx	29T0563946;4811136
<i>Olea europaea</i>	Igrexa de O Rosal	O Rosal	Pontevedra	11,80	Bifurcado a 1,15; 2,05; 2,40	29T0513711;4642935
<i>Olea europaea</i>	Igrexa de O Rosal	O Rosal	Pontevedra	4,90	Bifurcado a 0,35; 1,25; 0,80	29T0513711;4642935
<i>Olea europaea</i>	Igrexa de O Rosal	O Rosal	Pontevedra	8,50	1,80	29T0513711;4642935
<i>Olea europaea</i>	Igrexa de O Rosal	O Rosal	Pontevedra	12,90	2,75	29T0513711;4642935
<i>Olea europaea</i> Oliveira da Igrexa	Parroquia de Riofrio	Mondariz	Pontevedra	9,20	2,50	29T0544319;4676656
<i>Paulownia fortunei</i>	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	34,00	1,60	29T0527515;4695251
<i>Paulownia tomentosa</i>	Igrexa de San Froilán	Lugo	Lugo	11,50	1,22	29T0617556;4763361
<i>Paulownia tomentosa</i>	Igrexa de San Froilán	Lugo	Lugo	12,70	1,63	29T0617548;4763359
<i>Paulownia tomentosa</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	12,00	1,54	29T0522304;4708776
<i>Phoenix canariensis</i>	Pazo de Maniños-Maniños	Fene	A Coruña	16,80	2,73	29T0564852;4812402
<i>Phoenix canariensis</i>	Praza de Amboaxe	Ferrol	A Coruña	17,90	2,10	29T0561781;4814925
<i>Phoenix canariensis</i>	Ribeiras do Sor	Mañón	A Coruña	13,50	1,98	29T0603866;4838990
<i>Phoenix canariensis</i>	Praza finca de Dona Gloria	Neda	A Coruña	16,10	2,40	29T0568258;4816983
<i>Phoenix canariensis</i>	Praza finca de Dona Gloria	Neda	A Coruña	17,60	2,40	29T0568258;4816983
<i>Phoenix canariensis</i>	Samos	Samos	Lugo	14,50	1,68	29T0637018;4732405
<i>Phoenix canariensis</i>	Vila de Mondariz	Mondariz	Pontevedra	13,70	1,70	29T0545089;4675942
<i>Phoenix canariensis</i>	Santa María	Pontevedra	Pontevedra	21,10	1,73	29T0529077;4697731
<i>Phoenix canariensis</i> (15)	Alameda de Noia	Noia	A Coruña	16,20	2,06	29T0509226;4737206
<i>Photinia serratifolia</i>	Pazo de Oca	A Estrada	Pontevedra	16,50	1,50	29T0549487;4732765
<i>Phytolacca dioica</i>	A Coruña	A Coruña	A Coruña	14,90	xxx	29T0548444;4801865
<i>Phytolacca dioica</i>	Casa-Museo de Rosalía de Castro	Padrón	A Coruña	17,30	2,05; 2,00; 2,70; 2,37	29T0528565;4732045
<i>Picea abies</i>	Pazo de Rubiáns. Vilagarcía de Arousa	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	30,60	2,80	29T0522025;4714264
<i>Picea abies</i>	Xardíns de Vincenti	Pontevedra	Pontevedra	25,30	2,50	29T0528985;4697546
<i>Picea abies</i>	Pazo de Torres de Agrelo	Redondela	Pontevedra	25,00	2,35	29T0532878;4682262
<i>Picea sitchensis</i>	Ravelo. Pazo de A Mercede	As Neves	Pontevedra	21,80	3,15	29T0547350;4660927
<i>Pinus pinaster</i>	Viceso	Brión	A Coruña	MORTO		
<i>Pinus pinaster</i>	Cecebre. Fundación Fdez. Florez	Cambre	A Coruña	32,40	3,31	29T0556703;4793177
<i>Pinus pinaster</i>	Coiro	Laracha	A Coruña	MORTO		
<i>Pinus pinaster</i>	S. María de Portor	Negreira	A Coruña	24,80	2,80	29T0525397;4750113
<i>Pinus pinaster</i>	San Pedro de Nos	Oleiros	A Coruña	MORTO		
<i>Pinus pinaster</i>	Balmonte	Castro de Rei	Lugo	36,20	4,20	29T0630461;4781121
<i>Pinus pinaster</i>	Ourol de arriba	Guntín de Pallarés	Lugo	34,30	4,50	29T0612841;4747590
<i>Pinus pinaster</i>	A Manica. Radegos	Vilamarín	Ourense	32,00	3,20	29T0661432;4698935
<i>Pinus pinaster</i>	Liñares-Barrio La Cruz	As Neves	Pontevedra	24,50	2,80	29T0546364;4660033
<i>Pinus pinaster</i>	Arcos da Condesa. Estrada forestal do Monte Agueiros	Caldas de Reis	Pontevedra	MORTO		

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Pinus pinaster</i>	Sta. Marina	O Rosal	Pontevedra	MORTO		
<i>Pinus pinaster</i>	Guláns	Ponteareas	Pontevedra	38,60	3,42	29T0537622;4669057
<i>Pinus pinaster</i>	Celeiros	Ponteareas	Pontevedra	MORTO		
<i>Pinus pinaster</i>	San Esteban de Budiño	Salceda de Caselas	Pontevedra	MORTO		
<i>Pinus pinaster</i>	Monte privado. Oleiros	Salvaterra	Pontevedra	31,60	3,25	29T0543288;4660497
<i>Pinus pinaster</i>	Monte privado. Oleiros	Salvaterra	Pontevedra	34,00	3,25	29T0543288;4660497
<i>Pinus pinaster</i>	Eiras	Tomiño	Pontevedra	15,60	2,24	29T0518494;4641660
<i>Pinus pinea</i>	Pazo de Orto	Abegondo	A Coruña	26,50	3,75	29T0557838;4791849
<i>Pinus pinea</i>	Boente	Arzúa	A Coruña	21,60	4,03	29T0575761;4752263
<i>Pinus pinea</i>	Pazo de Sigras	Cambre	A Coruña	25,60	4,30	29T0551646;4792966
<i>Pinus pinea</i>	Xardín do I.E.S. Fene	Fene	A Coruña	25,30	3,28	29T0566162;4812667
<i>Pinus pinea</i>	Vilanova (Seoane)	Lousame	A Coruña	22,50	2,55	29T0513006;4735990
<i>Pinus pinea</i>	Áspera. Ribas Pequenas	Bóveda	Lugo	25,60	2,95	29T0624246;4716115
<i>Pinus pinea</i>	Lebaste. Goo	O Incio	Lugo	23,80	2,65	29T0630654;4726419
<i>Pinus pinea</i>	Sanmil. Santa Cruz	Sober	Lugo	26,70	3,76	29T0622145;4698786
<i>Pinus pinea</i>	A Portela de Fontao	A Teixeira	Ourense	19,00	3,85	29T0626847;4695366
<i>Pinus pinea</i>	Razamonde	Cenlle	Ourense	20,50	4,25	29T0578250;4686851
<i>Pinus pinea</i>	San Andrés de Cesar	Caldas de Reis	Pontevedra	28,30	3,60	29T0530956;4717966
<i>Pinus pinea</i>	Capela de San Roque	Cangas do Morrazo	Pontevedra	19,80	4,60	29T0517406;4678732
<i>Pinus pinea</i>	Capela de San Roque	Cangas do Morrazo	Pontevedra	18,00	4,47	29T0517406;4678732
<i>Pinus pinea</i>	Sta. Marina	O Rosal	Pontevedra	23,10	3,60	29T0514307;4642747
<i>Pinus pinea</i>	Sta. Marina	O Rosal	Pontevedra	23,40	4,40	29T0514307;4642747
<i>Pinus pinea</i>	Poio	Poio	Pontevedra	MORTO		
<i>Pinus pinea</i>	Randufe	Tui	Pontevedra	MORTO		
<i>Pinus pinea</i>	Illa de Cortegada. Carril	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	22,30	4,30	29T0517837;4718451
<i>Pinus pinea</i>	Vilagarcía de Arousa	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	MORTO		
<i>Pinus pinea</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	24,00	4,10	29T0522304;4708771
<i>Pinus pinea</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	25,30	3,00	29T0522304;4708772
<i>Pinus pinea</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	26,00	3,60	29T0522304;4708773
<i>Pinus pinea</i>	Ansariz, Armental	A Peroxa	Ourense	27,10	3,90	29T0595792;4702302
<i>Pinus pinea</i> Piñeiro das Marabillas	Capela Nosa Señora das Marabillas	Cartelle	Ourense	18,60	4,39	29T0586910;4674667
<i>Pinus radiata</i>	Praia de Cabanas	Cabanas	A Coruña	22,20		29T0567098;4808043
<i>Pinus radiata</i>	Bustelo. Buriz	Guitiriz	Lugo	MORTO		
<i>Pinus radiata</i>	Pastoriza. Cruce da Reigosa	Pastoriza	Lugo	16,90	5,00	29T0630630;4793991
<i>Pinus radiata</i>	Monte Aloia	Tui	Pontevedra	28,30	3,89	29T0526150;4659814
<i>Pinus radiata</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	17,20	3,62	29T0522673;4675641
<i>Pinus radiata</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	26,90	2,50	29T0522611;4675530
<i>Pinus strobus</i>	O Roxal (Pazo Isabel II)	Neda	A Coruña	18,00	xxx	29T0570963;4816272
<i>Pinus strobus</i>	Lagoa de Castiñeiras	Marín	Pontevedra	30,50	1,83	29T0526772;4690181
<i>Pinus strobus</i>	Lagoa de Castiñeiras	Marín	Pontevedra	24,80	1,85	29T0526772;4690181
<i>Pittosporum undulatum</i>	O Pazo-Barallobre	Fene	A Coruña	7,40	1,33	29T0566162;4812667
<i>Pittosporum undulatum</i>	Pazo de Castrelos	Vigo	Pontevedra	18,20	0,92; 2,22; 1,35	29T0522528;4673522
<i>Platanus hispanica</i>	Estrada do Baño caro o Castelo da Palma	Mugardos	A Coruña	13,80	3,34	29T0559630;4811785
<i>Platanus hispanica</i>	Xardín Histórico de Padrón	Padrón	A Coruña	8,40	2,15	29T0528102;4732057

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Platanus hispanica</i>	Xardín Histórico de Padrón	Padrón	A Coruña	8,90	2,05	29T0528102;4732057
<i>Platanus hispanica</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	43,20	4,86	29T0535683;4686574
<i>Platanus hispanica</i>	Parque de Caldas de Reis	Caldas de Reis	Pontevedra	30,00	4,20	29T0529483;4716886
<i>Platanus hispanica</i>	Parque de Caldas de Reis	Caldas de Reis	Pontevedra	32,50	5,30	29T0529483;4716887
<i>Platanus hispanica</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	38,00	4,80	29T0535646;4686445
<i>Platanus hispanica</i>	Cantón de Molins. Antiga Alameda de Ferrol	Ferrol	A Coruña	22,40	3,20	29T0562297;4815004
<i>Platanus hispanica</i> (27)	Pazo de Lourizán	Pontevedra	Pontevedra	40,00	1,75	29T0527619;4695114
<i>Platycladus orientalis</i>	Cemiterio de San Pedro	Marín	Pontevedra	8,50	1,97	29T0525082;4692633
<i>Platycladus orientalis</i>	Cemiterio de San Pedro	Marín	Pontevedra	13,30	1,39	29T0525008;4692690
<i>Podocarpus macrophyllus</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	10,00	1,60	29T0522304;4708775
<i>Populus alba</i>	Feás	Ortigueira	A Coruña	MORTO		
<i>Populus alba</i>	Finca do Conde. Aldán	Cangas do Morrazo	Pontevedra	29,90	2,84	29T0515399;4680980
<i>Populus canescens</i>	Cuiña	Ortigueira	A Coruña	30,10	3,00	29T0593591;4835686
<i>Populus nigra</i>	Mariñán	Bergondo	A Coruña	25,70	4,66	29T0563594;4796513
<i>Populus nigra</i>	Fonte do Campo	Fene	A Coruña	21,40	2,95	29T0567599;4814354
<i>Populus nigra</i>	Estrada de Circunvalación/Cadro de Esteiro	Ferrol	A Coruña	14,90	3,06	29T0564597;4814472
<i>Populus nigra</i>	Estrada de Mugardos-A Palma	Mugardos	A Coruña	22,20	2,92	29T0558974;4812159
<i>Populus nigra</i>	Noia	Noia	A Coruña	20,50	4,75	29T0509226;4737206
<i>Populus nigra</i>	Noia	Noia	A Coruña	16,40	3,25	29T0509226;4737206
<i>Populus nigra</i>	Pazo de Romelle	Zas	A Coruña	5,30	3,80	29T0505907;4770537
<i>Populus nigra</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	31,30	3,30	29T0617429;4762520
<i>Populus nigra</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	34,90	3,60	29T0617435;4762454
<i>Populus nigra</i>	Calzada de Cambados	Cambados	Pontevedra	13,30	3,40	29T0515322;4707386
<i>Populus nigra</i>	Calzada de Cambados	Cambados	Pontevedra	14,00	2,88	29T0515322;4707386
<i>Prunus avium</i>	Parada de Ventosa	Muiños	Ourense	MORTO		
<i>Prunus avium</i>	Aucella. Cercixedo	Cervantes	Lugo	9,10	3,60	29T0668743;4739153
<i>Prunus avium</i> Cereixal de Longina	San Nicolás de Castro	Pobra de Trives	Ourense	11,00	3,20	29T0642183;4687217
<i>Prunus cerasifera</i> var. <i>pissardii</i>	San Acisclo. San Acisclo de Valadouro	Foz	Lugo	11,30	1,55 a 1,10	29T0630928;4824004
<i>Prunus laurocerasus</i>	Vilardemouros	A Capela	A Coruña	10,00	Bifúrcase a 1,40 en dúas ramas de 1,16 e 1,84	29T0575132;4813269
<i>Prunus laurocerasus</i>	Vilardemouros	A Capela	A Coruña	6,50	2,75	29T0575132;4813269
<i>Prunus lusitanica</i>	Parque Natural da Baixa Limia-Serra do Xures	Lobios	Ourense	13,20	1,04	29T0570411;4630345
<i>Prunus lusitanica</i>	Parque Natural da Baixa Limia-Serra do Xures	Lobios	Ourense	10,70	0,63	29T0570411;4630345
<i>Prunus spinosa</i>	Castelo de San Felipe	Ferrol	A Coruña	5,10	0,26	29T0558100;4812911
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	32,40	4,15	29T0535746;4686691
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	36,00	3,20	29T0535646;4686438
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	32,60	4,40	29T0535646;4686439
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Castelo de Soutomaior	Soutomaior	Pontevedra	32,90	3,10	29T0535646;4686440
<i>Pyrus communis</i>	Lugar de A igrexa	Meis	Pontevedra	7,80	1,37	29T0522525;4705216
<i>Pyrus communis</i> Pereira de San Xoán	Lugar de Maceiras	Vigo	Pontevedra	12,40	xxx	29T0527255;4676195
<i>Pyrus cordata</i>	Carballeira do Monte Gagán	Marín	Pontevedra	11,00	1,20	29T0524694;4687300

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i>	Enciñeira	Quiroga	Lugo	13,10	3,20	29T0647823;4692672
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i>	Casaio	Carballeda	Ourense	14,50	2,90	29T0679951;4690337
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i>	Carballeda de Valdeorras	Carballeda de Valdeorras	Ourense	MORTO		
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i>	Portela do Trigal	Carballeda de Valdeorras	Ourense	MORTO		
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i> Aciñeira do Parque Novo	Melón	Melón	Ourense	16,20	Bifúrcase a 1,10 en dúas ramas de 2,15 e 3,02	29T0564679;4678781
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i> Aciñeiral de Cruzul ou Ousón	Cruzul	Becerreá	Lugo	8,90	1,06	29T0651932;4744973
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i> Aciñeiral de Visuña	Visuña	Folgozo de Caurel	Lugo	4,50	0,42	29T0658840;4718154
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i> Aciñeiral de Visuña	Visuña	Folgozo de Caurel	Lugo	3,10	0,14 e 0,10	29T0658840;4718154
<i>Quercus petraea</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	10,80	3,85	29T0671579;4742029
<i>Quercus pyrenaica</i>	Ribadeume	As Pontes de García Rodríguez	A Coruña	15,10	2,65	29T0590025;4808428
<i>Quercus pyrenaica</i>	Piornedo. Donis	Cervantes	Lugo	MORTO		
<i>Quercus pyrenaica</i>	Seón. Freixis	Navia de Suarna	Lugo	18,60	3,40	29T0662381;4755903
<i>Quercus pyrenaica</i>	Vilariño Frío	Montederramo	Ourense	20,20	4,55	29T0620354;4685958
<i>Quercus pyrenaica</i>	Praia de Temperáns. Liméns	Cangas do Morrazo	Pontevedra	14,10	1,80	29T0514788;4678286
<i>Quercus pyrenaica</i> Carballo do norte	Forcadela	Tomiño	Pontevedra	18,10	2,26	29T0520399;4643024
<i>Quercus robur</i>	Cores-Barcala	A Baña	A Coruña	26,00	5,50	29T0519311;4753103
<i>Quercus robur</i>	Ortoño	Ames	A Coruña	9,90	3,20	29T0530167;4745439
<i>Quercus robur</i>	Painza	Arzúa	A Coruña	MORTO		
<i>Quercus robur</i>	A Mota	Boimorto	A Coruña	16,90	1,60	29T0564794;4759691
<i>Quercus robur</i>	Monte de Pérros, valgada do río de Cirros Os Anxeles	Brión	A Coruña	29,00	0,36	29T0526977;4742626
<i>Quercus robur</i>	Os Durás-Soaserra	Cabanas	A Coruña	13,50	3,50	29T0572992;4808909
<i>Quercus robur</i>	Parque da S.C.D.R. "O Pote"-Maniños	Fene	A Coruña	21,80	3,44	29T0564906;4811528
<i>Quercus robur</i>	Parque da S.C.D.R. "O Pote"-Maniños	Fene	A Coruña	22,90	3,50	29T0564906;4811528
<i>Quercus robur</i>	Pazo do Monte-Leixa	Ferrol	A Coruña	26,10	2,81	29T0563890;4818108
<i>Quercus robur</i>	Ledoira	Frades	A Coruña	20,80	4,38	29T0562578;4763730
<i>Quercus robur</i>	San Cosme de Antes. No adro da Igrexa, ao pé da estrada de Pereira a Brandomil	Mazaricos	A Coruña	10,50	3,65	29T0507292;4760603
<i>Quercus robur</i>	Parroquia de S. André Viladonelle	Neda	A Coruña	15,40	2,93	29T0571746;4814993
<i>Quercus robur</i>	A Fraga Vella-Guindibó de Arriba	Ordes	A Coruña	11,90	1,10	29T0547841;4767439
<i>Quercus robur</i>	Cimás,5. Meirás-Sada	Sada	A Coruña	16,90	1,45	29T0566131;4805668
<i>Quercus robur</i>	Armada	Sobrado dos Monxes	A Coruña	18,70	5,40	29T0583199;4768777
<i>Quercus robur</i>	Santaia de Gorgullos	Tordoia	A Coruña	13,70	3,80	29T0541444;4770280

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Quercus robur</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	20,40	3,40	29T0547191;4735786
<i>Quercus robur</i>	Teixeiro. Brixeira nº 3	Curtis	A Coruña	15,90	2,92	29T0579458;4776425
<i>Quercus robur</i>	Teixeiro. Brixeira nº 3	Curtis	A Coruña	25,00	2,30	29T0579460;4776431
<i>Quercus robur</i>	Trobo	A Fonsagrada	Lugo	23,80	7,65	29T0608899;4779613
<i>Quercus robur</i>	Cortella. Quintá de Cancelada	Becerreá	Lugo	15,70	5,75	29T0656481;4755504
<i>Quercus robur</i>	Eixibrón. San Pedro de Tortes	Becerreá	Lugo	22,30	4,90	29T0648551;4743868
<i>Quercus robur</i>	Cabreiros. Camporramiro	Chantada	Lugo	27,20	6,85	29T0602869;4715144
<i>Quercus robur</i>	Casasoa. San Xurxo de Asma	Chantada	Lugo	20,40	2,85	29T0599641;4718877
<i>Quercus robur</i>	Melide. Camporramiro	Chantada	Lugo	23,30	4,55	29T0602233;4710006
<i>Quercus robur</i>	Rábade- Moncelos	Goa- Cospeito	Lugo	22,90	2,90	29T0619419;4790979
<i>Quercus robur</i>	Rábade- Moncelos	Goa- Cospeito	Lugo	20,60	2,94	29T0619419;4790979
<i>Quercus robur</i>	Rábade- Moncelos	Goa- Cospeito	Lugo	19,60	3,64	29T0619419;4790979
<i>Quercus robur</i>	Vilar de Mosteiro	Guntín	Lugo	15,90	3,50	29T0616394;4748718
<i>Quercus robur</i>	Vilameá	Guntín de Pallarés	Lugo	10,20	5,85	29T0607069;4752847
<i>Quercus robur</i>	Fonte do Mouro. San Pedro de Soñar	Lugo	Lugo	16,80	3,05	29T0616479;4758530
<i>Quercus robur</i>	Fonte do Mouro. San Pedro de Soñar	Lugo	Lugo	20,30	2,88	29T0616488;4758555
<i>Quercus robur</i>	Penas. San Vicente do Burgo	Lugo	Lugo	20,30	4,80	29T0610101;4758313
<i>Quercus robur</i>	Santa Marta	Lugo	Lugo	16,40	6,80	29T0617142;4755574
<i>Quercus robur</i>	Vilamiñao(A Barxela) Cuiña	Lugo	Lugo	15,60	4,05	29T0619455;4760081
<i>Quercus robur</i>	Vilamiñao(A Barxela) Cuiña	Lugo	Lugo	18,50	4,90	29T0619491;4760099
<i>Quercus robur</i>	A Fervenza	O Corgo	Lugo	17,00	xxx	29T0621203;4750361
<i>Quercus robur</i>	Bergazo	O Corgo	Lugo	11,80	5,15	29T0629678;4757343
<i>Quercus robur</i>	Vilameá. Santa María do Mao	O Incio	Lugo	25,10	5,80	29T0636734;4728463
<i>Quercus robur</i>	Parroquia de San Claudio	Outeiro de Rei	Lugo	11,50	xxx	29T0618992;4771352
<i>Quercus robur</i>	Parroquia de San Claudio	Outeiro de Rei	Lugo	22,00	5,40	29T0618992;4771352
<i>Quercus robur</i>	Bravos. Vilalvite	Outeiro de Rei	Lugo	25,40	4,45	29T0606353;4767509
<i>Quercus robur</i>	Bravos. Vilalvite	Outeiro de Rei	Lugo	26,10	5,65	29T0606432;4767583
<i>Quercus robur</i>	Carballeiras. Santa María de Vicente	Outeiro de Rei	Lugo	20,40	5,40	29T0607268;4769921
<i>Quercus robur</i>	Ínsua de Seivane. San Xoán de Parada	Outeiro de Rei	Lugo	19,70	4,80	29T0611235;4769648
<i>Quercus robur</i>	Ínsua de Seivane. San Xoán de Parada	Outeiro de Rei	Lugo	21,50	3,67	29T0610977;4770005
<i>Quercus robur</i>	Ínsua de Seivane. San Xoán de Parada	Outeiro de Rei	Lugo	26,70	4,30	29T0611040;4770204
<i>Quercus robur</i>	Ínsua de Seivane. San Xoán de Parada	Outeiro de Rei	Lugo	26,80	4,15	29T0610986;4770188
<i>Quercus robur</i>	Ínsua de Seivane. San Xoán de Parada	Outeiro de Rei	Lugo	27,20	3,25	29T0611159;4769979
<i>Quercus robur</i>	Zoo de Marcelle. San Martín de Guillar	Outeiro de Rei	Lugo	20,60	4,70	29T0611590;4769588
<i>Quercus robur</i>	Sta Mariña de Eixe. Roble cun Banco nun cruce	Pantón	Lugo	18,70	2,60	29T0609950;4709761
<i>Quercus robur</i>	Rioxoan. Valonga	Pol	Lugo	17,80	2,60	29T0638742;4779462
<i>Quercus robur</i>	Rioxoan. Valonga	Pol	Lugo	19,20	2,15	29T0638705;4779536
<i>Quercus robur</i>	Rioxoan. Valonga	Pol	Lugo	19,80	2,68	29T0638676;4779539
<i>Quercus robur</i>	Rioxoan. Valonga	Pol	Lugo	21,70	2,25	29T0638716;4795504
<i>Quercus robur</i>	Rioxoan. Valonga	Pol	Lugo	24,40	2,45	29T0638754;4779405

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Quercus robur</i>	Rioxoan. Valonga	Pol	Lugo	24,60	2,53	29T0638740;4779429
<i>Quercus robur</i>	Domez-Vilatuxe- Portomarín	Portomarín	Lugo	20,10	4,30	29T0609032;4747043
<i>Quercus robur</i>	Domez-Vilatuxe- Portomarín	Portomarín	Lugo	15,70	3,86	29T0609032;4747043
<i>Quercus robur</i>	Domez-Vilatuxe- Portomarín	Portomarín	Lugo	20,50	4,30	29T0609032;4747043
<i>Quercus robur</i>	Lusio. San Cristobo do Real	Samos	Lugo	23,70	3,50	29T0640519;4732865
<i>Quercus robur</i>	As Cortes-A Igrexa. Lobios	Sober	Lugo	17,40	2,65	29T0621094;4696065
<i>Quercus robur</i>	Cadeiras. Pinol	Sober	Lugo	18,10	3,40	29T0619150;4695132
<i>Quercus robur</i>	Pena de Miro. Vilaescura	Sober	Lugo	23,70	4,75	29T0614432;4702605
<i>Quercus robur</i>	Cruceiro. San Martín de Couto	Taboada	Lugo	21,80	4,50	29T0599678;4731859
<i>Quercus robur</i>	Biduceiros,2. Goiriz	Vilalba	Lugo	22,10	2,90	29T0609421;4797074
<i>Quercus robur</i>	Cobreiro. Santabaia	Vilalba	Lugo	22,10	4,85	29T0606063;4799495
<i>Quercus robur</i>	Santa María de Augas Santas	Allariz	Ourense	18,80	6,40	29T0600257;4677468
<i>Quercus robur</i>	Pazo de San Damián	Amociro	Ourense	24,80	7,00	29T0587125;4694771
<i>Quercus robur</i>	Quintela	Bande	Ourense	15,60	xxx	29T0583800;4647559
<i>Quercus robur</i>	San Bieito/Grou	Bande	Ourense	12,60	3,70	29T0576608;4645653
<i>Quercus robur</i>	O Ribeiro	Bande	Ourense	MORTO		
<i>Quercus robur</i>	Almoide	Baños de Molgas	Ourense	20,00	6,60	29T0608251;4678729
<i>Quercus robur</i>	Almoide	Baños de Molgas	Ourense	20,20	6,10	29T0608251;4678729
<i>Quercus robur</i>	Almoide	Baños de Molgas	Ourense	21,50	4,05	29T0608251;4678729
<i>Quercus robur</i>	Pista forestal entre Cima da Costa e Liñares	Beiro	Ourense	20,00	4,25	29T0589357;4693507
<i>Quercus robur</i>	Lamagrande-Espiñoso	Cartelle	Ourense	19,60	3,79	29T0584336;4673906
<i>Quercus robur</i>	Mosteiro San Paio, San Paio	Castro Caldelas	Ourense	21,60	xxx	29T0627613;4694196
<i>Quercus robur</i>	Campo Parroquial de Casledo. Oscira	Cea	Ourense	21,70	4,88	29T0586390;4710513
<i>Quercus robur</i>	Eiras	Cenlle	Ourense	15,30	7,60	29T0578246;4689707
<i>Quercus robur</i>	Ermita de Sta. Cruz. Compostela	Entrimo	Ourense	22,90	4,53	29T0570833;4637536
<i>Quercus robur</i>	Praza de Entrimo	Entrimo	Ourense	24,60	2,90	29T0573235;4642961
<i>Quercus robur</i>	Praza de Entrimo	Entrimo	Ourense	18,90	2,92	29T0573235;4642961
<i>Quercus robur</i>	Tameirigos	Esgos	Ourense	7,90	4,00	29T0606513;4686491
<i>Quercus robur</i>	Taboazas	Lobeira	Ourense	10,90	7,00	29T0580414;4653322
<i>Quercus robur</i>	Praza de Quintás	Lobeira	Ourense	15,70	3,94	29T0579969;4649194
<i>Quercus robur</i>	Praza de Quintás	Lobeira	Ourense	17,50	3,59	29T0579969;4649194
<i>Quercus robur</i>	Ermita de S. Pedro. Ludeiro.	Lobios	Ourense	13,50	5,17	29T0571427;4636695
<i>Quercus robur</i>	Xures	Lobios	Ourense	17,40	5,50	29T0575460;4635591
<i>Quercus robur</i>	Melón	Melón	Ourense	21,10	5,20	29T0564682;4678745
<i>Quercus robur</i>	Montederramo	Montederramo	Ourense	11,30	4,65	29T0623619;4681648
<i>Quercus robur</i>	Capela da Clamadoira	Muíños	Ourense	19,40	5,17	29T0584041;4644583
<i>Quercus robur</i>	Saa	Paderne de Allariz	Ourense	17,80	4,05	29T0605720;4682335
<i>Quercus robur</i>	San Roque de Crespos	Padrenda	Ourense	13,20	3,94	29T0569743;4665769
<i>Quercus robur</i>	Casmartiño	Pereiro de Aguiar	Ourense	24,30	5,45	29T0601420;4686380
<i>Quercus robur</i>	Os Gozos. Adro da Igrexa.	Pereiro de Aguiar	Ourense	14,30	4,20	29T0599519;4686133
<i>Quercus robur</i>	Fraguas, San Pedro de Leirado	Quintela de Leirado	Ourense	22,30	3,60	29T0576381;4664012

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Quercus robur</i>	Pambre. A dereita da estrada Celanova-Cortegada, neste último concello, na ermida de Santa Agueda.	Ramirás	Ourense	16,60	4,92	29T0583923;4669938
<i>Quercus robur</i>	Santa María de Cexo	Verea	Ourense	MORTO		
<i>Quercus robur</i>	Igrexa de Dradelo	Viana do Bolo	Ourense	20,40	4,20	29T0661267;4663442
<i>Quercus robur</i>	O Cepedo	Vilamarín	Ourense	21,50	5,26	29T0592965;4702609
<i>Quercus robur</i>	Vilamarín	Vilamarín	Ourense	16,40	4,60	29T0590498;4700616
<i>Quercus robur</i>	Rebordechán	Vilar de Barrio	Ourense	21,60	xxx	29T0623643;4670180
<i>Quercus robur</i>	Peninvello	Xinzo de Limia	Ourense	MORTO		
<i>Quercus robur</i>	Loureses 1	Os Blancos	Ourense	14,70	4,05	29T0601367;4648998
<i>Quercus robur</i>	Loureses 2	Os Blancos	Ourense	17,30	3,05	29T0601367;4648998
<i>Quercus robur</i>	Loureses 3	Os Blancos	Ourense	15,10	4,10	29T0601367;4648998
<i>Quercus robur</i>	San Xurxo de Sacos	Cotobade	Pontevedra	21,80	3,50	29T0540305;4707376
<i>Quercus robur</i>	San Xurxo de Sacos	Cotobade	Pontevedra	21,80	2,48	29T0540305;4707376
<i>Quercus robur</i>	Queimadelos	Mondariz	Pontevedra	18,50	4,25	29T0546462;4674955
<i>Quercus robur</i>	Guizan Rojomil	Mos	Pontevedra	23,60	3,75	29T0532261;4675437
<i>Quercus robur</i>	Adro de Moscoso	Pazos de Borbén	Pontevedra	15,20	3,25	29T0541039;4685434
<i>Quercus robur</i>	Redondela	Redondela	Pontevedra	MORTO		
<i>Quercus robur</i>	San Martiño	Rodeiro	Pontevedra	21,50	4,90	29T0587568;4718443
<i>Quercus robur</i>	O Pegullal	Salceda de Caselas	Pontevedra	9,00	xxx	29T0536684;4662058
<i>Quercus robur</i>	Viñedo Gil Armada	Vilanova de Arousa	Pontevedra	18,60	3,40	29T0517207;4710205
<i>Quercus robur</i>	Xardíns de Vincenti	Pontevedra	Pontevedra	14,80	4,25	29T0528985;4697547
<i>Quercus robur</i>	O Viso	Lobeira	Ourense	12,30	2,22	29T0580803;4647979
<i>Quercus robur</i>	Torres do Allo. Baio	Zas	A Coruña	15,20	1,83	29T0505117;4778677
<i>Quercus robur</i>	Santelles. Lugar de Godoi nº 49	A Estrada	Pontevedra	16,60	3,75	29T0542124;4731697
<i>Quercus robur</i>	Meilide	Cerdedo	Pontevedra	20,70	4,40	29T0550593;4708579
<i>Quercus robur</i>	Bermés. Igresario de Bermes	Lalín	Pontevedra	18,70	4,12	29T0570850;4730247
<i>Quercus robur</i>	Soutolongo. Lugar de Vilar	Lalín	Pontevedra	26,50	3,70	29T0568884;4720696
<i>Quercus robur</i>	Soutolongo. Lugar de Viñoa	Lalín	Pontevedra	17,10	4,30	29T0570436;4719861
<i>Quercus robur</i>	No río Gafos, rúa Fernández Ladreda	Pontevedra	Pontevedra	23,10	3,17	29T0529637;4697208
<i>Quercus robur</i>	Carballos do campo da festa, Dorrón	Sanxenxo	Pontevedra	16,10	2,74	29T0519655;4695518
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	22,60	4,20	29T0672052;4741935
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	17,70	2,95	29T0672034;4741922
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	21,90	3,70	29T0672105;4741993
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	19,30	3,30	29T0672175;4741981
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	14,20	2,20	29T0672187;4741004
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	20,40	4,60	29T0671916;4742362
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	21,50	4,75	29T0671514;4742198
<i>Quercus robur</i>	Entorno do Río Ortigal	Cervantes	Lugo	11,60	3,70	29T0673669;4742167
<i>Quercus robur</i>	Cabanavella. Degrada	Cervantes	Lugo	14,80	3,20	29T0671800;4742520
<i>Quercus robur</i> (2)	Nespereira	Portomarín	Lugo	15,80	5,10	29T0604854;4744247
<i>Quercus robur</i>	Os Vicas	Narón	A Coruña	18,10	2,25	29T0568425;4820200
<i>Quercus robur</i>	Os Vicas	Narón	A Coruña	14,90	1,93	29T0568425;4820200
<i>Quercus robur</i>	Os Vicas	Narón	A Coruña	19,90	1,96	29T0568425;4820200

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Quercus robur</i> (70)	"Campo de Bosque"	Dodro	A Coruña	15,40	2,42	29T0525553;4729424
<i>Quercus robur</i>	Balneario de Mondariz	Mondariz	Pontevedra	28,00	5,20	29T0544111;4675036
<i>Quercus robur</i> Carballeira	Igrexa de Codeseda.	A Estrada	Pontevedra	23,50	2,72	29T0546290;4718932
<i>Quercus robur</i> Carballeira de Menáncaro	Menáncaro-Serantes	Ferrol	A Coruña	22,30	2,56	29T0561883;4818227
<i>Quercus robur</i> Carballeira de Santa Susana	Carballeira de Santa Susana	Santiago de Compostela	A Coruña	22,70	3,73	29T0536943;4747727
<i>Quercus robur</i> Carballeira dos Prados	Parroquia de A Xesta	A Lama	Pontevedra	17,50	1,50	29T0552377;4693210
<i>Quercus robur</i> Carballeira e Carballo da Manteiga	Vilatuxe. Lalín	Lalín	Pontevedra	26,60	2,60	29T0566651;4718536
<i>Quercus robur</i> Carballeira e Carballo da Manteiga	Vilatuxe. Lalín	Lalín	Pontevedra	24,60	3,05	29T0566651;4718536
<i>Quercus robur</i> Carballo da Armada	Merendero público	Mondariz	Pontevedra	18,50	4,25	29T0546462;4674955
<i>Quercus robur</i> Carballo da cadaxe	Cadaxe/Suafigueira	Castroverde	Lugo	26,50	3,66	29T0630801;4763465
<i>Quercus robur</i> Carballo da Lareira	Capela de Santa Mariña	Redondela	Pontevedra	15,20	4,15	29T0532390;4682180
<i>Quercus robur</i> Carballo da Nosa Señora dos Remedios	Teixeiro	Curtis	A Coruña	23,20	5,02	29T0578229;4777743
<i>Quercus robur</i> Carballo da Portela	Lugar da Portela. Parroquia de Sabaxáns	Mondariz	Pontevedra	35,80	3,75	29T0548790;4678630
<i>Quercus robur</i> Carballo da Rectoral de Riomol	Riomol	Castroverde	Lugo	16,80	3,42	29T0639410;4760368
<i>Quercus robur</i> Carballo das Brañas da Poza Da Moura	As Brañas, Rio Tomeza, Salcedo	Salcedo	Pontevedra	24,10	2,97	29T0530175;4697132
<i>Quercus robur</i> Carballo das Marabillas	Nosa Señora das Marabillas	Cartelle	Ourense	22,50	4,08	29T0586910;4674667
<i>Quercus robur</i> Carballo de A Touza	Villaquinte (Sta Maria)	Carballedo	Lugo	22,60	4,84	29T0602325;4706250
<i>Quercus robur</i> Carballo de Castro	Castro (San Cristovo)	Carballedo	Lugo	10,55	5,69	29T0600067;4709697
<i>Quercus robur</i> Carballo de Cereixo	Torres de Cereixo. Carballo entre as Torres e a Igrexa románica.	Vimianzo	A Coruña	14,80	3,80	29T0489760;4775700
<i>Quercus robur</i> Carballo de Furís de Abaixo	Furís de Abaixo	Castroverde	Lugo	19,60	3,65	29T0640480;4758147
<i>Quercus robur</i> Carballo de Goi	Goi	Castroverde	Lugo	24,80	3,96	29T0634111;4759934
<i>Quercus robur</i> Carballo de O Viso	O Viso. San Andrés	Ramirás	Ourense	23,20	5,70	29T0578928;4672389
<i>Quercus robur</i> Carballo de Pepes	Castro (San Cristovo)	Carballedo	Lugo	20,50	3,90	29T0600700;4711175
<i>Quercus robur</i> Carballo de Pociña	Cellán de Mosteiro	Castroverde	Lugo	16,70	5,75	29T0636478;4761155
<i>Quercus robur</i>	Veascós (Sta. Mariña)	Carballedo	Lugo	12,00	5,40	29T0603812;4708312

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
Carballo de Santalla						
<i>Quercus robur</i> Carballo de Tórdea	Tórdea	Castroverde	Lugo	29,80	3,40	29T0634718;4758703
<i>Quercus robur</i> Carballo de Veascós	Veascós (Sta. Mariña)	Carballedo	Lugo	20,29	4,34	29T0601212;4708950
<i>Quercus robur</i> Carballo de Vilameán	Forcadela	Tomiño	Pontevedra	17,30	3,80	29T0521499;4652667
<i>Quercus robur</i> Carballo do Fidalgo de Nadela	Nadela (Morcira)	Castroverde	Lugo	20,20	4,38	29T0632019;4764094
<i>Quercus robur</i> Carballo do Ramo	Forcadela	Tomiño	Pontevedra	23,20	4,32	29T0522138;4647253
<i>Quercus robur</i> Carballo Grande de A Grixóa	Chouzán (San Estevo)	Carballedo	Lugo	36,60	xxx	29T0604800;4707225
<i>Quercus robur</i>	Quintela-Arroxo. A carón da capela.	Baralla	Lugo	21,10	3,37	29T0642379;4753242
<i>Quercus rubra</i>	Pazo de Brandeso	Arzúa	A Coruña	30,40	3,06	29T0567010;4748737
<i>Quercus rubra</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	26,70	4,15	29T0617458;4762492
<i>Quercus rubra</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	27,70	2,45	29T0617444;4762467
<i>Quercus rubra</i>	A Figueiriña, Cerdedo	Celanova	Ourense	34,00	2,57	29T0581644;4667641
<i>Quercus rubra</i>	A Figueiriña, Cerdedo	Celanova	Ourense	35,00	2,57	29T0581644;4667641
<i>Quercus rubra</i>	Praza de Estrimo	Entrimo	Ourense	24,50	2,45	29T0573235;4642961
<i>Quercus rubra</i>	Fontela	Portas	Pontevedra	24,40	3,30	29T0525903;4714054
<i>Quercus rubra</i>	Fontela	Portas	Pontevedra	19,60	3,55	29T0525903;4714054
<i>Quercus rubra</i>	Fontela	Portas	Pontevedra	24,50	3,50	29T0525903;4714054
<i>Quercus rubra</i>	Parque de O Castro	Vigo	Pontevedra	21,90	4,50	29T0522736;4675678
<i>Quercus rubra</i>	Pazo de Rubiáns	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	31,50	3,53	29T0521967;4714271
<i>Quercus rubra</i>	Pazo de Rubiáns	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	28,60	3,54	29T0521967;4714271
<i>Quercus rubra</i>	Parque do Castro	Vigo	Pontevedra	26,60	4,10	29T0522611;4675531
<i>Quercus rubra</i>	Pazo de Bermás ou de Casanova	O Pino	A Coruña	37,00	2,80	29T0553326;4754026
<i>Quercus rubra</i>	Pazo de Bermás ou de Casanova	O Pino	A Coruña	39,00	2,95	29T0553326;4754026
<i>Quercus suber</i>	Bealo	Boiro	A Coruña	13,20	3,57	29T0512754;4727882
<i>Quercus suber</i>	Capela de S. Cristovo. Lugar de Ces	Lousame	A Coruña	16,60	4,82	29T0512850;4732625
<i>Quercus suber</i>	Corral	Monfero	A Coruña	15,10	3,50	29T0576523;4805182
<i>Quercus suber</i>	Santa Eulalia de Logrosa	Negreira	A Coruña	MORTO		
<i>Quercus suber</i>	Santa Cruz de Mondoí	Oza dos Ríos	A Coruña	16,90	5,50	29T0564525;4790355
<i>Quercus suber</i>	Pazo de Guimaráns	Vedra	A Coruña	17,70	6,00	29T0546734;4736756
<i>Quercus suber</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	17,30	6,00	29T0547049;4735843
<i>Quercus suber</i>	Lebaste. Goo	O Incio	Lugo	18,70	3,95	29T0630633;4726420
<i>Quercus suber</i>	Loureiro. Salcedo	Pobra de Brollón	Lugo	19,90	3,60	29T0639080;4713220
<i>Quercus suber</i>	Chousela. Bolmente	Sober	Lugo	18,90	3,90	29T0615565;4696775
<i>Quercus suber</i>	Chousela. Bolmente	Sober	Lugo	21,10	4,00	29T0615563;4696776
<i>Quercus suber</i>	Santo Tomé	Cartelle	Ourense	15,60	3,20	29T0580350;4680562
<i>Quercus suber</i>	As Carballeiras, Tronceda	Castro Caldelas	Ourense	15,90	4,50	29T0632068;4697046

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Quercus suber</i>	Paradela	Castro Caldelas	Ourense	13,00	3,30	29T0629009;4695935
<i>Quercus suber</i>	Paradela	Castro Caldelas	Ourense	20,80	3,10	29T0629129;4696143
<i>Quercus suber</i>	O Castro	O Barco de Valdeorras	Ourense	10,90	1,31	29T0664915;4699544
<i>Quercus suber</i>	Oca	A Estrada	Pontevedra	20,50	4,48	29T0550926;4732865
<i>Quercus suber</i>	Adegas Marqués de Vizhoja	Arbo	Pontevedra	18,30	4,40	29T0560973;4665084
<i>Quercus suber</i>	Igrexa de Santa María de Arbo	Arbo	Pontevedra	13,40	4,80	29T0556749;4662987
<i>Quercus suber</i>	Igrexa de Santa María de Arbo	Arbo	Pontevedra	12,50	3,00	29T0556749;4662987
<i>Quercus suber</i>	Setados	As Neves	Pontevedra	23,80	3,95	29T0549904;4699784
<i>Quercus suber</i>	Soledad	As Neves	Pontevedra	15,20	5,55	29T0550388;4661883
<i>Quercus suber</i>	A Pastora	Cambados	Pontevedra	12,40	Bifurcado a e 1,20; 2,20 2,85	29T0516012;4706875
<i>Quercus suber</i>	Magán-Estacas	Cuntis	Pontevedra	19,40	3,50	29T0532872;4724023
<i>Quercus suber</i>	Magán-Estacas	Cuntis	Pontevedra	16,90	3,46	29T0532872;4724023
<i>Quercus suber</i>	Pazo de Pampillón. Vilaza	Gondomar	Pontevedra	18,90	xxx	29T0519370;4663269
<i>Quercus suber</i>	Bermés. Lugar do Vento	Lalín	Pontevedra	21,50	4,55	29T0571044;4729328
<i>Quercus suber</i>	Vilatuxe. Lalín	Lalín	Pontevedra	16,90	3,80	29T0565466;4718292
<i>Quercus suber</i>	Sta. Marina	O Rosal	Pontevedra	11,50	3,60	29T0513739;4643394
<i>Quercus suber</i>	San Ciprián de Ribarteme.	Ponteareas	Pontevedra	10,90	7,40	29T0551346;4661874
<i>Quercus suber</i>	San Ciprián de Ribarteme.	Ponteareas	Pontevedra	13,10	5,80	29T0551346;4661874
<i>Quercus suber</i>	Capela da Ascensión	Salceda de Caselas	Pontevedra	15,10	6,40	29T0535955;4658528
<i>Quercus suber</i>	Capela da Ascensión	Salceda de Caselas	Pontevedra	12,80	5,32	29T0535955;4658528
<i>Quercus suber</i>	Capela de San Roque. Goián	Tomíño	Pontevedra	14,00	4,25	29T0519951;4643893
<i>Quercus suber</i>	Capela de San Roque. Goián	Tomíño	Pontevedra	12,70	4,35	29T0519951;4643893
<i>Quercus suber</i>	Capela de San Roque. Goián	Tomíño	Pontevedra	12,30	4,07	29T0519951;4643893
<i>Quercus suber</i>	Capela de San Roque. Goián	Tomíño	Pontevedra	18,30	3,92	29T0519951;4643893
<i>Quercus suber</i>	Eiras	Tomíño	Pontevedra	9,50	1,23	29T0518494;4641660
<i>Quercus suber</i>	Pazo do Rial	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	16,20	4,23	29T0516749;4714254
<i>Quercus suber</i>	Viñedo Gil Armada	Vilanova de Arousa	Pontevedra	18,80	3,90	29T0516978;4710021
<i>Quercus suber</i>	Viñedo Gil Armada	Vilanova de Arousa	Pontevedra	20,80	3,40	29T0516978;4710021
<i>Quercus suber</i>	Pazo de Rubiáns	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	16,00	4,10	29T0521973;4713957
<i>Quercus suber</i>	Pazo de Rubiáns	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	18,50	3,60	29T0521937;4713961
<i>Quercus suber</i> (2)	Seoane. Parroquia de Lousame.	Lousame	A Coruña	14,80	4,75	29T0512729;4735822
<i>Quercus suber</i>	Soutolongo. Lugar de Vilar	Lalín	Pontevedra	20,30	4,10	29T0569070;4720679
<i>Quercus suber</i>	O Confurco-Tállara. Parque San Lourenzo	Lousame	A Coruña	12,50	3,20	29T0511604;4731157
<i>Quercus suber</i>	Sobreiral do Arnego	Agolada	Pontevedra	19,60	3,00	29T0573290;4736094
<i>Quercus suber</i>	Sobreiral do Arnego	Agolada	Pontevedra	15,00	2,45	29T0573290;4736094
<i>Quercus suber</i>	Andeade	Touro	A Coruña	9,50	1,55	29T0560278;4747539
<i>Quercus x andegavensis</i>	Balneario de Mondariz	Mondariz	Pontevedra	27,00	3,00	29T0544111;4675037
<i>Rademarchera sinica</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	10,80	0,70	29T0522304;4708778
<i>Rhododendron arboreum</i>	Pazo de Leboráns	Ames	A Coruña	8,00	xxx	29T0525556;4747949

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Rhododendron arboreum</i>	San Salvador de Sobrada	Tomiño	Pontevedra	12,50	1,20; 1,40	29T0526739;4652529
<i>Rhododendron ponticum</i>	Inás. Casa de Molina	Oleiros	A Coruña	10,90	xxx	29T0555892;4797080
<i>Rhododendron ponticum</i>	Caritel	Pontecaldelas	Pontevedra	MORTO		
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Alameda de Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	14,30	4,10	29T0529081;4697911
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Alameda de Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	13,40	3,50	29T0529081;4697911
<i>Salix atrocinerea</i>	Zoo de Marcelle. San Martín de Guillar	Outeiro de Rei	Lugo	17,30	2,60	29T0611402;4769489
<i>Salix atrocinerea</i>	Cobreiro. Santabaia	Vilalba	Lugo	17,60	3,25	29T0606074;4799657
<i>Salix atrocinerea</i>	Illa de Cortegada	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	MORTO		
<i>Salix x sepulcralis</i>	Alameda Campo da Estrela	Vigo	Pontevedra	17,50	xxx	29T0530880;4699224
<i>Schinus areira</i>	Monteporreiro. Edificio UNED.	Pontevedra	Pontevedra	9,10	2,00	29T0530880;4699224
<i>Sequoia sempervirens</i>	Parque Municipal	Ferrol	A Coruña	27,40	3,38	29T0561381;4814714
<i>Sequoia sempervirens</i>	Subida o Alto da Portela	Bucu	Pontevedra	36,80	4,40	29T0517709;4684095
<i>Sequoia sempervirens</i>	Barrio de Casas Novas	Mourete	Pontevedra	24,70	4,80	29T0531738;4699049
<i>Sequoia sempervirens</i>	Xardín de Artime	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	31,40	5,56	29T0519276;4717339
<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Vilaboa	Culleredo	A Coruña	25,10	6,50	29T0550334;4795721
<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Pazo de Miraflores	Oleiros	A Coruña	31,50	5,34	29T0556316;4798378
<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Bóveda	Bóveda	Lugo	29,50	5,05	29T0624739;4720353
<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	30,40	6,15	29T0617412;4762502
<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	31,40	5,25	29T0617381;4762471
<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Parque Rosalía de Castro	Lugo	Lugo	32,70	5,75	29T0617415;4762511
<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Pazo de Mon	Poio	Pontevedra	28,50	4,45	29T0526084;4699517
<i>Sorbus aucuparia</i>	Casaio. Bosque do Foio Castaño	Carballeda de Valdeorras	Ourense	13,50	1,25	29T0682175;4682650
<i>Styphnolobium japonicum</i>	Ourense	Ourense	Ourense	17,50	2,45	29T0593687;4687412
<i>Styphnolobium japonicum</i> 'Pendulum'	Pazo de Illobre	Betanzos	A Coruña	6,10	1,20	29T0562689;4793525
<i>Styphnolobium japonicum</i> 'Pendulum'	Praza Maior	Lugo	Lugo	4,10	0,82	29T0617589;4762921
<i>Styphnolobium japonicum</i> 'Pendulum'	Praza Maior	Lugo	Lugo	4,50	1,25	29T0617629;4762923
<i>Styphnolobium japonicum</i> 'Pendulum'	Praza Maior	Lugo	Lugo	4,60	0,97	29T0617616;4762934
<i>Styphnolobium japonicum</i> 'Pendulum'	Praza Maior	Lugo	Lugo	4,70	1,10	29T0617647;4762933
<i>Syzygium australe</i>	Monteporreiro. Edificio UNED.	Pontevedra	Pontevedra	19,20	1,85	29T0530880;4699224
<i>Taxodium distichum</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	MORTO		
<i>Taxus baccata</i>	Pazo de Brandeso	Arzúa	A Coruña	17,50	2,75	29T0567010;4748737
<i>Taxus baccata</i>	Pazo de Brandeso	Arzúa	A Coruña	16,30	2,20	29T0567010;4748737
<i>Taxus baccata</i>	Mariñán	Bergondo	A Coruña	19,10	4,25	29T0563753;4796569

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Taxus baccata</i>	Adro da Igrexa de Santa Cruz do Salto	Cabanas	A Coruña	12,70	2,95	29T0569711;4810753
<i>Taxus baccata</i>	A Malata-Serantes	Ferrol	A Coruña	14,40	3,12	29T0561684;4815968
<i>Taxus baccata</i>	Mañón	Mañón	A Coruña	12,80	2,05	29T0602012;4830364
<i>Taxus baccata</i>	Parroquia de S. André Viladonelle	Neda	A Coruña	14,90	xxx	29T0571746;4814993
<i>Taxus baccata</i>	Terreos do Concello. Son as do Pazo de Arenaza	Oleiros	A Coruña	14,60	3,84	29T0555887;4796501
<i>Taxus baccata</i>	Terreos do Concello. Son as do Pazo de Arenaza	Oleiros	A Coruña	12,50	4,20	29T0555887;4796501
<i>Taxus baccata</i>	Senra	Ortigueira	A Coruña	11,70	2,40	29T0592406;4834420
<i>Taxus baccata</i>	Masoucos Nº3. Castroverde	Castroverde	Lugo	14,00	2,35	29T0640456;4761994
<i>Taxus baccata</i>	Masoucos Nº3. Castroverde	Castroverde	Lugo	17,10	2,35	29T0640456;4761994
<i>Taxus baccata</i>	Piornedo. Donis	Cervantes	Lugo	9,20	3,15	29T0673461;4747128
<i>Taxus baccata</i>	Sarria (Lu)	Sarria	Lugo	16,70	3,30	29T0629771;4737428
<i>Taxus baccata</i>	Casaio. Bosque do Foio Castaño	Carballeda de Valdeorras	Ourense	12,80	2,12	29T0682175;4682650
<i>Taxus baccata</i>	Igrexa de Sta Mª la Leal	Entrimo	Ourense	11,20	2,91	29T0573214;4643086
<i>Taxus baccata</i>	Eixibrón. San Pedro de Tortes	Becerreá	Lugo	12,80	1,95	29T0648569;4743856
<i>Taxus baccata</i>	Eixibrón. San Pedro de Tortes	Becerreá	Lugo	15,70	2,08	29T0648563;4743875
<i>Taxus baccata</i> Devesa de Rogueira	Moreda	Folgo de Caurel	Lugo	18,60	1,80	29T0654992;4718981
<i>Taxus baccata</i> Teixos de Masoucos	Masoucos	Castroverde	Lugo	16,40	3,32	29T0640379;4761794
<i>Taxus baccata</i> Teixos de Masoucos	Masoucos	Castroverde	Lugo	13,80	2,36	29T0640379;4761794
<i>Thuja plicata</i> (50)	Lago de Castiñeiras	Marín	Pontevedra	30,80	2,00	29T0526680;4690028
<i>Tilia americana</i>	Verín	Verín	Ourense	16,20	1,71	29T0629577;4644380
<i>Tilia americana</i>	Verín	Verín	Ourense	17,20	1,74	29T0629577;4644380
<i>Tilia platyphyllos</i>	Paseo dos Tilos. Lugo	Lugo	Lugo	11,20	2,75	29T0617633;4762617
<i>Tilia platyphyllos</i>	Paseo dos Tilos. Lugo	Lugo	Lugo	14,50	2,50	29T0617493;4762437
<i>Tilia platyphyllos</i>	Pazo de Gondomar	Gondomar	Pontevedra	30,00	3,40	29T0519654;4661595
<i>Tilia platyphyllos</i>	Pazo de Salceda	Pontevedra	Pontevedra	25,80	2,40	29T0529347;4694811
<i>Tilia platyphyllos</i>	Xardíns de Vincenti	Pontevedra	Pontevedra	17,80	3,00	29T0528985;4697548
<i>Tilia platyphyllos</i>	Antequera	Rois	A Coruña	26,20	3,48	29T0525305;4734443
<i>Tilia</i> sp.	Instituto San Paio	Tui	Pontevedra	20,10	4,70	29T0529160;4655692
<i>Tilia tomentosa</i>	Bóveda	Bóveda	Lugo	23,80	3,20	29T0624743;4720419
<i>Tilia tomentosa</i>	Vila de Mondariz	Mondariz	Pontevedra	11,40	2,41	29T0545089;4675942
<i>Tipuana tipu</i>	Pazo de Quinteiro da Cruz	Ribadumia	Pontevedra	12,00	1,86	29T0522304;4708774
<i>Trachycarpus fortunei</i>	Parque de Castela-Fene	Fene	A Coruña	11,70	0,56	29T0567883;4814211
<i>Trachycarpus fortunei</i>	Xardín da Reitoral de Barallobre	Fene	A Coruña	10,60	0,50	29T0566223;4812474
<i>Trachycarpus fortunei</i>	Praza de Amboaxe	Ferrol	A Coruña	11,90	0,52	29T0561781;4814925
<i>Trachycarpus fortunei</i>	Pazo de Castrelos	Vigo	Pontevedra	13,10	0,56	29T0522576;4673671
<i>Trachycarpus fortunei</i>	Pazo de Castrelos	Vigo	Pontevedra	11,80	0,54	29T0522576;4673671
<i>Tsuga canadensis</i>	Castelo de Soutomaíor	Soutomaíor	Pontevedra	25,50	2,00	29T0535646;4686446
<i>Ulmus campestris</i>	A Portela	S. Martín de Valdeorras	Ourense	MORTO		
<i>Ulmus glabra</i>	Rego Maceira, Esperela, Santomé	Marín	Pontevedra	26,80	1,95	29T0523942;4688480
<i>Ulmus minor</i>	Estrada de Mugardos-A Palma	Mugardos	A Coruña	19,10	3,20	29T0559630;4811785

ANEXO 9 LISTAXE DE TODAS ÁS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Especie/es	Lugar	Concello	Provincia	Altura total	Circunferencia normal	Coordenadas UTM
<i>Ulmus minor</i>	Adro da Igrexa de S. Miguel de Breano	Pontedeume	A Coruña	13,20	0,90	29T0566131;4805668
<i>Ulmus minor</i>	Ribas Pequenas	Bóveda	Lugo	MORTO		
<i>Ulmus minor</i>	Baiona	Baiona	Pontevedra	MORTO		
<i>Ulmus minor</i> Lamagueiro de Vilela	Lugar de Vilela. Parroquia de Mandiá	Ferrol	A Coruña	19,50	2,65	29T0561614;4819584
<i>Ulmus x hollandica</i>	Piñeiro	Sada	A Coruña	MORTO		
<i>Ulmus x hollandica</i>	Vilalba	Vilalba	Lugo	16,70	3,90	29T0607057;4794680
<i>Vitis vinifera</i>	Traba	Coristanco	A Coruña	MORTO		
<i>Vitis vinifera</i>	Naz. Anllo (San Martiño)	Sober	Lugo	MORTO		
<i>Washingtonia filifera</i>	Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	17,80	1,15	29T0529110;4697799
<i>Washingtonia filifera</i>	Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	18,50	1,00	29T0529110;4697799
<i>Washingtonia filifera</i>	Vigo	Vigo	Pontevedra	23,70	2,88	29T0522921;4676596
<i>Washingtonia filifera</i>	Vilagarcía de Arousa	Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	19,90	2,50	29T0519276;4717339
<i>Washingtonia filifera</i>	Alameda de Vigo (Praza de Compostela)	Vigo	Pontevedra	19,00	2,60	29T0522936;4676387
<i>Washingtonia robusta</i>	Ourense	Ourense	Ourense	21,30	1,48	29T0593687;4687412
<i>Washingtonia robusta</i>	Pazo de Fefiñáns	Cambados	Pontevedra	24,50	1,70	29T0515514;4707728
<i>Washingtonia robusta</i>	Pazo de Fefiñáns	Cambados	Pontevedra	22,40	1,85	29T0515514;4707728
<i>Wisteria sinensis</i>	Pazo de Brandeso	Arzúa	A Coruña	3,50	2,34	29T0567010;4748737
<i>Wisteria sinensis</i>	Pazo de Santa Cruz de Ribadulla	Vedra	A Coruña	25,2 (sobre <i>Magnolia grandiflora</i>)	1,28	29T0546900;4735577
<i>Wisteria sinensis</i>	Parque de Rosalía	Lugo	Lugo	5,00	3,22	29T0617375;4762350

ANEXO 10

BREVE DESCRICIÓN DA CONTORNA, DATOS HISTÓRICOS OU CURIOSIDADES

ÍNDICE

1. PROVINCIA DE A CORUÑA.....	1365
1.1 CONCELLO DE A CORUÑA	1365
1.1.1 Cuartel da Policía Local.....	1365
1.1.2 Xardíns de Méndez Núñez	1365
1.1.3 Xardín de San Carlos	1365
1.2. CONCELLO DE AMES.....	1366
1.2.1. Pazo de Lens	1366
1.3. CONCELLO DE ARZÚA	1367
1.3.1. Casa de Botana	1367
1.3.2. Pazo de Brandeso	1367
1.4. CONCELLO DE BERGONDO	1368
1.4.1 Pazo de Baldomir	1368
1.4.2 Pazo de Mariñán.....	1368
1.4.3 Pazo do Casal	1369
1.5. CONCELLO DE BOQUEIXÓN	1369
1.6. CONCELLO DE CARBALLO.....	1369
1.6.1. Vilar de Francos	1369
1.7. CONCELLO DE CULLEREDO	1370
1.8. CONCELLO DE NARÓN.....	1370
1.9. CONCELLO DE OLEIROS	1371
1.9.1. Castelo de Santa Cruz.....	1371
1.9.2. Centro cultural Santa Cruz-Oleiros	1371
1.10 CONCELLO DE O PINO.....	1371
1.10.1. Pazo de Casanova	1371
1.11. CONCELLO DE ORTIGUEIRA.....	1372
1.12. CONCELLO DE PADRÓN.....	1372
1.12.1. Casa-Museo de Rosalía de Castro	1372
1.12.2. Cemiterio de Adina.....	1372
1.12.3. Mosteiro de Herbón	1373
1.12.4. Paseo do Espolón de Padrón	1373
1.12.5. Xardín Artístico de Padrón.....	1374
1.13. CONCELLO DE PONTEDEUME	1374
1.13.1. Leiro.....	1374
1.13.2. Xardín da Torre de Andrade.....	1375

1.14. CONCELLO DE SADA.....	1375
1.14.1. Pazo de Meirás	1375
1.15. CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA	1376
1.15.1. Alameda do Campo da Estrela	1376
1.15.2. Paseo da Ferradura.....	1376
1.15.3. Pazo de Fonseca	1377
1.15.4. Pazo do Hórreo	1377
1.15.5. San Lourenzo de Trasouto.....	1378
1.15.6. Silvouta	1378
1.16. CONCELLO DE SOBRADO DOS MONXES	1378
1.16.1. A Portacal.....	1378
1.16.2. Casa do Gado	1379
1.17. CONCELLO DE VEDRA	1379
1.17.1. Pazo de Santa Cruz de Ribadulla.....	1379
2. PROVINCIA DE LUGO.....	1380
2.1. CONCELLO DE BALEIRA.....	1380
2.1.1. Igrexa de Córneas	1380
2.2. CONCELLO DE BARREIROS.....	1380
2.2.1. Santiago de Reinante	1380
2.3. CONCELLO DE BEGONTE	1381
2.3.1. Igrexa de Baamonde	1381
2.4. CONCELLO DE CARBALLEDO	1381
2.4.1. Carballedo	1381
2.4.2. Pazo de Cartelos	1381
2.5. CONCELLO DE CASTRO DE REI.....	1382
2.5.1. Casa Grande da Torre	1382
2.6. CONCELLO DE CERVANTES.....	1383
2.7. CONCELLO DE FOLGOSO DO COUREL	1383
2.7.1. Parada do Courel	1383
2.7.2. O Val da Fonte (Paderne).....	1383
2.8. CONCELLO DE FOZ.....	1384
2.9. CONCELLO DE FRIOL	1384
2.9.1. Vilalvite, Cerracín	1384
2.10. CONCELLO DE GUITIRIZ.....	1385
2.10.1. San Xoán de Lagostelle.....	1385
2.11. CONCELLO DE LOURENZÁ.....	1385
2.11.1. Casa de Oia	1385

2.12. CONCELLO DE LUGO.....	1386
2.12.1. Parque de Rosalía de Castro.....	1386
2.12.2. Portoganoi (Campo de Golf)	1386
2.13. CONCELLO DE MONFORTE DE LEMOS	1387
2.13.1. O Val.....	1387
2.14. CONCELLO DE MUIMENTA	1387
2.15. CONCELLO DE NAVIA DE SUARNA	1388
2.15.1. Parroquia de Santo Estevo de Vilarpandín.....	1388
2.16. CONCELLO DE O INCIO.....	1388
2.16.1. Casa da Puebla do Incio	1388
2.16.2. Pazo de Dompíñor	1388
2.17. CONCELLO DE PANTÓN.....	1389
2.18. CONCELLO DE SAMOS	1389
2.18.1. Mosteiro de Samos	1389
2.19. CONCELLO DE TABOADA.....	1390
2.20. CONCELLO DE VILALBA	1390
2.21. CONCELLO DE VIVEIRO.....	1391
2.21.1. Souto da Retorta	1391
2.22. CONCELLO DE XERMADE	1392
2.22.1. Bosque de Mede	1392
2.22.2. San Xulián.....	1392
2.23. CONCELLO DE A FONSAGRADA	1392
2.23.1. Igrexa de Carballido.....	1392
3. PROVINCIA DE OURENSE.....	1393
3.1. CONCELLO DE A POBRA DO BROLLÓN	1393
3.2. CONCELLO DE A MEZQUITA.....	1393
3.3. CONCELLO DE A PORQUEIRA.....	1394
3.4. CONCELLO DE A VEIGA.....	1394
3.4.1. Coto de Xares	1394
3.5. CONCELLO DE BALEIRA.....	1395
3.5.1. A Pasada.....	1395
3.6. CONCELLO DE BANDE	1395
3.7. CONCELLO DE BAÑOS DE MOLGAS	1395
3.7.1. Santa Eufemia	1395
3.8. CONCELLO DE CARBALLEDA DE VALDEORRAS.....	1396
3.8.1. Casaio	1396
3.9. CONCELLO DE CARBALLIÑO.....	1396

3.9.1. Parque do Carballiño	1396
3.10. CONCELLO DE ENTRIMO	1397
3.11. CONCELLO DE LAZA	1397
3.12. CONCELLO DE MANZANEDA.....	1398
3.13. CONCELLO DE NOGUEIRA DE RAMUÍN	1398
3.13.1. Souto de A Ramigoa	1398
3.14. CONCELLO DE OS BLANCOS.....	1399
3.15. CONCELLO DE OURENSE.....	1399
3.15.1. Santo Cristo de Lonia.....	1399
3.16. CONCELLO DE PARADA DE SIL.....	1399
3.17. CONCELLO DE QUIROGA.....	1400
3.17.1. Igrexa de Cereixido.....	1400
3.18. CONCELLO DE RAIRIZ DA VEIGA	1400
3.18.1. A Touza.....	1400
3.19. CONCELLO DE RIBADAVIA.....	1401
3.19.1. Igrexa de San Domingos	1401
3.20. CONCELLO DE RUBIÁ	1402
3.21. CONCELLO DE VIANA DO BOLO	1402
3.21.1. Edroso	1402
3.21.2. Umoso-Dradela.....	1403
3.22. CONCELLO DE VILARIÑO DE CONSO.....	1403
3.23. CONCELLO DE XINZO DE LIMIA	1404
4. PROVINCIA DE PONTEVEDRA	1404
4.1. CONCELLO DE A ESTRADA.....	1404
4.1.1. Codeseda	1404
4.1.2. Pazo de Oca.....	1405
4.1.3. Os Hórreos	1405
4.1.4. Vilar (Pazo de Valiñas).....	1405
4.2. CONCELLO DE A LAMA	1406
4.2.1. O Pelete.....	1406
4.3. CONCELLO DE BUEU.....	1406
4.3.1. Finca Forqueiros.....	1406
4.4. CONCELLO DE CALDAS DE REIS.....	1407
4.4.1. Parque de Caldas de Reis	1407
4.5. CONCELLO DE CAMBADOS.....	1407
4.6. CONCELLO DE CUNTIS	1408
4.7. CONCELLO DE GONDOMAR.....	1408

4.7.1. Pazo de Gondomar.....	1408
4.8. CONCELLO DE LALÍN.....	1409
4.8.1. Bermés	1409
4.8.2. Carballeira de Vilatuxe	1409
4.8.3. Soutolongo	1410
4.8.4. Catasós	1410
4.9. CONCELLO DE MARÍN	1410
4.9.1. Río Loira	1410
4.9.2. Lago de Castiñeiras	1411
4.10. CONCELLO DE MEIS	1412
4.10.1. Pazo de Quintáns	1412
4.11. CONCELLO DE MONDARIZ.....	1412
4.11.1. A Portela	1412
4.12. CONCELLO DE OIA	1412
4.12.1. Monte Faro.....	1412
4.13. CONCELLO DE O GROVE	1413
4.13.1. Monte Siradella	1413
4.14. CONCELLO DE O PORRIÑO.....	1413
4.15. CONCELLO DE O ROSAL	1414
4.15.1. Quinta Couselo	1414
4.16. CONCELLO DE POIO	1414
4.16.1. Finca de Besada	1414
4.17. CONCELLO DE PONTEVEDRA.....	1415
4.17.1. Capela de Santa Margarida	1415
4.17.2. Barrio de Monteporreiro	1415
4.17.3. Pazo de Gandarón.....	1416
4.17.4. Pazo de Lourizán	1416
4.17.5. Xardíns de Vicenti.....	1417
4.18. CONCELLO DE REDONDELA.....	1417
4.18.1. Illa de San Simón.....	1417
4.18.2. Monte da Peneda	1418
4.18.3. Pazo de Torrecedeira	1418
4.18.4. Pazo de Torres de Agrelo.....	1419
4.18.5. Reboreda	1419
4.19. CONCELLO DE RIBADUMIA	1419
4.19.1. Pazo de Barrantes	1419
4.20. CONCELLO DE SILLEDA	1420

4.20.1. Saleta.....	1420
4.21. CONCELLO DE SALVATERRA DE MIÑO	1420
4.22. CONCELLO DE SOUTOMAIOR.....	1421
4.22.1. Castelo de Soutomaior	1421
4.23. CONCELLO DE TUI.....	1421
4.23.1. Parque Natural do Monte Aloia.....	1421
4.23.2. Viveiro Central de Areas.....	1421
4.24. CONCELLO DE VIGO.....	1422
4.24.1. Alameda da Praza de Compostela	1422
4.24.2. IES O Castro.....	1422
4.24.3. Paseo de Alfonso XII	1423
4.24.4. Pazo de Castrelos.....	1423
4.25. CONCELLO DE VILAGARCÍA DE AROUSA.....	1424
4.25.1. Pazo de Rubiáns	1424
4.25.2. Xardín de Artime	1424
4.26. CONCELLO DE VILANOVA DE AROUSA	1425
4.26.1. Braña de Xafardán	1425
4.26.2. Pazo do Cabido.....	1425
4.26.3. Pazo do Cuadrante.....	1426

1. PROVINCIA DE A CORUÑA

1.1 CONCELLO DE A CORUÑA

1.1.1 Cuartel da Policía Local

Rexistros cos que corresponde: Metrosideros Excelso do Xardín da Policía da Coruña (63A)

O Cuartel da Policía Local da Coruña, era antes coñecido como Hospitalillo ou Asilo de San José, xa que o seu actual uso comezou en 1976 coa instalación neste lugar das dependencias policiais. A súa situación, rodeado de edificios e instalacións que limitan o desenvolvemento da súa copa e de asfalto que dificulta a actividade radical, non parece afectar negativamente a este vetusto exemplar, que lonxe de mostrar debilidades, cada vez aumenta máis a súa volumetría, competindo ata cos edificios policiais.

1.1.2 Xardíns de Méndez Núñez

Rexistros cos que corresponde: Palmeiral Canario dos Xardíns de Méndez Núñez (13F)

As orixes dos xardíns de Méndez Núñez remóntanse a 1860, cando o enxeñeiro Celedonio de Uribe realizou o proxecto do porto. A maior parte do terreo gañado ao mar ía ser destinado á construción de vivendas, pero cinco anos máis tarde o concello obtivo do goberno a autorización para dedicar os terreos entre a zona portuaria e a cidade “para hixiene, distracción e comodidade pública”. Ao proxecto inicial dos xardíns, deseñado polo deputado provincial Narciso García de la Torre, seguiron numerosas modificacións e cambios a cargo do xardineiro francés René Puyt, o alemán Carlos Kettembach ou o arquitecto madrileño Antonio de Mesa. Aos nosos días chegou unha interesantísima colección de especies ornamentais, entre as que destacan as palmeiras canarias, cuxa plantación data de 1913, sen esquecermos doutras árbores como metrosideros, teixos, ombús, araucarias, piñeiros, magnolias e un longo etcétera de exemplares maduros chegados de todo o mundo.

1.1.3 Xardín de San Carlos

Rexistros cos que corresponde: Olmos do Xardín de San Carlos (21F)

Se algo caracteriza aos xardíns de San Carlos, ademais da olmeda, é a tumba do xeneral John Moore, falecido o 16 de xaneiro de 1809 na batalla de Elviña, que enfrontou ás tropas inglesas comandadas polo mesmo e ao exército francés capitaneado polo Mariscal Soult. O valente xeneral inglés tentaba gañar tempo para protexer o embarque dos seus homes cara a Inglaterra cando foi alcanzado por unha bala de canón que lle quitou a vida. Antes de falecer manifestou o seu desexo de ser enterrado nese mesmo lugar, polo que os seus axudantes déronlle terra nun baluarte das fortificacións da “Pescadería”, na primeira liña de defensa da Coruña. Meses máis tarde, liberada a cidade dos franceses, o Marqués de Romana considerou pouco adecuado este lugar, ordenou exhumar o corpo do xeneral e trasladar os seus restos ao baluarte de San Carlos, na cidade vella. Encima da súa sepultura instalouse un obelisco provisional de madeira pintada. Anos máis tarde, entre 1811 e 1814, foron os ingleses os que financiaron a construción dunha tumba de granito, con forma rectangular e placas para inscricións, que se conserva actualmente no centro do mausoleo. En 1838 o gobernador Francisco Mazarredo decidiu encargarse do sartego definitivo con forma de urna neoclásica para colocar encima da primeira tumba.

1.2. CONCELLO DE AMES

1.2.1. Pazo de Lens

Rexistros cos que corresponde: Camelia «Pantalóns» do Pazo de Lens (11A)

Carlos Linneo (1707-1778), científico sueco considerado como creador da clasificación dos seres vivos ou taxonomía, púxolle o nome ao xénero (*Camellia*) na honra de Georg Joseph Kamel (1661-1706), farmacéutico xesuíta que colectou plantas nas illas Marianas e en Filipinas, onde abriu a primeira farmacia na historia do país. Orixinalmente Linneo separou o xénero *Camellia* en dous: *Camellia* e *Thea*, até que, a mediados do século XX, J. Saley agrupou estes dous xéneros nun só, *Camellia*, incluído na familia Theaceae. Actualmente pertencen ao xénero *Camellia* máis de 200 especies.

O pazo de Lens localízase na parroquia de San Paio. De planta rectangular, con muros que forman un ángulo recto de mampostería nobre e cuberta de tella a catro augas, dispón dunha longa galería orientada ao norte e dunha gran balconada de ferro.

A construción, rodeada de xardín, está amurallada e ten un portalón de entrada con cruz de pedra e pináculo no alto. O conxunto arquitectónico complétase cun hórreo, un

cruceiro e un escudo con cinco vieiras do apelido dos Santiago, un grifón que simboliza a familia dos Ardeleiros e as ondas dos Mariño.

1.3. CONCELLO DE ARZÚA

1.3.1. Casa de Botana

Rexistros cos que corresponde: Buxal da Casa de Botana (1F), Eucalipto da Casa de Botana (proposta)

A Casa de Botana ou da Paínza é unha casa edificada antes de 1800 que estivo habitada por arrendatarios ata 1997. A buxeda ostenta unha merecida relevancia dentro da propiedade, que ten na casona residencial o elemento determinante do conxunto construtivo, con outras pezas complementarias: casetas, alpendre, muros, enreixado de peche, fonte, lavadoiro, arquería, glorietas, mesas, bancos, etc. Todo en perfecto estado de conservación, grazas aos coidados e as atencións dedicados pola titular, María José Botana Vaamonde, que puxo no turismo rural as miras de futuro do patrimonio familiar herdado.

1.3.2. Pazo de Brandeso

Rexistros cos que corresponde: Carballeira do Pazo de Brandeso (proposta)

O Pazo de Brandeso data do ano 1554, como reza unha inscrición na capela. Trátase dun edificio de planta rectangular, que tras a anexión da capela e a casa dos caseiros adoptou unha silueta en forma de “U”. A entrada do pazo enmárcase por un arco de medio punto realizado con pezas de cantería que destacan sobre a cachotería vista dos muros. A cornixa está rematada por ameas que parecen provir dunha torre que orixinalmente se atopaba pegada ao edificio principal, tamén destacan no conxunto as chemineas, de grandes dimensións. Na fachada atópanse os brasóns das familias Aguiar (unha aguija coroada en voo), Montero (unha árbore cun can atado e unhas chaves aos seus pés) e os Mosquera (cinco cabezas de lobo), ademais de dúas datas, 1620, posiblemente ano dunha ampliación do pazo, e 1908, ano no que se supón que se realizou unha gran reforma, na que probablemente desapareceu a torre.

1.4. CONCELLO DE BERGONDO

1.4.1 Pazo de Baldomir

Rexistros cos que corresponde: Teixo de Baldomir (101A)

A orixe do pazo data de 1702, cando D. Diego Antonio de Ribeira Taibo e Fernández Varela encargou ao mestre de obras D. Benigno de Monteagudo a súa construción, coa condición de que aproveitase as pedras da vella e arruinada casa preexistente, co fin de desprazarse desde o seu lugar de residencia habitual, en Santiago, a Baldomir a pasar o verán. O contrato de construción detallaba as características do seu interior, con escaleira de tres descansos, cociña con lareira, cambota para a cheminea e o forno. O xardín, creado na mesma época que o pazo, foi modificado cara o ano 1928 e, aínda que contaba con parterres floridos, sebes de buxo e un bosque no que abundaban as coníferas, só chegou aos nosos tempos o recordo, xa que o edificio do pazo está en ruínas, do xardín apenas se conservan escasos elementos arbóreos e o bosque e a horta descansan baixo a urbanización alí construída na década dos anos 80 do pasado século.

1.4.2 Pazo de Mariñán

Rexistros cos que corresponde: Érbedo do Pazo de Mariñán (9A), Eucaliptos do Pazo de Mariñán (42A), Mirtos do Pazo de Mariñán (11F), Plátanos de sombra do Pazo de Mariñán (15F)

O Pazo de Mariñán, tamén coñecido como Pazo de Láncara, Quinta de Bergondo, Pazo de Bergondo ou Casa de Láncara, constitúe un dos exemplos máis destacados da evolución histórica dos xardíns pacesgos galegos, mostrando claramente a influencia das dúas grandes etapas da configuración destes espazos: a Ilustración, desde finais do século XVIII a comezos do século XIX, e o Romanticismo, con auxe na primeira metade do século XIX. As orixes do pazo datan do século XV, cando foi construído por Orde de Gómez Pérez de Marías como fortaleza militar. Os distintos donos e señores do pazo foron emparentando con distintas familias de nobres galegos, como os Ribadeneira, Lemos, Oca e Suárez de Deza, señores estes últimos da Casa de Láncara en Lugo, fusionándose desta forma as casas de Mariñán e Láncara. Co paso dos séculos a fortaleza foise transformando en pazo residencial, ata que a principios do século XX, en 1936, Genaro Bermúdez de Castro e Suárez, ao non ter descendencia directa, decidiu doar o conxunto á Deputación da Coruña, actual propietaria do espazo

1.4.3 Pazo do Casal

Rexistros cos que corresponde: Secuoia xigante do Pazo do Casal (99A)

O Pazo do Casal ten as súas orixes no pazo barroco dos Bañales, reedificado polo primeiro Conde de Fontao, quen instalou aquí a súa residencia de verán a pesar de posuír o Pazo de Fontao, en Cervo. A reedificación do pazo consistiu na elevación dun novo piso e a construción da fachada principal, na que conservou o escudo de armas dos Bañales. O xardín foi reorganizado ao mesmo tempo que se restauraba o pazo, polo que tamén data de mediados do século XIX e constitúe unha boa mostra dos xardíns do Romanticismo, con topiarias de buxo, sebes, mesas de pedra e bancos adornados con elegantes respaldos en fundición de ferro. A auga é outro elemento fundamental deste xardín, relaxando ao visitante co continuo murmurio a través de fontes e estanques que se reparten polo xardín.

1.5. CONCELLO DE BOQUEIXÓN

Rexistros cos que corresponde: Magnolia de Oural (123A)

Boqueixón é un concello formado por unha sucesión de montes e vales na vertente dereita do río Ulla, nun sector do seu curso medio. Corresponde ao denominado “Escalón de Santiago”, espazo morfolóxico que se estende pola dorsal galega e, con forma de chaira, descende suavemente de altitude ata chegar ao océano. A topografía é suave, alterada nalgúns zonas por formacións máis abruptas e empinadas, como o Monte Castelo ou o filón de cuarzo da serra do Pico Sacro, maiores elevacións do concello

1.6. CONCELLO DE CARBALLO

1.6.1. Vilar de Francos

Rexistros cos que corresponde: Carballo do Pazo de Vilardefrancos (77A)

Existe sobre este marabilloso exemplar unha lenda que di que se unha parella de namorados encesta unha pedra nun dos ocos do tronco desde unha determinada distancia e esta pedra mantense no interior do oco a parella gozará dunha vida feliz. Outra tradición oral di que se unha rama deste enorme carballo é partida ou se lle fai unha ferida o carballo excreta un característico mollo parecido ao sangue, o que é atribuído a un milagre de San Antonio.

1.7. CONCELLO DE CULLEREDO

Rexistros cos que corresponde: Ginkgo de Vilaboa (121A)

O xinkgo considérase un fósil vivinte. En 1691, mentres traballaba para a Compañía Holandesa das Indias Occidentais, o médico e botánico alemán Engelbert Kaempfer (1651-1716) descubriu os primeiros exemplares de xinkgo en Xapón, e describiunos na súa obra *Amoenitatum exoticarium*, publicada en 1712. Máis tarde levou sementes de xinkgo a Holanda e no xardín botánico de Utrecht plantouse un dos primeiros xinkgos de Europa, que aínda segue vivo. Posteriormente foron observados na China, lugar de orixe real, fundamentalmente en xardíns de palacios e templos budistas, onde se cultivaba desde tempos antigos debido ás propiedades medicinais do froito e ao seu carácter de árbore sagrada.

Emprégase como remedio na medicina natural e desde hai varios anos a industria farmacéutica investiga as súas propiedades medicinais e o seu posible uso para aliviar doenzas de distintos tipos, incluíndo as dexenerativas.

1.8. CONCELLO DE NARÓN

Rexistros cos que corresponde: Magnolia Grandiflora de Santa Rita (58A)

A magnolia de Narón atópase no paseo marítimo, nun pequeno recuncho verde que facilita a súa observación, pero que non sempre foi así. Ata hai uns anos este lugar albergaba as dependencias do Cuartel da Garda Civil, atopándose a monumental árbore na súa horta. Actualmente é un lugar moi visitado, sobre todo, pola Real Fábrica de Fariñas da ponte do Xubia, na desembocadura do río, que tamén conserva interesantes muíños do século XVIII. O monumento máis representativo de Narón é a igrexa románica de Couto, do antigo mosteiro de San Matinho de Xubia, dos séculos XII e XIII. En canto ao seu patrimonio arqueolóxico hai que destacar a presenza de numerosas mámoas, como as de San Mateo, O Val e A Moura, e os restos castrexos de Vilasuso, Quintá, San Mateo e Sequeiro entre outros.

1.9. CONCELLO DE OLEIROS

1.9.1. Castelo de Santa Cruz

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro Insigne do Castelo de Santa Cruz (71A)

O Castelo de Santa Cruz atópase nun illote dunha hectárea fortificado desde 1594. A idea da instalación defensiva neste espazo xurdiu a finais do século XVI, ao mesmo tempo que se realizou a obra do Castelo de Santo Antón na Coruña, pero non foi ata 1589, tras o desembarco na praia de Oza do capitán Sir Francis Drake ao mando dos barcos da mariña inglesa, cando D. Diego de Mariñas decidiu ordenar a fortificación deste illote fronte á pequena poboación de Santa Cruz. As obras remataron en 1603, a tempo para repeler o ataque da escuadra francesa do arcebispo de Burdeos en 1639. A finais do século XIX, cando o illote perdeu a súa utilidade militar, foi adquirido por José Quiroga Pérez de Deza, esposo da escritora Emilia Pardo Bazán, transformando o espazo defensivo nunha pacífica residencia de verán.

1.9.2. Centro cultural Santa Cruz-Oleiros

Rexistros cos que corresponde: Ombú do Centro Cultural de Santa Cruz (67A)

O Centro Cultural de Santa Cruz, creado en 1985, atópase na planta baixa do antigo Pazo de Coruxo ou Torres de Santa Cruz, declarado Ben de Interese Cultural desde 1949. O edificio componse de varios corpos anexos ao edificio principal coa torre. Para a súa construción usáronse perpiaños de granito recebado e pintado, quedando a cantería á vista en balcóns, esquinas, etc. Hoxe en día o edificio presenta unha cor vermella escura. A cuberta é plana, finalizada en almenas en todo o conxunto, evocando a imaxe dunha fortaleza defensiva medieval.

1.10 CONCELLO DE O PINO

1.10.1. Pazo de Casanova

Rexistros cos que corresponde: Acivro do Pazo de Casanova (54A), Douglasia Verde do Pazo de Casanova (73A)

O Pazo de Casanova é unha propiedade señorial que remonta as súas orixes ata o século XVI. A distribución do predio corresponde ao modelo habitual en tres dominios; o xardín, rodeando ao edificio do pazo, o agro, situado entre o bosque e o xardín, e por último o

bosque, que na actualidade atópase repoboado con nogueiras. Rodeando ao pazo atopamos o patrimonio artístico característico deste tipo de propiedades; capela, hórreo, lavadoiro, estanque, portalóns, alpendres e edificación con finalidade agraria.

1.11. CONCELLO DE ORTIGUEIRA

Rexistros cos que corresponde: Laranxo «Obsceno» do Pazo de Brandariz (33A), Cipreses de California do Xardín do Malecón (10F)

A ría de Ortigueira, situada no norte da provincia da Coruña, entre os cabos Ortegal e Estaca de Bares, destaca por ser un espazo mariño de gran importancia como corredor migratorio polo que cada ano pasan máis dun millón de aves durante o seu voo postnupcias, converténdose nun enclave privilexiado para a observación de moitas especies de aves mariñas, entre as que destacan a pardela cincenta, o corvo mariño cristado, o silbón europeo, a gabita ou o chorlito gris, entre outras. Tamén destaca esta ría por ter a maior extensión de marismas, xunqueiras e praderías de seba de mar de Galicia.

1.12. CONCELLO DE PADRÓN

1.12.1. Casa-Museo de Rosalía de Castro

Rexistros cos que corresponde: Figueria da Casa-Museo de Rosalía de Castro (50A)

A Casa da Matanza é o lugar onde Rosalía de Castro pasou os últimos anos da súa vida. Tras a súa morte, en 1885, a casa queda baleira. En 1951 lévase a cabo a primeira restauración, pero é en 1971 cando foi inaugurada como Casa-Museo, con tres liñas diferenciadas; didáctica, expositiva e evocativa. A casa atópase rodeada dun fermoso xardín no que destacan loureiros, castiñeiros e un ombú ou árbore da bela sombra (*Phytolacca dioica*) doado pola Casa de Galicia en Buenos Aires en 1971. Tamén é moi destacable a colección de camelias do predio, que se atopa incluído na Ruta das Camelias

1.12.2. Cemiterio de Adina

Rexistros cos que corresponde: Oliveiras do Cemiterio de Adina (65A)

O cemiterio de Adina atópase na beira do río Sar, xunto á Igrexa de Santa María a Maior de Iria Flavia, antiga sede episcopal e considerada por moitos entre os primeiros templos

marianos do mundo. Foi destruída no ano 997 durante o ataque de Almanzor e reconstruída entre 1037 e 1068 en estilo románico, con tres altares e tres naves na planta basilical, sendo a forma que conserva na actualidade. Na súa historia hai varias construcións e destrucións, traslados de sede e mesmo de categoría nos catálogos eclesiásticos, pero entre os seus aspectos máis rechamantes destaca a colocación das súas torres, detrás da fachada, situadas no transepto, no cruzamento entre a nave central co cruceiro. A igrexa está orientada cara Terra Santa, e como non podía ser doutro xeito, sempre estivo ligada á figura de Santiago Apóstolo, sendo Teodomiro, Bispo de Iria, quen deu a coñecer o sepulcro de Santiago un 25 de xullo do ano 813. No cemiterio descansaron moitos galegos ilustres da nosa historia, como Rosalía de Castro, cuxo corpo permaneceu no cemiterio ata ser trasladado, contra a súa vontade, ao Panteón de Galegos Ilustres no Mosteiro de Santo Domingo de Bonaval, en Santiago de Compostela. Baixo unha das monumentais oliveiras está enterrado o Premio Nobel Camilo José Cela.

1.12.3. Mosteiro de Herbón

Rexistros cos que corresponde: Palmeira Datileira do Mosteiro de Herbón (66A)

O convento de San Antonio de Herbón foi creado en 1396 por Frei Gonzalo Mariño e Frei Pedro Nemancos en terreos cedidos polo cabildo de Iria. Ata o ano 1700 foi fogar dos “frades de pobre vida”, ao principio co nome de Convento de San Francisco para logo pasar a chamarse Convento de San Antonio. Máis tarde, en 1701 converteuse nun colexio misionero no que estudaban os relixiosos, paso previo para ir ás misións en América. Na actualidade seis franciscanos habitan no mosteiro.

O predio do convento ocupa case 5 hectáreas nas que atopamos árbores froiteiras e forestais, ademais dunha vella oliveira traída directamente de Palestina.

1.12.4. Paseo do Espolón de Padrón

Rexistros cos que corresponde: Plátanos de Sombra do Paseo do Espolón de Padrón (16F)

O Paseo do Espolón, situado na beira do río Sar está flanqueado a ambos lados polos monumentais plátanos, acompañados polas figuras de dous padroneses ilustres, xa que no extremo norte da formación hai unha estatua homenaxe a Rosalía de Castro de 1957, financiada por emigrantes da vila en Uruguai e realizada por José María Mateos, mentres

que no extremo sur da formación, unha escultura de bronce máis recente (2003) lembra a outro personaxe padronés ilustre, Camilo José Cela.

1.12.5. Xardín Artístico de Padrón

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Indias do Xardín Artístico de Padrón (4A), «Coroa de Cristo» do Xardín Histórico de Padrón (29A), Carballo Fastixiado do Xardín Histórico de Padrón (91A), Secuoias Vermellas do Xardín Histórico de Padrón (97A), Palmeira do Senegal do Xardín Artístico de Padrón (14F)

Declarado Monumento Artístico Nacional en 1946 o Xardín Histórico de Padrón ten unha superficie de pouco máis dunha hectárea na que acolle un gran número especies vexetais, entre as que destacan cinco monumentos vexetais que forman parte do Catálogo Galego de Árbores Senlleiras. Non existe na actualidade unanimidade sobre a orixe do xardín. Unha hipótese sostén que pertencía aos propietarios do Pazo de Antequera (Rois), mentres que a hipótese máis aceptada considera que o xardín foi público desde a súa creación. O que parece máis claro é como foi creado, e explicámolo en palabras do ilustre enxeñeiro de montes Rafael Areses nos seus cadernos “Itinerarios desde Lourizán”, que no dedicado a Caldas de Reis, Padrón, Herbón e Vilagarcía (Itinerario VIII), escribía o seguinte “O parque fíxose en dúas etapas; primeiro, en 1868, o anaco que dá á estación do Ferrocarril, e o resto fai uns cincuenta anos, por un xardineiro inglés que acompañaba aos enxeñeiros de igual nacionalidade que, procedentes de Santander, construíron a vía férrea. As plantas foron levadas de Portugal”.

1.13. CONCELLO DE PONTEDEUME

1.13.1. Leiro

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro Bravo de Leiro (69A)

O concello de Pontedeume foi creado en 1270 por privilexio de Afonso X o Sabio. A finais do século XIV o rei Enrique II concedeu o señorío á casa dos Andrade, unha das familias nobres galegas de maior relevancia na Idade Media cuxos símbolos heráldicos, o oso e o xabaril, aínda figuran no escudo municipal. A riqueza do estuario do Eume converteu no século XVIII a vila na provedora de reos e salmóns da Casa Real, sendo este último o único peixe de auga doce que se enviaba ao palacio de La Granja de San

Ildefonso, custodiado por xinetes do correo Real, e en tres días chegaban ao retiro madrileño.

1.13.2. Xardín da Torre de Andrade

Rexistros cos que corresponde: Metrosideros Excelso do Xardín da Torre de Andrade (62A)

A Torre de Andrade, declarada Ben de Interese Cultural en 1924, é o recordo dun conxunto formado polo Pazo de Andrade, a Capela de San Miguel e a Torre de Andrade, posto que só ela chegou aos nosos días, coa desaparición do pazo e da capela a comezos do século XX. A fachada está presidida polo escudo de armas dos Andrade, rodeado por 18 bandeiras que representan as que Fernando de Andrade, primeiro Conde de Andrade, gañou na batalla de Seminara aos franceses. Na parte superior ten unha coroa condal e encima un anxo sostendo un filacterio no que se len as palabras do Apocalipsis: nolite nocero (Non fagades dano). O interior da torre componse de tres pisos e a planta baixa, destinada á defensa da torre e ao cárcere. No primeiro piso aloxábase a servidume e a garda, no segundo atopábase a cociña e o comedor, mentres que no terceiro había un pequeno salón e o dormitorio. Na actualidade a torre aloxa o Centro de Interpretación dos Andrade, a oficina de turismo e unha sala de exposicións.

1.14. CONCELLO DE SADA

1.14.1. Pazo de Meirás

Rexistros cos que corresponde: Cocotero de Chile do Pazo de Meirás (55A)

Trátase sen dúbida dun lugar cargado de historia e memoria. Ao atravesar a súa porta pode xurdir case calquera sentimento, excepto a indiferenza. A finais do século XIX Emilia Pardo Bazán converteu este lugar no seu lugar de retiro e creación. O pazo, que xa pertencía á súa familia, os Patiños e os Pardo, fora incendiado polos franceses durante a Guerra da Independencia, e foi reconstruído polo seu avó, D. Miguel Pardo Bazán, retirando o escudo de armas que presidía a fachada, pasando entón a coñecerse como a “Granxa de Meirás”. Tras a morte do seu pai, en 1890, Dona Emilia decide trasladarse a vivir ao pazo, mostrando gran interese polo coidado do xardín. Respectando os trazos do primitivo pazo foi, aos poucos, orientando Meirás cara as modas dos xardíns europeos, sobre todo franceses e ingleses, que coñecía e admiraba polas súas viaxes. Destes tempos

chegaron a nós árbores tan importantes como o Cocotero de Chile, o castiñeiro de Indias ou gran cantidade de eucaliptos, todos eles de grandes dimensións e con indubidable valor histórico, outros, como o olmo holandés plantado a finais do século XIX, morreron nos últimos tempos.

1.15. CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

1.15.1. Alameda do Campo da Estrela

Rexistros cos que corresponde: Tileiro Prateado da Alameda do Campo da Estrela (105A), Sequoia da Alameda do Campo da Estrela (153A)

A orixe da alameda remóntase a mediados do século XVI, cando os terreos que ocupa na actualidade foron doados polo Conde de Altamira á cidade. Hai que esperar a finais do século XVIII para asistir ás primeiras intervencións paisaxísticas no espazo, que corresponden á plantación en fileiras dos carballos que rodean a Capela de Santa Susana. Na década de 1830 iniciáronse os traballos de axardinamento mediante a creación dun paseo público que é o que coñecemos como Alameda e Campo da Estrela. O Paseo da Ferradura, ao redor da carballeira de Santa Susana, é de finais do século XIX. Na actualidade, a alameda e os xardíns anexos conteñen preto de 90 especies de plantas ornamentais, cun total de 1500 individuos aproximadamente.

1.15.2. Paseo da Ferradura

Rexistros cos que corresponde: «Perona» do Paseo da Ferradura (1A), Eucaliptos do Paseo da Ferradura (45A)

O Paseo da Ferradura está situado tras da Alameda, na ladeira este do outeiro de Santa Susana, e é un dos espazos verdes máis fermosos da cidade de Santiago de Compostela. Coñéceselle como Paseo da Ferradura pola súa forma, que rodea e serve de ligazón entre os dous extremos da alameda. Contén distintos monumentos, entre os que destacan os conxuntos escultóricos dedicados a Rosalía de Castro e Pedro País Lápido, xurista e político galego nado en Compostela, a representación da leiteira e as escalinatas que baixan ao campus universitario e as que soben á carballeira de Santa Susana. Tamén hai que destacar o seu patrimonio vexetal, as súas fontes e os seus estanques e os parterres floridos. Esta zona verde inclúe numerosos exemplares arbóreos moi destacados que fan do conxunto un lugar moi interesante e agradable para a súa visita.

1.15.3. Pazo de Fonseca

Rexistros cos que corresponde: Xinkgos do Pazo de Fonseca (53A)

O xardín de Fonseca foi xardín botánico nos primeiros tempos da Universidade de Santiago de Compostela e horto medicinal da Facultade de Farmacia desa universidade.

O xinkgo considérase un fósil vivinte. En 1691, mentres traballaba para a Compañía Holandesa das Indias Occidentais, o médico e botánico alemán Engelbert Kaempfer (1651-1716) descubriu os primeiros exemplares de xinkgo en Xapón, e describiunos na súa obra *Amoenitatum exoticarium*, publicada en 1712. Máis tarde levou sementes de xinkgo a Holanda e no xardín botánico de Utrecht plantouse un dos primeiros xinkgos de Europa, que aínda segue vivo. Posteriormente foron observados na China, lugar de orixe real, fundamentalmente en xardíns de palacios e templos budistas, onde se cultivaba desde tempos antigos debido ás propiedades medicinais do froito e ao seu carácter de árbore sagrada.

Emprégase como remedio na medicina natural e desde hai varios anos a industria farmacéutica investiga as súas propiedades medicinais e o seu posible uso para aliviar doenzas de distintos tipos, incluíndo as dexenerativas.

1.15.4. Pazo do Hórreo

Rexistros cos que corresponde: Cedro Atlántico do Pazo do Hórreo (148A)

O Pazo do Hórreo, actual sede do Parlamento de Galicia, é un edificio centenario que comezou a construírse en 1903, seguindo o deseño realizado polo arquitecto Antonio Bermejo e Arteaga, co obxectivo de albergar a Facultade de Veterinaria da Universidade de Santiago de Compostela, pero durante a ditadura militar de Primo de Rivera foi transformado en cuartel militar. O proxecto orixinal foi auspiciado en todo momento polo benefactor Don Eugenio Montero Ríos, que desde os seus altos cargos no goberno da nación impulsou a súa creación e posterior uso como centro de ensino. En 1986 o edificio, que pertencía ao Ministerio de Defensa, foi adquirido pola Xunta de Galicia, que tras efectuar algunhas reformas comezou a utilizalo como sede do Parlamento galego desde 1989.

1.15.5. San Lourenzo de Trasouto

Rexistros cos que corresponde: Carballeira de San Lourenzo de Trasouto (18F), Buxeda do Pazo de San Lourenzo (25F)

A orixe do pazo remóntase ao século XIII cando o Bispo de Zamora, Martín Arias, mandouno construír como Mosteiro para os franciscanos. No século XIX, despois da desamortización de Juan Álvarez Mendizabal, pasou a ser propiedade dos condes de Altamira que o usaban como residencia. Actualmente pertence aos Duques de Soma, descendentes dos fundadores e está dedicado á organización de eventos.

1.15.6. Silvouta

Rexistros cos que corresponde: Falso ciprés de Silvouta (156A)

O nome xenérico “*Chamaecyparis*”, do prefixo grego “*chamae*”, indica porte pequeno ou crecemento baixo, “*kuparissos*” refírese a ciprés. O epíteto específico “*Lawsoniana*”, está dedicado a Charles Lawson (1794-1873), botánico e viaxeiro escocés, fillo dun comerciante de sementes de Edimburgo. Lawson introduciu os piñeiros austríacos e os cipreses en Gran Bretaña. Tamén participou na redacción da obra *Pinetum Britannicum*, publicada en 1863, obra de referencia na que se describen as principais coníferas cultivadas en Gran Bretaña.

1.16. CONCELLO DE SOBRADO DOS MONXES

1.16.1. A Portacal

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Portacal (129A)

O monumental carballo medra no concello de Sobrado dos Monxes, onde destaca a presenza do Mosteiro de Santa María de Sobrado, Ben de Interese Cultural desde 1931 na categoría de Monumento Histórico Artístico Nacional. Trátase dun mosteiro de tres claustros e igrexa fundado fai máis de mil anos, aínda que a construción do actual data dos séculos XVII e XVIII, cunha nova restauración na década dos anos 50 do pasado século, xa que se encontraba en ruínas desde a desamortización de Mendizábal, no século XIX. En canto aos recursos naturais destaca a Lagoa de Sobrado dos Monxes, de orixe antrópica, pois foi creada polos monxes do mosteiro represando auga de varios afluentes do río Tambre, entre 1500 e 1530, co obxecto de levar auga ás cociñas do mosteiro, regar

os seus prados e abastecer de enerxía aos seus muíños. Tras cinco séculos de existencia, está totalmente naturalizada, con espigas de auga e nenúfares no seu interior e rodeada de fermosos bosques de ameneiro e bidueiro nas súas beiras.

1.16.2. Casa do Gado

Rexistros cos que corresponde: Freixo de Porta (52A)

O Pazo da Casa do Gado é un edificio de estilo barroco que loce tres escudos de armas; o primeiro é o do apelido dos Castro, primeiros en habitar o pazo, despois de obter a fidalguía en Valladolid en 1513, no segundo aparecen reflectidas as armas das familias Bermúdez de Castro, dos Ulloa e dos Montenegro, e no terceiro aparece representado o escudo de Castela e León. Rodeando ao pazo atópase a impresionante Carballeira da Casa do Gado, que se deu a coñecer en 1987 por aparecer na película de José Luis Cuerda “El Bosque Animado”, baseada na novela de Wenceslao Fernández Flórez que leva o mesmo nome.

1.17. CONCELLO DE VEDRA

1.17.1. Pazo de Santa Cruz de Ribadulla

Rexistros cos que corresponde: Camelia Pazo de Santa Cruz (12A), Criptomeria do Pazo de Santa Cruz (34A), Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Santa Cruz (56A), Ombú do Pazo de Santa Cruz (68A), Carballo Fastixiado do Pazo de Santa Cruz (90A), Washingtonias Robustas do Pazo de Santa Cruz (106A), Dicksonia do Pazo de Santa Cruz de Ribadulla (119A), Buxal do Pazo de Santa Cruz (2F), Retícula de Oliveiras do Pazo de Santa Cruz (12F)

A historia do Pazo de Santa Cruz de Ribadulla comeza no século XVI, cando o cóengo da Catedral de Santiago de Compostela Juan Ibáñez de Mondragón, adquire as propiedades coñecidas naquel entón como a Torre e o Casar de Ortigueira, coa intención de transformalas no actual pazo. A partir dese momento constrúese a capela, arránxanse os edificios e comezan as plantacións no predio de oliveiras e viñado.

Nos xardíns deixou a súa pegada Iván Armada e Fernández de Córdoba (1845-1899), coñecido como “o Tío Iván”, que aumentou considerablemente as coleccións vexetais, gardando anotacións na que hoxe se coñece como “a libreta do Tío Iván”. Entre outras

especies deu especial importancia ás camelias, plantando varias á beira doutras xa existentes naquel entón, algunha delas con ata sete metros de altura xa daquela, polo que se calcula que puideron ser plantadas entre 1780 e 1820, sendo das plantacións máis antigas de Galicia de camelias.

2. PROVINCIA DE LUGO

2.1. CONCELLO DE BALEIRA

2.1.1. Igrexa de Córneas

Rexistros cos que corresponde: Teixo da Igrexa de Córneas (102A)

O monumento vexetal sitúase entre a igrexa parroquial de Santiago de Córneas e o cemiterio. A igrexa é de planta rectangular e está dividida en tres naves que se separan por columnas. O seu presbiterio é cadrado e a súa sancristía, situada nun dos laterais, é de planta rectangular. Os muros da igrexa son de cachotería e perpiaño de granito e lousa, do mesmo xeito que os do cemiterio e o peche do recinto.

2.2. CONCELLO DE BARREIROS

2.2.1. Santiago de Reinante

Rexistros cos que corresponde: Olmos de Santiago de Reinante (38F)

As primeiras testemuñas escritas sobre o concello de Barreiros datan do ano 775, cando o Rei Don Silo doa terreos aos monxes para a construción dun mosteiro a instancias do Abade Esperanta. Deste mosteiro non se conserva ningún vestixio, aínda que o nome de Asperonato, que é como se coñecía ao mosteiro, pode aparecer reflectido nalgún topónimo, como Aspera, nas parroquias de San Cosme de Barreiros e San Miguel de Reinante.

Nun momento máis recente da historia, durante os séculos XVIII e XIX, o concello sufriu, como tantos outros en Galicia, a perda masiva de veciños que buscaban mellor vida na emigración, a maior parte deles fóronse a Cuba, Arxentina e México, contribuindo ao seu regreso ao desenvolvemento cultural do seu terruño mediante xenerosas doazóns económicas para a fundación de escolas parroquiais e a mellora do desenvolvemento urbanístico. As pegadas de “os americanos”, como se lles coñecía no concello, aínda son visibles nas numerosas construcións indianas.

2.3. CONCELLO DE BEGONTE

2.3.1. Igrexa de Baamonde

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro da Capela (18A)

O monumento vexetal atópase a carón da fermosa igrexa de Santiago de Baamonde, que comezou a construírse no século IX, aínda que a nave é do século XII e a capela maior do XV.

Este monumento vexetal ten unha historia singular. Corría o ano 1971 cando unhas obras de ampliación e mellora da estrada N-VI pretendían o apeo do exemplar, para evitalo o artista e escultor local Víctor Corral decidiu ampliar un oco na base do castiñeiro para encerrarse no seu interior e evitar que o derrubaran. Durante o seu peche realizou no exemplar varias tallas dedicadas, na súa maioría, á Virxe do Rosario, patroa da parroquia, convertendo ao exemplar en obxecto de visitas e admiración.

2.4. CONCELLO DE CARBALLEDO

2.4.1. Carballedo

Rexistros cos que corresponde: Carballo Grande de Bustelo de Abaixo (83A), Carballo da Casa do Herdeiro (84A), Carballo da Casa Grande (87A), Carballo Grande do Mestre (88A),

O concello de Carballedo atópase entre a serra do Faro e o encoro dos Peares, no suroeste da provincia de Lugo. O seu territorio é montañoso e está bañado polos ríos Bupal e Miño, que marcan o límite territorial co concello de Pantón. Neste concello encontrouse un dos primeiros vestixios do cristianismo en terras galegas, trátase dun sartego do século IV, encargado por un terratenente a un taller de Roma e atopado na igrexa de Temes.

2.4.2. Pazo de Cartelos

Rexistros cos que corresponde: Carballo do Pazo de Cartelos (82A), Devesa de Cartelos (27F)

O Pazo de Cartelos data do século XVIII e considérase como un dos solares máis antigos dos señores de Temes. O edificio, de dúas plantas e muros de pedra con arcos dovelados, ten un patio interior con escalinata e corredor. Pola carballeira cruza a calzada romana

Lucus Augusti-Aquis Querquennis, que derivaba da Vía XVIII e unía Braga (Portugal) e Lugo, aínda que a excesiva proliferación de matogueira faina case imperceptible. O pazo conta cunha superficie de aproximadamente 100 hectáreas, das que 50 son dedicadas ao cultivo de millo e a praderías.

2.5. CONCELLO DE CASTRO DE REI

Rexistros cos que corresponde: Eucalipto do Maná da Casa de Ordax (47A), Carballo de Luxís (134A), Teixo de Balmonte (146A)

O municipio de Castro de Rei sitúase na Terra Cha lucense, unidade paisaxística e cultural de gran importancia en Galicia. O seu clima é tépedo, con abundantes precipitacións nos meses de inverno, e o concello é atravesado polo río Miño e algúns dos seus tributarios como o Azúmara, o Lea ou o Anllo. A paisaxe caracterízase polas súas grandes planicies, que albergan amplos e importantes humidaís, de gran interese ecolóxico. Nos montes dominan piñeirais, eucaliptais e matogueiras, e no escenario agrario abundan os prados naturais e pradeiras artificiais, moitos dos cales se van transformando paseniñamente en piñeirais e, sobre todo, eucaliptais.

2.5.1. Casa Grande da Torre

O exemplar atópase na Casa da Torre, construción señorial edificada nunha pequena altiplanicie da parroquia de San Salvador de Balmonte, lugar aberto desde onde se divisa gran extensión de terreo. O pazo foi amplamente reformado a comezos do século XX, pero na actualidade só quedan as ruínas e o recordo doutras épocas máis gloriosas. Aínda así, o seu predio ten un gran valor botánico. Está acompañado o teixo de exemplares de gran envergadura de alcipreste de Monterrey (*Cupressus macrocarpa*), lárices (*Larix* sp.), magnolio (*Magnolia grandiflora*), cedro do Himalaia (*Cedrus deodara*), carballos pedunculados (*Quercus robur*), abetos de Nadal (*Picea abies*), freixos eurosiberianos (*Fraxinus excelsior*) e piñeiros de Lord Weymouth (*Pinus strobus*).

2.6. CONCELLO DE CERVANTES

Rexistros cos que corresponde: Carballo Albar da Praza do Campo de Quindous (74A), Rebolo da Praza do Campo de Quindous (75A), Carballo de Cabanavella-I, Carballo de Cabanavella-II

No concello de Cervantes localizáronse varios vestixios prehistóricos en asentamentos primitivos, dos que parece que poden derivar as actuais pallozas, entre as que destacan as de Piornedo, que podería ser un poboado da época prerromana. Durante a idade media, Cervantes foi dominado por distintos amos dos que se ten constancia por distintos vestixios señoriais. Un dos máis coñecidos é o do marquesado de San Saturnino, título nobiliario outorgado o 21 de decembro de 1688 polo Rei Carlos II a Pedro Álvarez de Reynoso e Argiz, Galloso e Feijoó, que ocupou o castelo ou pazo de Quindous ata hai pouco máis dun século.

2.7. CONCELLO DE FOLGOSO DO COUREL

2.7.1. Parada do Courel

Rexistros cos que corresponde: Souto do Ruibal (37F)

Parada é un lugar que se encontra nun dos enclaves naturais máis fermosos da Serra do Courel, espazo de gran valor natural, xeográfico, paisaxístico, histórico, etnográfico e cultural. Trátase dunha serra situada na zona oriental de Galicia, fundamentalmente nos concellos de Folgoso do Courel, Pedrafita do Cebreiro e Quiroga, entre cuxos valores principais hai que destacar a súa diversidade florística. A variedade climática, atopámonos dacabalo entre os mundos eurosiberiano e mediterráneo, unida á diversidade de altitudes, de substratos e á presenza humana desde hai milenios favoreceron o establecemento de numerosas comunidades vexetais diferentes, como aciñeirais, faiais, carballeiras ou devesas, ademais doutras de orixe antrópica como os soutos, os campos de cereais ou os pasteiros, convertendo ao Courel nun lugar de visita obrigada para os amantes da natureza. O Souto de Ruibal é de gran valor histórico, pois 50 dos castiñeiros que o compoñen pertenceron a Uxío Novoneyra, considerado un dos máis importantes poetas e escritores galegos do século XX e nado en Parada do Courel.

2.7.2. O Val da Fonte (Paderne)

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro do Val da Fonte (19A)

Paderne é unha aldea encaixada no val do río Pequeno, nun dos espazos naturais máis fermosos da Serra do Courel, espazo de gran valor natural, xeográfico, paisaxístico, histórico, etnográfico e cultural. Trátase dunha serra situada na zona oriental de Galicia, fundamentalmente nos concellos de Folgoso do Courel, Pedrafita do Cebreiro e Quiroga, entre cuxos valores principais hai que destacar a súa diversidade florística. A variedade climática, atopámonos dacabalo entre os mundos eurosiberiano e mediterráneo, unida á diversidade de altitudes, de substratos e á presenza humana desde hai milenios favoreceron o establecemento de numerosas comunidades vexetais diferentes, como aciñeirais, faiais, carballeiras ou devesas, ademais doutras de orixe antrópica como os soutos, os campos de cereais ou os pasteiros, convertendo ao Courel nun lugar de visita obrigada para os amantes da natureza.

2.8. CONCELLO DE FOZ

Rexistros cos que corresponde: Eucalipto da Casa de Reimunde (43A), Moreira negra de Cangas de Foz (125A)

Se algo caracteriza ao concello de Foz é a súa fermosa ría, formada pola desembocadura do río Masma, un dos poucos coutos salmoneiros que aínda se conservan en Galicia. Trátase dunha ría moi rica en aves acuáticas de inverno, sendo posible observar lavanco real, lavanco rabudo, garza real ou avoceta, e outras máis características de mar aberto como o mascato, o paíño ou as pardelas. As súas costas tamén son ricas en vexetación de ambientes litorais. Nas praias e dunas aparecen cardos mariños, corriolas ou cebolas das gaivotas, nas marismas atopamos especies tan singulares como salicornia, chantaxe de mar ou verdolaga, mentres que nos cantís destaca a presenza de herba de namorar e perexil de mar. O seu patrimonio cultural tamén é moi diverso, destacando, entre outros bens, a igrexa de San Martiño de Mondoñedo e os restos celtas atopados na “Pena do Altar” e o Castro de Fazouro.

2.9. CONCELLO DE FRIOL

2.9.1. Vilalvite, Cerracín

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Cerracín (proposta)

Na parroquia de Vilalvite atopáronse varios restos arqueolóxicos da época dos castrexos, como mámoas ou os coñecidos castros de Cerracín e o de Castrodá, aínda que na

actualidade non son visitables por atoparse cubertos de vexetación que impide ou dificulta a súa localización. Tamén é coñecido o Pazo de Camoiras, que foi propiedade de D. Pedro Varela de Neira, do que aínda se conserva o escudo de armas na fachada. Camoira aparece mencionado no ano 971 como “Vila Camauria” (Tombo de Sobrado I-112). Atendendo ao seu sentido etimolóxico é un topónimo bitemático, Cama-aurea, que poderíamos traducir como: Lugar onde se pon o sol entre os ríos Miño e a conca do seu afluente, o Narla.

2.10. CONCELLO DE GUITIRIZ

2.10.1. San Xoán de Lagostelle

Rexistros cos que corresponde: Faias de San Xoán de Lagostelle (32F), Eucaliptos xigantes de Guitiriz (proposta)

A parroquia de San Xoán de Lagostelle comprende a capital municipal de Guitiriz e un conxunto de 19 aldeas ao redor no núcleo municipal. De singular atractivo é a “Área Recreativa San Xoán de Lagostelle” (chamada popularmente o pantano, por estar situada ao carón do encoro que abastece de auga á capital municipal) e coñecida polos veciños e visitantes da zona pola gran cantidade de anfíbios do lugar. Isto queda patente ao atardecer, cando as ras comezan a croar, creando un son moi fermoso que simula un pequeno concerto musical. Ademais, esta paraxe natural permítenos entrar de cheo en contacto coa natureza e coñecer de primeira man a flora e a fauna local. Outro dos espazos naturais amplamente coñecido nesta parroquia é o paseo fluvial que une Ponteveiga e os Sete Muíños. Neste percorrido camiñamos á beira do río Escádebas gozando dos remuíños de auga, das fervezas, das árbores e das formas que estes adoptan.

Na capital municipal pódese contemplar o Reloxo Analemático de Sol, situado no campo da feira. Chámase así, porque o gnomon desprázase ao longo do ano segundo a declinación solar.

2.11. CONCELLO DE LOURENZÁ

2.11.1. Casa de Oia

Rexistros cos que corresponde: Palmeiras canarias da Casa de Oia (proposta)

A Casa de Oia atópase en Vilanova de Lourenzá, na praza Conde Santo, nome que lle foi posto en recordo ao Conde Osorio Gutierrez, que fundou o Mosteiro de San Salvador de Lourenzá no ano 947. En 1505, como moitos outros mosteiros da época, ingresou na congregación de San Benito de Valladolid. Durante os séculos XVII e XVIII leváronse a cabo importantes obras de reconstrución do mosteiro, de modo que perdeu o seu carácter medieval. Foi suprimido en 1835 coa desamortización, logo aínda sufriu un incendio en 1878, e en 1942 recobrou a vida monástica, coa chegada dunha comunidade dependente do mosteiro de Samos. O mosteiro atópase fronte á Casa de Oia.

2.12. CONCELLO DE LUGO

2.12.1. Parque de Rosalía de Castro

Rexistros cos que corresponde: Pinsapo do parque de Rosalía de Castro (proposta), Picea azul do Parque de Rosalía de Castro (proposta), Cedros azuis do Parque de Rosalía de Castro (proposta)

O Parque de Rosalía de Castro conta con 23 hectáreas de extensión. Foi creado a principios do século XX, recibindo o nome de Parque de Alfonso XII, ata que posteriormente adoptou o nome da ilustre poetisa galega. Conta cunha marabillosa colección de árbores de grandes dimensións pertencentes a case 100 especies diferentes, entre eles podemos destacar algúns como as secuioias xigantes (*Sequoiadendron giganteum*), pradairos (*Acer pseudoplatanus*), pinsapo (*Abies pinsapo*), picea azul (*Picea pungens* Glauca) ou cedros do Atlas (*Cedrus atlantica*), algúns deles propostos neste proxecto de investigación para formar parte do catálogo galego de árbores monumentais.

O Parque alberga tamén unha maqueta a gran escala que mostra un mapa en relevo da Península Ibérica e na zona oeste hai un miradoiro sobre o río Miño e unha pérgola cuberta cun gran exemplar de Glicinia (*Wisteria sinensis*).

2.12.2. Portuganoi (Campo de Golf)

Rexistros cos que corresponde: Carballos do Campo de Golf (85A)

O campo de golf de Portuganoi, propiedade da Sociedade Club de Golf Lugo, S.A. fundouse no ano 1992 nun terreo de case 40 hectáreas en Santa Marta de Fixós. Sitúase no val dos ríos Dorna e Vilamoure e está rodeado de grandes masas arboradas como

carballeiras, bidueirais, vexetación de ribeira e repoboacións forestais de piñeiro americano. No seu interior encontramos varios carballos centenarios, entre os que se atopan os recollidos no Catálogo Galego de Árbores Senlleiras.

2.13. CONCELLO DE MONFORTE DE LEMOS

2.13.1. O Val

Rexistros cos que corresponde: Freixo de Folla Estreita de Montepando (51A)

Montepando é un pequeno lugar localizado na parroquia de As Nocedas, en Monforte de Lemos, concello cun rico patrimonio histórico e artístico, con monumentos tan emblemáticos como o Castelo de San Vicente, presidido por unha das torres mellor conservadas e de maiores dimensións de Galicia, ou o colexio da nosa Señora da Antiga, considerado o Escorial galego. Monforte é o pobo máis importante do Val de Lemos, extensa depresión topográfica rodeada por un cinto montañoso, nunha de cuxas ladeiras se atopa As Nocedas, a poucos quilómetros do núcleo de Monforte. Na paisaxe dominan bosques de rebolos e de carballos, plantacións de piñeiro americano, extensos prados e bosques de ribeira nas zonas máis húmidas. Onde as actividades agrícolas foron abandonadas obsérvase como as silvas, queirogas, uces, toxos e xestas ábreanse paso, anunciando que despois regresará o bosque.

2.14. CONCELLO DE MUIMENTA

Rexistros cos que corresponde: Carballeira de Muimenta (35F)

O municipio de Muimenta sitúase na Terra Cha lucense, unidade paisaxística e cultural de gran importancia en Galicia. O seu clima é tépedo, con abundantes precipitacións nos meses de inverno, e o concello é atravesado polo río Miño e algúns dos seus tributarios, como o Azúmara, o Lea ou o Anllo. A paisaxe caracterízase polas súas grandes planicies, que albergan amplos e importantes humidaís, de gran interese ecolóxico. Nos montes dominan piñeirais, eucaliptais e matogueiras, e no escenario agrario os prados naturais e pradeiras artificiais, moitos dos cales se van transformando paseniñamente en piñeirais e, sobre todo, eucaliptais.

2.15. CONCELLO DE NAVIA DE SUARNA

2.15.1. Parroquia de Santo Estevo de Vilarpandín

Rexistros cos que corresponde: Pradairo da Igrexa de Vilarpandín (2A)

Vilarpandín é un lugar pertencente ao Concello de Navia de Suarna, situado na comarca dos Ancares. Trátase dun pobo con abundantes vestixios prehistóricos, entre os que destacan as súas mámoas e antas. A súa igrexa, co monumental pradairo na súa entrada, é un templo parroquial de tres naves con presbiterio na cabeceira e dúas sancristías coroando as naves laterais. No seu interior hai algunhas tallas dos séculos XV e XVI. Vilarpandín tamén destaca polas súas construcións civís e por conservar as ruínas da Casa Pazo de Vilarpandín.

2.16. CONCELLO DE O INCIO

2.16.1. Casa da Puebla do Incio

Rexistros cos que corresponde: Camecíparis de Lawson da Casa da Puebla (30A)

Aínda que se trata dunha especie de orixe norteamericana, a súa propietaria afirma que foron plantados polo seu bisavó, o Enxeñeiro de Montes D. Benigno Quiroga Ballesteros con plantas traídas polo mesmo desde Filipinas en pequenas macetas, fai preto de 150 anos. De confirmarse este dato, serían dos primeiros exemplares plantados en España, xa que esta especie non foi introducida en Europa (Edimburgo) ata 1854, despois de que o xardineiro escocés Peter Lawson descubrísela nas costas americanas do Pacífico a mediados do século XIX nunha das súas expedicións botánicas.

2.16.2. Pazo de Dompíñor

Rexistros cos que corresponde: Plátano de Sombra do Pazo de Dompíñor (72A), Plátano de Sombra do Pazo de Dompíñor (proposta)

O actual Pazo de Dompíñor comezou a súa construción no ano 1650 por encargo de D. Rodrigo de Ozores e Losada. Trátase dun edificio con planta en forma de “L” froito dos distintos engadidos ao redor da obra inicial. Distribúese en poterna de acceso, torre, cociña, salón principal e amplo corredor que facilita o acceso ás habitacións. Conta ademais cun amplo patio cuberto no que están as dependencias para a servidume e un alpendre. A capela, característica neste tipo de propiedades, é de planta semicircular e

está construída con materiais pétreos da zona, sendo a cuberta, do mesmo xeito que no caso do pazo, de laxas de lousa. Conserva un bo retablo barroco feito en madeira de nogueira que non foi pintado nin dourado; no mesmo existen varias imaxes, de San Vitorio, San Antonio Abad e a Inmaculada Concepción entre outras, tanto o retablo como as súas tallas son do século XVIII.

2.17. CONCELLO DE PANTÓN

Rexistros cos que corresponde: Ameneiro do Pazo de Maside (5A)

O concello de Pantón sitúase no sur da provincia de Lugo, na denominada Ribeira Sacra, caracterizada polas escarpadas pendentes dos seus canóns, nos que medran os cultivos que máis fama deron a estes lugares, os viñedos da Ribeira Sacra, dispostos en bancais ou “socalcos” e que na súa maior parte corresponden á variedade mencia, aínda que tamén están presentes outras como a godello. As zonas que non foron ocupadas por viñado mostran bosques de carballos, cerqueiros, sobreiros e aciñeiras, entre os que non faltan centenarios soutos de castiñeiros. No patrimonio cultural hai que destacar a abundancia de elementos relixiosos, dominados polos 18 mosteiros da contorna, seguramente de aí deriva a denominación Ribeira Sacra, entre os que destaca o de San Estevo de Ribas de Sil. Nas cotas máis altas dos canóns existen numerosos miradoiros como os Balcóns de Madrid, o miradoiro de Castro ou o da Cividade que ofrecen marabillosas vistas da contorna.

O pazo de Maside, segundo a documentación histórica, foi en principio unha casa señorial fortificada, por iso se chama tamén castelo de Maside cuxos orixes se remontarían ao século XI. A construción foi restaurada no século XIX polo seu propietario daquela, Jacobo Arias Sanjurjo. A antiga fortaleza foi residencia do fidalgo Diego de Lemos, que se converteu nun dos dirixentes da guerra irmandiña da segunda metade do século XV. A sepultura deste personaxe histórico e a súa estatua xacente coa armadura poden visitarse na igrexa románica do convento das Bernardas de Ferreira.

2.18. CONCELLO DE SAMOS

2.18.1. Mosteiro de Samos

Rexistros cos que corresponde: Ciprés Mediterráneo da Capela do Salvador (41A)

A beiras do río Sarria, no extremo norte do municipio de Samos, atópanse o Mosteiro de San Xulián e a Capela prerrománica do Divino Salvador, tamén coñecida como capela do ciprés. Trátase dun templo sinxelo e humilde, construído con lousa a finais do século IX ou principios do século X, con estilo mozárabe. Consta de dous corpos, nave e cabeceira, que teñen planta lixeiramente trapezoidal. Cabe destacar a situación da súa porta, no muro lateral sur, co arco triunfal elíptico con forma de ferradura, enmarcado coa figura dun alfiz, e o miradoiro do testeiro da cabeceira. O oratorio está presidido pola imaxe do Divino Salvador.

A Capela depende do Monasterio beneditino de San Xulián de Samos, que se encontra a poucos metros, e que é un fito o Camiño Francés a Compostela.

2.19. CONCELLO DE TABOADA

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Ramos (78A)

No concello de Taboada atopáronse diversos restos arqueolóxicos, entre os que destacan os sartegos aparecidos nas proximidades da Igrexa do Campo, a Pena dos Mouros, ou os castros de San Lourenzo, Cumbraos, Carballós ou Caldemoure, entre outros. No apartado monumental, e dentro da arquitectura relixiosa, destaca a igrexa de San Pedro de Bembibre, que consta de nave e ábside semicircular en bóveda de canón. No seu interior é posible admirar o arco triunfal apuntado e un sepulcro do século XVII no presbiterio. No templo de Moreda consérvanse restos románicos e tamén posúe un escudo pétreo así como retablos e tallas populares de interese.

2.20. CONCELLO DE VILALBA

Rexistros cos que corresponde: «Pravia» de Vilalba (3A)

Vilalba forma parte da extensa Comarca da Terra Cha, que é grande de seu por varias razóns (históricas, artísticas, culturais e naturais) e tamén xeográficas, non en balde Vilalba é o segundo concello galego de maior superficie territorial, e conta cunha trintena de parroquias, case medio milleiro de entidades de poboación e alta densidade de habitantes, a terceira parte deles residentes na vila capital, polo que teñen a oportunidade de ver a diario este emblema verde que logrou acuñar nome propio «Pravia», que é a denominación máis utilizada, xunto cunha segunda, «Pradia», de menor emprego.

2.21. CONCELLO DE VIVEIRO

Rexistros cos que corresponde: Ciprés de California da Misericordia (39A)

No concello de Viveiro atopáronse números xacementos arqueolóxicos que nos indican a importancia que alcanzaron neste enclave os asentamentos celtas e romanos. Crese que esta cidade foi a antiga Flavia Lambris, sen existir documentos que aclaren se realmente atopábase neste enclave. Destruída durante a invasión árabe, pronto foi reconquistada e premiada a vila con grandes privilexios polos servizos prestados na reconquista. Nesta época comezan as liñaxes: Páez de Cora, Alfeirán, Vizoso e Galo. Conserva un fermoso casco antigo e importantes monumentos, unha fermosa ría e un interesante parque público, o de Cantarana. As súas praias son fermosas e as vistas desde os montes de San Roque e Castelo espectaculares. Tamén celebra un interesante entroido, un dos máis antigos de Galicia, e unha Semana Santa de interese turístico internacional.

2.21.1. Souto da Retorta

Rexistros cos que corresponde: Avó do Eucaliptal de Chavín (44A), Souto da Retorta (9F)

A denominación de “Souto da Retorta” parece indicar que este lugar foi con anterioridade á plantación dos eucaliptos un bosque de castiñeiros enxertados que, probablemente, substituíu a unha formación arbórea natural de carballos, ameneiros, freixos, abeleiras, pradairos e salgueiros, pois estas árbores, xunto cos castiñeiros, medran baixo os eucaliptos. Tras a desaparición dos castiñeiros, posiblemente pola enfermidade da tinta, o espazo foi repoboado con eucaliptos.

A plantación do eucaliptal parece corresponder a tres épocas diferenciadas entre finais do século XIX e principios do século XX. En 1880 realizouse a primeira plantación, levada a cabo por Jaime Basols, da que aínda se conservan media ducia de exemplares, entre os que destaca o “Avó”. En 1895 Diego Valiña Montenegro e o Doutor Durán Vallarnovo plantaron outros 50 exemplares, e en 1912 foron plantados os últimos pola familia Barro Rebellón.

O Souto da Retorta atópase na ribeira do río Landro, nun terreo mercado pola Xunta de Galicia e declarado Monumento Natural no ano 2000.

2.22. CONCELLO DE XERMADE

2.22.1. Bosque de Mede

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Mede (86A)

O municipio de Xermade sitúase na Terra Cha lucense, unidade paisaxística e cultural de gran importancia en Galicia. O seu clima é tépedo, con abundantes precipitacións nos meses de inverno, e o concello é atravesado polo río Miño e algúns dos seus tributarios, como o Azúmara, o Lea ou o Anllo. A paisaxe caracterízase polas súas grandes planicies, que albergan amplos e importantes humidaís, de gran interese ecolóxico. Nos montes dominan piñeirais, eucaliptais e matogueiras, e no escenario agrario abundan os prados naturais e pradeiras artificiais, moitos dos cales se van transformando paseniñamente en piñeirais e, sobre todo, eucaliptais.

2.22.2. San Xulián

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Freán (130A)

A parroquia de San Xulián de Cazás conta con varios núcleos de poboación, entre os que se atopa Freán. A igrexa parroquial foi construída no século XVIII e reformada varias veces con posterioridade, polo que tanto chans como teito son totalmente modernos. A súa planta é rectangular e na súa fachada ten un arco e unha xanela semicirculares. O presbiterio ten un retablo da segunda metade do século XVIII, de estilo barroco, en tonalidades avermelladas e azuladas, con molduras douradas. No retablo aparecen tallas da Virxe do Carme e de San Xulián, este último santo nunha curiosa imaxe na que sostén un fusil coa man dereita e un paxaro coa esquerda. O retablo está coroado polo Pai Eterno.

2.23. CONCELLO DE A FONSAGRADA

2.23.1. Igrexa de Carballido

Rexistros cos que corresponde: Teixo de Carballido (144A)

Aínda que a aldea de Carballido está fóra dos seus límites, na parroquia de Santa María de Carballido hai un bosque protexido, a Fraga de Carballido (Rede Natura 2000). Espazo no que atopamos teixos e unha boa representación de diferentes tipos de bosques e masas arboradas, como sotos de castiñeiros, carballeiras, bosques mixtos de frondosas,

piñeirais de repoboación e acebedas, xunto con matogueiras. Ademais de toda esta riqueza botánica, na comarca son frecuentes os teixos como árbores emblemáticas plantadas en igrexas e cemiterios, e tamén destacan a súa xeoloxía, diversidade faunística e paisaxe.

3. PROVINCIA DE OURENSE

3.1. CONCELLO DE A POBRA DO BROLLÓN

Rexistros cos que corresponde: Sobreira da Casa do Tristo (96A)

A Pobra do Brollón é un concello situado na Comarca da Terra de Lemos, en terras montañosas, entre a depresión de Lemos e a Serra do Courel, no marco dunha paisaxe ben conservada e de extraordinaria fermosura. Entre o seu rico patrimonio arqueolóxico destaca A Roda do Castro, preto de As Laceiras, en Salcedo, que é o castro mellor conservado do concello, de tamaño reducido e posición estratéxica sobre o río Lor, polo que se supón que a súa función era de vixilancia. Tamén destaca o seu patrimonio artístico, amplamente representado pola arquitectura relixiosa, destacando o templo de Lamaigreja, de 1788, a igrexa de Óutara, do século XV, ou a igrexa parroquial de Veiga, de orixe románica.

En Biduedo, parroquia de Óutara, está a “Cova das Choias” que toma o nome dunha especie de paxaros da familia dos córvidos que se habitan na cavidade, a choia biquivermella (*Pyrrhonorax pyrrhonorax*). Outra especie que podemos mirar na cova é o morcego pequeno de ferradura (*Rhinolophus hipposideros*), que está incluído no Catálogo Galego de Especies Ameazadas na categoría de vulnerable. Pero o principal atractivo da cova é o brión *Schistostega pennata*, o brión luminoso ou fosforescente, incluído tamén no Catálogo Galego de Especies Ameazadas.

3.2. CONCELLO DE A MEZQUITA

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro do Mola (21A), Castiñeiro da Ribeira (22A), Castiñeiro de Cádavos (114A), Castiñeiro do Prado da Ponte (115A), Castiñeiro de Cádavos (proposta), Castiñeiro do Mola (proposta), Carballo de Santigoso (proposta)

A Mezquita é un concello situado no sueste da provincia de Ourense, pertencente á Comarca do Bolo. É un territorio de perfil sinuoso con altitudes moi elevadas e con fortes

contrastes térmicos e importantes precipitacións. O termo municipal ocupa unha parte moi considerable da denominada Terra das Frieiras, que debe o seu nome ao clima, en xeral moi rigoroso no inverno, con constantes xeadas e periodos prolongados de baixas temperaturas. A súa zona oriental alberga cumes con grandes extensións de matogueira e piñeirais de repoboación nas súas ladeiras, mentres que as poboacións están rodeadas de zonas de cultivos, con áreas de matogueira e manchas de rebolos, árbore que cada vez aumenta máis a súa presenza, debido ao abandono das actividades agrícolas.

3.3. CONCELLO DE A PORQUEIRA

Rexistros cos que corresponde: Carballo Grande de Reboreda (89A)

O concello de A Porqueira atópase na comarca da Limia, situada no suroeste da provincia de Ourense, ao longo da ribeira do río Limia, e ocupa as súas amplas e fértiles veigas, desde o seu nacemento no monte Talariño. Despois de discorrer por terras galegas, o río penetra en Portugal ata desembocar no Océano Atlántico, nas portuguesas terras de Viana do Castelo. Ademais do concello de A Porqueira, forman a comarca da Limia outros como Baltar, Sarreaus, Rairiz da Veiga, Sandiás, Os Blancos, Trasmiras, Vilar de Santos, Vilar do Barrio, Xinzo de Limia e Calvos de Randín.

3.4. CONCELLO DE A VEIGA

3.4.1. Coto de Xares

Rexistros cos que corresponde: Bidueiral de Xares (23F)

O Bidueiral de Xares atópase situado no interior do tecor de Xares. Trátase dun coto de caza con 20.000 hectáreas valadas nas que habitan numerosas especies cinexéticas como cervo, gamo, muflón e corzo, que conviven cos cazadores e co lobo, aínda que parece que a presenza deste último non afecta negativamente aos intereses do coto. O bidueiral sitúase no interior dunha masa boscosa que alberga entre outras especies arbóreas carballos, castiñeiros, freixos, salgueiros e cerquiños. Flanqueando o coto atopamos os montes de Acevedos e A Morteira.

3.5. CONCELLO DE BALEIRA

3.5.1. A Pasada

Rexistros cos que corresponde: Teixo de Fontaneira (145A)

A Pasada é unha pequena aldea de 9 habitantes rodeada de plantacións de piñeiro silvestre, na parroquia da Fontaneira. Esta pequena aldea está formada por casas de granito cubertas de lousas, contrastando co fondo verde que ofrecen os piñeirais. Preto do monumental teixo tamén é posible observar a capela de Santa María da Pasada, cun retablo barroco no seu interior.

3.6. CONCELLO DE BANDE

Rexistros cos que corresponde: Carballos da praza do Campo de Bande (28F)

Sitúanse os carballos na entrada da igrexa parroquial de San Pedro de Bande. O seu exterior é de robusta e espida arquitectura, ofrecendo unha gran sobriedade, o que lle dá un aire de fortaleza que se ve reforzado coa casa reitoral. Servindo de verde pórtico á igrexa e á casa reitoral atópanse os carballos, os cales, segundo conta a tradición popular, indican a través da súa fenoloxía o tempo de sementar as patacas (carballo do medio), o millo (carballo do norte) e as fabas (carballos do sur). A nivel estrutural a praza, antigo campo da feira, adopta un contorno triangular e presenta o chan pavimentado, conformándose pola conxunción de dous compartimentos: un paseo e un xardín. O paseo segue paralelo a aliñación da disposición ordenada das edificacións, da igrexa e da casa reitoral.

3.7. CONCELLO DE BAÑOS DE MOLGAS

3.7.1. Santa Eufemia

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Santa Eufemia (113A)

O castiñeiro atópase moi próximo á igrexa de Santa Eufemia de Ambía, de estilo prerrománico, datada no século IX, e caracterizada pola súa forte influencia mozárobe. Componse dunha nave con ábsida rectangular, na que se conservan dous arcos dobres de ferradura. Ten tres capelas interiores nas que se aprecian os arranques dos arcos que formaban parte das tres naves primitivas. No interior consérvanse dúas aras de orixe romana e un cristo crucificado en talla de madeira de orixe medieval-románico. Está

catalogada como Ben de Interese Cultural (BIC) na categoría de Monumento Histórico-Artístico desde 1931.

3.8. CONCELLO DE CARBALLEDA DE VALDEORRAS

3.8.1. Casaio

Rexistros cos que corresponde: Teixedal de Casaio (19F)

Non se trata en realidade dun bosque monoespecífico de teixos, senón que estes están acompañados de pradairos, freixos, bidueiros, carballos, rebolos, abeleiras, cerdeiras, amieiros e moitas especies arbustivas e herbáceas, entre estas últimas varias especies de fentos que adornan as ribeiras dos regos que atravesan o teixedal. Se subimos pola valgada do arroio Pena Surbia cara ao seu cume enseguida atoparémonos pés dispersos de cimbriro ou xanebreiro rastreiro, nunha das poucas localizacións nas que aparece de xeito natural en Galicia.

3.9. CONCELLO DE CARBALLIÑO

3.9.1. Parque do Carballiño

Rexistros cos que corresponde: Abeto branco do parque do Carballiño (proposta), Camecíparris de Lawson do Parque do Carballiño (proposta), Criptomeria do parque do Carballiño (proposta), Ciprés de Portugal do Parque do Carballiño (proposta), Ciprés de California do Parque do Carballiño (proposta), Eucalipto de pantano do Parque de O Carballiño (proposta), Sequoia xigante do Parque do Carballiño (proposta), Douglasias Verdes do Parque do Carballiño (proposta), Tuías Xigantes do Parque do Carballiño (proposta)

O Parque do Carballiño conta con 32 hectáreas de extensión que se estenden ao longo da marxe do río Arenteiro. O deseño orixinal é obra do arquitecto ourensán Conde Fidalgo e a súa execución comezou no ano 1924 polo que está apunto de cumprir 100 anos de existencia, aínda que as plantacións foron realizadas en distintas etapas posteriores. Ao longo deste século de existencia fóronse sumando distintos monumentos, entre os que destaca o dedicado aos irmáns Prieto (familia benefactora de Carballiño), que se situou na entrada principal do parque en 1935 e cuxa autoría corresponde ao escultor José Mateo

Larrauri. No parque celébrase o segundo domingo de agosto a popular Festa do Polbo, festa por excelencia de Carballiño e unha das máis populares de Galicia.

Na actualidade o parque conta cunha marabillosa colección botánica próxima ás 150 especies vexetais, entre as que destacan algunhas árbores tan interesantes como o Abeto branco (*Abies alba*), Camecáparis de Lawson (*Chamaecyparis lawsoniana*), Criptomeria (*Cryptomeria japonica*), Ciprés de Portugal (*Cupressus lusitanica*), Ciprés de California (*Cupressus macrocarpa*), Eucalipto de pantano (*Eucalyptus ovata*), Secuoia xigante (*Sequoiadendron giganteum*) ou as formacións de Douglasias Verdes (*Pseudotsuga menziesii*) e Tuias Xigantes (*Thuja plicata* e *Thuja plicata* 'Zebrina'). Moitos deles propostos neste proxecto de investigación para formar parte do catálogo galego de árbores monumentais.

3.10. CONCELLO DE ENTRIMO

Rexistros cos que corresponde: Cerquiño de Queguas (154A)

O concello de Entrimo atópase situado no Parque Natural Baixa Limia-Serra do Xurés, que abarca unha superficie de case 30.000 hectáreas no extremo suroeste da provincia de Ourense. Entre as rutas de sendeirismo que se poden realizar no parque atópase a de Cortes da Carballeira, ruta circular con saída e chegada na aldea de Queguas. As cortes son antigos currais para gardar o gando cando se subía aos pastos altos na primavera e verán. Nesas construcións compartían o espazo gandeiros e gando, separados unicamente por unhas táboas de madeira. Ademais, na ruta, vístanse outros puntos de interese paisaxístico, etnográfico e arqueolóxico.

3.11. CONCELLO DE LAZA

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Cervedelo (111A)

Laza é un concello que destaca polas súas marabillosas paisaxes de montaña e polos seus centenarios soutos de castiñeiros, pero se realmente algo fixo famoso a este concello máis aló de Galicia son os seus entroidos, nos que ritos e personaxes ancestrais son os protagonistas destas festas de orixe pagá. Os “peliqueiros”, personaxes máis famosos do seu entroido, fan as delicias de adultos e pequenos coa súa tradicional vestimenta: caretas demoníacas decoradas con imaxes de animais, as seis chocas no cinto e as súas famosas

zamarras (unha especie de fusta con mango de madeira labrada), e poñen cor a un dos entroidos máis antigos e famosos de Galicia.

3.12. CONCELLO DE MANZANEDA

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Pumbariños (20A), Rebolo do Pazo da Pena (76A), Castiñeiro de Placín (116A), Souto de Rozabales (6F)

Manzaneda atópase situada no Macizo Central Ourensán. Trátase dun macizo montañoso no que conflúen os reinos florísticos atlántico e mediterráneo que unido á diversidade de altitudes e á súa accidentada orografía dan lugar a unha gran diversidade de hábitats e especies.

Na paisaxe agroforestal do macizo son frecuentes os soutos, reboleiras, bosques de ribeira, bidueirais, piñeirais, prados e matogueiras compostas principalmente por queirugas, xestas, piornos, carqueixas e carpazas.

3.13. CONCELLO DE NOGUEIRA DE RAMUÍN

3.13.1. Souto de A Ramigoa

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro do Souto da Ramigoa (23A)

Situado nas proximidades do Sil, un río moi caudaloso que discorre dacabalo entre as provincias de Lugo e Ourense, encaixado nun profundo e fermoso canón, que nalgúns puntos chega a 500 metros de profundidade, formando unha paisaxe única que dota de acenos de identidade ao territorio. Trátase dun río navegable durante un tramo de 40 quilómetros. Nas escarpadas pendentes dos seus canóns medran os cultivos que máis fama deron a estes lugares, os viñedos da Ribeira Sacra, dispostos en bancais ou “socalcos” e que na súa maior parte corresponden á variedade mencia, aínda que tamén están presentes outras como a godello. As zonas que non foron ocupadas por viñado mostran bosques de carballos, cerqueiros, sobreiros e aciñeiras, entre os que non faltan centenarios soutos de castiñeiros. No patrimonio cultural hai que destacar a abundancia de elementos relixiosos, dominados polos 18 mosteiros da contorna, seguramente de aí deriva a denominación Ribeira Sacra, entre os que destaca o de San Estevo de Ribas de Sil. Nas cotas máis altas dos canóns existen numerosos miradoiros como os Balcóns de

Madrid, o miradoiro de Castro ou o da Cividade que ofrecen marabillosas vistas da contorna.

3.14. CONCELLO DE OS BLANCOS

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Pexeiros (110A), Castiñeiros dos Blancos (26F), Castiñeiro de Pexeiros (1) (proposta), Castiñeiro de Pexeiros (2) (proposta)

O concello de Os Blancos atópase na comarca da Limia, situada no suroeste da provincia de Ourense. A comarca sitúase ao longo da ribeira do río Limia, e ocupa as súas amplas e fértiles veigas, desde o seu nacemento no monte Talariño. Despois de discorrer por terras galegas, o río penetra en Portugal ata desembocar no Océano Atlántico nas portuguesas terras de Viana do Castelo. Ademais do concello de Os Blancos, forman a comarca da Limia outros como Baltar, Sarreaus, Rairiz da Veiga, Sandiás, Trasmiras, Vilar de Santos, Vilar do Barrio, Porqueira e Calvos de Randín.

3.15. CONCELLO DE OURENSE

3.15.1. Santo Cristo de Lonia

Rexistros cos que corresponde: Sobreira de Loña (137A)

O barrio de As Lagoas, onde se atopa situada a Sobreira de Loña, atópase no noroeste da cidade de Ourense, cuns límites claros e ben definidos polo río Miño, a estrada de Ourense a de Trives, o río Loña e o viaduto do ferrocarril. Localizado na periferia da cidade de Ourense é un lugar moi frecuentado pola proximidade do Campus As Lagoas, da Universidade de Vigo, e o paseo do río Miño, moi utilizado polos ourensáns para camiñar e facer deporte. A maior parte do barrio foi construído entre 1975 e 1985 e na actualidade conta con algo máis de 4500 habitantes.

Este ano 2018 discutiuse no concello se os tres cedros que medran na mesma zona verde afectan ao desenvolvemento da sobreira catalogada, estudando os técnicos municipais posibles medidas para protexela, sen descartar a posibilidade de cortar cando menos dous dos tres cedros.

3.16. CONCELLO DE PARADA DE SIL

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Trambolosríos (112A)

O Sil é un río moi caudaloso que discorre dacabalo entre as provincias de Lugo e Ourense, no fondo dun profundo e fermoso canón, que nalgúns puntos chega a 500 metros de profundidade, formando unha paisaxe única que dota de acenos de identidade ao territorio. Trátase dun río navegable durante un tramo de 40 quilómetros. Nas escarpadas pendentes dos seus canóns medran os cultivos que máis famoso fixeron a estes lugares, os viñedos da Ribeira Sacra, dispostos en socalcos e que na súa maior parte corresponden á variedade mencia, complementada nalgúns zonas coa godello. As zonas que non foron ocupadas por viñado mostran bosques de carballos, rebolos, castiñeiros, sobreiras e aciñeiras. No patrimonio cultural hai que destacar a abundancia de elementos relixiosos, seguramente de aí deriva o topónimo Ribeira Sacra, dominados polos 18 mosteiros da contorna, entre os que destaca o de San Estevo de Ribas de Sil. Tamén hai importantes igrexas románicas. Nas cotas máis altas dos canóns existen numerosos miradoiros como os Balcóns de Madrid, o miradoiro de Castro ou o da Cividade que ofrecen marabillosas vistas do río e da súa contorna.

3.17. CONCELLO DE QUIROGA

3.17.1. Igrexa de Cereixido

Rexistros cos que corresponde: Teixo de Cereixido (143A)

Na parte máis alta da aldea de Cereixido encóntrase o monumental teixo, situado na entrada da igrexa, que ten como patroa á Virxe dos Remedios. Cun campanario de dúas campás, a igrexa, rodeada polo cemiterio, descansa sobre unha terraza horizontal, como unha atalaia sobre a pequena poboación de Cereixido, que na actualidade pasou a formar parte da extensa nómina de pobos abandonados de Galicia. A causa do despoboamento, tanto a igrexa como o pobo atópanse nun estado de conservación bastante malo, con numerosas casas e outras construcións en ruínas ou a piques de caerse, o que é unha mágoa, xa que se trata dun fermoso pobo de montaña, construído con pedra e lousa e no que destacan os corredores de madeira, colgados aínda das paredes que quedan en pé.

3.18. CONCELLO DE RAIKIZ DA VEIGA

3.18.1. A Touza

Rexistros cos que corresponde: Carballa da Rocha (81A)

O concello de Rairiz da Veiga atópase na comarca da Limia, situada no suroeste da provincia de Ourense, ao longo da ribeira do río Limia, nas súas amplas e fértils veigas, desde o seu nacemento no monte Talariño. Despois de discorrer por terras galegas, o río penetra en Portugal ata desembocar no Océano Atlántico nas portuguesas terras de Viana do Castelo. Ademais do concello de Rairiz da Veiga, forman a comarca da Limia outros como Baltar, Sarreaus, Xinzo de Limia, Sandiás, Os Blancos, Trasmiras, Vilar de Santos, Vilar do Barrio, Porqueira e Calvos de Randín.

O conxunto de carballos foi declarado Monumento Natural pola Xunta de Galicia no ano 2007. O concello de Rairiz de Veiga está situado na Reserva da Biosfera da Área de Allariz, xunto cos de Vilar de Santos, A Bola e Allariz.

A Carballa e emblema do concello de Rairiz de Veiga e figura no seu escudo.

O monumento natural está cerca da capela da Virxe das Mercedes e á súa sombra cada 24 de setembro, desde o século XIX, celébrase a Romaría de A Saínza, festas que inclúen a batalla de mouros e cristiáns, declarada de Interés Turístico en Galicia desde o ano 2000, que ten lugar nos arredores do castelo.

3.19. CONCELLO DE RIBADAVIA

3.19.1. Igrexa de San Domingos

Rexistros cos que corresponde: Tileiras prateadas da igrexa de San Domingos (30F)

Estamos ante o segundo convento de Galicia no que se instaláron os monxes dominicos. A fundación do mesmo está intimamente relacionada con Frei Pedro González e os seus discípulos. Comezou a construírse a finais do século XIII, cara a 1271, e finalizouse no século XIV. No ano 1299 comezaron xa as funcións docentes e continuaron ata o século XVI, cando se suprimiron os estudos en todos os conventos dominicos galegos. Declarada Monumento Nacional en 1931, a igrexa, de planta basilical, é considerada unha das mellores mostras do Gótico mendicante galego. Destacan os capiteis historiados con motivos vexetais, animais e xeométricos. Tamén son de gran valor os sepulcros (séculos XIII ao XVI) e os seus diversos retablos e imaxes (séculos XV ao XVIII). Na fachada principal están presentes os escudos dos Sarmiento, o real de Castela e León e o de frei Alonso de Cusanca.

3.20. CONCELLO DE RUBIÁ

Rexistros cos que corresponde: Aciñeira de Covas (92A)

A árbore sitúase no Parque Natural Serra da Enciña da Lastra, polo que hai quen afirma que é esta aciñeira a que deu nome ao parque natural ourensán. Este espazo natural ten unha superficie de máis de 3000 hectáreas e atópase no oriente da provincia de Ourense, na comarca de Valdeorras. Constitúe o principal macizo calcario de Galicia e, entre outras causas, foi declarado parque natural por acoller as formacións de bosques e matogueiras espiñentas da rexión florística mediterránea de maior extensión e mellor conservadas de Galicia. Ademais de especies de flora únicas en Galicia, como é o caso de moitas das orquídeas presentes no parque, os seus inaccesibles canóns son refuxio para varias especies de aves escasamente representadas no resto da comunidade autónoma, como aguia real, bufo real ou falcón peregrino, entre outras.

3.21. CONCELLO DE VIANA DO BOLO

3.21.1. Edroso

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Oreal (155A)

O concello de Viana do Bolo atópase situado no interior do ZEC Macizo Central, área montañosa que na actualidade está a sufrir un serio problema de despoboamento, o que pon en risco importantes e valiosas paisaxes e ecosistemas de transición entre o bosque e as áreas máis humanizadas próximas ás poboacións. Nas proximidades das aldeas é posible admirar os centenarios soutos de castiñeiros que atesouran un considerable acervo xenético e teñen unha importancia grande desde os puntos de vista económico, ecolóxico, paisaxístico e cultural. Nestes ecosistemas de bosque, que son hábitat protexido no marco da Rede Natura 2000, os veciños aproveitan os seus prezados froitos, as castañas, as leñas, os cogomelos e a madeira para vigas ou outros elementos construtivos. No pasado cultivábanse cereais entre os castiñeiros e os soutos tamén eran lugar de pastoreo sobre todo de gando ovino e porcino. Nos tempos actuais estase recuperando a tradición do pastoreo con gando porcino de raza celta nestes bosques, o que contribúe á conservación desa raza de porco do país que estivo a piques de desaparecer. Os soutos de castiñeiros son polo tanto un claro exemplo de sistemas agroforestais e silvopastorais.

Na comarca encontramos distintos tipos de bosques, dominando os cerqueirais de rebolo (*Quercus pyrenaica*), mesturados con bidueirais e acibais, nun marco que é terra de auga e de contrastes, dominado polo pico de Cabeza Grande (1792 m snm) en Manzaneda.

3.21.2. Umoso-Dradela

Rexistros cos que corresponde: Pai dos Rebolos (133A)

O exemplar atópase situado nun canón do río Bibeí, que nace na Serra Segundeira, en Puebla de Sanabria, aínda que a maior parte do seu percorrido antes de desembocar no Sil en Montefurado realízase polas terras de Viana. Forma un canón realmente único en Galicia, tanto polo gran desnivel que salva desde o seu nacemento ata a súa desembocadura, como pola gran diversidade de flora e fauna que albergan o río e os seus canóns. Destaca tamén desde o punto de vista xeolóxico, atopando nos seus afluentes algunhas das morrenas glaciares mellor conservadas de Galicia.

3.22. CONCELLO DE VILARIÑO DE CONSO

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Soutogrande (150A)

O concello de Vilariño de Conso atópase situado no interior da ZEC Macizo Central, área montañosa que na actualidade está a sufrir un serio problema de despoboamento, situación que pon en risco importantes e valiosas paisaxes e ecosistemas de transición entre o bosque e as áreas máis humanizadas próximas aos núcleos de poboación. Nas proximidades das aldeas é posible admirar os centenarios soutos de castiñeiros que atesouran un considerable acervo xenético e teñen unha importancia grande desde os puntos de vista económico, ecolóxico, paisaxístico e cultural. Nestes ecosistemas de bosque, que son hábitat protexido no marco da Rede Natura 2000, os veciños aproveitan os seus prezados froitos, as castañas, as leñas, os cogomelos e a madeira para vigas ou outros elementos construtivos. No pasado cultivábanse cereais entre os castiñeiros e os soutos tamén eran lugar de pastoreo sobre todo de gando ovino e porcino. Nos tempos actuais estase recuperando a tradición do pastoreo con gando porcino de raza celta nestes bosques, o que contribúe á conservación desa raza de porco do país que estivo a piques de desaparecer. Os soutos de castiñeiros son polo tanto un claro exemplo de sistemas agroforestais e silvopastorais.

Na comarca encontramos distintos tipos de bosques, dominando os cerqueirais de rebolo (*Quercus pyrenaica*), mesturados con bidueirais e acibais, nun marco que é terra de auga e de contrastes, dominado polo pico de Cabeza Grande (1792 m snm) en Manzaneda.

3.23. CONCELLO DE XINZO DE LIMIA

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiros de Peninvello (25A)

O concello de Xinzo de Limia atópase na comarca da Limia, situada no suroeste da provincia de Ourense, ao longo da ribeira do río Limia, nas súas amplas e fértiles veigas, desde o seu nacemento no monte Talariño. Despois de discorrer por terras galegas, o río penetra en Portugal ata desembocar no Océano Atlántico nas portuguesas terras de Viana do Castelo. Ademais do concello de Xinzo de Limia, forman a comarca da Limia outros como Baltar, Sarreaus, Rairiz da Veiga, Sandiás, Os Blancos, Trasmiras, Vilar de Santos, Vilar do Barrio, Porqueira e Calvos de Randín.

4. PROVINCIA DE PONTEVEDRA

4.1. CONCELLO DE A ESTRADA

4.1.1. Codeseda

Rexistros cos que corresponde: Abeto branco de Carballal (107A)

O exemplar foi plantado por Juan Baliño Rivas (1867-1962), escultor pontevedrés nado na casa que agora alberga o abeto. Unha pequena parte da súa obra pódese apreciar no pazo de Lourizán, onde por encargo de D. Eugenio Montero Ríos realizou algúns traballos escultóricos. Precisamente foi en Lourizán onde ao artista lle donaron o abeto, entre finais do século XIX e principios do XX, como agradecemento polo seu traballo. O Predio Miradoiro, así se chama a parcela onde se atopa o exemplar, é unha propiedade privada de aproximadamente 1.500 m² cun gran patrimonio arquitectónico, a orixe da casa remóntase ao século XVIII, tamén conta con hórreo, pombal, pérgola e pozo.

4.1.2. Pazo de Oca

Rexistros cos que corresponde: Camelia Reticulada do Pazo de Oca (15A), Criptomeria Elegante do Pazo de Oca (36A), Buxal do Pazo de Oca (3F), Carreira dos Tileiros do Pazo de Oca (20F)

Coñecido popularmente como o “Versalles galego” o Pazo de Oca é unha propiedade señorial que data do século XV e que conta con preto de 14 hectáreas de marabillosos xardíns cunha gran variedade de estilos, entre os que destacan o renacentista, o barroco e o romántico. Complétase esta ampla colección de xardíns con horta, fontes, estanques e estatuas, conferíndolle ao espazo gran valor ornamental e paisaxístico. A orixe dos xardíns actuais remóntase ao século XVIII cando o xardineiro do Palacio Real de Madrid, François de Vié, deseñou unha ampla remodelación dos xardíns dotándoos dun estilo máis natural.

4.1.3. Os Hórreos

Rexistros cos que corresponde: Sobreira de Balboa (93A)

Situada no val do río Riobóo, tributario do Ulla, atopámonos a sobreira de Balboa, que pertenceu no pasado á Casa dos Hórreos, que sendo de maior entidade que as casas veciñas non se distingue por posuír ningún atributo artístico ou arquitectónico que a faga destacar. Moi próxima á sobreira podemos contemplar a Capela da Virxe das Neves.

4.1.4. Vilar (Pazo de Valiñas)

Rexistros cos que corresponde: Sobreira do Pazo de Valiñas (94A)

O Pazo de Valiñas, tamén coñecido como pazo dos Cervela, foi construído polos señores do pazo do Preguecido (Aguións), Baltasar Ribeira e Sotomayor e a súa esposa, Sabela Tareixa Fernández de Deza Taboada e Mondragón, irmá de Andrés de Mondragón, primeiro marqués de Santa Cruz de Rivadulla. Baltasar Ribeira faleceu en 1715, co pazo sen rematar e os terreos aínda sen cultivar. A súa muller executou os labores finais de construción do pazo e encargouse de realizar os primeiros cultivos en torno ao mesmo.

Hoxe en día o edificio está habitable. Os descendentes da familia Cervela pasan nel vacacións e fins de semana e a capela (situada fronte ao pazo) ábrese a todos os fregueses o día de San Bieito.

4.2. CONCELLO DE A LAMA

4.2.1. O Pelete

Rexistros cos que corresponde: Carballo do Viño ou Carballo de Pelete (79A)

O Pelete foi lugar de paso de arrieiros entre Ourense e Pontevedra. Segundo conta a lenda, no século XVIII o fillo dun destes arrieiros que atravesaba a zona recibiu unha couce dunha mula, quedando mal ferido. O seu pai rezou á Virxe dos Remedios, patroa do pobo, prometéndolle que se o seu fillo curaba, todos os anos regalaríalle un “pelexo de viño” ata a súa morte. Desde ese momento todos os días 7 de setembro, na romaría da Virxe dos Remedios, o exemplar é regado coa primeira xerra de viño novo do Ribeiro. Contan os veciños do lugar que precisamente este feito é o que mantén ao exemplar libre de pragas e enfermidades.

4.3. CONCELLO DE BUEU

4.3.1. Finca Forqueiros

Rexistros cos que corresponde: Sequoias de Massó (proposta)

Segundo a información facilitada polos seus netos, as secuioias foron plantadas en 1932 por Antonio Massó, procedentes de sementes que el mesmo trouxo de Estados Unidos. Atopábase alí ampliando os seus estudos en Monterrei, e aproveitou a súa viaxe para coñecer o país. Un dos lugares elixidos na súa vista foi o Parque Nacional de Yellowstone, situado entre os estados de Wyoming, Idaho e Montana, xunto á cordilleira das Montañas Rochosas. Ao parecer as sementes viñeron escondidas entre os seus calcetíns, pois naquela época estaba prohibido sacalas dos Estados Unidos. Decidiu plantalas na Finca Forqueiros, na que hoxe, acompañando ás secuioias, é posible contemplar outras árbores de grandes dimensións das especies; *Eucalyptus obliqua*, *Pinus patula*, *Cryptomeria japonica*, *Cedrus atlantica* ou *Fagus sylvatica*, entre outras.

4.4. CONCELLO DE CALDAS DE REIS

4.4.1. Parque de Caldas de Reis

Rexistros cos que corresponde: Araucaria do Brasil do Parque de Caldas de Reis (6A), Cunninghamia do Parque-Xardín de Caldas de Reis (38A), Carballeira de Caldas de Reis (17F)

Orixinario do S. XIX, o xardín está ligado á cultura termal de Caldas de Reis, cuxo auxe propiciou a creación do Parque-Xardín nunha parte da carballeira. Deseñado en 1883 e creado nos anos posteriores, o espazo conta na actualidade con fermosos exemplares arbóreos distribuídos polas tres zonas orixinais do xardín: a Pradería da Ribeira Fluvial, a Carballeira e o Parque-Xardín.

Trátase dun conxunto excepcional declarado como Ben de Interese Cultural na categoría de Paisaxe Cultural polo seu gran valor histórico.

4.5. CONCELLO DE CAMBADOS

Rexistros cos que corresponde: Araucarias de Cambados (34F)

A vila de Cambados é conxunto histórico-artístico declarado en 2001 e divídese en tres barrios: o de Fefiñáns, no que destaca o pazo que leva o mesmo nome, construído no século XVI por Juan Sarmiento Valladares, conselleiro de Felipe II, o barrio mariñeiro de Santo Tomé e o barrio comercial-administrativo. Trátase, sen dúbida, dunha vila cargada de historia, na que se atopan restos de asentamentos celtas dos séculos V e IV antes de Cristo, nos montes da Pastora e Castelo. Os fenicios, que explotaban nestas terras o estaño e o cobre, tamén coñecían as riquezas das salinas na desembocadura do río Umia, onde se atoparon restos dos seus asentamentos, nos que apareceron machadas e outras armas. Desde o século IX estas terras sufriron, como outras zonas da Galicia costeira, os ataques de viquingos e sarracenos, polo que se construíron torres defensivas, como a Torre de Sadurniño, da que aínda se conservan restos.

Na actualidade, ademais da pesca e o turismo, a maior riqueza do concello atópase nos cultivos de viñedo, debido á excelente calidade do terreo e as bonanzas climáticas da zona para este cultivo.

4.6. CONCELLO DE CUNTIS

Rexistros cos que corresponde: Sobreiral de Magán (29F)

Cuntis foi sempre unha localidade ligada ao termalismo. Nalgunhas escavacións arqueolóxicas realizadas no manancial de auga quente “Lume de Deus” foron atopadas máis de 500 moedas de bronce datadas das épocas de Claudio, Nerón e Britanio, que revelan a posibilidade de que no século I d.C. xa houbera contacto entre as termas de Cuntis e o imperio romano. As termas eran consideradas un lugar terapéutico e de carácter sacro no que realizar ofrendas aos deuses protectores e ás divindades curadoras. Na Praza de Galicia atopáronse dúas aras romanas con inscricións similares nas que se pode ler “*Nymphis C. Antonius Florus*”, que quere dicir “*Ás ninfas Caio Antón Floro*”, que puideron ser ofrendas para a consagración dun Templum ou Fanum de carácter público, onde se cría que habitaban seres máxicos ou divinos co obxectivo de protexer os mananciais de auga quente.

As sobreiras sitúanse na zona máis alta do lugar de Magán, na zona de transición entre as terras cultivadas da aldea e o espazo forestal. A formación é atravesada por un pequeno regueiro, o que permite ás sobreiras dispor de toda a auga que necesitan. Na contorna do pequeno curso de auga medra unha fermosa representación de flora silvestre que enche de cor o espazo na primavera, consolda media ou búgula (*Ajuga reptans*), violeta (*Viola riviniana*), pamplina (*Stellaria media*), berro de prado (*Cardamine pratensis*) ou o botón de ouro (*Ranunculus repens*) entre outras.

4.7. CONCELLO DE GONDOMAR

4.7.1. Pazo de Gondomar

Rexistros cos que corresponde: Cunninghamia do Pazo de Gondomar (37A)

O Pazo de Gondomar, tamén coñecido como Finca do Conde ou Fortaleza de Gondomar, foi fundado entre os séculos XIV e XV, seguramente sobre os restos dunha fortaleza medieval. En 1617 Felipe III concedeu a Diego Sarmiento de Acuña, fillo de García de Acuña de Sarmiento, correxidor de Granada e Capitán Xeral de Canarias o título de Conde de Gondomar, pola defensa que este fixo da costa ante os ataques do corsario inglés Sir Francis Drake. En 1665 foi invadido polo exército portugués, que destruíu gran parte das edificacións, restaurándose posteriormente en estilo neoclásico. Un incendio producido no século XVIII provocou o seu abandono, ata que no século XIX o condado de

Gondomar emparentou por matrimonio co ducado de Medinaceli, comezando de novo a reconstrución do pazo.

4.8. CONCELLO DE LALÍN

4.8.1. Bermés

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Bermés (152A)

O monumental carballo atópase na entrada da igrexa de Santa María de Bermés, unha igrexa románica moi modificada, cunha única nave con cuberta a catro augas e un engadido lateral con cuberta de fibrocemento, complemento pouco acorde coa beleza do edificio principal. Conserva da súa primitiva fábrica o tellado, parte dos muros laterais, nos que pódense apreciar métopas decoradas con estrelas de oito puntas ou con flores de pétalos redondos e botón central, así como canzorros con forma de follas, personaxes sentados, aves e cabezas de animais. A fachada remata con dous arcos na espadana acompañados dos seus pináculos. Sobre o dintel dunha das portas laterais atópase unha cuncha e a cruz do Temple.

A cabeceira e a fachada occidental foron remodeladas e no museo de Pontevedra consérvanse catro capiteis, probablemente pertencentes ao arco triunfal e o arco faixón da ábsida.

Esta igrexa substituíu a mediados do século XIX ao primitiva templo protorrománico.

4.8.2. Carballeira de Vilatuxe

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Vilatuxe (131A)

Situada a escasos 13 quilómetros de Lalín atopamos a aldea de Vilatuxe, pegada á estrada PO-534, trátase dunha pequena poboación coñecida por ser atravesada pola ruta do camiño dos arrieiros que se dirixían a Santiago procedentes do Ribeiro, por iso a súa economía estaba baseada nos mercados, nas pousadas e na fabricación queixos e manteigas. Houbo unha importante feira, a feira dos Carballiños, que desapareceu nos anos corenta.

4.8.3. Soutolongo

Rexistros cos que corresponde: Carballo de Soutolongo (132A)

Está situado no extremo dunha leira de cultivo nos últimos anos dedicada a millo, polo que non lle faltan achegas orgánicas. Do outro lado do exemplar atopamos o río Asneiro, polo que tampouco lle faltan as achegas hídricas.

Á beira do exemplar obsérvase unha poboación de *Narcissus cyclamineus* DC., pequeno narciso recollido no Catálogo Galego de Especies Ameazadas (Decreto 88/2007 do 19 de abril).

4.8.4. Catasós

Rexistros cos que corresponde: Fraga de Catasós (5F)

Esta fermosa fraga formou parte das propiedades do próximo Pazo de Quintela, dá familia Quiroga de Catasós. En 1864 Emilia Pardo Bazán casa con José Quiroga e Pérez de Deza e anos máis tarde escribe no pazo a famosa novela Os Pazos de Ulloa.

En 1954 os castiñeiros son considerados pola FAO como os exemplares co mellor porte forestal de Europa. En 1998 o bosque pasou a ser propiedade da Consellería de Agricultura e Medio Ambiente e no ano 2000 foi declarado Monumento Natural pola Xunta de Galicia.

4.9. CONCELLO DE MARÍN

4.9.1. Río Loira

Rexistros cos que corresponde: Ameneiro do río Loira (proposta), Eucalipto robusto do río Loira (proposta)

Coñecido como río Neibó, Loira ou Noias, segundo o tramo no que nos atopemos. Nace de varios mananciais no monte Gagán que se van unindo para formar unha conca de elevada importancia. Trátase de un río permanente, aínda que no verán o nivel de auga soe baixar segundo as condicións meteorolóxicas do ano. A medida que descende polo monte vánselle unindo pequenos regos que contribúen a aumentar a notoriedade deste río, como o rego Cardadeiro, o rego de Cachadiñas ou o rego Maceira. Ente eles destaca o rego Maceira, de gran importancia ecolóxica pola gran diversidade de plantas que alberga. No seu tramo medio, en Esperela, antes de unirse ao Loira, amosa unha interesante

poboación de abeleiras (*Corylus avellana*), con exemplares de gran talla e fermosas formas, e un exemplar de ulmeiro de montaña (*Ulmus glabra*), cada vez máis escaso en Galicia desde a chegada da doenza da grafiose, enfermidade fúnxica que afecta aos ulmeiros provocando unha gran mortalidade entre as árbores afectadas.

4.9.2. Lago de Castiñeiras

Rexistros cos que corresponde: Bidueiro do Lago de Castiñeiras (proposta)

“En Cotorredondo empezó la reforestación de España, entendida como un plan general que hoy calificaríamos de racional, equilibrado y sostenible”, con estas palabras define López Torre no seu libro ‘La reforestación de Pontevedra. El gran proyecto de Daniel de la Sota hecho realidad, 1927-1958’ a xerminación das primeiras sementes e as primeiras plantacións de piñeiros do gran proxecto reforestador iniciado en Cotorredondo polo político Daniel de la Sota e o enxeñeiro de montes Rafael Areses. Os primeiros piñeiros foron plantados en Cotorredondo o 3 de xaneiro de 1927, na primeira fase deste gran proxecto que pretendía reforestar os despoboados montes da provincia. Na segunda fase, e coa finalidade de levar as plantas desde o viveiro de Figueirido ata os montes de Domaio, construíuse a estrada que deu lugar á creación do Lago de Castiñeiras.

Trátase, por tanto, dun lago artificial creado a comezos da década dos anos 50 do século pasado. Na actualidade o parque que o rodea alberga un amplo elenco de especies forestais dos máis afastados confíns do mundo. A maior parte destas plantas chegaron desde o Centro de Investigacións Forestais de Lourizán (Pontevedra) e do Viveiro Central de Areas (Tui) e serviron para estudar o crecemento destas especies nos montes galegos. Moitas destas árbores transformáronse en exemplares únicos na xeografía galaica e fan do conxunto un lugar de obrigada visita para os turistas amantes da natureza que se achegan a Pontevedra e ás praias das Rías Baixas, así como unha referencia para as persoas que coñecen este emblemático enclave.

Atópase o lago nas cotas máis elevadas da Península do Morrazo, concretamente na Serra de Domego e Chan de Castiñeiras, entre a vertente norte da ría de Vigo e a vertente sur da ría de Pontevedra, entre os vales do río Maior (que desemboca na Enseada de San Simón) e o rego de Castiñeiras (que desemboca no río Lameira, en Marín).

4.10. CONCELLO DE MEIS

4.10.1. Pazo de Quintáns

Rexistros cos que corresponde: Ciprés de California do Pazo de Quintáns (40A), Cedro azul do Pazo de Quintáns (proposta), Camelias do Pazo de Quintáns (proposta)

O pazo de Quintáns, emprazado nas veigas do río Umia, é do século XVIII. Trátase dun pazo de planta cuadrangular situado na parte máis alta dunha parcela dedicada, en gran parte, ao cultivo de kiwi. O predio conta ademais con hórreo, un cruceiro e unha capela, situada no extremo do patio, pechado cun muro almenado. Tamén conta cun fermoso xardín no que se atopan árbores de grandes dimensións como unha araucaria do Brasil (*Araucaria angustifolia*), cedro do Atlas (*Cedrus atlantica*), magnolia (*Magnolia grandiflora*) ou palmeira canaria (*Phoenix canariensis*).

4.11. CONCELLO DE MONDARIZ

4.11.1. A Portela

Rexistros cos que corresponde: Carballo da Portela (128A)

O exemplar medra nunha carballeira galaico-portuguesa en aceptable estado de conservación aínda que inclúa algunha especie foránea, cun estrato arbóreo formado principalmente por carballos, piñeiros marítimos, bidueiros e pereiras bravas. Aínda que a catalogación do exemplar é bastante recente, o carballo é obxecto de admiración veciñal desde hai bastante tempo e mesmo se lle dedicaron algunhas cantigas, como a do escritor ourensá Xaquín Lorenzo Fernández (Xocas) que comeza así:

"O carballo da Portela

ten a folla revirada

que lla revirou o vento

unha noite de xeada"

4.12. CONCELLO DE OIA

4.12.1. Monte Faro

Rexistros cos que corresponde: Sobreiras do Faro (33F)

O sobreiral atópase situado no dominio das carballeiras acidófilas galaico-portuguesas con xilbardeira, características do occidente galego, preferentemente nos pisos colino e montano. A influencia mediterránea é moi marcada, como indica a presenza de especies como o loureiro (*Laurus nobilis*), o érbedo (*Arbutus unedo*), o trovisco (*Daphne gnidium*) ou a xilbardeira (*Ruscus aculeatus*). Nas zonas con maior continentalidade tamén aparece o rebolo (*Quercus pyrenaica*), e nas zonas máis baixas incorpórase a sobreira (*Quercus suber*).

4.13. CONCELLO DE O GROVE

4.13.1. Monte Siradella

Rexistros cos que corresponde: Figueira do Meco (49A)

Conta a lenda que o Meco era un sacerdote déspota que dominada a todo o pobo exercendo incluso o dereito de pernada (dereito a durmir coa noiva o día anterior ao seu casamento). Tratábase dun clérigo de fóra de Galicia que viviu en O Grove entre os séculos XV e XVI. Xogando un día ás cartas perdeu a partida cun mozo local moi querido no pobo e sentíndose humillado díxolle “Sí, alégrate hoy que yo me alegraré mañana con tu mujer”. Ao decatarse os veciños, que estaban fartos do personaxe, colgárono dunha figueira no monte Siradella para que os visitantes ao pobooubesen o que lles pasaba ás persoas que con métodos prepotentes e despóticos visitaban o lugar. Cando o asunto chegou á xustiza e quixeron esclarecer os feitos e castigar aos criminais, preguntaba o xuíz:

- ¿Quién mató al Meco?
- Matámolo todos! respondían

4.14. CONCELLO DE O PORRIÑO

Rexistros cos que corresponde: Freixo de folla estreita de Albarín (120A)

O Porriño é un concello integrado na rexión da Louriña cun importante patrimonio histórico, cultural, arquitectónico e natural, onde destacan as Gándaras de Budiño. Trátase dun humidal de máis de 700 hectáreas que inclúe lagoas temporais e permanentes, prados enchoupados, brañas e outros ecosistemas acuáticos e palustres nos que é posible observar máis de 150 especies de vertebrados e preto de 80 especies de aves acuáticas nidificantes.

Alberga boas representacións de bosque de ribeira dominado polo ameneiro e no que tamén aparecen salgueiros, bidueiros e freixos de folla estreita. Nas brañas destaca a presenza de plantas insectívoras e nas súas charcas hai unha boa representación de flora palustre.

4.15. CONCELLO DE O ROSAL

4.15.1. Quinta Couselo

Rexistros cos que corresponde: Piñeiros mansos do Rosal (36F)

A historia da Quinta Couselo está intimamente ligada cos monxes cistercienses de Santa María de Oia, pois desde as súas orixes en 1136, baixo o reinado de Alfonso VII, o mosteiro tivo vínculos co val de O Rosal, onde os monxes adquiriron distintas propiedades desde as que impulsaron o cultivo da vide. Entre as propiedades máis destacadas atopábanse a granxa e priorado de San Antonio e a granxa da Cheira, actual localización da Quinta Couselo, adquirida polos monxes en 1163, pouco despois da construción do mosteiro. A quinta pertenceu ao mosteiro ata que en 1864 foi adquirida por Don Casimiro Dorado y Méndez, a cuxa familia pertenceu ata 2013, ano no que foi comprada polo grupo vitivinícola Grandes Pagos Galegos de Viticultura Tradicional, actual propietaria.

4.16. CONCELLO DE POIO

4.16.1. Finca de Besada

Rexistros cos que corresponde: Metrosideros da Finca de Besada (124A)

O Pazo de Besada é unha edificación de principios do século XX, concretamente de 1913. Residencia de Augusto González Besada, avogado e político, ministro de Facenda, ministro de Gobernación e ministro de Fomento durante o reinado de Alfonso XIII. Nos seus xardíns é posible contemplar gran cantidade de árbores ornamentais procedentes de todo o mundo, como secuioas vermellas (*Sequoia sempervirens*), sugi (*Cryptomeria japonica*), tileiros (*Tilia platyphyllos*), cedros do Atlas (*Cedrus atlantica*), carballos (*Quercus robur*), araucarias de Brasil (*Araucaria angustifolia*) e mesmo bambús xigantes (*Phyllostachys aurea*).

4.17. CONCELLO DE PONTEVEDRA

4.17.1. Capela de Santa Margarida

Rexistros cos que corresponde: Carballo da Capela de Santa Margarida (80A)

ñ. á sombra do carballo de Santa Margarita, na parroquia pontevedresa de Mourente, pasou o Pai Sarmiento as súas tardes de xogos infantís. As súas ramas serían testemuña muda de infinitas promesas de amores imposibles de romper, segundo a lenda á que o propio Castelao dedicou unha das súas ilustracións de Cousas dá Vida. Este monumento verde estivo sempre vinculado a numerosas lendas sobre reunións druídicas baixo a súa copa, e outras como a que fala dunha dama portuguesa que tras curar a lepra na fonte milagrosa situada preto do carballo construíu a capela, ou a que di que as promesas de amor formuladas baixo a súa copa nunca tiñan final. Tamén é coñecido como imaxe do galeguismo, xa que en 1846 reuníronse na capela os participantes no levantamento de Solís, revolta de militares en desacordo coas políticas do presidente o xeneral Narváez, home forte da década, caracterizadas polo recorte das liberdades e dos dereitos, así como pola centralización administrativa. A revolta non tivo éxito e os seus protagonistas foron axusticiados en Carral, A Coruña, onde se erixiu un monumento aos Mártires de Carral.

4.17.2. Barrio de Monteporreiro

Rexistros cos que corresponde: Eucaliptal do Parque de Monteporreiro (proposta)

No ano 1900 Casimiro Gómez (emigrante retornado de Arxentina) adquire 70 hectáreas de terreo en Monteporreiro por medio do seu amigo o Marqués de Riestra. A partir deste intre a leira é bautizada co nome de “Villa Buenos Aires” e é acondicionada progresivamente, dotándoa de paseos, parques e avenidas, creando unha granxa con plantacións froiteiras, viñedos e outros cultivos, ademais de criar gañado, transformando a parcela nunha instalación modelo que contribuíu a modernizar os métodos de explotación agropecuaria en Galicia (Arquivo da Emigración Galega, 2016).

Ademais dos elegantes xardíns, labirintos, invernadoiros, gaiolas con animais exóticos, o conxunto completouse cun espléndido miradoiro de ferro forxado rodeado de enormes estatuas de porte clásico. Desde o miradoiro podíanse contemplar unhas fermosas vistas da cidade de Pontevedra (Echave Durán, 1997).

A este lugar, atraídos pola personalidade de Casimiro Gómez, acudiron en numerosas ocasións destacados membros da política provincial e nacional que converterían á cidade

de Pontevedra nun dos centros máis atractivos da política española. Así, gobernantes como o Marqués de Riestra, Augusto González Besada, Daniel da Sota, Cobián Roffignac ou Eugenio Montero Ríos pasaron longas tardes debatendo baixo as copas das árbores plantadas na “Villa Buenos Aires”. Ademais destas personalidades políticas, algúns afamados empresarios da provincia tamén visitaron a Casimiro Gómez na súa vila, entre os máis destacados non podemos deixar de mencionar aos irmáns Massó, cataláns afincados na península do Morrazo a mediados do século XIX e grandes impulsores da economía comarcal.

4.17.3. Pazo de Gandarón

Rexistros cos que corresponde: Araucaria de Carballeira (108A), Cedros azuis do Pazo de Gandarón (proposta)

O pazo foi construído polo Arcebispo Malvar Pinto a finais do século XVIII, aínda que o seu xardín non se creou ata a segunda metade do século XIX. O predio é propiedade da Deputación de Pontevedra e desde 1928 acolle a sede da Misión Biolóxica de Galicia, centro de investigación dependente do Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC). A araucaria atópase entre unha formidable colección de especies arbóreas e arbustivas entra as que destacan un Ocote (*Pinus patula*), cedros do Atlas (*Cedrus atlantica*), cedros do Himalaia (*Cedrus deodara*) e Magnolia de Soulange (*Magnolia x soulangeana*) entre outras.

4.17.4. Pazo de Lourizán

Rexistros cos que corresponde: Cedro do Líbano do Pazo de Lourizán (28A), Metasecuoia do Pazo de Lourizán (61A), Abeleira do Pazo de Lourizán (117A), Criptomeria xaponesa do Pazo de Lourizán (118A), Secuoia vermella do Pazo de Lourizán (141A), Sófora xaponesa do Pazo de Lourizán (142A), Castiñeiros Xaponeses e Chineses do Pazo de Lourizán (4F), Araucaria do Brasil do Pazo de Lourizán (proposta)

Medra nunha finca que foi propiedade de Eugenio Montero Ríos, importante político galego de finais do século XIX e comezos do século XX, que ergueu o actual pazo, con arquitectura de inspiración francesa, sobre as ruínas doutro do século XV e axardinou a súa contorna introducindo árbores que en moitos casos, como este cedro, son actualmente monumentos vexetais.

Os herdeiros de Montero Ríos venderon a finca e o pazo á Deputación Provincial de Pontevedra, que a ten cedida á Xunta de Galicia, acollendo actualmente o Centro de Investigación Forestal de Lourizán e o Centro a Escola de Formación e Experimentación Agroforestal de Lourizán.

Na finca medran cerca de mil especies vexetais, o que a converte nun xardín botánico, o máis importante de Galicia na actualidade.

4.17.5. Xardíns de Vicenti

Rexistros cos que corresponde: Cedros do Himalaia dos Xardíns de Vicenti (27A)

Trátase dun conxunto axardinado formado por tres espazos diferenciados, os Xardíns de Vicenti, o Paseo das Palmeiras e a Alameda. O conxunto data de principios do século XX, cando se derrubaron as murallas e a cidade ampliou os seus límites para facilitar a expansión urbanística. É un lugar de gran fermosura onde podemos contemplar outros exemplares interesantes de distintas especies arbóreas como acivros (*Ilex aquifolium*), cefalotaxos (*Cephalotaxus harringtonia* var. *drupacea*), magnolios (*Magnolia grandiflora*), teixos (*Taxus baccata*) e palmeiras (*Phoenix canariensis* e outras especies), xunto con pequenos xardíns. Completan os xardíns un parque infantil de grandes dimensións, paseos e estanques.

4.18. CONCELLO DE REDONDELA

4.18.1. Illa de San Simón

Rexistros cos que corresponde: Carreira de buxos da illa de San Simón (24F)

San Simón é unha illa cargada de lendas e de historia. Acolleu un mosteiro e un lazareto para leprosos, e máis tarde, durante a guerra civil, entre os anos 1936 e 1943, foi utilizada como cárcere. Pero quizás o feito máis lembrado en relación con esta illa e a súa contorna foi a famosa batalla naval de Rande, librada en outubro de 1702, na que se enfrontaron as coalicións anglo-holandesas e hispano-francesas, durante a Guerra de Sucesión Española. Conta a tradición que o conde Château-Renault, que comandaba a defensa do conxunto español, decidiu arroxar todas as mercadorías ao mar antes de que caesen en mans do inimigo. Desde entón foron centos os aventureiros que se dedicaron, sen éxito ata o momento, á procura deste tesouro.

4.18.2. Monte da Peneda

Rexistros cos que corresponde: Sobreira da Peneda (proposta)

Atopamos a sobreira do Monte da Peneda na fachada posterior da Ermida da Peneda, pero non é esta a primeira construción neste lugar, xa que aquí se asentaron, entre outras ocupacións, un antigo castro e o Castelo de Castrizán, construído en 1477 polo Arcebispo de Santiago Alonso de Fonseca, coa principal función de vixiar a Pedro Madruga, que habitaba no veciño castelo de Soutomaior e non era partidario dos reis católicos, pois apoiaba a Urraca e aos portugueses. Con todo, Pedro Madruga conquistou e destruíu este castelo, que posuía unha torre de tres plantas, en tan só dous anos. Rebaixes, murallas, escaleiras e a planicie da cima onde hoxe se atopa a ermida, son testemuñas da primitiva construción. Á ermida chégase a través dun túnel de arco de medio punto e bóveda de canón que se encontra nunha muralla reformada no século XIX e que lembra outras entradas de castelos.

Do castro pouco queda, pero atopáronse pezas de cerámica, obxectos de metal e moedas.

A ermida orixinaria da Virxe das Neves da Peneda era dos séculos XV ou XVI pero a actual é barroca.

Di a lenda que baixo as raíces da sobreira se esconde un gran tesouro soterrado polos mouros.

4.18.3. Pazo de Torrecedeira

Rexistros cos que corresponde: Calocedro do Pazo de Torrecedeira(10A)

O pazo de Torrecedeira data do século XII, aínda que o calocedro forma parte do primeiro proxecto de xardinería, executado no último cuarto do século XIX. O deseño do xardín corresponde a un arquitecto francés, aínda que a execución foi levada a cabo por Lombard, transformando a finca do pazo nun gran parque no que destacan os exemplares da primeira época do xardín, como o calocedro, a avenida de plátanos, a faia vermella ou o cedro do Himalaia.

4.18.4. Pazo de Torres de Agrelo

Rexistros cos que corresponde: Camelias do Pazo de Torres de Agrelo (13A), Camelia Sasanqua do Pazo de Torres Agrelo(16A), Tuia Xigante do Pazo de Torres de Agrelo (104A)

A orixe do pazo remóntase a 1865 cando o Mariscal Rubín de Celis manda construír o edificio actual sobre as ruínas dun antigo convento franciscano. Desde entón o Pazo serviu como vivenda de personaxes ilustres como os políticos Eugenio Montero Ríos, Cristino Martos e o pintor Joaquín Sorolla. Tamén serviu como enclave de recepcións militares, como refuxio durante a Guerra Civil e como hospital militar durante a Segunda Guerra Mundial. Desde 1960 quedou abandonado ata finais do S. XX, cando o seu espectacular predio de 8 hectáreas e as súas edificacións son restauradas para acoller a celebración de eventos.

4.18.5. Reboreda

Rexistros cos que corresponde: Sobreira do Cristo de Arriba (95A), Oliveira do Pazo de Reboreda (proposta)

A Praza pública de Reboreda estaba orixinalmente incluída no terreo do pazo de Reboreda, do que foi separada pola construción da estrada.

O pazo, do século XVII, foi fundado por García Prego de Montaos. Está intimamente ligado á igrexa Parroquial de Santa María de Reboreda, coa que se comunica por un paso elevado. Ten tellado a dúas augas e está construído con perpiaño e cachotería. Amosa un portalón ameado cara ao oeste e na súa fachada destacan dous brasóns. No interior do predio conserva un hórreo.

Este pazo pertenceu, entre outros propietarios, a Ignacio Manuel Pereira, caudillo de milicianos na loita contra os franceses na reconquista de Vigo e na batalla de Pontesampaio, e ao seu fillo, Juan Manuel Pereira, a quen Ramón Otero Pedrayo inmortalizou na súa novela “O señorito da Reboraina”.

4.19. CONCELLO DE RIBADUMIA

4.19.1. Pazo de Barrantes

Rexistros cos que corresponde: Carreira de Eucaliptos do Pazo de Barrantes (7F)

As orixes do pazo datan do século XVI e desde a súa construción foi acumulando un importante patrimonio arquitectónico, presidido polo edificio principal, aínda que tamén destacan outras edificacións anexas, entre as que a capela, o hórreo, os portalóns, a piscina ou o muro son algúns exemplos. Os eucaliptos, que forman unha avenida no paseo de acceso están rodeados de viñedos, que ocupan a maior parte da superficie do pazo, con excepción das edificacións e dun pequeno xardín creado no último cuarto do século XIX.

4.20. CONCELLO DE SILLEDA

4.20.1. Saleta

Rexistros cos que corresponde: Sobreira do Siador (138A)

Na parroquia de San Miguel de Siador atópase un dos primeiros santuarios do territorio español de advocación mariana, en honra á Nosa Señora da Virxe da Saleta, creado en 1863. Trátase dun lugar cargado de historia no que se poden atopar diversidade de restos arqueolóxicos, como mámoas, petróglifos ou castros, e tamén pazos ou santuarios, como o anteriormente citado.

Na actualidade é unha paisaxe agraria dominada por grandes extensións de praderías e plantacións de millo, separadas por fermosas sebes de salgueiros.

4.21. CONCELLO DE SALVATERRA DE MIÑO

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro de Alxén (126A)

O concello de Salvaterra de Miño foi durante moitos séculos bastión defensivo nas guerras contra Portugal, destacando neste labor o seu castelo. Trátase dunha construción da Idade Media, século X, que conforma unha gran atalaia sobre o río Miño. Este recinto amurallado aloxou entre as súas paredes a Dona Urraca durante a súa guerra contra Teresa de Portugal. Tamén é destacable a presenza de Pedro Álvarez de Soutomaior, coñecido como Pedro Madruga, Conde de Camiña, que atopou en Salvaterra de Miño refuxio nas súas disputas co Arcebispo Fonseca.

4.22. CONCELLO DE SOUTOMAIOR

4.22.1. Castelo de Soutomaior

Rexistros cos que corresponde: Araucaria araucana do Castelo de Soutomaior (7A), Camecíparis de Lawson do Castelo de Soutomaior (31A), Criptomeria do Castelo de Soutomaior (35A), Secuoia Vermella do Castelo de Soutomaior (98A)

A orixe do parque e os xardíns é de 1870, cando os marqueses de la Vega de Armijo deciden fixar a súa residencia de verán no castelo, sendo desta época unha parte do arborado que aínda se conserva. A primeira etapa do castelo data do século XII, aínda que hai que esperar ata o século XV para que alcance o seu máximo esplendor, coincidindo coa presenza de Pedro Álvarez de Sotomayor, máis coñecido como Pedro Madruga.

O Castelo de Soutomaior foi recoñecido como Xardín da Excelencia Internacional de Camelias pola Sociedade Internacional da Camelia, sendo o primeiro de España e o sétimo de Europa en recibir o galardón, xa que ademais das numerosas árbores monumentais que hai nos seus xardíns, tamén é posible observar neles 442 plantas de camelias pertencentes a 25 especies e numerosos híbridos.

4.23. CONCELLO DE TUI

4.23.1. Parque Natural do Monte Aloia

Rexistros cos que corresponde: Abeto de Masjoan do Monte Aloia (proposta), Douglasias Verdes do Monte Aloia (proposta), Camecíparis de Lawson do Monte Aloia (proposta)

Trátase do primeiro Parque Natural de Galicia, declarado en 1978. É unha gran atalaia situada a 700 m de altitude e na que se colocaron 5 miradoiros e extraordinarias vistas sobre o río Miño. No monte hai restos prehistóricos e romanos e a súa historia está rodeada de lendas. O lugar máis visitado e centro das tradicións populares é a ermida do Alto de San Xián. O santuario de orixe románico e a escalinata ata a Fonte do Santo reconstruídas no século XVIII responderían a unha antiga cristianización do culto ás pedras e outros elementos da natureza.

4.23.2. Viveiro Central de Areas

Rexistros cos que corresponde: Menta branca do Viveiro Central de Areas (proposta), Piñeiro de Montezuma do Viveiro Central de Areas (proposta), Piñeiro de folla longa do

Viveiro Central de Areas (proposta), Piñeiro parasol do Viveiro Central de Areas (proposta)

O Viveiro Forestal de Areas, proxectado polo enxeñeiro Rafael Areses Vidal a comezos do século XX, está instalado no monte comunal Seixos Albos, na parroquia de Areas. Esta parroquia asentada na ribeira do Miño, fronte á cidade portuguesa de Valença, aparece citada xa no ano 1112 cando a reina dona Urraca, doa este lugar á igrexa tudense, aínda que anteriormente no 1095 cítase na documentación o lugar ou barrio de Anta, cuxo topónimo pode facer referencia á existencia de mámoas ou túmulos megalíticos. Desde o ano 2013 a parcela na que se sitúa o viveiro foi devolta á Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Areas, despois de varios anos de litixio coa administración autonómica.

4.24. CONCELLO DE VIGO

4.24.1. Alameda da Praza de Compostela

Rexistros cos que corresponde: Casuarinas da Alameda da Praza de Compostela (26A)

A Alameda de Compostela foi creada a finais do século XIX sobre un gran recheo gañado ao mar para a cidade. Na súa orixe era de planta cuadrangular, co lado maior orientado á ría, cunha gran aliñación de chopos brancos flanqueándoa. Na actualidade a composición é diferente e atopamos unha gran diversidade de especies arbóreas de grandes dimensións chegadas de todas as partes do mundo. Destaca tamén polo seu gran patrimonio arquitectónico, pois na alameda chaman a atención, entre outras, as esculturas de Camilo Nogueira dedicadas á “maternidade”, a “paz” e a “despedida”. Tamén hai unha bonita estatua dedicada a Méndez Núñez, mariño vigués que capitaneou a fragata Numancia durante a primeira volta ao mundo realizada por un acoirazado.

4.24.2. IES O Castro

Rexistros cos que corresponde: Ombú do Castro (149A)

O Monte do Castro, anteriormente coñecido como Monte Terroso, é o lugar onde naceu Vigo, antes de recibir o seu actual nome, derivado do termo latino “Vicus” que significa aldea. Na ladeira norte do monte escaváronse parte das 18 hectáreas que ocupaba o poboado castrexo do Monte Castro, que se calcula que albergaba 3500 habitantes,

converténdoo no asentamento castrexo máis importante de Galicia, xunto co do Monte Santa Tegra, na Garda. Na parte máis elevada do monte construíuse unha fortaleza durante a guerra de independencia de Portugal (1640-1668). A construción defensiva terminouse en 1665 baixo as ordes do Capitán Xeral de Galicia, o italiano Vicente Gonzaga Doria. Trátase dunha fortificación de trazado irregular que tivo que adaptarse á difícil orografía do monte, e que se conserva íntegra na actualidade. A pesar de ser ideada para a defensa da cidade, nunca o conseguiu, pois a distancia ao mar impediulle frear os desembarcos inimigos na cidade e Vigo sufriu, entre outras, a famosa Batalla de Rande (outubro de 1702) na Guerra de Sucesión, cando os invasores desembarcaron e saquearon a cidade, ou a invasión francesa en 1809.

4.24.3. Paseo de Alfonso XII

Rexistros cos que corresponde: Oliveira do Paseo de Alfonso XII (64A)

Hai quen afirma que a Oliveira de Alfonso XII é a que aparece no escudo da cidade de Vigo, pero realmente parece que se trata dun fillo da soada oliveira heráldica, a cal foi plantada polos templarios no atrio da Colexiata de Santa María e desapareceu no século XIX durante a construción da actual colexiata. Antes da súa morte, D. Manuel Angel Pereyra recolleu ramas da oliveira e plantounas no horto da súa casa, e deses fillos procede a actual oliveira, que se plantou en 1932 na actual localización.

4.24.4. Pazo de Castrelos

Rexistros cos que corresponde: Matusalén de Camelias do Pazo de Castrelos (14A), Eucaliptos do Pazo de Castrelos (46A), Faias do Pazo de Castrelos (48A), Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Castrelos (57A), Pradairo do Parque de Castrelos (proposta), Castiñeiro de Indias do Parque de Castrelos (proposta), Teixo de Hokkaido do Pazo de Castrelos (proposta), Cedros do Himalaia do Parque de Castrelos (proposta), Plátanos de sombra do Parque de Castrelos (proposta)

Aínda que o pazo é bastante máis antigo, os xardíns de Castrelos son relativamente recentes, pois foron trazados a finais do s. XIX polo xardineiro portugués Jacinto Matthos por encargo do Marqués de Alcedo. Pódense observar nel seis partes ben diferenciadas: o xardín de acceso, o xardín de roseiras, o xardín francés, o xardín inglés (ou "pradería do té"), a solaina ao fondo e o bosque. A diversidade de especies vexetais, sobre todo

arbóreas, do espazo é notable e catro monumentos vexetais están recollidos no Catálogo Galego de Árbores Senlleiras, ademais doutros exemplares que sen estar catalogados son de excepcional beleza e interese botánico.

Dominando o espazo atópase o Pazo de Castrelos ou Pazo de Quiñones de León, cuxa orixe se remonta ao antigo Pazo de Lavandeira, cara a 1670 como recolle o escudo de armas da fachada principal. A finais do século XIX o predio e o pazo son herdados por dona María dos Milagros Elduayen, VIII Marquesa de Valladares, e o seu esposo Fernando Quiñones de León, Marqués de Alcedo, quen emprendeu unha importantísima reforma do edificio e da súa contorna.

Desde 1937 o pazo acolle o museo municipal "Quiñones de León" e foise convertendo nun espazo emblemático da cidade de Vigo.

4.25. CONCELLO DE VILAGARCÍA DE AROUSA

4.25.1. Pazo de Rubiáns

Rexistros cos que corresponde: Alcanforeiros do Pazo de Rubiáns (32A), Magnolias Grandifloras do Pazo de Rubiáns (59A), Araucaria excelsa do Pazo de Rubiáns (109A), Eucaliptos do Pazo de Rubiáns (8F), Calocedros do Pazo de Rubiáns (proposta), Criptomeras xaponesas do Pazo de Rubiáns (proposta)

Os xardíns do Pazo de Rubiáns datan de finais do século XVII, cando comeza o axardinamento da zona máis próxima ao pazo e da zona coñecida como estanque das ras. Posteriormente, ao longo do século XVIII lévase a cabo un importante incremento das áreas axardinadas, coa introdución de moitos exemplares arbóreos, entre eles algúns que actualmente forman parte do Catálogo Galego de Árbores Senlleiras.

Con 68 hectáreas de extensión, a superficie do pazo distribúese en tres espazos; o xardín, a leira e o arboredo. En maio de 2015 foi recoñecido como Xardín da Excelencia Internacional de Camelias pola Sociedade Internacional da Camelia, xa que ademais das numerosas árbores monumentais que atopamos nos seus xardíns, tamén é posible observar neles 800 variedades de camelias.

4.25.2. Xardín de Artime

Rexistros cos que corresponde: Taxodios do Xardín de Artime (100A)

Situado entre a praia de Compostela e a vía férrea Pontevedra-Santiago atópase esta fermosa propiedade que atesoura un dos xardíns históricos privados máis interesantes da provincia pontevedresa. A historia deste lugar remóntese a 1794, cando o asturiano D. Ramón Santamaría constrúe unha fábrica de curtidos no predio, que por aquel entón chegaba ata o mar. En 1800, uns anos antes da súa morte, decide construír o pazo. En 1873 finalizan as obras do ferrocarril, cuxo trazado pasa a escasa distancia da fábrica. A construción da estrada entre Vilagarcía e Carril divide o predio en dúas partes, xa que o actual parque de Compostela se atopaba no interior da propiedade. A finais do século XIX, o seu propietario, o comerciante Benigno Artime, decide transformar o espazo nunha residencia precedida dun fermoso xardín, cunha excelente colección de árbores. Na década dos anos 30 do século XX o terreo onde actualmente se atopa o actual parque de Compostela é cedido ao concello e outras zonas da parcela son segregadas para a construción de vivendas.

4.26. CONCELLO DE VILANOVA DE AROUSA

4.26.1. Braña de Xafardán

Rexistros cos que corresponde: Salgueiro da braña de Xafardán (140A)

As brañas, coñecidas como lameiros ou labañeiros nalgunhas zonas de Galicia, son terreos caracterizados pola constante presenza de auga no solo, polo que soen asentarse en lugares con chans impermeables e con frecuencia próximos a cursos de auga ou coa capa freática do subsolo próxima á superficie. Adoitan estar cubertas por brións do xénero *Sphagnum* e tamén é frecuente a presenza de hipérico, violetas, ranúnculos ou buños e outras especies de plantas con flores, acompañadas de plantas moi rechamantes como as rorellas ou orballiñas, pequenas plantas insectívoras exclusivas destes ambientes. A fauna tamén é moi variada, podendo observarse cobras, ras, sapos, ratas de auga e numerosas especies de insectos. Tradicionalmente usáronse como pastos de verán, xa que grazas á humidade edáfica, mantéñense sempre verdes. A ausencia de gando na Braña de Xafardán está a favorecer a paulatina transformación deste espazo nun salgueiral.

4.26.2. Pazo do Cabido

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro manso do Pazo do Cabido (151A)

O Pazo de O Cabido foi construído no século XVIII. Trátase dun edificio en forma de “L” realizado en cantería, con galería interior e pórtico na fachada. Ademais, conta con capela, pombal, un obelisco e o que está considerado o hórreo civil de maior tamaño de Galicia, con once pares de pés. A parcela ten unha superficie de catro hectáreas e media, antigamente parte dela estaba destinada á produción de uva da variedade albariño, pero na actualidade xa non se cultiva a vide e o predio está plantado con innumerables especies arbóreas ornamentais de curta idade.

4.26.3. Pazo do Cuadrante

Rexistros cos que corresponde: Magnolia de Valle Inclán (proposta)

A propiedade onde se atopa a casa do Cuadrante, edificio de arquitectura tradicional de tipoloxía pacega do século XIX, formou orixinalmente parte das propiedades do priorado Beneditino de Vilanova de Arousa. Posteriormente foi adquirida por José Manuel de la Peña y Oña e Serapia Fernández Cardecid. Estes tiveron que abandonar a casa ó iniciarse a Guerra da Independencia en Galicia, e trasladáronse a vivir á illa de Arousa para escapar das represalias dos franceses, pero pasado o perigo a familia volveu instalarse no pazo. Anos despois, a propiedade pasou a mans do seu fillo Francisco de la Peña Cardecid e a súa muller Josefa Montenegro e Saco Bolaño, avós maternos do coñecido escritor Ramón del Valle Inclán.

ANEXO 11

DESCRICIÓN BOTÁNICA DAS ESPECIES CITADAS NO DOCUMENTO

ÍNDICE

1. <i>Abies alba</i> Mill.....	1432
2. <i>Abies nordmanniana</i> (Steven) Spach.....	1432
3. <i>Abies pinsapo</i> Boiss.	1433
4. <i>Abies x masjoannis</i> Masf.....	1433
5. <i>Acer pseudoplatanus</i> L.....	1434
6. <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	1434
7. <i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaernt.(<i>Alnus lusitanica</i> Vít, Douda & Mandák)	1435
8. <i>Araucaria angustifolia</i> (Bertol.) O. Kuntze	1435
9. <i>Araucaria araucana</i> (Mol.) K. Koch	1436
10. <i>Araucaria bidwillii</i> Hook.	1436
11. <i>Araucaria heterophylla</i> (Salisb.) Franco.....	1437
12. <i>Arbutus unedo</i> L.....	1437
13. <i>Betula celtiberica</i> Rothm. & Vasc	1438
14. <i>Buxus sempervirens</i> L.	1438
15. <i>Calocedrus decurrens</i> (Torr.) Florin.....	1439
16. <i>Camellia japonica</i> L.....	1440
17. <i>Camellia reticulata</i> Lindl.	1440
18. <i>Camellia sasanqua</i> Thunb.	1441
19. <i>Castanea crenata</i> Sieb. & Zucc; <i>Castanea mollissima</i> Blume	1441
20. <i>Castanea sativa</i> Mill.	1442
21. <i>Casuarina equisetifolia</i> J.R. & G. Forst.....	1442
22. <i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Carrière	1443
23. <i>Cedrus deodara</i> (D. Don) G. Don.....	1444
24. <i>Cedrus libani</i> A. Rich.....	1444
25. <i>Cephalotaxus harringtonia</i> (Siebold & Zucc.) Koidz.....	1445
26. <i>Cercis siliquastrum</i> L.	1445
27. <i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murr.) Parl.....	1445
28. <i>Cinnamomum camphora</i> (L.) Siebold.....	1446
29. <i>Citrus aurantium</i> L. var. <i>corniculata</i> Risso.....	1447
30. <i>Corylus avellana</i> L.....	1447
31. <i>Cryptomeria japonica</i> (L. f.) D. Don	1447
32. <i>Cryptomeria japonica</i> (L. f.) D. Don 'Elegans'	1448

ANEXO 11 DESCRICIÓN DAS ESPECIES CITADAS NO DOCUMENTO

33. <i>Cunninghamia lanceolata</i> (Lamb.) Hook.....	1448
34. <i>Cupressus lusitanica</i> Miller.....	1449
35. <i>Cupressus macrocarpa</i> Hartw.	1449
36. <i>Cupressus sempervirens</i> L. Fastigiata.....	1450
37. <i>Dicksonia antarctica</i> Labill.	1450
38. <i>Eucalyptus botryoides</i> Sm.....	1451
39. <i>Eucalyptus delegatensis</i> F.Muell. ex R.T.Baker subsp <i>tasmaniensis</i> Boland	1451
40. <i>Eucalyptus grandis</i> Hill ex Maiden	1451
41. <i>Eucalyptus globulus</i> Labill.	1452
42. <i>Eucalyptus ovata</i> Labill.	1452
43. <i>Eucalyptus pulchella</i> Desf.	1453
44. <i>Eucalyptus robusta</i> Sm.....	1453
45. <i>Eucalyptus viminalis</i> Labill.	1453
46. <i>Fagus sylvatica</i> L.	1454
47. <i>Ficus carica</i> L.	1454
48. <i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl.	1455
49. <i>Fraxinus excelsior</i> L.....	1456
50. <i>Ginkgo biloba</i> L.	1456
51. <i>Ilex aquifolium</i> L.....	1456
52. <i>Jubaea chilensis</i> (Mol.) Baill.....	1457
53. <i>Juglans regia</i> L.	1458
54. <i>Liriodendron tulipifera</i> L.	1458
55. <i>Magnolia grandiflora</i> L.....	1459
56. <i>Metasequoia glyptostroboides</i> H. Hu & Cheng.....	1460
57. <i>Metrosideros excelsus</i> Soland. Ex Gaertn.	1460
58. <i>Metrosideros robusta</i> A. Cunn.	1460
59. <i>Morus nigra</i> L.....	1461
60. <i>Myrtus communis</i> L.....	1461
61. <i>Olea europaea</i> L.	1461
62. <i>Phoenix canariensis</i> Hort. ex Chabaud	1462
63. <i>Phoenix dactylifera</i> L.	1463
64. <i>Phoenix reclinata</i> Jacq.	1463
65. <i>Phytolacca dioica</i> L.	1463
66. <i>Picea pungens</i> Engelm. 'Glaucua'	1464
67. <i>Pinus montezumae</i> Lamb.....	1464

ANEXO 11 DESCRICIÓN DAS ESPECIES CITADAS NO DOCUMENTO

68. <i>Pinus palustris</i> Mill.	1465
69. <i>Pinus pinea</i> L.	1465
70. <i>Pinus pinaster</i> Ait.	1465
71. <i>Pinus radiata</i> D. Don	1466
72. <i>Platanus hispanica</i> Mill. ex Muenchh.	1467
73. <i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco	1467
74. <i>Quercus petraea</i> (Mattusch.) Liebl.	1468
75. <i>Quercus pyrenaica</i> Will.	1469
76. <i>Quercus robur</i> L.	1469
77. <i>Quercus robur</i> L. Fastigiata.	1470
78. <i>Quercus ilex</i> L. subsp. <i>ballota</i> (Desf.) Samp.	1471
79. <i>Quercus suber</i> L.	1471
80. <i>Salix atrocinerea</i> Brot.	1472
81. <i>Sciadopitys verticillata</i> (Thunb.) Siebold & Zucc.	1472
82. <i>Sequoia sempervirens</i> (D. Don) Endl.	1473
83. <i>Sequoiadendron giganteum</i> (Lindl.) Buchh.	1473
84. <i>Sophora japonica</i> L. var <i>Pendula</i> (<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott. var <i>Pendula</i>).	1474
85. <i>Taxodium distichum</i> (L.) Rich.	1474
86. <i>Taxus baccata</i> L.	1475
87. <i>Thuja plicata</i> Don ex D. Don.	1475
88. <i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	1476
89. <i>Tilia tomentosa</i> Moench	1476
90. <i>Ulmus minor</i> Mill.	1477
91. <i>Ulmus x hollandica</i> Mill.	1477
92. <i>Washingtonia robusta</i> H. Wendl.	1478

1. *Abies alba* Mill.

Rexistros cos que corresponde: Abeto branco de Carballal (107A), Abeto branco do parque do Carballiño (proposta)

Árbore conífera sempre verde da familia das pináceas. O seu porte é polo xeral cónico, con ramas que en aparencia nacen en pisos arredor do tronco principal. A casca do seu tronco é de cor gris clara, e vaise agretando coa idade. As follas, aciculares e escotadas no ápice, miden ata 3 cm de lonxitude e son de cor verde escura pola cara e con dúas bandas esbrancuxadas no envés. As flores masculinas aparecen en amentos amarelentos; as femininas formando conos erectos verdosos que maduran no mesmo ano. Piñas seminíferas de cor marrón escura, erectas, coas brácteas saíntes, desintegrándose ao madurar. A súa madeira, de cor clara e pouco resinosa, é empregada, por exemplo, na construción en terreos húmidos, xa que é moi resistente á putrefacción. Tamén se emprega na construción de instrumentos musicais e no pasado foi utilizada na elaboración de mastros para barcos. En España aparece espontáneo na franxa pirenaica dende Navarra a Girona, chegando ata o Macizo do Montseny, en Barcelona.

2. *Abies nordmanniana* (Steven) Spach

Rexistros cos que corresponde: «Perona» do Paseo da Ferradura (1A)

Árbore conífera sempre verde de ata 60 m de altura, coa copa cónica e densamente ramificada dende a base. A casca é gris e lisa, agretándose lonxitudinalmente coa idade. As follas chegan a medir 20-30 mm de lonxitude, son aciculares, coa punta truncada ou escotada, e dispóñense alternas e reviradas cara a parte superior das pequenas ramas. Inflorescencia masculina de cor amarela-verdosa ao abrirse, para tornar en cores avermelladas na madurez. As flores femininas, en conos, son verdosas no momento da floración. As piñas son cilíndricas, erectas, de 14 a 17 cm de lonxitude, presentando xeralmente secrecións de resina. Posúe alto valor ornamental polo seu perfil piramidal, polo que é bastante popular en parques e xardíns. A súa madeira é branda e suave e emprégase na fabricación de papel. Quizais un dos seus usos máis destacados sexa coma árbore de nadal, debido á súa abundante e atractiva follaxe e por posuír agullas romas e

non aguzadas. Esta especie procede da parte occidental da Cordilleira do Cáucaso e do oeste de Turquía.

3. *Abies pinsapo* Boiss.

Rexistros cos que corresponde: Pinsapo do parque de Rosalía de Castro (proposta)

O pinsapo é unha árbore presente en bosques puros ou mesturados con aciñeiras ou caxigos. Espontáneo no norte de África e nas montañas do suroeste de España, onde ocupa unha extensión aproximada de 1200 hectáreas (Amaral Franco, 1990). Trátase dunha conífera sempre verde de porte piramidal e ata 30 metros de altura. As agullas, de 0,6 a 1,6 cm de longo teñen a punta redondeada ou aguda e dispóñense alternas ao redor da ramiña. Flores masculinas en amentos e as femininas en conos. Piñas erectas e coas brácteas inclusas; desintégrense á madurez.

4. *Abies x masjoannis* Masf.

Rexistros cos que corresponde: Abeto de Masjoan do Monte Aloia (proposta)

Trátase dun híbrido entre *Abies alba* Mill. e *Abies pinsapo* Boiss. do que constan rexistros desde 1910 no Parque do Retiro (Madrid) e en Señorío de Bértiz, Oyeregui-Oronoz (Navarra), pero que ata o ano 2000 foron identificados como *Abies pinsapo* (Soto García et al., 2004). Trátase dunha conífera de porte cónico. A súa casca é de cor esbrancuxada a gisácea. Agullas de 8 a 30 mm con ápices bífidos, truncados ou acuminados, dispostas helicoidalmente na ramiña.

Aínda que algúns autores (Soto García et al., 2004) indican que apenas existen exemplares adultos desta especie en España, Martínez Rica & Martínez Pitarch (2009) comentan que unha repoboación forestal na provincia de Zaragoza (sen especificar a localización nin a superficie que ocupa) realizada en 1914 aínda se conserva en bo estado de saúde na actualidade.

5. *Acer pseudoplatanus* L.

Rexistros cos que corresponde: Pradairo da Igrexa de Vilarpandín (2A), «Pravia» de Vilalba (3A), Pradairo do Parque de Castrelos (proposta), Pradairos da Igrexa de Mañón (proposta)

O pradairo é unha árbore caducifolia que pode acadar 30 m de altura, de porte erguido e copa frondosa. As follas, simples e opostas, son moi características, palmadas e con cinco lóbulos agudos, semellantes ás do plátano de sombra, mais co pecíolo arrubiado. Florece en abril e frutifica en sámaras semellantes a un búmerang (disámaras). Aínda que o seu principal uso é como especie ornamental en alamedas ou aliñacións, comeza a ser empregado en repoboacións forestais xa que a súa madeira pode utilizarse en ebanistería, tornaría e carpintería. É unha especie orixinaria do centro e sur de Europa ata Asia Menor. Na Península Ibérica aparece espontánea nos Pirineos, Cordilleira Cantábrica, Galicia e norte de Portugal.

6. *Aesculus hippocastanum* L.

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro de Indias do Xardín Artístico de Padrón (4A), Castiñeiro de Indias do Parque de Castrelos (proposta)

O castiñeiro de indias é unha árbore caducifolia de gran talle, pode acadar os 30 m de altura, da familia das hipocastanáceas. O tronco está cuberto dunha casca agrisada, lisa nos exemplares novos e que se vai agretando coa idade. As follas son opostas, longamente pecioladas, compostas dixitadas con entre cinco e nove folíolos dentados, máis anchos no extremo superior. As inflorescencias son de aspecto cónico, ergueitas, formadas por flores con catro ou cinco pétalos brancos. Froito en cápsula case cónica rodeada de espiñas con 3 sementes grosas e lustrosas moi semellantes ás castañas do noso castiñeiro. As sementes (que non son comestibles para os humanos) son ricas en saponinas e taninos, polo que son empregadas pola industria farmacéutica para o tratamento de enfermidades do aparato circulatorio. Tamén poden ser empregadas como forraxe para o gando. É unha árbore orixinaria da Península Balcánica, aínda que na actualidade estendida por gran parte do planeta polo seu uso como árbore ornamental.

7. *Alnus glutinosa* (L.) Gaernt. (*Alnus lusitanica* Vít, Douđa & Mandák)

Rexistros cos que corresponde: Ameneiro do Pazo de Maside (5A), Ameneiro do río Loira (proposta)

Un traballo publicado recentemente e realizado por botánicos checos (Petr et al., 2017) considera que a nosa especie é *Alnus lusitanica*, presente en España, Portugal e noroeste de África

O ameneiro é unha especie de ribeira da familia das betuláceas de gran importancia ecolóxica pola acción de freo a erosión das súas raíces ao fixar o solo nas beiras dos ríos. Trátase dunha árbore de gran porte que chega a acadar 20 m de altura, en ocasións máis. As ramas están cubertas de glándulas de resina. Os brotes novos son pegañentos. As follas son simples, alternas, caedizas, redondeadas coa marxe sinuosa e verdes por ambas caras. As flores son unisexuais monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé), as masculinas son candeas colgantes que xorden no outono pero abren a finais do inverno, e as femininas dispóñense en amentos algo erguidos que, tras a fecundación, se van transformando en pequenas piñas pardo escuras ou negras de até 3 cm. Os froitos son aquenios alados (sámaras), leves e pequenos, espaxados polo vento e os ríos. A súa madeira resiste moi ben mergullada en auga, polo que foi empregada en pontes e muíños. Tamén se emprega para a talla, sendo moi común na fabricación de zocas, zocos e madreñas. Un traballo publicado recentemente e realizado por botánicos checos considera que a nosa especie é *Alnus lusitanica*, presente en España, Portugal e noroeste de África. Na actualidade atópase en regresión pola doenza da tinta do ameneiro (*Phytophthora alni*) que está facendo estragos nas poboacións naturais a carón dos nosos ríos.

8. *Araucaria angustifolia* (Bertol.) O. Kuntze

Rexistros cos que corresponde: Araucaria do Brasil do Parque de Caldas de Reis (6A), Araucaria de Lourizán (proposta)

Árbore sempre verde de gran talle que pode alcanzar 35 m de altura da familia das araucariáceas, con porte en candelabro. As ramas sitúanse na parte superior do tronco, son ascendentes, lembrándonos a copa dun piñeiro manso. As follas sitúanse en feixes ao final das ramas. A casca despréndese do tronco en delgadas escamas horizontais. Follas aciculares, duras e aguzadas, aínda que non son ríxidas. Piñas grosas, de ata 15 cm de

lonxitude, con escamas acabadas nunha punta recurvada. Sementes alongadas, de 3-6 cm de lonxitude. En España emprégase como árbore de xardinería, soe plantarse illada polo seu fermoso porte. A súa madeira é fácil de traballar e en Brasil e Arxentina é empregada na construción. Ademais é o símbolo do estado brasileiro de Paraná e a súa capital, a cidade de Curitiba, así como de Sño Carlos, no estado de Sño Paulo; tamén da cidade de San Pedro en Misiones, Arxentina. As súas sementes tiveron importancia na alimentación dos indíxenas e aínda hoxe son usadas en moitas receitas. Nativa do sur de Brasil e norte de Arxentina, onde medra en bosques subtropicais sobre chans acedos.

9. *Araucaria araucana* (Mol.) K. Koch

Rexistros cos que corresponde: *Araucaria araucana* do Castelo de Soutomaior (7A)

O rabo de macaco ou pehuén é unha árbore sempre verde de ata 50 m de altura. O seu tronco é cilíndrico e moi recto, alcanzando no seu lugar de procedencia ata 2 m de diámetro. A súa copa é de aspecto piramidal, similar a un paraugas, con 3 a 7 ramas por verticilo, de disposición perpendicular ao tronco, ou ben lixeiramente arqueadas cara arriba. As ramas alcanzan o chan cando as árbores son novas e as da parte inferior do tronco vanse desprendendo coa madurez, o que determina que a copa se inicie a gran altura do fuste. As súas follas son triangulares, alternas, imbricadas, dispostas como as tellas dun tellado, ríxidas e punzantes. Estames e óvulos en conos. Sementes en piñas. As araucarias son árbores moi primitivas, veneradas polos pehuenches (rama da cultura Mapuche), que converteron as sementes na base da súa dieta, elaborando con elas bebidas e pan (pan de Arauco), aproveitando o seu alto poder alimenticio. O nome vulgar de cola de macaco débese á forma das súas pólas. Natural na Cordilleira dos Andes, entre Arxentina e Chile, e na cordilleira de Nahuelbuta en Chile.

10. *Araucaria bidwillii* Hook.

Rexistros cos que corresponde: *Araucaria* de Carballeira (108A), Carreira de araucarias de Noia (22F)

Trátase dunha árbore sempre verde do grupo das coníferas e da familia das araucariáceas que pode alcanzar ata 30 ou 40 m de altura. A súa copa é piramidal nos exemplares novos e adopta forma de cúpula cos anos pola particular disposición das súas ramas, erguidas as

superiores, horizontais as da zona media e descendentes as máis baixas. Follas simples, alternas e rematadas en punta. Estames e óvulos en conos. Sementes en piñas. O seu tronco é columnar e está cuberto de casca marrón escura ou case negra, grosa, rugosa e con marcas que deixan as pólas caídas. As ramas dispóñense en verticilos e as follas agrúpanse cara o final das mesmas. É unha especie orixinaria de Australia que podemos contemplar nalgúns parques e xardíns.

11. *Araucaria heterophylla* (Salisb.) Franco

Rexistros cos que corresponde: Araucaria Excelsa da Casa de Tenreiro (8A), Araucaria excelsa do Pazo de Rubiáns (Código 109A), Araucarias de Cambados (34F)

Árbore sempre verde de gran porte que pode acadar máis de 50 metros de altura da familia das araucariáceas. O seu maior atractivo recae na exacta simetría, dado que dende o seu recto tronco nacen as pólas en verticilos de 5 formando pisos horizontais, diminuindo de lonxitude ao subir en altura, dándolle a árbore forma piramidal. As follas son pequenas escamas superpostas parcialmente que cobren as pólas. A floración non é vistosa, sendo os conos seminíferos moito máis chamativos. Cando as piñas acadan a súa madurez desintégrense e as sementes aladas que conteñen son dispersadas. Aínda que na actualidade e nas nosas latitudes solo se emprega como árbore ornamental, noutros tempos, os troncos, rectos e resistentes foron os mellores mastros das embarcacións da Armada Real Inglesa. Especie descuberta polo mariño inglés James Cook no ano 1774 nunha illa perdida no Océano Pacífico, Norfolk, o leste de Australia, onde atopou espléndidos bosques desta especie polo que se lle denominou piñeiro da illa de Norfolk (aínda que non se trata dun piñeiro).

12. *Arbutus unedo* L.

Rexistros cos que corresponde: Érbodo do Pazo de Mariñán (9A)

Especie xeralmente arbustiva da familia das ericáceas, aínda que en ocasións chega a acadar os 10 m de altura. De follas simples, alternas, perennes, parecidas as do loureiro, lustrosas, de borde serrado e co pecíolo arrubiado. Flores bisexuais en inflorescencias corimbiformes, pentámeras, con corola branca de pétalos soldados (urceolada), 10 estames e ovario súpero. Chega a amosar a un tempo flores e froitos, no outono, cando

abren as flores novas e madurecen as bagas formadas polas flores do ano anterior, xa que as flores tardan dous anos en madurar. Os froitos do érbedo, chamados morotes ou amorodos, son comestibles para humanos, aparte de recurso para numerosa fauna, que exerce de dispersora das sementes. Tamén ten uso ornamental e é símbolo da cidade de Madrid (o oso e o madroño).

O érbedo é autóctono do contorno do Mediterráneo, chegando pola vertente atlántica até Irlanda. No contexto ibérico está moi espallado, limitado pola altitude e por áreas de elevada humidade. En Galicia é máis común nas áreas de clima mediterráneo ou de transición ao mesmo, como o sur da provincia de Lugo e a provincia de Ourense.

13. *Betula celtiberica* Rothm. & Vasc

Rexistros cos que corresponde: Bidueiral de Xares (23F), Bidueiro do Lago de Castiñeiras (proposta)

O bidueiro é unha árbore caducifolia da familia das betuláceas que non soc sobrepasar os 20 m de altura. A súa casca é de cor branca, escurecéndose e agretándose na madurez. As ramas dispóñense horizontalmente e as súas follas son simples e de contorno romboidal, en ocasións acorazonadas ou triangulares, e dobremente serradas. As flores son unisexuais monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé) e dispóñense en candeas colgantes e flexibles coñecidas como amentos. Os froitos son aquenios de reducidas dimensións e posúen dúas ás membranosas que facilitan a súa dispersión polo vento. A madeira é branda e fácil de traballar e emprégase en carpintería, tornería e para elaborar distintos utensilios para o fogar como cubertos, pratos, vasos e incluso calzado (zocos, zocas, madreñas). Vive en case toda Europa e no centro e norte de Asia. Na Península Ibérica podemos atopala dispersa pola metade norte, ligada a cursos de auga e sistemas montañosos.

14. *Buxus sempervirens* L.

Rexistros cos que corresponde: Buxal da Casa de Botana (1F), Buxal do Pazo de Santa Cruz (2F), Buxal do Pazo de Oca (3F), Carreira de buxos da illa de San Simón (24F), Buxeda do Pazo de San Lourenzo (25F)

O buxo é un arbusto ou pequena árbore que pode acadar ata 5 metros de altura. A maior parte das veces ramifica desde a base, o que o fai axeitado para formar sebes. A casca do tronco é de cor clara, con moitas gretas pouco profundas. As ramas son erguidas, sendo as terminais brandas e flexibles, de característica sección cuadrangular. As follas son simples, perennes e opostas, de pequeno tamaño e escotadas ou romas na punta. A súa cor é verde brillante pola cara e algo máis clara polo envés. A planta é monoica, é dicir, ten flores masculinas e femininas separadas no mesmo pé, as masculinas soen ser tetrámeras e dispóñense en glomérulos axilares, e as femininas soen ser pentámeras e sitúanse no medio dos glomérulos de flores masculinas. Os froitos son cápsulas que se abren en tres valvas. O buxo ten unha madeira moi dura e pesada (non flota na auga); emprégase en artesanía tradicional, tornaría e gravados en madeira. En Galicia é moi coñecido polo uso da súa madeira na fabricación de gaitas, aínda que na actualidade cada vez son máis empregadas as madeiras de orixe tropical, pola escaseza de materia prima de buxo e pola lentitude coa que medra. Atópase naturalmente en toda a cunca do mediterráneo e esténdese bastante cara ao interior de Europa e Asia. En España é moi frecuente nas matogueiras sobre chans calcarios da vertente sur dos Pirineos e no Prepirineo. En Galicia cultívase como planta ornamental e podémolo atopar escapado de cultivo.

15. *Calocedrus decurrens* (Torr.) Florin

Rexistros cos que corresponde: Calocedro do Pazo de Torrecedeira (10A), Calocedros do Pazo de Rubiáns (proposta)

Árbore de folla perenne de 50-60 m de altura da familia das cupresáceas, coa copa case en columna ou piramidal e tronco recto cuberto de casca rugosa. Pequenas ramas aplanadas, dispostas en planos, cubertas de follas escamosas, imbricadas, opostas decusadas, de cor verde que tornan a castaño avermelladas. Conos terminais, solitarios, en pequenas ramas colgantes, de cor marrón avermellada ao madurar, coas escamas superpostas como as follas dun libro. A súa madeira é de boa calidade, apreciada na fabricación de lapiceiros e en construcións ao aire libre pola súa gran resistencia e durabilidade. En Galicia non é unha especie frecuente en repoboacións forestais polo que o seu uso é ornamental. É unha árbore orixinaria do oeste de América do Norte, desde o centro-oeste de Oregón a través da maior parte de California e o extremo oeste de Nevada.

16. *Camellia japonica* L.

Rexistros cos que corresponde: Camelia «Pantalóns» do Pazo de Lens (11A), Camelia Pazo de Santa Cruz (12A), Camelias do Pazo de Torres de Agrelo (13A), Matusalén de Camelias do Pazo de Castrelos (14A), Xapoeiro de Goián (proposta), Camelias do Pazo de Quintáns (proposta)

Arbusto ou pequena árbore da familia das teáceas de crecemento lento e ata 5-10 m de altura (aínda que en Galicia hai exemplares de maior talla), sempre verde, moi ramificado, con ramas agrisadas ou pardo-amareladas. A forma da planta é moi variable, desde compacta e recta, ata aberta e espaxada. As follas son simples, alternas, pecioladas, ovais, coa cara verde escura e o envés máis pálido, grosas e co bordo serrado. As flores son terminais, solitarias ou en parellas, de tamaño variable, entre 3 e 10 cm de diámetro. As plantas silvestres teñen entre cinco e sete pétalos de cor branca ou rosada, soldados na base e escotados no ápice. O froito é unha cápsula globosa. Existen centos de cultivares, en moitos dos cales os estames e os carpelos se converteron en pétalos de cores moi diversas.

Orixinaria do Xapón, Corea e China foi introducida en Europa no século XVIII e crese que chegou a Portugal antes que a Inglaterra, e de alí difundíuse o seu cultivo a España, sobre todo a Galicia, onde a súa presenza remóntase a principios de 1800.

17. *Camellia reticulata* Lindl.

Rexistros cos que corresponde: Camelia Reticulada do Pazo de Oca (15A)

Arbusto ou pequena árbore chinesa sempre verde da familia das teáceas, de ata 15 metros de altura e de crecemento rápido. As follas son simples, alternas, lanceoladas, acuminadas e de bordos serrados, poden chegar a alcanzar gran tamaño e son duras, de cor verde escura pola cara e máis claras polo envés, cos nervios moi marcados. Os brotes novos son de cor avermellada. Destacan as súas flores de grandes dimensións, alcanzando en ocasións 17 cm de diámetro, cun número de pétalos variable segundo se trate de cultivares de flor simple ou dobre. Florece a finais de inverno cunha gama de cores moi ampla, que vai desde rosa pálido ata vermello intenso.

18. *Camellia sasanqua* Thunb.

Rexistros cos que corresponde: *Camelia Sasanqua* do Pazo de Torres Agrelo (16A)

Arbusto xaponés sempre verde da familia das teáceas, moi ramificado con perfil de piramidal a ovalado, de 4 a 8 m de altura. Follas simples, alternas, serradas, lustrosas, de cor verde escura e flores simples e pequenas, aínda que nas variedades cultivadas a miúdo teñen forma semidobre ou dobre, con cores que van do branco ao vermello. Comezan a aparecer entre finais do outono e principios do inverno, facendo desta especie unha primicia entre as plantas de floración invernal. A diferenza de *Camellia japonica* e outras especies do xénero que non desprenden cheiro, o néctar desta camelia ten un delicado arrecendo que atrae aos insectos.

19. *Castanea crenata* Sieb. & Zucc; *Castanea mollissima* Blume

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiros Xaponeses e Chineses do Pazo de Lourizán (4F)

Ao castiñeiro autóctono de Galicia, *Castanea sativa*, uníronselle desde a segunda década do século XX o castiñeiro xaponés (*C. crenata*) e o castiñeiro chinés (*C. mollissima*), resistentes á doenza da tinta, introducidos para defenderse desa enfermidade que arrasou as poboacións do castiñeiro autóctono, sobre todo nas zonas costeiras. A partir da segunda metade do século XX, os híbridos entre o castiñeiro do país e os castiñeiros asiáticos, especialmente o xaponés, adquiriron grande importancia nas plantacións de castiñeiros en Galicia, sobre todo naquelas zonas nas que é previsible a presenza do mal da tinta. Os híbridos, aínda que son fértiles, multiplícanse vexetativamente pois de non facelo así a resistencia á doenza vai diminuindo de xeración en xeración.

Os castiñeiros asiáticos, igual que a especie do país, son árbores de follas simples, alternas, lanceoladas, coa beira serrada e caedizas. As flores son unisexuais e monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé), as masculinas en amentos erguidos (candeas) e as femininas, en grupos de tres protexidas por un invólucro de brácteas espiñento, sitúanse na base dalgúns amentos masculinos. Os froitos, as castañas, son aquenios que aparecen encerrados nunha cúpula espiñenta, o ourizo, que se abre no outono en catro valvas para deixar saír os froitos.

20. *Castanea sativa* Mill.

Rexistros cos que corresponde: Castiñeiro da Capela (18A), Castiñeiro do Val da Fonte (19A), Castiñeiro de Pumbariños (20A), Castiñeiro do Mola (21A), Castiñeiro da Ribeira (22A), Castiñeiro do Souto da Ramigoa (23A), Castiñeiro da Regadiña (24A), Castiñeiros de Peninvello (25A), Castiñeiro de Pexeiros (110A), Castiñeiro de Cerdedelo (111A), Castiñeiro de Trambolosríos (112A), Castiñeiro de Santa Eufemia (113A), Castiñeiro de Cádavos (114A), Castiñeiro do Prado da Ponte (115A), Castiñeiro de Placín (116A), Castiñeiro de Soutogrande (150A), Castiñeiro de Oreal (155A), Fraga de Catasós (parte de 5F), Souto de Rozabales (6F), Castiñeiros dos Blancos (26F), Souto do Ruibal (37F), Castiñeiro de Pexeiros (1) (proposta), Castiñeiro de Pexeiros (2) (proposta), Castiñeiro de Cádavos (proposta), Castiñeiro do Mola (proposta)

Os castiñeiros son árbores monoicas da familia das fagáceas que poden acadar ata 40 m de altura, coa copa máis ou menos ampla e a casca agretada. Follas caedizas, pilosas cando novas, serradas, oblongo-lanceoladas e redondeadas na base. As inflorescencias masculinas son candeas erectas e olorosas, as femininas aparecen en tríos na base das candeas masculinas tardías, cada trío rodeado polo invólucro de brácteas espiñentas. Os froitos, as castañas, son de cor marrón brillante e 2 a 5 cm dispostos habitualmente en grupos de tres no interior da cúpula espiñenta (o ourizo). Florece de maio a xuño, madurando as castañas en outubro ou novembro. Aínda que moitos autores aseguran que o castiñeiro foi introducido polo romanos na Península Ibérica, recentes estudos de pole fósil indican que é unha árbore autóctona que xa estaba presente nas nosas terras antes das últimas glaciacións.

21. *Casuarina equisetifolia* J.R. & G. Forst.

Rexistros cos que corresponde: Casuarinas da Alameda da Praza de Compostela (26A)

Coidamos que hai un erro na identificación da especie e que en realidade é *Casuarina cunninghamiana* Miq., que se diferencia de *Casuarina equisetifolia* por ser dioica e ter un número de follas ou escamas maior en cada anel ou verticilo (8-10), unha ramaxe menos crebadiza e sementes de menor tamaño (3-5 mm). Describimos *Casuarina cunninghamiana*.

Árbore australiana sempre verde da familia das casuarináceas de ata 40 m de altura coa copa piramidal de nova que se volve irregular e aberta coa idade. O tronco ramifica a pouca altura do chan e amosa casca pardo agrisada, rugosa e agretada. As follas redúcense a pequenas escamas dispostas a modo de anel arredor das ramiñas novas, que son delgadas e flexíbeis, a modo de acículas ou agullas, articuladas, e que aparentan ser as verdadeiras follas, lembrando pola súa aparencia a un piñeiro. As flores masculinas e femininas dispóñense en plantas separadas, polo que hai pés macho e pés femia. Ambas son pouco perceptíbeis, pois son de pequeno tamaño e cores discretas. Os froitos son pequenos aquenios alados de cor esbrancuxada que aparecen en falsas piñas globosas de pequeno tamaño formadas polas brácteas que rodean as flores femininas. Polo seu rápido crecemento e a súa tolerancia a climas costeiros, emprégase con frecuencia como pantalla corta ventos en zonas do sur de España e nas illas Canarias; en Galicia non é unha planta frecuente aínda que comeza a verse nos viveiros comerciais.

22. *Cedrus atlantica* (Endl.) Carrière

Rexistros cos que corresponde: Cedro Atlántico do Pazo do Hórreo (148A), Cedro azul do Pazo de Quintáns (proposta), Cedros do Atlas do Parque de Rosalía de Castro (proposta), Cedros do Atlas do Pazo de Gandarón (proposta)

O cedro do Atlas é unha árbore conífera sempre verde da familia das pináceas, de gran porte, podendo acadar os 50 metros de altura. Casca do tronco agrisada e fina que coa idade vai engrosando, escurecendo e agretándose; ramas con tendencia vertical aínda que coa idade tenden á horizontalidade. Follas aciculares e ríxidas, de ata 4 cm de lonxitude, dispostas en espiral sobre braquiblastos formando penachos ou fascículos e con certa tonalidade verde apagada (glaucas). Flores monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé). Piñas erectas, de 5-8 cm de lonxitude, con forma de tonel, que se desintegran cando maduran, caendo as escamas e as sementes, que son piñóns cunha á longa. Trátase dunha especie con gran potencial ornamental pola súa tonalidade azulada nas variedades glaucas. A madeira é moi apreciada polos seus diversos usos e aplicacións; presenta unha cor avermellada e é compacta, aromática e de gran resistencia aos ataques de insectos, polo que é moi empregada en ebanistería e na confección de guitarras e outros instrumentos musicais. O seu uso foi tan excesivo no pasado que na actualidade, e a pesar de ser unha especie moi empregada en xardinería, as poboacións autóctonas son moi

escasas, até o punto de estar incluída na categoría de “En perigo” na Lista Vermella de Especies Ameazadas da UICN (Unión Internacional de Conservación da Natureza). Como o seu nome indica, é orixinaria das montañas do Atlas en Marrocos e Arxelia. Foi introducido en Europa a mediados do século XIX.

23. *Cedrus deodara* (D. Don) G. Don

Rexistros cos que corresponde: Cedros do Himalaia dos Xardíns de Vicenti (27A), Cedros do Himalaia do Parque de Castrelos (proposta)

Árbore conífera sempre verde da familia das pináceas de gran talle, pode alcanzar ata 70 m de altura, con porte piramidal. A casca do tronco é gris escura. As ramificacións son colgantes, o que lle confire o característico aspecto chorón. Agullas en penachos, longas, de 50 mm ou máis de lonxitude, de cor verde, estreitas. Flores monoicas. Piña erecta, ovoide, de 7-12 cm de lonxitude, coa punta redondeada, desintégrese á madurez. A gran diferenza cos outros cedros, en canto á arquitectura da árbore, reside na inclinación cara abaixo das súas pólas, adaptación para resistir o peso da neve no inverno. A pesar de ser o cedro de máis recente introdución en Europa, na actualidade é o que se cultiva máis extensamente. Ao igual que sucede coas outras especies do xénero é difícil atopar un exemplar coas características específicas, xa que hibridan con facilidade. A súa madeira é de excelente calidade e algo aromática. A resina emprégase con fins terapéuticos. Trátase do cedro coa área de distribución máis extensa, atópase de xeito natural nas montañas de Asia Central, especialmente no oeste do Himalaia, onde forma importantes bosques. En Galicia cultívase como árbore ornamental.

24. *Cedrus libani* A. Rich.

Rexistros cos que corresponde: Cedro do Líbano do Pazo de Lourizán (28A)

Os cedros son árbores sempre verdes do grupo das coníferas e da familia das pináceas, con follas aciculares agrupadas en fascículos ou penachos no extremo de ramiñas moi curtas (braquiblastos) e piñas erectas que se desintegran cando maduran. Obsérvanse a miúdo en Galicia como árbores ornamentais en parques e xardíns. O cedro do Líbano é unha especie de crecemento lento e moi lonxeva. Pode alcanzar dimensións excepcionais,

superando os 40 m de altura. A súa área de distribución natural esténdese polo Líbano, Siria e Turquía.

25. *Cephalotaxus harringtonia* (Siebold & Zucc.) Koidz

Rexistros cos que corresponde: Teixo de Hokkaido do Pazo de Castrelos (proposta)

Pequena árbore que pode alcanzar 10 metros de talla, aínda que con frecuencia non pasa de arbusto. Casca escamosa de cor gris avermellada. Xemas ovoideas, moi pequenas. Follas subdísticas, revoltas cara á parte superior do ramillo, de menos de 5 cm de lonxitude e uns 4 mm de anchura, estreitándose bruscamente cara ao ápice. Cara de cor verde escura reluciente e envés con dúas bandas esbrancuxadas. Inflorescencias masculinas sobre pedúnculos de 1-2 cm de lonxitude. Sementes ovoideas de 2-3 cm de lonxitude e 1.5 cm de anchura, de cor verde oliva que se torna marrón avermellado na madurez.

26. *Cercis siliquastrum* L.

Rexistros cos que corresponde: «Coroa de Cristo» do Xardín Histórico de Padrón (29A)

Á árbore de Xudas ou do amor é unha pequena árbore caducifolia que pode acadar 5-8 m de altura, coa copa irregular e globosa. O seu tronco é retorto, coa casca rugosa, agretada e que se desprende en tiras lonxitudinais. As follas teñen forma de ril ou corazón, verdes pola face e glaucas (verde-azuladas) no envés. Trátase dunha especie de floración precoz (florece na primavera antes de que aparezan as follas), con flores bisexuais, pentámeras, cigomorfas, de cor rosa, dispostas en acios de entre tres e seis flores cada un. O seu froito é un legume que encerra varias sementes de cor parda e pequeno tamaño. A madeira é feble e pouco resistente polo que o seu uso principal é coma árbore ornamental; pode empregarse en aliñacións, en rúas estreitas, ou en pequenos espazos. Especie nativa da rexión mediterránea oriental (sur de Europa e oeste de Asia).

27. *Chamaecyparis lawsoniana* (A. Murr.) Parl.

Rexistros cos que corresponde: Camecíparis de Lawson da Casa da Puebla (30A), Camecíparis de Lawson do Castelo de Soutomaior (31A), Falso ciprés de Silvouta

(156A), Camecíparis de Lawson do Parque do Carballiño (proposta), Camecíparis de Lawson do Monte Aloia (proposta)

Árbore de gran talla, sempre verde, da familia das cupresáceas, que pode acadar 60 m de altura coa copa cónica e a guía terminal inclinada, característica diferencial da especie. O tronco está cuberto por unha casca brillante con gretas lonxitudinais irregulares. As follas teñen forma de escamas e dispóñense imbricadas en catro ringleiras formando ramas planas nas que non se ve a parte leñosa (ramas tuioideas), son de cor verde clara ou verde-azulada, coa cara inferior algo esbrancuxada. Estames e óvulos en conos. As sementes son aladas e aparecen no interior de piñas esféricas de pequeno tamaño coas escamas peltadas, de cor verde azulada cando novas e de cor parda ao madurar. A súa madeira é lixeira, duradeira e aromática e é unha árbore de crecemento rápido polo que se emprega en repoboacións forestais. Ademais, vese adoito nos nosos parques e xardíns e en aliñacións para frear o vento. É orixinaria do noroeste dos EEUU, onde forma bosques espesos nas montañas de Oregón e norte de California. Foi descuberta en 1824 e introducida en España a finais do século XIX.

28. *Cinnamomum camphora* (L.) Siebold

Rexistros cos que corresponde: Alcanforeiros do Pazo de Rubiáns (32A)

Árbore subtropical sempre verde da familia das lauráceas que se cultiva como ornamental en varios puntos da Península Ibérica, alcanzando o seu máximo esplendor na costa galega polas súas particulares condicións climáticas. Pode acadar os 30 m de altura, con tronco robusto cuberto de casca agretada e dividida en placas. As pequenas ramas novas son de cor amarelento e as xemas están cubertas por escamas. As follas, alternas ou subopostas, son semellantes as do loureiro, se ben, non son tan ríxidas e teñen tonalidade verde clara e tres nervios principais, son aromáticas e bastante relucentes e fermosas. As flores son bisexuais con perianto de seis pezas de cor branca amarelada e aparecen agrupadas en inflorescencias axilares de tipo panícula, máis curtas que as follas. O froito é globoso, unha baga que non chega a 1 cm de diámetro, de cor moura cando madura. A súa madeira é fácil de pulir, empregándose para elaborar mobles, en ebanistería e acabados de interior. Pero se por algo é realmente coñecido o alcanforeiro é porque até mediados do século XX boa parte do alcanfor empregado en medicina e perfumería

procedía da destilación da súa madeira, polo que era amplamente cultivado en varios países tropicais. É unha especie orixinaria de Asia tropical, Malasia, Taiwán e Xapón.

29. *Citrus aurantium* L. var. *corniculata* Risso

Rexistros cos que corresponde: Laranxo «Obsceno» do Pazo de Brandariz (33A)

Trátase dunha pequena árbore sempre verde da familia das rutáceas, de 3-5 (ata 15) m de altura, coa copa en forma de cúpula e con espiñas no tronco e pólas. As follas son alternas, coriáceas, elíptico- lanceoladas, de bordo enteiro, aromáticas, con pecíolo alado. Flores de cor branca, aromáticas, agrupadas en corimbos ou ben illadas. Froitos (hesperidios) grandes, redondeados, de pel rugosa, baleiros no centro, de cor laranxa viva na madurez. Pulpa áspera e amarga, con sementes abundantes. É unha especie procedente da India e China.

30. *Corylus avellana* L.

Rexistros cos que corresponde: Abeleira do Pazo de Lourizán (117A)

A abeleira é unha pequena arboriña que de cando en cando supera os 10 m de altura, aparecendo a maior parte das veces como arbusto de 3 a 6 metros formado por numerosos talos que nacen da base. As follas son alternas e caedizas, grandes e redondeadas, de entre 5 e 10 cm de lonxitude, co bordo dobremente serrado e curtamente acuminado, presentan pilosidade no envés. As flores son unisexuais e monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé). As masculinas preséntanse en candeas precoces, xa que en decembro ou xaneiro comeza a floración. As femininas, protexidas por un involucre de brácteas dispóñense en espigas paucifloras sobre as ramiñas. Os froitos son as abelás e maduran entre agosto e setembro, cun tamaño entre 1,5 e 2 centímetros nas plantas silvestres e embutidas parcial ou totalmente nunha cúpula foliácea.

31. *Cryptomeria japonica* (L. f.) D. Don

Rexistros cos que corresponde: Criptomeria do Pazo de Santa Cruz (34A), Criptomeria do Castelo de Soutomaior (35A), Criptomeria Xaponesa do Pazo de Lourizán (118A), Criptomeria do parque do Carballiño (proposta)

A criptomeria é unha árbore conífera sempre verde da familia das taxodiáceas que pode acadar 70 m de altura, co tronco recto e ramificación monopódica. A casca é de cor parda avermellada e exfoliase en tiras verticais. As follas son aciculares ou con forma de punta de lanza e dispóñense en espiral ao redor das pequenas ramas, son, flexibles, curvadas e de cor verde clara. Os conos seminíferos son globosos, de 1-2 cm, de cor verde ao principio e marróns ao madurar, con apéndices nas escamas. É orixinaria de Xapón, onde é unha importante especie madeireira. En Galicia emprégase como árbore ornamental en parques e xardíns.

32. *Cryptomeria japonica* (L. f.) D. Don 'Elegans'

Rexistros cos que corresponde: Criptomeria Elegante do Pazo de Oca (36A), Criptomerias elegantes do Pazo de Rubiáns (proposta)

A criptomeria é unha árbore conífera sempre verde da familia das taxodiáceas que pode acadar 70 m de altura, co tronco recto e ramificación monopódica. A casca é de cor parda avermellada e exfoliase en tiras verticais. As follas son aciculares ou con forma de punta de lanza e dispóñense en espiral ao redor das pequenas ramas, son flexibles, curvadas e de cor verde clara. Estames e óvulos en conos. Piñas seminíferas globosas, de 1-2 cm, de cor verde ao principio e marróns ao madurar, con apéndices nas escamas. O cultivar 'Elegans', caracterízase por ter follas flexibles, brandas, de cor verde, que cambia a marrón bronceado no inverno. É orixinaria do Xapón, onde é unha importante especie madeireira. En Galicia emprégase como árbore ornamental en parques e xardíns.

33. *Cunninghamia lanceolata* (Lamb.) Hook.

Rexistros cos que corresponde: Cunninghamia do Pazo de Gondomar (35A), Cunninghamia do Parque-Xardín de Caldas de Reis (38A)

Conífera sempre verde da familia das taxodiáceas de ata 25 m de altura, con forma piramidal e ramificación difusa, espaxada e horizontal, lixeiramente pendular nas puntas. A casca do tronco, de cor marrón nas árbores maduras, exfolia en tiras para amosar a casca interna de cor parda avermellada. Follas aciculares de punta fina, con dentes cativos nos bordos, de verdes a glaucas, dispostas alternas en espiral; poden tomar cor bronce en invernos fríos. Os conos de frutificación son ovais ou globosos e aparecen

en pequenos grupos (de un a tres). Árbore de madeira moi apreciada na China, en Galicia o seu uso é como árbore ornamental. É nativa das áreas boscosas de China e Taiwán.

34. *Cupressus lusitanica* Miller

Rexistros cos que corresponde: Ciprés de Portugal do Parque do Carballiño (proposta)

Árbore conífera sempre verde de ata 30 m coa copa cónica a amplamente columnar. Casca parda escura, fisurada verticalmente. Follas escamosas de 2 mm, co ápice libre, que rodean ás delgadas poliñas, dispostas estas en grupos moi ramificados. Conos masculinos terminais, pequenos, ovóides, amarelos, no outono e inverno; os femininos son esféricos e glaucos cando novos, pardos e leñosos, de 1'5 cm de diámetro, cando maduran no seu segundo ano, liberando as sementes, que son pardas e aplanadas. A súa madeira é aromática e duradeira e foi moi empregada en construción e carpintaría no seu lugar de orixe. Lusitanica é o nome latino de Portugal, de onde se pensaba que era nativa esta especie pois foi aquí onde se describiu por primeira vez. Máis tarde quedou claro que os exemplares de Portugal foran introducidos por colonizadores portugueses cara a 1634, no Mosteiro de Buçaco, preto de Coimbra. Procede de Centroamérica, México e Guatemala, onde presenta unha área de distribución moi ampla.

35. *Cupressus macrocarpa* Hartw.

Rexistros cos que corresponde: Ciprés de California da Misericordia (39A), Ciprés de California do Pazo de Quintás (40A), Cipreses de California do Xardín do Malecón (10F), Ciprés de California do Parque do Carballiño (proposta)

Árbore conífera sempre verde da familia das cupresáceas de ata 35 m de altura, coa copa de perfil cónico ou en columna, de pólas longas e ascendentes. Casca do tronco agretada, de cor parda e agrisada coa idade. Follas en escama, verde escuras, de 2 mm, que rodean e cobren as delgadas poliñas. Conos masculinos terminais, pequenos, ovóides, de cor amarela, aparecen no outono e inverno. Conos femininos amarelos. Piñas semíníferas leñosas, con escamas peltadas de cor parda, ovais, de 3 cm cando maduran no seu segundo ano. Cultivado en todo o mundo e tamén en Galicia polo seu valor ornamental pois existen varios cultivares. Árbore orixinaria de América do Norte.

36. *Cupressus sempervirens* L. Fastigiata

Rexistros cos que corresponde: Ciprés Mediterráneo da Capela do Salvador (41A)

Árbore conífera da familia das cupresáceas de ata 20 m de altura coa copa en columna (na forma comunmente cultivada). Tronco con casca parda clara que se desprende en anchas tiras en espiral. Follas moi pequenas, con forma de escamas, de cor verde escura, dispostas en tres ringleiras nas ramas pequenas que son redondeadas. Conos masculinos terminais, de 3 mm, ovoides, amarelos; os femininos son esféricos e verdes cando novos, e pardos, leñosos, de 2'5 cm de diámetro e con escamas peltadas ao madurar no seu segundo ano. A súa madeira é pesada, duradeira e aromática. Os fenicios construíron a súa armada con madeira de ciprés, e as portas da catedral de San Pedro tamén foron feitas con esta madeira, na época de Constantino o Grande, polo que están próximas aos 2000 anos de antigüidade. Pola súa lonxevidade tamén é unha árbore característica nos cemiterios, plantada como símbolo funerario. Ao tratarse de unha especie amplamente cultivada desde a antigüidade a súa área de distribución orixinal non está ben determinada. Suponse que é nativo do Mediterráneo oriental (Irán, Siria, Chipre).

37. *Dicksonia antarctica* Labill.

Rexistros cos que corresponde: Dicksonia do Pazo de Santa Cruz de Ribadulla (119A)

Fento arborescente de crecemento lento (entre 1 e 10 cm por ano segundo as condicións ambientais), que forma un tronco grosso, a veces macizo, de ata 15 m de altura. O tronco adoita ser solitario, pero pode producir ramificacións, e está densamente cuberto de raíces aéreas marróns e enmarañadas, coas bases das follas persistentes cara a coroa. A parte alta do tronco e as bases das follas están densamente cubertas de pelos brillantes de cor marrón de ata 4,5 cm de longo. As numerosas follas nacen no ápice do tronco, nunha gran coroa, e a súa base amosa verrugas ou é lisa, e o nervio medio presenta longos pelos de cor parda. As follas divídese tres veces e son de cor verde escura e brillante pola cara, e máis pálidas polo envés, son de gran tamaño e forman copas de dous a seis metros de diámetro. Os fentos arborescentes australianos medran lentamente e non alcanzan a madurez ata que teñen ao redor de 23 anos.

38. *Eucalyptus botryoides* Sm

Rexistros cos que corresponde: Eucaliptal do Parque de Monteporreiro (proposta)

Árbore de ata 40 metros de altura. Formando un lignotuber. Casca áspera no tronco e extremidades máis grandes, que se desprende en tiras grosas, alongadas, fibrosas , grises ou marróns; casca lisa predominantemente branca, crema ou marrón pálido. Follas adultas alternas, pecíolo de 1,5–3,5 cm de longo; amplamente lanceoladas a falcadas , 10–22 cm de longo, 2–7 cm de ancho, base que se estreita cara ao pecíolo, descolorida, brillante, de cor verde máis escuro na parte superior, máis pálida na parte inferior.

39. *Eucalyptus delegatensis* F.Muell. ex R.T.Baker subsp *tasmaniensis*

Boland

Rexistros cos que corresponde: Eucaliptos xigantes de Guitiriz (proposta)

Trátase dunha especie sempre verde que alcanza e supera os 70 metros de altura, con diámetros normais superiores a 1,5 metros, con fustes rectos e longos. Follas adultas simples, alternas, aromáticas, con forma de fouce. Flores bisexuais e umbelas e froitos de tipo cápsula. A súa madeira é de cor parda pálida ou rosada, liviá e fácil de traballar, aínda que pouco durable. É unha especie nativa de Tasmania e Australia (Vitoria, Nova Gales do Sur e Canberra). Desenvólvese principalmente en terras altas, en vales e pendentes montañosas, preferindo as exposicións frías do sur e este de o continente australiano

40. *Eucalyptus grandis* Hill ex Maiden

Rexistros cos que corresponde: Eucaliptal do Parque de Monteporreiro (proposta)

Árbore sempreverde, de ata 60 metros de altura. Fuste recto, de ata 150 cm de diámetro, de forma excepcional e limpo de ramas a gran altura. Casca do tronco áspera e usualmente persistente desde a base por uns poucos metros, delgada, fibrosa ou escamosa, agrisada a agrisado-marrón.. Follas adultas pecioladas, alternas, lanceoladas a amplamente lanceoladas, de ata 15 cm de longo e 3 cm de ancho, discoloras, verdes na cara, verdes pálidas no envés, densamente reticuladas

41. *Eucalyptus globulus* Labill.

Rexistros cos que corresponde: Eucaliptos do Pazo de Mariñán (42A), Eucalipto da Casa de Reimunde (43A), Avó do Eucaliptal de Chavín (44A), Eucaliptos do Paseo da Ferradura (45A), Eucaliptos do Pazo de Castrelos (46A), Carreira de Eucaliptos do Pazo de Barrantes (7F), Eucaliptos do Pazo de Rubiáns (8F), Souto da Retorta (9F), Eucalipto da Casa de Botana (proposta), Eucaliptal do Parque de Monteporreiro (proposta)

Árbore sempre verde de ata 70 m de altura da familia das mirtáceas, co tronco vertical e a copa aberta, pouco densa. Casca do tronco e pólas grandes de cor crema agrisada que cae en tiras longas máis escuras. Ramas xuvenís aladas e cuadrangulares en sección, glaucas. Follas aromáticas, as xuvenís opostas decusadas, sentadas, glaucas, abrazadoras. Follas intermedias e adultas (filodios) alternas, pecioladas, con forma de fouce. Flores bisexuais, na axila das follas, solitarias ou en grupos de dúas a tres, de ata 3 cm de diámetro, con receptáculo verrugoso e glauco, en forma de tronco de pirámide cuadrangular con catro arestas aladas, e opérculo umbonado, tamén verrugoso e glauco, presentan numerosos estames de cor branca e un ovario ínfero. Florece en setembro-outubro. Froito en cápsula verrugosa con forma de campá, de cor glauca ao estar cuberta dun po esbrancuxado.

Especie amplamente cultivada en moitas partes do mundo para a obtención de madeira, leña e aceites esenciais e, sobre todo, pasta de papel.

Orixinaria do sueste de Australia e de Tasmania. En España atópase en plantacións próximas á costa e de baixa altitude, principalmente no norte (Galicia, Asturias e Cantabria). A súa introdución en Galicia foi atribuída durante moito tempo a Frei Rosendo Salvado (1814-1900), beneditino nacido en Tui e misioneiro en Australia a mediados do século XIX. Desde o 2016 esta hipótese parece desbotada ao considerar que en Santa Marta de Ortigueira xa había plantacións de eucaliptos en 1850, antes da volta do clérigo de Australia.

42. *Eucalyptus ovata* Labill.

Rexistros cos que corresponde: Eucalipto de pantano do Parque de O Carballiño (proposta)

Trátase de unha especie arbórea de tamaño pequeno a mediano que se estende polo leste de Tasmania e desde a Illa Canguro, o Monte Lofty Range, a Península de Fleurieu, o sueste de Australia, o sur de Vitoria, as mesetas do sur e as ladeiras suroeste de Nova Gales do Sur cara ao norte case ata Oberon. A casca do tronco é, xeralmente, lisa pero a miúdo con casca morta conspicua, sen se desprender. É recoñecida polas follas onduladas, de cor verde brillante, os brotes romboidais (en forma de diamantes) e os froitos obcónicos (en forma de funil).

43. *Eucalyptus pulchella* Desf.

Rexistros cos que corresponde: Menta branca do Viveiro Central de Areas (proposta)

Árbore de ata 20 m de altura orixinaria de Tasmania. Casca do tronco lisa nas árbores máis novas, de cor branca, crema, amarela, rosa e gris, despréndese en tiras longas, e nas árbores vellas áspera, fibrosa, de cor gris a marrón agrisado. É facilmente recoñecible polas follas adultas, lineais de 12 cm de longo e 1 cm de ancho. As follas xuvenís son estreitas (ata 0,4 cm de ancho). Froitos en umbelas con 9 a máis de 20 cápsulas.

44. *Eucalyptus robusta* Sm.

Rexistros cos que corresponde: Eucalipto robusto do río Loira (proposta)

Árbore de ata 30 m, coa copa irregular, bastante densa para un eucalipto. Casca do tronco fibrosa, persistente, esponxosa, parda vermella, fisurada verticalmente. Follas alternas e discoloras, as xuvenís ovadas e as adultas amplamente lanceoladas. Flores en umbelas axilares que levan entre nove e quince flores. Froito en cápsula cilíndrica. Plantado en repoboacións forestais, a súa madeira emprégase na construción en xeral. Orixinario do litoral do sur de Queensland e Nova Gales do Sur, Australia

45. *Eucalyptus viminalis* Labill.

Rexistros cos que corresponde: Eucalipto do Maná da Casa de Ordax (47A), Eucaliptal do Parque de Monteporreiro (proposta)

Especie arbórea sempre verde de grandes dimensións, que pode alcanzar 40 m de altura. Casca clara e rugosa, que se desprende en tiras verticais. As ramas adoitan ser colgantes. As primeiras follas son opostas e sésiles, mentres que as adultas son alternas, falcadas. Flores 3, ou 5-7, dispostas en umbelas na axila das follas, con pedúnculos de 0,5-1 cm de longo, cilíndricos ou aplanados. Opérculo de cónico-rostrado ata hemisférico-rostrado. Froitos capsulares de 0,5-0,9 cm de diámetro, globosos.

46. *Fagus sylvatica* L.

Rexistros cos que corresponde: Faias do Pazo de Castrelos (48A), Faias de San Xoán de Lagostelle (32F)

A faia é unha árbore que pode acadar entre 30 e 40 m da familia das fagáceas con follas simples, ovadas, de nervadura secundaria paralela e marcada, alternas ou fasciculadas, de bordo liso, veludo e algo ondulado, marcescentes, que perduran na árbore secas desde o outono ata a primavera seguinte, cando brotan as follas novas. As xemas son fusiformes e están cubertas de escamas imbricadas de cor parda brillante, as pólas medran en zigzag e a copa é aberta. As flores son unisexuais e monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé), as masculinas en inflorescencias colgantes e as femininas protexidas en grupos de dúas por un involúcro de brácteas. Os froitos (faiucos) maduran no outono, son aquenios de cor parda e con forma de tetraedro encerrados nunha cúpula que se abre por catro valvas para deixalos caer, son fonte de alimento para diversas especies da fauna silvestre.

medra de forma natural no norte de España e chega a Galicia, onde ten o límite occidental da súa área nas montañas orientais da provincia de Lugo. Emprégase en xardinería polo seu aspecto xeral e polo colorido dourado da súa follaxe no outono. Especie de madeira de gran calidade, forte, dura e fácil de traballar; empregada para a realización de mobles e, noutro, para a confección de xugos para os carros de bois.

47. *Ficus carica* L.

Rexistros cos que corresponde: Figueira do Meco (49A), Figuería da Casa-Museo de Rosalía de Castro (50A)

Árbore monoica (flores dos dous sexos na mesma planta) de ata 10 m de altura, con casca gris, lisa, e pólas grosas, algo pilosas. Follas grandes, alternas, caedizas, palmadas, con entre tres e cinco lóbulos redondeados. Flores encerradas no interior dun receptáculo carnososo, máis ou menos redondeado ou con forma de pera. O receptáculo continúa medrando despois da fecundación converténdose nun falso froito (sicono), o popular figo, que madura no verán. Os verdadeiros froitos (aquenios) son os diminutos ósos que leva no seu interior e que normalmente se interpretan como as sementes. A madeira non é de boa calidade, podrece facilmente e tampouco se utiliza para leña ou carbón. Porén, os figos, tanto frescos como secos ou confeitados, constitúen un excelente alimento, rico en azucres e vitaminas, e moi enerxéticos. A figueira produce continuamente inflorescencias, e por iso poden verse figos de diferentes tamaños. Aqueles que pasan o inverno e continúan crescendo ata finais da primavera ou principios de verán son as denominadas béveras. A figueira vive na contorna da rexión mediterránea e en zonas tépedas do continente asiático, pero foi amplamente cultivada desde tempos antigos e naturalízase con tanta facilidade que é case imposible determinar a súa área orixinal.

48. *Fraxinus angustifolia* Vahl.

Rexistros cos que corresponde: Freixo de Folla Estreita de Montepando (51A), Freixo de folla estreita de Albarín (120A),

Árbore de ata 10-15 m de altura da familia das oleáceas. Copa oval e pólas ascendentes. As xemas son pardas e algo tomentosas. Follas opostas, caedizas, compostas imparipinnadas con 5-7 folíolos lanceolados, estreitos e sen pelos na cara nin no envés. Flores precoces (saen antes que as follas), núas, bisexuais, con dous estames e un ovario bicarpelar súpero. Frutifica en aquenios cunha á alongada (sámaras), de apenas 2-3 cm, adaptados para ser dispersados co vento e mesmo polas augas dos ríos e regatos. Florece de febreiro a marzo, ás veces en xaneiro, e as sámaras maduran a finais do verán. A madeira do freixo é de boa calidade e fácil de traballar, usouse para a construción dos eixos dos carros de bois, pero actualmente apenas se emprega nin comercializa. Esta especie de freixo ten distribución circunmediterránea, sendo nativa do sur e centro de Europa, suroeste de Asia e noroeste de África. En Galicia é frecuente nos bosques de ribeira, especialmente nas áreas de influencia mediterránea.

49. *Fraxinus excelsior* L.

Rexistros cos que corresponde: Freixo de Porta (52A), Carballeira de Muimenta (parte de 35F)

O freixo eurosiberiano é unha árbore robusta e de gran talla, pode alcanzar os 40 metros de altura, da familia das oleáceas. Caracterízase por ter as xemas de cor marrón escura, case negra, o que o diferencia do freixo mediterráneo, que ten xemas pardas ou marrón claro. As súas follas son opostas, caducas e compostas imparipinnadas, formadas por 7 a 13 folíolos con pilosidade a ambos lados da base do nervio principal polo envés. Flores bisexuais núas (sen cáliz nin corola), con dous estames e un ovario súpero bicarpelar. O froito é unha sámara, aquenio alongado cunha á que lle axuda á dispersión polo vento. Atópase de forma natural en gran parte de Europa e Asia. Na Península Ibérica habita no norte, aínda que tamén é posible atopalo no sur, refuxiado nas zonas máis húmidas e frescas e nas montañas. En Galicia é frecuente, sobre todo na metade norte, nos bosques de ribeira.

50. *Ginkgo biloba* L.

Rexistros cos que corresponde: Xinkgos do Pazo de Fonseca (53A), Ginkgo de Vilaboa (121A)

É unha árbore ximnosperma caducifolia de ramificación monopódica, coa copa piramidal nos exemplares masculinos e máis aberta nos femininos, que pode acadar máis de 30 m de altura. O tronco aparece cuberto de casca de cor gris, agretada. Follas simples, de cor verde clara, tornándose amarelas no outono antes de caer; teñen forma de abano con unha escotadura central apical. Miden 5-10 cm de lonxitude e teñen un longo pecíolo; a súa nervación é dicotómica, dispóñense de forma alterna ou en grupos de 3-5 sobre braquiblastos. Flores unisexuais dioicas, sementes rodeadas dunha envoltura carnosa de cheiro desagradable. Utilízase adoito como árbore ornamental en parques e xardíns pola súa rusticidade e polo bonito efecto decorativo das súas follas que toman unha cor amarela dourada antes de caer.

51. *Ilex aquifolium* L.

Rexistros cos que corresponde: Acivro do Pazo de Casanova (54A)

Árbore de ata 22 m, coa copa moi densa e escura, piramidal. Casca lisa, gris. Pólas verdes ou coloradas, glabras. Follas perennes, alternas, elípticas ou ovadas, verde escuras, lustrosas, de marxe ondulada. As follas das partes inferiores da planta acostuman ter espiñas nas súas beiras, que con frecuencia desaparecen a maiores alturas, trátase de unha adaptación para evitar que os herbívoros coman das súas follas. Florece na primeira metade da primavera, con flores tetrámeras de cor branca situadas na axila das follas, flores masculinas e femininas separadas en distintos exemplares (especie dioica). Polo tanto, só frutifican os pés femia, amosando os pequenos froitos vermellos no comezo do outono. Estes froitos chegan a permanecer sen podrecer na planta durante máis dun ano, á espera de ser consumidos polas aves, que dispersan as súas sementes. É unha especie de alto valor ecolóxico que foi posta en perigo pola tala indiscriminada para usala como adorno no Nadal. A súa madeira é moi estimada en tornaría, ebanistería e marquetería. As súas follas teñen propiedades diuréticas. Especie de procedencia Europea dende a Península Ibérica ata Persia, tamén no norte de África. Común en Galicia, sobre todo nas montañas.

52. *Jubaea chilensis* (Mol.) Baill

Rexistros cos que corresponde: Cocotero de Chile do Pazo de Meirás (55A)

Palmeira de gran estipe de cor gris escura que pode alcanzar unha gran altura e a miúdo ten unha zona inchada preto da base que xeralmente se estreita cara á coroa, que é moi densa, chegando a ter entre 40 e 50 follas pinnadas, de cor verde ou gris azulado, que ao morrer caen limpamente ao chan en lugar de persistir no tronco. As inflorescencias, que se atopan entre as follas, son colgantes e comprenden flores masculinas e femininas separadas. Os froitos son esféricos, amarelos ou marróns e, como un coco, teñen unha casca dura con tres "ollos" a través dos cales xermina a semente. Trátase dunha palmeira de vales de ríos secos nas proximidades dos Andes e de ladeiras abertas en rexións de climas con estacións secas. É orixinaria de Chile, onde ten a distribución máis meridional de calquera palmácea en Suramérica. Cultívase amplamente nas rexións tépedas e cálidas do mundo

53. *Juglans regia* L.

Rexistros cos que corresponde: Noceira de Licín (122A), Noceira de Triacastela (proposta)

Árbore monoica de ata 30 m, coa copa ampla. Casca do tronco parda agrisada, algo fisurada lonxitudinalmente. As follas son caducas, alternas e compostas por entre cinco e nove folliñas, sempre en número impar (imparipinnadas), ovadas e de marxe enteira. As flores, unisexuais e monoicas, aparecen pouco antes ou ao mesmo tempo cás follas, as masculinas dispóñense en amentos verdoso-amarelentos, cilíndricos, colgantes e moi vigorosos, de entre 6-13 cm de longo. As flores femias saen de xeito individual ou en grupos de ata cinco, en espigas sobre brotes novos. Estas son as flores que logo se converterán nos froitos da noceira, as noces, que na súa forma poden variar entre globulares e ovadas, e botánicamente son variantes das drupas que reciben o nome de trimas. Teñen unha pel lisa de cor verde intensa e un mesocarpo fibroso que se abre no outono para deixar saír o endocarpo lignificado coa semente dentro (as noces). A noceira é unha árbore moi importante desde o punto de vista comercial. A súa madeira é, xunto coa da cerdeira, a máis apreciada das árbores ibéricas. Coa súa madeira elabóranse pezas de luxo, paneis ou cadros de instrumentos de coches, tamén son famosos os retablos e coros de moitas catedrais feitos exclusivamente con ela. Ademais, non convén esquecer o importante valor dos seus froitos, as noces.

A orixe desta árbore é motivo de moitas discusións, xa que ata a actualidade dábase por feito que se trata dunha especie orixinaria do sueste asiático ou China. Con todo, os datos que se van obtendo das análises de pole fósil de diversos tipos de sedimentos (en covas, lagoas, brañas, etc.) van fortalecendo a hipótese da supervivencia da nogueira en diversos refuxios, con microclimas relativamente tépedos e húmidos, na Península Ibérica ao longo do Plistoceno e Holoceno.

54. *Liriodendron tulipifera* L.

Rexistros cos que corresponde: Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Santa Cruz (56A), Tulipeiros de Virxinia do Pazo de Castrelos (57A)

Árbore caducifolia da familia das magnoliáceas duns 20-25 metros de altura (en ocasións máis), de perfil piramidal ou ovoide cando é adulta e tronco de casca parda, agretada e

con escamas. Follas simples de cor verde clara, suaves e planas, alternas, de 7-20 cm de longura, co ápice truncado, o que as fai moi características e inconfundibles. Flores bisexuais solitarias en forma de tulipa, de 4-5 cm de diámetro, cos sépalos de cor branca, crema ou amarela verdosa e os pétalos de igual cor, cunha franxa alaranxada na base. Os froitos son sámaras (aquenios cunha á) e agrúpanse nunha especie de cono ou piña que se desintegra na madurez. A madeira da árbore das tulipas úsase para construción e contrachapado no seu lugar de orixe (América do Norte). En Europa é unha árbore cultivada con finalidade ornamental, polo seu porte, tamaño, floración e textura das follas. A súa coloración outonal amarelada é tamén moi espectacular.

55. *Magnolia grandiflora* L.

Rexistros cos que corresponde: Magnolia Grandiflora de Santa Rita (58A), Magnolias Grandifloras do Pazo de Rubiáns (59A), Magnolia de Oural (123A), Magnolia de Valle Inclán (proposta), Magnolia da Casa do Carlote (proposta)

O magnolio é unha árbore sempre verde, robusta e lonxeva da familia das magnoliáceas, de ata 25 metros de altura, de porte cónico ou piramidal cando medra illada. A súa copa é moi densa polo gran tamaño das súas follas. A casca do tronco é de cor gris escura e lisa, aínda que nos exemplares vellos pode agretarse e formar escamas. As follas son alternas, ás veces concentradas en feixes terminais, coriáceas, de ata 20 cm de longo e 12 de ancho. A cara é de cor verde lustrosa e o envés está cuberto de unha pilosidade de cores avermelladas que lle confiren unha tonalidade ferruxinosa. As flores, grande e fermosas, son bisexuais e cun perianto de cor branca de 6-12 pezas, chegan a medir ata 20 cm de diámetro. O froito, semellante a unha piña pechada, é en realidade unha infrutescencia escamosa e de gran tamaño, acadando as veces 15 cm, dentro da cal están os verdadeiros froitos que son foliculos de cor vermella. É unha árbore orixinaria de América do Norte, dos bosques de Luisiana e Florida. En Galicia cultívase adoito en parques e xardíns polo seu porte maxestoso, as follas grandes de cor verde brillante e as flores de gran tamaño e cor branca. En Estados Unidos a súa madeira é moi apreciada na fabricación de mobles, portas e paneis de decoración. Foi introducido en Europa en 1771. En España comezou a cultivarse en 1787 nos Xardíns de Aranjuez.

56. *Metasequoia glyptostroboides* H. Hu & Cheng

Rexistros cos que corresponde: Metasecuoia do Pazo de Lourizán (61A)

A metasecuoia é unha árbore caducifolia do grupo das coníferas e familia das taxodiáceas con gran valor científico, considérase un fósil vivente, e ornamental, pois as súas follas, aciculares e opostas dísticas, vístense de fermosas cores, amarelos primeiro e pardo avermellados máis tarde, antes de caer. As sementes fórmanse nun cono leñoso ou piña con escamas peltadas. Esta especie considerouse extinguida ata o ano 1941, cando se atopou vivindo no sueste de China. Por tanto é moi rara a presenza en Europa de exemplares con máis de medio século de vida.

57. *Metrosideros excelsus* Soland. Ex Gaertn.

Rexistros cos que corresponde: Metrosideros Excelso do Xardín da Torre de Andrade (62A), Metrosideros Excelso do Xardín da Policía da Coruña (63A)

Árbore da familia das mirtáceas de ata 20 m de altura coa copa oval, densa, con numerosas raíces aéreas que colgan das pólas e tronco en ambientes húmidos. Pólas e follas novas cun denso feltro de pelos abrancazados. Follas simples, opostas, perennes, elípticas, de base redondeada e pecíolo curto, densamente tomentosas no envés. A floración é espectacular, pois as flores amosan numerosos estames de cor vermella. Froito en cápsula leñosa de 7-9 mm, tomentosa. Orixinario das zonas costeiras de Nova Zelandia, concretamente da Illa Norte, na Illa Sur está cultivado. Emprégase como planta de adorno en parques e xardíns, tolerando a proximidade do mar.

58. *Metrosideros robusta* A. Cunn.

Rexistros cos que corresponde: Metrosideros da Finca de Besada (124A)

Árbore robusta de 25-40 m de altura da familia das mirtáceas, sempre verde, que a miúdo comeza a súa vida como epífita (medrando sobre outras árbores), polo que a zona basal do tronco é oca e está composta por raíces entrelazadas. Tronco con casca persistente, de cor marrón agrisada, marrón ou raramente amarela pálida, sucada superficialmente e con algo de cortiza. Follas simples, opostas, coriáceas de cor verde escura, elípticas, de ovado-oblongas a romboidais, co ápice obtuso, claramente escotadas no ápice. As flores son

bisexuais, pentámeras, con numerosos estames de cor escarlata e aparecen en acios nas puntas das ramas.

59. *Morus nigra* L.

Rexistros cos que corresponde: Moreira negra de Cangas de Foz (125A)

A moreira negra é unha pequena árbore caducifolia da familia das moráceas. A súa copa é estendida e densa e o seu tronco é, en xeral, curto e retorto. Follas simples, alternas, de forma acorazonada ou redondeada terminadas en punta, de ata 20 x 10 cm, coa marxe dentada. Flores unisexuais, actinomorfas, tetrámeras. Perianto simple. Androceo con 4 estames. Froito en sorose (as moras), de cor púrpura ou negra-violácea, de 2-3 cm de longo, con pedúnculo curto, case sésiles e dispostas en acios. Distribuída desde Asia a Europa. En Galicia é unha árbore cultivada.

60. *Myrtus communis* L.

Rexistros cos que corresponde: Mirtos do Pazo de Mariñán (11F)

Arbusto ou pequena arboriña da familia das mirtáceas de ata 5 metros de altura, moi ramificada, coa copa ampla, oval. Follas simples, opostas, perennes, de bordo enteiro, ovado- lanceoladas, coa punta aguda, coriáceas, verde escuras e aromáticas ao romper. Flores bisexuais de ata 3 cm de diámetro, solitarias, axilares, aromáticas, cun pedicelo de ata 3 cm; cáliz con 5 lóbulos persistentes; corola branca ou algo rosada, con 5 pétalos case circulares, estames numerosos, máis longos que os pétalos, e ovario ínfero de 3-4 carpelos, cun só estilo. Froito en baga case esférica, azul escura, case negra, con numerosas sementes en forma de ril. Habita en matogueiras da rexión mediterránea; en Galicia citado nalgunhas localidades do sur. Cultívase como planta ornamental en parques e xardíns.

61. *Olea europaea* L.

Rexistros cos que corresponde: Oliveira do Paseo de Alfonso XII (64A), Oliveiras do Cemiterio de Adina (65A), Reticula de Oliveiras do Pazo de Santa Cruz (12F), Oliveira do Pazo de Reboreda (proposta)

Arbusto ou pequena árbore sempre verde de ata 15 metros de altura, coa casca do tronco pardo-agrisada e ramas flexibles. As follas son lanceoladas, de bordo enteiro, duras, simples e opostas, de ata 8 cm de lonxitude, de cor verde escura pola cara e abrancazada no envés. As súas flores son tetrámeras, aromáticas, moi pequenas, de cor crema ou branca-amarelada, dispostas en acios nas axilas das follas. O froito é unha drupa primeiro de cor verde, pasando a ser violeta ou negra cando madura, son as coñecidas olivas. A súa madeira é dura e moi pesada, emprégase en tornaría, na fabricación de caxatos e para diversos utensilios. Nalgunhas comarcas galegas de clima mediterráneo ou de transición ao mesmo aínda se cultiva para producir aceite a partir dos seus froitos, pero é máis frecuente, sen ser abundante, como símbolo relixioso e como árbore de enfeite en parques e xardíns. É orixinaria da cunca do mediterráneo oriental e Asia Menor e moi espallada polo cultivo en tódolos países ribeiregos con ese mar.

62. *Phoenix canariensis* Hort. ex Chabaud

Rexistros cos que corresponde: Palmeiral Canario dos Xardíns de Méndez Núñez (13F), Palmeiras Canarias da Casa de Oia (proposta), Palmeiral canario do Pazo de Baión (proposta)

Palma arbórea da familia das palmáceas con tronco recto e robusto; no seu extremo atópanse numerosas follas arqueadas que forman unha copa esférica de cor verde. O tronco non está ramificado pero si recuberto das bases das follas xa caídas. Esta palmeira pode acadar os 25 metros de altura. Follas perennes, grandes, compostas pinnadas, no extremo do tronco. Existen pés femia e pés macho; ambos presentan pequenas flores de cor crema. Os froitos son drupas non comestibles de forma oval que, ao madurar, adquiren unha cor amarela-laranxada no outono-inverno. Árbore de gran valor ornamental, símbolo de triunfo, empréganse as súas follas (as palmas) para o Domingo de Ramos e, na illa da Gomera, sácanlle o zume facéndolle un corte circular no ápice vexetativo, o denominado “guarapo”, zume moi doce que pódese transformar en mel ou augardente. Esta árbore ten a súa orixe nas Illas Canarias. É unha especie que non resiste ben o frío e dáse preferentemente por baixo dos 1000 metros de altitude. En Galicia cultívase sobre todo nas comarcas do litoral. Na actualidade estamos sufrindo a perda masiva destas árbores debido ao ataque dunha praga orixinaria das rexións tropicais do sueste asiático e Polinesia, o picudo vermello (*Rhynchophorus ferrugineus*), que defolia as palmeiras

chegando a matalas en pouco tempo. Esta praga está sendo fulminante para a especie na nosa contorna.

63. *Phoenix dactylifera* L.

Rexistros cos que corresponde: Palmeira Datileira do Mosteiro de Herbón (66A)

Palmeira de gran tamaño que pode alcanzar 30 m de altura. A súa coroa (copa) é pouco densa e moi aberta e conta normalmente con entre 50 e 70 palmas (follas) persistentes, coriáceas e moi grandes, de cor verde azulada ou verde agrisada, de 1 a 6 metros de lonxitude, erectas, pinnadas, con numerosas pinnas (segmentos) a cada lado dun eixo central. Flores dioicas (hai pés macho e pés femia), as masculinas con 6 estames e as femininas con ovario súpero tricarpelar. Os seus froitos son bagas con aspecto de drupas e agrúpanse en acios na base das follas, son de cor verde ao principio, pero ao madurar fanse carnosos, pardos e doces, os coñecidos dátiles. Distribúese de forma natural desde o sur de Marrocos e Senegal ata as costas de Paquistán.

64. *Phoenix reclinata* Jacq.

Rexistros cos que corresponde: Palmeira do Senegal do Xardín Artístico de Padrón (14F)

A palmeira de Senegal é unha especie dioica que aparece xeralmente con troncos múltiples de ata 15 m de altura e 10-12 cm de diámetro, que soen medrar de forma inclinada. As follas son pinnadas (palmas), de 2-3 m de lonxitude, con folíolos curtos, duns 40 cm de lonxitude, agudos, de cor verde brillante, normalmente dispostos en varios planos. Inflorescencia de ata 1 m de lonxitude, que aparece entre as follas, con flores de cor crema ou amarelo. Froito elipsoide, duns 2 cm de lonxitude, de cor de laranxa-avermellada a case negra. Trátase dunha palmeira nativa das rexións tropicais de África.

65. *Phytolacca dioica* L.

Rexistros cos que corresponde: Ombú do Centro Cultural de Santa Cruz (67A), Ombú do Pazo de Santa Cruz (68A), Ombú do Castro (149A),

Pequena árbore de até 10-15 m de altura da familia das fitolacáceas, comportándose como perennifolia se os invernos non son moi duros ou perdendo a folla en caso contrario. Forma unha ampla copa moi frondosa. As follas teñen longos pecíolos e son simples, coa marxe enteira, duns 6 a 12 cm de longo, de disposición alterna e con figura ovada-elíptica ou lanceolada. As flores son unisexuais dioicas (hai pés masculinos e pés femininos), pouco vistosas, de cor agrisada e de pequeno tamaño, dispostas en espigas que colgan, case tan longas como as follas. O froito é carnoso e velenoso, de tipo baga de cor negra ou púrpura. O máis curioso desta especie é a base do tronco, de casca gris, que se expande sobre o solo formando unha plataforma de grandes dimensións. É nativo de Ecuador, Brasil, Arxentina, Paraguai e Uruguai e introducido noutros países. Cultívase como árbore ornamental en parques e xardíns galegos, pero non é moi común.

66. *Picea pungens* Engelm. 'Glauca'

Rexistros cos que corresponde: Picea azul do Parque de Rosalía de Castro (proposta)

Árbore conífera sempre verde de ata 35 metros de altura, coa casca do tronco marrón agrisada, escamosa. Follas en forma de agulla, de sección cuadrangular e 15-30 mm de lonxitude, punzantes, dispostas alternas espiraladas, de cor verde azulado e moi aromáticas cando se fregan. Flores unisexuais monoicas. Piñas colgantes e persistentes de cor parda. Trátase dunha especie orixinaria das Montañas Rochosas de EEUU, amplamente cultivada con fins ornamentais

67. *Pinus montezumae* Lamb.

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro de Montezuma do Viveiro Central de Areas (proposta)

Árbore conífera sempre verde de ata 30 metros de altura, co tronco recto e a casca do tronco fisurada, de cor parda avermellada. Agullas en grupos de cinco, de 25 a 40 centímetros de lonxitude, de cor verde clara, flexibles e colgantes. Flores unisexuais monoicas. Piña ovoide-cónica de uns 18 a 30 cm de longo, con escamas engrosadas no dorso. É orixinario de México, Guatemala e Honduras

68. *Pinus palustris* Mill.

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro de folla longa do Viveiro Central de Areas (proposta)

Árbore conífera sempre verde de ata 35 metros de altura. Casca do tronco de cor marrón clara que se desprende en placas. Agullas en grupos de tres, de 20-40 centímetros de lonxitude. Flores unisexuais monoicas. Piñas de 15 a 25 cm de longo con escamas engrosadas no dorso que levan unha pequena espiña que apunta cara abaixo. A súa área de distribución natural esténdese polo sueste de EEUU, sendo amplamente cultivado como especie ornamental

69. *Pinus pinea* L.

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro manso do Pazo do Cabido (151A), Piñeiros mansos do Rosal (36F), Piñeiros mansos de Tivo (proposta)

Árbore conífera sempre verde da familia das pináceas de ata 30 m de altura (habitualmente moito menos), co tronco curto e a copa en parasol, con pólas ascendentes. Tronco con casca parda alaranxada, grosa, agretada, con placas alongadas. Follas aciculares, de 10-15 cm, en pares, de cor verde escura. Conos masculinos coma amentos, en grupos, os femininos tardan 3 anos en madurar; son entón piñas ovoideas, coas escamas marróns, de extremo redondeado. Sementes sen á, escuras, de 1 cm, con piñóns comestibles. A súa madeira é de boa calidade pero moi resinosa, o que a fai pouco atractiva para a industria e a artesanía. O aproveitamento principal son os piñóns, que se empregan en pastelería e como froitos secos. Ademais, son fonte de alimento para moitos animais, especialmente aves, roedores e ata o xabaril. É nativo da rexión mediterránea, desde Portugal e España ata Chipre e o sur do Mar Negro, chegando a Siria. O seu carácter autóctono na Península Ibérica foi posto en dúbida no pasado, sen embargo os restos de piñas, piñóns e carbón atopados en numerosas escavacións arqueolóxicas fan que hoxe en día non se cuestione a súa naturalidade. En Galicia considérase unha especie introducida, aínda que se naturalizou nalgúns zonas.

70. *Pinus pinaster* Ait.

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro Bravo de Leiro (69A), Piñeiro de Alxén (126A)

Árbore conífera sempre verde da familia das pináceas de ata 35 m de altura (en ocasións máis), co tronco recto e as pólas horizontais, longas. Casca moi agretada de cor marrón escura, algo avermellada. Follas aciculares de ata 25 cm de lonxitude, ríxidas e punzantes dispostas en pares, de cor verde clara. As piñas son sentadas, de 8-22 cm de lonxitude ao madurar, cónico-redondeadas, de cor castaña clara cos extremos das brácteas (as apófises) agudas e prominentes. Os piñóns son oblongos, de ata 9 mm de lonxitude, negros por unha cara e pardos pola outra, cunha á articulada catro veces máis longa que a semente. A madeira emprégase sobre todo para a fabricación de caixas de embalar, palets e postes. No pasado utilizouse para facer vigas. Polo seu alto contido en resina é pouco usado en ebanistería, utilizándose máis na fabricación de pasta de celulosa e taboleiros. Ten alto valor ornamental. É natural do oeste da rexión mediterránea: Francia, España, Portugal, Marrocos, Alxeria e Tunes. En Galicia sempre se discutiu sobre do carácter autóctono ou alóctono desta especie. Os estudos polínicos evidencian que o piñeiro bravo foi autóctono en Galicia noutros tempos, sendo reintroducido no século XVII, ao parecer procedente de Portugal. Durante o século XIX incrementáronse as repoboacións forestais con esta especie, continuando a bo ritmo no século XX.

71. *Pinus radiata* D. Don

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro Insigne do Castelo de Santa Cruz (71A)

Árbore conífera sempre verde da familia das pináceas de ata 40 m de altura, de copa densa, escura e cónica. O tronco é recto e as pólas grosas, ascendentes. Casca grosa, profundamente agretada, con placas pequenas e pouco aparentes, de cor marrón escura avermellada. Follas aciculares, longas, agrupadas en tríos, de cor verde escura, flexibles. As piñas, que nacen en grupos de ata catro ou cinco, non teñen un pedúnculo apreciable e parecen pegadas ás ramas en verticilos. A base é moi asimétrica, porque as escamas do lado contrario á rama son máis avultadas. Os piñóns son moi pequenos, ovais, negros e alados; cando a piña madura e ábrese, saen cunha á membranosa para facilitar a dispersión polo vento. A madeira é de cor branca amarelada, lixeira, esponxosa e branda; a súa fibra longa e a facilidade para o seu branqueo fana idónea para a elaboración de pasta de papel. Tamén se utiliza nas industrias do serrado e de taboleiros e, en menor medida destínase á fabricación de caixas, carpintería e apeiros de minería. Moi empregado como planta de ornamento en parques e xardíns. É un piñeiro oriúndo da costa sur de California, pero

está amplamente distribuído a través das repoboacións forestais polo suroeste de Europa, Nova Zelandia, Chile, O Cabo e o suroeste de Australia

72. *Platanus hispanica* Mill. ex Muenchh.

Rexistros cos que corresponde: Plátano de Sombra do Pazo de Dompiñor (72A), Plátanos de sombra do Pazo de Mariñán (15F), Plátanos de Sombra do Paseo do Espolón de Padrón (16F), Plátano do Pazo de Dompiñor (proposta), Plátanos de sombra do Parque de Castrelos (proposta)

Árbore monoica da familia das platanáceas de ata 55 m con copa ampla, redondeada, de pólas longas e algo retortas. Casca do tronco parda que cae en placas deixando ver a casca nova de cor crema amarelada. Poliñas colgantes nos exemplares vellos. Follas simples, de ata 25 cm, alternas, caedizas, palmadas, con entre tres e cinco lóbulos triangulares de marxe dentada. Inflorescencias masculinas e femininas esféricas de 4 cm de diámetro, sentadas sobre longos pedúnculos axilares. Infrutescencias esféricas colgantes formadas por varios froitos (aquenios cun vilano de pelos na base).

En España é cultivado en abundancia nos parques, prazas e rúas e mesmo nas ribeiras, en chans profundos e frescos, onde tamén é posible contemplalo naturalizado. Nos últimos tempos plántase menos porque os pelos do vilano causan alerxias e problemas respiratorios. A madeira é de cor clara, lixeira e resistente. Empregouse en recubrimentos, carpintería, travesas de ferrocarril e fabricación de xoguetes. A súa leña é tamén apreciada.

Algúns autores considéranlo un híbrido entre *P. orientalis* L. (orixinario do Mediterráneo oriental) e *P. occidentalis* L. (orixinario do leste de América do Norte), xurdido por vías non coñecidas en xardíns europeos, mentres que segundo outros especialistas trataríase dunha simple variedade do *P. orientalis* (*P. orientalis* L. var. *acerifolia* Aiton), nome asignado polo parecido das súas follas coas dalgúns pradairos

73. *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco

Rexistros cos que corresponde: Douglasia Verde do Pazo de Casanova (73A), Douglasias Verdes do Monte Aloia (proposta), Douglasias Verdes do Parque do Carballiño (poposta)

Árbore piramidal e copa simétrica, de ata 50 m de altura, e ata o dobre en Norteamérica (en 1902 foi talado un exemplar en Vancouver que media 126 m de altura). Pólas horizontais e poliñas colgantes, con follas planas, lineais, estreitas, de 3 cm de lonxitude e cor verde herba, dispostas alternas subdísticas. Conos masculinos pequenos, en grupos, baixo os gromos novos; os femininos colgantes, ovoides, que non se desintegran na madurez (cousa que si acontece nos abetos verdadeiros), e con brácteas saíntes e rematadas en tres puntas. Sementes aladas. En España aparece como planta ornamental e nalgunhas repoboacións en puntos do norte, noroeste e Sistema Central. O seu interese como árbore forestal xa era sobradamente coñecido polo ilustre Enxeñeiro de Montes galego Rafael Areses, que en 1926 aconsellaba a súa introdución e cultivo nos deforestados montes galegos. Orixinaria do oeste de Norteamérica, desde a Columbia Británica, no suroeste de Canadá ata a zona central de California, no suroeste de Estados Unidos.

74. *Quercus petraea* (Mattusch.) Liebl.

Rexistros cos que corresponde: Carballo Albar da Praza do Campo de Quindous (74A)

O carballo albar ou peciolado é unha árbore caducifolia da familia das fagáceas de grandes dimensións, pode acadar ata 35 metros de altura, coa copa ampla e regular. A casca do tronco é cincenta ao principio, transformándose en apardazada e gretada coa idade. As follas son simples, lobuladas, alternas, pecioladas e con forma de cuña na base do limbo. Flores unisexuais monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé), as masculinas dispóñense en candeas colgantes na axila das follas nas ramas dun ano. As flores femininas son pouco aparentes, están protexidas por un involúcro de brácteas escamoso e sitúanse sentadas sobre pequenas ramas. O froito é un aquenio (landra) sentada ou co pedúnculo moi curto, protexido na súa base por unha cúpula con forma de copa e recuberta de escamas. O exemplar da Praza do Campo de Quindous é un híbrido entre o carballo pedunculado (*Q. robur*) e o carballo albar (*Q. petraea*), coñecido como *Q. x rosacea*, e presenta polo tanto características morfolóxicas intermedias entre as dos seus proxenitores.

75. *Quercus pyrenaica* Will.

Rexistros cos que corresponde: Rebolo do Pazo da Pena (76A), Cerquiño de Queguas (154A), Rebolo da Praza do Campo de Quindous (75A), Carballo de Santigoso (proposta)

O cerquiño é unha árbore de folla caediza da familia das fagáceas. O seu tronco está cuberto por casca de cor gris escura que se racha lonxitudinalmente. A súa copa é ancha e irregular, normalmente de forma globosa. Follas simples, alternas, con lóbulos moi profundos e pelosas por ambas as caras. Son marcescentes, que perduran na árbore secas desde o outono ata a primavera seguinte, cando brotan as follas novas. Flores unisexuais monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé), as masculinas en grupos de amentos axilares colgantes, as femininas sobre as ramas pequenas protexidas por un involucre de brácteas. Pode alcanzar grandes dimensións, chegando a medir ata 25 m de altura. Os froitos, as landras, son globosas e amargas e están protexidas na súa base por unha cúpula con forma de cáliz e recuberta de escamas.

76. *Quercus robur* L.

Rexistros cos que corresponde: Carballo do Pazo de Vilardefrancos (77A), Carballo de Ramos (78A), Carballo do Viño ou Carballo de Pelete (79A), Carballo da Capela de Santa Margarida (80A), Carballa da Rocha (81A), Carballo do Pazo de Cartelos (82A), Carballo Grande de Bustelo de Abaixo (83A), Carballo da Casa do Herdeiro (84A), Carballos do Campo de Golf (85A), Carballo de Mede 886A), Carballo da Casa Grande (87A), Carballo Grande do Mestre (88A), Carballo Grande de Reboreda (89A), Carballo da Portela (128A), Carballo de Portacal (129A), Carballo de Freán (130A), Carballo de Vilatuxe (131A), Carballo de Soutolongo (132A), Pai dos Rebolos (133A), Carballo de Luxís (134A), Carballo de Cabanavella-I (135A), Carballo de Cabanavella-II (136A), Carballo de Bermés (152A), (parte de 5F), Carballeira de Caldas de Reis (17F), Carballeira de San Lourenzo de Trasouto (18F), Devesa de Cartelos (27F), Carballos da praza do Campo de Bande (28F), Carballeira de Muimenta (parte de 35F), Carballo de Cerracín (proposta), Carballeira do Pazo de Brandeso (proposta)

O carballo común ou pedunculado é unha árbore da familia das fagáceas que pode alcanzar 45 m de altura, coa casca parda agrisada, agretada. Tronco comunmente curto e ramas algo torcidas que forman unha copa ampla, redondeada. Follas alternas, caedizas, oblongas, de ata 15 cm, con pecíolo curto e as marxes lobuladas, con dúas aurículas na

base e ápice redondeado. Flores unisexuais monoicas, as masculinas en grupos de candeas axilares colgantes nas ramas de un ano. As flores femininas dispóñense en grupos de dúas ou tres sentadas sobre un longo pedúnculo axilar, cada unha protexida por un invólucro de brácteas formado por escamas pardas con tons avermellados. Os froitos son landras, aquenios protexidos na súa base por unha cúpula recuberta de escamas, que maduran no outono e principios do inverno; dispóñense sentadas sobre longos pedúnculos, ás veces de máis de 10 cm de lonxitude. Aparece no centro, norte e oeste de Europa, alcanzando os Urales e Balcáns. Na Península Ibérica está presente na metade norte. En Galicia é a árbore autóctona máis abundante.

77. *Quercus robur* L. Fastigiata

Rexistros cos que corresponde: Carballo Fastixiado do Pazo de Santa Cruz (90A), Carballo Fastixiado do Xardín Histórico de Padrón (91A)

O carballo común, auriculado ou pedunculado é unha árbore da familia das fagáceas que pode alcanzar 45 m de altura, coa casca parda agrisada e agretada. Tronco comunmente curto e ramas algo tortas que forman unha copa ampla, redondeada. Follas alternas, caedizas, oblongas, de ata 15 cm de longo, con pecíolo curto e as marxes lobuladas, base con aurículas e ápice redondeado. Flores unisexuais monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé), as masculinas en candeas axilares colgantes nas ramas de un ano. Flores femininas dispostas en grupos de dúas ou tres sobre un longo pedúnculo; están protexidas por un invólucro de brácteas cuberto de escamas e son de cor parda con tons avermellada. Os froitos son aquenios, as landras, que maduran no outono e principios do inverno; aparecen sentadas sobre longos pedúnculos axilares, ás veces de máis de 10 cm de lonxitude, polo que esta árbore foi tamén coñecida como *Quercus pedunculata* e recibe o nome vulgar de carballo pedunculado. Aparece no centro, norte e oeste de Europa, alcanzando os Urales e os Balcáns. Na Península Ibérica está presente na metade norte. En Galicia é a árbore autóctona máis abundante. A súa madeira é de boa calidade e a súa leña é apreciada como combustible. Os seus froitos son alimento de gando doméstico como os porcos e especies da fauna silvestre como roedores, micro e macromamíferos e aves. Crecemento lento. O cultivar 'Fastigiata' caracterízase por posuír porte en columna e compacto.

78. *Quercus ilex* L. subsp. *ballota* (Desf.) Samp.

Rexistros cos que corresponde: Aciñeira de Covas (92A)

Árbore sempre verde de porte variable e ata 15 metros de altura da familia das fagáceas. As súas follas son alternas, elípticas ou redondeadas, de marxe normalmente espiñenta, coa cara verde escura e o envés esbrancuxado, recuberto dun denso tomento, con aspecto de veludo. As flores son unisexuais monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé) e aparecen na primavera, as masculinas en pequenos acios colgantes, candeas, de cor amarela apagada, e as femininas sobre as ramas pequenas, protexidas por un involúcro de brácteas formado por escamas. Os seus froitos son aquenios, as landras, que poden ser doces ou amargas e están protexidas na súa base por unha cúpula con forma de cáliz recuberta de escamas aplicadas. Trátase dunha árbore característica dos bosques mediterráneos, desde o nivel do mar ata máis de 2000 metros de altitude. A súa madeira é de boa calidade, pero se un uso fixo famosa a esta árbore é o dos seus froitos para a alimentación das piaras de porco ibérico.

79. *Quercus suber* L.

Rexistros cos que corresponde: Sobreira de Balboa (93A), Sobreira do Pazo de Valiñas (94A), Sobreira do Cristo de Arriba (95A), Sobreira da Casa do Tristo (96A), Sobreira de Loña (137A), Sobreira do Siador (138A), Sobreiral de Magán (29F), Sobreiras do Faro (33F), Sobreira da Peneda (proposta)

A sobreira é unha árbore sempre verde da familia das fagáceas de ata 20 m de altura, coa copa irregular, escura. Casca do tronco grosa, parda clara, suberosa (a cortiza). Follas de 2-7 cm, simples, alternas, redondeadas, verde escuras pola face e agrisadas e tomentosas polo envés, duras, coa marxe espiñenta. As flores son unisexuais e monoicas (masculinas e femininas no mesmo pé), as masculinas aparecen en amentos colgantes e amarelados que colgan en grupos da axila das follas e as femininas dispóñense sobre as ramas pequenas protexidas por un involúcro de brácteas. Os froitos son aquenios, as landras, adoitan ser amargos e teñen unha cúpula en forma de cáliz que os protexe parcialmente e está cuberta de escamas erguidas e algo punzantes.

80. *Salix atrocinerea* Brot.

Rexistros cos que corresponde: Salgueiro da braña de Xafardán (140A)

Árbore caducifolia dioica da familia das salicáceas de ata 20 m, con copa oval, de pólas erectas e ascendentes, con resaltes baixo a casca, que é de cor gris, lisa de nova e logo gretada. Follas simples, alternas, de oblongas a alargadas, algo dentadas na beira, de 2-8 x 1-3 cm, lustrosas pola cara, e glaucas e con pelos ferruxentos dispersos polo envés. Inflorescencias masculinas e femininas precoces (aparecen antes que as follas) en amentos ergueitos. Flores masculinas con 2 estames e as femininas co ovario bicarpelar en forma de botella, peloso e cun pedúnculo longo. Froito en cápsula que abre lonxitudinalmente en dúas valvas. Sementes numerosas, diminutas, rodeadas de pelos sedosos de cor branca.

O salgueiro negro empregouse para facer as sebes de separación de parcelas agrícolas e a súa madeira na construción de mangos para apeiros. A casca dos salgueiros é medicinal polo seu alto contido en salicina, cuxo derivado é o ácido acetilsalicílico, principio activo da aspirina, aínda que na actualidade este ácido obtense sinteticamente. Atópase nas catro provincias galegas, xeralmente en noiros ou zonas cerca da auga, como en bordes de regatos ou veigas.

81. *Sciadopitys verticillata* (Thunb.) Siebold & Zucc.

Rexistros cos que corresponde: Piñeiro parasol do Viveiro Central de Areas (proposta)

Conífera de folla perenne de ata 35 m de altura. Casca do tronco exfoliante de cor marrón avermellada. Copa densa, estreita, de cónica a piramidal de nova, pero tende a abrirse coa idade. As agullas aparecen en verticilos vistosos. Os conos son ovados e erectos, emerxen de cor verde no primeiro ano, tornando a marrón ao madurar, no segundo ano. Recibe o seu nome común porque os verticilos de follas lembran as baleas dun paraugas. Cada verticilo contén de 20 a 30 agullas de cor verde escura, planas e esmagadas, que se estenden cara a fóra dunha maneira un tanto parecida ás baleas dun paraugas aberto. Trátase dunha conífera endémica do Xapón. É o único membro da familia Sciadopityaceae, sen parentes próximos. Un fósil vivinte do que se coñecen rexistros con preto de 230 millóns de anos de antigüidade.

82. *Sequoia sempervirens* (D. Don) Endl.

Rexistros cos que corresponde: Secuoias Vermellas do Xardín Histórico de Padrón (97A), Secuoia Vermella do Castelo de Soutomaior (98A), Secuoia vermella do Pazo de Lourizán (141A), Sequoia da Alameda do Campo da Estrela (153A), Sequoias de Massó (proposta)

A secuoia vermella, da familia das taxodiáceas, é das árbores máis lonxevas e altas do planeta; podendo chegar a medir 110 metros de altura e 5 m de diámetro. O tronco presenta unha casca de intensa cor marrón avermellada, grosa e branda, característica que lle confire na súa madurez unha gran resistencia ao lume, pois pode chegar a ter ata 40 cm de espesor. As follas son simples, aciculares, alternas subdísticas, persistentes, de cor verde escura pola cara superior e con dúas bandas verde-agrisadas polo envés; son ríxidas, alongadas e rematadas en punta. Estames e óvulos en conos. Sementes en piñas de forma globosa duns 3 cm de lonxitude con escamas peltadas, que albergan sementes cunha á estreita e pardenta. Ten importancia madeireira e cultívase como árbore de enfeite en parques e xardíns. É orixinaria de América do Norte.

83. *Sequoiadendron giganteum* (Lindl.) Buchh.

Rexistros cos que corresponde: Secuoia xigante do Pazo do Casal (99A), Secuoia xigante do Parque do Carballiño (proposta)

É unha árbore conífera sempre verde da familia das taxodiáceas. Alcanza grandes dimensións, podendo superar os 100 metros de altura, o que a converte nunha das árbores máis altas do mundo. A súa casca é moi grosa e fibrosa, unha defensa fronte ao lume, profundamente gretada, lixeira e de cor marrón avermellada. A copa é estreita, piramidal e moi regular nas primeiras idades, volvéndose moito máis irregular e redondeada co paso dos anos. Follas de cor verde escura, punzantes, sésiles, alternas, dispostas en tres ringleiras sobre as pequenas ramas, de 3 a 8 milímetros de lonxitude. Conos ovoides de 4 a 8 centímetros de lonxitude, con escamas peltadas, que tardan dous anos en madurar, persistindo despois varios anos na árbore. Tamén coñecida como “árbore mamut” pode chegar a vivir máis de 3000 anos, con diámetros de tronco superiores a 12 metros. É unha especie procedente da costa oeste de EEUU que se emprega como árbore ornamental en Europa.

84. *Sophora japonica* L. var *Pendula* (*Styphnolobium japonicum* (L.) Schott. var *Pendula*)

Rexistros cos que corresponde: Sófora xaponesa do Pazo de Lourizán (142A)

Árbore caducifolia da familia das leguminosas que normalmente vemos aquí cunha talla de 8-10 m aínda que pode alcanzar 15-25 metros na súa zona de orixe, cunha copa ancha e redondeada e un tronco recto coa casca castaño-agrisada que se escurece cos anos. Follas alternas, compostas imparipinnadas, de 15-25 cm de lonxitude, cos folíolos terminados en punta. Ten numerosas flores de cor branca-crema, lixeiramente olorosas. O froito é unha legume tomentosa e arrosariada. Trátase dunha especie orixinaria do centro, norte e noroeste de China e de Corea. O cultivar ou variedade pendula ten as ramas colgantes que lle confiren un aspecto “chorón”.

85. *Taxodium distichum* (L.) Rich.

Rexistros cos que corresponde: Taxodios do Xardín de Artime (100A)

O ciprés calvo é unha árbore caducifolia da familia das taxodiáceas, de ata 40 m de altura, cun só tronco dereito con ramas laterais. A base do tronco a miúdo está inchada, estriada ou reforzada, con forma de trompeta. Ten casca gretada que é de cor marrón clara, que se volve gris e despréndese en tiras longas máis ou menos fibrosas coa idade. As ramas forman unha coroa cónica ou piramidal nas árbores novas ou cultivadas. As follas son aciculares, alternas, están dispostas en dúas filas, como un dobre peite, e despréndense no inverno xunto coas ramas pequenas. Os conos teñen escamas peltadas e son máis ou menos esféricos, a miúdo agrúpanse, e conteñen ao redor de 20-40 sementes cada un. A madeira é amarelada externamente e avermellada no interior, moi apreciada pola súa gran resistencia, e entre moitos outros usos emprégase en ebanistería e na construción de botes e outros elementos que deban estar mergullados. En Europa o seu uso é exclusivamente ornamental. É unha conífera orixinaria de América do Norte, dominante nas planicies inundables dos ríos das terras baixas e nos pantanos onde pode formar extensos bosques case puros. Como medra en terreos inundables as súas raíces mergulladas para poder respirar emiten unhas características raíces coñecidas como neumatóforos, que medran cara arriba desde as súas raíces mergulladas ata sobresaír das láminas de auga.

86. *Taxus baccata* L.

Rexistros cos que corresponde: Teixo de Baldomir (101A), Teixo da Igrexa de Córneas (102A), Teixo da Casa de Tenreiro (103A), Teixo de Cereixido (143A), Teixo de Carballido (114A), Teixo da Fontaneira (145A), Teixo de Balmonte (146A), Teixedal de Casaio (19F), Teixos do cemiterio de Noceda (proposta)

O teixo é unha ximnosperma sempre verde da familia das taxáceas de lento crecemento e moi lonxeva, con follas simples, aciculares, aplanadas e rematadas nunha afiada punta, alenas subdísticas, de cor verde escura brillante pola face e verde clara polo envés. Trátase dunha árbore con pés femia e pés macho (dioica). As flores, tanto as femininas como as masculinas, non son moi vistosas. As súas sementes, que como é natural aparecen nos exemplares femininos, están rodeadas por un arilo carnoso de cor vermella. O teixo é unha árbore velenosa, pero o arilo é comestible, e moi apetecido polos paxaros, que contribúen ao espallamento da especie.

Conta a tradición que os antergos celtas que poboaban o que hoxe é Galicia, acosados polos romanos no Monte Medulio, preferiron suicidarse bebendo auga na que coceran follas de teixo antes que entregarse aos invasores.

87. *Thuja plicata* Don ex D. Don.

Rexistros cos que corresponde: Tuia Xigante do Pazo de Torres de Agrelo (104A), Tuias Xigantes do Parque do Carballiño (proposta)

Trátase dunha árbore da familia das cupresáceas de grandes dimensións que no seu lugar de orixe pode alcanzar os 70 m de altura. A copa é cónica e rematada en punta. A casca do tronco é ao principio lisa e brillante, logo fibrosa, pardo avermellada ou agrisada, con longas fisuras lonxitudinais. As ramas novas son algo colgantes e están formadas por pequenas pólas lineais recubertas de follas en forma de escamas que se dispoñen en catro filas. Estames e óvulos en conos. Sementes en piñas de pequeno tamaño e con escamas imbricadas (en forma de tellado). Proporciona unha madeira excelente, moi aromática e duradeira. En Europa é empregada con frecuencia como planta ornamental en parques e xardíns.

A tuia xigante é unha conífera sempre verde nativa da costa occidental de América do Norte, desde o noroeste de California ata o sueste de Alaska; cara ao interior alcanza as Montañas Rochosas.

88. *Tilia platyphyllos* Scop.

Rexistros cos que corresponde: Carreira dos Tileiros do Pazo de Oca (20F)

Árbore de folla caduca da familia das tiliáceas, duns 20 a 25 metros de altura, con copa de perfil cordiforme, ovoide ou cónico. Tronco recto con ramas que medran verticais. A súa casca é agrisada e lisa. Follas simples, alternas, de base asimétrica e con bordos serrados. Son de cor verde escura pola cara e pálidas e con penachos de pelos brancos na axila dos nervios polo envés, no outono tornan a cores amarelas que lle dan a estas árbores gran valor ornamental e paisaxístico. As flores, amarelas e aromáticas, son bisexuais, pentámeras, en inflorescencias colgantes que se forman nunhas brácteas con aparencia de lingua que nacen na axila das follas. O froito, coñecido como cárcerulo, é seco, indehiscente e polispermo, aparece de xuño a xullo e permanece na árbore durante todo o inverno. Aínda que en Galicia se emprega como especie ornamental, a súa madeira é de boa calidade, fácil de traballar para tallar pequenos obxectos de uso cotián, esculturas, xoguetes ou caixas de resonancia de instrumentos musicais. A súa leña e carbón son de baixa calidade. A infusión das flores, a popular tila, ten innumerables propiedades, entre as que destacan as sedantes. Especie presente na maior parte de Europa e suroeste de Asia, en zonas húmidas e bosques mixtos onde pode chegar a ser dominante. En España aparece nos sistemas pirenaicos, cantábricos e ibéricos. Non se atopou en Galicia como árbore autóctona.

89. *Tilia tomentosa* Moench

Rexistros cos que corresponde: Tileiro Prateado da Alameda do Campo da Estrela (105A), Tileiras prateadas da igrexa de San Domingos (30F), Tileiras prateadas da igrexa do Mosteiro de Oseira (31F)

Árbore caducifolia que pode acadar 30 metros de altura, con porte piramidal e casca do tronco e pólas grosas lisa e esbrancuxada. As ramas son erectas e posúen pelos. As follas son simples, alternas, redondeadas coa marxe serrada e a base acorazonada, e poden medir

10 cm de diámetro. Distínguese dos demais tileiros por ter o ápice foliar menos pronunciado e pola presenza de tomento ou pelame de cor branca no envés. As flores son pentámeras, de cor branca e aromáticas e están dispostas en grupos de entre cinco e dez en inflorescencias que se forman en brácteas axilares con forma de lingua. Como os demais tileiros posúe flores fragrantas que atraen as abellas e outros insectos, pero o seu néctar contén un azucre (manosa) que os insectos metabolizan mal, polo que caen narcotizados ao chan onde son comidos polos paxaros. En España é unha árbore ornamental. O seu uso foi moderado ata que a partir da década dos 70 os viveiros holandeses comezaron a exportalo como un cultivo especialmente resistente ás condicións urbanas, polo que comezou a ser moi usado nas cidades europeas. Especie orixinaria dos Balcáns, Hungría e suroeste de Rusia e Anatolia.

90. *Ulmus minor* Mill.

Rexistros cos que corresponde: Ulmeiro da Ponte de Basadre (proposta)

É unha arbore caducifolia de gran porte, asociada aos bosques mixtos de veigas e beira dos ríos. A casca do seu tronco é fendida e grosa, mentres que as follas, simples, alternas e de beiras irregularmente serradas, amosan asimetría na base, formando un lóbulo característico. Flores núas, bisexuais, precoces e pouco vistosas. os froitos son aquenios rodeados por unha á (sámaras).

Esta especie de ulmeiro tivo uso ornamental e mesmo hai autores que opinan que foron introducidos en Galicia desde a época prerromana. É unha árbore cuxa área se estende por Europa, Asia e Norte de África, que aparece espallada pola Península Ibérica, especialmente polas zonas de clima mediterráneo, aínda que a doenza da grafiose diminuíu considerablemente a súa presenza. En Galicia é raro, aparece arredor de aldeas pero tamén nos bosques do fondo de vales e beira dos ríos, principalmente nas localidades de maior influencia mediterránea.

91. *Ulmus x hollandica* Mill.

Rexistros cos que corresponde: Olmos do Xardín de San Carlos (21F), Olmos de Santiago de Reinante (38F)

O lamigueiro holandés é un híbrido entre o común (*Ulmus minor*) e o montano (*Ulmus glabra*) e pertencente á familia das ulmáceas. Trátase dunha árbore caducifolia de gran tamaño, xa que pode alcanzar 40 metros de altura. A casca é de cor gris, primeiro lisa e máis tarde agretada. As ramas novas son de cor marrón avermellada e os brotes son peludos. As follas son simples, alternas, ovadas e coa marxe dobremente serrada, rematadas nunha punta non moi alongada e coa característica base asimétrica dos lamigueiros. As flores son bisexuais, pentámeras, amareladas e pouco vistosas, e os froitos son sámaras elípticas e con ás anchas. O lamigueiro común é unha árbore da rexión Mediterránea que se achega ao este e sur de Galicia, xeralmente como especie freatófita, nos bosques de ribeira. O de montaña ou eurosiberiano crece no norte de España e na Galicia setentrional. A representación natural de ambas especies é escasa en Galicia. Utilizáronse como árbores de sombra e de enfeite, igual que o holandés, pero unha doenza mortal, a grafiose (fungo *Ceratocystis novo-ulmi*), está a reducir as poboacións naturais galegas, españolas e europeas, sobre todo do lamigueiro común, e tamén está afectando a exemplares cultivados como árbores ornamentais, incluso algunha catalogada.

92. *Washingtonia robusta* H.Wendl.

Rexistros cos que corresponde: Washingtonias Robustas do Pazo de Santa Cruz (106A)

Palmeira de ata 25 m de altura con tronco en columna solitario de ata 40 cm de diámetro, casca marcada polos restos das bases das follas vellas que son ásperas e espiñentas. Follas verdes formando un penacho ou coroa na cima do estipe, as vellas quedan colgando secas na base da coroa, son moi grandes, de 90 a 150 cm, compostas dixitadas, con forma de abano, e cos folíolos esfiañados, a base do pecíolo é comprimida e amosa espiñas alaranxadas. Flores brancas bisexuais de 8 mm de longo, aparecen en inflorescencias especiais situadas entre as follas, de ata 2 a 4 m de longo e con entre unha e tres ramas. Froito carnoso de cor escura, case negra, , de 7 a 10 mm, con semente única ovoide. Empregada como especie ornamental, é frecuente en aliñacións ou avenidas en lugares próximos ao mar, aínda que tamén resiste ben o frío. Palmeira orixinaria do noroeste de México.

CARTOGRAFÍA

PLANO 1. LOCALIZACIÓN DAS ÁRBORES CATALOGADAS

470000.000 520000.000 570000.000 620000.000 670000.000

4850000.000

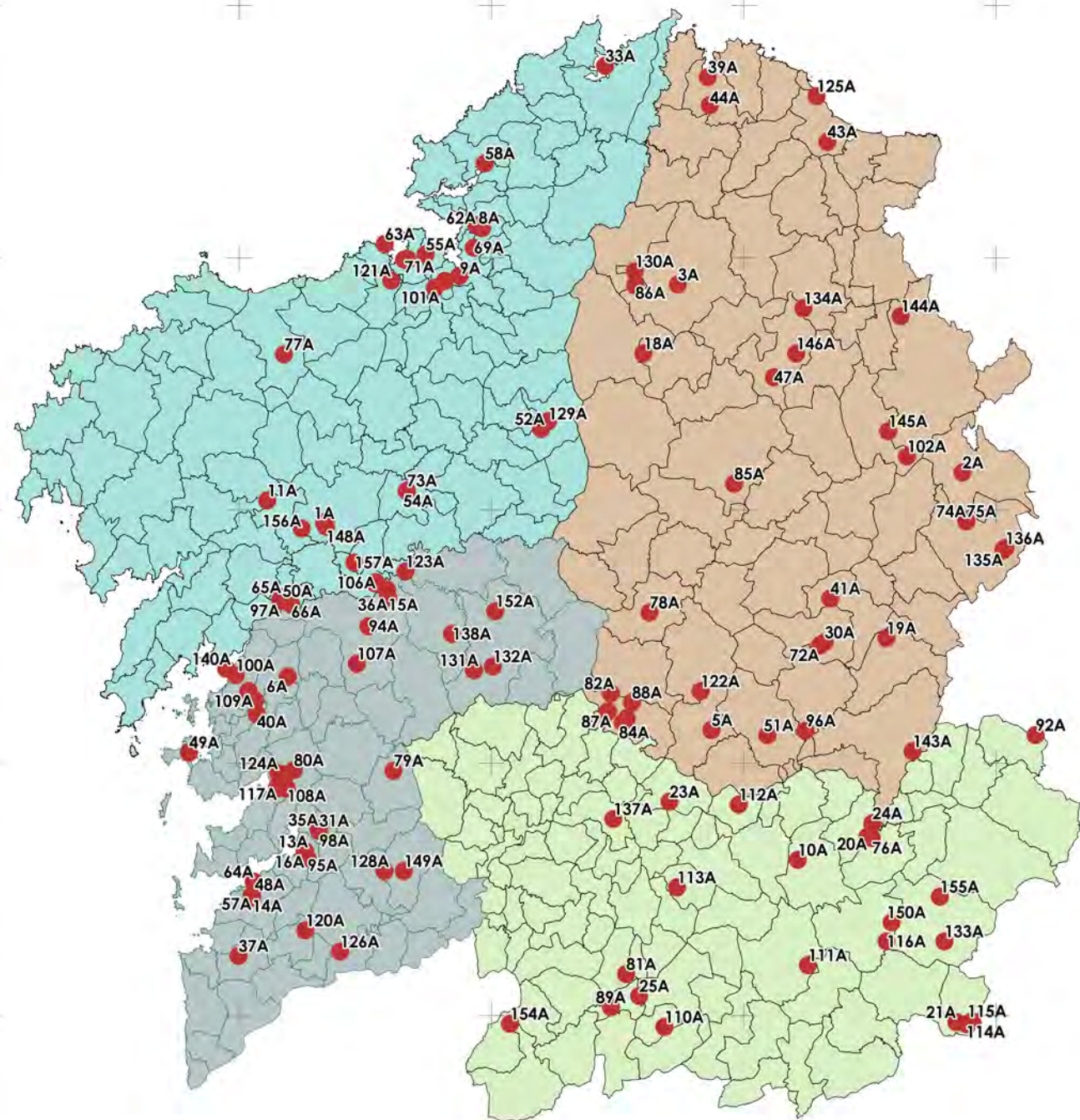
4800000.000

4750000.000

4700000.000

4650000.000

4600000.000

CÓDIGO	NOME
1A	«Perona» do Paseo da Ferradura
2A	Pradairo da Igrexa de Vilarpandín
3A	«Pravia» de Vilalba
4A	Castiñeiro de Indias do Xardín Artístico de Padrón
5A	Ameneiro do Pazo de Maside
6A	Araucaria do Brasil do Parque de Caldas de Reis
7A	Araucaria araucana do Castelo de Soutomaior
8A	Araucaria Excelsa da Casa de Tenreiro
9A	Erbedo do Pazo de Manián
10A	Calocedro do Pazo de Torrecadeira
11A	Camelia «Pantalóns» do Pazo de Lens
12A	Camelia do Pazo de Santa Cruz
13A	Camelias do Pazo de Torres de Agreló
14A	Matusalén de Camelias do Pazo de Castrelos
15A	Camelia Reticulada do Pazo de Oca
16A	Camelia Sasangua do Pazo de Torres Agreló
18A	Castiñeiro da Capela
19A	Castiñeiro do Val da Fonte
20A	Castiñeiro de Pumbaniños
21A	Castiñeiro do Mola
22A	Castiñeiro da Ribeira
23A	Castiñeiro do Souto da Ramigosa
24A	Castiñeiro da Regaduría
25A	Castiñeiros de Penvello
26A	Casuarinas da Alameda da Praza de Compostela
27A	Cedros do Himalaia dos Xardíns de Vicenti
28A	Cedro do Libano do Pazo de Lounzan
29A	«Coroa de Cristo» do Xardín Histórico de Padrón
30A	Cameciparis de Lawson da Casa da Puebla
31A	Cameciparis de Lawson do Castelo de Soutomaior
32A	Alcanfoiros do Pazo de Rubián
33A	Laraxe «Obscuro» do Pazo de Brandanz
34A	Criptomeria do Pazo de Santa Cruz
35A	Criptomeria do Castelo de Soutomaior
36A	Criptomeria Elegante do Pazo de Oca
37A	Cunninghamia do Pazo de Gondomar
38A	Cunninghamia do Parque-Xardín de Caldas de Reis
39A	Ciprés de California da Misericordia
40A	Ciprés de California do Pazo de Quintas
41A	Ciprés Mediterráneo da Capela do Salvador
42A	Eucaliptos do Pazo de Manián
43A	Eucalipto da Casa de Reimunde
44A	Avó do Eucalipto de Chavín
45A	Eucaliptos do Paseo da Ferradura
46A	Eucaliptos do Pazo de Castrelos
47A	Eucalipto do Mar da Casa de Ordaz
48A	Faas do Pazo de Castrelos
49A	Figueira do Meco
50A	Figueira da Casa-Museo de Rosalía de Castro
51A	Freixo de Folla Estreita de Montepando

CÓDIGO	NOME
52A	Freixo de Porta
53A	Xungos do Pazo de Fonseca
54A	Acivro do Pazo de Casanova
55A	Cocoteiro de Chile do Pazo de Meirás
56A	Tulipeiros de Virxina do Pazo de Santa Cruz
57A	Tulipeiros de Virxina do Pazo de Castrelos
58A	Magnolia Grandiflora de Santa Rita
59A	Magnolias Grandifloras do Pazo de Rubián
61A	Metasecuia do Pazo de Lounzan
62A	Metrosideros Excelso do Xardín da Torre de Andrade
63A	Metrosideros Excelso do Xardín da Policía da Coruña
64A	Oliveira do Paseo de Alfonso XII
65A	Oliveiras do Cemiterio de Adina
66A	Palmeira Datleira do Mosteiro de Herbon
67A	Ombú do Centro Cultural de Santa Cruz
68A	Ombú do Pazo de Santa Cruz
69A	Pineiro Bravo de Leiro
71A	Pineiro Insigne do Castelo de Santa Cruz
72A	Platano de Sombra do Pazo de Dompuñor
73A	Douglasia Verde do Pazo de Casanova
74A	Carballo Alba da Praza do Campo de Quindous
75A	Rebolo da Praza do Campo de Quindous
76A	Rebolo do Pazo de Santa Cruz
77A	Carballo de Pazo de Vilandefrancos
78A	Carballo de Ramos
79A	Carballo do Viño ou Carballo de Pelete
80A	Carballo da Capela de Santa Margarida
81A	Carballa da Rocha
82A	Carballo do Pazo de Cartelos
83A	Carballo Grande de Bustelo de Abaixo
84A	Carballo da Casa do Herdeiro
85A	Carballos do Campo de Golf
86A	Carballo de Mede
87A	Carballo da Casa Grande
88A	Carballo Grande do Mestre
89A	Carballo Grande de Reboreda
90A	Carballo Fastixado do Pazo de Santa Cruz
91A	Carballo Fastixado do Xardín Histórico de Padrón
92A	Acieira de Covas
93A	Sobreira de Balboa
94A	Sobreira do Pazo de Valiñas
95A	Sobreira do Cristo de Arriba
96A	Sobreira da Casa do Tristo
97A	Secnoias Vermellas do Xardín Histórico de Padrón
98A	Secnoia Vermella do Castelo de Soutomaior
99A	Secnoia Xigante do Pazo do Casal
100A	Taxodios do Xardín de Artime
101A	Teixo do Pazo de Baldomir
102A	Teixo da Igrexa de Cómeas
103A	Teixo da Casa de Tenreiro

CÓDIGO	NOME
104A	Tua Xigante do Pazo de Torres de Agreló
105A	Tileiro Prateado da Alameda do Campo da Estrela
106A	Washingtonias Robustas do Pazo de Santa Cruz
107A	Abeto branco de Carballeda
108A	Araucaria de Carballeira
109A	Araucaria excelsa do Pazo de Rubián
110A	Castiñeiro de Pexeiros
111A	Castiñeiro de Cerdedo
112A	Castiñeiro de Trambolostros
113A	Castiñeiro de Santa Eufemia
114A	Castiñeiro de Cadavos
115A	Castiñeiro do Prado da Ponte
116A	Castiñeiro de Placín
117A	Abeleira do Pazo de Lounzan
118A	Criptomeria xaponesa do Pazo de Lounzan
119A	Dicksonia do Pazo de Santa Cruz de Rabadulla
120A	Freixo de folla estreita de Albarín
121A	Ginkgo de Vilaboa
122A	Nogueira de Licín
123A	Magnolia de Oural
124A	Metrosideros da Finca de Besada
125A	Moreira negra de Cargas de Foz
126A	Pineiro de Alxán
128A	Carballo da Portela
129A	Carballo de Portacal
130A	Carballo de Freán
131A	Carballo de Vilanova
132A	Carballo de Soutolongo
133A	Pai dos Rebolos
134A	Carballo de Luxás
135A	Carballo de Cabanavella-I
136A	Carballo de Cabanavella-II
137A	Sobreira de Loia
138A	Sobreira do Siador
140A	Salgueiro da braña de Nafardán
141A	Secuoia vermella do Pazo de Lounzan
142A	Sofora xaponesa do Pazo de Lounzan
143A	Teixo de Cereixado
144A	Teixo de Carballido
145A	Teixo de Fontaneira
146A	Teixo de Balmonite
148A	Cedro Atlántico do Pazo do Hórreo
149A	Ombú do Castro
150A	Castiñeiro de Soutogrande
151A	Pineiro Manso do Pazo do Cabido
152A	Carballo de Benmes
153A	Sequoia da Alameda do Campo da Estrela
154A	Cerquiño de Quegnas
155A	Castiñeiro de Oreal
156A	Falso ciprés de Silvouta
157A	Magnolia grandiflora da casa da Picota

Lenda

- Árbores catalogadas
- A CORUÑA
- LUGO
- OURENSE
- PONTEVEDRA

AS ÁRBORES SENLLEIRAS DE GALICIA. DIAGNÓSTICO DA SITUACIÓN ACTUAL E PROPOSTA DE LIÑAS DE ACTUACIÓN

DEPARTAMENTO DE PRODUCCIÓN VEXETAL E PROXECTOS DE ENXEÑARÍA. ESCOLA POLITÉCNICA SUPERIOR DE LUGO. UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

DOUTORANDO
JOSÉ GASPÁR BERNARDEZ VILLEGAS

DIRECTORES:
ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ
MARÍA ROSA MOSQUERA LOSADA

0 10 20 30 40 50 60 km

1:1.250.000

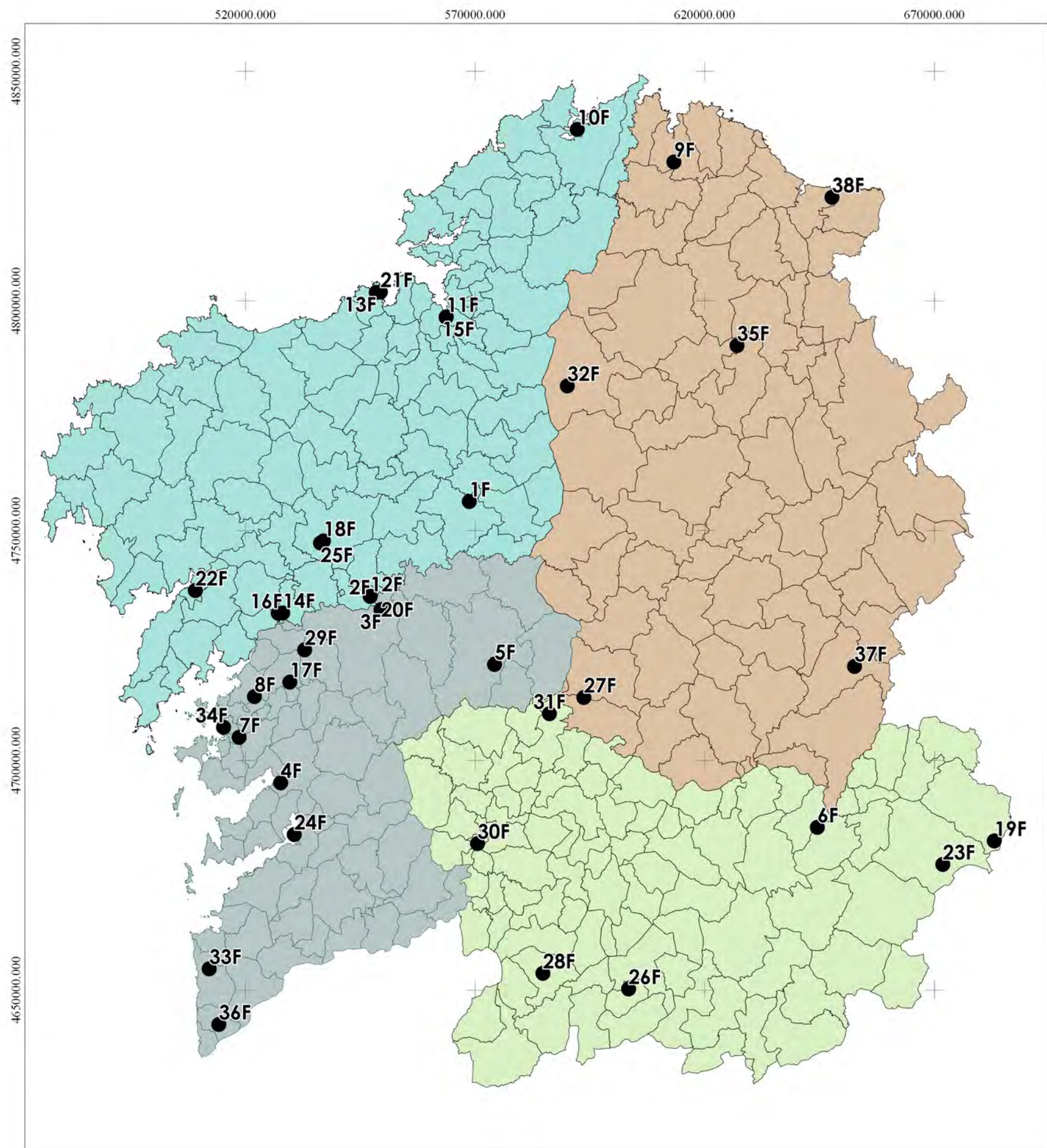
LOCALIZACIÓN DAS ÁRBORES CATALOGADAS

P O 1

PLANO 2 LOCALIZACIÓN DAS FORMACIÓNSCATALOGADAS

CÓDIGO	NOME
1F	Buxal da Casa da Botana
2F	Buxal do Pazo de Santa Cruz
3F	Buxal do Pazo de Oca
4F	Castiñeiros Xaponeses e Chineses do Pazo de Lourizán
5F	Fraga de Catasós
6F	Souto de Rozabales
7F	Carreira de Eucaliptos do Pazo de Barrantes
8F	Eucaliptos do Pazo de Rubiáns
9F	Souto da Retorta
10F	Cipreses de California do Xardín do Malecón
11F	Mirtos do Pazo de Mariñán
12F	Reticula de Oliveiras do Pazo de Santa Cruz
13F	Palmeiral Canario dos Xardíns de Méndez Núñez
14F	Palmeira do Senegal do Xardín Artístico de Padrón
15F	Plátanos de Sombra do Pazo de Mariñán
16F	Plátanos de Sombra do Paseo do Espolón de Padrón
17F	Carballeira de Caldas de Reis
18F	Carballeira de San Lourenzo de Trasouto
19F	Teixedal de Casaio
20F	Carreira dos Tileiros do Pazo de Oca
21F	Olmos do Xardín de San Carlos
22F	Carreira de araucarias de Noia
23F	Bidueiral de Xares
24F	Carreira de buxos da illa de San Simón
25F	Buxeda do Pazo de San Lourenzo
26F	Castiñeiros dos Blancos
27F	Devesa de Cartelos
28F	Carballos da praza do Campo de Bande
29F	Sobreiral de Magán
30F	Tileiras prateadas da igrexa de San Domingos
31F	Tileiras prateadas do mosteiro de Oseira
32F	Faixas de San Xoán de Lagostelle
33F	Sobreiras do Faro
34F	Araucarias de Cambados
35F	Carballeira de Muimenta
36F	Piñeiros mansos do Rosal
37F	Souto do Rublal
38F	Olmos de Santiago de Reinante

- Lenda
- Formacións catalogadas
 - A CORUÑA
 - LUGO
 - OURENSE
 - PONTEVEDRA

AS ÁRBORES SENLLEIRAS DE GALICIA. DIAGNÓSTICO DA SITUACIÓN ACTUAL E PROPOSTA DE LIÑAS DE ACTUACIÓN

DOUTORANDO
JOSÉ GASPAR BERNARDEZ VILLEGAS

DIRECTORES:
ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ
MARÍA ROSA MOSQUERA LOSADA

0 10 20 30 40 50 60 km
1:1.000.000

LOCALIZACIÓN DAS
FORMACIÓN CATALOGADAS

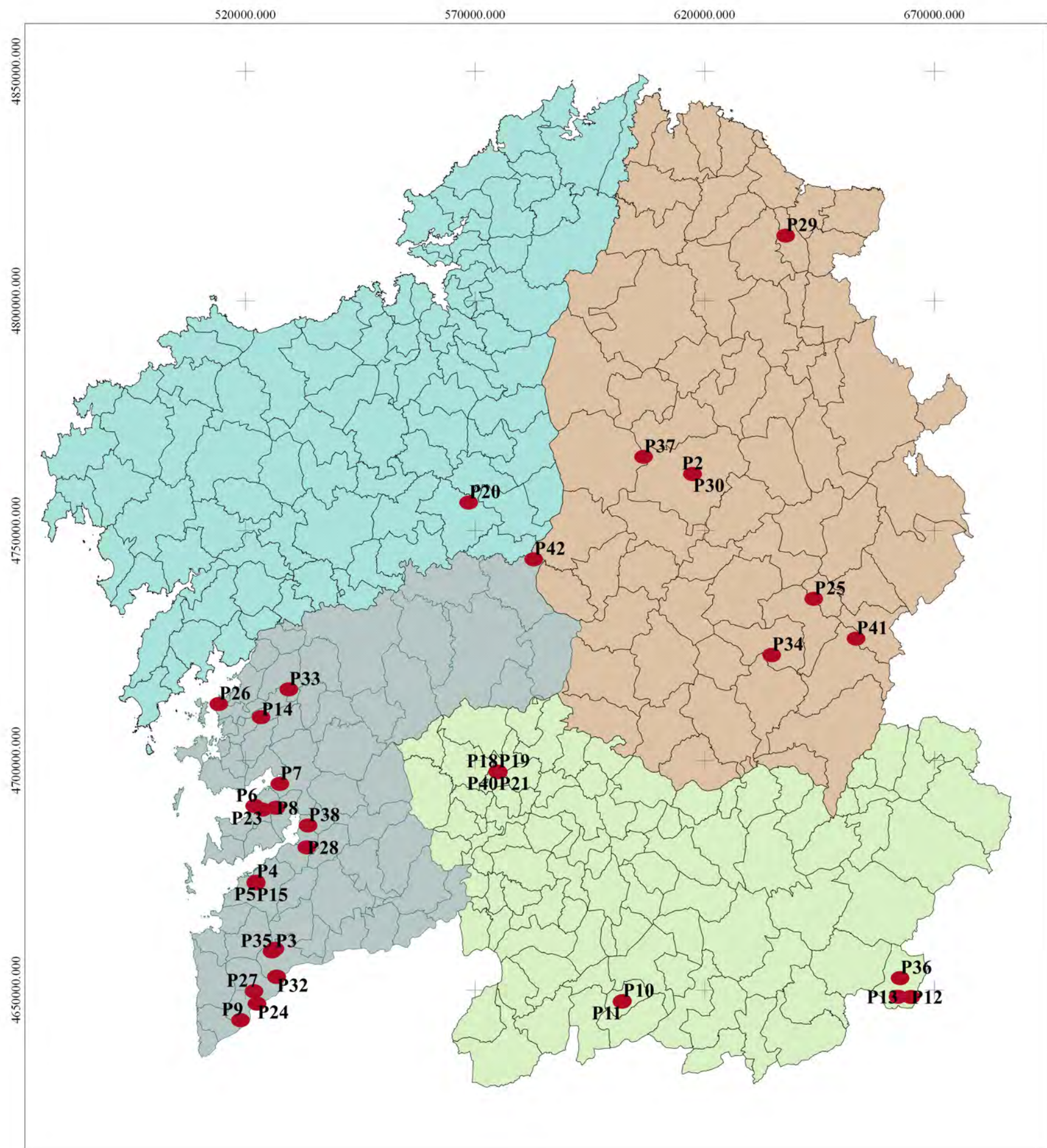
P O2

DEPARTAMENTO DE PRODUCCIÓN VEXETAL E PROXECTOS DE ENXEÑARÍA. ESCOLA POLITÉCNICA SUPERIOR DE LUGO. UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

PLANO 3 LOCALIZACIÓN DAS ÁRBORES PROPOSTAS

CÓDIGO	ESPECIE
P1	Abeto branco do parque do Carballiño
P2	Pinsapo do parque de Rosalía de Castro
P3	Abeto de Masjoan do Monte Aloia
P4	Pradairo do Parque de Castrelos
P5	Castiñeiro de Indias do Parque de Castrelos
P6	Ameneiro do río Loira
P7	Araucaria do Brasil do Pazo de Lourizán
P8	Bidueiro do Lago de Castiñeiras
P9	Xapoeiro de Goián
P10	Castiñeiro de Pexeiros (1)
P11	Castiñeiro de Pexeiros (2)
P12	Castiñeiro de Cádavos
P13	Castiñeiro do Mola
P14	Cedro azul do Pazo de Quintáns
P15	Teixo de Hokkaido do Pazo de Castrelos
P16	Camecáparis de Lawson do Parque do Carballiño
P17	Criptomeria do parque do Carballiño
P18	Ciprés de Portugal do Parque do Carballiño
P19	Ciprés de California do Parque do Carballiño
P20	Eucalipto da Casa de Botana
P21	Eucalipto de pantano do Parque de O Carballiño
P22	Menta branca do Viveiro Central de Areas
P23	Eucalipto robusto do río Loira
P24	Freixo de folia estreita de Forcadela
P25	Noceira de Triacastela
P26	Magnolia de Valle Inclán
P27	Magnolia da Casa do Carlote
P28	Oliveira do Pazo de Reboreda
P29	Palmeiras canarias da Casa de Oia
P30	Picea azul do Parque de Rosalía de Castro
P31	Piñeiro de Montezuma do Viveiro Central de Areas
P32	Piñeiro de folia longa do Viveiro Central de Areas
P33	Piñeiros mansos de Tivo
P34	Plátano do Pazo de Dompiñor
P35	Douglasias Verdes do Monte Aloia
P36	Carballo de Santigoso
P37	Carballo de Cerracín
P38	Sobreira da Peneda
P39	Piñeiro parasol do Viveiro Central de Areas
P40	Sequoia xigante do Parque do Carballiño
P41	Teixos do cemiterio de Noceda
P42	Ulmeiro da Ponte de Basadre

- Lenda
- Árbores propostas
 - A CORUÑA
 - LUGO
 - OURENSE
 - PONTEVEDRA

AS ÁRBORES SENLLEIRAS DE GALICIA. DIAGNÓSTICO DA SITUACIÓN ACTUAL E PROPOSTA DE LIÑAS DE ACTUACIÓN

DOUTORANDO
JOSÉ GASPAR BERNÁRDEZ VILLEGAS

DIRECTORES:
ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ
MARÍA ROSA MOSQUERA LOSADA

0 10 20 30 40 50 60 km

1:1.000.000

LOCALIZACIÓN DAS ÁRBORES
PROPOSTAS

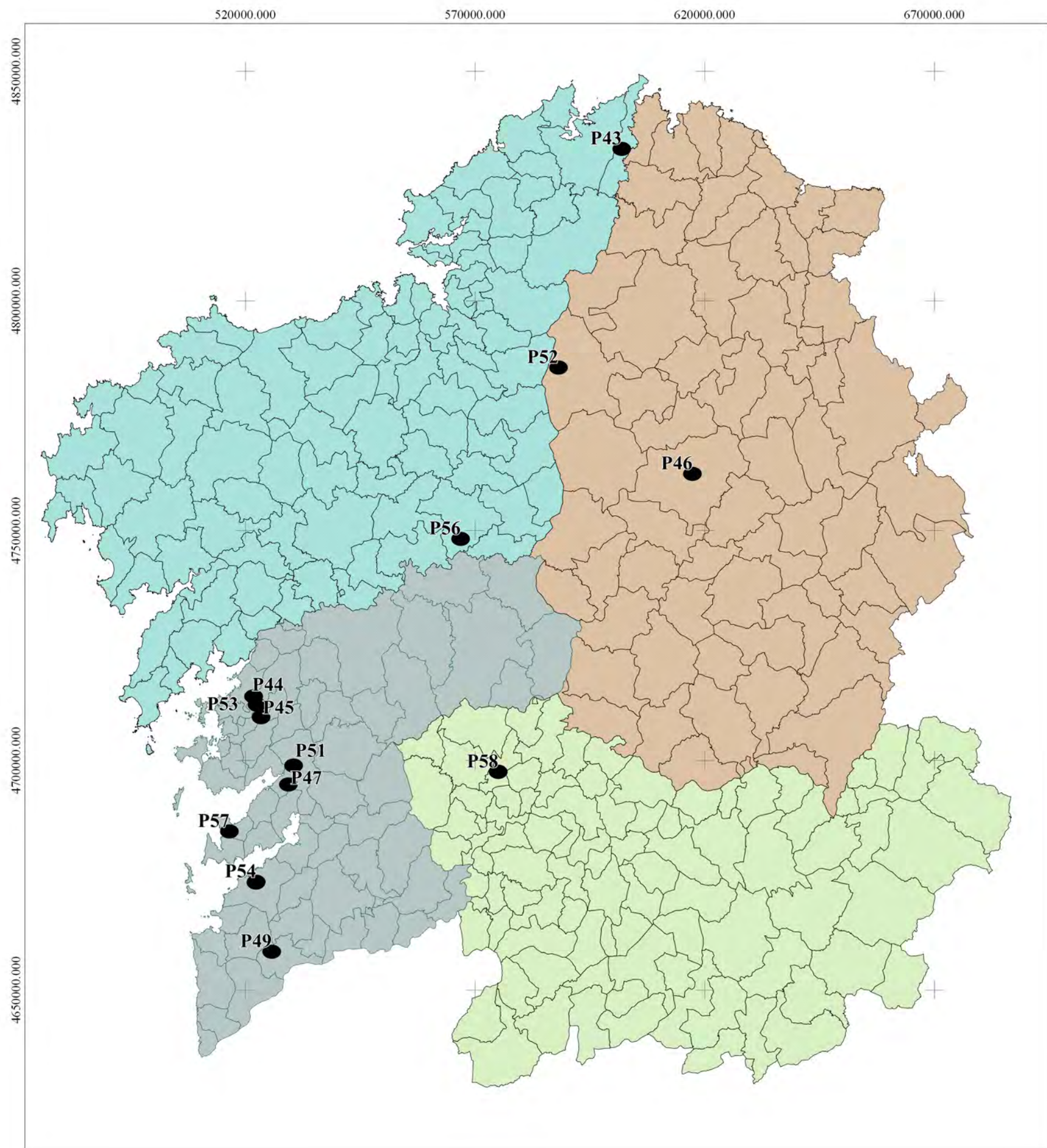
P O3

DEPARTAMENTO DE PRODUCCIÓN VEXETAL E PROXECTOS DE ENXEÑARÍA. ESCOLA POLÍTÉCNICA SUPERIOR DE LUGO. UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

PLANO 4 LOCALIZACIÓN DAS FORMACIÓNS PROPOSTAS

CÓDIGO	ESPECIE
P43	Pradairos da Igrexa de Mañón
P44	Calocedros do Pazo de Rubiáns
P45	Camelias do Pazo de Quintáns
P46	Cedros azuis do Parque de Rosalía de Castro
P47	Cedros azuis do Pazo de Gandarón
P48	Cedros do Himalaia do Parque de Castrelos
P49	Cameciparis de Lawson do Monte Aloia
P50	Criptomerias xaponesas do Pazo de Rubiáns
P51	Eucaliptal do Parque de Monteporreiro
P52	Eucaliptos xigantes de Guitiriz
P53	Palmeiral canario do Pazo de Baión
P54	Plátanos de sombra do Parque de Castrelos
P55	Douglasias Verdes do Parque do Carballiño
P56	Carballeira do Pazo de Brandeso
P57	Sequoias de Massó
P58	Tuias Xigantes do Parque do Carballiño

- Lenda
- Formacións propostas
 - A CORUÑA
 - LUGO
 - OURENSE
 - PONTEVEDRA

AS ÁRBORES SENLLEIRAS DE GALICIA. DIAGNÓSTICO DA SITUACIÓN ACTUAL E PROPOSTA DE LIÑAS DE ACTUACIÓN

DEPARTAMENTO DE PRODUCCIÓN VEXETAL E PROXECTOS DE ENXEÑARÍA. ESCOLA POLÍTÉCNICA SUPERIOR DE LUGO. UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

DOUTORANDO
JOSÉ GASPAR BERNARDEZ VILLEGAS

DIRECTORES:
ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ
MARÍA ROSA MOSQUERA LOSADA

0 10 20 30 40 50 60 km

1:1.000.000

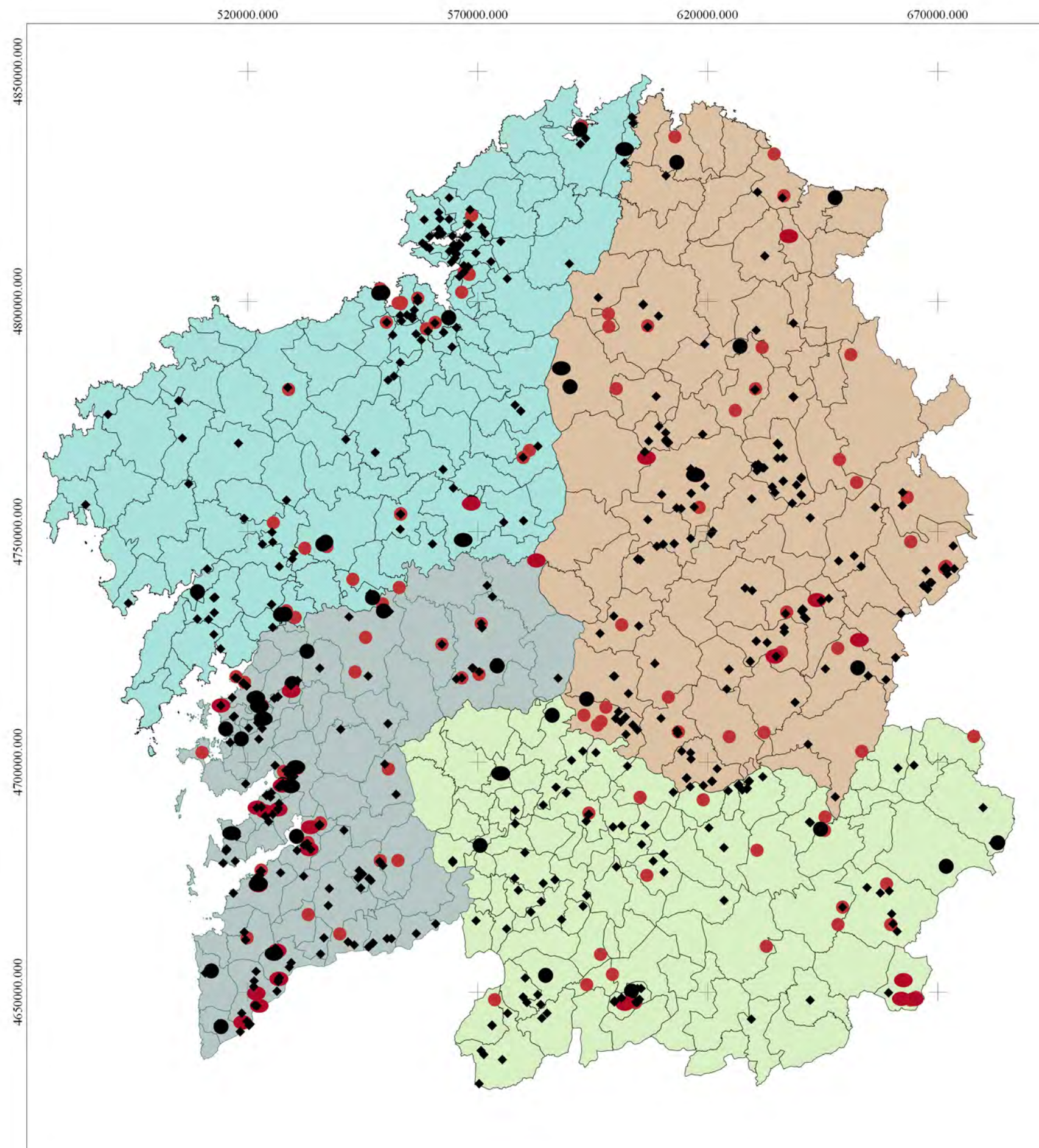
LOCALIZACIÓN DAS FORMACIÓN PROPOSTAS

P O4

PLANO 5 LOCALIZACIÓN DAS ÁRBORES E FORMACIÓNS ESTUDADAS

Lenda

- ◆ Árbores e Formacións visitadas
- Árbores catalogadas
- Formacións catalogadas
- Árbores propostas
- Formacións propostas
- A CORUÑA
- LUGO
- OURENSE
- PONTEVEDRA

AS ÁRBORES SENLLEIRAS DE GALICIA. DIAGNÓSTICO DA SITUACIÓN ACTUAL E PROPOSTA DE LIÑAS DE ACTUACIÓN

DEPARTAMENTO DE PRODUCCIÓN VEXETAL E PROXECTOS DE ENXEÑARÍA. ESCOLA POLITÉCNICA SUPERIOR DE LUGO. UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

DOUTORANDO
JOSÉ GASPAR BERNARDEZ VILLEGAS

DIRECTORES:
ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ
MARÍA ROSA MOSQUERA LOSADA

0 10 20 30 40 50 60 km

1:1.000.000

**LOCALIZACIÓN DAS ÁRBORES
E FORMACIÓNES ESTUDADAS**

P O5